

تفسير خطاب الحق

HİTÂBU'L-HAK

KUR'ÂN-I KERÎM TEFSİRİ

İhsan ŞENOCAK

1

تفسير خطاب الحق

HİTÂBU'L-HAK

KUR'ÂN-I KERÎM TEFSİRİ

İHSAN ŞENOCAK

HÜKÜM
KİTAP

تفسير خطاب الحق

HİTÂBU'L-HAK

KUR'ÂN-I KERİM TEFSİRİ

ISBN: 978-605-72815-2-4

Hüküm Kitap: 37

İhsan Şenocak Kitaplığı: 33

1. Baskı: Ocak 2024

Editör
Doç. Dr. Ahmet Yazıcı

Genel Koordinatör
Muhammed Fatih Demirtürk

Koordinasyon
Davut Özkalsın

Tashih
Ferdi Parmaksız
Mesut Güneş

İmla
Murat Bilikli

Son Okuma
Abdulhamid Kılıç

Tasarım
Yavuz Sancaktar

Kapak Tasarımı
Nureddin Akoğuz

Hüküm Basın Yayın Dağıtım Pazarlama
Abdullah Kadıoğlu
Süleymaniye Mh. Kirazlı Mescit Sk.
No:12/1 Fatih/İstanbul

Baskı ve Cilt
Sistem Matbaacılık
Yılanlı Ayazma Sok. No: 8 Davutpaşa/İSTANBUL
Matbaa Sertifika No: 49687

HÜKÜM KİTAP İletişim
Basri Yusufoğlu
Tel: +90 530 185 86 37
http://hukumyayinlari.com

HÜKÜM
KİTAP

تفسير خطاب الحق

HİTÂBU'L-HAK

KUR'ÂN-I KERÎM TEFSİRİ

İHSAN ŞENOCAK

HÜKÜM
KİTAP

KISALTMALAR

جل جلاله: Celle Celâluh

صلى الله عليه وسلم : Sallallahu Aleyhi ve Sellem

عليه السلام: Aleyhisselâm

عليها السلام: Aleyhesselâm

رضي الله عنه: Radıyallahu anh

رضي الله عنها: Radıyallahu anhâ

رضي الله عنهما: Radıyallahu anhümâ

رضي الله عنهم: Radıyallahu anhüm

رحمه الله: Rahimehullah

مُقَدِّمَة

MUKADDİME *

Dünya bir mektep, Allah Rasûlü ﷺ o mektebin başöğretmeni, Kur'ân-ı Kerîm de lâyemût/ölümsüz kitabıdır. İnsan nereden, niçin geldiğini, neye memur olduğunu ve nereye gideceğini ancak O kitaptan öğrenebilir.

Bir aleti imal eden müessese, ona dair bir de kullanım kılavuzu telif eder. Alet ancak kullanım kılavuzuna göre çalıştırılırsa insanlar ondan istifâde edebilir. Kâinatı yaratan Allah Teâlâ da insanı madde ve mâna planında hayırlı işlerde istihdam etmek, onu imtihan yurdu olan dünyada muvaffak kılmak üzere Kur'ân-ı Kerîm'i göndermiştir. Âdemoğlu şu dünya mektebinde Kur'ân-ı Kerîm'i, başöğretmen Allah Rasûlü'nün ﷺ sünnetiyle anlama iradesini gösterdiğinde yaşadığı çağ, Asr-ı Saadet olur.

Allah Azze ve Celle'nin her çağa, her yüreğe teselli olacak, yön tayin edecek, yol gösterecek keyfiyette indirdiği Kur'ân-ı Kerîm her insana farklı vurgularla konuşur. Bir âyet annesini kaybeden çocuğa farklı, çocuğunu kaybeden anneye ise farklı şeyler söyler. Bu yüzden ideolocyalar, bir daha doğmamak üzere batarken Kur'ân-ı Kerîm her asırda her gün yeniden doğar. Aşka, imana, irfana, ihsana, merhamete dair müjdeler verir. Fetihler, zaferler muştular. Küffâra karşı âgâh olmaya çağırır. Allah Azze ve Celle'ye dost olma şerefine erenlere umut, düşmanlara ise korku aşılar. Onun her bir âyeti, bin bir tecelliye namzettir. Camide, mezarlıkta, çarşıda, mektepte, sarayda aynı âyet, okuyanların zihin dünyasında farklı manalarla tezahür eder. Camide

* Âyet-i Kerîmelerin bir kısmının manası tefsirli meâl şeklinde verilmiştir. Bazı Hadîs-i Şerîfler de bu şekilde tercüme edilmiştir.

ubûdiyete, mezarlıkta dirilişe, çarşıda dünyayı imara, mektepte okumaya, sarayda adâlete çağırır Kur'ân-ı Kerîm. Açlık gününde sabra, mihrapta secdeye, minberde teslimiyete, Kosova'da şehâdete, Mohaç'ta tevekküle, cenâzede vuslata, zaferde tevâzuya, mektepte ilme davet eder. Her hakikat O'nunla canlanır, her yiğit O'nunla doğrulur, her çöküş O'nunla onarılır, her acı O'nunla diner, her ana yitirdiği çocuğunun tesellisini O'nda bulur, her kız iffetin amentüsünü O'ndan öğrenir, her delikanlı hayayı O'ndan dinler, her öğretmen ilim-irfan deryasına O'nunla dalar, her mazlum hakkını O'nunla alır. Buzdan adamlar, taştan sütunlar ancak Kur'ân-ı Kerîm eşya ve hâdiseye hâkim olunca erir ve yıkılır. Yesrib'i Medîne O yapar. Hattâb'ın kızı Fâtıma, Kur'ân-ı Kerîm'i okuyunca Hattâb'ın oğlu Ömer'in karşısında durur ve mazlum eşini müdafaa eder. Zulüm âbidesi Kisra'ya da Roma'ya da O'na inananlar kafa tutar. İnsanların ellerine, ayaklarına vurulan prangayı O kırar. Kalabalıkları O millet yapar. Hübel'i, Menat'ı O yıkar; iman, irfan anıtlarını O diker. Şirke son vererek Allah ﷻ yolunu O açar.

Cenneti de Kur'ân-ı Kerîm anlatır, ona ulaşma yolunu da O gösterir, yetimin hukûkunu O korur, fakire zenginin malında hakkı olduğunu O söyler, ebeveynine "öf!" demeyen çocukları O yetiştirir. O'nu dinleyenler, meyhanelerin, kumar bayilerinin, faiz müesseselerinin kapılarına kilit vurur. Bu yüzden İblis, bütün batıl yolları, insanlar O'na dönmesin diye açtı; bütün ideolocyaları beşeriyet O'nun gölgesine sığınmasın diye kurguladı; bütün masalları, eşref-i mahlûkât olan Âdemoğlu O'nu okuyup uyanmasın diye yazdı. Kur'ân-ı Kerîm'i bırakanlar İblis'in ne yolunda ne de masalında huzur bulabildi.

İnsanoğlu, yıllar sonra da olsa yanlıştan doğruya, çirkinden güzele, geceden gündüze gitme erdemini O'nu okuyup yaşamada gördü. Kur'ân-ı Kerîm yaşanmak için okunmayınca fitne yayıldı, sokaklar kanla doldu. Hanlar, hanümanlar yıkıldı, umutlar soldu.

İblis'in adamları doğrudan cehennem yoluna çağırma noktasında hezimete uğrayınca müstağribler, Hubel'e çağırmaya "Allah Yolu", Roma'nın yolunu açık tutmaya da "İslâm" dedi. Fakat küçük hâfızlar, iffetli kızlar, izzetli

delikanlılar, vakur babalar, alimler, kumandanlar bu defa Kur'ân'ın izinden sapmayacak, işte o zaman mü'minler en doğudan en batıya kadar bütün cihana İslâm mührünü vuracaktır.

Kur'ân-ı Kerîm Hakk'ın beyanı, O'nun değişmez hitabıdır. O, Hitâbu'l-Hak'tır. Âyetler, Allah Rasûlü'nün ﷺ devrinden ya da önceki milletlerden bahsederken de o an Kur'ân-ı Kerîm'e muhatab olan insana konuşur. Eğer önceki milletler iyi olanı yaptıysa bizlere onlara uymayı, kötüye irtikap ettiyse de onlardan uzak durmayı emreder. Bu cihetle Yahûdi'den, Hristiyan'dan bahseden her bir âyet aslında sana ve bana konuşur.

Allah Teâlâ'nın büyük bir ihsanı olarak başladığımız, birinci cildiyle de huzurunuzda olan bu tefsir, "Her bir âyet-i kerîme bana ne söyler?" sorusuna cevap arama gayesiyle önce sözlü olarak yapıldı, sonra da yazı diline aktarıldı. Bu yüzden anne, baba, genç, öğretmen, imam, köylü, kentli hasılı her tabakadan her mümin her bir âyetin tefsirinde kendi sorunlarının çözümünü bulacak. Bu tefsiri okuyan mü'minlerin, Kur'ân-ı Kerîm'den hareketle sohbet halkaları kurmaları Mevlâ Teâlâ'dan niyazımızdır.

Büyük müfessirlerin izinde kaleme alınan bu eserde doğrular Allah Teala'nın ihsanı ve O'nun ﷻ muazzez Rasûlü'nün ﷺ sünnetine ittibanın bereketi, eksikler ve noksanlıklar ise müellifin hatalarıdır. Bu tefsirin te'lif edilmesine vesile olan müminden ve tashihinde görev alan kardeşlerimden Allah Teâla razı olsun.

لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ العَلِيِّ العَظِيمِ
هذا رَأْيِي , وَالرَّأْيُ يُخْطِئُ وَيُصِيبُ

İhsan Şenocak
Ocak - 2024

ANA HATLARIYLA TEFSÎR ve TAHRÎF

Kur'ân-ı Hakîm'in tefsîri yine Kur'ân-ı Kerîm'le olur. Bu mümkün olmadığında hadîs-i şeriflere müracaat edilir. Bu da olmazsa sahâbenin sözüne gidilir. Dördüncü merhalede müfessir, kendi mütalaasını ortaya koyar. Çünkü Allah Azze ve Celle, tefsir noktasında;

﴿ثُمَّ اِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ﴾

"*Kur'ân'ın beyânını da biz üzerimize aldık.*"[1] buyurur. Âyet-i Kerîme açıkça beyân etmektedir ki, Kur'ân-ı Kerîm'in tefsîrinde esas yine Kur'ân'dır. Ya da;

﴿وَاَنْزَلْنَا اِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ﴾

"*(Ey Rasûlüm!) Bu zikri (Kur'ân-ı Kerîm'i) sana insanlara beyân etmen için indirdik.*"[2] buyruğuna göre âyetleri, Sünnet-i Seniyye izah eder. Âyet, bütün açıklığıyla Kur'ân'ın yine Kur'ân'a muhtaç olduğunu, Kur'ân'dan sonra baş merciin Allah Rasûlü ﷺ olduğunu haber vermektedir. Kim hadislere itibar etmez, murâd-ı ilâhiyi doğrudan murâd-ı beşere göre anlama cehdine girerse; bu ameliye "tefsîr" değil, "tahrîf" olur. Allah Rasûlü ﷺ, tahrife dair şöyle buyurmaktadır:

(1) Kıyâmet, 75/19.

(2) Nahl, 16/44.

«ومن قالَ فِي القُرْآن بِرَأْيِهِ فَلْيَتَبَوَّأْ مَقْعَده من النّار»

"Kim Kur'ân'ı, kendi aklına/ideolocyasına/hevasına göre yorumlarsa cehennemdeki yerine hazırlansın."[3]

Tefsîr, aklın vahye tabi olma cehdidir. Tefsirde, aklın vahye tabi olarak yücelmesi, tahrifte ise yücelerden kopan bir taş gibi kara deliklere savrulması vardır.

Tefsîr, aklın murâd-ı ilâhiyi esas alarak hakikat kaleleri inşa etmesi; tahrîf ise ilâhî murâdı beşerin idrâkine hapsetme ameliyesidir. Bu yüzden tefsîr, aklı da ilmi de "ol"durur. Tahrif ise her ikisini "öl"dürür.

Kur'ân-ı Kerim'le insan arasında yer çekimi kanunu gibi muhteşem bir râbıta vardır. Kur'ân-ı Kerîm, ideolocyalara göre tefsir edilince bu râbıta kopar. Akıl düşünmeyi, insan insaniyetini kaybeder. Bu yüzden sahâbe, tefsîr noktasında fevkalâde hassas davranmıştır. Tahrîf olur endişesiyle yer yer tefsîri de terk etmiştir. Hz. Ebû Bekir'e ﷺ, ﴿وَفَاكِهَةً وَأَبًّا﴾ âyetinin[4] tefsîri sorulduğunda şöyle demiştir:

«أَيُّ سَمَاءٍ تُظِلُّنِي وَأَيُّ أَرْضٍ تُقِلُّنِي إِذَا قُلْتُ فِي كِتَابِ اللّٰهِ مَا لَا أَعْلَمُ»

"Eğer Allah'ın kitâbı noktasında bilmediğim bir mevzuda bilir gibi söz söylersem, hangi sema beni gölgesine alır, hangi yer beni üzerinde saklar?!"[5]

Hz. Ömer de ﷺ minberde ﴿وَفَاكِهَةً وَأَبًّا﴾ âyetini[6] tefsîr ederken bir anda kendiyle meşvereye başlar: "﴿وَفَاكِهَةً﴾ kelimesinin anlamını biliyoruz. Ama "أَبًّا" ne demektir?" Daha sonra elindeki asâyı atıp şöyle

(3) Tirmizî, H. No: 2951.

(4) Abese, 80/31.

(5) Ebû Abdillâh Muhammed b. Ebî Bekr el-Kurtubî, ***el-Câmi' li Ahkâmi'l-Kur'ân*** (Beyrût: Müessesetü'r-Risale, 2006), 22/87.

(6) Abese, 80/31.

der: *"Allah'a yemin ederim ki, kişinin kendisini sorumluluk altına sokması işte budur. Ey Ömer! "Ebb" kelimesinin ne olduğunu bilmemenin sana bir zararı yok. Bu kitapta size açıkça anlatılanlara uyunuz, böyle olmayanları da bırakınız."*(7) Aslında Hz. Ömer de ﵁ muhatapları da "أَبًّا" kelimesinin topraktan biten bir bitki olduğunu biliyordu lakin tam olarak ne olduğu noktasında tereddüt etmişlerdi. Bu yüzden Hz. Ömer ﵁, ilmî kimliğini ayaklar altına alıp, "Bilmiyorum" dedi. Böylece Kur'ân-ı Kerîm'e dair konuşacaklara, durmaları gereken yeri gösterdi. Hâlbuki Allah Rasûlü ﷺ, Hz. Ömer'in ﵁ kıymetini ifade ederken şöyle buyurmuştu:

«لَوْ كَانَ النَّبِيُّ بَعْدِي لَكَانَ عُمَرَ ابْنَ الْخَطَّاب»

"Eğer benden sonra peygamber gelseydi o Hattâb oğlu Ömer olurdu."(8) Hz. Ebû Bekir ﵁ ve Hz. Ömer ﵁ başta olmak üzere bütün sahâbe, Kur'ân-ı Kerîm'in tefsîri noktasındaki hassasiyetleriyle bize nerede, nasıl durmamız gerektiğini anlatmaktadır. Sahâbenin Kur'ân'a karşı duruşu, tefsîrin sadece lügatle olmayacağını gösterir. Meâle mahkum olan, Kur'ân'ın esrârından mahrûm olur.

(7) Kurtubî, **el-Câmi'**, 22/87.

(8) Tirmizî, H. No: 3686.

İSTİÂZE: İNSANLIĞIN KURTULUŞ LİMANI

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

"İstiâze", أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ'in adıdır. Mü'minle Kur'ân-ı Kerîm tilâvetinin buluşma noktası istiâzedir.(9) Müslüman, istiâzesiz tilâvetten haya eder. Çünkü Allah Azze ve Celle,

﴿فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْاٰنَ فَاسْتَعِذْ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ﴾

"*Kur'an-ı Kerîm okuduğunda, kovulmuş şeytandan Allah Azze ve Celle'ye sığın.*"(10) buyurur.

İnsanın tilâvete أَعُوذُ بِاللهِ diyerek başlaması; zayıf olan kulun, kudreti sınırsız olan Allah'a ﷻ sığınmasıdır. Yaratılandan yaratıcıya, mümkün olan varlıktan vâcibu'l-vücûda bir yükseliştir istiâze. İnsan, istiâze ile bir anda en güçlü olduğunu hisseder, Hz. İbrâhîm عليه السلام gibi arkasında

---

(9) İmam-ı Âzam'ın da aralarında yer aldığı cumhûra göre Kur'ân-ı Kerîm tilâvet ederken istiâze yapıp, "أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ / Kovulan şeytanın şerrinden Allah'a sığınıyorum." demek sünnet; Atâ b. Ebî Rebâh ve Süfyân-ı Sevrî'ye göre ise âyetin zâhirine, Allah Rasûlü'nün ﷺ sürekli istiâze yapmasına, şeytanın şerrini def' etmesine binâen vâciptir. Bkz. es-Serahsî, ***el-Mebsût*** (Beyrût: Dârü'l-Ma'rife, ts.), 1/13; Ebü'l-Fadl Şihâbuddîn es-Seyyid Mahmûd el-Âlûsî, ***Rûhu'l-Me'ânî fî Tefsîri'l-Kur'âni'l-'Azîm ve's-Seb'i'l-Mesânî*** (Beyrût: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1994), 4/464-466; Süleyman b. Ömer b. Mansûr el-'Uceylî eş-Şâfiî el-Cemel, ***el-Fütûhâtu'l-İlâhiyye bi Tavdîhi Tefsîri'l-Celâleyn li'd-Dekâiki'l-Hafiyye*** (*Hâşiyetu'l-Cemel 'alâ Tefsîri'l-Celâleyn*) (İstanbul: Mektebetü'l-İrşâd, 2023), 1/237.

(10) Nahl, 16/98.

ordular olan Nemrud'a yalnız başına meydan okur. Lakin bilir ki, İblis insanı bir yönden aldatamadıysa başka bir yönden gelir. Aldatana kadar hücumlarına ara vermez. O'nun şu ifadeleri her daim kulaklarında yankılanır:

﴿ثُمَّ لَاٰتِيَنَّهُمْ مِنْ بَيْنِ اَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ اَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَٓائِلِهِمْۜ﴾

"Sonra elbette onlara önlerinden yaklaşıp âhiret hususunda şüpheler vereceğim, arkalarından sokulup dünya arzularını kamçılayacağım, sağlarından gelip dinleri noktasında şüpheler ekeceğim, sollarından sokulup günaha meyletmeye teşvik edeceğim."(11)

Şeytan, Müslümanı iman noktasında sarsamayınca ona amel noktasından yaklaşır. Namazları terk hususunda teşvikte bulunur; "Allah Teâlâ'nın rahmeti bütün mahlûkatı kuşatır. O Rahman'dır, iman yeterlidir!" der. İblis'ten etkilenen mü'min, önce gün içindeki namazlardan birini terk eder. Zamanla bütün namazları bırakır. Kimine de, "Farzlar yeterlidir!" diye vesvese verir. Kişi önce nafileleri terk eder. Nafileleri bırakan, zamanla farzları da terk eder. Müslüman, namaza devam noktasında müstakim ise şeytan ona zekâttan yaklaşır. "Vergi de zekât yerine geçer. Mal dağıtınca azalır. Rekabet gücünü kaybeder, iflas edersin. Sen nasıl çalışıp kazandıysan fukara da çalışsın; onların da olur!" der. İblis, Müslümanı zekât noktasında da Allah Teâlâ'nın emrine teslim olmuş bir hâlde bulduysa zina cihetinden ona yaklaşır. Nâmahrem olan kadınlara bakmasını telkin eder, onları kendisine daha güzel gösterir. Şeytanın iklimine giren mü'min halvet ortamları arar, kadınlarla baş başa kalır. Öyle ki, bir anda kendisini zina ederken bulur. İblis, eğer Müslümanı zina noktasında tuzağa düşüremediyse içkiyle gelir. Müslümana, "Sen yığınla dertten ancak içki ile kurtulabilirsin!" der. Zafiyetinin de etkisiyle İblis'e yenilen Müslüman; kumarda, içkide

(11) A'râf, 7/17.

teselli arar. İblis, onu alkol noktasında da aldatılmaz bir hâlde bulduysa, "Bu iş olmuyor!" deyip geri dönmez. Dâvasına sadâkatinin bir gereği olarak, insanı mâsiyete düşürebilmek için onda bir açık kapı aramaya devam eder. En son gıybet, dedikodu vb. günahlar zâviyesinden yaklaşır.

İnsan, bütün bu hâllerden ancak Rabbine teslim olarak kendini korur. Bu yüzden istiâze, müslümanın kurtuluş limanıdır.

Kulun Allah Teâlâ'yı bilmesinin yolu, kadîr ve her şeyden müstağnî olan Hakk'ın varlığına muhtaç olduğunu anlamasına bağlıdır. Bu durumda "أَعُوذُ" ifadesi, Rabbine her mânada muhtaç olduğunu ilan ve itiraftır. Eğer böyle bir ihtiyaç söz konusu olmasaydı istiâzeden bir fayda hâsıl olmazdı. "بِاللّٰهِ" sözü ise, Hakk olan Allah'ın ﷻ hiçbir şeye muhtaç olmadığına/her şeyden müstağnî olduğuna işaret eder. Buna göre kulun "أَعُوذُ" demesi, kendisinin fakirliğini ve ihtiyaç içinde olduğunu; "بِاللّٰهِ" demesi ise şu iki durumu ikrar etmesidir: Birincisi, Allah Teâlâ bütün hayırları yaratmaya ve bütün şerleri yok etmeye kâdirdir. İkincisi ise Allah'tan ﷻ başkası bu sıfatla nitelenemez. Dolayısıyla bütün ihtiyaçları ancak O ﷻ karşılar, bütün hayırları da ancak O ﷻ ikram eder. Kul, bu hâli müşâhede ettiği zaman kendisinden ve Allah'tan ﷻ başka ne varsa hepsinden kaçar. Bu kaçışta Allah Teâlâ'nın şu buyruğunun sırrını müşahade eder:

﴿فَفِرُّوا اِلَى اللّٰهِ﴾

"O hâlde şirkten, küfürden, musibetten kaçar halde Allah'a koşun."(12) Bu kaçış أَعُوذُ ile gerçekleşir. Ardından kul Hak'ta kaybolma derecesine ulaşıp Hakk'ın nûruna dalınca, şu âyetin hakikatini seyreder:

﴿قُلِ اللّٰهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِى خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ﴾

(12) Zâriyât, 51/50.

"(Rasûlüm!) Sen 'Allah' de, sonra onları bırak, daldıkları bataklıkta oyalanadursunlar!"(13)

Müslüman, böyle bir iklimde أَعُوذُ بِاللّٰهِ der.(14) Çaresiz kalan insan, mutlak kudret sahibi olan Allah Azze ve Celle'ye ilticâ edince en güçlü varlık olduğunu anlar. Bilir ki bütün dünya, Allah ﷻ ile beraber olanın karşısında dursa ya da bütün dünyayı safına çeken Allah'ı ﷻ karşısına alsa bir hüküm ifade etmez.

Müslümanın أَعُوذُ بِاللّٰهِ diyerek Allah Teâlâ'ya ilticâ etmesi; insanın nefsinin acizliğini, Allah Azze ve Celle'nin ise kudretinin sınırsız oluşunu itiraftır. İnsan, böyle bir noktada Allah'a ﷻ yaklaşmanın yegane yolunun acziyetini kuşanmak ve inkisâr hâline bürünmek olduğunu anlar. Sonra İslâm büyüklerinin "*Kendini bilen Rabbini bilir.*" sözüne odaklanır. Yani kim nefsini zafiyeti ve kusurları ile bilirse o nisbette Rabbinin her şeye kâdir olduğunu anlar. Kim de çok az şey bildiğinin şuuruna ererse, Rabbi'nin ilim hazinesinin nâmütenâhî olduğuna şahit olur. Kim nefsinin hâlinin bozuk olduğunu bilirse o nisbette Rabbinin kemâl ve celâlini anlamış olur.(15)Allah Azze ve Celle, Kur'ân-ı Kerîm'de

﴿لَا يَمَسُّهُٓ اِلَّا الْمُطَهَّرُونَۜ﴾

"*O'na ancak tam bir surette temizlenmiş olanlar el sürebilir.*"(16) buyurmuştur. Müminin imandan sonra Kur'anla münasebeti beden temizliği ile başlar. Sonra ise kalbin masivâdan arınması devreye girer. Kalp, Allah'tan ﷻ başka şeylerle ilgilenir, lisan da mâsivaya tercüman olursa kalpte de lisanda da kirlenme meydana gelir. Behemehâl temizlik yapmak gerekir. Kul أَعُوذُ بِاللّٰهِ deyince, bu temizlik gerçekleşir. Böylece insan

---

(13) En'âm, 6/91.

(14) Fahruddîn er-Râzî, ***et-Tefsîrü'l-Kebîr*** (Beyrût: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1990), 1/81.

(15) er-Râzî, ***et-Tefsîrü'l-Kebîr***, 1/82.

(16) Vâkıa, 56/79.

Allah'ı ﷻ zikretmekten ibaret olan gerçek namaza hazır hâle gelir.[17] Ardından da "Bismillah" der.

İnsanın İki Düşmanı

İnsanın biri zâhir, diğeri ise gizli olmak üzere iki düşmanı vardır. Müslüman ikisiyle de savaşmaya memurdur. Allah Azze ve Celle, zâhir düşman hakkında;

﴾قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ﴿

"*Allah'a ve ahirete inanmayanlarla savaşın.*"[18] derken; görünmeyen düşman hakkında da,

﴾اِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّاۜ﴿

"*Gerçekten Şeytan sizin düşmanınızdır. Siz de onu düşman bilin!*"[19] buyurmaktadır. Gizli düşmanla savaşmak, zâhirdeki düşmanla harp etmekten daha zordur. Çünkü gizli olan düşman, en gelişmiş radarlara da görünmez. Nereden, ne zaman ve nasıl geleceği bilinmez. Açık düşman cana, mala, mülke saldırır. Gizli düşman İblis ise imana saldırır. Zâhir plandaki düşmana mağlup olan yenilse de ecir kazanır. Gizli düşmana mağlub olan fitneye düşer; ya fâsık olur ya da kâfir olup imanını kaybeder. Zâhirdeki düşmanın öldürdüğü kimse şehit olur, gizli düşmanın öldürdüğü ise Allah'ın ﷻ rahmetinden mahrûm kalır. Açık düşmana karşı insanı ordular korurken, gizli düşmana karşı ise yalnız inanarak söylenen أَعُوذُ بِاللّٰهِ muhâfaza eder. Bu noktada Câ'fer-i Sâdık şöyle buyurmaktadır: "İbadetler içerisinde sadece Kur'ân-ı Kerîm tilâvetine istiâze ile başlanır. Bunun hikmeti ise şudur: Kul bazen dilini yalanla, gıybetle ve koğuculuk yapmakla kirletebilir. Allah Teâlâ, lisanı temiz

---

(17) er-Râzî, ***et-Tefsîrü'l-Kebîr***, 1/83.

(18) Tevbe, 9/29.

(19) Fâtır, 35/6.

olması için ona istiâzeyi emretmiştir. Böylece o temiz, güzel olan Rabbi tarafından indirilen kelamı temiz bir lisanla okur."[20]

Fahreddîn er-Razî'nin de belirttiği gibi "İstiâze"nin zâhiri haber cümlesi, mânası ise inşadır/duadır. Yani mü'min, أَعُوذُ بِاللهِ diyerek, Allah Teâlâ'ya "Beni İblis'in ve adamlarının tuzaklarından koru!" diye niyazda bulunur. İstiâze, kudreti sınırlı olan bir insanın kudreti nâmütenâhi olan Allah Azze ve Celle'ye sığınmasıdır.

"أَعُوذُ/Sığınıyorum." cümlesi nefs-i mütekellim[21] bir fiildir. Bununla Müslüman ne kadar bela, şer, musibet varsa hepsinden kaçıp Allah'a ﷻ iltica eder. İstiâze, şerden uzaklaşıp Allah'a ﷻ yakınlaşmaktır. "Geldik Ya Rabbi!" diye hâli arz etmektir.

Müslüman, أَعُوذُ بِاللهِ deyip Allah Azze ve Celle'ye "Lafza-i Celâl" ile iltica eder. "Allah" ismi, Cenâb-ı Hakk'a sıfat olmayan, bütün sıfatların ise mevsûfu olan isimlerinden biridir.

﴿وَلِلّٰهِ الْاَسْمَٓاءُ الْحُسْنٰى فَادْعُوهُ بِهَاۖ﴾

"*En güzel isimler Allah'ındır. Öyleyse onlarla Allah'a dua edin.*"[22] Allah ﷻ adında öyle bir kuşatıcılık var ki, O telaffuz edildiğinde diğer bütün isimler de telaffuz edilmiş olur. Mümin أَعُوذُ بِاللهِ derken aynı zamanda أعوذ بالله العظيم / el-Azîm olan Allah'a sığınıyorum!" demiş olur. Yine أعوذ بالله derken "el-Ganiyy, el-Hakîm olan Allah'a sığınıyorum." demiş olur. Müslüman, Rabbini zâtıyla değil isimleri, sıfatları ve onların âlemdeki tecellileriyle tanır. Âlemi tanıdıkça Rabbine yaklaşır. Marifetullah'a dair malûmatı derinleşir. Allah Teâlâ'nın isimlerini bilmekten mahrûm olan bir kul, Rabbini gerektiği gibi ta'zîm edemez.

(20) er-Râzî, ***et-Tefsîrü'l-Kebîr***, 1/85.

(21) Birinci tekil şahıs sigasında bir fiildir.

(22) A'râf, 7/180.

﴿وَاللّٰهُ الْغَنِيُّ وَاَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ﴾

"Allah Ganiy'dir (hiçbir şeye muhtaç değildir). Siz O'na muhtaçsınız."(23) Tebâsının ayaklanmasından korkan bir devlet başkanı, O'na muhtaçtır. Âlim, O'nun ﷻ himâyesine muhtaçtır. Doktor, bir hastalığa yakalandığında ya da bir hastalıktan kurtulmak için çabaladığında "Şâfi" olan Rabbine muhtaçtır. Kullar hangi noktada, makamda ve rütbede olurlarsa olsunlar; mutlaka muhtaç oldukları bir husus vardır.

***

Müslüman أَعُوذُ بِاللهِ deyip; darlığına, çaresizliğine, açlığına, mazlumiyetine karşı Rabbine sığındığında bir anda Allah Azze ve Celle'nin أَعُوذُ بِاللهِ الرَّحْمٰنِ / Rahmân olarak tecelli ettiğini görür. Kurtuluş niyâzı, âhirete dair ise Allah Azze ve Celle'nin, أَعُوذُ بِاللهِ الرَّحِيمِ olarak tecelli ettiğine şahit olacaktır. Müslüman, أَعُوذُ بِاللهِ derken bütün bu mânaları düşünür, düşündükçe tecellilere mazhar olur.

Şeytan'dan Allah Azze ve Celle'ye İlticâ

Şeytan, شَطَنَ fiilinden türemiştir. Bu fiil "Allah'ın rahmetinden uzaklaştı." mânasındadır.(24) Rahmetten uzaklaşan bir varlık serâpâ hüsrandadır. İnsan, rahmetten nasibi olmayan İblis'e yaklaşırsa Rabbinin rahmetinden mahrûm olur. Allah'a ﷻ kulluk irâdesinde olan insanın baş düşmanı olan İblis; her yönden, her şeyi kullanarak insana hücûm eder. Nefis, neden hoşlanırsa onunla gelir. Mesela Allah Teâlâ, "اَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَآتُوا الزَّكٰوةَ / *Namaz kılınız, zekât veriniz!*" buyurur. İblis ise mü'minle namazı arasına mesafeler koyar. Ya namazı çok zor gösterir ya da onsuz da kulluğun olacağını telkin eder. Zekât verirken, "Fukara da çalışsa, onların da olurdu. Paranı dağıtma!" der. Mü'minleri iman,

(23) Muhammed, 47/38.

(24) Bkz. Kâdı Ebû Muhammed Abdülhakk b. Gâlib İbn Atiyye, ***el-Muharrarü'l-Vecîz fî Tefsîri'l-Kitâbi'l-'Azîz*** (Beyrût: Dârül-Kütübi'l-İlmiyye, 2001), 1/59.

ibadet ve ihlasla kurdukları dünyayı yıkmaya davet eder.

İblis farklı yönlerden geldiği gibi farklı vâsıtalarla da gelir. Adamlarının idâresinde yayın yapan dergi, televizyon, sinema ve sosyal medya ile ifsât eder. Sanat ve fikir adamı etiketinin arkasına saklanarak İslâm düşmanlığı yapar.

Recmedilen Şeytan

Şeytan'ın istiâzedeki sıfatı; kovulan, tard edilen, Allah Azze ve Celle'nin rahmetinden uzaklaştırılan anlamında فَعِيل vezninde "racîm" kelimesidir. Müslüman gece karanlıkta tehlikeyi sezdiğinde, bir bela ile karşılaştığında ve tuzağa çekildiğinde, «أعوذُ باللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيم» der. Şeytan ve adamlarının şerrinden âlemlerin Rabbi Allah Azze ve Celle'ye sığınır.

BİSMİLLAH

﴿بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ﴾

Müslüman, istiâze ile Şeytan'dan ve tuzaklarından kaçıp Rabbine sığınır; "Besmele"(25) ile de her işe Rabbinin adıyla başlayacağına, sürekli O'nun ﷻ huzurunda olmanın şuuruyla yaşayacağına dair söz verir

(25) Besmelenin her harfi ayrı bir hakikati ifade eder. "Bâ" harf-i ceri; musâhabe mi, istiâne mi yoksa ilsak mânasında mıdır? İlsak ise maddi mi, mânevî midir? Bu noktada ulemâ farklı mütalalar serdetmiştir. Lakin burada, "bâ"nın istiâne olması daha tercihe şayandır. Buna göre işe "besmele" ile başlayan Müslüman, Allah Teâlâ'dan yardım talep etmektedir. Mesela "كَتَبْتُ بِالْقَلَمِ /Kalem ile yazdım" cümlesinde "بِـ" harf-i ceri, yazma fiilinde kullanılan aletin başına geldiği için mâna "Kalem yardımıyla yazdım." şeklinde olur. Harf-i cer, besmelede de aynı mânada kabul edildiğinde anlam, "Allah'ın adıyla başladığım bu işte O'nun yardımını niyâz ediyorum." şeklinde olur. Besmelede harf-i cer ve ismi بِـ اِسْمِ (bi-ismi) şeklindedir. Lakin "bâ"dan sonraki "hemze" yazıda da hazfedilmiştir. Başka yerlerde ise "hemze" yazılır. Mesela اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ derken bâdan sonra hemze yazılır. Lakin besmelede kesret-i isti'mâl/çok kullanımdan dolayı hemze hazfedilmiştir. Besmele yazılırken bâ harfinin başındaki çizgi yukarıya doğru uzatılarak buradaki hemzenin hazfedildiğine işaret edilir.

İsm / اسم kelimesinin aslı سُمُوٌّ ya da وَسْمٌ kelimesidir. İrtifa' anlamına gelen سُمُوٌّ kelimesini esas almak daha doğrudur. Böylece müsemma yükseltilmiş olur.

Burada harf-i cerin müteallakı mahzuftur. Şöyle bir takdir yapabiliriz; "بِسْمِ اللهِ أَقْرَأُ / Allah'ın adından istimdat ederek okuyorum." ya da "بِسْمِ اللهِ أَبْدَأُ/Allah'ın adıyla başlıyorum." İmam Beydâvî, Nesefî gibi müfessirler, müteallak olan bu fiili "بِسْمِ اللهِ" car ve mecrûrun öncesine değil sonrasına takdir etti. Yâni ifade; "أَبْدَأُ بِسْمِ اللهِ" terkibinde değil de "بِسْمِ اللهِ أَقْرَأُ" ya da "بِسْمِ اللهِ أَبْدَأُ" şeklinde olur. Bu takdire göre mâna; "Allah'ın adıyla başlıyorum/ okuyorum." şeklindedir. Cümlede fiil değil, Allah Azze ve Celle'nin ismi öne çıkarılır.

***

Fâtiha Sûresi, hem Mekke-i Mükerreme'de hem de Medîne-i Münevvere'de olmak üzere

İlk Vahiy

İlk vahiy, okumaya Allah'ın adıyla başlamayı emretti:

﴿اِقْرَاْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذٖى خَلَقَۚ﴾

"*Yaratan Rabbinin adıyla oku!*"(26) Bununla Kur'ân-ı Kerîm'in insanlığa gönderiliş gayesinin bütün yeryüzüne Allah'ın ﷻ adını ve dâvasını hâkim kılmak olduğu ilan edildi. Hira'ya çekilip beşeriyetin sorunları üzerinde düşünen, kevnî âyetlere bakıp Rabbini tesbîh ve ta'zîm eden Allah Rasûlü'ne ﷺ Cibrîl-i Emîn عليه السلام, "Oku!" emriyle geldi. Peygamberimiz ﷺ, "Ben okuma bilmem" diye cevap verdi. Cebrâîl عليه السلام sualini, Allah Rasûlü de ﷺ "Ben okuma bilmem." şeklindeki cevabını üç defa tekrar etti.

Bir metni ezberleyen ya da önünde yazılı bir metin olan kişiye "Oku!" denir. Allah Rasûlü ﷺ ise "Oku!" emrine muhatap olduğunda ne Kur'ân-ı Kerîm'den bir âyet biliyordu ne de önünde yazılı bir metin vardı. Bu durumda niçin Cibrîl عليه السلام Allah Rasûlü'ne ﷺ üç defa "Oku!" diye emretti? Bu emrin izahı şudur: "İnsanı yoktan var eden Allah Azze ve Celle, seni öyle tecellilere muhatap kılacak ki, beşer planında tek bir muallimin önünde diz çökmeden insanlığın en büyük hocası olacaksın. İmam-ı Âzamların, Gazzâlilerin, Râzîlerin başöğretmeni sensin. 'Ol!' deyince 'olduran' Allah Azze ve Celle, sende öyle bir kudret yaratacak ki yüz yirmi bin sahâbî, Kur'ân-ı Kerîm'i senden alacak ve Kıyâmet'e kadar insanlar, O Kur'an üzerine milyonlarca eser te'lif

---

iki defa nâzil oldu. Bir rivâyete göre Mekke'de namaz farz kılındığı esnada, Medîne'de ise kıble Beyt-i Makdis'ten Mekke-i Mükerreme'ye çevrilince indi. Fâtiha'nın Mekke'deki nüzûlünü esas alırsak şöyle bir mâna ortaya çıkar; Cahiliyede insanlar her işe "بِسْمِ اللاَّت / Lât'ın adıyla" ya da "Uzza'nın adıyla" diye başlıyorlardı. Burada câr ve mecrûru (bismillah) öne alıp "muteallak"ı sonra takdir ederek okumamız Mekke'deki gibi zihinlere tevhîdi müdahalede bulunmaktır.

(26) 'Alak, 96/1.

edecek." Allah Rasûlü ﷺ, beşer planındaki kudreti itibariyle -"Oku!" diyen Cibrîl'e- "Ben okuma bilmem" diye cevap verdi. O da varlığı yokluktan çıkaran Allah'ın ﷻ kudretine bakarak her şeyi mümkün gördü ve "Oku!" dedi. Sanki O'na "Hem öyle okuyacaksın ki, okuduğun kitâp Kıyâmet'e kadar mucize olarak kalacak." demekteydi.

Besmelesiz İş Dünyada Bereketsizlik, Âhirette Vebaldir

Allah Teâlâ, Kur'ân-ı Kerîm'e Bismillah ile başladı. Allah Rasûlü de ﷺ bir kıymet ifade eden her işe besmele ile başlamayı telkin etti:

«كُلُّ أَمْرٍ ذِي بَالٍ لا يُبْدَأُ فِيهِ بِبِسْمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ أَقْطَعُ»

"*Değerli herhangi bir işe Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın ismiyle başlanmazsa o iş hayırsızdır/bereketsizdir.*"(27) Besmelesiz başlanan bir işten madde planında zaman zaman faydalar hâsıl olsa da âhiret adına noksanlıktır. Besmelesiz her söz, her amel, her eser dünyada bereketsizlik âhirette ise zarardır. Bismillah ile başlayan Kur'ân-ı Kerîm, mü'mine her hayırlı işe Allah'ın ﷻ adıyla başlamayı tavsiye eder. Bu yüzden mü'minin her hayırlı amelinde "Bismillah" vardır. Hayvanı boğazlarken "Bismillah" der. Bununla, "Bu deveyi ya da ineği yaratmasaydın bizim gücümüz bir hayvan var etmeye yetmezdi. Yaratan, büyüten, haram mı ya da helal mi olduğunu beyân eden sensin Allah'ım. Biz de insanların istifâdesine sunabilme adına besmele ile kesiyor, kullarının istifâdesine sunuyoruz." der.(28)

(27) Hatîb el-Bağdâdî, ***el-Camî' li-Ahlâki'r-Râvî ve Âdâbi's-Sâmi'*** (Riyâd: Mektebetü'l-Meârif, 1983), 2/69. İmam Süyûtî, Abdulkâdir er-Ruhâvî'nin 'el-Erbaûn' adlı eserinden naklettikten sonra rivâyetin bu lafızla zayıf olduğuna işaret etmiştir. (Emir es-San'ânî, ***et-Tenvîr Şerhu Câmi'i's-Sağîr*** (Riyad: Mektebetü Dari's-Selâm , 2011), 8/162).

(28) ﴿وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ﴾ "Üzerine Allah Teâlâ'nın ismi anılmadan kesilen hayvanlardan yemeyin!" âyetine binaen Hanefilere göre hayvan keserken bismillah demek farzdır.

Besmele bir söz, bir amel ya da bir hareket için Allah Teâlâ'dan izin istemektir. Bu yüzden bir çiftçi, tohumu ekerken "Bismillah" der. Bununla, "Tohumu da toprağı da sen yarattın. Sen 'ol!' buyurup da oldurmazsan biz ne yağmur yağdırabilir ne de ektiğimizi alabiliriz. Ya Rabbi! Bu tarlaya bereket ihsân eyle! Vadileri, dağları yemyeşil örtülerle donattığın gibi donat bağımızı, bahçemizi Ya Rabbi!" diye niyazda bulunur. Elindeki meyve fidanını 'Bismillah' diyerek diken bir mü'min de "Yerler gibi gökler de senin emrine âmâdedir. Çekirdekten dev ağaçlar çıkardığın gibi bu fidanı da ağaca döndür Ya Rabbi!" diye niyazda bulunur.

Kâfir, yağmurun tabiatın kendi doğal seyrinde oluştuğunu iddia eder. Halbuki bazı yıllar yağmuru oluşturan unsurlar aynıyla mevcut olmasına rağmen tek bir damla yağmur toprağa düşmez. Susuzluktan hayvanlar kırılır, ekinler kuraktan yok olur. Bazı yıllar da yağmurun çokluğu sellere sebep olur. Eğer denizler kendiliğinden buharlaşıp göklere çıkıyor, bulutlar oluşuyor, yağmur yağıyorsa niçin bazı mevsimlerde şiddetli kuraklık olur?! Eğer yağmurun oluşumunu ve yağmasını tabiat belirliyorsa bazı yıllar o tabiatın kanunlarını kim işlevsiz hâle getirir?! Yağmuru ikram eden de belli sebeplere bağlı olarak durduran da Allah Teâlâ'dır. Bu yüzden mü'min, bağında ve bahçesindeki her ameliyesine "Besmele" ile başlar; "Gayret benden, yaratmak senden Ya Rabbi!" der.

İnsan küçücük bir akrepten korkar lakin bir çocuk, her biri akrepten kat kat büyük olan yüz develik bir sürüyü yalnız başına güder. Çünkü Allah Teâlâ, deveyi insana itaatkâr bir hâlde yarattı. Eğer gütme ameliyesi insanın gücüyle olsaydı, deveyi değil de ondan çok daha küçük olan kurdu güderdi insan. Hangi hayvan insan için faydalı ise Allah Teâlâ, onu insana itaatkâr bir hâlde yarattı. Bu yüzden bir şehre inen aslandan bütün şehir kaçar, yüzlerce sığırı bir çocuk güder:

﴿اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ اَيْدِينَٓا اَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ ۞ وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ﴾

"Görmezler mi ki kendi kudretimizin eserlerinden olmak üzere onlar için sahip oldukları nice hayvanlar yarattık. Bunları kendilerine boyun eğdirdik ki bir kısmı binekleridir, bir kısmını da yerler."(29) Müslüman et yerken, süt içerken, "Bismillah" diyerek rızka Allah Teâlâ'nın takdiriyle ulaştığını ilan ve itiraf eder.

Çocuk, kadın ve erkeğin birleşmesi neticesinde anne karnında yaratılır. Bu kanûn-i ilâhîdir. Lakin bu, her birleşme olduğunda bir çocuğun yaratılacağı manasına gelmez. Allah Teala takdir etmediyse tıbbî bütün yollara başvurmalarına rağmen çocukları olmayabilir. Yaratma kanunu, ancak Allah'ın ﷻ "Ol" emriyle gerçekleşir. Nitekim biri kadın, diğeri erkek kadın doğum uzmanı iki doktor evlenir lakin çocukları olmayabilir. Hücrenin ne olduğunu bilmeyen köylü bir kadın ise dokuz doğum yapabilir:

﴿لِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ يَخْلُقُ مَا يَشَٓاءُۜ يَهَبُ لِمَنْ يَشَٓاءُ اِنَاثًا وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَٓاءُ الذُّكُورَۙ ۞ اَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَاِنَاثًاۚ وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَٓاءُ عَقِيمًاۜ اِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ﴾

"Göklerin ve yerin saltanatı Allah'a aittir. O dilediğini yaratır; dilediğine kız çocukları bahşeder, dilediğine de erkek çocukları ihsan eder. Yahut erkek ve kız çocuklarını birlikte verir. Dilediğini de çocuksuz bırakır. Şüphesiz O her şeyi bilir, her şeye gücü yeter."(30) Kadının ve erkeğin birleşmesine bağlı olarak bir çocuğun yaratılması kanûn-i ilâhîdir. Lakin bu, kanunun her gerçekleşme anında çocuğun yara-

(29) Yâsîn, 36/71-72.

(30) Şûrâ, 42/49-50.

tılacağı anlamına gelmez. Allah Teâlâ, bazen de kanunları devre dışı bırakır.

Belli yaştan sonra kadının çocuğu olmaz. Zira kendine bakmaktan aciz yaşlı bir hanımın çocuğunun olması, kendini telef etmek anlamına gelebilir. Yüz yaşına gelen Hz. Zekeriyyâ ﷺ, Hz. Meryem'in ﷺ odasında gök sofrasını görünce ellerini kaldırıp Allah Azze ve Celle'ye hayırlı bir evlat niyâzında bulundu. Daha sonra kısır olan ve kendisi gibi yaş sınırını aşan hanımı, Hz. Yahyâ'ya ﷺ hamile kaldı. Kanunlar Allah'ın ﷻ hükmü üzerinde değil, Allah'ın ﷻ hükmü kanunlar üzerindendir.

Bu âlemde her ne olur, ne doğar, ne yaşar, ne gelişir, ne ekilir, ne dikilirse hep Allah'ın ﷻ izniyledir. Müslüman bütün bu ameliyelere "Bismillah" ile başlayıp Allah'ın ﷻ rızasını arar.

Hayatın kıymet arz eden bütün işlerine, bütün ameliyelerine mü'minlerin besmele ile başlaması sünnettir.

Besmele, mânevi bir kaledir. Besmele, küfür yobazlarına karşı "ŞEREF", mü'minin duruşuyla "İFTİHÂR", peygamberin gölgesinde yaşamak adına "ONUR", buyruklarını çağa taşımak zaviyesinden "HAYSİYET", sancağıyla yürümek noktasında "İZZET", yolunda can verme hususunda ise "DUA"dır.

Mü'minler, her hayırlı amele besmele ile başlar. Bu noktada Allah Rasûlü ﷺ şöyle buyurdu:

«بِسْمِ اللهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ»

"İsminin bereketiyle yerde ve gökte hiçbir şeyin zarar veremeyeceği Allah'ın adıyla." Kim bunu sabah ve akşam üç defa söylerse Allah Teâlâ'nın müsadesi dışında hiçbir şey ona zarar veremez.[31]

(31) Ebû Dâvûd, H. No: 5088; Tirmizî, H. No: 3388.

Allah Rasûlü ﷺ hayvana binerken "بِسْمِ اللهِ اللهُ اَكْبَرُ", eve girerken;"بِسْمِ اللهِ", evden çıkarken;

«بِسْمِ اللهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ»

şeklindeki duayı okurdu.(32)

Eskiden kadınlar bir odadan diğerine geçerken; "Bismillah", tencerenin kapağını açarken; "Bismillah" sofrayı kurarken; "Bismillah" derlerdi. Zira bunlar hep hayırlı işlerdir. Efendimiz ﷺ, onlara mutfakla alâkalı işlerde de umum planda da besmele ile başlamalarını telkin etmiştir.

Haram bir işe besmele ile başlamak da haramdır. Kumar oynayan biri alay olsun diye "Bismillah" derse kâfir olur.

Yaşayan ve Yürüyen Bir Kur'ân Olmanın Sözü

Bismillah, "Ya Rabbi! Senin buyruklarını anlamaya, hayatıma taşımaya adınla başlıyorum." demektir. Bismillah; yaşayan ve yürüyen bir Kur'ân olmaya, ilâhî talimatları eşyâ ve hâdiseye tatbik noktasında gereğini yapmaya dair söz vermektir. Bismillah, "Baktığım her noktada kudretini, isimlerinin tecellilerini görmemde bana yardım eyle Ya Rabbi!" diye niyâzda bulunmaktır.

Besmele ile başlayan bir kitabı okuyup gerçeğe uyananla, besmelesiz bir eğitime kurban olan devlet adamı arasında Yavuz Sultan Selim'le Bilâd-ı İslâm'a musallat olan müstağrib yöneticiler kadar fark vardır. Kitaplar besmele ile başladığı gün imanla hareket, akîde ile şerîat, dinle devlet yeniden etle tırnak gibi olacak. Aksi bir ameliye besmeleyi bir kalıba hapsetmek, insanları kandırmak, istismâr etmektir.(33)

---

(32) Ebû Dâvûd, H. No: 5095; Tirmizî, H. No: 3426.

(33) Bir yazı yazarken ya da konuşma yaparken besmelenin tamamı yazılır. Çünkü

Lafza-i Celâl

Mü'min, her hayırlı ameliyeye olduğu gibi Kur'ân-ı Kerîm okumaya da Allah'ın ﷻ adıyla başlar. Kralın, sultanın, Lât'ın, Menât'ın, bir ırkın ya da taştan bir adamın adıyla değil, yerleri ve gökleri yaratan ve yöneten Allah'ın ﷻ adıyla başlamak, işin başında muvahhid duruşunu kuşanmaktır.

Kur'ân-ı Kerîm'i gönderen Allah Azze ve Celle, Rahîm, Rahmân, Ğanî, Azîz, Gâlib'dir. Lafza-i celâl, bütün isimleri ihtivâ eder. Bismillah diyen bir mü'min, aynı zamanda "بِسْمِ اللهِ الْغَالِب / Her şeye gâlip olan Allah'ın adıyla başlıyorum." da demiş olur. Gâlib adı bize, bugün yenilseler de yarın "yeniden İslâm" dediklerinde Müslümanların yeniden büyük zaferlere imza atacaklarını hatırlatmaktadır. O Allah, Muntakim'dir. Mümin, "بِسْمِ اللهِ الْمُنْتَقِم / Muntakim olan Allah'ın adıyla" derken Rabbinin yeryüzünde yapılan bütün zulümlerin hesabını -Müslümanların bir araya gelmesiyle kurulacak bir cihan devleti eliyle- soracağını ilan eder. O Azîz'dir. Müslüman, "بِسْمِ اللهِ الْعَزِيز / Mülkünde dilediğini yapma kudretine sahip Allah'ın adıyla" diyerek Rabbinin ehl-i imanı yüceltmesine hiçbir gücün mâni olamayacağını ilan eder.

Besmele; insanı bütün etki merkezlerinden kurtaran, gerçek mânada hürriyetle buluşturan bir çağrıdır. "Bâ" ve "İsm"den oluşan harf-i cer ile mecrûrun önce, müteallakı olan fiilin ise sonra (بِسْمِ اللهِ أَبْدَأُ) takdir edilmesi, çeşitli tanrılara ibadet eden insanlığa "Tanrılar/ideolocyalar devri bitti. Yaşasın İSLÂM ÇAĞI" diye çağrıda bulunup, onları uyandırmaya talip olmaktır.

Efendimiz ﷺ kaleme aldırdığı hidâyet mektuplarında besmeleyi tam yazdırmıştır. Buna göre Müslüman kitapta, gazetede, mecmuada ya da sosyal iletişim ağlarında besmeleyi بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ şeklinde yazar. Fakat bazı âlimler, yazılı eserleri taşıyan postacıların hürmetsiz davranabilme ihtimalinden dolayı besmeleyi "ب" harfi ile remzederek yazmayı tercih etmektedir. "Bâ" yazılırken harf olarak yazılır, okunurken ise "besmele" şeklinde okunur.

Ulemâ, "Bismillah" terkibinde yer alan Lafza-i Celâl'in (الله) iştikâkıyla alâkalı farklı görüşler serdetti. Menkûl bir "alem" mi yoksa "mürtecel" bir kelime mi olduğu noktasında ihtilâf edildi. Baştan beri Allah Azze ve Celle'nin adı olan mürtecel bir kelime olma ihtimali daha kuvvetlidir.

Rahmân ve Rahîm

Besmele'de Lafza-i Celâl, Rahmân ve Rahîm(34) sıfatlarıyla birlikte zikredilmektedir.(35) Müslüman, Rahmân adıyla âlemde her şeyin Allah Azze ve Celle'nin rahmetiyle var olduğunu ilan eder. İnsan yaşamak için, dünya dönmek için merhamete muhtaçtır. Güneşin yörüngesinde seyr-u seferine devam etmesi, dünya ile mesafesini koruması O'nun ﷻ rahmetinin bir tecellisidir.

Güneş dünyaya biraz yaklaşsa ya da olması gerektiği noktadan biraz uzaklaşsa her şey yanar, kavrulur ya da donup buz olur. er-Rahman olan Allah Azze ve Celle yağmur yağdırmasa, insanlar toprağa ektikleri tohum kadar hasat yapamaz. Karınca, "er-Rahmân" olan Allah Azze ve Celle'nin merhametinin bir tecellisi olarak karanlık gecede

---

(34) Rahmân kelimesi, فعلان (fa'lân) veznindedir. "Lafızdaki fazlalık, mânadaki fazlalığa delâlet eder." (زِيَادَةُ اللَّفظِ تَدُلُّ عَلَى زِيَادَةِ الْمَعْنَى) Buna göre Rahmân kelimesinde Rahîme göre daha fazla harf olduğundan ondaki mâna daha geniş ve kuşatıcıdır. Nitekim Rahmân kelimesi; "Ey dünyaya rahmet eden!" (يَا رَحْمٰنَ الدُّنْيَا) şeklinde sadece Allah Teâlâ için kullanılır. Rahmân; kâfir, zalim, Müslüman, hayvan, nebâtât gibi varlıkların hepsine şâmildir; tamamını kuşatır. Bir hayrı birine ulaştırmaya "rahmet" denir. Allah Teâlâ; Rahmân olması hasebiyle kâfire, zalime şu kadar isyana, tuğyana rağmen merhamet eder; onlara rızık dağıtır. "وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللهِ رِزْقُهَا / *Yeryüzünde debelenen bütün mahlukatın rızkı Allah'a aittir.*" (Hûd, 11/6)

(35) Besmele, Kur'ân-ı Kerîm'den bir âyettir. Lakin Ebû Hanife ﷺ ve İmam Mâlik'e ﷺ göre Fâtiha'dan bir âyet değildir. Teberrüken yazılır. Sûreleri birbirinden ayırır. İmam Şâfiî'ye ﷺ göre ise besmele Fâtiha'dan bir âyettir. Namazda Fâtiha'yı tilâvet eden kişi besmeleyi de okur.

siyah taşın üzerindeki rızkını arar, bulur. Kuşlar, tabelası olmayan göklerde yolunu kaybetmeden bir iklimden diğerine kanat vurur. Arı, kilometrelerce mesafeyi kat eder, bir damla bal için çiçekten çiçeğe konar. Sonra kovanın olduğu yere döner.

Rezzâk olan Allah Azze ve Celle, biri diğerinin hakkını gasp etmediyse kimseyi aç ve açıkta bırakmaz. er-Rahmân, Müslüman gibi kâfire de rızık verir.

Allah ﷻ Rahmân İse Niçin Musibet Var?

"Allah Azze ve Celle Rahmân ise niçin seller, yangınlar, depremler olmaktadır?!" suali, mevzuya ezel-ebed çizgisinde ya da dünya âhiret zâviyesinde bakamayanların nasîbidir. "Şer," şer olduğundan dolayı yaratılmamıştır. Allah Teâlâ, kuluna musibeti toparlanıp kendisine dönmesi, yaratılış gayesini idrâk etmesi için verir:

﴿مَا يَفْعَلُ اللّٰهُ بِعَذَابِكُمْ اِنْ شَكَرْتُمْ وَاٰمَنْتُمْ﴾

"*Eğer siz iman eder ve şükrederseniz Allah size niçin azap etsin?*"(36) Bir şerrin, çekilen bir acının, fakirliğin sonunda dünya ya da âhiret menfaati varsa o şer mutlak mânada şer değildir. Er-Rahmân olan Allah ﷻ, şerden "hayır" çıkarır. Kangren olan bir kolun vücudun kurtarılması için kesilmesini söyleyen doktora, "Asla! Oğlumun kolunun kesilmesine müsade etmem!" diyen anne, oğlunun kolunun kesilmesi için imza atan babadan daha merhametlidir denmez. Anne, duygularına mahkum olduğundan dolayı kesilecek kolun çocuk için menfaat olduğunu, kesilen kolla vücudun kurtarıldığını göremez.

Kulun başına musibet gelmesi, Allah Teâlâ'nın er-Rahmân olmasına aykırı değildir. Zira başa gelen bir musibet, belki de daha büyük musibete maruz kalmadan toparlanmak içindir:

(36) Nisâ, 4/147.

﴿ وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْاَدْنٰى دُونَ الْعَذَابِ الْاَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴾

"Belki küfürden dönüş yaparlar diye, onlara o büyük âhiret azabından önce daha yakın dünya azâbından muhakkak tattıracağız."[37]

Allah Teâlâ, zâlim değil er-Rahman'dır. Bir kuluna belayı, ilerde ona fayda sağlamak ya da daha büyük zarar olan ebedi cehennemden onu kurtarmak için verir. Malından aldıysa ilerde daha fazlasını ikram etmek için, hastalık isabet ettirdiyse sabırla mükâfat ihsân etmek için, fakirliği tattırdıysa kanaatle derecesini yüceltmek için imtihân etmiştir. er-Rahmân'ın her tasarrufunda hikmetler vardır.

Allah Teâlâ, insanı âhiret için yarattı. Kulunun dünyasını âhiretine kurban etmesi, bir tabibin hastanın daha rahat yaşaması için çürüyen bir organına cerrahi müdahale yapması gibidir. Musibetler, er-Rahmân isminin bir tecellisi olarak insana; "Sen dünyaya, gitmek üzere geldin. Burada ebedi değilsin. Ölüm gelmeden önce toparlan ve dön Rabbine!" der.

Mü'min gibi kâfire, müşriğe ve münâfığa da rızkını veren er-Rahmân; rahmetiyle mü'minlere ve günahkâra değil günaha kızmayı, yanlış yolda olanlara merhametle yaklaşmayı, mâsiyetin yayılmasına mâni olmak için seferber olmayı emreder. Bunları yapmaya imkanı olmayanların yanlış yolda olanların hidâyeti için dua etmesini telkin eder.

Besmele'deki Lafza-i Celâlin ikinci sıfatı ise er-Rahîm kelimesidir. Mânası ise; "Âhirette sadece mü'minlere rahmet eden, lütuf ve ihsanda bulunan" şeklindedir.

Allah Azze ve Celle, kullarını rahmetinin bir tecellisi olarak yarattı. Bu rahmetin devam etmesi için de Allah'a ﷻ ve Rasûlü'ne ﷺ itaat

(37) Secde, 32/21.

etmek,[38] Kitâb'a tabi olmak,[39] takvayı kuşanmak[40] gibi sebepler tayin etti.

er-Rahmân ismiyle dünyada rahmete muhatap olan mü'min, er-Rahîm ismiyle nâmütenâhi bir rahmet deryasına dalar. Dünyadan âhirete uzanan hayatında ilâhî rahmetten pay alır.

﴿وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا﴾

"*Allah, mü'minlere karşı çok merhametlidir.*"[41]

Zengin bir Müslüman, bir savaş sonrası çok sayıda dul kadın ve yetim barındıran bir diyarda, onların onurlarını çiğnemeden, başlarına kakmadan, "İşte yardım ettiğim insanlar!" dercesine resimlerini çekip dünyaya servis etmeden, istismara mâni olmak için kadınlara kadınlar, erkeklere de erkekler eliyle yardım eder; bütün bunları da Allah Teâlâ'nın rahmetine nâil olmak için yapar ve

﴿اِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللّٰهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَٓاءً وَلَا شُكُورًا﴾

"*Biz size sırf Allah rızâsı için ikram edip yediriyoruz. Sizden bir karşılık ve bir teşekkür beklemiyoruz.*"[42] derse mahşerin dehşeti yaşanırken er-Rahîm ismi tecelli eder ve büyük bir rahmete nâil olur.

Müslüman, bir şehirde bir medrese inşa eder. Orada talebeler ulûm-u şer'iyye okur. İcazet alıp hoca olanlar, ilmi başka diyarlara götürür, oralarda ders halkaları kurar, onların talebeleri de icazetten sonra yeni ders halkaları tesis eder. Bu durum farklı kollarla nesilden nesile sürer gider. Öyle ki asırlar sonra gelenler, beş on kuşak önce

---

(38) Âl-i İmrân, 3/132.

(39) En'âm, 6/155.

(40) Hadîd, 57/28.

(41) Ahzâb, 33/43.

(42) İnsân, 76/9.

yaşayan bir âlimin adından başka bir şey hatırlamaz. Belki medrese binası yıkılıp hâk ile yeksân olur; ne müderrisin adı ne bânînin kaydı kalır. Beşer planında bunlar olurken Hak Teâlâ nezdinde hiçbir şey zâyi olmaz. O medresenin halkalarından mezun olanlar, nesilden nesle dünyaya yayılmışsa ilk medresedeki âlimin de bânînin de amel defterine oradan nasibdâr olan hocaların ders halkalarından sevap yazılır:

﴿وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُضِيعَ اِيمَانَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ بِالنَّاسِ لَرَؤُفٌ رَحِيمٌ﴾

"Allah imanınızı/amelinizi/namazınızı asla zâyi edecek değildir. Çünkü Allah, insanlara karşı -ecirlerini zâyi etmeme cihetiyle de- çok şefkatli, çok merhametlidir."(43)

Bir anne kızını terbiye eder, İslâm'a göre yetiştirir, genç yaşta dünyadan ayrılır. Daha sonra kızı annesinin izinde yürür, evlenir, evini İslâm okuluna çevirir. Orada Aliler, Fâtımalar yetiştirir. Sonra onlar büyür, izdivaç eder, yeni İslâm evleri kurar; baba olur, dede olur, vefat eder. Oğullardan, torunlardan dedelerin izinde yürüyenler, kaç nesil devam ederse kuşak boyu atalarının amel defterine sevap yazılır. En büyük ecri ise, İslâm evine çevirdiği yuvasında kızını Allah'ın ﷻ kitâbı ve Rasûlü'nün ﷺ sünnetine göre yetiştirip belki erken yaşta dünyadan ayrılan anne alır.

Küfrün safında yer alanların bir kısmı, her nevi dünya nimetine kavuşabilir. En iyisinden evlere, arabalara, iş yerlerine, kariyerlere sahip olabilir. Çocukları ve torunlarıyla birlikte bir sitede ailece yaşayabilir. Her cihetten hayatın lezzetini tadabilir. Fakat bütün bunlar ölene kadardır. Böyle bir güruhta yer alanlar, ölünce maddi ve mânevî bütün servetini kaybeder, cehennemden bir çukur olan kabrinde mahşeri ve ebedi azâbı bekler. Müslüman ise çeşitli sıkıntılar

(43) Bakara, 2/143.

içerisinde imanla hayatına devam eder. İstediklerinin bir kısmına nâil, bir kısmından ise mahrûm olur. Ölünce salih amellerinden hiçbir şeyi kaybetmediğini görür. Allah ﷻ için yaptığı her şey, sevap olarak âhirete intikâl eder. Terbiyeleri için cehd ettiği çocukları, cennete girer fakat babaların makamına ulaşamazsa er-Rahîm isminin bir tecellisi olarak babaların seviyelerine çıkarılırlar:

﴿وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِاِيمَانٍ اَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَٓا اَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍۜ﴾

"*İman eden, soylarından gelenlerin de aynı iman ile kendilerini izledikleri kimselerin yanlarına bu zürriyetlerini katacağız. Bununla birlikte kendi amellerinden de bir şey eksiltmeyeceğiz.*"[44]

er-Rahîm ismiyle, Rabbini tesbih eden bir mü'minin kalbi, Ümmet-i İslâm'a karşı merhametle dolar. Zengin bir kâfirle fakir bir mü'min arasında kaldığında tereddüt etmeden fakir mü'minin safını tercih eder. Güçlü de olsa İslâmsız bir uygarlığa âidiyeti zillet, İslâm'a âidiyeti ise en büyük şeref addeder. Bütün dünya, Müslümanlara karşı harb ilan etse yine de ümmetle birlikte olur. Üstad Necip Fazıl vasiyetinin onuncu maddesinde şöyle der:

"Allah'ı, Allah dostlarını ve düşmanlarını unutmayınız! Hele düşmanlarını!... Olanca sevgi ve nefretinizi bu iki kutup üzerinde toplayınız!"[45]

er-Rahîm isminin mü'mindeki tecellisi; Müslümana karşı merhamet ve dostluk, Allah ﷻ ve Rasûl ﷺ düşmanına karşı ise tavizsiz bir duruş ve öfkedir.

---

(44) Tûr, 52/21.

(45) Necip Fazıl Kısakürek, ***Esselâm*** (İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 2019) s. 144.

Besmelenin Bereketi

Bir kul, her daim Bismillah derse Allah Teâlâ uykuda da onu muhâfaza eder. Eğer yaşamasını takdir ettiyse katiller canına, malının muhâfazasına hükmettiyse hırsızlar malına bir zarar veremez. Râbiatü'l-Adeviyye, bir akşam bütün geceyi teheccüd ve namaz ile geçirdi. Tan yeri ağarınca uyudu. Bu esnada evine hırsız girip elbiselerini aldı. Hırsız çıkışa doğru yönelince kapıyı bulamadı. Bunun üzerine elbiseleri bıraktı ve kapıyı buldu. Bu işi üç defa tekrarladı. Bunun üzerine evin her köşesinden "Kumaşı bırak ve çık. Şayet seven uyuduysa O'nun Sultanı uyanıktır!" diye nida edildi.(46)

Kudsî bir hadiste vârid olduğu üzere Allah Teâlâ, bir kulunu sevince "onun işittiği kulağı, gördüğü gözü, tuttuğu eli, yürüdüğü ayağı olacağını" haber veriyor.(47) Bismillah, rızâ-i ilâhiyeye nâiliyetin anahtarıdır. Âriflerden birisi, koyun otlatırken sürüsünün içinde koyunlara zarar vermeyen kurtlar da vardı. Bu esnada yanına uğrayıp manzaraya şahit olan biri şöyle seslendi: "Ne zaman koyunlarla kurtlar anlaşma yaptı?" Çoban şöyle dedi: "Bunları otlatan kişi, Allah Teâlâ ile sulh yaptığından beri!"(48)

(46) er-Râzî, ***et-Tefsîrü'l-Kebîr***, 1/140.

(47) Buhârî, H. No: 6502.

(48) er-Râzî, ***et-Tefsîrü'l-Kebîr***, 1/140.

تفسير سورة الفاتحة

FÂTİHA SÛRESİ TEFSÎRİ

FÂTİHA TEFSÎRİ[49]

Bütün âlimler, ârifler, mütefekkirler, psikologlar bir araya gelip her tabakadan insanın duygularını, düşüncelerini, taleplerini Allah Azze ve Celle'ye arz edecek bir eser üzerinde çalışsalar yine de bir mü'minin Fâtiha'yı okurken duyduğu hazzı, yaşadığı huzuru verecek bir metin kaleme alamazlar. Kur'ân-ı Kerîm'in, eşi ve benzerinin te'lif edilemeyeceği noktasındaki meydan okuyuşu,[50] Fâtiha'nın her âyetinde müstakil olarak görülmektedir.

İslâm Kimliğini İnşa

Allah Rasûlü ﷺ,

«لاَ صَلاَةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ»

"Fâtiha Sûresi okunmadan namaz kâmil olmaz."[51] buyurdu. Çünkü Fâtiha, hem iman hem amel hem ihlas hem de duadır. Müslüman

(49) Fâtiha'nın âyet sayısının yedi olduğu hususunda ittifâk bulunmakla birlikte başındaki besmelenin sûreye dahil olup olmadığı ihtilâflıdır. Şâfiîlere göre Fâtiha'nın birinci âyeti besmeledir; son âyeti ise صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ile başlar, وَلاَ الضَّالِّينَ ile biter. Hanefîlere göre besmele Fâtiha'ya dahil değildir; birinci âyet اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ son âyet ise غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلاَ الضَّالِّينَ dir. Sonunda söylenen "âmin" sözü Fâtiha'dan bir kelime olmadığı gibi Kur'ân'dan da bir âyet değildir.

(50) İsrâ, 17/88.

(51) Buhârî, H. No: 756.

günde en az kırk defa Fâtiha'yı okuyarak İslâm kimliğini inşa eden hususları tekrar eder. Fâtiha, iman ve ibadetin aşkla yoğrulduğu bir teslimiyet kalıbıdır. Ruh, o kalıpta mayalanır. Mü'min, gün boyu mütemâdiyen Fâtiha'yı okuyarak, "Sen âlemlerin Rabbi, ben de senin aciz kulunum." der.

Bir mü'min; sokaklarından şehvet akan, meydanları heykellere teslim edilen şehirlerde, yaratılışın izlerini koruyan dağlarda, ovalarda Fâtiha'yı okurken İbrâhîmî bir yürüyüşe çıkar. Fâtiha, Müslümanı İslâm'la kucaklaşmaya; putlardan, ideologlardan, heykellerden uzaklaşmaya çağırır. Fâtiha, mâsivada kaybolan insana şahsiyetini hatırlatan bir mâvera manifestosudur.

Fâtiha Sûresi'nin Diğer İsimleri

Sûrenin yirmi tane adı vardır; en meşhûru ise Fâtiha'dır. Kur'ân-ı Kerîm onunla başladığından sûre "Fâtihatü'l-Kitâb", Kur'an-ı Kerim'in temel mevzûlarını ihtivâ ettiğinden "Ümmü'l-Kitâb", çokça tekrar edilen yedi âyeti ihtivâ ettiğinden "es-Seb'ü'l-Mesânî", her hastalığa deva olduğundan "eş-Şifâ" gibi isimlerinin yanında şu isimlerle de bilinir: Sûretü'l-Kenz, el-Vâfiye, el-Kâfiye, eş-Şâfiye, Ümmü'l-Kur'ân, Sûretü'r-Rukye, Sûretu'l-Hamd ve'ş-Şükr, Sûretu'd-Duâ, Sûretu'l-Münâcât.[52] İmam Nesefî ﵀, "Sûrenin çok sayıda isminin olması, sûrenin azametine, büyüklüğüne, faziletine delâlet eder." demektedir.

Fâtiha Sûresi'nin Kısa Tefsîri

Kur'ân-ı Kerîm'in mukaddimesi hükmünde olan Fâtiha Sûresi'nde şu üç hususiyet öne çıkar:

(52) el-Kurtubî, *el-Câmi'*, 1/172-175.

Allah'ın ﷻ isimlerinden ve sıfatlarından bahseden ilk üç âyet tevhidi, ibadetin yalnız Allah Azze ve Celle'ye yapılacağı ve yalnız O'ndan ﷻ yardım talep edileceğini ilan eden dördüncü âyet kulluğu, beşinci âyet ve sonrası ise duayı ihtivâ etmektedir.

Müslüman, tevhid yolunda ibadetle yürür. Fiilî duasını kavlî dua ile tahkim ederek Allah Azze ve Celle'den hak yolda devâm ve sebât niyâz eder.

Fâtiha, ilk âyetleri ile Müslümanda tevhîdî bir şuur inşa eder. Kul kimin huzurunda durduğunu, kime secde ettiğini anlar. Muvahhid bir mü'min olarak,

﴿ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَع۪ينُؕ ﴾

"*Yalnız sana ibadet eder ve yalnız senden yardım isteriz.*" der. Dördüncü âyet, ibadetin yalnız Allah'a ﷻ olması durumunda "ibadet" kabul edileceğini, bunun da ancak muvahhid bir kula nasîb olacağını haber verir. Akîde olmadan yapılan ibadet, Allah'a ﷻ yakınlaşma değil O'ndan ﷻ uzaklaşmadır. Nûr değil, zulmettir. Sevab değil, vebaldir. Allah Azze ve Celle'yi, Allah ﷻ olarak bilmeyen bir kulun dünyasında put, tâğut değil sanat eseridir. Puta karşı öfke ancak imanla kâimdir. Dördüncü âyet ile ibadetin tadını alan Müslüman,

﴿ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَق۪يمَۙ ﴾

"*Allah'ım! Bizi en doğru yolda sabit kıl!*" diye niyâzda bulunur. Bu dua ile hidâyetin ancak Allah Teâlâ'nın in'âm ve ihsânıyla olacağını söyler. Bedel olarak gelen sonraki âyet ise, doğru yolun ne olup ne olmadığını müşahhas planda ifade eder.

Müslümanlar her gün en az 40 rekât namazda, 40 defa Fâtiha Sûresi'ni okur, akîdelerini yineler. Tevhîdi, ibadeti ve duayı yürek-

lerine nakşeder. Fâtiha, her Müslümanın korktuklarını ve umduklarını ihtivâ eden münacaat sûresidir. Âyetleri ise, kulun Allah Azze ve Celle'den "Neyi, nasıl ve ne şekilde isteyeceğinin izâhıdır." Fâtiha'dan sonra Kur'ân, sayfa sayfa açılır Müslümanın zihninde. Müslüman ilâhî emir ve yasaklara, kıssa ve nasihatlara "âmenna!" der.

HAMD YALNIZ O'NADIR

﴿اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَم۪ينَۙ﴾

Sûrelerin Kur'ân-ı Kerîm'de olduğu şekliyle tertîbinin ictihâdî değil, tevkîfî olduğu görüşünü esas alırsak Fâtiha'yı birinci sıraya Allah Teâlâ'nın emriyle, Allah Rasûlü ﷺ koymuştur. Nitekim Fâtiha Sûresi, ilk gelen sûre değil lakin ilk nâzil olan sûrelerdendir. Böylece Mushaf, "hamd" ile başlar.

Hamd, şükretmeyi de methetmeyi de ihtivâ eder. Hamd, medh ve şükür arasında yer yer ayniyet olduğu gibi farklılıklar da vardır. Medh, canlı cansız her şey için yapılır. Mesela gayet güzel bir inci ya da yakut gören kimse onu metheder. Lakin ona hamd etmesi muhâldir. Buna göre bir şeyi methetmek, hamd etmekten daha umûmîdir.

Medh, bazen iyilik yapmadan önce bazen de sonra olabilir. Hamd ise sadece iyilikten sonra olur.

Medh, dünyevî gayelerin öncelenmesi gibi hâllerde yasaktır. Bu noktada Allah Rasûlü ﷺ şöyle buyurur: "Meddahların (övücülerin) yüzlerine toprak saçın."(53)

(53) Müslim, H. No: 3002; Buhârî, ***el-Edebü'l-Müfred***, H. No: 340.

Hamd'e gelince, bu ise mutlak olarak emredilmiştir. Nitekim Allah Rasûlü ﷺ, "İnsanlara hamd etmeyen (teşekkür etmeyen), Allah'a hamdetmemiş olur."(54) buyurmuştur.

Hamd ile şükür arasındaki farka gelince; hamd, nimetin sana ya da başkasına ulaşmasını da kapsar. Şükür ise, sadece sana ulaşan nimete mahsustur.

Zayıf bir görüşe göre, hamd, Allah Azze ve Celle'nin giderdiği belalara; şükür ise, verdiği nimetlere karşılık yapılır. İmam Nesefî; hamd ile şükür arasında şöyle bir fark olduğunu beyan eder: "Hamd, şükrün başıdır. Hamd, hem nimet karşılığında hem de nimet olmayan durumlarda söz konusu olur. Şükür ise sadece nimet karşılığındadır. Şükür kalp, dil ve bütün azalarla olur. Hamd ise sadece dil ile olur."(55) Hastalıkta, sağlıkta, fakirlikte, zenginlikte her durumda Müslüman hamd eder, "Elhamdulillâh" der.

Çok şerefli ve yüce bir muhtevâya sahip olan "Elhamdulillâh"ın tam olarak başka lisanlara tercümesi imkansızdır. Bu yüzden onu yerinde kullanmak gerekir. Aksı hâlde arzu edilen gayeye ulaşılmaz. Serî es-Sakatî Hazretlerine, "Kulluğu nasıl yapmak gerekir?" diye sorulduğunda tersinden şöyle bir örnek zikreder: "Uygun olmayan bir mahalde bir kere "Elhamdülillah" dediğim için, otuz yıldır Allah'a istiğfâr ediyorum." Ona; "Bu nasıl oldu?" diye sorulunca şöyle karşılık verir: "Bağdat'ta bir yangın çıkmış, çok sayıda dükkan ve ev yanmıştı. İnsanlar dükkânımın yanmadığını bana haber verdiklerinde "Elhamdulillah" demiştim. Bunun mânası, bütün dükkânların yandığı bir mahalde dükkânımın yanmamış olmasına sevinmemdi. Halbuki İslâm ve insâ-

---

(54) Ebû Dâvûd, H. No: 4811.

(55) Ebü'l-Berekât Abdullah b. Ahmed b. Mahmûd en-Nesefî, ***Medârikü't-Tenzîl ve Hakâikü't-Te'vîl*** (Beyrût: Dârü'l-Kelimi't-Tayyib, 1998), 1/29.

niyet, bu hâle sevinmememi gerektiriyordu. İşte milletin üzüldüğü anda sevinmeme delâlet eden hamdden dolayı otuz senedir istiğfâr ediyorum."[56]

Hamd çok büyük bir öneme sahiptir. Lakin yeri iyi tesbit edilmelidir Hamd hem hayatın başı hem de sonudur. İlk babamız Hz. Âdem'in ﷺ söylediği ilk söz ve cennetliklerin söylediği son söz "Elhamdülillah"tır.

﴿وَاٰخِرُ دَعْوٰيهُمْ اَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾

"*Cennetliklerin en son duaları, 'Hamd âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur.' demeleridir.*"[57] Buna göre, bu âlemin başlangıcı da sona erişi de Hamd'e dayanır. Öyle gayret et ki, amellerinin başı ve sonu bu kelimeyle birlikte olsun. Çünkü insan, küçük âlemdir. Bu küçük âlemin durumlarının büyük âlemin hâllerine uygun olması gerekir.

Elimiz, ayağımız, konuşan dilimiz hasılı sahip olduğumuz her şey bize ilâhî bir ihsân olduğuna göre işe, derse, söze hep Elhamdulillah ile başlamalı.

Allah Rasûlü de ﷺ;

«كُلُّ كَلامٍ لا يُبْدَأُ فِيهِ بِالحَمْدُ لِلّٰهِ فَهُوَ أَجْذَمُ»

"Hamd ile başlamayan her değerli işin sonu kesiktir."[58] buyurdu. Kur'ân da mühim hâdiseleri hamd ile dile getirir. Beşeriyet için en mühim iki hâdise; Allah'ın ﷻ âlemleri yaratması ve yönetmesidir. Allah Teâlâ, En'âm Sûresi'nin birinci âyetinde "yaratmayı"; Kehf Sûresi'nin başında da "yönetmeyi" hamd ile anlatır. Kâinattaki bütün oluş-

---

(56) er-Râzî, ***et-Tefsîrü'l-Kebîr***, 1/183.

(57) Yûnus, 10/10.

(58) Ebû Dâvûd, H. No: 4840.

ları iki kelimede toplar. Kur'ân-ı Kerîm, bu iki ilâhî tasarrufu şöyle ifade eder:

﴿اَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْاَمْرُۜ﴾

"*Yaratmak da yönetmek de Allah'a mahsustur.*"(59) Allah Azze ve Celle, yer ve göklerin yaratılışından bahseden âyete hamd ile başlar:

﴿اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذ۪ي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ﴾

"*Yer ve gökleri yaratan Allah'a ﷻ hamdolsun.*"(60)

Aynı şekilde dünyayı yönetmek için gönderdiği Kur'ân-ı Kerîm'in indirilişini de hamd ile kıymetlendirir:

﴿اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذ۪ٓي اَنْزَلَ عَلٰى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًاۜ﴾

"*Hamd, kuluna sağlam ve kusursuz kitabı indiren, onda hiçbir bozukluğa ve eğriliğe yer vermeyen Allah'a mahsustur.*"(61)

Nimette de Hamdde de Ebedilik

Fâtiha'nin ilk âyetinde hamd, fiil olarak değil isim şeklinde gelmiştir. İsim cümlesinde süreklilik vardır. Bir nimette süreklilik varsa hamd'de de ebedilik olmalıdır. Nitekim uyurken kalp dursa, solunum kesilse insan hayatını kaybeder. Uykuda da hayat devam ediyor. Çünkü insanoğlu, Allah'ın ﷻ kesintisiz ihsânına muhataptır. Bu sebeple Fâtiha, "اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ" bütün övgülerin Allah Azze ve Celle'ye ait olduğunun ilanıyla başlar. Bu durum fiili muzâri ile ifade edilseydi övgüde teceddüt/ yenilenme söz konusu olacaktı.

Hamd, bütün şekilleriyle âlemleri yaratan, terbiye eden, yöneten Allah'a ﷻ mahsustur. O ﷻ yoktan var eder. Sultanları da yaratan, vakti

(59) A'râf, 7/54.

(60) En'âm, 6/1.

(61) Kehf, 18/1.

gelince de canlarını alan O'dur ﷻ. O'nun ﷻ kudretine nisbetle sultanla hamal arasında bir fark yoktur.

İnsanın güçlü olarak gördüğünden dolayı özendiği zengin bir şahıs bir gün arabasıyla, bir gün yatıyla, uçağıyla poz verir. Yalıdaki fotoğrafları garibanın gözünü doldurur. Ardından bakıp, "Ben neden onun gibi değilim?!" der. Allah Teâlâ'ya teslimiyette kırılmalar yaşar. Kırıldıkça düzenli ilaç alan hasta gibi toparlanır. Namaza dönünce;

﴿وَتِلْكَ الْاَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِۚ﴾

"*Bedir ve Uhud gibi galibiyet ve mağlubiyet günlerini biz insanlar arasında döndürüp duruyoruz.*"(62) âyetindeki sırrı görür. Malından ve işinden dolayı gıpta ettiği adamın otuz kırk yıllık iyi günün ardından yeni iş planları yaparken öldüğüne şahit olur. Yalısını, yatını seyrettiği adamın gün gelir tabutunu seyreder. O an, dünyanın "bir varmış bir yokmuş"tan ibaret olduğunu anlar.

Fâtiha Sûresi, hayatın teferruatına dalan insana unuttuğu büyük hakikati anlatır:

﴿اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَۙ﴾

"*Bütün hamdler alemlerin Rabb'i olan Allah'a mahsustur.*"

Besmele de bir çeşit hamd olduğundan hemen ondan sonra övgünün her çeşidini ifade eden "el-Hamd" geldi.(63) el-Hamd'ın başında yer alan "el" takısının (lâm-ı târif) istiğrâk için olduğunu kabul edersek mâna şöyle olur: Ne kadar hamd, övgü, senâ varsa hepsi Allah'a ﷻ mahsustur. Hamd yalnız O'nun ﷻ içindir. O Allah da "رَبِّ الْعَالَمِينَ /Âlemlerin

---

(62) Âl-i İmrân, 3/140.

(63) Ebü'l-Hasen Burhânüddîn İbrâhîm b. Ömer b. Hasen er-Rubât el-Hırbevî el-Bikâî, ***Nazmüd-Dürer fî Tenâsübi'l-Âyât ve's-Süver*** (Kâhire: Dârü'l-Mektebeti'l-İslâmî, 1984), 1/27.

Rabbidir." "Rab/رَبّ" , mürebbî/terbiye eden demektir. İmam Beyzâvi, رَبّ kelimesinin "terbiye" anlamında mastar olduğunu beyân ettikten sonra kelimeyi şöyle tarîf eder:

«تَبْلِيغُ الشَّيْءِ اِلَى كَمَالِهِ شَيْأً فَشَيْأً»

"Bir şeyi adım adım kemâl noktasına ulaştırmak."(64)

Yokluktan varlığı çıkaran, yarattığını kemal noktasına ulaştıran Allah Teâlâ'nın, adım adım kemale ulaştırmasının bir sonucu olarak erkeğin hücresini, kadının yumurtasıyla birleştirdikten sonra zigot hâlinde kadının rahim duvarına yapıştırması mürebbî oluşunun bir tecellisidir. Kapılar kapanır ve dokuz aylık sürede cenin; alaka ve mudga gibi farklı evrelerde olgunlaşır.

Mü'minin hamd ettiği, huzurunda eğildiği Allah ﷻ; bir kabilenin, bir milletin, bir bölgenin, bir eyaletin ya da ırkın değil bütün âlemlerin Rabbidir. Kâinat, O'nun ﷻ var ve bir olduğunun işaretleriyle doludur. Varlığına delâlet eden her şey âlemdir.

"رَبِّ الْعَالَمِينَ/Âlemlerin Rabbi" terkibi, lafza-i celâlin sıfatıdır. Buna göre anlam şöyle olur: "Âlemlerin Rabbi olan Allah." الْعَالَمِينَ /el-Âlemîn kelimesi "عَالَم/âlem"in çoğuludur.(65) Kelimenin müfredinin anlamı mâsivadır; Yani Allah'tan ﷻ başka her şey demektir. Cemisi ise sadece akıllı varlıkları kapsar. Bir kelimenin cem-i müzekker olması için bu kelimenin cemisi, müfredinden daha kapsamlı olmalıdır. Lakin عَالَمِين kelimesinin müfredi, cemisinden daha kuşatıcı olduğundan kelime, cem-i müzekker değil de ona mülhak olan bir kelime olarak kabul edilir.

(64) Nasîruddîn Ebü'l-Hayr Abdullah b. Ömer b. Muhammed eş-Şîrâzî el-Beyzâvî, ***Envârü't-Tenzîl ve Esrâru't-Te'vîl*** (Beyrût: Dârü İhyâi't-Türâsi'l-Arabî, ts.), 1/28.

(65) "عَالَمِين" kelimesi, cemi müzekkeri salimin bütün özelliklerini taşımadığından dolayı ona mülhaktır.

Her canlı, bir âlem içerisinde yaşar. Karıncanın, kuşun, balığın da bir âlemi vardır. Çünkü onlar da Allah Teâlâ'nın varlığına delâlet eder. Bu noktada şair şöyle der:

«وَ فِي كُلِّ شَيْءٍ لَهُ آيَةٌ   تَدُلُّ عَلَى اَنَّهُ وَاحِدٌ»

"Her şeyde Allah Teâlâ'nın vâcibü'l-vücûd olduğuna dair bir alâmet vardır ki, O'nun bir olduğuna, herşeyi varettiğine ve varlığının kendinden olduğuna şehâdet eder."

Fâtiha'nın birinci âyet-i kerimesi, biri rubûbiyette diğeri ise beşeriyette birliktelik olmak üzere iki taraflı bir âidiyete işaret eder. Ülkelere, beldelere, ırklara bakılmaksızın bütün insanlar, Hz. Âdem'in عليه السلام çocukları olmaları itibariyle kardeştir. Renginin siyah ya da beyaz olması onların kardeşliğine mâni olmaz. Bütün insanlar, Allah Teâlâ'nın kuludur. İnsan, iki defa insanın kardeşidir. Üstünlük ise malda değil, takvadadır:

﴿اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰيكُمْ﴾

"*Allah katında en değerli olanınız, şüphesiz O'na itaatsizlikten en fazla sakınanınızdır.*"(66)

(66) Hucurât, 49/13.

MERHAMET İKLİMİ

﴿اَلرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِۙ﴾

Tekrar, bir kusur addedildiğine ve Kur'ân-ı Kerîm'de olmayacağına göre "Rahmân ve Rahîm" kelimelerinin hem besmelede hem de Fâtiha'nın ikinci âyetinde zikredilmesi, Allah Teâlâ'nın merhametinin sınırsız olduğuna işaret eder. İlk âyette geçen rubûbiyetten sonra Rahmân ve Rahîm'in gelişi, Allah Azze ve Celle'nin kâinatı merhametle yönettiğinin ilanıdır.

Allah Teâlâ'nın kâinatta sınırsız bir tasarruf gücüne sahip olması, zihinlerde ceberût olacağını çağrıştırırken er-Rahmân kelimesi, bütün algılara müdahale eder. Kul, hem enfüs hem de âfâkta Âlemlerin Rabbi'nin hem yaratma hem de yönetmesindeki merhameti seyreder.

Namaza duran Müslümanın hatırına önceden işlediği günahlar düşüp de "Benden bir şey olmaz'" dediğinde er-Rahman kelimesi ona, "Allah'ın rahmetinden umudunu kesme!" der. Kul, "er-Rahmân" kelimesinden cesaret alarak yalvarır, onunla iltica eder. Zira namaz, acziyeti ilan ve itiraf makamıdır.

Rahmete Mazhâr Olmak

Allah Azze ve Celle, er-Rahmân olduğundan dolayı itaatkâr mü'mine de isyankâr kâfire de rızık vermeye devam eder. Rahmetinin bir neti-

cesi olarak âsi kâfire hemen ceza vermez; tevbe etmesi için zaman tanır, mühlet verir.

Çocuk yaratılma merkezi olan ana rahmi de er-Rahmân kelimesiyle aynı kökten müştaktır. Çocuk orada da rahmet-i ilâhiye mazhâr olur. Allah Teâlâ, daracık ve karanlık bir bölmede onu özel yollarla besler. Vakit tamam olunca mükemmel bir sûrette dünyaya getirir. Gıdaları hazmetme devrine kadar annenin sütü onun için akar durur. Bir ayağı büyürken diğeri de büyür; bir kolu gelişirken diğeri de de gelişir. Bütün bunların oluşum safhalarını ne cenîn ne de mesaisini ona adayan annesi takip edebilir. İnsanın fıtrî gelişimini doğrudan yöneten Allah Teâlâ, vahiyle de onun ruhî ve aklî gelişimini idare etmeyi murad ettiğinden dolayı Kur'ân-ı Kerîm'i indirdi.

HESAP GÜNÜNÜN SAHİBİ

﴿مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِؕ﴾

Allah Azze ve Celle'nin er-Rahmân ve er-Rahîm olmasına aldanan, ibadetleri bırakan, günaha dalan insana Kur'ân-ı Kerîm, Rabbü'l-Âlemîn'in

﴿مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِؕ﴾

"*Ceza gününün tek hâkimi*"(67) olduğunu hatırlatarak, "Toparlan, hesaba hazırlan!" der. Fâtiha'nın ilk iki âyeti, mü'mini sağanak sağanak boşalan rahmet ufuklarından alır, mahşer meydanındaki hesaba götürür. Kıyâmet şuuruyla toparlanan insan irâdesi, haşr süreciyle ilgili şu âyeti dinler:

﴿لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَؕ﴾

"*Bugün hükümranlık kimindir?*"(68) Hükümranlığın kime ait olduğu ile alâkalı suale insan korkudan cevap veremez. Dünyada itaat etmesi gereken yerde itiraz ederek konuşan insan, mahşerde susar; Allah Azze ve Celle ya da O'nun ﷻ emriyle melekler cevap verir:

﴿لِلّٰهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ﴾

"*Saltanat, tek ve mutlak hükümran olan Allah'ındır!*"(69)

(67) Fâtiha, 1/4.

(68) Gâfir, 40/16.

(69) Gâfir, 40/16.

Acılar mahşerine çevrilen Bilâd-ı İslâm'da bugün, zulmün ve zâlimin her çeşidi var. Fâtiha'yı direniş azığı yapan kadınlar ve çocuklar bilirler ki, yeryüzü mahkemelerinde hesabı sorulmayan şenaatlerin duruşması mahşer günü olacaktır. Orada zâlim mazluma, güçlü zayıfa, zengin fakire müdahil olamaz. Orada söz en güçlü ordulara hükmeden, en büyük mali bütçelere sahip olanlarda değil Allah Azze ve Celle'dedir.

Allah Azze ve Celle'yi er-Rahman, er-Rahîm ve din gününün sahibi olma gibi hususiyetleriyle tanıyan bir mü'min, aldığı her nefesi O'nun ﷻ rahmetiyle almanın bilinci içerisinde olur. Dünyadan hesap gününü/mahşeri seyreder.

Âlemlerin Rabbi olan Allah Azze ve Celle, insana sayısız nimetler ihsân etmesiyle hamd edilmeyi hak ettiği gibi Mahşer gününün tek sahibi olarak yeryüzünü zulümle dolduranları hesaba çekecek olmasıyla da senâya layık tek varlıktır.

Allah Teâlâ'nın, ceza gününün tek hâkimi olması; mazlumlar, muzdaribler için bir tesellidir. O gün mahkemeye kimsenin müdahalesi olamaz. O gün herkes kendi günahını, bir de aldattıklarını aldatma günahını üstlenir. Mahşerde her mesele doğrudan görüşülür. Mazeret üreten ağızlara mühür vurulur:

﴿هٰذَا يَوْمُ لَا يَنْطِقُونَۙ ۞ وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ﴾

"Bu öyle bir gündür ki artık konuşamazlar. Kendilerine izin de verilmez ki mazeret bildirsinler."(70) Mahşerdeki duruşma; bahanelerin, yalanların bittiği bir duruşmadır. Bir et parçası olan dili dünyada konuşturan Allah Azze ve Celle, orada et ve kemikten oluşan el ve ayağı da konuşturur:

﴿اَلْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلٰٓى اَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَٓا اَيْدٖيهِمْ وَتَشْهَدُ اَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾

(70) Mürselât, 77/35-36.

"O gün onların ağızlarını mühürleriz; yaptıklarını bize elleri anlatır, ayakları da şahitlik eder."(71)

Esasında Allah Teâlâ, dünyada da âhirette de hüküm sahibidir. Lakin dünyada bazı kullarına imkan verir. Onlar zâhir planda belli bölgelere belli bir zaman hâkim olur. Kimi Allah'ın ﷻ hükümleriyle kimi de -gücüyle şımarıp- kendi çıkardığı kanunlarla hükmeder. Dünya sultanları gerçek mânada hâkim olsalardı, hiçbir güç ellerinden idareyi alamazdı. Şu âyet-i kerîme, zâhire bakıp da aldanan insana gerçek mânada hâkimin Allah Teâlâ olduğunu ilan etmektedir:

﴿قُلِ اللّٰهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِى الْمُلْكَ مَنْ تَشَٓاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَٓاءُۘ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَٓاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَٓاءُۜ بِيَدِكَ الْخَيْرُۜ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ﴾

"De ki: 'Ey mülkün gerçek sahibi olan Allahım! Mülkü dilediğine verirsin, dilediğinden çekip alırsın. Dilediğini yüceltirsin, dilediğini de alçaltırsın. Her türlü iyilik senin elindedir. Hiç kuşku yok ki sen her şeye kâdirsin."(72)

Eğer insan gerçek mânada hâkim olsaydı seçimle ya da ölümle saltanatını kaybetmez, sonsuza kadar sultan olarak kalırdı. Allah Teâlâ, dünyada sınırlı bir hâkimiyetle kullarını imtihân eder, âhirette de hesaba çeker. Zâlimlerle birlikte onların safında duranlar kaybedecek, mazlum mü'minlerle zulme karşı duranlar ise kazanacaktır.

Allah Teâlâ'nın kullarını hesaba çekmesi, hakkı gasp edilen, zulümle bir organını kaybeden, evi yakılan, evladı katledilen, iffeti çiğnenen lakin zafiyetinden dolayı hesap soramayan, soracak mahkemeleri bulamayan insanlar için bir tesellidir.

(71) Yâsîn, 36/65.

(72) Âl-i İmrân, 3/26.

Âhiret Adamı

Bir gün bir adam sâlihlerden bir zâtın huzuruna girip, "Ben dünya adamı mıyım yoksa âhiret adamı mı? Bunu öğrenmek isterim." diye sorar. Sâlih kul; "Allah Teâlâ kullarına karşı pek merhametlidir. Onların mizanlarını kendileri gibilerin ellerine vermez. Herkesin mizanı kendi elindedir. Çünkü sen başkasını kandırabilirsin lakin kendini kandırmazsın." der ve şöyle devam eder: "Mizanın elinde ise kolay bir şekilde dünya adamı mı yoksa âhiret adamı mı olduğunu öğrenirsin." Adam, "Bu nasıl olur?" diye sorunca sâlih kul şöyle cevap verir: "Yanına, biri sana mal verecek biri de senden sadaka talep edecek iki kişi girdiğinde hangisi ile sevinirsin?" Adam susunca, sâlih kul şöyle cevap verdi: "Sana mal veren kişinin içeriye girmesiyle seviniyorsan dünya adamısın. Senden sadaka isteyecek kişinin içeriye girmesiyle seviniyorsan âhiret adamısın. Çünkü insan sevdiği şeyi getiren kişinin içeriye girmesiyle sevinir. Mal veren sana dünyayı verir. Sadaka isteyen ise âhireti verir. Eğer âhiret adamı isen sana mal veren kişinin içeriye girmesinden daha ziyade senden sadaka alanın gelmesiyle sevin!" Bu yüzden bazı sâlih zatların meclisine sadaka isteyen kişiler girince onları, "Ücretsiz bir şekilde hasenâtımı âhirete taşıyacak kişi! Hoş geldin!" diye karşılarlardı.

Allah Teâlâ'dan geldik, yine O'na ﷻ döneceğiz. Hayatımızın başlaması da O'nun ﷻ irâdesiyle oldu. Hesap için dönüşümüz de O'na ﷻ olacak.

Âhirete iman, şerre karşı frendir. İnsanı durdurur. İnanmayan ve hesabı inkâr eden ise dilediğini yapar.

YALNIZ ALLAH'A ﷻ İBADET ETMEK

﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾

Fâtiha'nın Allah Teâlâ'nın rahmetinden bahsetmesi, kulda bir umut inşa eder. Din gününün sahibi olması, insana amellerinde korkuyla umut arasında durmasını; hayır ya da şer olarak yaptıklarının bir gün karşılığını göreceğini telkin eder.

İlk üç âyet, Müslümanın zihninde tevhîd şuurunu inşa eder; "Kulluk ancak muvahhid bir mü'minden sâdır olursa ibadet olur. Aksi hâlde adet olur." der.

﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾

"*Yalnız sana ibadet eder, yalnız senden yardım isteriz.*" Eğer âyet, sıradan bir cümlede olduğu gibi "نَعْبُدُكَ" şeklinde olsaydı mâna, "Sana ibadet ederiz." şeklinde olurdu. Bu da Allah Azze ve Celle'nin yapılmasını emrettiği ibadete uygun düşmezdi. Çünkü "نَعْبُدُكَ" terkibindeki ibadet anlayışı, "Ya Rabbi! Sana ibadet eden bizler zorlanınca başkasına da ibadet edebiliriz." şeklinde de olabilir. Mefûlün إِيَّاكَ şeklinde zamir-i munfasıl olarak öne gelmesiyle mâna bir anda değişir ve şöyle olur: "Sadece ve sadece sana ibadet ederiz." Buna göre mü'min her rekâtta şunu söyler: "Ya Rabbi! Tanklar yolumuza çıksa, tayyareler üzerimize bombalar yağdırsa, ordular dört bir yanımızdan kuşatsa

yine de sadece sana ibadet ederiz." Eğer إِيَّاكَ نَعْبُدُ, Fâtiha'nın birinci âyeti olsaydı mevcut vurgu kaybolurdu. İlk üç âyetin ufkunda "Esmâ-i Hüsnâ"da Rabbinin azâmetini seyreden bir kul, büyük bir şehrâyin içindeymiş gibi "Sadece ve sadece sana ibadet ederiz!" der, tevhîdi ve ubûdiyeti ilan eder.

"Sadece ve sadece sana ibadet ederiz." terkibi, Allah'tan ﷻ başka mabûd olarak her ne varsa reddeder. Bu mâna sabit olduğunda "Lâ ilâhe illallah" kelime-i tevhîdi de ortaya çıkar.[73]

Fâtiha'yı yalnız okumamıza rağmen, "إِيَّاكَ أَعْبُدُ / Sadece sana ibadet ederim." demiyor; "إِيَّاكَ نَعْبُدُ /Sadece ve sadece sana ibadet ederiz." diyoruz. Çünkü bütün mü'minler kardeştir. Eğer أَعْبُدُ şeklinde nefs-i mütekellim vahde kipini kullanırsa sadece kendi ibadetini zikretmiş, kardeşlerinin ibadetinden bahsetmemiş olur. Lakin "إِيَّاكَ نَعْبُدُ /Sadece ve sadece sana ibadet ederiz." diyerek, hem kendi ibadetini hem de doğuda batıda ne kadar mü'min varsa topyekün hepsinin ibadetini zikretmiş olur. Bu durumda sanki diğer mü'minlerin sorumluluklarının ıslâhı ve îfâsı için de gayret etmiş olur.[74] Nitekim Allah Rasûlü de ﷺ *"Kim bir mü'minin hacetini giderirse Allah Teâlâ da onun bütün ihtiyaçlarını giderir."*[75] buyurmaktadır. Mü'min, meleklerin de kendisiyle birlikte ibadette olduğu bilinciyle namaz kılar. Bu yüzden "Yalnız sana ibadet ederim." değil de "Yalnız sana ibadet ederiz." der.[76]

Müslüman, Fâtiha'nın başında "Bütün övgüler, Âlemlerin Rabbi, er-Rahmân, er-Rahîm ve ceza gününün mâliki olan Allah Azze ve Celle'ye olsun!" deyip dünya ve âhiretteki bütün hamdleri O'na ﷻ

(73) Bkz. er-Râzî, ***et-Tefsîrü'l-Kebîr***, 1/198.

(74) er-Râzî, ***et-Tefsîrü'l-Kebîr***, 1/205.

(75) Buhârî, H. No: 2442.

(76) er-Râzî, ***et-Tefsîrü'l-Kebîr***, 1/205.

tahsis edince sanki Allah Teâlâ da ona, “Benim katımda senin değerin o derece yükseldi ki, namazı sadece kendi ibadet sorumluluğunu eda ile sınırlandırma, bilakis ‘Bütün Müslümanların ihtiyaçlarını karşıla! Dualarına icabet eyle!’ diye niyazda bulun.(77) Böylece Allah Teâlâ, senin namazınla onlara da rahmet eylesin.” der.

İbadet, Müslümanı bir âlemden alır başka bir âleme taşır. Namaza duran kul, halkı bırakır; Hakk’a yaklaşır. Bu hâl, ona büyük bir mânevî lezzet verir. Bu yüzden ilk üç âyetteki gâib siğasından muhataba geçilir. Muhatapta ise yakınlık vardır.

Rivâyet edildiğine göre İmam-ı Âzam Hazretleri رحمه الله, namaz kılarken tavandan bir yılan düşer, herkes korkudan dağılır. Ebû Hanîfe رحمه الله ise yılanın varlığını dahi fark etmez. Doktorlar, Urve b. Zübeyr’e kangren olan ayağını kesmeleri gerektiğini söylediklerinde o namaza başladı. Ayağını kestiler hiçbir şekilde kesme acısını hissetmedi.(78) Büyük Müslümanlar, namaz kılarken daralmak şöyle dursun daraldıklarında namaz kılarlardı. Onlar başlarıyla yere çömelip ruhlarıyla semâya yükselirlerdi. Bu güzelliğe de Allah Rasûlü’ne ﷺ ittiba ile nâil oldular. Mutarrıf’ın babasından naklettiğine göre babası Allah Rasûlü’nün ﷺ huzuruna vardığında Peygamberimiz ﷺ namaz kılıyordu. Göğsünün içerisinde su dolu bir kabın kaynama sesi gibi inleme sesi vardı.”(79) Fahreddîn er-Râzî, bir mü’minin namazda yaşadığı vecd hâlini hakikate uzak bulanların şu âyet-i kerimeyi okumasını söyler:

﴿فَلَمَّا رَاَيْنَهُٓ اَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ اَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلّٰهِ مَا هٰذَا بَشَرًاۜ
اِنْ هٰذَٓا اِلَّا مَلَكٌ كَر۪يمٌ﴾

(77) er-Râzî, ***et-Tefsîrü’l-Kebîr***, 1/205.

(78) er-Râzî, ***et-Tefsîrü’l-Kebîr***, 1/202.

(79) Nesâî, H. No: 1215.

"Kadınlar, Yûsuf'u görünce güzelliği karşısında şaşırıp kaldılar. Bu yüzden ellerini kestiler ve 'Aman Allahım! Bu bir beşer değil! Bu ancak seçkin bir melektir!' dediler."(80) Kadınların kalbine, Hz. Yûsuf'un ﷺ güzelliği galip gelince ellerini kestiler ve bunu hissetmediler. Bu bir beşerin güzelliği karşısında mümkün oluyorsa Allah Teâlâ'nın azâmetinin kalbi kuşatması durumunda evleviyetle mümkün olur.(81)

İstiâne: Yalnız Allah'tan ﷻ Yardım İstemek

İstiâne, yardım istemek demektir. Kul, haramlardan kendini ancak Allah Teâlâ'nın yardımıyla muhâfaza edebilir. İlâhî emirleri de ancak O'nun ﷻ tevfîkiyle yerine getirebilir. Bu yüzden Müslüman, her hayırlı amele Allah Teâlâ'nın adıyla ve O'ndan ﷻ yardım isteyerek başlamalı. Lakin Fâtiha'da ibadete başlarken değil, başladıktan sonra yardım talep edilmekte. Allah Teâlâ, "إِيَّاكَ نَعْبُدُ /Yalnız ve yalnız sana ibadet ederiz." terkibini zikretmekte, daha sonra ise istiâneyi ifade eden "وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ / Yalnız ve yalnız senden yardım isteriz." terkibini getirmektedir. "Tersi olsa daha güzel olurdu." diye düşünülebilir. Bu şekilde zikredilmesinin hikmetleri bağlamında Fahreddîn er-Râzî şunları söylemektedir:

Birincisi: Namaz kılan sanki şöyle demektedir: "Ya Rabbi! İbadete başladım. Onu tamamlama noktasında Senden yardım istiyorum. Ölüm, hastalık ve hayatı alt üst etmek kabilinden sebeplerle bu ibadetimi tamamlamama engel olma!"

İkincisi: İnsan, sanki şöyle demektedir: "Allahım! Nefsimi huzuruna getirdim lakin, benden kaçan bir kalbim var. Onu huzurunda tutabilmek için senden yardım istiyorum. Nasıl böyle olmasın ki?! Allah Rasûlü ﷺ, *"İnsanın kalbi, Allah'ın kudret parmaklarından iki*

(80) Yûsuf, 12/31.

(81) er-Râzî, ***et-Tefsîrü'l-Kebîr***, 1/202.

parmağı arasındadır."[82] buyurmuştur. Bu hadis-i şerif göstermektedir ki insan, kalbine ancak Allah'ın yardımıyla sahip olabilir.

Üçüncüsü: "Allahım! Yardım noktasında senden ne Cibril'i ne de Mîkâil'i istiyorum. Sadece ve sadece seni istiyorum. Bu hususta Hz. İbrâhîm'in ﷺ yoluna uydum. Nemrûd, iki ayağını ve iki elini bağlayarak O'nu ateşe attığı zaman Cibrîl yanına gelerek, O'na şöyle demişti: 'Herhangi bir ihtiyacın var mı?' Bunun üzerine Hz. İbrâhîm, 'Sana gelince hayır! Sana ihtiyacım yok.' demişti. Cibrîl, 'O hâlde Allah'tan iste!' dedi. Bunun üzerine Hz. İbrâhîm, 'O'nun hâlimi bilmesi, benim O'ndan bir şey istememem için yeterlidir.' dedi. Bu konuda belki de Hz. İbrâhîm'den ilerdeyim. Çünkü O'nun elleri ve ayakları dışında başka bir uzvu bağlanmamıştı. Ama bana gelince benim her iki ayağım da bağlıdır, yürüyemem; her iki elim de bağlıdır, hareket ettiremem. Her iki gözüm de bağlıdır, onlarla bakamam. Kulaklarım da kapalıdır, işitemem. Dilim de bağlıdır; konuşamam. Hz. İbrâhîm ﷺ, Nemrud'un ateşiyle karşı karşıyaydı; bense cehennem ateşiyle karşı karşıyayım. Nasıl Hz. İbrâhîm, senden başkasının yardımına râzı olmadıysa ben de senden başka yardımcıyı istemiyorum. Çünkü;

﴿اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعٖينُ﴾

'Sadece sana ibadet eder ve ancak senden yardım isteriz.'" Bunun üzerine Allah Teâlâ sanki şöyle buyurur: "Ey Kulum! İbrâhîm'in yaptığını yaptın, O'ndan fazlasını da yaptın. Biz de senin mükâfatını arttırıyoruz. Sonra biz, 'Ey Ateş! İbrâhîm'e bir serinlik ve kurtuluş ol!'[83] dedik. Sana gelince biz seni cehennemden kurtardık, cennete ulaştırdık. Biz sana, Allah'ın ﷻ kadîm sözünü dinlemeyi, kadîm olan

(82) Tirmizî, H. No: 2140.

(83) Enbiyâ, 21/69.

varlığı görmeyi de fazladan bir mükâfat olarak verdik. Nemrûd'un Hz. İbrâhîm'i yakmak için tutuşturduğu ateşe; '*Ey Ateş! İbrâhîm'e bir serinlik ve kurtuluş ol!*'(84) dediğimiz gibi cehennem ateşi de sana, 'Ey Mü'min! Çabuk geç. Nurun benim ateşimi söndürdü.' der."(85)

Dördüncüsü: وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ifadesi, "Ancak senden yardım isteriz; başkasına asla el açmayız" anlamındadır. Zira başkasının bana yardım etmesi de ancak senin o kimseye yardım etmenle mümkün olur. O hâlde aradaki vâsıtayı kaldırıp, doğrudan senin yardımına başvuruyoruz.

Beşincisi: إِيَّاكَ نَعْبُدُ terkibi, Allah Azze ve Celle'ye ibadet etmesi vesilesiyle, nefsin üstün bir rütbeye ulaşmış olmasını gerektirir ki, bu da insanda kendini beğenme hissi uyandırır. İşte bundan dolayı وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ terkibini peşi sıra getirmesi, ibadet vesilesiyle meydana gelen mânevî mertebenin, kulun kuvvetiyle değil Allah'ın ﷻ yardımıyla meydana geldiğine delâlet eder.(86)

Kıyam da, rükû da, secde de hep Allah Teâlâ'nın ihsânıyla olur. O ﷻ, hakikati göstermeyince kul göremez. O ﷻ, sevdirmeyince kul sevemez. O ﷻ, yüreklere namaz kılma muhabbeti aşılamadıysa kul namazı muhabbetle kılamaz. O hâlde yalnız O'ndan ﷻ istemeli ve yalnız O'na ﷻ ibadet etmeli.

---

(84) Enbiyâ, 21/69.

(85) el-Heysemî, ***Mecmâuz-zevâid ve menba'u'l-fevâid***, H.No: 18446.

(86) er-Râzî, ***et-Tefsîrü'l-Kebîr***, 1/204-205.

SIRÂT-I MÜSTAKÎM: TEVHÎD VE TESLİMİYET YOLU

﴿اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَۙ﴾

Acziyetini anlayan, Rabbinden başka sığınak olmadığını idrâk eden, yalnız O'na ﷻ ibadet etmenin ve O'ndan ﷻ yardım istemenin zevkine eren Müslüman, Allah Azze ve Celle'den hidâyet hâlinin devamını niyâz eder;

﴿اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَۙ﴾

"Ya Rabbi! Bizi dünyada saadete, ahirette ise cennete ulaştıracak yolda sabit kıl!"

Hidâyet, insanın en büyük ihtiyacıdır. Bedeni nasıl ekmeğe, suya, havaya muhtaçsa ruhu da hidâyete muhtaçtır. Bütün peygamberler, hidâyet üzere gönderildi. İlâhî kitaplar, hidâyetin yol haritasını verdi. İnsan, onu kaybedince her şeyi kaybeder. Ona sahip olunca da insânî değerler kadrosunda her şeye mâlik olur. Fıtrat hidâyeti sever, onu ister, sahip olunca da himâyesi için mücadele eder. Cihad, hidâyetin muhâfazası ve neşri için yapılır.

Hidâyet, ancak "üsve-i hasene" olan şahıslar çerçevesinde anlaşılır. Bunun içindir ki Allah Azze ve Celle, bütün kitapları hidâyet âbidesi hükmünde olan peygamberlerle gönderdi. Bütün bir beşeriyet adına Allah Rasûlü'ne ﷺ önceki peygamberlere iktidâ etmeyi emretti:

﴿أُولٰٓئِكَ الَّذٖينَ هَدَى اللّٰهُ فَبِهُدٰيهُمُ اقْتَدِهْ﴾

"İşte o peygamberler, Allah'ın hidâyete erdirdiği kimselerdir. Şu hâlde onların rehberliğine uy!"(87)

Sırât-ı müstakim; şan-şöhret, tekebbür ya da gösteriş yolu değil, tevhîd ve teslimiyet yoludur.

Namaz kılan kişi zaten hidâyete ermiştir. Bu durumda Müslümanın, namazda tekrar: "اِهْدِنَا / Bizi doğru yola ulaştır!" diye dua etmesinin anlamı: "Hidayet halimizi devamlı yaparak, bizi İslâm yolunda sabit kıl!" şeklindedir. Zira hidâyet üzere olan birinin tekrar Allah Teâlâ'dan hidâyet talep etmesi, hâsılı tahsil olur.

Düz bir arazide yürüyen insana arkadan bakıldığında duran şahıstan uzaklaştıkça suya dalıyor gibi yolda kaybolduğu görülür. "صِراط" kelimesinin aslında yer alan "ص" harfi, "س" dir. Buna göre kelimede "yutma/kaybolma" anlamı vardır. Müslüman yürüdükçe yolun rengini alır, zamanla da yolda kaybolur. İslâm, insana Allah ﷻ boyasını vurur. Mü'minin konuşmasında, oturmasında, yürümesinde hep o boya görülür. İslâm rengini almayan mü'min, sûret Müslümanıdır. Nasıl bin ölü bir diri etmezse, bin sûret Müslümanı da bir hakîkî Mü'min etmez.

Sırât-ı müstakîm üzere bir hayat yaşamak, Allah'tan ﷻ başka her şeyden yüz çevirip; hem sûret hem sîretle hem fikir hem zikirle Allah'a ﷻ yönelmektir. Bu hâl, mü'mini kayıtsız şartsız bir teslimiyete taşır. Hz. İbrâhîm ﷺ gibi Allah Azze ve Celle, eşini insanın ve ekinin olmadığı bir vadiye bırakmayı emrettiğinde, tereddüt etmeden ilâhî emre boyun eğer. Kendini deniz gibi engin sorunların içine atmasını emrettiğinde Hz. Yûnus ﷺ gibi Allah'ın ﷻ emrine uyar. Hz. Mûsâ ﷺ gibi her şeyi bilen Allah Azze ve Celle'ye talebe olmasına rağmen kendisin-

(87) En'âm, 6/90.

den daha bilgili Hızır'a ittiba etmesi emredildiğinde tekebbür etmez. Hz. Ya'kûb gibi evlat hasretine, Hz. Yûsuf ﷺ gibi baba özlemine sabreder. Buna göre,

"اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ" diye niyâzda bulunmak, "Bela ve musibetlere dayanma noktasında bize peygamberlerin sabrını ihsân eyle Ya Rabbi!" diye yalvarmaktır.

İnsanların önemli bir bölümü, zorluklara tahammül edemedi; sırât-ı mustakîmde yürüyemedi. Buna rağmen Allah Teâla, "*Korkmayın, üzülmeyin! Allah yolunda her zorluktan sonra bir kolaylık, her darlıktan sonra bir genişlik vardır.*"(88) ayetiyle beşeriyete moral verdi. Nitekim Allah Teâlâ, 'Dövülenlerin ve öldürülenlerin yoluna ilet!' değil de 'Nimet verdiklerinin yoluna ilet!' buyurmaktadır. Bu durumda bu âyeti okurken niyetin şöyle demek olsun; 'Allahım, tıpkı benim gibi babamın da büyük günahları işlediğini gördüm. Yine benim günahlara cüret ettiğim gibi onun da mâsiyetlere cüret ettiğine şahit oldum. Sonra ölümü yaklaştığında tevbe ettiğini ve sana yöneldiğini, bunun neticesi olarak senin de onun cehennemden kurtulmasına ve cenneti kazanmasına hükmedeceğine inanıyorum. Buna göre o, kendisini tevbe etmeye muvaffak kılman ve tevbesini kabul etmiş olman vesilesiyle kendilerine nimet verdiğin bahtiyâr kullardan biridir. Bütün bunlardan cesaret alıp tevbe edenlerin derecesini isteyerek diyorum ki, 'Bizi de dosdoğru yola ilet!' Bu mertebeye ulaşınca peygamberlerin derecelerine uymayı niyâz et! İşte, 'Bizi sırât-ı mustakîm'e ilet!' sözünün tefsîri budur."(89)

Allah Teâlâ'dan bizi sırât-ı mustakîme ulaştırmasını niyâz etmenin bir diğer mânası ise, "Ya Rabbi, namazda huzurunda durduğum gibi

---

(88) Bkz. İnşirâh, 94/5-6.

(89) er-Râzî, ***et-Tefsîrü'l-Kebîr***, 1/206.

hayatın bütün şubelerinde de aynı teslimiyetle emirlerini ve yasaklarını kabul edip buyruklarına boyun eğme şuurunu bana ihsân eyle!" diye yakarıştır. Âyet-i kerîme bir istikâmet duasıdır. İstikâmet ise "kelime-i tevhîd"i ikrar ettikten sonra gelen bir duruştur. Buna göre mâna; "Her yeni eskir, her doğan insan ölür, her yapı bir gün çöker. Lakin İslâm akîdesi, Kıyâmet'e kadar sarsılmaz. Bizi usûl ve esasları değişmez cennet yolunda yaşat Ya Rabbi!" şeklindedir.

NİMETE NÂİL OLANLARIN YOLU

﴿صِرَاطَ الَّذِينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّٓالِّينَ﴾

Her ideolocya, tek doğrunun kendine ait olduğu iddiasında bulunur. İslâm'a göre ise neyin iyi, neyin güzel ve doğru olduğunu Şerîat belirler. Buna göre insanların, "Benim yolum en doğru yoldur!" kabilinden iddiaları hükümsüzdür. Tek doğru yol, enbiyânın üzerinde yürüdüğü yoldur. Bu yüzden Allah Azze ve Celle, sırât-ı mustakîmi

﴿صِرَاطَ الَّذِينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ﴾

"*Kendilerine nimet verdiklerinin yolu*" şeklinde beyân etmektedir. İlâhî nimete nâil olanlar da sırasıyla peygamberler, sıddıklar, şehitler ve salihlerdir.(90) Bir insan, yalnız başına devlet olamaz. Cemaatte rahmet vardır. Bu yüzden "Beni" değil, "Bizi hidâyet yoluna ulaştır." diye dua eder. İnsan; çile, bela ve musibet yolunda yorulduğunda üsve-i hasene olarak önünde yürüyenlere bakar, onlarla teselli olur, yıkıldıysa ayağa kalkar. Bu yüzden "nimet verdiklerinin yolu", "sırat-ı mustakîm" terkibinden bedel olarak gelmiştir. Enbiyâ izinde yürüyen Müslüman belaya sabreder, nimet anında şükreder, kaderine ise rızâ gösterir.

İbrâhîm b. Edhem'den nakledildiğine göre Beytullah'a giderken devesinin üzerinde karşısına çıkan bir bedevî ona, "Ey Şeyh!

(90) er-Râzî, ***et-Tefsîrü'l-Kebîr***, 1/207.

Nereye gidiyorsun?" diye sorar. İbrâhîm b. Edhem de, "Beytullah'a" diye cevap verir. Bedevî, "Sanki delisin? Ne bineğin ne de azığın var. Yolculuk ise hayli uzun..." deyince, İbrâhîm b. Edhem, "Benim çok sayıda bineğim var. Ne var ki sen onları göremiyorsun." der. Bedevî, "Onlar nedir?" diye sorunca İbrâhîm b. Edhem şöyle karşılık verir: "Bana bir bela geldiğinde sabır bineğine; bir nimet ihsân edildiğinde şükür bineğine; takdir-i ilâhînin sonucu olarak başıma bir kaza geldiğinde ise rızâ bineğine binerim. Nefis beni herhangi bir şeye çağırdığında, kalan ömrümün geçenden daha az olduğunu bilirim." Bunun üzerine bedevî, "Allah'ın izniyle yürü git. Sen süvari ben ise yayaymışım." der.(91)

Gazab ve Sapıklık Yolu

Sanki insan, mezkûr âyet-i kerimeyi okuyarak şöyle de der; "Önümde bir sürü yol var. Dostlar ayrı bir yola, düşmanlar farklı bir yola, şeytan kendi yoluna, İslâm ise enbiyâ yoluna davet ediyor." Allah Azze ve Celle'nin nimet verdiklerinin yolu tevhîd yoludur. Allah ﷻ ile aldatan Yahûdilerin ve Hristiyanların yolu ise ihanet yoludur. Bu yüzden mümin niyâzında ne istediğini söylerken ne istemediğini de beyân eder;

﴿غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّٓالِّينَ﴾

"*Gazaba uğrayanların, dalalette olanların yoluna değil!*"

Allah Azze ve Celle'den nasıl bir hayatı istediğimizi niyâz ettiğimiz gibi neyi istemediğimizi de arz ederiz. Zira insan, bir anlık bir gafletle yolunu kaybedebilir. "İslâm" diye İslâm'a düşman olanların, sünnet-i seniyye münkirlerinin ya da tarihselcilerin izinde gidebilir. Bu yüzden Allah Azze ve Celle, sırat-ı müstakîmin kimlerin yolu olduğunu bildirdiği gibi kimlerin yolu olmadığını da beyân etti.

(91) er-Râzî, ***et-Tefsîrü'l-Kebîr***, 1/206.

Âyet-i kerime, Yahûdileri Allah'ın ﷻ gazabına uğrayan millet olarak niteledi. Yahûdi tarihini okuyanlar, her ilâhî nimete nankörlükle mukabelede bulunmaları hasebiyle ilâhî gazaba uğradıklarını görür. Kur'ân-ı Kerîm'de kalın çizgilerle hülâsa edilen Yahûdi tarihinde iki ihanete karşılık olarak iki defa Kudüs'ü kaybedişleri öne çıkmaktadır. Üçüncü ihanetleri ise Allah Rasûlü'nün ﷺ risâletini inkâra bağlı olarak yaşadıkları sürgündür. Kur'ân-ı Kerîm, Hristiyanları ise "sapıklıkta olanlar" diye isimlendirmiştir. Zira Hristiyanlık, Hz. Îsâ'nın عليه السلام yaşadığı asrın ortasında Pavlus'un (Saint Paul) eliyle tevhitten şirke evrilerek aksi bir istikâmete sapmıştır. Yahûdilerin ilâhî gazap, Hristiyanların ise dalâletle ifade edilmeleri, her ikisini anlatabilecek en toparlayıcı ifadedir. Tevrat ve İncil'in okunmadığı Mekke'de, ümmî bir peygamberin ağzından bu âyetin duyulması bir Kur'ân mucizesidir.

Sırât-ı müstakîm, Müslümanların yoludur. Müslüman, tevhîdi ilan ettikten ve sadece O'na ﷻ ibadet etme şuurunu kuşandıktan sonra İslâm yolunda bir dağ gibi mücadele etme niyâzında bulunur.

Fâtiha, "Ya Rabbi! Mârifetullah ummânına daldıktan, ibadet sırrına erdikten sonra gazaba uğrayanlardan ve sapıtanlardan eyleme bizi!" şeklinde bir dua ile sona erer. "Âmîn", işte bu duaya vurulan mânevî bir mühürdür.

تفسير سورة البقرة

BAKARA SÛRESİ TEFSÎRİ

BAKARA SÛRESİ

Kur'ân-ı Kerîm'de yolculuk yapmak sürekli yenilenmek; dâimî bir iman, ilim ve hikmet ziyafetine nâil olmak demektir. Mü'min, akan bir nehir gibi terü taze olan âyetleri kendine inmişçesine okur.

Aynı güzergâhı kullanan yolcular, her gün aynı manzarayı gördüklerinden daralır, işten fırsat bulduklarında başka mekanları müşâhede etmek için farklı beldelere seyahat ederler. Kur'ân-ı Kerîm'de okuyarak yolculuk yaptığınızda, sürekli size yeni mânalar ilhâm olunur. O, her mevsimde yemiş veren bir ağaç gibi müsmirdir. Bu yüzden bir âyeti, milyon defa dinleseniz de usanmazsınız. Cennet meyvesi gibi her dinleyişte O'ndan ayrı bir zevk alır, farklı bir mâna çıkarırsınız. Müfessirlerin imâmı Fahreddîn er-Râzî Hazretleri, Kur'ân-ı Kerîm'i bugün tefsir etseydi elimizde daha farklı bir "Mefâtîhü'l-Gayb" olurdu.

Mahiyeti sürekli değişen ve sayısı artan eşya ve hâdiseye değişmez hâli ve mahdût sayıdaki âyetleriyle cevap verir Kur'ân-ı Kerîm. Her kim O'na Sünnet-i Seniyye'nin izinden, müctehid imamların usûlüyle varırsa, hiçbir mevzûyu cevapsız bırakmaz. Ne kadar çok usûl, hadis, tefsir okursanız âyetler üzerinde o kadar çok tefekkür eder, o kadar çok derinleşirsiniz.

Fâtiha'dan Bakara'ya

Fâtiha; Kur'ân-ı Kerîm'in büyük bir haritası, sûre ve âyetlerin anahtarıdır. Bakara Sûresi ise vahye muhatap olan insanın şu dört hâlinin

tezâhürüdür: Yaratılış gayesini anlayan mü'min, inkâr eden kâfir, diliyle inkâra cesaret edemediğinden dolayı kalbiyle reddederken lisânıyla tasdik etmiş gözüken münâfık, kendisi vahye uymaya memurken vahyi tahrîf edip hevâsına uyduran Ehl-i Kitâb ve onun takipçileri.

Yahûdiler dilleriyle Müslüman, yürekleriyle kâfir olan münâfıkların hocaları/şeytanları olarak anlatılır.[92] Yahûdi, İslâm'a karşı yürüttüğü muharebede en büyük cepheyi münâfıklarla içerde açmıştır. Yahûdinin tesir ettiği mahfiller, bir anda münâfık üreme çiftliğine döner. Münâfıklar; nimet anında İslâm cephesinin en ön safında, musibette ise kâfirlerin yanında yer alır. Uhud günü, İslâm Ordusu'ndan yolda ayrılarak Mekkelilerden önce vurgun yapmış, Fetih günü ise herkesten önce koşmuşlardır. Gerçek kimlikleri, "Şeytanlarıyla baş başa kaldıklarında"[93] ortaya çıkan münâfıklar, her mecliste ayrı bir yüzle zuhûr ederler.

Sûrelerin Münâsebeti

Kur'ân-ı Kerîm'de âyetle âyet, sûreyle sûre arasında ancak derin tefekkürle idrâk edilebilen muhteşem bir ilişki vardır. Âyetlerin tertîbinin tevkîfî olduğuna dair ittifak vardır.[94] Râcih olan görüşe göre sûrelerin tertîbi de tevkîfîdir.[95] Fâtiha, mü'minlere gazaba uğrayan ve dalâlette yaşayan Ehl-i Kitab'tan uzak bir hâlde Allah Teâlâ'dan hidâyet talep etmeyi emreden iki âyetle son buluyor: "اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ /Bizi, kendisinde hiçbir eğrilik olmayan yola ulaştır/ayaklarımızı hidâyette sabit kıl."[96]

(92) Bakara, 2/14.

(93) Bakara, 2/14.

(94) Celâluddîn es-Süyûtî, ***el-İtkân fî Ulûmi'l-Kur'ân*** (Beyrût: Dârü'l-Kütübi'l-Arabî, 2010), s. 159.

(95) Muhammed el-Emîn el-Hererî, ***Hadâiku'r-Ravhi ve'r-Reyhân*** (Beyrût: Dârü'l-Minhâc, 2008), 1/98.

(96) Fâtiha, 1/6.

Bakara Sûresi ise hidâyetin kaynağının ve ona ulaşma vesîlesinin Kur'ân-ı Kerîm olduğunu haber veriyor: "ذٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِلْمُتَّقِينَ / *Bu kitapta hiçbir şüphe yoktur. O, sakınanlar için hidâyet rehberdir.*"(97)

Fâtiha Sûresi, herkesin anlayacağı kelimelerden müteşekkil bir âyetle "اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ" şeklinde başlarken Bakara Sûresi, "Hurûf-u Mukattaa" denilen müteşâbih harflerle başlar ki, Fâtiha'yı okuyan mü'min ibret alsın, الٓمٓ ile sûreye girip acziyetini anlasın.

Sûrenin Adı

Âhirete imanı kaybeden bir cemiyetin fesâdına hiçbir güç mâni olamaz. Bu yüzden Kur'ân-ı Kerîm, öldükten sonra dirilişi pek çok yerde Allah Azze ve Celle'ye iman ile birlikte anlatır. Çünkü âhiretsiz bir Allah ﷻ inancı, sevapsız ve cezasız olduğundan insanı zulümden, ihanetten ve ifsattan alıkoymaz. Kur'ân'ın bu en uzun sûresine "Bakara Sûresi" denilmesinin hikmeti şudur: Hz. Mûsâ ﷺ zamanında öldürülen bir kişinin katili bulunamayınca, cemiyette büyük bir fitne zuhûr etmişti. Hz. Mûsâ da ﷺ -Allah'ın ﷻ emri doğrultusunda- katili bulabilmek için muhataplarına bir inek kesmelerini ve onun parçasıyla maktule vurmalarını söyledi.(98) Yahûdilerin uzun uzun diretmelerine rağmen inek kesildi, parçasıyla da maktule vuruldu. Dirilen adam, "Katilim falan kişidir!" dedikten sonra tekrar öldü. Bir kişiyi dirilten Allah Azze ve Celle'nin bütün insanlığı öldükten sonra diriltmeye kâdir olduğunu anlatan binlerce delil arasında yerini alması ve insanlara âhiret şuuru ve diriliş ruhu aşılaması için bu sûreye "Bakara" denildi. İslâm düşmanlarının sûreyle alay etmesinin önüne geçmek, sûrenin adının farklı dillere tercüme edilerek istihzâ edilmesine mâni olmak için bazı müfessirler, "Bakara Sûresi" denilmesini de mekruh kabul etmiştir. Bunlara göre "İçerisinde

(97) Bakara, 2/2.

(98) Bkz. Bakara, 2/67-73.

Bakara zikredilen sûre" denilmelidir. Nitekim İbn Ömer'den ﷺ mevkûf olarak gelen rivâyet şu şekildedir: "Bu sûreye 'Bakara Sûresi' demeyiniz. 'İçerisinde Bakara zikredilen sûre' deyiniz."(99)

Bakara Sûresi; Medîne'de alırken farklı satarken farklı terazi kullanan, insanların alınterini sömüren emperyalizmaya başkaldırıyı emreden Mutaffifîn Sûresi'nden sonra nâzil oldu. "*Allah'a döndürüleceğiniz, sonra da herkese hak ettiğinin eksiksiz verileceği ve kimsenin haksızlığa uğratılmayacağı bir günü unutmayarak ondan sakının.*"(100) meâlindeki âyet-i kerîme ise, Veda Haccı'nda Mina'da, Kurban Bayramı'nda nâzil oldu. İlk nâzil olan Alak Sûresi okumayı, sonra gelen Müzzemmil Sûresi namaz kılarak okunan Kur'ân'a göre yaşamayı, Müddessir Sûresi ise "Kalk ve uyar!" buyurarak İslâm'ı tebliğ etmeyi emretmiştir. En son nâzil olan Bakara Sûresi'nin 281. âyet-i kerîmesi ise mü'minlere okumayı, yaşamayı ve inzâr etmeyi emreden Kur'ân-ı Kerîm'e göre yaşayıp yaşamadıklarından hesaba çekileceklerini, bu yüzden o gün için hazırlanmalarını telkîn etmiştir.

Kur'ân-ı Kerîm; bütün insanlığa imanı, mü'minlere ise ameli emreder. Bu yüzden hüküm âyetleri Medîne'de ya da Medîne döneminde nâzil olmuştur. İnsanların baş imtihânı para olduğundan Bakara Sûresi'ndeki faizle alâkalı âyetler, en son nâzil olan âyetlerdendir.(101)

Sûrenin Fazileti

İçerisinde çok sayıda hüküm âyeti de barındıran Bakara Sûresi'nin faziletiyle alâkalı Allah Rasûlü ﷺ şöyle buyurmuştur:

---

(99) Ebû Bekr Ahmed b. el-Hüseyn b. Alî el-Beyhakî, ***Şuabü'l-İmân*** (Riyâd: Mektebetü'r-Reşîd, 2003), 4/173.

(100) Bakara, 2/281.

(101) el-Cemel, ***el-Fütûhât***, 2/672.

"Kur'ân'ı okuyunuz. Çünkü O, Kıyâmet gününde kendisini okuyanlara şefaat edecektir. (İçerisindeki şer'i hükümlerden ve Esmâ-i Hüsnâ'ndan mütevellit nurun ihtişâmından dolayı) İki nur menbaı (olarak isimlendirilen bu iki sûreyi) yani Bakara ve Âl-i İmrân sûrelerini okuyunuz. Çünkü Onlar, Kıyâmet gününde (sıcaktan koruyan) iki bulut veya (insanı muhâfaza eden) iki gölgelik ya da (semâda saf saf kanatlarını açmış) iki kuş sürüsü gibi gelerek kendilerini okuyanları müdafaa edecektir.(102) Bakara Sûresi'ni okuyunuz. Çünkü O'nu okumak (okuyan için) bereket, kıraatini terketmek ise hasret ve pişmanlık sebebidir. O'na sihirbazların güçleri yetmez."(103)

"Evlerinizi (içinde Kur'ân okumayı terk ederek) kabirlere çevirmeyiniz. Şeytan, içinde Bakara Sûresi okunan evden ürküp kaçar."(104)

"Bakara Sûresi'nin sonundaki iki âyeti her kim gece vakti okursa bu iki âyet (o gece olacak şerlere karşı) ona yeter."(105)

(102) Allah Rasûlü'nün ﷺ ifadeleri, bu iki sûrenin şefaatlerinin büyük olmasından kinayedir.

(103) Müslim, H. No: 804.

(104) Müslim, H. No: 780.

(105) Müslim, H. No: 808.

HURÛF-U MUKATTAA

Bakara Sûresi, terkîbi "الٓمٓ" olan "Hurûf-u Mukattaa/الحروف المقطّعة" ile başlar. Yirmi dokuz sûrenin başında yer alan ve isimleriyle telaffuz edilen harflerin ortak adı olan Hurûf-u Mukattaa terkîbi, harf kelimesinin çoğulu olan hurûf ile "kesilmiş, ayrılmış" anlamındaki mukattaa kelimesinden meydana gelmiştir. Mezkûr harfler, kelime içindeki konumlarına göre değil, kendi isimleriyle telaffuz edildiklerinden kesilmiş, ayrılmış harfler anlamında Hurûf-u Mukattaa diye maruftur. "Hurûf-u Teheccî" olarak da isimlendirilen bu harfler, sûrelerin ilk harflerini oluşturduklarından dolayı "Evâilü's-Süver" ya da "Fevâtihü's-Süver" adı ile de zikredilmişlerdir. Bunlar; iniş gayesi, mânası, muhtevâsı tam olarak malum olmadığından "Hurûf-u Mübheme" olarak da tesmiye edilmişlerdir.

Arap alfabesinde yer alan on dört harften (ا، ح، ر، س، ص، ط، ع، ق، ك، ل، م، ن، هـ، ى) oluşan Hurûf-u Mukattaa'nın üçü tek, dördü iki, üçü üç, ikisi dört, ikisi de beş harflidir. Tekrarlarıyla birlikte yirmi dokuz olan Hurûf-u Mukattaa, ikisi Medenî olmak üzere yirmi dokuz sûrenin başında yer alır. Arapça kelimelerin terkîbinde en fazla kullanılan harflerden oluşan Hurûf-u Mukattaa'da en ziyâde kullanılan harf ise elif ve lâm'dır. Tekrarlanan harflerden "hâ mîm"lere çoğul iseler "havâmîm", "tâ sîn"lere "tavâsîn" denilir. Üç sûrenin (Meryem, Ankebût ve Rûm)

dışında Hurûf-u Mukattaa'dan hemen sonra muhtevâsı Kur'ân ya da kitab olan âyetler gelmektedir.

Müfessirler, Hurûf-u Mukattaa'nın tefsîri noktasında farklı mütalaalarda bulunmuştur. Mütalaaların farklılığının temelinde Hurûf-u Mukattaa ile alâkalı Allah Rasûlü'nden ﷺ gelen, mânalarının neler olduğunu ifade eden bir açıklamanın olmaması vardır. Hadis mecmualarında mevzû, sadece Kur'ân-ı Kerîm okumayı teşvik makamında; Allah'ın ﷻ kelamını okuyana her harfi için on sevap verileceği, "elif-lâm-mîm"in her birinin de ayrı ayrı harf olduğunu ifade etmek bağlamında zikredilmiştir.(106)

Müfessirlerin bir kısmına göre Hurûf-u Mukattaa, müteşâbih âyetlerden kabul edildiğinden te'vilini yalnızca Allah Azze ve Celle bilir. Hulefâ-i Râşidîn, İbn Mes'ûd ve İbn Abbâs gibi sahâbîlerin bu kanaatte olduğu nakledilmektedir. Hurûf-u Mukattaa'nın da tefsir edilmesi gerektiğini söyleyen ulemâ, yirmiden daha fazla şekilde te'vilde bulunmuştur. Bunların bir kısmı şu şekildedir:

Müfessirlerin Mütalaları

A. Hurûf-u Mukattaa ile hece harflerinin kastedildiğini söyleyen müfessirlere göre bu harfler, evvelinde bulundukları sûrelerin isimleridir. Zemahşerî, ulemânın çoğunluğunun bu görüşte olduğunu ifade etmektedir.

Mücâhid'den rivâyet edilen ve Ebû Ubeyde Ma'mer b. Müsennâ ile Sa'leb gibi âlimlerin tercih ettiği bu görüşe göre Hurûf-u Mukattaa, iki sûreyi birbirinden ayırır. Nitekim Arap şiirinde kasîdenin başına bazı edatlar (bel, lâ bel vb.) konarak bir kasîdenin bitip diğerinin başladığına işaret edilirdi. İmam Taberî, Hurûf-u Mukattaa'nın yalnız bu amaçla

(106) Tirmizî, H. No: 2910.

kullanıldığının kabul edilmesi hâlinde Allah'ın ﷻ insanlara faydasız ve anlamsız şeylerle hitap etmiş olacağını, ayrıca Arap şiirinde kasîdeleri birbirinden ayırmak için Kur'ân'daki Hurûf-u Mukattaa'dan hiçbirinin kullanılmadığını söyleyerek bu görüşü reddeder.

B. Ebû Revk Atiyye b. Hâris el-Hemedânî'nin benimsediği görüşe göre Hurûf-u Mukattaa, Kur'ân'a dikkat çekmek için zikredilmiştir. Fahreddîn er-Râzî, Hurûf-u Mukattaa'nın sûrelerin başında yer almasının bu görüşü desteklediğini söyler. İbn Kesîr, "Buna göre Hurûf-u Mukattaa bütün Mekkî sûrelerin hatta vahyin geliş seyrine göre bazı âyetlerin başında da yer alması gerekirdi. Ayrıca başında Hurûf-u Mukattaa bulunan Bakara ve Âl-i İmrân sûreleri Mekke'de değil, Medîne'de nâzil olmalıydı." diyerek bu görüşü reddeder.

C. Yahyâ b. Ziyâd el-Ferrâ, Kutrub ve Müberred gibi âlimlere nisbet edilen görüşe göre Hurûf-u Mukattaa, Kur'ân'ın i'câzını ortaya koymaya matuftur. Bu telakkiye göre Hurûf-u Mukattaa ile kullara şu mesaj verilmektedir: "Kur'ân, sizin konuşmalarınızda ve yazılarınızda kullandığınız harfleri kullanmaktadır. Eğer O'nun beşer kelamı olduğunu iddia ediyorsanız siz de aynı harflerle benzer bir metin te'lif edin!" Hurûf-u Mukattaa ile başlayan sûrelerin büyük çoğunluğunda bu harflerden hemen sonra Kur'ân'ın i'câzının dile getirilmiş olması, bu görüşün doğruluğuna delil olarak gösterilir. Beydâvî'nin de aralarında yer aldığı bazı âlimler de bu görüşü tercih etmiştir. Son dönem âlimleri arasında en çok taraftar bulan görüşlerden biri de budur.(107)

---

(107) Ebû Ca'fer Muhammed b. Cerîr et-Taberî, ***Cami'ü'l-Beyân*** (Beyrût: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 2005), 1/118; Şerâfuddîn Hüseyn b. Abdillah et-Tîbî, ***Fütûhü'l-gayb***, (Keşşâf ile birlikte) (Câizetu'd-Dubâî, ts.), 2/5; er-Râzî, ***et-Tefsîrü'l-Kebîr***, 2/3; Muhammed b. Yusuf Ebû Hayyân, ***el-Bahrü'l-Muhît*** (Beyrût: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1993), 1/156; Muhammed b. Muhammed Ebu's-Suûd, ***İrşadu'l-Akli's-Selîm*** (Beyrût: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1999), 1/31; Muhammed Tâhir İbn ʿAşûr, ***et-Tahrîr ve't-Tenvîr*** (Tunus: Dârü's-Sahnûn, ts.), 1/206; M. Zeki Duman, Mustafa Altundağ, "Hurûf-ı Mukattaa", Türkiye

Tefsir

Hz. Âdem ﷺ topraktan yaratıldı.[108] "Biz Ay'a çıktık, Müslümanlar hâla nelerden bahsediyor!" diyen kâfirler, en gelişmiş laboratuvarlarda meşhûr ve mûteber bilim adamlarını toplasalar, topraktan bir insan îcad edebilirler mi?! Bakara Sûresi'ne Hurûf-u Mukattaa ile başlayarak, sanki Kur'ân-ı Kerîm bütün zındıklara şöyle diyor: "İnkâr ettiğiniz bu âyetler, 'Elif-Lâm-Mîm' gibi harflerden mürekkeptir. Her ilim dalından bilim adamlarınızla bir heyet teşkil etseniz, bu harfleri kullanarak Kur'ân-ı Kerîm gibi bir kitap vücûda getirebilir misiniz?!" Kılıçlarını kuşanıp İslâm'ın üzerine yürüyen kâfirler, onbeş asırdır Kur'ân'ın bu meydan okumalarına cevap veremedi.

Söz planında bütün Kur'ân muarızlarının âciz kalması, O'nu susturmak için Bedir'den bugüne kadar çok kan dökmeleri ve canlarından olmaları göstermektedir ki "Bu, kendisinde şüphe olmayan kitaptır."[109] Çünkü O, topraktan insan çıkaran Allah Azze ve Celle'nin kelamıdır. Her yerde toprak olmasına rağmen mülhidlerin bir "Âdem" îcad etmeleri nasıl muhâlse, Elif-Lâm-Mîm gibi harflerle konuşan Arapların da kullandıkları harflerden Kur'ân'ın bir benzerini te'lif etmeleri aynı derecede muhâldir.

Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi (Ankara: TDV Yayınları, 1993).

(108) Âl-i İmrân, 3/59.

(109) Bakara, 2/2.

İNSANLIĞIN ONURU "BU KİTAP"TA

﴿ذٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِلْمُتَّقِينَ﴾

Yeryüzündeki bütün sömürü sistemlerinin ortak düşmanı, "Bu kitap"tır. (ذٰلِكَ الْكِتَابُ) O'nun şânı yüce, te'siri derindir. Bu duruma işaret etmesi için Allah Azze ve Celle, "Bu Kitap" terkibinde, Kitab'a, mevcût/yakın olan bir şeye işaret için kullanılan "هذا/bu" ism-i işareti yerine "ذٰلِكَ /zâlike" ism-i işareti ile işaret etmiştir. ذٰلِكَ'deki (ل) lam harfi, ya azâmet ya da bu'd/uzaklık içindir.(110) Uzaklıkta da bir azâmet vardır. Buna göre Allah Azze ve Celle, Kur'ân-ı Kerîm'i insanın nazarına bazen yakına işarette kullanılan "hâza" bazen de uzağa işarette kullanılan "zâlike" ile vererek mü'minlere sanki şu mesajı vermektedir: "Hükümlerini yaşama cihetiyle her nerede iseniz orada size çözüm ve çare olacak kadar yakın, akılların bir benzerini te'lifte âciz kalmaları cihetiyle ise ötede, ötenin de ötesinde yer alan Allah ﷻ kelamında şüphe yoktur." -Allah-u A'lem-

Bakara Sûresi'nin ilk âyetleri nâzil olduğunda Kur'ân-ı Kerîm, henüz tamamlanmamış, kitap hâline getirilmemişti. "ذٰلِكَ"deki azâmet, vahyin düşmanlarına adeta şöyle sesleniyor: "Nasıl Kur'ân'ın inişine mâni olamadıysanız O'nun hükümlerinin yaşanmasına,

(110) er-Râzî, ***et-Tefsîrü'l-Kebîr***, 2/14.

cemiyete tatbik edilmesine, O'ndan ilhâm alanların fetihlerine de mâni olamayacaksınız."

Küfre Diz Çöktüren "Bu Kitap"tır

Müslümanlar aleyhine şartlar ihtivâ eden Hudeybiye Musâlahası akdedildiğinde Sahâbe ؓ öfkelenmiş, Kâbe-i Muazzamâ'yı göremeden Medîne'ye geri dönmüştü. Allah Rasûlü'ne ﷺ apaçık bir fetih verildiğini bildiren Fetih Sûresi, böyle bir sürecin dönüş yolunda nâzil oldu. Allah Rasûlü ﷺ, bin dört yüz sahâbîyle mahzun bir hâlde Mekke-i Mükerreme'den Medîne'ye doğru yol alırken Kur'ân-ı Kerîm, Fetih Sûresi ile Mekke'de küfrün iktidârının sona erdiğini ilan etti. Kur'ân, İblis'in Mekke'deki saltanâtına bir daha kaldırılmamak üzere nokta koydu. Vakit tamam olduğunda Mekke'nin putperest idrâki, güneş doğduğunda eriyen kardan sûretler gibi eriyip yok oldu. Allah Azze ve Celle, vaadettiği gibi kitabını korudu.(111) Ebû Cehîl zihniyeti, vahyin "MİLLET" yaptığı mü'minler karşısında diz çöktü.

Merhametin Amentüsü "Bu Kitap"tır

Kur'ân-ı Kerîm'in azâmetini ilan eden bu âyetler (Bakara, 1-2), nâzil olduğunda henüz vahyin nüzûlü tamamlanmamıştı. Buna rağmen vahiy için "الْكِتَابُ/el-Kitâb" kelimesinin kullanılması ve başına "ahd" ifade eden "ال/el" takısının getirilmesi göstermektedir ki; Hz. Mûsâ'nın ؑ ve Hz. Îsâ'nın ؑ haber verdiği kitap, herkesin bildiği Bu Kitap'tır. Bütün insanlık da bu kitaba talebe olmak için yaratılmıştır. Bu yüzden Allah Azze ve Celle, Rahman Sûresi'nde "Kur'ân'ı Rahmân öğretti."(112) buyurduktan sonra "İnsanı O yarattı."(113) meâlindeki âyeti

(111) Bkz. Hicr, 15/9.

(112) Rahmân, 55/1-2.

(113) Rahmân, 55/3.

getirmektedir. İlk insan Hz. Âdem'in ﷺ yaratılması, Kur'ân-ı Kerîm'in insana ta'lîm edilmesinden çok önce olmasına rağmen âyetlerin tertîbinde insanı O ﷻ yarattı[114] meâlindeki âyetin tehir edilmesi, insan için mühim olanın Kur'ân-ı Kerîm'i öğrenmek, O'na göre yaşamak olduğuna işaret eder. Sûrenin "er-Rahmân"[115] diye Allah Azze ve Celle'nin ismiyle başlaması, kullarına Kur'ân'ı indirmesi ve Peygamber ﷺ vâsıtasıyla ta'lîm etmesi; rahmetinin tecellisi olduğunu gösterir.

Merhametin "Amentü"sü, "Rahman"dan gelen Bu Kitap'tır. Mazlum zâlime, kadın iffet düşmanına karşı hukûkunu, "Bu Kitab"ın yaşandığı bir cemiyette koruyabilir. Genç bir kadın; kurtlar gibi etrafında dolaşarak güzelliğini ekranda, sokakta, cemiyetin mahrem noktalarında sömürmek isteyen istismarcı güruha karşı iffetini, Bu Kitab'ın tesettür ve mahremiyet âyetlerine iman edip onları hayatına taşıyarak koruyabilir.

Saadet Asrı "Bu Kitap"ta

Babaları; kendi nefisleri gibi ailelerine de sahip çıkmaya çağıran Kur'ân-ı Kerîm, kız çocukları için de rahmettir. Gençlere Hz. Yûsuf'un ﷺ iffetli duruşunu hatırlatan, iffet için gerektiğinde Hz. Yûsuf ﷺ gibi bedel ödemeye çağıran âyetler, delikanlılar için de rahmettir. En büyük peygamber, sahâbe, velîler, sıddıklar, Kur'ân-ı Kerîm muallimiydi. Yeryüzünün en âdil millet ve toplum yapısını inşa eden İslâm Hukûku, Bu Kitap'tan neşet etti.

Bakara Sûresi'nin âyetleri gibi Rahman Sûresi de nâzil olduğunda Kur'ân-ı Kerîm tamamlanmamıştı. Buna rağmen Allah Azze ve Celle, "Kur'ân'ı Rahmân öğretti."[116] buyurdu. Çünkü güneşi getiren, kâinatı

(114) Rahmân, 55/3.

(115) Rahmân, 55/1.

(116) Rahmân, 55/1-2.

yaratan ve yöneten Allah Azze ve Celle, tedrîcî olarak yarattığı eşyâ ve hâdiseyi nihâî mânada nasıl kemâle ulaştırdı, zigotla yumurtanın birleşmesinden nasıl insan çıkardıysa Kur'ân-ı Kerîm'in de nüzûlünü öyle tamamlayacak ve merhale merhale muhataplarını kurtarıp "Saadet Asrı"nı kuracaktır.

"ذٰلِكَ الْكِتَابُ /Bu Kitap" terkibindeki tazîm ifadesi, Kur'ân-ı Kerîm'in hiçbir kitapta olmayan hususiyetleri ihtivâ ettiğine işaret etmektedir. İnsanlar, "saadet ve selâmet" adına her ne arıyor ve kendilerine felaket adına isabet eden her neden ictinâb etmek istiyorsa, ilkine nâil olmanın ikincisinden de uzak durmanın esaslarını yalnız Kur'ân'da bulabilirler.

Dün küfür cephesi nasıl Kur'ân-ı Kerîm'in nüzûlüne ve hâkimiyetine mâni olamadıysa bugün de dünyayı yeniden tesir altına alıp idâre etmesine mâni olamayacaktır.

Oğluna/kızına derdini, dâvasını anlatamayan, kendi camiye giderken yavrusu bütün cehdine rağmen eğlence merkezinde gecelemekte ısrar eden mü'min bir baba, teselliyi Bu Kitap'ta bulur. Dokuz yüz elli yıl yorulmadan, usanmadan İslâm'ı anlatan Hz. Nûh ﷺ, oğlunu inşa ettiği gemiye davet edince oğlu kendisine, "Beni sudan koruyacak bir dağa sığınacağım." diye cevap verdi.[117] Nihayet mü'minler gemiye binip oğul geride kalınca aralarına dalga giriverdi ve çocuk boğulup gözden kayboldu.[118] Her ne kadar inanmayan bir evlada sahip olsa da babalık yüreği tahammül edemez diye Allah ﷻ, boğulduğu anı babasına göstermedi. Kıssalar farklı açılardan farklı şeyler söylüyor insana. Derdiniz neyse, kıssalarda ona uygun bir ilaç bulabilirsiniz.

(117) Hûd, 11/43.

(118) Hûd, 11/43.

Evladının âhiretinden kendini sorumlu addeden bir baba, ona karşı tebliğ vazifesini yapmanın çocuğunun hidâyeti için yeterli olmadığını bilir. Hz. Nûh ﷺ, kim bilir kaç bin defa oğluna dâvasını anlattı. Lakin arabanın motoruyla bağlantısı kopan kabloların elektronik sistemi devre dışı bırakması gibi vahiyle irtibatı koparanlar da babaları peygamber dahi olsa onun nurundan istifâde edemez.

Mü'minlerin Nesebi "Bu Kitap"ta

Fikirde ve hakikatte olmak üzere nesepler ikiye ayrılır. Asıl olan imanda ve fikirdeki neseptir. Bu yüzden Allah Azze ve Celle, Hz. Nûh'un ﷺ oğlu için "Ey Nûh! O senin ailenden değildir. Çünkü o, iyi olmayan bir amelin sahibidir."(119) buyurmuştu. Mü'minlerin gerçek evlatları, hem soylarından hem de yollarından gelen çocuklarıdır. Gemiye binmek yerine dağa çekilen oğul, Hz. Nûh'un ﷺ soyundan gelse de neslinden kabul edilmemiştir.

Bu Kitap üstünlüğün ırkta ve cinsiyette değil; takvada olduğunu söyledi.(120) Kölenin oğlunu ne kadar zeki olsa da ölene kadar köle kabul eden kast sistemine son verdi. Kureyşli Ebû Bekir, Îranlı Selmân, Habeşli Bilâl ﷺ arasında imana dayalı bir kardeşlik akdetti.(121) Bu Kitap, Peygamber'in amcası Ebû Leheb'i ve yolunu tel'in etti. Hakkı ve adaleti esas alan yeni dünyanın, aralarında kan bağı olan bir kadro tarafından değil, iman bağı olan mü'minler tarafından tesis edileceğini ilan etti. Allah Rasûlü de ﷺ kavmiyetçiliğe çağrının, onun için çarpışanın ve o uğurda ölenin kendisiyle de tebliğ ettiği dinle de alâkasının olmadığını söyledi.(122)

(119) Hûd, 11/46.

(120) Bkz. Hucurât, 49/13.

(121) Bkz. Hucurât, 49/10.

(122) Ebû Dâvûd, H. No: 5121.

Esbaba Tevessülün ve Allah'a ﷻ Tevekkülün Esası "Bu Kitap"ta

Münafıklar tarafından aldatılarak küfre payanda yapılan kardeşlerinin ihanetine uğrayan, camisi-medresesi yağmalanan bir mü'min, Bu Kitap'ta kardeşleri tarafından kuyuya atılan Hz. Yûsuf'u ﷺ okuyarak teselli olur.(123)

Kardeşleri tarafından ihanet kuyusuna atılan, köle pazarında değersiz bir paraya satılan; Züleyhâ'nın evinden zindana, zindandan devlet adamlığına yükselen Hz. Yûsuf'un ﷺ hayat hikayesi göstermektedir ki, Müslüman yalnızca Allah Azze ve Celle'ye dayanırsa Allah ﷻ kulunun yolunu hayale gelmedik şekilde açar.(124) Bu Kitap mü'minlere, "Allah ﷻ seninle olunca, bütün dünya karşında olsa ne önemi var?! Allah ﷻ sana gazab etse bütün dünya yanında dursa ne kıymeti var?" demektedir. Seçimin, sandığın olmadığı bir dönemde kuyuya atılan, köle pazarında satılan bir çocuğun Mısır'da devlet yönetmesi yalnız Allah'ın ﷻ lütfuyla izah edilebilir. Bu Kitap, Allah ﷻ lütfedince bir kulun nelere nâil olabileceğini gösterir.

Bu Kitap, aşiretinden, ailesinden, aynı tabağa kaşık vurduğu kardeşinden darbe yiyen bir mü'mine teselliyi, camide omuz omuza durduğu kardeşlerinin muhabbetinde aramayı telkin eder.

Bu Kitap, doğup büyüdüğü şehirde yabancı gibi görülen Müslüman bir gence, İslâm'ın kızına Hz. Yûsuf'u ﷺ hatırlatarak sabır aşılar. Onlara, "Allah'tan korkan ve sabreden(125) mü'minler için Allah Azze ve Celle, takdir buyurduğu kurtuluş ve diriliş programlarını tatbik etmeye kâdirdir." der. Tedbîr kuldan, takdîr Allah'tandır.

(123) Bkz. Yûsuf, 12/15.

(124) Bkz. Yûsuf Sûresi.

(125) Yûsuf, 12/90.

Mısır'da yok pahasına satılan Hz. Yûsuf(126) ﷺ, Allah ﷻ katında o kadar değerliydi ki, gömleği babasının gözlerine konduğunda Hz. Ya'kûb'un ﷺ görmeyen gözleri açıldı.(127) İslâm'ın dâvacısı olan mü'min, dâvası dünya olanlar nezdinde kıymetsiz olsa da Allah Azze ve Celle katında büyük bir değere sahiptir.

Bütün Zamanların En Çok Okunan Kitab'ı

Hurûf-u Mukattaa'dan sonra gelen "الْكِتَابُ/el-Kitab" kelimesindeki "ال/el" takısı kemâli de ifade eder.(128) Buna göre yeryüzünde kâmil olan tek bir kitap vardır ki, o da Kur'ân-ı Kerîm'dir.

Beşere ait en popüler, en çok satan kitaplar da zamana direnemedi. Yeryüzünde her dönemde en çok okunan, dinlenen, üzerine tefsirler yazılan kitap, Bu Kitap'tır. Çünkü insanların her dönemde muhtaç olduğu ilkeler, hükümler, Bu Kitap'tadır. İnsanlığın saadetini temin eden hükümlerin yanında onlara ideal İslâm cemiyetini koruyabilecek stratejiler öğreten de Bu Kitap'tır.

Büyük Adam Olmanın Esasları "Bu Kitap"ta

Kemâl merdivenlerini, hiçbir uygarlıkta görülmeyen bir şekilde çıkan sahâbe, ilmini de itibarını da Bu Kitap'tan aldı. Deve çobanları arasından insanlık tarihinin en âdil devlet başkanlarını, en büyük kumandanlarını, en hamiyetli muallimlerini Bu Kitap çıkardı. Bu yüzden O'nu; evinizi, okulunuzu, çarşınızı değiştireceğine inanarak okuyun. Bu Kitab'a göre yaşamayan devlet başkanlarının siyasi nüfuzu arttıkça insanlığın ızdırâbı, O'na inananların devleti büyüdükçe ise saadet içinde yaşayan insanların sayısı arttı. Bu asrın buhran içindeki genci, Bu Kitab'a

(126) Yûsuf, 12/20.

(127) Yûsuf, 12/96.

(128) en-Nesefî, ***Medârikü't-Tenzîl***, 1/38.

talebe olduğunda Hz. Ebû Bekir ؓ gibi sadâkatli, Hz. Ömer ؓ gibi adâletli, Hz. Osmân ؓ gibi hayalı, Hz. Ali ؓ gibi şecaatli olacak; ya da öyle olmak için Bu Kitab'ı okuyacaktır. İnsanlığı sömüren ideolojiler sloganla ya da parti tüzükleriyle değil Bu Kitap ile çökertilir.

Yeni Gün Doğumlarının Muştusu "Bu Kitap"ta

Bu Kitab, her yürekte farklı doğan güneş gibidir. Her bir âyet çocuğa, kadına, evladını kaybeden babaya, muzaffer bir kumandana, yenilmiş bir ümmete farklı şeyler söyler. Bu yüzden gün de ideolocyalar da bir daha doğmamak üzere batarken Bu Kitab'ın sayfaları her gecede, her gündüzde, her yürekte yeniden doğmak için açılır. Yeni gün doğumlarını Bu Kitap muştular; dostlara umudu, hasımlara korkuyu Bu Kitap aşılar. Bu Kitab'ın her bir âyeti, bin bir tecelliye namzettir. Muhatap camide, mezarlıkta, çarşıda, mektepte, sarayda aynı âyeti birbirinden farklı anlar. Her okuyuşta her yüreğe ayrı bir mâna dokunur; camide ubûdiyete, mezarlıkta dirilişe, çarşıda dünyayı imara, mektepte okumaya, sarayda adâlete çağırır Bu Kitab'ın âyetleri. Açlık gününde sabra, mihrapta yönelişe, minberde teslimiyete, Kosova'da şehâdete, Mohaç'ta tevekküle, cenâzede vuslata, zaferde tevâzuya, mektepte ilme çağırır âyetler... Her yağmur, suyunu Bu Kitap'tan alır, her yaprak O'nunla canlanır, her yiğit O'nunla doğrulur, her yara O'nunla onarılır, her acı O'nunla teselli olur, her ana yitirdiği çocuğunu O'nunla bulur, her kız iffetin amentüsünü O'ndan öğrenir, her delikanlı hayayı O'ndan dinler, her öğretmen ilim-irfan deryasına O'nunla dalar, her mazlum hakkını O hâkim olunca alır. Buzdan adamları, taştan sütunları Bu Kitap eritir. Bu Kitap, Yesrib'i Medîne yapar. Hattâb'ın kızı Fâtıma ؓ, Bu Kitab'ı okuyunca Hattâb'ın oğlu Ömer'in ؓ karşısında durur. Roma'ya, O'na inananlar kafa tutar. İnsanların ellerine, ayaklarına vurulan prangayı O kırar. Yarınları O millet yapar. Hübel'i, Menat'ı O yıkar; iman, irfan anıt-

larını O diker. Şirki kapatır, Allah ﷻ yolunu O açar.

Cenneti Bu Kitap anlatır, tuzaklardan kurtulmanın çarelerini O sunar, yetimin hukûkunu O korur, fakire zenginin malında hakkı olduğunu O söyler. Ebeveynine "öf!" demeyen çocukları O terbiye eder. O'nu dinleyenler meyhanelerin, kumar bayilerinin, faiz müesseselerinin kapısına kilit vurur. Bu yüzden İblis, bütün batıl yolları, insanlar O'na gitmesin diye açtı; bütün ideolocyaları O'nun gölgesine sığınmasın diye kurguladı; bütün masalları, eşref-i mahlûkat O'nu okuyup uyanmasın diye yazdı. İnsanlar ise İblis'in ne yolunda ne masalında ne de gölgesinde huzur buldu.

Yıllar sonra yanlıştan doğruya, çirkinden güzele, geceden gündüze gitmek için Bu Kitap'tan başka buyruk olmadığını anladı insan. Fitne kopup sokaklar kan dolunca, insanlar evsiz-barksız kalıp umutlar solunca, "Bu Kitap okunup yaşansaydı böyle olmazdı." dedi büyükler. Sonra anladılar ki İblis, Kur'ân-ı Kerîm diye onları başka buyruklara çağırmış. Yine İblis'in adamları sahnede... Hübel'i korumak, Roma'nın yolunu açık tutmak için "Kur'ân Yolu" diye kendi ideolocyalarına çağırıyor. Fakat küçük hâfızlar, iffetli kızlar, izzetli delikanlılar, vakur babalar, imamlar, kumandanlar bu defa Bu Kitab'ın izinden sapmayacak, işte o zaman Doğu'yu ve Batı'yı yine Bu Kitab kurtaracak.

En Mesud Ailenin Formulü "Bu Kitap"ta

Kim Bu Kitab'ın bildirdiğine, duyurduğuna ve anlattığına sahâbe gibi teslim olur; sonra yaşayışta, idrâk edişte ve hayata tatbik edişte O'na iktidâ ederse hiçbir eserde, hiçbir muallimin ders halkasında ve hiçbir mektepte bulamayacağı, duyamayacağı esasları O'ndan öğrenir. En mesud aile kurmanın, en âdil millet yapısı oluşturmanın formülü Bu Kitap'tadır.

Kâfirin Tesellisi de "Bu Kitap"ta

Kifayetsiz bütçeler Bu Kitab'ın ahkâmı uygulanınca bereketlenir, yürekler O'nunla rahatlar. İslâm'a hasım olanlar, Bu Kitab'ı dinleyerek Müslüman olur. Bir gece Ebû Süfyân b. Harb, Ebû Cehîl b. Hişâm, Ahnes b. Şerîk b. Amr b. Vehb, hâne-i saadette namaz kılan Allah Rasûlü'nü ﷺ dinlemek için evlerinden çıkmıştı. Her biri, evin bir noktasından Allah Rasûlü'nü ﷺ dinlemeye koyuldu. Hiçbiri diğerinin varlığından haberdar değildi. Fecir vakti girip ayrılana kadar gece boyu, O'nu ﷺ dinlediler. Dönüş yolu onları birleştirdi. Evin bir köşesinde oturup Kur'ân-ı Kerîm dinlediklerinden dolayı birbirlerini kınayıp şöyle dediler: 'Bir daha bu eve Kur'ân dinlemeye gelmeyiniz! Şayet avâmdan biri sizi görürse içine şüphe düşürürsünüz.' Daha sonra ayrılıp gittiler. İkinci gece yine birbirinden habersiz önceki geceki mekanlarına dönüp fecir vakti girip oradan ayrılana kadar gece boyu Allah Rasûlü'nün ﷺ kıraatini dinlediler. Yine dönüş yolu onları birleştirdiğinde ilk gecedeki karşılaşmada birbirlerine söyledikleri sözleri tekrar edip ayrıldılar. Üçüncü gece her biri önceki yerine gidip fecir vakti dağılana kadar gece boyu Allah Rasûlü'nü ﷺ dinledi. Nihayet dönüş yolu onları birleştirdi ve birbirlerine 'Bir daha buraya dönüp gelmemek üzere ahitleşelim.' dediler. Ardından ahitleşip dağılıp gittiler."(129) Müşrikler, kâfirler, zındıklar da Bu Kitab'ı dinlemekten kendilerini alamadı. Kâfir olarak gelenler, huzurundan mü'min olarak ayrıldı.

Acem de "Bu Kitab"ın Beşer Kelâmı Olmadığını Anlar

Arapça'dan tek kelime bilmeyenler de Bu Kitab'ın fesâhatından etkilendi, O'nun insanlara ait metinlerden farklı olduğunu anladı, "Bu,

(129) Ebû Muhammed Cemâlüddîn Abdülmelik İbn Hişâm, ***es-Sîretü'n-Nebeviyye*** (Beyrût: Dârü'l-Ma'rife, 2009), 1/295.

Beşer kelamı olamaz!" dedi. Şehîdü'l-İslâm Seyyid Kutub'un anlattığı şu hâdise, bunun onlarca misalinden biridir:

"Bir geminin güvertesinde Atlas Okyanusu'nda New york'a doğru yol alıyorduk. Bu sırada farklı Arap ülkelerinden Müslüman yolculardan altı kişi ve gemide çalışan çok sayıda Sudanlı'yla birlikte güvertede Cuma namazı kıldık. Kur'ân-ı Kerîm'den âyetler de içeren Cuma hutbesi îrâd edildi. Bu esnada farklı ülkelerden diğer yolcular da etrafımızda halka olmuş hayretle bizi izliyordu.

Namazın sonunda İslâm'ın namazından duyduğu derin etkiyi ifade etmeye gelenler arasında, Yugoslavya'daki komünist rejimden kaçıp Amerika'ya gitmekte olan bir kadın da vardı. Gözleri dolu doluydu; kendini tutamıyor, konuşurken sesi titriyordu. Zayıf bir İngilizceyle bize, 'Kıldığınız namazda tezâhür eden huşuya hayran olmaktan kendimi alamadım. Ancak ben bunun için gelmedim. Sizin dilinizden bir tek harf bile anlamıyorum, fakat -okunanlarda- başka hiçbir dilde bulamadığım muhteşem bir mûsiki tesiri hissediyorum. Sonra... (Hutbe esnasında okunan âyetlere işaret ederek) hatîbin konuşmasında bazı bölümler vardı ki, onların insan ruhuna tesiri daha fazlaydı. Bu bölümlerin ruhumda çok farklı bir nüfuzu oldu.' dedi.

Kadının ifadelerinden onu fevkalâde etkileyen bölümlerin hususi bir tesir gücüne sahip olmakla temâyüz eden âyet-i kerimeler olduğunu anlamıştım."(130)

Hristiyan Kadın ve Kur'ân-ı Kerîm

Bu Kitap, Yugoslavya'dan Hristiyanlığa göre bir hayat yaşamak için ayrılan kadını dindaşları arasında yakalar, gözyaşları içinde ona beşer

(130) Bkz. Seyyid Kutub, ***Fî Zilâli'l Kur'ân*** (Kâhire: Darû'ş-Şurûk, 1972), 2/821.

kelamından farklı olduğunu itiraf ettirir. İslâm'ın en büyük düşmanı Ebû Cehîl'i yüreğinden kavrayan, iman rıhtımına kadar getirten Kur'ân-ı Kerîm, papazın yanından Hristiyan kadını çekip alır, gözyaşları içerisinde ona da insan sözüne benzemediğini söyletir.

Çağrısı Engellenemeyen Kitap "Bu Kitap"

Bu Kitab'ın yirmi üç yılda tamamlanıp "Mushâf-ı Şerîf" olmasına ne Mekke'deki işkenceler ne Bedir ne Uhud'daki saldırılar ve ne de Hendek'teki kuşatma mâni olabildi. Ebû Cehîl'in fikir soyundan gelenlerin tarih boyu "Bu Kur'ân'ı dinlemeyin! Okunurken gürültü yapın, belki (bu yolla O'nun sisteminizi çökerten buyruklarını) bastırırsınız!"(131) şeklindeki çağrılarına rağmen hiçbir güç O'nun iman, fikir, aşk ve vecd aşılayan çağrılarını tesirsiz hâle getiremedi.

İngiliz Şarkıcı ve "Bu Kitap"

İtalya'da bir İngiliz şarkıcı, bir kitapçı dükkanına girip kitapları karıştırırken bir Kur'ân-ı Kerîm bulur, eline alır, yazı terkibi dikkatini celb eder ve kitapçıya dönüp "Bu kitabın müellifi kim?" diye sorar. Müslüman olan kitapçı "Allah Azze ve Celle" der. Kitabın Kur'ân-ı Kerîm olduğunu öğrenen İngiliz, hem alay eder hem de bir Kur'ân-ı Kerîm alır. Niyeti okuyup eleştirmek ve insanların zihinlerini karıştırmaktır. Bir müddet sonra Kur'ân-ı Kerîm okumayı öğrenir, okur, okudukça etkilenir, etkilendikçe bir âlemden başka bir âleme intikâl eder ve neticede Müslüman olur. Sonra elindeki tüm parayla ile nerede Allah'a ﷻ isyan eden şarkılarını muhtevî plakları varsa onları satın alıp imhâ eder. "Benim gücüm bu kadara yetiyor, ulaşamadığım ne kadar plağım var ve her nerede onlar dinleniyorsa beni onlardan mesûl eyleme Ya Rabbi!" diye dua eder.

(131) Fussilet, 41/26.

Ailenin Tesellisi "Bu Kitap"ta

Topyekün bütün bir beşeriyetin ne kadar sorunu varsa çözümü yalnızca Bu Kitapta'dır. Çünkü Bu Kitap, kullar tarafından te'lif edilmemiş, kulları yaratan Allah Azze ve Celle'nin katından onların fıtratına ve maslahâtına münâsip bir şekilde nâzil olmuştur.

İslâm'la şereflenmeden önce evlenip aile olan bir mü'min, ailesini tevbeden sonraki hayatına uymaya davet edince, bazen çok sert bir direnişle karşılaşabilir. Hanımına tesettürü, mahremiyeti, erkeklerin arasında çalışmasının caiz olmadığını anlatıp onu ikna etmede zorlanabilir. Bazıları da "Ben anlattıkça onların direnişi artıyor!" diyebilir. Kur'ân-ı Kerîm, bunlara şahit olup yüreği daralan mü'mine Hz. Nûh'dan ﷺ ve Hz. Lût'tan ﷺ bahsedip eşlerinin ihanetini anlatır,(132) onlara bakıp teselli olmaya çağırır. Bir taraftan ailesinin küfürde ısrar edişine üzülen diğer taraftan "Bu benim eksikliğim." diyerek kendini helâk eden mü'mine, "Sen vazifeni yaptın. Şahsın adına ümitvâr ol!" diyerek moral verir. Çevresi yangın yerine dönen itfaiyeci nasıl "Çok şey yandı, yapacak bir şey yok." deyip kenara çekilmezse mü'min de "Bunlar, İslâm'ı kabul etmiyor." deyip daveti terk etmez.

Allah'a ﷻ Davetin Ölçüleri "Bu Kitap"ta

Davet mesai kabul etmez. Hz. Nûh ﷺ gece gündüz Allah ﷻ yoluna davet etmişti. Saat 17:00'yi gösterdiğinde iş yerinden ayrılıp eve giden Müslüman için yoldan eve kadar her nokta Allah'a ﷻ davet için münâsip bir ortam ve muhataplar da hatırlatmaya muhtaç mü'minlerdir. İslâm'ın her yerde söyleyecek bir sözü, her şeye tesiri olur.

Kulluk mevsimlik değil, ömürlüktür. Ne emekli olunca başlar ne de

(132) Tahrîm, 66/10.

vazifeden ayrılınca son bulur. Namaz gibi davet ve tebliğ de ölüm gelinceye kadar devam eder.(133)

"Bu Kitab"ın Talebeleri

Okulların cemiyette yüksek bir itibarı varsa insanlar, okudukları okullara âidiyetle iftihâr ederler. Mü'minler de bir erkeğin bir mahalleden diğerine soyguna maruz kalmadan gidemediği bir coğrafyayı, bir kadının Irak'tan/Hire'den Mekke'ye Allah'tan ﷻ başka kimseden korkmadan gideceği şekilde eman yurduna çeviren; Fâtihleri, Gazzâlileri, Ebu's-Suûdları, Mimar Sinânları, Ali Kuşçuları yetiştiren Kur'ân-ı Kerîm'e talebe olmakla iftihâr eder. Bu Kitab'a talebe olan, rahmette olduğu gibi belada da -sanki- acıkmadan, susamadan, yorulmadan, usanmadan yürür. Takatinin tükendiğini hissettiğinde Allah Rasûlü'nün ﷺ Mekke sokaklarında yollarına serilen dikenler üzerinde, Medîne'de münâfıkların bakışları arasında kararlılıkla yürüdüğünü hayal eder, ufuklarda O'nu ﷺ seyreder.

Bu Kitab'ın Davetçileri

İnsanları, Bu Kitab'a göre yaşamaya çağıran davetçiler yola çıkarken yanlarında bürokratlar, paşalar, entelektüel kadrodan yazanlar-çizenler değil; hamal, terzi, berber gibi halk vardı. Onlar, halkla memur kadrosunda olan hocaların yapamadıklarını başardı. Hocalar camide, davetçiler daha çok kahvehanede, sokakta, eğlence merkezlerinde tebliğ etti. Hasan el-Bennâ bir gecede beşer dakikadan yirmi kahvehaneye gider, İslâm'ı anlatırdı. "Niçin camilerde değil de kahvehanelerde konuşuyoruz?" diyenlere "Kardeşlerim! Camiye gelenler zaten dâvayı biliyorlar. Biz kahvelerdeki kardeşlerimize gidelim ki, onlar bu dâvadan mahrum kalmasın!" diye cevap verirdi.

---

(133) Bkz. Hicr, 15/99.

Bu Kitap, Hem İmanı Hem Aksiyonu Emreder

Aksiyon, olması muhâl ya da zor olanı yapmaktır. İnsanlığın Efendisi Hz. Muhammed'in ﷺ sünnetini "aksiyon" kelimesiyle ifade etmek ulvî bir hakikati süflî kalıplara dökmek gibidir. Lakin mevcut ıstılahlar üzerinden anlatmak gerekirse, Allah Rasûlü'nün ﷺ hüzünle ayrıldığı Mekke'ye sekiz yıl sonra "Fâtih" olarak girmesi, aksiyonların en büyüğüdür. Bu yürüyüşten beslenen İslâm Tarihi, aksiyon tarihidir. Bu Kitap, hem imanı hem aksiyonu emreder. Her mü'minin ma'rûfu emredip münkerden nehyetmesi günlük aksiyonudur. Aksiyoner mü'minlerin yaşadığı şehirde İslâm'ın ulaşmadığı tek bir kıraathâne ve dükkan yoktur. Sahâbenin şirk yuvası Hicâz'ı, tevhîd karargâhına çevirmesi gibi aksiyoner mü'minler de küfrün saltanâtına terk edilen dünyayı yeniden Allah'ın ﷻ hâkimiyetine teslim edecekler. Bu Kitap, bütün mü'minlere onu emreder: "Yeryüzünde fitne ortadan kalkıncaya ve (bütün ideolocyalar izmihlâle uğrayıp) dinin tamamı Allah ﷻ için oluncaya kadar kâfirlere karşı cihad edin."(134)

Hz. Âsiye ﵂, "Bu Kitap"ta

Bu Kitap, susayan mü'minin suyu, soluksuz olanın havası, aç kalanın çorbası, hastanın ilacıdır. Mü'min, Bu Kitapla ayakta durur, O'nunla şifâ bulur. Kıssalarda tecelli eden kudret-i ilâhî mü'mine, bir kapının kapandığı yerde Allah Azze ve Celle'nin bin kapı açmaya kâdir olduğunu tembih eder.

Bu Kitap, tesettüre girdiğinden dolayı eşi tarafından dışlanan, çarşafıyla/tesettürüyle alay edilen İslâm kadınına; Firavunla aynı yastığa baş koyan, iman edince ağır işkencelere maruz kalan, imanda sebât gösteren ve sonunda Rabbine ruhunu şehit olarak teslim eden Hz. Âsiye'yi

---

(134) Enfâl, 8/39.

anlatarak moral verir.[135] "Bu Kitab"ı okuyan İslâm kadınları, belalar mahşerinde de sabrı kuşanır, gerektiğinde Hz. Âsiye gibi sarayı bırakıp cennete talip olur; "Rabbim! Yüce katında, cennette benim için bir ev yap!" niyâzında bulunur.[136]

Hz. Âsiye, mücâdelesiyle konuşur ve bu çağın kadınlarına şunları söyler: "Dünya imtihân yeridir. Herkesin imtihânı ise farklıdır. Ben İslâm'ı yaşamak için sarayları bıraktım, işkencelere direndim. Sizler sözler, makamlar ve mevkiler karşısında yıkılacak mısınız?!"

Hz. Âsiye'nin cihâdı, yol arkadaşı olan İslâm kadınlarına, "Allah'a isyan olan yerde kula itaat yoktur!"[137] nebevî buyruğunu hatırlatmakta; "Ya tesettür ya ailen!" diyen kocalara, "Sen de benim gibi insansın. Üzerimdeki çarşaf Allah'ın emrinin bir gereğidir. Bu elbise, Allah ölümüme hükmettiği gün kefenim olacaktır!" demektedir. Tesettüründen dolayı tecrîd edilen kadının yol haritası, Bu Kitap'tır. "Genç yaşında niçin karalara büründün, açıl da güzelliğini herkes görsün!" şeklinde ta'rize uğrayan İslâm'ın kızlarına moral aşılayan Bu Kitap'tır.

Gömleği Arkadan Yırtılan Hz. Yûsuf, "Bu Kitap"ta

Kafelerde kızlarla senli-benli muhabbet meclisleri kuran gençlere, Bu Kitap, bir iffet kalesine girmişçesine kendini koruyan,[138] zindanla tehdit edildiğinde "Rabbim! Zindan bana, bu (kadınların) benden istediklerinden daha iyidir."[139] diyen, "Eğer kadınların bana kurdukları tuzağı boşa çıkarmazsan onlara meyleder ve cahillerden olurum!"[140] şek-

(135) Tahrîm, 66/11.

(136) Tahrîm, 66/11.

(137) Ebü'l-Kâsım Süleymân b. Ahmed et-Taberânî, ***el-Mu'cemü'l-Kebîr***, ts., 18/170.

(138) Yûsuf, 12/32.

(139) Yûsuf, 12/33.

(140) Yûsuf, 12/33.

linde Rabbine ilticâ eden Hz. Yûsuf'u ﷺ anlatır. İşte, mektepte, sokakta kadınların kendilerini arz etmeyi özgürlük addettiği, resimlerin telefonlarda paylaşıldığı, kızlarla dolaşmayan gençlerin aşağılandığı bir çağda Yûsuf olmak, her şeye rağmen tek bir kızın iffetini yaralamadan yaşayabilmektir.

Çevrenin, ekranların, sosyal medyanın kendisine "Sen de arkadaşların gibi zevk al bu dünyadan!" dediği gençler, şehvet akan sokaklardan lekelenmeden geçip giderken önlerinde, Züleyhâ peşinden gelirken kapıya doğru koşan ve gömleği arkadan yırtılan Hz. Yûsuf ﷺ yürür.(141) Gömleğin arkadan yırtılması, Hz. Yûsuf'un ﷺ iffetinin şâhididir. Züleyhâ, bütün kapıları kapatıp Hz. Yûsuf'un ﷺ önünde bütün câzibesiyle yürüyerek "Haydi gel!" dediğinde "Hâşâ, Allah'a sığınırım!"(142) diyebilen gençlerin bedenlerinde bir uyanma hâli olsa da ruhları bu çağrıdan iğrenir: "Kadın, onu kesinlikle arzulamıştı. Eğer Rabbinin burhânını görmeseydi o da kadını arzulardı."(143) Hz. Yûsuf'un ﷺ gördüğü burhân, babasından aldığı İslâmî terbiyedir. Çocukken yüreğine İslâm ahlâkı aşılanan gençler, bir felaketle karşılaştıklarında imanları burhân olur ve onlara "Yapma! Rabbine âsi olma!" der.

Üsve-i Hasene "Bu Kitap"ta

Hz. Mûsâ'nın ﷺ vaadettiği, Hz. Îsâ'nın ﷺ müjdelediği Allah ﷻ kelamı, Bu Kitap'tır. Kim Rabbine ulaşmayı arzuluyorsa,(144) Bu kitab'ın haber verdiği şekilde yaşamak zorundadır. Sınavdan iyi bir not almak muallimin anlattıklarına, bildirdiklerine ve duyurduklarına göre cevap

(141) Bkz. Yûsuf, 12/25.

(142) Yûsuf, 12/23.

(143) Yûsuf, 12/24.

(144) Kehf, 18/110.

vermeye bağlıdır. Allah Azze ve Celle'nin rızâsına nâil olmak da O'nun ﷺ buyurduğu şekil ve sûrette amel-i sâlih yapmakla mümkündür.[145]

Bir amel ancak Allah'ın ﷻ rızâsına ve Rasûlü'nün ﷺ sünnetine muvâfık olursa amel-i sâlih olur. Namazda, oruçta, zekâtta, hacda, cihatta "üsve-i hasene"si, Allah Rasûlü[146] ﷺ olmayanın ibadetleri âdet hükmündedir. Bu Kitap, mü'minlere Peygamber'e itaatin Allah'a ﷻ itaat kapsamında değerlendirildiğini söyler. Allah'ın ﷻ rahmetine nâiliyet de Allah Rasûlü'ne ﷺ itaate bağlıdır: "Rasûle itaat edin ki, merhamete nâil olasınız."[147]

Komuta merkeziyle irtibatı kesilen hiçbir ordu, zafer kazanamaz. Bu yüzden düşmanın öncelikli hedefi, komuta merkezidir. Küfür cephesi de tarih boyu farklı şekillerde İslâm ümmetinin baş kumandanı Hz. Muhammed'e ﷺ saldırmıştır. Biliyorlardı ki, O'nu ﷺ itibarsızlaştırınca paramparça olan Müslümanlar bir daha onlara mukâvemet gösteremez. Müslümanların hâline bakıp acı çekenlerin öncelikli olarak yapması gereken kayıtsız şartsız Allah Rasûlü'ne ﷺ itaat etmektir. Müslümanların hürriyeti Birleşmiş Milletler'den değil, Allah'tan ﷻ gelecektir. Bunun için mü'minler, en zor zamanlarda da derdinin ve dâvasının Allah Rasûlü'ne ﷺ ittiba ve yolunu muhâfaza etmek olduğunu unutmamalıdır. Uhud muhârebesinde Abdullah b. Kamîa adındaki müşrik, Allah Rasûlü'nü ﷺ şehit etmek için O'na ﷺ birkaç defa saldırmış, yüzünü yaralamış ve attığı bir taşla da dişini kırmıştı. İbn Kamîa'nın saldırılarına karşı Allah Rasûlü'nü ﷺ muhâfaza eden Mus'ab b. Umeyr رضي الله عنه, önce sağ kolunu sonra sol kolunu kaybetmiş, nihayet sancağı başıyla boynu arasına almıştı. Her darbe aldığında bir kolunu kaybetmesine rağmen "Muhammed, yalnızca (Allah'ın)

(145) Bkz. Kehf, 18/110.

(146) Bkz. Ahzâb, 33/21.

(147) Nûr, 24/56.

bir elçi(si)dir. O'ndan ﷺ önce de elçiler gelip geçti. O ﷺ, ölür ya da öldürülürse gerisin geri dönecek misiniz? Kim geri dönerse bilsin ki Allah'a ﷻ hiçbir şekilde zarar veremez."(148) meâlindeki âyet-i kerîmeyi okumaktaydı. Mu'sab'ın ؓ, Allah Rasûlü'ne ﷺ olan benzerliğinden dolayı Abdullah b. Kamîa, Efendimiz'i ﷺ öldürdüğünü zannederek "Muhammed'i öldürdüm!" diye bağırmış, bunun üzerine sahâbede bir moralsizlik hâli oluşmuş, bir kısmı dağa doğru çekilirken bir kısmı da olduğu yere yığılıp kalmıştı. Enes b. Nadr ؓ böyle bir zamanda meydan yerine çıkıp ashâba "Rasûlüllah'tan sonra siz hayatta kalıp da ne yapacaksınız?! Kalkınız, Rasûlüllah'ın çarpışarak canını fedâ ettiği şey üzerinde siz de canınızı fedâ ediniz!" dedi.(149) Mus'ab b. Umeyr ؓ, Allah Rasûlü'ne ﷺ benzeyen hâliyle hem hedef şaşırtıyor hem de kopan kollarına aldırmadan mezkûr âyeti okuyarak sahâbeye sanki "Bu dâva Hayy ve Lâ yemût olan Allah Azze ve Celle'nin dâvasıdır. Meydandan çekilmeyin!" diyordu.

Müslümanlar, Başkumandan Allah Rasûlü'nün ﷺ sancağı etrafında toparlanıp O'nun ﷺ yaşanmasını ve yaşatılmasını emir buyurduğu esaslara ittiba ettiklerinde fetihlerin yolu yeniden açılacaktır. Mü'minlere, Mus'ab b. Umeyr ؓ gibi Allah Rasûlü'ne ﷺ ittiba etmeyi emreden Bu Kitab'a uyulduğunda Uhud, Mekke'nin fethini geciktirmeyecek; bizzat ona kahramanlar yetiştirecektir.

Müslümanların Onuru "Bu Kitap"ta

Müslümanların onuru Bu Kitap'tadır. Bu Kitap, Müslümanları cihâna hâkim, Hattâboğlu Ömer'i de onlara hem emir hem yalnız başına küfre meydan okuyan bir İslâm aslanı yapar. Ali b. Ebî Tâlib ؓ diyor

(148) Âl-i İmrân, 3/144.

(149) Ebû Muhammed Cemâlüddîn Abdülmelik İbn Hişam, ***es-Sîretü'n-Nebeviyye*** (Şirketu Mektebeti ve Matbaati Mustafa el-Bâbî el-Halebî, 1955), 2/83.

ki; Medîne'ye hicret eden muhâcirler kadrosunda Ömer'den başkasının meydan okuyarak Mekke'den ayrıldığını görmedim. Hicret etmeye niyet ettiğinde kılıcını kuşandı, yayını omuzuna attı, eline de okları alıp mızrağına dayandı ve ardından Kâbe'ye doğru ilerledi. O an Kureyş'in lider kadrosu, Kâbe'nin etrafındaydı. Kendinden emin bir hâlde Kâbe'yi yedi defa tavâf etti. Daha sonra Makâm-ı İbrâhîm'e gidip namaz kıldı. Sonra teker teker her topluluğa uğrayıp onlara şöyle dedi: "Ey Yüzleri Kararasıcalar! Allah burunlarınızı yere sürtsün. Kim annesini evlatsız, çocuğunu yetim, karısını dul bırakmak istiyorsa bu vadinin arkasında benimle buluşsun!" Hz. Ali ﷺ devamla şöyle dedi: "Mustazaflardan bir grubun dışında hiç kimse onun arkasından gidemedi."[150]

Hz. Ömer ﷺ gibi Allah ﷻ ve Rasûl ﷺ düşmanlarına karşı durursak,

﴿وَاَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾

âyetinde ifade buyrulduğu gibi Efendimiz'e ﷺ itaat eder, neticede de merhamet-i ilâhiyeye nâil oluruz.[151]

Muzdariplerin Geleceği "Bu Kitap"ta

Bu Kitap der ki; Hz. Muhammed ﷺ üsve-i hasene'dir. Asgari ücretle çalışan bir baba, akşam evine helva getiremiyor; zeytin, peynir alamıyorsa, gözünün önünde Şi'b-i Ebî Tâlib'de[152] evine ekmek götüremeyen, Medîne'de Allah Rasûlü'nün ﷺ ruhu kabzedilene kadar ailesi iki gün peş peşe arpa ekmeğiyle karnını doyurmayan

(150) Ebü'l-Kâsım Alî b. el-Hasen b. Hibetillâh b. Abdillâh b. Hüseyn ed-Dımaşkî İbn Asâkir, ***Târih-u Dımaşk*** (Beyrût: Dârü'l-Fikr, 1996), 14/52.

(151) Nûr, 24/56.

(152) Kureyş ve Kinâne kabileleri, Allah Rasûlü'nü ﷺ kendilerine teslim edene kadar Hâşimoğulları ve Abdulmuttaliboğullarıyla kız alıp vermeme, alışveriş yapmama noktasında anlaşma yapmıştı. (Bkz. Buharî, H. No: 1590) Bu anlaşma gereği Allah Rasûlü ﷺ ve çevresi Şi'b-i Ebî Tâlib'e hapsedilmişti.

Peygamber[153] ﷺ canlanacak. Mü'minler Şi'b-i Ebî Tâlib'de aç kaldı, Medîne'de zor günler geçirdi. Lakin musibetleri sabırla aşmaktan ödün vermedi.

Bugün çadırlarda, konteyner kentlerde imtihân olan babalar, çocuklarının çikolata taleplerine cevap veremediklerinde Mekke'de ızdırârî, Medîne ise ihtiyârî olarak fakir bir halde yaşayan Allah Rasûlü ﷺ ile teselli olur.

Çare, "Bu Kitap"ta

Önünde Allah Rasûlü ﷺ olan mü'minlerin hayatında mâzeret cümleleri olmaz. Onlar bilirler ki, Allah ﷻ kendileriyle olunca bütün dünya karşılarında, Allah ﷻ karşılarında olunca da bütün dünya yanlarında olsa bir hükmü yoktur. Bütün kapılar yüzüne kapanan bir davetçiye Tâif'in sokakları insanlık tarihinin en merhametli, en onurlu yürüyüşünü hatırlatır. Mekke'ye döndükten sonra şartlar daha da ağırlaşınca Medîne'ye hicret eden, Bedir'de kazanınca şımarmayan, Uhud'da kaybedince yıkılmayan, bulunca paylaşan, yirmi üç yılda insanlık tarihinin en mesud millet ve devlet yapısını kuran Allah Rasûlü ﷺ, askerden kumandana her mü'minin değişmeyen müebbed önderidir. Onlarca yıldır cepheleri zafer yüzü görmeyen mü'minlerin mağlubiyetleri, O'nun ﷺ iman, fikir, hareket, strateji cephesindeki tâlimatlarını esas aldıklarında zafere dönecektir.

Bu Kitap, oturma odasının koltuklarını değiştirmek için kredi çeken, "faizsiz bir hayat yürümez!" diyen gafile; Hendek muhârebesinde karnına açlıktan taş bağlamasına rağmen haram yollara baş vurmayan Hz. Muhammed'e ﷺ ittibayı emreder.

***

(153) Müslim, H. No: 2970.

Elif-Lâm-Mîm'den sonra gelen Bu Kitap göstermektedir ki, insanlar bu harflerden mürekkep Kur'ân'ın benzerini vücûda getirmede nasıl acizse O'nun ördüğü millet yapısını örmede de acziyet içindedir.

Allah Rasûlü'nün ﷺ Evi, "Bu Kitap"ta

Bu Kitap, kızlarına tesettürü anlatmakta zorluk çeken babalara, Allah Rasûlü'nün ﷺ eşlerinin mü'minlerin anneleri olduğunu hatırlatır ve onların (ezvâc-ı tahirât) model kabul edilerek kız çocuklarının terbiye edilmesini tavsiye eder.

Bir kadın kendisine hayızla alakalı bir soru sorduğunda mahcubiyetten yüzünü kapatıp Hz. Âişe'ye رضي الله عنها kadına cevap vermesini söyleyen Allah Rasûlü, ﷺ kadınlarla alâkalı mevzûları daha has dairede evinde konuştu. Efendimiz, ﷺ ikindiden sonra -akşam hangi annemizin evinde kalacaksa o- eve gider, annelerimiz de orada toplanır, onlarla ders yapardı. Bu durum ve Hz. Âişe رضي الله عنها dışındaki annelerimizin dul olması Allah Rasûlü'nün ﷺ birden fazla evlilik yapmasının hikmetinin, mahremiyetten dolayı özel mevzûlarda ders yapamadığı ümmetinin yarısını teşkil eden kadınlara Ahkâm-ı İslâmiyye'yi ta'lîm etmek olduğunu gösterir.

İnsanlığın Geleceği, "Bu Kitap"ta

Bu Kitap; mü'minlere evlerinde eşleriyle dersler yapmayı, okuduklarını yaşamayı emreder. Kapitalizma evi tüketim merkezi, sosyalizma hücre olarak görür. İslâm ise üretimden tüketime, doğumdan ölüme, dünyadan âhirete insanın bütün evreleriyle ilgilenir, hepsine dair hükümler koyar. Bu yüzden Bu Kitab'ın âyetleri, tahrîf edildiğinden dolayı insanlara hayat veremeyen Tevrat'a ve İncil'e benzemediği gibi Das Kapital gibi masala dönen ideolojik metinlere de benzemez. "KUR'ÂN-I KERÎM", onbeş asırdır bütün sistemlere meydan okuyor.

Sahâbe devri ve Osmanlı İslâm Devleti'nden sonra üçüncü büyük dirilişin arefesinde olduğumuz şu günlerde Allah Rasûlü'nün "أشرافُ أُمَّتي حملةُ القُرآنِ /Ümmetimin en şereflileri Kelâmullah'ın hâdimleridir/ hâfızlarıdır."(154) buyurduğu kadrolar, İslâm'ın hâkimiyet yolunu yeniden açacaktır. Çünkü Kur'ân ehli, Allah ﷻ ehli ve O'nun ﷻ has kulları/özel kuvvetleridir!

İdeal İnsan, İdeal Cemiyet, İdeal Dünya Nizâmı "Bu Kitap"ta

Allah Azze ve Celle de Kitab'ı Kur'ân-ı Kerîm de tektir. Çünkü hakîkat tektir. İnsan eliyle Tevrat'a, Zebûr'a ve İncil'e beşer kelamı karışınca hepsi mutlak mânada Allah Kelâmı olma hususiyetini kaybetti. Bu yüzden üçü de Kur'ân-ı Kerîm'le nesh edilerek yürürlükten kaldırıldı.

Kur'ân-ı Kerîm harf, kelime, cümle, mâna ve ses itibariyle öyle muhteşem bir ahenk içinde geldi ki, insanlar ve cinler O'nu dinleyince hayretten secdeye kapandı. Hakla batılı, geceyle gündüz gibi birbirinden ayırdı. Akîdeyle şerîatı, dinle devleti birleştirdi. İdeal insan, ideal cemiyet, ideal dünya nizâmı O'nun buyruklarıyla tesis edildi.

Kur'ân-ı Kerîm, Allah Azze ve Celle'nin düşünmek için yarattığı beynini iptal etmeyen herkesin riyâzî bir kesinlikle Allah kelamı olduğunu anlayabileceği kesrette delillerle doludur: Düşmanlarını mislini te'lif etmekten âciz bırakması, beşeriyetin bütün sorunlarının çaresini kalın çizgileri ve mahrem noktalarıyla anlatan üslûbu, insanlar üzerindeki derin te'siri, tâyin ettiği şartları yerine getirenlere şâmil olan vaatlerin gerçekleşmesi göstermektedir ki "Bu (Kur'ân), kendisinde hiçbir şekliyle şüphe olmayan, muttakiler için yol gösterici bir kitap"tır.(155)

Kur'ân-ı Kerîm, mutlak hakîkattir. Doğrulanmaya ihtiyacı yoktur. Bilimin sürekli değişme özelliğinden habersizmiş gibi konuşan nâdan-

(154) et-Taberânî, ***el-Mu'cemü'l-kebîr***, 12/125.

(155) Bakara, 2/2.

ların bir kısmı, bilimin Kur'ân-ı Kerîm'in pek çok hakîkatini tasdik etmesi karşısında irkilip kendine gelmekte; önemli bir bölümü de öğle vakti güneşin varlığına delil arayan âmâlar gibi inkârda ısrar etmektedir. Her şey gibi hakîkate muhatab olmak da nasip meselesidir.

Hülâsa

Allah Azze ve Celle'nin insanlığın bütün sorunlarını çözmek üzere indirdiği Bu Kitab'ı öğrenmek, insanlığın birinci vazifesidir. Bütün mektepler, talebelerine önce Kur'ân-ı Kerîm'i öğretmeli. Dünya cenneti kurma vaadiyle ortaya çıkan lakin, dünyayı yaşanmaz hâle getiren ideolocyaların kan gölüne çevirdiği yeryüzünü, ancak bir cana kıymaya veya yeryüzünde fesat çıkarmaya karşılık olması dışında "Kim, bir kimseyi öldürürse bütün insanları öldürmüş gibidir."(156) diyen Bu Kitap, huzurlu bir yaşam alanı hâline getirebilir. Öğrenciler fizikten, kimyâdan, matematikten önce Bu Kitab'ı okumalı ki, büyüyüp mühendis olduklarında atom bombası imal edip şehirleri yok etmesin.

Bir ilmin şerefi muhtevâsına göre belirlenir. Bu yüzden Allah Rasûlü, ﷺ

«خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ»

"*Sizin en hayırlınız Kur'ân'ı öğrenen ve öğretendir.*" buyurmuştur.(157) Bu ümmetin en hayırlıları, Yunan aklını esas alan, Batı uygarlığının taşıyıcıları değil; Kur'ân-ı Kerîm'i ve Sünnet-i Seniyye'yi çağa hâkim kılma irâde ve kararlığındaki mü'minlerdir.

(156) Mâide, 5/32.

(157) Buhârî, H. No: 5027.

TARİH, KUR'ÂN'I KERÎM'İN ÎCÂZINA ŞEHÂDET EDİYOR

İki âyette Allah Rasûlü'nün ﷺ ümmî olduğunu,[158] okuma-yazma bilmediğini haber veren Kur'ân-ı Kerîm'i[159] dinleyen Mekkeliler, "Hayır! Muhammed okur-yazardır." demedi, diyemedi. Çünkü toplum, Allah Rasûlü'nü ﷺ yakından tanıyor, her biri O'nun ﷺ bir muallimden ders almadığını biliyordu. Ayrıca Kur'ân-ı Kerîm'in tarihe dair verdiği haberlerin önemli bir bölümü, Araplar tarafından ilk defa duyulmaktaydı. Allah Rasûlü, ﷺ Yûsuf Sûresi'nde Hz. Yûsuf عليه السلام zamanındaki devlet başkanından Melik/Kral diye bahsetmektedir.[160] Halbuki Mısır deyince "Firavunluk", İran deyince "Kisralık", Roma deyince "İmparatorluk" akla gelir. Ümmî olan ve hayatında hiç Mısır'a gitmeyen bir peygamberin vahiyle irtibâtı olmasaydı Mısır Tarihi'nin kısa bir bölümünde devleti Firavun'un[161] değil de Kral'ın[162] yönettiğini nasıl bilebilirdi.

Kur'ân-ı Kerîm'in; Hz. Yûsuf عليه السلام zamanındaki yöneticiden Firavun olarak değil de Melik/Kral diye bahsetmesi, madde planında Allah Rasûlü'nün ﷺ bunu öğrenmesinin imkansız olmasıyla birlikte

(158) A'râf, 7/157-158.

(159) Ankebût, 29/48.

(160) Yûsuf, 12/43.

(161) Bkz. Tâhâ, 20/24.

(162) Yûsuf, 12/50.

düşünüldüğünde görülecektir ki, Kur'ân-ı Kerîm'in isnâdı yalnız ve yalnız -her şeyi bilen- Allah Azze ve Celle'yedir.

Gelecek ve Kur'ân-ı Kerîm

Kur'ân-ı Kerîm geleceğe dair de ne söylediyse mutlaka tahakkuk etmiştir. Ebû Leheb, "Tebbet Sûresi"nde haber verildiği gibi azılı bir İslâm düşmanı olarak öldü. Mekke'de Müslümanlar, kendilerini korumaktan acizken Kur'ân-ı Kerîm onlara, "Galip gelenler kesinlikle bizim ordumuz olacak!"(163) buyurdu. Hiçbiri itiraz etmedi, "Kâbe'nin avlusunda namaz kılamazken nasıl Allah'ın ﷻ ordusu cihâna gâlip olabilir." demedi. Sahâbe رضي الله عنهم Allah'ın ﷻ ordusu olmak için muhâcir oldu, cihâd etti, madde planında yapmaları gerekenleri kâmilen îfâ etti. Yemen'i, Mısır'ı fethetti; Anadolu'da fetihler yaptı. Hz. Ömer رضي الله عنه devrinde Îran Sâsânî İmparatorluğu'nu tarihten sildi.

Mekke'nin Fethi

Kur'ân-ı Kerîm'in gelecekle alâkalı haber verdiği hususlardan birisi de Hicret'ten sonra Mekke'ye girişleri yasaklanan muhâcirin Beytullah hasretinin dayanılmaz bir noktaya ulaştığı sırada, Allah Rasûlü'nün ﷺ gördüğü bir rüya ve rüyanın hak olduğunu bildiren âyet-i kerîmedir.(164)

Kur'an-ı Kerim'in bir mûcizesini daha ortaya çıkaran süreci şöyle özetleyebiliriz: Allah Rasûlü, ﷺ hicretten sonra vebâlı (sıtmalı) bir belde olan Medîne'de gurbetle acıyı iç içe yaşadı. Medîne'nin Buthan Vâdisi'nden acı ve pis bir su akardı. Şehrin havasına alışamayan muhâcir, hastalanıp yataklara düştü, öyle ki namazlarını ayakta kılamaz hâle geldiler.

Hz. Ebû Bekir رضي الله عنه ile azatlıları Amir b. Füheyre رضي الله عنه ve Bilâl-i Habeşî رضي الله عنه bir evde bulunuyordu ve hummaya tutulmuşlardı. Hz. Bilâl'in رضي الله عنه

---

(163) Bkz. Sâffât, 37/173.

(164) Bkz. Fetih, 48/27.

humma nöbetinden ayıldığında söylediği şu rubâî, muhâcirin Mekke hasretini ne güzel dile getirmektedir:

Bilmem ki, acaba bir gece daha Mekke Vâdisi'nde çevremi izhir ve kokulu celil otları sarmış olduğu hâlde geceler miyim?!

Acaba bir gün olur da (Ukaz'daki) Mecenne sularının başına bir daha varır mıyım?! Acaba Mekke'nin Şame ve Tafil dağları bana bir daha görünür mü?

Sonra şöyle devam etti: "Allahım! Şeybe b. Rebîa, Utbe b. Rebîa, Ümeyye b. Halef, bizi vatanımızdan çıkarıp vebâ yurduna gelmeye mecbur ettikleri gibi sen de onlara lanet et! (rahmetinden uzaklaştır!)"(165) Hz. Bilâl'in ﵁ hastalığın ve vatan hasretinin etkisiyle söylediği bu sözleri duyan Allah Rasûlü, ﷺ acısını paylaşmakla birlikte O'na ﷺ şöyle dua etti: "Allahım! Bize Mekke'yi sevdirdiğin gibi Medîne'yi de sevdir. Yahut daha fazla sevdir".(166) Medîne güzeldi fakat Hz. İbrâhîm'in ﵇ kurduğu şehir Mekke en güzeldi. O en sevgiliydi. Yeni sevgiler O'na nisbetle oluşacaktı. Bu yüzden sıtma hastalığının verdiği moral çöküntüsü içerisinde öfkesini dile getiren Bilâl'i ﵁ dinleyen Allah Rasûlü, ﷺ Rabbine yalvarırken 'Mekke'yi sevdirdiğin gibi Medîne'yi de sevdir!' diyordu. Bu, aynı zamanda Bilâl ﵁ vâsıtasıyla ümmete duanın nasıl yapılması gerektiğinin de tâ'lîmidir. Hicret olmasıydı Mekke'de kalırdım diyen Hz. Âişe de ﵂ vatan hasretini şu cümlelerle ifade ederdi: "Semâyı hiçbir beldede yere Mekke'de olduğundan daha yakın görmedim. Mekke'deki gibi kalbim hiçbir şehirde mutmain olmadı. Ayı, hiçbir yerde Mekke'de olduğu kadar güzel görmedim."(167)

(165) Buhârî, H. No: 1889.

(166) Buhârî, H. No: 5654; Müslim, H. No: 1376. Buhârî'deki metin esas alınmıştır. Medîne, Allah Rasûlü'nün ﷺ duasının bereketiyle, sakinleri için o kadar bereketli ve huzurlu bir şehir hâline gelmiştir ki, Hz. Ömer ﵁ başta olmak üzere birçok muhâcir Allah ﷻ yolunda şehit olmayı ve Rasûlüllah'ın ﷺ şehri olan Medîne'de vefat etmeyi dilemişlerdir.

(167) Ebü'l-Velîd Muhammed b. Abdillâh b. Ahmed el-Ezrakî, ***Ahbâru Mekke*** (Beyrût:

Allah Rasûlü de ﷺ fetih sonrası şehirden ayrılma zamanı yaklaştığında, Hazvere'de durup Mekke ile şöyle dertleşecekti: "Yemin olsun ki Ey Mekke! Allah katında yerlerin en hayırlısı ve en sevimli olanı sensin. Eğer beni çıkarmasalardı, asla senden ayrılmazdım."[168]

Feth-i Mübîn: Hudeybiye

Hicretin üzerinden altı yıl geçmişti. Muhâcirin Mekke özlemi her geçen gün daha da artmakta, Allah Rasûlü de ﷺ Mekke'yi zarfıyla fethedeceği günü beklemekteydi. Efendimiz, ﷺ Kâbe özleminin alevlendiği günlerde rüyasında ashâbıyla birlikte korkusuzca gidip Beytullah'ı tavâf ettiklerini, ashabdan bazılarının saçlarını tıraş ettiklerini, bazılarının da kısalttıklarını gördü. Rüyayı öğrenen ashâb çok sevindi, hemen o yıl Mekke'ye gireceklerini zannettiler. Efendimiz, ﷺ bin küsür sahâbîyle birlikte umre yapmak gayesiyle Medîne'den yola çıktı.[169] Allah Rasûlü'nün ﷺ gelişini haber alan müşrikler de umre yapmasını engellemek için hazırlık yaptılar. Efendimiz, ﷺ Hudeybiye'ye ulaştığında müşriklerle elçiler aracılığıyla müteaddit görüşmeler yaptı. Nihayet Süheyl b. Amr ile arasında bir anlaşma akdedildi. Buna göre Müslümanlar, umre yapmadan Hudeybiye'den geri dönecek, gelecek yıl umre yapacaklardı. Müslümanların aleyhine gibi görünen bu anlaşma, "Büyük Fetih"in mukaddimesi oldu.

Allah Rasûlü, ﷺ Kureyşle Hudeybiye'de anlaşma yapıp Medîne'ye geri dönünce münâfıklar, Müslümanlar arasında şüphe yaydı. Nihayet Allah Rasûlü, ﷺ Mekke'ye gireceğini haber verdi. Bunun üzerine Allah Azze ve Celle,

---

Dârü'l-Endelüs, 1983), 2/153.

(168) Tirmizî, H.No: 3925.

(169) Ebü'l-Fidâ' İmâdüddîn İsmâîl b. Şihâbiddîn Ömer b. Kesîr b. Dav' b. Kesîr, ***el-Füsûl fi Sîreti'r-Rasûl*** (1996), s.184.

﴿لَقَدْ صَدَقَ اللّٰهُ رَسُولَهُ الرُّءْيَا بِالْحَقِّۚ﴾

"Allah, Rasûlü'ne hakikate uygun rüyasında doğruyu bildirmiştir."(170) âyet-i celîlesini indirdi.(171) Allah Rasûlü de, ﷺ onlara gelecek yıl umre yapacaklarını ve rüyasının hak olduğunu söyledi. Sonraki yıl Allah Teâlâ, ashâbıyla birlikte Mekke-i Mükerreme'ye girmeyi Rasûlü'ne ﷺ ihsan etti.(172)

Allah Teâlâ, Efendimiz'in ﷺ Mescid-i Harâm'a muhakkak gireceğini ifade noktasında te'kid lam'ını/ل, tahkik için olan قَدْ ve لَتَدْخُلُنَّ filinin sonundaki te'kid "نَّ/nun"u getirmiştir. Buna göre âyet-i kerîme, Hudeybiye gibi zâhirde Müslümanların aleyhine görüldüğünden dolayı sahâbe-i kirâmı son derece üzen bir musâlahadan sonra, Allah Rasûlü'nün ﷺ Mekke-i Mükerreme'ye Allah Teâlâ'nın haber verdiği gibi emanla gireceğini müjdeledi. Hiçbir güç Allah'ın ﷻ takdirine mâni olamadı.

Kur'ân-ı Kerîm, Allah Rasûlü'nün ﷺ büyük bir hüzünle ayrıldığı Mescid-i Harâm'a gireceğini haber verdi. Hudeybiye'den sonra münâfıklara hayal gibi gelen bu vaad, bir yıl sonra gerçek oldu. İki yıl sonra da Mekke bütünüyle Müslümanlar tarafından fethedildi.

Kur'ân-ı Kerîm, belli şartlara bağlı olarak neleri vaadetti ise, şartlar yerine getirildiğinde mutlaka o vaadler gerçek olmuştur.

(170) Fetih, 48/27.

(171) Bkz. el-Kurtubî, ***el-Câmi'***, 19/336-337.

(172) el-Kurtubî, ***el-Câmi'***, 19/337.

İLİM TARİHİ, KUR'ÂN'I KERÎM'İN İCÂZINA ŞEHÂDET EDİYOR

Kur'ân-ı Kerîm, fizik ya da kimyâ kitabı değildir. İnsanın aklıyla bulacağı hususlardan ziyâde büyük akıl sahiplerinin ihtilâf ettiği, hayretler içinde kaldığı, "Allah ﷻ, âlemin yaratılışı, insanın dünyada oluş gayesi, diriliş, haşr, âhiret için dünyayı imar etmek" gibi hususlar üzerinde durdu. İlme, siyâsete, ictimaîyâta, iktisâda âhiret ayarı getirdi. İnsanın yaratılıştan sahip olduğu meziyetlerle değil, ahlak gibi sonradan elde ettiği hususiyetlerle bir kıymete sahip olduğunu söyledi.

Allah ﷻ,

﴿وَاَنْ لَيْسَ لِلْاِنْسَانِ اِلَّا مَا سَعٰىۙ﴾

"*İnsan, ancak sa'y-u gayretinin sonucunu elde eder.*"(173) buyurmaktadır. Kim çalışırsa, Allah'ın ﷻ kâinat âyetlerini o okur, sırlarını o keşfeder. Kur'ân-ı Kerîm, insan bedeninden ruhuna kadar(174), beşeriyetin maslahâtına olan her ilim dalında araştırma yapmayı emreder. Bu yüzden Fıkıh'ta (Hukuk) İmâm-ı Âzam Ebû Hanîfe'yi, Hadis'te İmam Buhârî'yi, Nahiv'de Sîbeveyh'i, Kelâm'da İmâm-ı Gazzâli'yi, Belâğat'ta

(173) Necm, 53/39.

(174) "İnsan neden yaratıldığına ibretle baksın." Tarık Sûresi'nin 5. âyet-i kerîmesi, insanı embriyoloji üzerinde yoğunlaşmaya; "Kendi ruh dünyanızda dahi Allah Teâlâ'nın varlığına delâlet eden nice âyetler var. Bunları görmüyor musunuz?"(Zâriyât, 51/21) meâlindeki âyet de psikoloji üzerinde derinlikli çalışma yapmaya çağırıyor.

Cürcânî'yi, Tefsir'de Fahreddîn er-Râzî'yi yetiştiren İslâm, müntesiblerini hayatın her alanında çalışmaya sevk etmiş; Müslüman âlimler, insanlığın faydasına olan bütün disiplinlerde kurucu metinler te'lif etmişlerdir. Küresel güçlerin gönüllü işbirlikçilerinin idaresi altındaki Bilâd-ı İslâm'da okutulan tarih kitaplarının asıl gayesi emperyalistleri ta'zîm etmek olduğundan yalan, hakikat; masal da tarih olarak okutulur. Uluslararası âdil bir mahkeme olsa ve Müslümanlar Batılılara patent dâvası açsa, Müslüman çocuklarına büyük kâşif olarak tanıtılan Batılıların gerçekte kopyacı ya da hırsız olduğu görülecektir. Batı, XVII. yüzyıla kadar "hela"nın meşrûiyetini tartışırken; Müslümanlar, asırlar önce makinalar îcâd etmişti.

Modern mühendisliğin kurucusu kabul edilen İsmâîl b. Rezzâz Cezerî, 1205'te tamamladığı "Kitâb fî mârifeti'l-hiyeli'l-hendesiyye" adlı eseri ile hendeseye büyük katkıda bulunmuştur. Cezerî imal ettiği, kurulum ve kullanımını anlattığı mezkûr eserinde konik vanalar, kapalı kum kutularında pirinç ve bakır döküm, tekerleklerin balansı, ahşap şablon kullanılması, âletlerin kâğıttan maketlerinin yapılması, su akıtan savakların ayar edilmesi, çarpılmayı en aza indirmek için ahşabın tabakalar hâlinde kullanılması, gerçek anlamda emme borusunun kullanılması, suyunu belli bir zaman aralığı ile boşaltan kaplar ve daire sektörü dişlileri ve Avrupa mühendislik terminolojisine giren makine parçaları ile çığır açmıştır. Bunlardan bir kısmını Avrupa, yüzyıllar sonra kendi keşfetmiş gibi piyasaya sunmuştur. Kapalı kum kutuları ile döküm; Avrupa'da üç asır sonra 1500 yıllarında başlamış, konik vanalardan ise üç asır sonra ilk olarak Leonardo da Vinci bahsetmiştir. Cezerî'nin bahsettiği su saatinde, seviye kontrol cihazına benzer ve buhar kazanlarında kullanılacak âletin patenti ise İngiltere'de 1784 yılında alınmıştır.[175] Sosyoloji'nin kurucusu kabul edilen

(175) Bkz. Ahmed Yûsuf el-Hasan, "***el-Câmi beyne'l-ilmi ve'l-ameli'n-nâfi' fi's-sınâati'l-***

Auguste Comte'den dört buçuk asır önce İbn Haldûn, muhalled tarih kitabına yazdığı "Mukaddime" ile Sosyoloji'yi tesis etmiştir. Cebir ilmini îcâd ederek matematiği günlük hayatın içine sokan ilim adamı Muhammed b. Mûsâ Hârizmî'dir. Hârizmî matematik, coğrafya ve astronomide kurucu isim kabul edilmiştir. Tıpta İbn Sînâ ve İbn Rüşd, coğrafyada çığır açan Muhammed İdrisî, siyaset biliminde İbn Bâcce, astronomi, matematik, fizik, tıp, coğrafya ve tarih başta olmak üzere çeşitli alanlarda önemli eserler veren Bîrûnî, Müslüman âlimlerden birkaçıdır.

Ne var ki işgal güçleri, İslâm coğrafyasında kurdukları okullarda Müslümanların çocuklarına, "İslâm terakkiye mânidir!" diye bir yalan öğretti. Sistemi de ilim üzerine değil, bu yalan üzerine bina etti. Bu yüzden mezun olan öğrencilerin önemli bir bölümü, ya İslâm'a inanan fakat yaşamayan ya da hem inanmayan hem de düşman olan bireyler olarak milletin karşısına çıktı. Dedeleri ya da babaları kâfirler tarafından şehit edilen bir ümmetin çocukları ülkelerini işgal eden, sömüren, soykırım yapan, iffetleri çiğneyen Batı'yı medeniyet, İslâm'ı irticâ olarak tanıdı. Bu yüzden 1940'lı yıllarda pek çok Müslüman evladını, "Yanımda kalıp çobanlık yapması okuyup da dinsiz olmasından evlâdır!" diyerek okula göndermedi.

Harf inkılâbıyla tarihinden kopan, ecdadına ait eserlerin olduğu kütüphanelere ecnebî bir seyyah gibi giren talebeler, mekteplerde anlatılan yalanları tesbit etme imkanına sahip değildi. Emperyalist devletler, İslâm ülkelerini pazarları olarak gördüklerinden imanlı ilim adamlarının farklı ilim dallarında büyük projeleri hayata geçirmelerine müsade etmedi. Doğu'dan Batı'ya beyin göçü oldu.

---

hiyel", Ebhâsü'l-mu'temeri's-seneviyyi's-sânî li'l-cem'iyyeti's-Sûriyy li-târîi'l-ulûm, (Haleb 1979), ss. 99-103; Sadettin Ökten, "Cezerî", Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi (Ankara: TDV Yayınları, 1993).

İslâm'ın hâkimiyet yıllarında nasıl her alanda âlim yetiştiğinden habersiz olan gençler, Batı taklitçisi yönetimlerin tek mahâreti kadını açmak olan politikasını muâsır medeniyet seviyesi olarak gördü. Tarihin hiçbir döneminde beyinler, geçen asırda olduğu gibi iflâs etmedi.

İlk âyetiyle insanlara okumayı emreden, bunu da her şeyin okunmasına delâlet etmesi için mefûlünü hazfederek getiren Allah Azze ve Celle, sanki mü'minlere şöyle demektedir: "Seni yaratan Rabbi'nin adıyla insanlığın maslahâtı için ne gerekiyorsa onu oku!" O hâlde tarihte Müslümanların matematikte, fizikte, tıpta kurucu metinler yazan âlimleri çıkarmasına rağmen bugün bundan mahrûm olmaları, Kur'ân okumaları sebebiyle değil; İslâmiyet'in ruh kökünden koparılmaları, Batı'yı ta'zîm eden bir eğitim sistemi içerisinde yetiştirilmeleri, en yetenekli evlatlarını Batı'ya kurban vermeleri sebebiyledir.

Gazzâli'den İbn Bâcce'ye hayatın bütün şubelerini kuşatacak şekilde eserler te'lif eden ulemâyı besleyen Kur'ân-ı Kerîm, elimizdeki Kur'ân'dır. O hâlde sorun Kur'ân'da değil; O'nu kapatan, buna mukâbil Batı'nın yalanlarını nas gibi gören taklitçi kafadadır.

KÂİNAT, KUR'ÂN'I KERÎM'İN ÎCÂZINA ŞEHÂDET EDİYOR

Hidâyet kitabı olan Kur'ân-ı Kerîm'in, kâinat ve insan bağlamında ibret alınması için anlattığı hâdisatta öyle mucizeler var ki, yeni keşiflerle insanın idrak seviyesi arttıkça daha iyi anlaşılabilmektedir.

Dünyanın Dönmesi

Kâinatı yaratan, yöneten, yaratmasının ve yönetmesinin insan tarafından anlaşılabilmesi için Kur'ân-ı Kerîm'i indiren Allah Azze ve Celle, Dünya'nın dönmesiyle alâkalı şöyle buyurmaktadır: "Dağları görürsün de onları öylece yerlerinde sabit duruyor zannedersin; hakikatte ise onlar yerküreyle birlikte, bulutların yürümesi gibi yürümektedirler."(176) Allah ﷻ, bulutlar nasıl hareket ediyorsa dağlar ve o dağları içinde barındıran dünyada aynı şekilde dönüyor buyuruyor. On beş asır önce biri çıkıp da dünyanın döndüğünü söyleseydi, onu mecnun kabul ederlerdi. Lakin dünyanın döndüğünü tesbit edecek hiçbir âletin olmadığı bir çağda, ümmî bir peygambere gelen Kur'ân-ı Kerîm Dünya'nın hareket ettiğini haber verdi.

Bugün artık malumdur ki, kendi ekseni etrafında saatte 1670 km hızla dönen dünya, bu dönme işlemini gerçekleştirirken aynı zamanda 108.000 km hızla da Güneş'in çevresinde dönmektedir. Kur'ân-ı Kerîm'in asırlar önce haber verdiği bu dönüş işlemini, o günün fenniyle anla-

(176) Neml, 27/88.

mak mümkün olmadığından müfessirler, âyet-i kerîmeyi zâhir anlamın dışında te'vîl edip anlamaya çalışmışlardır.

Büyük Patlama

Felsefenin temel üç mevzusu olan Allah ﷻ, âlem ve ruha dair sorulara filozoflar farklı cevaplar vermiş, bir sonrakinin hakîkati bir öncekinin hakîkat dediğini tekzîb etmiştir. Hz. Âdem'den ﷺ, Allah'ın ﷻ son Rasûlü Hz. Muhammed'e ﷺ kadar bütün peygamberlerin Allah ﷻ, âlem ve ruh bağlamındaki sorulara verdikleri cevaplar ise tarih boyu hiç değişmemiş, sonra gelenler öncekileri tekzîb değil; tasdik etmiştir.

Materyalist çevrelerde XX. yüzyıla kadar hâkim olan kanaat, kâinatın sonsuzdan beri var olduğu ve sonsuza kadar da varolacağı şeklindeydi. "Statik Evren Modeli" denilen bu kabule göre kâinatın herhangi bir şekilde başlangıç veya sonu yoktur.

Allah Teâlâ'nın "yaratıcı" olduğunu reddeden materyalist felsefeye göre kâinat, durağan ve değişmez maddeler bütünüdür.

Maddeden başka her şeyin varlığını reddeden materyalizma, "Eğer kâinat yaratılmış olsaydı Allah tarafından muayyen bir vakitte ve yoktan var edilmeliydi!" demektedir. Big Bang teorisi, materyalizmanın iddialarını çökerten deney ve gözlemleriyle dünyanın bir başlangıcı olduğunu, büyük bir patlama ile yokluktan varlık âlemine taşındığını söyleyerek ateist çevrelerin masallarını çöpe attı.

Ayrıca ilmî keşifler göstermiştir ki kâinat, materyalistlerin iddia ettiği gibi sabit ve durağan değil hareketli ve değişim içerisinde genişlemektedir. Bilimsel çevrelerin yeni denecek kadar yakın bir zamanda keşfettiği bu hususu Kur'ân-ı Kerîm, on beş asır önce beyân etmiştir: "*O inkâr edenler görmüyorlar mı ki, bidâyette göklerle yer birbiriyle bitişikken biz*

onları ayırdık ve her canlı şeyi sudan yarattık."(177) Big Bang, Kur'ân'ın söylediğini tekrar etmekte, yerlerin ve göklerin yaratıldığını haber vermekte, materyalizmanın masallarını reddetmektedir.

Kâinatın sürekli genişlemesi, bilimin "sıfır nokta" olarak ifade ettiği "yokluk"tan mütevellittir. Zaman tünelinde geriye doğru gidildiğinde genişleyen kâinatın sıfır noktaya müncer olduğu görülmektedir. Kâinatın o noktadan patlayarak oluşmasına "Big Bang (büyük patlama)" denmektedir.

Modern bilimin şu kadar laboratuvar çalışmasından sonra ulaşabildiği hakîkati Kur'ân şöyle anlatmaktadır: "Biz göğü 'büyük bir kudretle' bina ettik ve şüphesiz Biz (onu) genişleticiyiz."(178)

Büyük patlama teorisi ve kâinatın genişlediğinin tespit edilmesi, materyalizmanın maddenin varlığının ebedîliği ve sâbitliği fikrini çürütmüştür. Modern bilim tarafından ancak geçen yüzyılda keşfedilebilen bu hakîkat, Kur'ân-ı Kerîm tarafından on beş asır önce haber verilmiştir. Big bang, bilimi din hâline getirerek İslâm'la savaşır bir yapıya dönüştüren, maddenin ezeliliğini savunarak yaratılışı inkâr eden çevrelerin hakikat dediklerinin hurâfe olduğunu gösterdi; Kur'ân-ı Kerîm'i tasdik etti.

Dünyanın en ünlü ateisti kabul edilen İngiliz Filozof Antony Flew, "Tanrı" hakkında bir kanıt ortaya çıkıncaya kadar ateizmin kabul edilmesi gerektiğini savunmuş, Tanrı kavramının anlamını eleştirmişti. Ancak 2004 yılında Tanrı'nın varlığını kabul ettiğini ilan etti.(179)

---

(177) Enbiyâ, 21/30.

(178) Zâriyât, 51/47.

(179) My Pilgrimage from Atheism to Theism: an Exclusive Interview with Former British Atheist Professor Antony Flew Gary R. Habermas, Philosophia Christi Vol. 6, No. 2 (Winter 2004).

Daha sonra da "Yanılmışım Tanrı Varmış" başlıklı eserini kaleme alarak ateizmi reddetti. Antony, yarım yüzyıldan fazla bir süre ateizmi açıklayıp savunan biri olarak niçin Tanrı'ya inandığını şöyle izah etti: "Modern bilimin ortaya koyduğu dünya resmi, benim gördüğüm şekliyle bunu emrediyor. Bilim, doğanın Tanrı'ya işaret eden üç boyutuna ışık tutuyor. Bunlardan ilki doğanın kanunlara uyduğu gerçeği. İkincisi, hayat boyutu; maddeden kaynaklanan ve zekice organize edilip amaca yönelik hareket eden varlık boyutu. Üçüncüsü ise doğanın varlığı." Kısaca Antony, kâinatın muhteşem tasarımı Allah Teâlâ'nın var ve bir olduğuna delâlet ediyor, diyor.

Tanrı'nın varolduğunu kabul etmesinin bir paradigma değişimi olmadığını söyleyen Antony, "Republic" adlı eserinde Platon'un Sokrates için yazdığı gibi benim paradigmam hâla aynı yerde, "İddianın götürdüğü yere gitmeliyiz." der.[180]

Filozof için üç bilimsel araştırma alanının önemli olduğunu söyleyen Antony, şu üç soruya cevap arar:

-Doğanın kanunları nasıl oluştu?

-Bir fenomen olarak hayat, nasıl hayatın yokluğundan çıktı?

-Kâinat, yani fiziksel olan her şey, nasıl var oldu?[181]

Tanrı'yı keşfetmesinin inancın değil, muhâkemenin bir yolculuğu olduğunu söyleyen Antony,[182] Allah Teâlâ'nın dünyayı insan için bir yaşam merkezi hâline getirmesini şöyle bir teşbih üzerinden anlatır:

Bir sonraki tatilinizde bir otel odasına girdiğinizi, komodinin üzerindeki disk çalarda en sevdiğiniz albümden bir şarkının çaldığını, yatağın

(180) Antony, ***a.g.e.***, 81.

(181) Antony, ***a.g.e.***, 82.

(182) Antony, ***a.g.e.***, 84.

üzerindeki duvarda asılı çerçeveli resim, evinizdeki şöminenin üzerinde asılı resmin aynısı olduğunu, odaya en sevdiğiniz kokunun sıkıldığını hayal edin. Taaccüb içerisinde kafanızı sallıyor, nasıl bunlar bir araya geldi diyor ve hayretten valizler ellerinizden düşüveriyor.

Otel odasında bir anda dikkat kesiliyor, içeceklerin olduğu noktaya yöneliyor, kapısını açıp buzdolabına bakıyorsunuz; en sevdiğiniz içecekler, en sevdiğiniz kurabiyeler ve şekerlemeler. Hatta tercih ettiğiniz marka şişe suyu da var.

Ardından odaya göz gezdiriyor, çalışma masasının üzerindeki kitabı fark ediyorsunuz; en sevdiğiniz yazarın son eseri. Banyoya bakıyorsunuz. Kişisel bakım ve temizlik ürünleri, her biri sanki sizin için özel olarak seçilmiş gibi tezgâhın üzerine dizilmiş. Televizyonu açıyorsunuz; en sevdiğiniz kanal ayarlanmış.

Otelde keşfettiğiniz her yeni şeyle, bütün bunların bir tesadüf olabileceğini daha az düşünürsünüz değil mi? Otel yöneticilerinin sizin hakkınızda bu kadar ayrıntılı bilgiyi nasıl elde ettiklerini merak eder, hazırlıklarına hayret edebilirsiniz. Hatta tüm bunların size ne kadara mâl olacağını bir kez daha kontrol edebilirsiniz. Fakat kesinlikle birilerinin sizin geleceğinizi bildiğine inanacaksınız.(183) Antony Flew, bir otel odasında her şeyin kişinin arzusuna göre tertip ve tefrişi nasıl tesadüf değilse kâinatın insan için kusursuz hazırlanmasının da tesadüf olamayacağını söyler.

---

(183) Antony, ***a.g.e.***, 97.

MODERN TIP, KUR'ÂN'I KERÎM'İN ÎCÂZINA ŞEHÂDET EDİYOR

İnsanı yaratan, vahiyle de nasıl yaratılış gayesine muvâfık bir hayat yaşayacağını ona beyân eden Allah Azze ve Celle'nin, ceninin anne rahminde geçirdiği evrelerle alâkalı kullandığı ifadeleri tıp, henüz keşfediyor. Müstağribin "Arapoğlu'nun yaveleri!" diye hakaret ettiği Kur'ân-ı Kerîm'in on beş asır önce ifade ettiği hakikatler, yeni yeni anlaşılıyor.

İnsanın yaratılışını Kur'ân-ı Kerîm ve modern tıp bağlamında aşağıdaki başlıklar altında değerlendirdiğimizde Kur'ân'ın Allah'ın ﷻ kelamı olduğu, bedîhî bir şekilde zâhir olmaktadır.

Tıp tarihinde ceninin gelişmesiyle alâkalı ilmî nazariyelerinin en güçlüsü "bodur cenin" nazariyesidir.[184] XVII. yüzyılda bulunan mikroskop, 1940'larda gelişmiş hâline kavuşana kadar ceninin bir tohumdan çıkan küçük bir ağaç suretinde geliştiği, ilk hâliyle son hali arasında yalnızca büyüme noktasında bir farklılık olduğu zannedilmekteydi.[185]

Erkeğin Spermi, Kadının Yumurtası

Döllenmiş yumurtanın oluşum ve gelişim merhalelerini görüntüleyen cihazların keşfinden önce tıp otoritelerinin önemli ihtilâf mevzularından biri, insanın erkeğin sper-

(184) Bkz. http://quran-m.com/quran/article/2309.

(185) Bkz. Nayif Münir Faris, ***el-İ'câzü'l-'İlmî fi'l-Kur'ân ve's-Sünne*** (Kuveyt: Mektebetü İbn Kesîr, 2011), 1/212.

minden mi yoksa kadının hayız kanından mı yaratıldığı idi. Modern tıp ise, ceninin anne karnındaki gelişiminin bir defada olup bitmediğini, farklı evrelerden geçerek doğum safhasına geldiğini söylemektedir. Buna göre cenin, hayız kanından yaratılmıştır. Sperm ise mayanın sütü dönüştürüp peynir yapması gibi bir işleve sahiptir. Sütü dönüştürüp peynir yapan maya gibi sperm de cenin üzerinde döllenme dışında başka bir tasarrufa mâlik değildir. Ne var ki, 1775 yılına kadar Batı'da ilmine güvenilen hiçbir tıpçı ceninin, erkeğin sperminin kadının yumurtasıyla karşılaşmasının bir sonucu olduğunu söylememiştir.(186) Mikroskop geliştirilip ceninin yaratılma ve gelişme safhaları tesbit edilene kadar Kur'ân-ı Kerîm dışında hiçbir eser, döllenmeden modern tıbbın anlattığı şekil ve muhtevâda bahsetmemiştir. Yaratılmayla alâkalı her iki görüşü de reddeden Kur'ân-ı Kerîm, on dört asır önce insanın, erkeğin spermi ile kadının yumurtasının karışımıyla oluşan bir nutfeden yaratıldığını bildirmiştir.(187) İnsanın, kadının rahminde "bodur ağaç" gibi değişmeden büyüdüğünün kabul edildiği bir zamanda Kur'ân-ı Kerîm, ceninin bir merhaleden başka bir merhaleye intikal ederek yaratıldığını haber vermiştir.(188)

ABD'li Anatomi Profesörü'nün Kur'ân'la Alâkalı İtirafı

Yemenli Âlim Abdülmecid Zindani, ABD'li Anatomi Profesörü Marshall Johnson'a, Kur'ân-ı Kerîm'in ceninin anne karnında bir anda değil, belli merhalelerden geçerek yaratıldığını ifade ettiğini söyleyince ABD'li bilim adamı, "Bu doğru olamaz!" der. Daha sonra ise ikili arasında şu çerçevede bir konuşma geçer.

---

(186) Abdurrahim Hayrullah eş-Şerif, ***Şubuhât Havle Merâhili'l-Cenîn***, http://quran-m.com/quran/article/2309/

(187) Bkz. İnsân, 76/2.

(188) Nûh, 71/14.

Zindani: Kur'ân-ı Kerîm'in miladi VII. asırda insanın anne karnında farklı merhalelerden geçerek yaratıldığını haber vermesi âyetlerle sâbit bir mevzûdur.

Marshall Johnson: Hayır! Bu doğru olamaz.

Zindani: Niçin bu hükmü veriyor, imkansız olduğunu söylüyorsunuz? Kur'ân-ı Kerîm'in bu mevzûdaki âyetleri son derece açıktır:

"Sizi, annelerinizin karnında, bir yaratılıştan sonra başka bir yaratılışla (hâlden hâle geliştirip dönüştürerek) üç karanlık içinde yaratır."(189)

"Ne oluyorsunuz ki, Allah'a büyüklüğü yakıştıramıyorsunuz. Hâlbuki O, sizi evrelerden geçirerek yaratmıştır"(190) Bu âyetleri duyunca sarsılan ABD'li bilim adamı, biraz düşündükten sonra "Burada üç ihtimal var." der ve şu hususları sıralar:

1. Ceninin merhale merhale yaratıldığını söyleyen Muhammed'in yanında yüksek teknolojiyle üretilmiş bir mikroskop ya da görüntüleme cihazı olmalıdır. Ondan istifâde ederek cenin üzerinde araştırma yaptı, kimsenin bilmediği sonuçlara ulaştı ve bize bu bilgileri verdi.

2. Kur'ân'da bu bilgiler tesadüfen yer almıştır.

3. Muhammed, Allah'ın Rasûlü'dür.

Abdülmecid Zindani, ABD'li bilim adamıyla ihtimalleri teker teker münâkaşa eder ve nihayet ABD'li, Kur'ân'ın îcâzını kabul etmek zorunda kalır.

Birinci ihtimale dair şunlar söylenebilir: Allah Rasûlü'nün ﷺ yaşadığı asırda insanlar ne büyütecin ne de mikroskopun yapımı için gerekli olan sınaî alt yapıya sahipti. Ne Roma'da ne de İran'da mikroskop yapabilecek

(189) Zümer, 39/6.

(190) Nûh, 71/13-14.

teknolojik bir alt yapı vardı. Buna göre Allah Rasûlü'nün ﷺ bir laboratuvar ortamında ceninin anne karnındaki evrelerini inceleyip, merhaleleri tesbit etmesi daha sonra da bunları insanlarla paylaşması imkansızdır. Kur'ân-ı Kerîm'in ceninin evrelerinden bahsetmesi, tesadüf olamaz. Zira Kur'ân-ı Kerîm bir değil, birden çok âyette ceninin evrelerinden mücmel ya da mufassal olarak bahsetmektedir. Mevzûnun çok sayıda âyette tafsîl edilmesi, tesadüfî bir durum olamaz. Zindani, ceninin anne rahminde geçirdiği devrelerden bahseden âyetleri okuyup izah edince ABD'li bilim adamı, Kur'ân-ı Kerîm'deki malûmatın tesadüfen olabileceği yönündeki iddiasının gerçeğe aykırı olduğunu itiraf etmek zorunda kalır. ABD'li Johnson, Kur'ân-ı Kerîm'deki yaratılışla alâkalı bilgilerin tek isnat noktasının semâdan gelen vahiy olduğu yönündeki üçüncü ihtimali kabul etmek zorunda kalır.[191]

Kur'ân'a ve Modern Tıbba Göre Yaratılış Evreleri

Modern tıbba göre hamilelik, kadının son hayzı üzerinden on dört gün geçince başlar. Döllenmeden sonra geçen yirmi bir ile otuzuncu günler arasında "alaka", "mudğa"ya dönüşür. Yirmi bir ve yirmi sekizinci günler arasında ise sinir sisteminin oluşumu başlar. Otuz beşinci günde ceninin üst bölgeleri, kırk ikide ise alt tarafları oluşur. Bir hafta sonra sırasıyla üst ve alt kaslar şekillenir ve kan dolaşımı başlar. Altıncı haftanın sonu, yedinci haftanın başı itibariyle çalışmaya başlayan kalp, insan hayatının sonuna kadar faaliyetine devam eder. Yüzün şekillenmesi sekizinci haftada tamamlanır. Bu arada ceninin gelişim süreci ise devam eder. On altıncı haftada (yüz yirminci günde) yeni bir yaratılış başlar. Bu da yirminci haftaya kadar sürer. Bu dönemde beyin, beynin üst bölgeleri ve sinir hücreleri oluşur. Cenin bu dönemde hayatta ihtiyaç duyacağı ve insanî fiilleriyle iradî tasarruflarını yerine getireceği bütün

(191) Nayif Münir Faris, ***el-İ'câzü'l-'İlmî fi'l-Kur'âni ve's-Sünne***, 1/213.

organlara sahip olur. Bunlarla da duygu, düşünme, hatırlama ve hayal gibi soyut ameliyeleri gerçekleştirir.(192)

Sağlam Karargâh

Nutfe, lügatta -az ya da çok- saf su demektir.(193) Istılahta ise erkeğin üreme hücreleri (sperm), kadının üreme hücresi (yumurtacık) ve aşılanmış yumurta anlamlarına gelmektedir.(194) Kur'ân'daki kullanımda ise, "nutfe"nin "zigot (döllenmiş hücre)" anlamı öne çıkmaktadır.(195) Kadınla erkeğin birleşmesinde erkekten ayrılan 200-300 milyon spermden ancak birkaç yüz tanesi yumurtaya kadar ulaşabilir. İlk temasa geçen hücre ise, yumurtayı döller ve yumurta hücresi zarına tutunur. Birkaç dakika sonra dış zar birbirine kaynar. Bu sırada yumurta diğer spermlerin tutunmasına mâni olabilmek için spermi içine çeker ve dışardaki spermleri uzağa iten kimyasal salgılar. Sonuçta içine başka spermlerin giremeyeceği bir zar oluşur ve bu zar gittikçe sertleşir. Sperm ve yumurta hücresinin tüp içerisinde birleşmesi yani döllenmesi sonrası oluşan yeni tek hücreye zigot (nutfe) adı verilir. Zigot bölünerek rahim içerisine doğru ilerler ve rahme yapışarak yerleşir.(196)

---

(192) Muhammed el-Barr, ***el-Cenînü'l-Müşevveh ve'l-Emrâdü'l-Verâsiyye*** (Dımaşk: Dârü'l-Kalem, 1990), s. 35-48.

(193) Ebü'l-Fadl Cemâluddîn Muhammed b. Mükrem İbnü'l-Manzûr, ***Lisânü'l-Arab*** (Beyrût, ts.), 9/334.

(194) Bazı müfessirler, nutfenin yalnızca erkeğin spermi olduğu görüşünü benimsemiştir. Gerekçe olarak da insanın 'Tazyikle atılan bir su' dan yaratıldığını bildiren âyeti (Târık, 86/6) göstermiş, bunun da erkeğe ait sperm olduğunu ifade etmişlerdir. Bazıları da bunun erkeğin spermi ile kadının suyundan oluşan nutfe olduğunu belirtmiştir. Ulemâ ve müfessirlerin çoğunun kanaati de budur. Bkz. Heyet, "el-Cenîn", ***el-Mevsûatu'l-Kuveytiyye*** (Kuveyt: Vizâratü'l-Evkâf ve'ş-Şuûni'l-İslâmiyye, 1989) 16/117-118.

(195) İnsân, 76/2.

(196)-http://www.jinekolojivegebelik.com/2012/05/sperm-ve-yumurtanin-birlesmesi-dollenme.html.

İnsanın bir ağaç gibi rahimde büyüdüğünün farzedildiği bir zamanda yaratılmanın bütün safhalarını ayrıntısıyla anlatan Kur'ân-ı Kerîm, spermin içeriye ondan başka hiçbir şeyin giremeyeceği korunaklı bir yerde zigota dönüştüğünü haber vermiştir: "Sonra onu (spermi), sağlam bir karargâhta yumurtanın içine girerek nutfe/zigot hâline getirdik."(197) Zigotun sağlam bir karargâhta geliştiğini ümmî olan Hz. Muhammed'e(198) Allah Azze ve Celle'den başka kim bildirebilirdi?!

Nutfe İçerisinde Şekillenen Varlık

İnsanın saç ve göz rengi dahil olmak üzere yüzlerce karakteristik özelliği, yumurtayla birleşen spermin içerisinde "nutfe" hâlinde iken vardır. Bilim adamları bu durumu ancak asırlar sonra tesbit edebilmiştir. Ceninin nutfe içerisinde ilk buluşmada insan olarak şekillendiğini bildiren şu âyetin, insanı yaratan ve ona şekil veren Allah'tan ﷻ başka bir güce isnadı söz konusu olabilir mi?! "Kahrolası (inkârcı) insan! Ne nankördür o! Allah onu neden yarattı? Nutfeden (bir damla sudan) yarattı da ona insan şeklini verdi."(199) Âyete göre sperm, cenine dönüşürken insan olmanın pek çok özelliğini taşımaktaydı. İğne ucundan daha küçük olan cenindeki özellikleri bir insanın mîlâdî VII. asırda vahiy olmadan bilmesi tahayyül edilebilir mi?!

Cinsiyetin Belirlenmesi

Kur'ân-ı Kerîm, cenin nutfe hâlindeyken cinsiyetin belirlendiğini haber vermektedir: "Şüphesiz O, iki cinsi; erkeği ve dişiyi, (rahme) atıldığında az bir sudan (meniden) yaratmıştır."(200) Âyet, nutfenin (dölle-

(197) Mü'minûn, 23/13.

(198) A'râf, 7/157.

(199) Abese, 80/17-19.

(200) Necm, 53/45-46.

miş hücre), spermin yumurtanın içine girmesiyle oluştuğunu bildiriyor. Bilim adamları -nutfenin bu döneminde- cinsiyetinin erkek mi, kız mı olduğunu ancak 1932'de îcâd edilen elektronik mikroskobun gelişmiş modelleriyle öğrenebildi. Kur'ân-ı Kerîm ise mîlâdî VII. asırda sperm yumurtanın içine girdiğinde cinsiyetin belirlendiğini haber veriyor. Bununla alâkalı yarım asır öncesinde yazılan tıp kitaplarıyla asırlar önce te'lif edilen tefsirler mukâyese edildiğinde görülecektir ki, pek çok müfessir cinsiyetin nutfe aşamasında şekillendiğini söylemiştir.

Nutfenin Yürüyüşü

Erkeğin spermi, kadının yumurtasıyla birleştikten sonra nutfenin (döllenmiş hücre) rahme yerleşene kadar hareketi devam eder. Bu konuda Allah Rasûlü ﷺ şöyle buyurmaktadır: "Nutfe, rahimde kırk yahut kırk beş gecede yerleştikten sonra ona görevli melek gelir ve 'Ya Rabbi! Şu mahluk şaki mi olacak, said mi olacak?' diye sorar. Bu iki hâlden biri yazılır. Melek tekrar 'Ey Rabbim, erkek mi olacak yoksa dişi mi?' diye sorar. Yine bu ikisinden biri yazılır. Ameli, yaşadığı müddet içinde yeryüzündeki ayak izleri, eceli ve rızkı hep yazılır. Sonra bunların yazıldığı sayfalar dürülür. Artık o sayfalara ne bir ekleme yapılır ne de onlardan bir şey eksiltilir."(201) Bugün bilim adamları, spermin yumurtanın içerisine girdikten sonra nutfe olarak rahme doğru ilerlemesinin belli bir zaman devam ettiğini, rahme ulaştığında ilerlemenin durup nutfenin oraya yerleştiğini söylemektedir. Allah Rasûlü ﷺ ise asırlar önce spermin döllenmeden sonra rahme yerleşene kadar sabit olarak bir yerde durmadığını, cinsiyetin de bu süreçte yaratılıp melek tarafından yazıldığını belirtmektedir. Görüntüleme cihazlarının olmadığı bir zamanda Allah Rasûlü'nün ﷺ rahimlerdeki seyir ve istikrardan bahsetmesinin vahiyden başka bir dayanağı olabilir mi?! Allah Rasûlü'nün ﷺ

(201) Müslim, H. No: 2643.

nutfenin her iki döneminden haber vermesi göstermektedir ki, Kur'ân-ı Kerîm gibi Sünnet-i Seniyye de vahiydir. Bir farkla ki Kur'ân, vahy-i metlüv; Sünnet ise gayr-ı metlüv'dür.

Kadınlar Sizin İçin Bir Tarladır

Nutfe, rahim duvarını yarar ve açılan toprağın içine giren tohum gibi rahme dahil olur, daha sonra içeriye doğru çekilir ve üzeri örtülür. Bu yüzden tıp ve anatomi kitapları bu dönemi "ekim dönemi" olarak isimlendirir. Tıpçılar, rahmin bu hâlini içerisine tohum ekilen toprağa benzetmektedir. Kur'ân-ı Kerîm, bilim adamlarının yakın bir zaman önce gözlemleyebildiği bu ilişkiyi asırlar önce haber verdi ve "Kadınlarınız sizin için bir tarladır."(202) buyurdu.

Âyette "Men" Yerine "Ma"nın Kullanılmasındaki Mucize

"Allah her dişinin karnında ne taşıdığını, rahimlerin neyi eksiltip neyi artırdığını bilir. O'nun katında her şey bir ölçü iledir."(203) Sperm, yumurtanın içine girdiğinde ceninin cinsiyeti belli olmasına rağmen âyette akıllı varlıklar için kullanılan مَنْ yerine akılsızlar için olan ما kullanılmış ve الله يَعْلَمُ مَنْ تَحْمِلُ كُلُّ أُنثَى denilmemiştir. Bununla ise "nutfe"de yaratılan saç renginden göz şekline kadar kitaplık çapta özelliklere nisbetle cinsiyetin sıradan bir hâdise olduğuna işaret edilmektedir.

Rahimde Eksilme ve Artma

Annenin yumurta ve babanın sperm hücresi, döllenip birleştikten sonra bölünerek çoğalır. Daha sonra bir kısım hücreler, plasentayı(bebek eşi) oluşturur, geri kalanlar da farklılaşarak bebek

---

(202) Bakara, 2/223.

(203) Ra'd, 13/8.

tarafını oluşturur.(204) Âyette zikredilen "eksiltme", bebek eşinin oluşması sürecindeki bölünmeyi ve buna bağlı olarak nutfedeki ayrılmayı; artırmak (وَمَا تَزْدَادُ) ise geride kalan nutfenin büyüyerek çocuğun oluşmasını anlatmaktadır. Nitekim nutfeden ayrılan "bebek eşi", yarım kilo ağırlığında kalırken nutfe büyüyüp çocuk olur. Kur'ân'ın, nutfeden ayrılıp "bebek eşine" dönüşen hücrelerin kopmasıyla yaşanan küçülmeyi, geri kalan kısmın ise büyüyerek bebek olmasını haber vermesi mucizeden başka bir şekilde izah edilemez.

"Alaka"daki Mûcize

Nutfe belli bir zaman sonra "alaka"ya dönüşür. Nitekim Allah Teâlâ, "Sonra o nutfeyi alaka (yapışan şey) hâline getirdik."(205) buyurmaktadır. Bu, ceninde yaşanan ikinci büyük dönüşümdür.

Lügatta "alaka", bir şeye tutunmak ve yapışmak anlamına gelir.(206) Her çeşit kana alaka dendiği gibi kelimeyi "donmuş kan" olarak anlayan müfessirler de vardır.(207) Alak Sûresi'nde yaratılma bu ikinci merhaleye isnat edilerek insanın alaktan yaratıldığı haber verilmiştir.(208) Arapça'da sülüğe de "alaka" denir. Bir alaka olan ceninle sülük arasında şöyle bir münâsebet vardır: Göletlerde yaşayan sülükler, su içerken koyunların ve sığırların ağzına yapışarak kan emerler. Suyun içindeki alakanın konumu ne ise nutfeden alakaya dönüşen ceninin durumu da odur. Zira cenin de alaka da su ile kuşatılmıştır.

Sudaki alaka ineklerin ağzına yapışarak, kadındaki alaka da rahme yapışarak kan emer. Nutfe'nin alakaya dönüşüp rahme yapışmasını ve

---

(204) http://www.jinekolojivegebelik.com/2010/07/plasenta-bebegin-esi.html

(205) Mü'minûn, 23/14.

(206) el-Kurtubî, *el-Câmi'*, 22/376.

(207) Bkz. Kolektif, "*el-Cenîn*", 16/118.

(208) Alâk, 96/2.

sudaki "alaka" gibi kanla beslenmesini, bu yüzden de alakaya benzetilerek bu ismi almasını, insanı yaratan Allah'tan ﷻ başka bir gücün Allah Rasûlü'ne ﷺ öğretme imkanı var mıdır?!

"Mudğa"daki Mucize

"Çiğnenmiş bir parça et"(209) anlamına gelen "mudğa", ceninin alakadan sonraki merhalesine verilen addır. Bu dönemde alaka üzerinde sanki dişlenmiş gibi bir görüntü oluşur. Embriyolog Kîb Mor, mudğa ile çiğnenen bir şey arasındaki benzerliği gösterebilmek için yerden bir parça toprak alır, dişleriyle çiğner sonra da onu, mudğanın yanına koyarak şöyle der: "Bu ceninin 'mudğa hâli', diğeri ise dişlerle çiğnenerek yapılan mudğa."(210) Mudğa ağızda çevrilen bir çiğnem gibi bir şekilden başka şekle girer; lakin üzerinde diş izlerine benzeyen işaretleri hep muhafaza eder. Allah Rasûlü ﷺ tıbbî cihazların olmadığı bir dönemde vahiyden başka hangi yolla bir pirinç tanesinden çok daha küçük olan ceninin çiğnenmiş et parçası şeklinde olduğunu öğrenip ona "mudğa" diyebilirdi?! Ceninin kemikleri de bu mudğadan neşet eder. Kur'ân-ı Kerîm bu durumu şu şekilde anlatmaktadır: "Alakayı mudğa (bir çiğnem et) yaptık, bir çiğnem eti kemik(lere) çevirdik (ve) o kemiklere de et (kaslar) giydirdik."(211)

"Bütün Unsurları Henüz Yaratılmamış Bir Cenin" İbaresindeki Mucize

"Mudğa" bir anda kemiğe dönüşmez. Bir kısmında hücreler tam olarak şekillenmezken diğer bölümünde insan cisminin esasını teşkil eden mudğa nihâî aşamaya yaklaşır. Kur'ân-ı Kerîm bu durumu

(209) Bkz. Kolektif, "*el-Cenîn*", 16/118.

(210) Nayif Münir Faris, *el-İ'câzü'l-'İlmî fi'l-Kur'âni ve's-Sünne*, 1/223.

(211) Mü'minûn, 23/14.

şöyle izah etmektedir: *"Biz, gerçekten de sizi(n her birinizi) topraktan, sonra zigottan, sonra alakadan, sonra (temel özellikleriyle) teşekkülü tamamlanmış ama (bütün unsurlarıyla) henüz tamamlanmamış bir ceninden yarattık."*(212) Cenin bu hâldeyken onda organların bir kısmının teşekkül ettiğini, diğerlerinin ise henüz ortaya çıkmadığını ümmî bir Peygamber'in ﷺ haber vermesi mucizeden başka nasıl izah edilebilir?!

Kırk İki Gün Hadisindeki Mucize

Altıncı haftanın sonuna geldiğinde pirinç tanesinden daha küçük olan ceninde beyin, gözler, ağız, iç kulaklar, kalp, akciğerler ve sindirim sistemi şekillenmeye başlar. Bu dönemde ceninin kulakları küçük nokta şeklindedir. Kol ve bacakları da şekillenmeye başlamıştır. Mikroskopla on binlerce defa büyüterek gözlenebilen yaratılış evrelerini, Allah'ın ﷻ vahyi olmadan Hz. Muhammed'in ﷺ öğrenip haber vermesi mümkün müdür?! Allah Rasûlü'ne ﷺ anne rahmindeki çocuğa dair hangi görüntüler getirildi de şöyle buyurdu: "Nutfenin anne rahmine düşmesinin üzerinden kırk iki gün geçince, Allah Azze ve Celle ona bir melek gönderir, mudğaya insan şekli verir, kulağını, gözünü yarıp ortaya çıkarır, cildini, etini ve kemiğini oluşturur."(213)

"Kemik Önce Yaratıldı" İfadesindeki Mucize

Yakın zamana kadarki tıbbî eserlerde, ceninde önce etin sonra kemiğin yaratıldığı belirtilirdi. Lakin Kur'ân-ı Kerîm, "Kemiklere et giydirdik."(214) buyurarak kemiğin etten önce yaratıldığını haber

(212) Hac, 22/5.

(213) Müslim, H. No: 2645.

(214) Mü'minûn, 23/14.

vermektedir. Allah ﷻ daha sonra bu kemiklere adale giydirdi. Bir İngiliz üniversitesinde hoca, önce etin sonra kemiğin yaratıldığını anlatır. Yıllar sonra kemiğin önce yaratıldığını keşfedince derste öğrencilerine önemli bir buluşa imza attığını, kemiğin önce yaratıldığını söyleyince talebeler arasında bulunan bir Müslüman "Hocam! Kur'ân-ı Kerîm bunu on dört asır önce haber verdi." deyince hoca bunun imkansız olduğunu söyler, nihayet talebe İngilizce bir mealden okuyunca hoca önceliğin Kur'ân'a ait olduğunu kabul eder.

Ruhun Yaratılışındaki Mûcize

Kemiklere adale giydirildikten sonra ceninde yeni merhale başlar. Bu merhalede cenin gelişmeye, beden de büyümeye devam eder ve nihayet ruhu taşıyacak bir yapıya ulaşır. Âyette geçen أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ terkîbi, Allah Teâlâ'nın cenini başka bir şekilde inşa edip ruhu ona yerleştirmesi anlamındadır. Bu merhalenin iki önemli hâdisesi, ceninin maddi mânada gelişiminin devam etmesi ve ona ruh üflenmesidir. Bu yüzden Allah Teâlâ bu hâdiseyi şöyle ifade buyurmuştur: "Nihayet onu bambaşka bir yaratık hâlinde inşa ettik."(215) Kâinatta hiçbir şey maddeden ve ruhtan yaratılan insana benzemez. O, Kur'ân'ın haber verdiği gibi bambaşka bir varlıktır. Hayvan doğar, büyür, gelişir, hayvan olarak yaşar ve hayvan olarak ölür. İnsansa büyür; dâhi, âlim, mütefekkir, muslih, kâşif ve mucid olur. Çünkü o ruhuyla bambaşka bir varlıktır. Bugün bilim, ceninin maddi oluşum safhalarının hangisinde his ve duyguların devreye girdiğini, ruhla bedenin ne zaman ve nasıl birleştiğini bilmekten âcizdir. Bu yüzden yaratılışa dair tasnif ve tayinler yapılırken, hâla pek çok meselede susan tıp ve biyoloji, Kur'ân-ı Kerîm'i

(215) Mü'minûn, 23/14.

dikkate almalı ki, keşif yolculuğunda mesafeler daha hızlı kat edilsin. Bilim, önüne mâni olarak konan evrimci tabuları yıkar; Allah Teâlâ'nın "cenini bambaşka bir yaratık olarak inşa ettiği"ni[216] haber verdiği dönemi, cenine "dört ayın sonunda ruh üflendiği"ni bildiren hadisle birlikte okursa taassub kaybedecek, ilim ve irfan kazanacaktır.

(216) Mü'minûn, 23/14.

BELÂGAT, KUR'ÂN'I KERÎM'İN ÎCÂZINA ŞEHÂDET EDİYOR

Kur'ân-ı Kerîm'in her âyetinde, insanı O'nun bir benzerini te'lif etmekten âciz bırakmasının (îcâzın) tezâhürü vardır. Bu noktada ulema onlarca eser te'lif etmiş; Zemahşerî, Beydâvî, Nesefî, Ebu's-Suûd gibi müfessirler kaleme aldıkları muhalled eserlerle O'ndaki îcâz perdesini aralayarak, mü'minlere Allah Teâlâ'nın kelamındaki muhteşem sanatı göstermişlerdir.

Bu noktada Bedîüzzaman Said Nursi, Kur'ân'ın nazmındaki hârikuladeliği şu iki âyet çerçevesinde şöyle ifade etmektedir:

"وَلَئِنْ مَسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ" Bu cümlede azâbı dehşetli göstermek için, en azının şiddetle tesirini göstermekle göstermek ister. Demek, taklîli ifade edecek cümlenin bütün heyetleri de bu taklîle bakıp ona kuvvet verecek. İşte:

وَلَئِنْ lafzı, teşkîktir. Şek, kıllete bakar.

مَسَّ lafzı, azıcık dokunmaktır. Yine kılleti ifade eder.

نَفْحَةٌ lafzı maddesi, bir kokucuk olup kılleti ifade ettiği gibi sîgası bire delâlet eder. Masdar-ı merra tabir-i sarfiyesinde biricik demektir, kılleti ifade eder.

نَفْحَةٌ deki tenvîn-i tenkirî, taklîl içindir ki o kadar küçük ki, bilinemiyor demektir.

مِنْ lafzı, teb'iz içindir, bir parça demektir. Kılleti ifade eder.

عَذَابٍ lafzı; nekâl ikâba nisbeten hafif bir nev'i cezadır ki, kıllete işaret eder.

رَبِّكَ lafzı; Kahhar, Cebbar, Müntakim'e bedel yine şefkati ihsas etmekle kılleti işaret ediyor.

İşte bu kadar kılletteki bir parça azâp, böyle tesirli ise İkâb-ı İlâhî ne kadar dehşetli olur kıyas edebilirsiniz diye ifade eder.

İşte şu cümlede küçük heyetler, nasıl birbirine bakıp yardım eder. Maksad-ı küllîyi, herbiri kendi lisânıyla takviye eder. Şu misal bir derece lafız ve maksada bakar.

İkinci misal: وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ şu cümlenin hey'atı, sadakanın şerait-i kabulünün beşine işaret eder.

Birinci şart: Sadakaya muhtaç olmamak derecede sadaka vermek ki, وَمِمَّا lafzındaki مِنْ'i teb'iz ile o şartı ifade eder.

İkinci şart: Ali'den alıp Veli'ye vermek değil, belki kendi malından vermektir. Şu şartı رَزَقْنَاهُمْ lafzı ifade ediyor. "Size rızık olandan veriniz." demektir.

Üçüncü şart: Minnet etmemektir. Şu şarta رَزَقْنَا'daki نَا lafzı işaret eder. Yani "Ben size rızkı veriyorum. Benim malımdan benim abdime vermekte minnetiniz yoktur."

Dördüncü şart: Öyle adama veresin ki, nafakasına sarf etsin. Yoksa sefahete sarf edenlere sadaka makbul olmaz. Şu şarta يُنْفِقُونَ lafzı işaret ediyor.

Beşinci şart: Allah ﷻ namına vermektir ki رَزَقْنَاهُمْ ifade ediyor. Yani "Mal benimdir, benim nâmımla vermelisiniz."

Şu şartlarla beraber bir tevsî' de var. Yani sadaka nasıl mal ile olur. İlim ile dahi olur. Kavl ile fiil ile nasihat ile de oluyor. İşte şu aksama مِمَّا lafzındaki مَا umumiyetiyle işaret ediyor. Hem şu cümle de bizzat işaret ediyor. Çünkü mutlaktır, umumu ifade eder.

İşte sadakayı ifade eden şu kısacık cümlede beş şart ile beraber geniş bir dairesini akla ihsân ediyor. Heyetiyle ihsâs ediyor. İşte heyette böyle pek çok nazımlar var.

Kelimatın dahi birbirine karşı aynen geniş böyle bir dâire-i nazmiyesi var."(217)

(217) Saîd Nursî, ***Sözler*** (İstanbul: Sözler Neşriyat, 2016), 25. Söz.

TERKİB VE TE'SİR, KUR'ÂN'I KERÎM'İN İCÂZINA ŞEHÂDET EDİYOR

Kur'ân-ı Kerîm'de kelimelerin telaffuzuyla onlara yüklenen mâna arasında derin bir ilişki vardır. Arapça'dan bir parça nasibi olanlar, bu ilişkiyi anlamakta zorlanmaz. Nitekim bir kulun cehennemden uzaklaştırılmasını ifade eden fiilde, bir adamı ateşten ya da sudan kurtarma esnasında yaşanılan zorluğu müşahhas bir hâlde görür gibi olursunuz.(218)

"فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ / Kim cehennemden uzaklaştırılırsa" âyetindeki kelimelerin terkîbinde bu mâna vardır.

Kur'ân-ı Kerîm'in anlamını bilmeyen de "فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ"i okuduğunda ateşten bir canlıyı kurtarmak gibi meşakkatli bir ameliye yapıldığını anlar. Çünkü fiilin terkîbinde zorluk vardır.

Hudeybiye musâlahasına kadar on dokuz yıl İslâm'ı tebliğ eden Allah Rasûlü'nün ﷺ yanında bin dört yüz sahâbî vardı. Musâlaha ile yollar açıldı, Medîne'ye gelip İslâm'la inşa edilen yeni dünyaya şahit olanlar, Müslüman oldu. Risâletin yirmi birinci yılında Allah Rasûlü, ﷺ Mekke'yi fethe on bin kişilik bir orduyla gitti. Yirmi üçüncü yılda Veda Haccı'nda yüz kırk bin sahâbî vardı. On dokuz yılda -Medîne'de kalan kadın ve çocuklar dışında- Hudeybiye'ye bin dört yüz kişiyle gelen Allah Rasûlü, ﷺ dört yıl sonra Veda Haccı'nda yüz kırk bin sahâbiyle vakfe yaptı. Hudeybiye'ye kadar insanlar, -daha çok- teker teker Müslüman

(218) Âl-i İmrân, 3/185.

olurken Hudeybiye'den sonra fevc fevc İslâm'a girdi. Bu esnada Mina'da nâzil olan Nasr Sûresi'nde insanların büyük kalabalıklar hâlinde sühûletle ihtidâ ediş kolaylığı kelimelerin terkibine de yansımış, زُحْزِحَ daki zorluğa mukabil وَرَاَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِى دِينِ اللّٰهِ اَفْوَاجًاۙ Nasr Sûresi'nin ikinci âyetinde de o derece kolaylık hissedilmekte -sanki- bir ekrandan kabile kabile insanların İslâm'a girişleri seyredilmektedir.

Allah Teâla'nın bütün mahlukatın rızkını tekeffül ettiğini haber verdiği;

﴿وَمَا مِنْ دَٓابَّةٍ فِى الْاَرْضِ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ رِزْقُهَا﴾

âyet-i kerimesindeki مَا, nâfiye, zâid olan مِن istiğrâk دَابَّةٍ "kımıldayan canlı" anlamındadır. İstisnâ edatı olan إِلَّا'dan sonra ise anlam, müsbete dönmektedir. Buna göre âyetin mânası; "Yeryüzünde kımıldayan hiçbir canlı yoktur ki, rızkı Allah'a ﷻ ait olmasın!" şeklinde olur. Nâfiye olan mâ'dan sonra illâ gelince âyet, hasır ifade eder. Buna göre bütün canlıların, her nev'i ihtiyacının Allah Teâlâ'ya ait olduğu ortaya çıkmaktadır. Kurttan balığa, kuştan file kadar bütün canlıların rızkını o tekeffül etmektedir. Eğer âyetten mâ'yı ve illâ'yı çıkarırsanız cümle olumlu olur lakin vurguyu, yani âyetin Kur'ân olma özelliğini kaybedersiniz.

Bunun bir tezâhürü olarak bahar geldiğinde bütün ağaçlar, çiçekler sanki gâibten gelen bir emirle harekete geçen bir ordu gibi yeşerir. Hepsi farklı şekil ve sûrette büyüyüp olgunlaşır. Bir armut ağacı, elma ağacının çiçeğini vermez. Portakal; nar, elma ya da kiraz olmaz. Hiçbir meyve mevsimini, hiçbir bitki kıvamını bulurken zorlanmaz. Eğer bütün bu sistemi yöneten bir yaratıcı, bir rızık verici olmasaydı bu nizam olur muydu?!

Fâtiha Sûresi'nde اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِينُ âyet-i kerîmesinde, hitâba delâlet eden كَ ile birlikte gelen إِيَّا mansûb munfasıl zamiri, hasr ifade etmesi için âmili olan نَعْبُدُ'dan önce zikredilmiştir. Buna göre mâna; yalnız sana

ibadet eder, yalnız seni ta'zîm eder, büyük bir teslimiyetle ancak sana baş eğeriz, anlamına gelir. Aynı durum, yardımın yalnız Allah Azze ve Celle'den niyâz edilmesini ifade buyurması için وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ'de de söz konusudur. Buna göre وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ'nin anlamı; ibadetimizi îfâ, din ve dünyamızla alakalı bütün amelleri eda noktasında başkasından değil, "Yalnız senden yardım isteriz Ya Rabbi!" şeklinde olur.

İbadet; yaratan, yöneten, rızık veren olması hasebiyle kulun en üst perdeden Allah Azze ve Celle'ye baş eğmesi ve takatinin son noktasına ulaşacak bir şekilde O'nu ﷻ ta'zîm etmesidir. Bu da yalnız O'na ﷻ ibadet etmek ve yalnız O'ndan ﷻ yardım istemekle mümkündür. Bu mâna; meful olan إِيَّاكَ, âmili olan نَعْبُدُ'dan önce zikredilince ortaya çıkar. Eğer âyet, نَعْبُدُ إِيَّاكَ şeklinde olsaydı mâna; sana ibadet ederiz lakin, daraldığımızda ya da keyfimiz bizi farklı bir yöne sevk ettiğinde başkalarına da ibadet ederiz şeklinde olabilirdi. Bu da Kur'ân olmaz, ne îcâzı kalır ne de insana tesir ederdi. İnsanlar, Allah Teâlâ'nın huzurunda da eğilir, ilahlaştırdıkları putların önünde de. Allah-u Ekber'i sadece söz planında söyler, amel planında menfaati kimi yüceltmeyi gerektiriyorsa onu ta'zîm ederdi. Fâtiha'da إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ âyetini okuyan mü'minler, en zor zamanlarda canlarıyla bedel ödemeleri söz konusu olduğunda da tereddüt etmez, hükümdarın önünde eğilmeye zorlanan İmam-ı Rabbânî gibi "Şimdiye kadar Allah'tan başka kimseye secde etmedim, bundan sonra da asla etmeyeceğim!" der.

Kur'ân-ı Kerîm'in İnsan Üzerindeki Tesiri

Kur'ân-ı Kerîm'in her kelimesi, her âyeti O'nun Allah Azze ve Celle'ye ait olduğuna şehâdet etmektedir. Beşeriyet üzerinde hiçbir kitap, O'nun kadar tesirli olmadı. Dinleyenleri bir âlemden başka bir âleme alıp götürdü. Kızları "Meryem" gibi iffetli, gençleri de "Yûsuf" gibi hayalı yaptı. Mü'min yüreklerden korkuları aldı, yerine şecaat ve cesaret koydu.

"İslâm Gavur Olmaya Müsade Etmez"

27 Mayıs 1960 ihtilâlinden sonra İstanbul Müftüsü Ömer Nasuhi Bilmen, Diyanet İşleri Başkanlığı'na getirilince Bekir Hâki Efendi 15 Haziran 1960'ta vekâleten, on beş gün sonra da asaleten onun yerine İstanbul Müftüsü tâyin edildi. Fakat makamına gelen dönemin İstanbul Valisi Orgeneral Refik Tulga ile arasında ezanın Türkçe okunması konusunda sert bir tartışma yaşandı. Vali Tulga, "Hocam size muhabbetimin olduğunu bilirsiniz. Malumunuz olduğu üzere 1950'den önce de ezanlar Türkçe okunmaktaydı. Herkes minarede ezan okunurken ne söylendiğini biliyordu. Tekrar ezan, Arapça ifadelerle okunmaya başlayınca millet söyleneni anlamaz oldu. Şimdi yeniden imamlara bir yazı yazın, emir verin de ezanlar Türkçe okunsun." der. Bekir Hâki Efendi, "Ben İstanbul Müftüsü olarak böyle bir emir veremem. Müstakil bir müessesenin amiri değil, Diyanet'e bağlıyım. Böyle bir emir ancak merkezden Ankara'dan çıkar." der. Bunun üzerine Vali, "Benim nazarımda İstanbul Müftüsü, Diyanet İşleri Başkanı ayarındadır. Sen bu emri ver, uygulatması bana ait." der. Vali, Bekir Hâki Efendi'ye baskı yapmaya başlayınca Bekir Hâki Efendi şöyle karşılık verir; "Siz askersiniz, askeriye ile alâkalı meseleleri bilirsiniz. Doğrudan İslâmiyet'e taalluk eden ezan gibi meselelere karışmayın."

Bu defa tavır değişen Vali, "Ezan Türkçe okunacak!" diye emir sigasıyla Bekir Hâki Efendi'ye tâlimat verir. Hâki Efendi, "Benim dinim; aç kalan birinin zaruret hâlinde ölmeyecek kadar domuz eti yemesine, susuzluktan ölecek birinin içecek bir şey bulamaması durumunda ölmeyecek kadar içki içmesine müsade eder. Lakin gavur olmaya, İslâm'a ihanet etmeye müsade etmez!" der. Bu tartışma üzerine Bekir Hâki Efendi, 2 Mayıs 1961'de görevinden alınarak İstanbul Müftülüğü raportörlüğüne getirilir. Ağustos 1961'den itibaren Şehzadebaşı ve Fatih cami-

lerinde verdiği vaazlar büyük ilgi görür. Bekir Hâki Efendi'nin, İstanbul Müftülüğü vazifesi dahil her şeyi terk etmeyi göze alarak dönemin ihtilal valisine, "Ben gavur olmam!" diyerek ezana müdahale etmenin gavurluk olduğunu söylemesi "اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَع۪ينُ" âyet-i kerîmesinden aldığı ilhamın bir tezâhürüdür.

Müşrik Bir Doktor ve Mü'min bir Hasta

Ebu'l-Hasen en-Nedvî, "el-Erkânu'l-Erbaa'" adlı eserinde namazın, namazda okunan âyetlerin ve duaların kul üzerindeki tesiri bağlamında şöyle bir hadise anlatır:

Hindistan'da İngilizler'e ve Sihler'e karşı verilen mücadelede önemli rol oynayan, Sihler'e ve İngilizler'e karşı cihad eden Tarîkat-ı Muhammediyye hareketinin kurucusu ve İslâm Devleti'nin müessisi Ahmed Şehid olarak bilinen Seyyid Ahmed b. Muhammed İrfân'ın arkadaşı ve sohbetinde bulunmuş bir dostu, bir keresinde Müslüman bir doktorun yanına gitti. Şeyh hem çok yaşlıydı hem de hastalık kendisini bitkin düşürmüştü. Doktor da uzaktaydı. Büyük bir gayret sarf ettikten ve ayakları üzerinde yürümek onu yorduktan sonra doktora ulaşabildi ve uzun süre doktorun çıkmasını bekledi. Uzun ve yorucu bir bekleyişten sonra doktor çıkınca muhtevâsı Allah Teâlâ'dan başkasını ta'zîm etmek olan bidat bir ibadete yöneldi. Yaşlı âlim, doktorun bu hareketini görür görmez talebesine hemen oradan ayrılmaları gerektiğini söyledi ve hemen ayrıldılar. Talebesi yolda, "Bu kadar zahmete katlandıktan sonra oraya ulaştınız, onu bu kadar uzun müddet beklediniz ve çıkıp gelince de ayrılıp geri gidiyorsunuz, hacetinizi de gidermediniz, ben böyle bir gün görmedim." deyince ona şöyle cevap verdi; "Allah seni mükafatlandırsın. Görmedin mi onu? Allah'a isyan etmekte ve O'na ortak koşmaktadır." Talebesi, "Bizim onun sanatına ve yeteneğine ihtiyacımız var, onun

dalâleti ve düşüklüğünden kendisi sorumludur." deyince, ona şöyle cevap verdi; "Allah sana akıl fikir versin. Eğer ben, bu harekete sessiz kalıp ondan yardım alsaydım geceleyin Rabbimin huzuruna hangi yüzle çıkıp namaz kılar ve vitir namazının kunutunda 'وَنَخْلَعُ وَنَتْرُكُ مَنْ يَفْجُرُكَ /Sana baş kaldırıp senin emirlerini ve çizdiğin sınırları çiğneyenleri bırakır, onlardan ayrılırız Ya Rabbi!' diyebilirdim?"(219)

Kur'ân-ı Kerîm'in her âyetinde ayrı sırlar var. Fâtiha'daki "إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ" âyet-i celîlesini okuyan mü'minler, öylesine muhkem çelikten bir iman kalesine sahip olur ki, İblis'in okları onlara mübah olan mevzûda da isâbet edemez. Ahmed Şehid'in arkadaşı olan Şeyh, İslâm'ın cevaz verdiği bir hususta dahi, "Ancak sana kulluk eder ve yalnız senden yardım dileriz!"(220) âyetinin bir gereği olarak şirke bulaşan bir hekim vâsıtasıyla şifa bulmayı kulluğa ihanet kabul ediyor, uzun mesafeleri yaya yürüyerek kat etmesine rağmen geri dönüyor.

Önceki peygamberlerin işaret ettiği Bu Kitab'ın ihtivâ ettiği mûcizeler göstermektedir ki, Allah'ın ﷻ rızâsını kaybetmekten sakınanlar/muttakîler için yalnız O hidayet rehberi olabilir. Muttakî olmak, dünyada sahâbe yoluna girmek, O'nların izinde yürümektir.

(219) Bkz. Ebü'l-Hasan en-Nedvî, ***el-Erkânü'l-Erba'a*** (Dârü'l-Kütübi'l-İslâmiyye, ts.), s. 48.

(220) Fâtiha, 1/4.

HUKUK, KUR'ÂN'I KERÎM'İN İCÂZINA ŞEHÂDET EDİYOR

Kur'ân-ı Kerîm, insan hayatının bütün şubeleriyle alâkalı çözüm ve çareler ortaya koyar. O hem bir ibadet, hem ahlak, hem zühd, hem de hukuk kitabıdır. Hiçbir hukuk kitabı, O'nun kadar uzun ömürlü ve müessir olamamıştır.

ABD gibi devletlerin büyük bütçeler harcayarak yapamadığını Kur'ân-ı Kerîm bir âyetle yapmıştır.

Bir âyet bir milleti ayağa kaldırır, bir ümmeti teskîn eder. Bir âyet sosyal toplulukları kardeş yapar, onlarca yıl süren savaşa son verir. Bir âyet Hattâb'ın oğlunu, İslâm'ın oğlu Ömer yapar. Fıkıh o âyetlerin tezâhürü olduğundan dolayıdır ki, insanlar üzerinde hiçbir hukuk sistemine nasip olmayan bir nüfuza sahiptir. Yirminci yüzyılda ABD, halkını içkinin zararlarından korumak için Kur'ân-ı Kerîm'in içki yasağı hükmünü uygulamak istedi. Bu bağlamda (1930) içkinin alım-satımını, üretimini, ihracat ve ithalatını yasaklayan "İçki Yasağı Kanunu" çıkardı. Sinema, tiyatro, radyo gibi iletişim araçlarını kullanarak, kitap ve broşür neşrederek, ilmî ve tıbbî araştırmalarla desteklenen geniş çaplı bir içki aleyhtarlığı kampanyası yürüttü. Kampanya için 65 milyon dolarlık bir bütçe takdir edildi. İçkinin zararını ve ondan uzak durmayı beyan noktasında 9 milyar sayfaya tekabül eden yayım yapıldı. Kanunun tatbiki için 4,5

milyon sterlin harcandı. İstatistiklere göre kanunun yayım tarihi olan 1930'tan 1933 Ekim ayına kadar geçen süre zarfında 200 kişi öldürüldü, 500 bin kişi hapse atıldı, kanuna aykırı hareket edenlerden kesilen ceza 1,5 milyon sterline ulaştı. Kanuna muhâlefetten dolayı 400 milyon sterlin tutarında mal müsadere edildi. Bütün bunların nihâyetinde ABD hükümeti 1933 yılı sonlarında İçki Yasağı Kanunu'nu kaldırmaya mecbur oldu.[221]

ABD'nin ne kampanyalarının ne de kanunlarının gücü, insan hayatını pek çok açıdan felakete taşıyan içkiyi yasaklamaya yetti. İnsan, kendi gibi âciz olan varlıkların yasalarına direnmeyi soylu bir eylem olarak gördü ve ABD üç yılın sonunda büyük zararlarla geri adım atmak zorunda kaldı ve yasayı yürürlükten kaldırdı. ABD'nin madde plandaki varlığı insan ruhunda bir karşılık bulmadığından polis gücüyle büyük fesat vasıtası olan içkiyi engelleyemedi. Allah Rasûlü ﷺ vesilesiyle İslâm'la tanışan Arap Yarımadası'ndaki insanlar, ABD'lilerden daha fazla içki tüketmekteydi. Bundan dolayıdır ki, içki kaplarının her birine farklı isimler vermişlerdi. Kur'ân-ı Kerîm, içkiye bir süreç bağlamında üç âyetle müdahale etti ve nihaî aşamada onu yasakladı. Bunun için ne sinema çekildi ne tiyatro oynandı ne de mücrimler için hapishaneler yapıldı. Sadece Kur'ân-ı Kerîm, "Onlardan sakınınız ki kurtuluşa eresiniz!"[222] buyurdu, ardından da "Artık vazgeçtiniz değil mi?!"[223] çağrısında bulundu. İçki küpünü alan sahâbî sokağa koştu, "Vazgeçtik Ya Rabbi!" dedi. O gün Medîne sokaklarından içki aktı. Ne kadınlardan ne de erkeklerden hiç kimse, içki yasağına karşı çıkmadı, olmaz demedi. Âyetle eski

(221) Abdülkerîm Zeydân, ***el-Medhâl li-Dirâsati'ş-Şerîati'l-İslâmiyye*** (Beyrût: Müessesetü'r-Risâle, ts.), s. 42.

(222) Mâide, 5/90.

(223) Mâide, 5/91.

hayatlarına -bir daha geri dönmemek üzere- nokta koydu sahâbe. Bir tarafta Müslümanların yaşadığı devletlerin yasaları yenilenirken örnek alınan fakat şu kadar bütçe, şu kadar insan kaybı ve şu kadar para cezasına rağmen içki yasağında başarısız olan ABD; diğer tarafta ise askere, polise müracaat etmeden bir âyetle toplumu dönüştüren Kur'ân-ı Kerîm... Batı, hâdisenin bu yönüne vâkıf olduğundan dolayıdır ki, iki asırdır çeşitli manipulasyonlarla Kur'ân-ı Kerîm'in yolunu kesmeye çalışıyor, şerîatı -O'nu tanımayanlar nezdinde- itibarsızlaştırmaya gayret ediyor.

BÜTÜN KİTAPLAR "BİR KİTAP" İÇİN OKUNUR

Kur'ân-ı Kerîm, bütün insanlığın hidâyetine taliptir.[224] Lakin O'nun rehberliğinden ancak gayba iman eden, namaz kılan ve Allah Azze ve Celle'nin kendilerine verdiklerinden infak edenler[225] müstefîd olur.

Allah'ın ﷻ Rızâsını Kaybetme Korkusu: Takva

Bir şeyi büyük bir hassasiyetle ezâ ve zarar veren şeylerden koruma anlamına gelen "Vikâye"[226] kelimesinden ism-i fâil olan "Muttaki", Allah Azze ve Celle'nin emrine ittiba etmeyi ve nehyettiklerinden uzak durmayı, kendisiyle azâb arasında perde yapan kişidir. Buna göre takva, korkulan şeyden korunmaktır. Şerîat dilinde ise nefsi, günaha sürükleyen hususlardan, haramı terk ederek muhâfaza etmektir. Takva şüphe barındıran mübahları terk ederek tamam olur.[227] Kur'ân-ı Kerim'de haşyet/korku, ibadet, günahı terk etmek, tevhid ve ihlas olmak üzere beş ayrı mânada kullanılan[228] takvanın bidayeti yüreğe takvayı yazarak[229] küfürden uzak durmak, nihâî anlamı ise her ame-

---

(224) Bakara, 2/185.

(225) Bakara, 2/3.

(226) Ebü'l-Kâsım Hüseyn b. Muhammed b. el-Mufaddal er-Râgıb el-İsfahânî, ***Müfredâtu Elfâzi'l-Kur'ân*** (Beyrût: Dârüş-Şâmiyye, 1997), s. 881.

(227) Bkz. el-İsfahânî, ***Müfredât***, s. 881.

(228) Hac, 22/1; Nahl, 16/2; Bakara, 2/189; Hucurât, 49/3; Hac, 22/32.

(229) Bkz. Fetih, 48/26, "فَاَنْزَلَ اللّٰهُ سَكٖينَتَهُ عَلٰى رَسُولِهٖ وَعَلَى الْمُؤْمِنٖينَ وَاَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوٰى / Allah ﷻ, Rasûlü'nün ﷺ ve mü'minlerin gönüllerine huzur ve güven duygusu verdi, onları takva

liyede Allah Azze ve Celle'nin rızâsına talip olmak ve O'nu kaybetme korkusu ile yaşamaktır.

Muttakî bir kul, takati nisbetinde cihâd etmekten hiç ödün vermez. Buna rağmen hiçbir amelini Hak katında kabule layık görmez. Canıyla, malıyla cihâd eder lakin alkışa ya da teşekküre değil rızâ-i ilâhiye talip olur. Bunun içindir ki, hiçbir ameline Rabbinden başka şâhid aramaz. İşte Kur'ân-ı Kerîm takva ile donanan,

﴿هُدًى لِلْمُتَّقِينَۙ﴾

"*Muttakiler için hidâyet rehberidir.*"(230)

Kur'ân-ı Kerîm'i, sahâbenin ufkunda okuyup yaşayanlar, takvaya öyle belenirler ki, İmam-ı Âzam gibi gece namazlarına riyâ karışmasın diye seher vaktine kadar kimsenin göremeyeceği arka odada ibadetle meşgul olur, fecre doğru yola cephe odaya gelip kandili yakar, bununla da mahalle halkına yeni kalktığı intibâını verir. Müttakî bir mü'min; ruhunu kulluk, gününü Kur'ân-ı Kerîm, gecesini ise teheccütle aydınlatır. Kulluğunu insanlara değil, Allah Azze ve Celle'ye arz eder.

Ferdin ve cemiyetin hidâyeti; ilim, irfan, fıkıh, cihâd ve ictihadla olur. Hadîs-i şeriflerin henüz cem edilmediği bir zamanda insanlar siyâsî, ictimaî ve iktisâdî meselelere Kur'ân'a ve Sünnet'e göre çözüm bulabilmek için İmam-ı Âzam'a gelir sorarlardı. O da kırk müçtehitten oluşan ictihâd meclisinde mevzûyu istişâre eder, karara bağlardı. Hicri 120'den 150'ye kadar bu çerçevede devam eden ictihâd hayatında ümmetin tam seksen üç bin meselesine çözüm getirdi.(231)

---

sözüne bağlı kıldı."

(230) Bakara, 2/2.

(231) Muhammed Zâhid el-Kevserî, ***Fıkhu Ehli'l-Irak ve Hadîsuhum*** (Kâhire: Dârü's-Selâm, 2016), s. 59.

Bütün Kitaplar O'nu Anlamak İçin Yazıldı

Nasıl mavinin farklı katmanlarından ibaretmiş gibi görünen denize dalanlar, dibe doğru yaklaştıkça farklı âlemler görürse, Kur'ân da insanların derinlere dalabilme istidâdına göre onlara -teslim aldığı- akılları bütün ideolocyalardan çekip koparan güzelliklerini gösterir. Kur'ân'ı Kerîm'e nereden bakarsanız anlattığı hakikate o kadar muhatab olursunuz. Zulmün, ihanetin, fesadın, şirkin bir mezar gibi insanı içine çektiği bir âlemde kurtuluşun iman, amel ve ihlasla olacağını söyleyen Kur'ân-ı Kerîm, hâdiselerin kabuğuyla değil özüyle alâkalıdır. Bu yüzden bütün zamana da mekana da hâkimdir.

Kur'ân'ı aşk, vecd ve derin bir idrâk ile okuyanlar, Kitab'ın gerçekte yalnız Kur'ân-ı Kerîm olduğunu ve bütün kitapların O'nu anlamak için yazıldığını anlar. O'na karşı kaleme alınan kitaplar da doğrunun karşısındaki yanlış, inancın karşısındaki inkâr olmaları cihetiyle varlıklarını O'na borçludurlar.

Nasipsizlik

Kur'ân-ı Kerîm'e ittiba yolu kapandığında, insanın eşyâ ve hâdiseyi doğru anlama yolu da kapanır. Bu yüzden Kârûn, her şeyin kendinden olduğunu zanneder; Firavun, ilahlık iddiasında bulunur; Bel'âm, dünya için âhiretine ihanet eder. Ölüm, eşyâ ve hakîkati gerçek şekliyle gösteren bir uyanıştır. Ölüm meleği; Kârûn'un, Firavun'un ve Bel'âm'ın gözünden perdeyi kaldırdığında hepsi Kur'ân'ı hatırlar lakin, insan geriye dönüşü olmayan bir yola girdiğinden Kitap'la irtibât kuramaz.

Kur'ân'ın "gör!" dediğine "kör" kalanlar, oryantalistlerin gündemini esas alarak lüzumsuz mevzulara dalar ve vakitlerini heba ederler. Hayatı Kur'ân-ı Kerim'e göre inşa etmeyi değil de, O'na abdestsiz tutup tutmamayı tartışırlar. Muttakîler ise değil O'na abdestsiz dokunmak, toprağa dahi abdestsiz basmazlar.

Yaşadığımız çağda modernist Müslümanların Kur'ân-ı Kerîm'e muhatap anlayışı yakalayamamasının arkasında, O'na muhatap olma iddiasında bulunanların nasipsizliği vardır:

Görmemek için bakan, mavi, siyah, elâ göz!
Köre görünse şaşmam, sana görünmeyen öz!

Bir müctehîd, bir âyetten onlarca meselenin hükmünü bulup çıkarırken, Kur'ân'a muhatap anlayıştan mahrûm olan tefsirci ise "Kur'ân'da tartışmalı konular" diye bir ders tespit eder ve ömür boyu onunla meşgul olur. Kur'ân neye "var" dediyse o, batıl tevillerle "yok" der. Varlıkta yokluk, yoklukta varlık arar. Çünkü onun zihninde Kur'ân, sorun çözen bir makamda değil, bizzat sorun üreten yerdedir. Kapitalizma ya da sosyalizmayı bir nizâm olarak kabul eden için de mevzû, modernistin bakış açısından farklı değildir. Anarşiye "nizâm" diyenler, "nizâm"a "anarşi"; "yalan"a gerçek diyenler, "gerçeğe" de "yalan" demek zorunda kalır. Bu durumda "Niçin Kur'ân çağın sorunlarını çözmüyor?!" diyenlerin hâli, perdelerini kapattığından dolayı evine güneş girmeyen, sonra da güneşten müştekî olan insana benzer.

Zihin ve Abdest

Allah Azze ve Celle'nin kelamına muhatap olmak için abdest almak zihni, ilâhî buyrukla buluşmaya hazırlamaktır. Zihni hazır olanın amel noktasında iktidâ sorunu olmaz. Abdest, Kur'an'a muhatap olmaya hazırlanmaktır. Bu yüzden Allah Azze ve Celle şöyle buyurmaktadır:

﴿اِنَّهُ لَقُرْاٰنٌ كَر۪يمٌۙ * ف۪ي كِتَابٍ مَكْنُونٍۙ * لَا يَمَسُّهُٓ اِلَّا الْمُطَهَّرُونَۜ﴾

"*Kuşkusuz o, değeri çok yüce Kur'an'dır. (Aslı) korunmuş bir kitaptadır. Ona ancak tertemiz olanlar dokunabilir.*"(232)

(232) Vâkıa, 56/77-79.

Kur'ân-ı Kerîm'in muhatabı, insanlar ve cinler olduğuna göre burada hitap meleklere değil insanadır. Nitekim Allah Rasûlü, ﷺ

"لَا يَمَسَّ الْقُرْآنَ إِلَّا طَاهِرٌ/Kur'ân'a ancak temiz olan dokunsun!"(233) buyurmuştur.

Bununla Allah Rasûlü, ﷺ sahâbeye sanki şunu tembih ediyordu: "Müslümanlara deyin ki, 'Bu İncil ya da Tevrat gibi muharref bir kitap değildir. Kur'ân tek bir harfi dahi değişmeyen ilâhî bir kelamdır. Göklerden geldi, Roma'nın parlamentosunda yazılmadı. BM'nin raportörlerine ya da küresel sömürünün argesi olan düşünce merkezlerine değil, Allah'a ﷻ aittir. O'nun, bütün kitaplardan farklı olduğunu ve farklı okunması gerektiğini O'na muhatap olmanın ilk adımı olarak, abdestle gösterin.'"

Müslüman Kur'ân-ı Kerîm'e abdestle hazırlanırsa, bedeni gibi ruhu da abdest alır. Hem maddi kirden hem de vesveseden, şehvetten arınır.

İnsan, Kur'ân-ı Hakîm'i ta'zimden payına düşen edep kadar O'ndan müstefîd olur. Tilâvet için alınan abdest O'na teslimiyettir. Teslimiyet, cemiyete hayat veren fikirlerin intişârına vesile olur. Abdestiz Kur'ân'ı tutmak, O'nu beşere ait kitapların derecesine indirme cihetiyle tekebbürdür. Bu yüzden abdest, Kur'ân'ın önünde "benliği" silmek, abdestsizlik ise O'na benlikle yaklaşmaktır. Mütekebbirler, Kur'ân-ı Kerim'i anlamaktan mahrumdur:

﴿سَاَصْرِفُ عَنْ اٰيَاتِيَ الَّذ۪ينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّۜ وَاِنْ يَرَوْا كُلَّ اٰيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَاۚ وَاِنْ يَرَوْا سَب۪يلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَب۪يلاًۚ وَاِنْ يَرَوْا سَب۪يلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَب۪يلاًۜ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِل۪ينَ﴾

"*Yeryüzünde haksız yere böbürlenenleri, âyetlerimi anlamaktan mahrum edeceğim. Onlar, bütün mucizeleri görseler de iman etmez-*

(233) Mâlik b. Enes, ***el-Muvatta'*** (Beyrût: Müessesetü'r-Risâle, 2018), s. 181.

ler; doğruluk yolunu görseler O'na tabi olmazlar. Fakat eğrilik yolunu görürlerse hemen onu izlerler. Bu durum, onların âyetlerimizi yalanlamalarından ve onlardan gafil olmalarından ileri gelmektedir."(234)

Bereket ve İsraf

Fahreddîn er-Râzî'nin bir âyet-i kerîmeden elli mesele çıkardığı yerde, teslimiyetten mahrum olan bir müstağrib, tahrîfe dair elli cümle serdeder. İlkinde ilme "besmele" ile başlamanın ilâhî artırımı olan "bereket", ikincisinde ise lüzumsuz cümlelerden mürekkep "israf" vardır. Bu yüzden ulemâ, müfessirle nefsani yorumcu, tefsirle tahrîf arasındaki farkı, mahrem çizgilerine varıncaya kadar birbirinden ayırt edebilmek için "usûl ilmi"ni te'lif etti. Mâna ile nazım arasındaki münâsebet tesis edilerek dün, "Her tenzîlin bir te'vili var." diyen Bâtınîlerin, bugünse Tarihselcilerin ideolojik okumalarına mâni olundu. Usûl ilmi, Kur'ân'ın îcâzındaki hârikulâdeliği gözler önünde serdi. Tek bir âyet; ibâretü'n-nas, işâretü'n-nas, delâletü'n-nas, iktizâü'n-nas gibi farklı açılardan okumalara tabi tutularak asırların ürettiği sorunların cevaplarını içinde ihtivâ eden bir tefsir külliyatı ortaya çıktı.

Her Okuyuşta Yeni Bir Heyecan

Kur'ân-ı Kerîm, muttakî bir âlimin gözü önünde sürekli tazeliğini koruyan, her mevsim açan gül gibidir. Ulemâ, Allah Rasûlü'nün ﷺ işaret buyurduğu gibi O'nu her okuyuşta ilk okumanın heyecanını yaşar, tilâvetinden doyumsuz bir zevk alır, her muhatap oluşta yeni mânalar keşfeder:

«وَلاَ يَشْبَعُ مِنْهُ الْعُلَمَاءُ، وَلاَ يَخْلَقُ عَلى كَثْرَةِ الرَّدِّ، وَلاَ تَنْقَضِي عَجَائِبُهُ»

"Kur'ân, âlimlerin kendisinden doyamadığı, tekrar edilmekle eski-

(234) A'râf, 7/146.

meyen, hayranlık veren yönü bitip tükenmeyen bir kitaptır."[235]

Bir âyet-i kerîme çerçevesinde Kur'ân-ı Kerîm'in nazım ve mâna bütünlüğünü nazara verelim:

﴿وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ﴾

"Çocukları emziren annelerin, normal ölçülerde yiyecek ve giyeceklerini sağlamak da çocuk kendisi için doğurulanın (babanın) borcudur."[236]

Bu âyeti okuyan bir âlim, boşanan ya da nikah altında olan emzikli bir annenin nafakasının süt emzirdiği çocuğun babasına ait olduğunu ibareden çıkarır. Çünkü âyetteki هُنَّ şeklindeki zamir, âyetin öncesinde zikredilen "الْوَالِدَاتُ/annelere" dönmektedir. Allah Teâlâ'nın süt emziren annenin nafakasının babaya ait olduğunu ifade noktasında baba anlamına gelen أب ya da وَالِد kelimesi yerine, "kendisi için doğrulan" anlamında "عَلَى الْمَوْلُودِ لَه" kullanmasından hareketle, çocukların neseplerinin babalara nisbet edileceği anlaşılmıştır. Buna göre bir çocuğun babası Kureyşli, annesi de Arap olmayan bir millete mensub olsa, çocuk kefaatte Kureyşli kabul edilir. Zira لَهُ daki لَ harfi, ihtisas içindir. Buna göre de çocuğun nesebi babaya aittir.[237] Kur'ân-ı Kerîm, لَ harfiyle nesebin babaya ait olduğunu ilan eder. Bu mâna zenginliği, Kur'ân meallerinden çıkmaz. Bu yüzden meal çerçevesinde bir din inşa etmek, okyanusu bir havuzda toplama iddiasından farksızdır.

---

(235) Tirmizî, H. No: 2906.

(236) Bakara, 2/233.

(237) Ahmed Molla Ciyûn, ***Nûrü'l-Envâr*** (İstanbul: el-Mektebetü'l-Hanîfiyye, 2017), 1/615.

Usûl Mucizesi

Usûl-i Fıkh'ın yolunu kapatmak, ideolojik tahriflerin ve seküler anlayışların yolunu açmaktır. Önce hüküm âyetlerinin sonra ise bütünüyle Kur'ân-ı Kerîm'in tarihsel olduğunu iddia ederek Kur'ân-ı Kerîm'in devrinin bittiğini iddia eden Tarihselci düşüncenin "Usûl"un yetersiz olduğunu iddia etmesinin arkasında da bu vardır. Usûl melekesi kazanan bir ilim adamı, bir cihetle Kur'ân mûcizesine diğer zâviyeden de bu mûcizeyi derin bir kavrayışla istinbat eden ulemânın kerâmetine şahit olur. Ulemânın açtığı usûl yolu, kifâyetsiz olduğundan değil, kifâyetsiz olanların idrâkini aştığından ya da tahriflerine müsade etmediğinden terkedilmiştir.

"İçinde şüphe olmayan, muttakilere yol gösteren bu kitap"(238) usûl ilmiyle anlaşıldığında, ideolocyaların yaşanmaz hâle getirdiği dünyayı yeniden cennete çevirecektir. İşte o zaman beşeriyet yeniden,

﴿اِنَّهُ لَقُرْاٰنٌ كَرِيمٌۙ﴾

"*Kuşkusuz o, değeri çok yüce Kur'ân'dır.*" (239)

İnsan, aradığı her meselenin cevabını -kalın çizgileriyle ve zaman zaman mahrem noktalarıyla veren tek kitabın- çok cömert ve pek yüce Kur'ân'da olduğunu idrâk edecek, ondan başka bütün esasları ve onlardan doğan ideolocyaları reddedecektir.

Kur'ân'ın Zenginliği

Kur'ân-ı Kerîm'i ve Sünnet-i Seniyye'yi anlamaya muhatab bir ulemâsı olan ümmet, hiçbir mevzuda çözümsüz kalmaz. Müctehîd aklıyla okunan âyet ve hadisler, bir mevzûda insana tek bir çözüm değil çözümler, alternatifler verir. Mesela, Kitab ve Sünnet'ten çıkan

(238) Bakara 2/2.

(239) Vâkıa, 56/77.

kâideler, ABD gibi “Dârü’l-Küfr” olan bir ülkede tedavi, ticaret, tebliğ ya da güvenlik gibi meşrû nedenlerden dolayı yaşamak zorunda kalan bir Müslümana ilk adımda mevcut adaylardan hangisinin Müslümanlara daha az hasım olduğunu ya da ibadet ve fikir hürriyetine saygı göstereceğini sormasını, ikinci adımda ise ilk adımın muktezasınca amel edip, “وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ /-Size başvurulduğunda-şahitliği gizlemeyiniz.”(240) diyerek iki şerden daha hafif olanı tercih etmesini telkin eder.

İslâm, kötülüğü ortadan kaldırmak ve yerine ma’rûfu hâkim kılmak için gelmiştir. Müslüman imkanı ve gücü nisbetinde kötülüğü def’ etmeye memurdur. İki kötüden daha hafifini irtikâb ederek daha büyük şerrin yayılmasına mâni olur. Haram olan bir şey, zarûret hâlinde câiz olur. Zarûret ise asgari oranda tutulur. Umûma şâmil olan bir zararı def’ etmek için zarar-ı has ihtiyâr olunur. Daha büyük bir zarar, daha küçük bir zarar ile izâle edilir. İki zarar teâruz ettiğinde en hafifi irtikâb edilerek büyük olanın izâle edilmesine bakılır. İki şerden en hafifi ihtiyar olunur.(241)

“Sana haram ayı, onda savaşmayı soruyorlar. De ki: Onda savaşmak büyük günahtır. Allah’ın yolundan menetmek ve O’nu inkâr etmek, Mescid-i Haram’dan (insanları) engellemek, halkını oradan çıkarıp sürmek ise Allah katında daha büyük günahtır. Fitne de öldürmekten daha ağırdır.”(242) Kur’ân-ı Kerîm, daha büyük olan fitneyi ortadan kaldırmak için zarûret durumunda haram ayda daha hafif bir haram olan savaşa karşı çıkmaz. Buna göre gayr-i Müslim bir ülkede, iki partiden

---

(240) Bakara, 2/283.

(241) Kâideler ve şerhi için bkz. Ahmed Zerkâ, ***Şerhü’l-Kavâidi’l-Fıkhiyye*** (Dımaşk: Dârü’l-Kalem, 1996), s. 197-205.

(242) Bakara, 2/217.

biri Müslümanların haklarına saygı göstereceğine teminat veriyorsa, ona oy vermek caizdir, denilebilir.

Kur'ân-ı Kerim ve Sünnet-i Seniyye, Müslümanlar hangi şartlar bağlamında bir hayat yaşamaya mecbur olsa onlar için mutlaka meşru bir yol açar. Hiçbir müctehid, "Mevzûyu sarâhaten anlatan bir âyet ya da hadis bulamadım. Bu konuda ne yapacak bir amelimiz ne de söyleyecek bir sözümüz var. Kapitalizma ya da liberelizma gibi ideolocyalara gidin!" dememiştir. Mutlaka ortaya bir hüküm koymuştur.

Kur'ân-ı Kerîm'in muttakîler için hidâyet rehberi olmasının(243) bir mânası da O'nun en zor zamanlarda da mü'minlere bir çıkış kapısı açmasıdır.

Mü'min, yaşadığı çağda Kur'ân-ı Kerim'e yol açmanın heyecanını, münâfık da bunun tahakkuk etmesi durumunda kâfirlerin gazabına uğramanın korkusunu yaşar. Kur'ân-ı Kerîm'in ilâhî koruma altında olduğuna inanan, tarihin şehâdetiyle bunu aynelyakîn gören bir mü'min, geleceğin aynasında kapitalizmanın mezarını kazacağı güne bakar sevinir; münâfık da kaybetmenin endişesiyle kahrolur.

Yûsufların Dönüşü

İlimden nasibi olmayanlar, insanları hakîkate değil masala çağırır. Çünkü olmayan olduramaz, yolu bulamayan yol bulduramaz. Müslüman önce olacak, bulacak, hakîkat kazanında pişecek, sonra bulduracak. Onun içindir ki, mü'mine tebliği emreden sûreden(244) önce amel(245) ve ilimden(246) bahseden sûreler nâzil olmuştur.

(243) Bakara, 2/2.

(244) Müddessir.

(245) Müzzemmil.

(246) Alâk.

Hz. İsmâil عليه السلام, Hakk'ın emrine teslim olunca, bıçak da O'na عليه السلام teslim olmuştu. İnsanlığı, şeytanın adamlarının elinden teslim alacak kadrolar, Hz. İsmâil عليه السلام gibi Allah Azze ve Celle'ye teslim olanlar arasından çıkacak. Bu teslimiyet diplomayla, kariyerle değil ilim, amel ve ihlasla olur. Kaybettiğimiz her mânaya ihlasla kavuşacağız. Müslümanlar umutsuzluğa da, küffâra da ihlasla/aşkla galip gelecek. Hz. Ya'kûb'u عليه السلام ihanetler karşısında ayakta tutan, evladına ve dâvasına olan aşkıydı. Bu yüzden seksen yıl sonra çocuklarına, "Gidin, Yûsuf'u ve kardeşini arayın!"(247) dedi. Aşk, sevgiliye hem uzaktan hem tarihin derinliklerinden hem de gelecek zamandan haber getirir. Aşık olmayanlar, divaneleri anlayamaz. Bu yüzden ufka bakıp diriliş ve vuslat haberleri veren mü'minlere "bunamış"(248) derler.

Muttaki mü'minler; şehvet kuyularına atılan, kavmiyet kavgasına sokulan çağın Yûsuflarından müjdeli haberler bekliyor. Doğu Türkistan'da, Kudüs'te analar Yûsufların kokusunu alıyor. Kader ekranında onların iktidârını seyrediyor. Küffârın gücüne bakanlar ise onlara, "Siz rüya görüyorsunuz. Yûsufların devri kapandı. Küfrün hâkimiyetine entegre olmaktan başka çareniz yok!" dese de anneler, zindanlardan müjdeli haber alacak. İşte o gün geldiğinde katillerle iş birliği yapanlar, annelerin önünde Hz. Ya'kûb'un عليه السلام oğulları gibi özür cümleleri kuracak:

﴿قَالُوا يَٓا اَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَٓا اِنَّا كُنَّا خَاطِـ۪ينَ﴾

"*Ey Babamız! Senin ve oğlun noktasında işlediğimiz günahlarımız için Allah'tan affımızı dile! Çünkü biz gerçekten hata ettik.*"(249) dedikleri gibi onlar da "Biz, 'Çağın Yûsufları bir daha dönemez. Müslümanlar cihâna

---

(247) Yûsuf, 12/87.

(248) Yûsuf, 12/94.

(249) Yûsuf, 12/97.

hâkim olmaz!' demiş, kâfirleri yenilmez kabul etmiştik. Yanıldık, hata ettik." diyecekler.

Yahûdileşme Emaresi

İslâm sadece söz değildir. O iman ve amel, din ve devlettir. Müslümanlık konuşulsun diye değil yaşansın diye gönderildi. Yaşamaya matuf olmayan her konuşma kelam isrâfıdır. Hayatta İslâm'a yer vermemek; Yahûdileşme emâresidir. Nitekim Yahûdiler, Hz. Mûsâ ﷺ ile birlikte "Şüphesiz biz sana yöneldik."(250) diyerek, amel planında reddettikleri hidâyeti söz planında kendilerine isnâd etmişlerdi. Lakin yeryüzünü onlar gibi başka bir millet ifsâd etmedi. Kur'ân-ı Kerîm, Hristiyanları da münâfıklarla birlikte dillerinin ilan ettiği İslâm'ı, kalpleri ve hâlleriyle reddedenler bağlamında zikreder. Hz. Îsâ ﷺ ,

﴿مَنْ اَنْصَارٖٓى اِلَى اللّٰهِ﴾

"*Allah'a* ﷻ *giden yolda bana yardımcı olacaklar kimlerdir?*" diye sorunca Havâriler, söz planında;

﴿نَحْنُ اَنْصَارُ اللّٰهِۚ﴾

"*Allah'ın yardımcıları biziz.*"(251) demişti. Hristiyanların lider kadrosu, yardım etti نَصَرَ fiilinden türeyen اَنْصَارُ kelimesini "Allah ve Rasûl dâvasının yardımcıları" anlamında kendileri için kullanmalarına rağmen İslâm yoluna yardımcı değil düşman oldular. İncil'de Allah Rasûlü'nü ﷺ müjdeleyen ifadeleri tahrîf ederek Hristiyanların Müslüman olmalarına mâni oldular.

İslâm'a âidiyeti olan bir mü'minin sözleri ile amelleri arasında tenâkuzun olması münâfıklaşma sendromudur. Asıl mesele isim

(250) A'râf, 7/156.

(251) Âl-i İmrân, 3/52.

değil müsemma, söz değil ameldir. İslâm dağlara çekilip ruhbanlaşmayı da amelsiz nutuklar atmayı da yasaklar. Müslüman, yüreğindeki imanı evine, cemiyetine, çarşısına hâkim kılma mücadelesi veren insandır. Yorulduğunda, kuşatıldığında yolunu takva aydınlatır. Usanıp oturmaz, aşk ve ihlasla ayakta durup yürüyüşüne devam eder. Dini tahrîf ederek hayata uydurmaz, hayatı ıslah ederek Kitab'a uydurur.

Muttakî kullar, Kur'ân-ı Kerîm'e derin bir teslimiyetle ittiba ettiklerinde siyâsetin, iktisâdın, ahlâkın, ictimâiyyatın ve hukukun bütün esaslarının yine Allah ﷻ ve Rasûl ﷺ buyruğuna göre şekilleneceğini; Yûsuflarının rüyasının -birilerinin zannettiği gibi- ütopya değil, hakikat olduğunu görecekler.

Masiyet Arenasında Yûsufça Bir Yürüyüş

Hayat, takvaya karşı kurulan tuzaklarla doludur. Müslüman gencin yolunda şehvet, şöhret, enâniyet, kavmiyet, cinsiyet putları vardır. Ekranlarda ve sokaklarda kendini arz eden kadınlar, muzahrafat kanalı medya, cehennem arenasına dönen sahiller onu isyana çağırmaktadır. İblis, farklı yönlerden yaklaşıp "Falan ünlü; kadınlarla yatta, katta keyif yapıyor. Filan repodan servet kazanıyor. Sense akşam oldu mu evine kapanıyor faize ve zevk-ü sefaya "Haram!" diyerek büyük bir iş adamı olmanın yolunu kapatıyorsun!" diyor.

Yollara cehennem dikenleri ve İblis'in tuzakları hâkim. Eğer Müslüman onlara takılırsa, ibadetin ruhunu kaybedecek. Kuyuda kalacak. Çünkü Yûsuf'u عليه السلام kuyudan çıkarıp Mısır'a sultan yapan takvası ve sabrıdır. Bu yüzden Allah Azze ve Celle şöyle buyurmaktadır:

﴿اِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِيعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾

"Kim Allah'tan korkar ve sabrederse, muhakkak ki Allah, 'her amelini

o kendisini görüyor gibi yapanlar'ın mükafatını zayi etmez."(252)

Übey b. Kâ'b ile Hz. Ömer arasında geçen aşağıdaki muhâvere, mâsiyet arenasına dönen dünyada Müslümanlara nasıl yaşayacaklarını ve nasıl Yûsufça yürüyeceklerini anlatıyor:

Hz. Ömer, bir gün Übey b. Kâ'b'a, "Takva nedir?" diye sordu. O da Hz. Ömer'e, "Sen hiç dikenli yolda yürüdün mü Ey Ömer?" diye mukâbelede bulundu. Hz. Ömer, "Evet yürüdüm" deyince, Übey, "Peki dikenli yola girince ne yaptın?" diye sordu. Hz. Ömer, "Dikenlerin zarar vermemesi için paçalarımı yukarıya çektim ve büyük bir dikkatle orada yürüdüm" dedi. Bunun üzerine Übey b. Kâ'b, "İşte takva budur!" dedi.(253)

Muttakîler İktidârı

Muttakîlerin davetinin evrenselleşmesi, bir devletle yürümelerine bağlıdır. Medîne, İslâm'ın cihân hâkimiyetinin ilk emârelerinin tezâhür ettiği yerdir. Sonra Emeviler, Abbâsiler -belli ölçüde- o dâvaya vâris oldu. Müslümanlar dağılıp muharref hareketler Bilâd-ı İslâm'a hâkim olduğunda; "Her şey bitti!" dendiği anda muttakîler kadrosu, Yûsuflar sahneye çıktı, ümmeti direnişe çağırdı. Bağdat'ta Büveyhîlere, Kuzey Afrika'da Fâtımîlere karşı muazzam bir direniş başladı. Ehl-i Sünnet'e öylesine kuşatıcı bir baskı vardı ki, Mısır'da Şiiler terâvihi Hz. Ömer'in icâd ettiğini iddia ederek kılınmasını yasaklamış, terâvih kıldıran imamları da tehdit etmişti. Böyle bir süreçte Selçuklu Devleti Sultanı Tuğrul Bey, Bağdat'a girerek Halifeyi kurtardı. Salâhaddîn Mısır'ı Fâtimîlerden aldı. Osmanlı; Moğolların ve Haçlıların ümmeti

(252) Yûsuf, 12/90.

(253) Ebü'l-Fidâ' İmâdüddîn İsmâîl b. Şihâbüddîn Ömer b. Kesîr b. Dav' b. Kesîr, ***Tefsîrü'l-Kur'âni'l-Azîm*** (Beyrût: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1998), 1/75.

vurduğu bir süreçte, açılan bir İslâm sancağı gibi ümmete "İşte toparlanacağımız karargâh!" dedi.

Ölçüsü Kaçan Bir Takva

Tahrîf edilen Hristiyanlık, iç ve dış tehditlere İslâm gibi karşı koyamadı. Roma'nın zulmüne maruz kalan rabbâniler, zamanla rahbânî hayatı uydurdu. Şehri Sezar'a bırakarak dağlara çekildi. "Biz arenalarda aslanlarla mücadele edemeyiz!" deyişin sükûtî itirafıydı bu çekilme. Balta girmemiş ormanlarda manastırlar yapıldı. Râhiblerin bir kısmı, ömür boyu kuyularda zindan hayatı yaşadı; yıkanmadı, temizlenmedi. Çürük şeyler yiyerek nefislerini terbiye edeceklerini düşündü. Erkek hanımını, kadın da kocasını bırakarak râhib, râhibe olmaya koştu. Kızlar da râhibe olmak için ailesinden ayrıldı. Fıtratla savaşmanın adı, nefis terbiyesi olunca manastırlar tarihin en acı bulaşmalarına şahit oldu. Üç oğlu da râhib olan bir kadın, bir manastırın kapısında ağlaya ağlaya gözlerini kaybetti. Lakin yine de çocuklar, anneleriyle görüşmek için kapıya çıkmadı. Nihayet yaşlı bir râhibin telkiniyle bir tanesi, yüzünü kapatıp annesiyle konuştu. Ölçüsü kaçan bir takva zulme, insanı korumak için gelen bir din de insanı sömürü sistemine döndü:

﴿يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوٓا اِنَّ كَثٖيرًا مِنَ الْاَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ اَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبٖيلِ اللّٰهِ﴾

"Ey İman Edenler! Bilin ki Yahûdi âlimlerinin ve Hristiyan din adamlarının birçoğu, halkın mallarını haksızlıkla yerler ve Allah yolundan alıkoyarlar."(254) Bu yüzden kilise babaları, menfaat kapılarını açık tutma adına her nev'i yalana başvurdu. Kilisede din, insana zulmetmenin ve gerçeğe kör kalmanın adı oldu. Gece gelince gündüz, Hak

(254) Tevbe, 9/34.

gelince batıl zâil olur. Kilise gece, İslâm ise gündüzdür.

Rahbânilik Yok Rabbânilik Var

Müslüman, sebeplere sanki sadece sebep var gibi tevessül edecek, tevekkül aşamasında ise sanki hayatında hiç sebebe yer yok gibi mütevekkil olacak. Zülkarneyn kıssasının merkezinde de bu hakikat vardır. Kıssada, sebep planında hazırlıklarını yapan salih bir Müslümanın, İslâm'ın cihân hâkimiyeti için yaptığı üç seferden bahsedilir.(255) Allah Rasûlü, ﷺ Medîne'de kalıp küffârın mağlubiyeti için dua etmekle iktifâ etmedi. Bilakis Allah Azze ve Celle, O'nu Bedir'e çıkardığını(256) haber vermektedir. Müslümanlar hazır olunca onları fethe hazırlayacak kumandan da gelecektir. Müslümanlık, Hristiyanlık gibi dağa çekilmek, manastıra kapanmak değildir. Riyâzet, bir gıdayı çürütüp de yemek değil, milletin malını yedirmemek için mücâdele etmektir. Riyâzet, anne babanın yüzünü görmemekle değil, onlara hizmet etmekle olur. Ne var ki kilise Hz Îsâ'nın ﵇ yolunu bozunca bid'at, bir ahtapot gibi Hristiyanlığı kuşattı.

Rahbâniliği reddeden ulemâ, insanları rabbâniliğe çağırdı. Şehirleri terk etmedi, dağlara çekilmedi. Zulme ve isyana, dua ve sabırla karşı koydu. Dahilde bir harbe cevaz vermedi lakin baş eğip harama helal de demedi. Dikenli bir yolda yürüdüğünün bilinciyle İslâm'a yol açtı.

(255) Kehf, 18/86-90-93.

(256) Enfâl, 8/5.

MUTTAKÎLERİN VASIFLARI

﴿اَلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَۙ﴾

Gözle görünen ya da görünmeyen her âlem, içerisinde Allah'ın ﷻ varlığına delâlet eden binlerce alâmet barındırır. Kur'ân-ı Kerîm, âlemlerle irtibâtını canlı tutan, tefekkürle görünenden görünmeyen âleme ulaşan mü'minleri iman menziline taşır.

Muttaki kullar,

﴿اَلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ﴾

"Gayba iman ederler."(257) âyetinde de ifade edildiği gibi gördüğü âlem üzerinde düşünerek görmediğine ulaşır.

Âlemler, görünür olup olmamaları cihetiyle "âlemü'ş-şehâde/görülen âlem" ve "âlemü'l-gayb/görülmeyen âlem" olmak üzere ikiye ayrılır. Göz, kulak, burun, dil, el gibi duyu organlarıyla idrak edilen varlıklar âlemine "âlemü'ş-şehâde" denir. Her bir duyunun eşyâyı algılamada farklı bir fonksiyonu vardır. Göz görür, kulak duyar, burun koku alır, dil tadar, el dokunur. Lakin bunların tamamı hayvanların önemli bir bölümünde de mevcuttur. Hatta bazı hayvanların görme, koku alma, duyma gücü insandakinden binlerce kat daha fazladır. Âlemu'ş-şehâde'yi idrâk noktasında, hayvanlarla birlikteliğimiz hatta onlara nis-

(257) Bakara, 2/3.

betle zafiyetimiz vardır. İnsanı hayvandan ayıran en temel hususiyet, ise âlemü'l-gayb ile münâsebetidir. İnsan, hayvandan "âlemü'l-gayb/ gayb âlemi/melekût"a muhatap olarak ayrılır.

Görünen Âlemden Görünmeyene Uzanan Merdiven

Herkes tarafından görülen şehâdet âlemi insanı, "gayb âlemi/melekût âlemi"ne ulaştıran bir merdiven mesâbesindedir. Sırât-ı müstakîme girmek melekût âlemine yükselmeye başlamak demektir. İlâhî rahmet, şehâdet âlemiyle melekût âlemi arasında bir denge kurar. Bu âlemde olan her şey, o âlemden bir örnektir.

Müslüman beş hassesiyle muhatap olduğu, görünen âlemdeki nizamdan hareketle, önce Allah Azze ve Celle'ye iman eder. O ﷻ, dünya gözüyle görülmez lakin göz her baktığı noktada O'nun varlığına şehâdet eden milyonlarca alâmet görür.

Yeryüzünde gayb âleminin varlığına delâlet eden yüzbinlerce remiz vardır. Ay, güneş, yıldızlar hep O'nun ﷻ vahdâniyetini ilan eder. Kâinatta görebildiğimiz her nokta O'nun kudretinin tecelligâhıdır. Âlemde her şey "Allah ﷻ birdir, O'ndan ﷻ başka ilâh, râzık ve ma'bud yoktur." der.

Şehâdet âleminde gördüğümüz peygamberin getirdiği haberlerle Allah'a ﷻ, meleklere, dirilişe ve âhirete inanırız. Allah Azze ve Celle, kendi adına konuşan peygamberleri mûcizelerle teyit eder. Bu noktada Allah Rasûlü'nün ﷺ çok sayıda mûcizesi vardır. Bedir'de "Ya Rabbi! Eğer şu bir avuç Müslüman burada şehit olursa sana yeryüzünde ibadet edecek kimseler kalmayacak!" şeklindeki[258] duasına icâbet olarak meleklerin gelmesi[259] yerden aldığı bir avuç toprağı, muhârebede düş-

(258) Müslim, H. No: 1763.

(259) Enfâl, 8/9.

mana atınca, küfür ordusunda ne kadar asker varsa, hepsinin gözüne isabet etmesi ve üç kat büyüklükte Mekke Ordusu'nun oradan hezimetle ayrılması mucizedir.(260) İsrâ hâdisesi,(261) ayın ikiye yarılması(262) gibi mucizelerin bir kısmı, Kur'ân-ı Kerîm'de de zikredilmektedir.

Şehirlerin Kimyasını Değiştiren Peygamber

İnsanlar, Allah Rasûlü'nün ﷺ önce adını duydu. Yanına varınca duyduğundan daha fazlasını O'nun ﷺ hayatında gördü. Kur'ân insanların ilgisini çekti. Sahâbenin gençleri, kızları Cahiliyye'nin örf ve âdetinden uzak bir hâlde yaşar, iyi insan olmanın hususiyetlerini şahıslarında cem ederlerdi. İnsanlar, hayatlarını Allah Rasûlü'nü ﷺ görmeden önce ve gördükten sonra olmak üzere ikiye ayırdı. "Kimdi sahâbe?" Yerden mi bitmiş, gökten mi gelmişlerdi?! Bu hava çöle yayıldı. İklime müdahil oldu. Manzarayı İmâm-ı Karâfî, ne güzel ifade ediyor:

لَوْ لَمْ يَكُنْ لِرَسُولِ اللهِ مُعْجِزَةٌ إِلَّا أَصْحَابُهُ لَكَفَوْهُ فِي إِثْبَاتِ نُبُوَّتِهِ

"Allah Rasûlü'nün ﷺ -insanlar susuzluktan kırılırken parmaklarından sular boşalması, ağaçların O'nu selamlaması, hurma kütüğünün ayrılığına dayanamayıp ağlaması gibi- yetiştirdiği sahâbe dışında tek bir mûcizesi olmasaydı bile O'nlar, Efendimiz'in Allah'ın nebisi olduğunu ispat etmeye kâfiydi."(263)

Melekleri, mahşeri, cenneti, cehennemi anlatan; O'na dair âyetleri bildiren, izahları yapan Peygamber'in ﷺ yetiştirdiği sahâbe, O'nun en büyük mûcizelerindendir. O, ﷺ çölden öyle erkekler, kadınlar, delikanlılar, genç kızlar çıkardı ki, her biri girdiği şehrin kimyasını değiştirdi,

(260) et-Taberî, ***Câmiu'l-Beyân an Te'vîli Âyi'l-Kur'ân***, 5/274.

(261) İsrâ, 17/1.

(262) Kamer, 54/1.

(263) Şihâbuddîn Ebü'l-Abbâs Ahmed b. İdrîs b. Abdirrâhmân es-Sanhâcî el-Karâfî, ***el-Furûk*** (Beyrût: Âlemü'l-Kütüb, ts.), 4/170.

yürekleri fethetti. Yamalı cübbeleri, ak sarıkları, İslâm örtüleri ve edebleriyle insanları öyle etkilediler ki görenler, "Bunları ancak bir peygamber yetiştirebilir!" dedi.

Küffârın Hidâyetine Vesile Olan Gençler

Tarih boyu mü'minler, Müslümanca hayatlarıyla gayr-ı Müslimleri etkiledi. Âlimlerin, velilerin zühd hayatına bakanlar; İslâm mahallesindeki güzelliklere ve Müslüman ailelerindeki saadete şahit olanlar tesir altında kalıp Müslüman oldu. Mü'minler, Allah Rasûlü'ne ﷺ ittibada problemler yaşamaya başlayınca, O'nun güzellikleriyle kâfirleri ıslâh etme hususiyetini kaybedip fenalıklarıyla müşrikleri taklit etmeye başladılar.

Müslümanlar, Allah Rasûlü'nü ﷺ üsve-i hasene olarak kabul ettikleri gün, insanlık tekrar o büyük İslâm mûcizesine şahit olacak. Yürüyüşüyle, duruşuyla, konuşmasıyla bu çağın Ebû Bekirleri, Ömerleri, Fâtımaları, Hatîceleri, yine muhataplarının hidâyetine vesile olacak.

Müslümanlar, çocuklarını fetih idealiyle büyütmeli; onlara, "Öyle ilim adamı, kumandan, tüccar, doktor, mühendis, çiftçi, işçi, talebe olun ki insanlar hem sanatınızdaki fevkalâdeliğe hem ahlâkınızdaki yüceliğe hem de tevazunuzdaki asâlete bakıp hayran olsun. Bu gençleri ancak bir peygamberin öğretileri bu hâle getirebilir, bir nesil bu güzelliklere yalnız gayba iman edip meleklerin murâkabesi altında olduğunu tefekkür ederek yükselebilir." demeli.

Kıyamet Alâmetleri ve Hz. Îsâ عليه السلام

Sadece Allah Teâlâ'nın bildiği, peygamberlerine ise alâmetlerini haber verdiği Kıyâmet de gaybla alâkalı meselelerdendir. Gayba iman eden mü'minler, Kıyâmet alâmetlerine de inanır. Onlara teslim olur. Kıyâmet alâmetlerinden mütevatir olarak bize gelenlerden biri de

Nüzûl-ü Îsâ'dır.(264) Çok sayıda âyet-i kerîme ve yüzden fazla hadîs-i şerif, Hz. Îsâ'nın عليه السلام Kıyâmet öncesi geleceğini haber vermektedir. Allah Teâlâ, sarîh bir şekilde düşmanlarının O'nu عليه السلام öldüremediğini, asamadığını, O'na عليه السلام benzetilen birinin öldürüldüğünü, O'nun عليه السلام ise bedeniyle birlikte semâya yükseltildiğini haber vermektedir.(265) O عليه السلام, Kıyâmet'in bilgisi ve alâmeti olacak.(266) Ehl-i Kitab, O'na عليه السلام İslâm'ın ifade buyurduğu gibi iman edecek.(267)

Gayba imanla alâkalı pek çok mevzûyu pozitivist bir akılla yorumlayan modernistler, Hz. Îsâ'nın عليه السلام nüzûlünü de inkâr etti. Dünyayı itim-çekim gücüyle boşlukta döndüren Allah Azze ve Celle'nin Hz. Îsâ'yı عليه السلام canlı olarak semâya yükseltmesinden -hâşâ- âciz olduğunu düşünmek ne büyük bir acizliktir.

Hz. Îsâ'nın عليه السلام nüzûlü, -modernistlerin iddia ettiği gibi- Allah Rasûlü'nün ﷺ son peygamber olmasına da aykırı değildir. Zira O عليه السلام, peygamber olarak değil, Hz. Hârûn'un عليه السلام Hz. Mûsâ'nın عليه السلام şerîatıyla amel etmesi gibi Allah Rasûlü'nün ﷺ şerîatıyla amel edecek, bir tâbi olarak gelecek. Ne var ki, Oryantalistlerden diploma alanlar, hocalarına peygamberlerinin Allah Rasûlü'ne ﷺ tâbi olmasını anlatmakta zorluk çekince, birtakım basit itirazlarla Hz. Îsâ'nın عليه السلام inişini inkâr etti. Bir kısmı da "uçakla mı, paraşütle mi, neyle ve nasıl gelecek?!" şeklindeki alaycı cümlelerle, gayb âlemini şehâdet âlemine kıyas ederek dirilişi de inkârın yolunu açmaktadır. Kıyâmet'e ve haşre iman ettiklerini söyleyen bu zatlara kabirlerinden mahşere neyle götürüleceklerini sorulmalı. Her birinde milyonlarca yıldız olan, milyarlarca galaksiyi döndüren

---

(264) Ebû Hayyân, ***el-Bahrü'l-Muhît***, 2/497.

(265) Bkz. Nisâ, 4/157-158.

(266) Bkz. Zuhrûf, 43/61.

(267) Bkz. Nisâ, 4/159.

Allah Azze ve Celle'nin "ol!" emrine hangi güç karşı koyabilir?! Bu nasıl bir iman?!

Batı Roma da Fethedilecek!

İnsan başını bir defa eğince, bir daha onu dik tutamaz. Bunun içindir ki Allah Azze ve Celle, bize namazdaki hâlimizle kâfirlerin önünde dimdik durmayı ve sadece O'nun ﷻ önünde eğilmeyi emrediyor. Namazı hakkıyla kılan Müslümanlar, nasıl bunda muvaffak oldu, küffârdan etkilenmedi, bilakis küffârı tesir altına aldıysa, Kur'ân ve Sünnet'ten beslenen Müslümanların irâdesiyle bu, yeniden gerçekleşecektir. Doğu Roma'yı tarihten silip patriği himâyesine alan Müslümanlar, Allah Rasûlü'nün ﷺ haber verdiği gibi Batı Roma'yı da fethedecektir.(268)

Hz. Îsâ ﵇ geldiğinde Hristiyanlık âlemi, hakîkatle yüzleşip İslâm'a inanacak ve masaldan kurtulacaktır.

Gayb ve Namaz

İman edenlerde bir vuslat özlemi olur. Namaz, Hakk'a vuslatın köprüsüdür. Bu yüzden şu âyet de teceddüd ifade eden fiil-i muzari ile geldi:

﴿اَلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ﴾

"*Onlar gayba inanır, namazı ikâme ederler.*"(269) âyeti, Medîne-i Münevvere'de nâzil oldu. Lakin sahâbe, Mekke-i Mükerreme'de namaz kılıyordu. Namaz, insanın bütün ömrünü kuşatan kesintisiz bir yolculuktur. Mü'minler, Kıyâmet'e kadar namaz kılacaklar. İman onları namaz iklimine taşıyacak. Namaz, mü'minlerin Allah'tan ﷻ başka kimsenin önünde eğilmezliğinin ilanıdır. Tekbir, azâmet-i ilahînin mü'min yürek-

(268) Ebû Abdillâh Ahmed b. Muhammed eş-Şeybânî İbn Hanbel, ***el-Müsned*** (Beyrût: Müessesetü'r-Risâle, 1999), 11/224-225 (H. No: 6645).

(269) Bakara, 2/3.

lere inşirâh olarak yağmasıdır. Namazla çelikleşen yürekler, bedenler yıkıldığında da ayakta durur:

﴿وَيُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ﴾

"Müslümanların namazı ikâme etmeleri, namazın bir diriliş anıtı gibi ayağa kalkmasıdır." Namazı diri tutanlar, dipdiri ayakta durur. Namaz, mü'mini huzûr-u ilâhiye taşır. Bu yüzden, aşktan mahrum olan namazdan ne kadar sıkılıyorsa aşkla kılanlar, o derece zevk alır. İman ve namaz Müslümanı fuhşiyattan alıkor:

﴿وَاَقِمِ الصَّلٰوةَۜ اِنَّ الصَّلٰوةَ تَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَٓاءِ وَالْمُنْكَرِۜ﴾

"*Namazı derin bir huşu ile kıl. Kuşkusuz namaz, hayasızlıktan ve kötülükten meneder.*"(270) Bir gün Allah Rasûlü'ne ﷺ, "Yâ Rasûlallah! Cenâb-ı Hak 'Namaz fuhşiyattan, münkerden alıkor.' buyuruyor. Fakat bir adam var ki, gündüz namaz kılmakta akşam hırsızlık yapmakta!" denilince Efendimiz ﷺ buyurur ki: "Eğer namaz kılıyorsa, onu bu fuhşiyattan mutlak ve muhakkak uzaklaştıracaktır."(271)

Günah İşleme Duygusu

Bir tarafta iman mü'mini namaza, diğer tarafta ise nefis günaha çağırmaktadır. Namaz, İblis'in, "Gençsiniz! Günah işleme korkusundan kurtulun. Zevk alın dünyadan. Günah duygusu, özgürce yaşamana, gençliğin tadını çıkarmana mâni olmakta. Niçin böyle bir köleliği tercih ediyorsun?!" demekte, hücumlara karşı bir dağ gibi durmaktadır.

"Nedir günah işleme duygusu?" Bir kızı oyalamak, tatmin olunca mevcudu bırakıp yenisiyle eğlenmek, eskisini ortada bırakmaktır. Zayıfı ezmek, yalan konuşmaktır. Kim kızının şehvet oyuncağı yapıl-

---

(270) Ankebût, 29/45.

(271) İbn Hanbel, ***el-Müsned***, 15/483 (H. No: 9778).

masına rızâ gösterir?! Bir tarafta insanı insan olduğundan dolayı suçlu kabul eden kilise, diğer tarafta ise onu tertemiz kabul eden İslâm... İnsanı günah işleme duygusundan soyutladığınızda, onda hayvanlaşma temâyülü başlar. Zira hayvanı sınırlayan hiçbir duygu yoktur. İman ve namazın olmadığı yerde günah çağrılarının yani; kişinin insanlığıyla oynama ameliyesinin önünde hiçbir mâni kalmaz.

İnfak ve Varlıkta Yokluk

İman edip namaz kılanlarda, Allah'ın ﷻ zayıf kullarına ulaşma irâdesi oluşur. Bu yüzden Allah Azze ve Celle,

﴿وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَۙ﴾

"*Kendilerine verdiklerimizden hayra harcarlar.*"(272) buyurur. Mahşere iman eden bir mü'min, insanlar açken keyif süremez. Allah'a ﷻ, O'nun ﷻ kullarına yardım ederek ulaşmaya çalışır. Kul, O'nun ﷻ mülkünde, O'nun ﷻ ikram ettiklerinden verir. İnsan emanetçi, Allah ﷻ ise mâliktir. İnsan, mal sorunu yaşadığından değil, ömrünü doldurduğundan ayrılır dünyadan. Eğer aksi olsaydı hep fakirler ölürdü.

(272) Bakara, 2/3.

EZELDEN EBEDE

﴿وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَۚ وَبِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَۜ﴾

İman, Hz. Âdem'den ﷺ Kıyâmet'e kadar uzanan bir çizgidir. Bir yerinde biz de varız.

﴿وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَۚ وَبِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ﴾

"*Sana indirilene ve senden önce indirilene iman ederler, âhirete de onlar kesin olarak inanırlar.*"(273) Sahâbe, hem Kur'ân'a hem O'ndan önceki kitaplara iman etti. Mü'minin dünyasında da âhirete iman vardır. Âhiretin olmadığı yerde ne adalet ne de hakkaniyet olur.

***

Sahâbe'den tek bir kişi "Bu infak emri, bu çağda uygulanmaz." demedi. Müşriklerin Mescid-i Harâm'a girişi yasaklanınca, bazı Müslümanlarda "ekonomi ayakta durmaz" şeklinde bir tereddüt oluştu. Hz. Ali ﷺ, Hac mevsiminde âyetleri okuyunca endişelenenlere Allah Azze ve Celle,

﴿وَاِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ اِنْ شَٓاءَۜ﴾

"*Eğer fakirlikten endişe ederseniz, unutmayınız ki Allah size dilerse*

(273) Bakara, 2/4.

kendi lütfuyla bolluk verir."(274) O gün insanlarda bir korku vardı: "Mallarıyla hacca gelen, orada büyük panayırlar kuran müşrikler olmadan ekonomi ayakta durmaz!" diye düşünüyorlardı. Allah Azze ve Celle, lütfuyla bolluk vereceğini ilan edince, onların algısına müdahale etti. Günümüz Müslümanların temel problemlerinden biri, kapitalizmaya teslim olup onsuz bir iktisâdî hayat düşünememeleridir. Sahâbeden farkları ise şudur: Onlar ﷺ âyet nâzil olunca toparlandı, istiğfar etti. On yıl sonra o günün iki büyük devletinden biri olan Sâsâni Devleti'ni tarihten sildi. Roma'nın kanatlarını kırdı. Hz. Ömer ؓ zamanında İslâm Devleti, her bakımdan bir cihân devleti oldu. Allah'ın ﷻ en verimli toprakları kendilerine ihsân ettiği; altı petrol yatakları, üstü nehirler ve denizlerle kapalı bir coğrafyada yaşayan Müslümanlar, iktisâdî hayatın merkezine sahillere inşa ettikleri otellere çekecekleri turistleri koyunca varlıkta yokluğa, zenginlikte sefalete mahkum oldular.

Mü'minler, içinde Kâbe-i Muazzamâ'yı barındıran Harem-i Şerif'e kâfirleri kabul etmeyince hayal dahi edemeyecekleri fetihlere nâil oldu. Allah'a ﷻ ve âhirete iman eden, namazla Rabbi'ne vuslatın heyacanını yaşayan bir mü'minin dünyasında rızık korkusu olmaz.

Müslümanlar, Kur'ân'ın sahibinin kendilerine verdiği reçeteyi kullandıklarında, yeniden izzetli günlerine dönecekler ve helal yoldan dünyanın en istikrarlı, en müreffeh devlet yapısının nasıl inşa edileceğini göstereceklerdir.

(274) Tevbe, 9/28.

YOLCU

﴿أُولٰٓئِكَ عَلٰى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾

"Onlar Rableri tarafından gösterilen doğru yol üzerindedirler. Kurtuluşa erenler de yalnızca onlardır."(275)

İnsan dünyada bir yolcu hükmündedir. Yol ise hedefine götürürse bir kıymet ifade eder. İnsan hedefi istikâmetinde yürüdüğünü anlayabilmek için Peygamber'in ﷺ rehberliğine muhtaçtır. Hastaların doktor, doktorların da hasta muamelesi gördüğü ya da âlimlerin cahil cahillerin de âlim addedildiği sekülerleşen dünyada en mühim mevzulardan birisi, insanların nasıl şifa bulacaklarını hastalara sormalarıdır. Hastaya yol soran, onun tecrübelerini dinleyen şifaya değil hastalığa ulaşır. Lakin popüler kültür doktor makamında olan âlimleri hasta gibi gösterdiğinden insanlar hevalarına aykırı gördükleri her reçeteyi reddediyor.

Fuhuş albümü hükmünde olan medya; âlimleri yobaz, yobazları da bilge gibi göstererek insanı kendi menzilinde yol almaya çağırıyor. İman, namaz ve infakla Rableri tarafından gösterilen yol üzerinde yürüyen mü'minler, mücâhedelerinden ödün vermezlerse elbette bütün insanlık için saadet vesilesi olacak adımları atacaklardır.

(275) Bakara, 2/5.

KÜFÜR CEPHESİNİN YENİ STRATEJİLERİ

İçinde şüphe olmayan Kur'ân-ı Hakîm daralan, yorulan, çaresizlik içinde kıvranan insanlığı yeniden nasıl ayağa kaldıracağını, fesada uğrayan dünyayı hangi esaslar çerçevesinde imâr edeceğini, birbirinin yakasına yapışan insanları adaletle nasıl yöneteceğini bildirir. Kur'ân-ı Kerîm herkese konuşur. Lakin ondan sadece muttakîler, istifâde eder. Bu yüzden Bakara Sûresi'nin ilk beş âyeti, Kur'ân-ı Kerîm ve onu bir hayat nizâmı olarak kabul eden mü'minlerden, sonraki iki ayet kâfirlerden bahseder. Ardından gelen on üç âyet ise diliyle, Müslüman kalbiyle kâfir olan münâfıklarla alâkalıdır. Birinci grupta yer alan mü'minlerde nâiliyet, münâfık ve kâfir güruhunda ise mahrûmiyet var.

Mü'min, Münâfık, Kâfir

Akîdede münâfık olan, kâfirdir ve münafıklar Cehennem'de kâfirlerden daha aşağıdadırlar:

﴿اِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِى الدَّرْكِ الْاَسْفَلِ مِنَ النَّارِۚ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًاۙ﴾

"*Muhakkak ki münâfıklar, cehennemin en alt katındadırlar; artık onlara asla bir yardımcı bulamazsın.*"[276] Cehennem dereke dereke aşağıya doğrudur. Cennet ise derece derece yukarıya doğru... Münâfıklara, cehennemin en altında olmaları cihetiyle bakıldığında dünyada fesatları daha yıkıcı âhirette de azabları daha elim olacaktır. Münâfıklar, kâfirlere bağlı bir zümre olmalarına rağmen onlardan daha tehli-

(276) Nisâ, 4/145.

kelidirler. Çünkü münâfık, Müslümanla aynı mahallede birlikte yaşar. Camiye gider, namaz kılar, zâhir planda oruç tutar, hacca da gider. Bu yüzden Allah Azze ve Celle onları, on üç âyeti kerimede anlatır. Kâfirleri ise iki âyette hülâsa eder. Çünkü Müslüman, kâfiri kafa kâğıdından, konuşmasından, durduğu yerden ilk bakışta tanır. Nereye giderseniz gidin fikri mânada orada biri İslâm, diğeri küfür olmak üzere iki karargâh vardır. Münâfığın kalbi küfür karargâhında, bedeni ise İslâmî mecradadır.

Küfrün Millet Yapısı

Münâfık, Müslümanların zafiyeti için çalışır, bu gerçekleştiğinde de karşı tarafa geçer. Hristiyanlar, kendilerine kitab verilmesi cihetiyle Ehl-i Kitab, Hz. Îsâ'yı ﷺ ilahlaştırmaları açısından müşrik, Allah Rasûlü'nü ﷺ inkâr etmeleri cihetiyle de kâfirdirler. Dolayısıyla Ehl-i Kitab'ın İslâm söz konusu olduğunda çekildiği karargâh küfür karargâhıdır. Bugün küfür karargâhı, Hristiyanların ve Yahûdilerin istekleri doğrultusunda hareket etmektedir. Allah Azze ve Celle, bu kadroların İslâm'la münâsebetini kıymetlendirirken şöyle buyurmaktadır:

﴿وَلَنْ تَرْضٰى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارٰى حَتّٰى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ﴾

"Onların millet yapısına/amentüsüne bağlanana kadar ne Yahûdiler ne de Hristiyanlar asla senden râzı olmazlar."(277)

Bu âyetin tayin ettiği ufukta;

الْكُفْرُ مِلَّةٌ وَاحِدَةٌ

küfrün tek millet olduğu gerçeği vardır. Bunun içindir ki Allah Azze ve Celle, Yahûdi ve Hristiyanlardan bahsettiği âyet-i kerîmede çoğul olarak "milel" kelimesini değil, müfred olan "millet"i kullanmıştır.(278) Zira

(277) Bakara, 2/120.

(278) Bakara, 2/120.

onlar, her ne kadar kendi aralarında ayrı karargahlarda dursa da İslâm'a karşı birleşmektedirler.

Yollarının adı Yahûdilik, Hristiyanlık, Budizm, Hinduizm olsa da bütün kâfirler Allah'a ﷻ ve Rasûlü'ne ﷺ düşman olmaları cihetiyle, tek bir uygarlıktırlar. Onları millet yapan İslâm düşmanlığıdır. Bu yüzden Hendek'te müşrikler, Yahûdiler, münâfıklar, kâfirler aynı safta toplandı. Tek bir bayrak altında İslâm milleti üzerine gelen küffâr, gayret-i diniyyenin Müslümanların saflarını birleştirdiğini görünce taktik değiştirdi. Artık farklı isimlerle ve sloganlarla operasyon yapıyorlar. Bu yüzden bazı Müslümanlar, oyunu idrâk etmekte zorlanıyor. Tarihin en uzun fetretini yaşamamızın arkasında da bu algı vardır.

Kirli Savaş

Küffârın yeni yüzünde haç yok. Siyonizm de kendi armaları ile savaşmıyor. Küffar artık medreseleri kapatıyor, ulemâyı itibarsızlaştırıyor, yeni nesli tarihinden siliyor, dininden uzaklaştırıyor. Onlardan boş kalan alanda ilim, fikir, kültür, sanat cephesinde büyük bir mevzi kazandı. Eserler, diziler, filmler, sosyal medya ağları, kilise armalı müfrezelerden daha tahripkâr bir şekilde İslâm'a saldırmakta. Eğer Yahûdiler ve Hristiyanlar, aynı bayrak altında toplanıp Vatikan'ın emri ile İslâm'a karşı kutsal savaş ilan ettiklerini söyleselerdi, şarktan garba kadar Hz. Muhammed'in ﷺ ümmeti uyanıp ayağa kalkardı.

Müslümanlar, ulemânın riyâsetinde Kur'ân-ı Kerîm'le irtibatlarını yeniden tesis etmeden dağılan İslâm cephesini toplayamazlar. Gün, Hz. Muhammed'in ﷺ yoluna sahip çıkma günüdür. Bu gerçekleştiğinde zihinlerin ilmî ve fikrî istilâda olduğu fark edilecek. Çağın Müslümanlarının en temel sorunu, hayatın her şubesinde cereyan

eden irtidadı görememektir. Çünkü çağdaş irtidat, birinin camiden çıkıp kiliseye gitmesi şeklinde tahakkuk etmiyor.

Ehl-i Kitab'ın Müslümanlardan asla râzı olmayacaklarını, gerektiğinde aynı safta toplanacaklarını haber veren Kur'ân-ı Kerîm, kurtuluş yolu olarak yekvücûd olmayı gösteriyor:

﴿وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللّٰهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا﴾

"*Hep beraber Allah'ın ipine sımsıkı yapışın; bölünüp parçalanmayın.*"(279) Zihinleri Müslümanca düşünmekten mahrûm bazı Müslümanlar; nasıl ve kim tarafından bölündüklerini, sonrasında nasıl bir istilâya maruz kaldıklarını fark ettiklerinde büyük uyanış başlayacak. Bunun önündeki en büyük mânilerden biri Müslüman aydınlardır. Modern tahribe, büyük kalabalıkları taraftar yapan da yanlışlarının görünmesine tezviratla engel olan da o aydınlardır.

Teberrüce Tesettür Demek

Aydınlar teberrüce tesettür dese, haramları te'ville helal gibi gösterse, Batı'ya ait her şeyi "medeniyetin gereği olarak almamız gerekir!" şeklinde propaganda yapsa da kâfirler bütünüyle kendi milletlerine girinceye kadar onlardan râzı olmayacaktır. Tarih de Kur'ân-ı Kerîm de bütün sarâhatiyle şehâdet etmektedir ki, kâfirler Müslümanlardan râzı olmadılar, olmayacaklar. Bu durumda Müslümanın kaybetmekten endişe ettiği tek bir şey vardır ki, o da Allah Teâlâ'nın rızâsıdır. Müslümanlar, Rabbleri'nin rızâsını kazanmak uğruna büyük fedakârlıklar gösterdiklerinden, büyük muvaffâkiyetlere nâil oldular. Ne zaman ki kulların hoşnutluğunu Allah'ın ﷻ rızâsının önüne geçirdiler; o zaman çözüldüler, dağıldılar.

---

(279) Âl-i İmrân, 3/103.

Küffârın Dostluğu Neyin İşareti?!

Dünya ve âhiret saadetinin Allah'ın ﷻ rızâsına nâiliyette olduğunu bilen mü'minler, kâfirler beğensin diye ne kendilerini ne de İslâm'ın hükümlerini değiştirirler. Zaten böyle bir değiştirmeye ne Allah Azze ve Celle'nin ne de Rasûlü'nün ﷺ müsadesi vardır. Kur'ân mizânında şerîatın bir kısmına iman edip bir kısmını inkâr etmek küfürdür. İslâm'ın hükümlerini tebliğ ederken kâfirlerin ne söyleyecekleri, gazetecilerin nereleri çarpıtıp nasıl saldıracakları değil, muhatapların idrâk seviyesi dikkate alınır. İmanda sorunu olana amel anlatılmaz. Bir âlim, dinsizlerin saldırısından değil, kendine dost olmasından endişelenir. Zira onların düşmanlığı İslâm'ı tebliğ etmenin, dostluğu ise İslâm'a ihanetinin işaretidir.

Müslüman, Allah ﷻ ve Rasûl ﷺ düşmanlarının ödüllerine değil, ardından mü'minlerin ardından yapacağı "İslâm yolunun divanesi bir Müslümandı!" şeklindeki tezkiyelerine taliptir. Bu yüzdendir Hz. İbrâhîm عليه السلام,

﴿وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْاٰخِرٖينَۙ﴾

"*Arkadan gelecekler içinde iyilikle anılmayı bana nasip eyle!*"(280) diye Allah'a ﷻ niyâzda bulunmuştu.

(280) Şuarâ, 26/84.

HEVA ZİNDANINDA ÖZGÜRLÜK NÂRALARI ATAN MAHKUM

﴿اِنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا سَوَٓاءٌ عَلَيْهِمْ ءَاَنْذَرْتَهُمْ اَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾

Bakara Sûresi'nin ilk perdesinde mü'minlerden; 6. ve 7. âyet-i kerîmelerle açılan ikinci perdesinde ise kâfirlerden bahsedilir.

Küfür örtmektir. Kazdığı toprakla tohumu örten çiftçiye "Kâfir" denir. Araplar, gündüzü örttüğünden dolayı geceye de kâfir der.(281) Kâfir, fıtrattaki imanı örter. Kalbine, böbreğine, ciğerine çalışması noktasında en küçük bir hâkimiyeti olmayan insan, bütün bunları yaratan ve yöneten Allah'a ﷻ başkaldırır, âleme hâkimiyet iddiasında bulunur. Küfür, Allah'ın ﷻ görmesi için yarattığı gözü, duyması için halk ettiği kulağı, idrâk etmesi için var ettiği beyni asıl vazifelerinden soyutlayıp inkâra mahkum etmektir. Kâfir, heva ve heves zindanında özgürlük nâraları atan tutsaktır. İblis'in bütün azalarına vurduğu zincirleri görmediğinden, kendini hür zanneder. Hasta olduğuna inanmayanları tedavi etmek imkansızdır. Bu yüzden Allah Azze ve Celle;

﴿اِنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا سَوَٓاءٌ عَلَيْهِمْ ءَاَنْذَرْتَهُمْ اَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾

"Fıtratlarındaki imanı inkâr ile ***örtenleri*** *uyarsan da uyarmasan da onlar için birdir, asla iman etmezler."*(282) buyurmaktadır.

(281) el-Kurtubî, ***el-Câmi'***, 1/280.

(282) Bakara, 2/6.

Kur'ân-ı Kerîm buyruklarıyla amel edenlere cenneti vaad eder. Onlara muhâlefet edenleri ise cehennemle tehdit eder:

﴿فَاَعْرَضَ اَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ﴾

"Ne var ki idrak meleklerini kaybeden çokları, ondan yüz çevirdi, artık onu işitmezler."(283)

Kâfir Niçin İslâm'a Karşıdır?

Tevhîde çağıran; anneye babaya, akrabaya, komşuya, fakire, yetime iyiliği emreden; zinayı, her nev'isiyle fuhşu, hırsızlığı, faizi yasaklayan; yetim malına el uzatmamayı tembih eden, açlıktan dolayı çocuk aldırmaktan nehyeden, kızların diri diri gömülmesine paydos diyen bir kitaba insan ya bağnazlığından ya da kendi menfaat sistemine son vereceğini fark ettiğinden dolayı karşı çıkar. Mekke sömürü sisteminin kurucu aktörleri Ebû Cehîl ve Ebû Leheb gibi isimlerin, Kur'ân-ı Kerîm'e karşı direnmelerinin arkasında sömürüye dayalı sistemlerinin çökme korkusu vardır.

Kâfirler, "Kur'ân-ı Kerîm'i dinledik, O'nda aklımızın kabul etmediği, ruhumuzun onaylamadığı hususlar var." ya da "O'ndaki hükümleri cemiyete tatbik etmemiz durumunda hayatın ahengi bozulur!" demiyor, "Bilakis kalbimiz O'na kapalı!" diyorlardı. Küfür, bir akıl tutulmasıdır. Bu yüzden Allah Azze ve Celle, küfürdeki taassubu şu şekilde kıymetlendiriyor:

﴿وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِى اَكِنَّةٍ مِمَّا تَدْعُونَا اِلَيْهِ وَفِى اٰذَانِنَا وَقْرٌ وَمِنْ بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَاعْمَلْ اِنَّنَا عَامِلُونَ﴾

"Dediler ki: 'Bizi davet ettiğin hakikate karşı kalplerimiz kapalıdır, kulaklarımızda da sağırlık var; bir de seninle bizim aramızda perde

(283) Fussilet, 41/4.

bulunmaktadır.' Sen küfre son vermek için yapacağını yap, biz de İslâm'ın yürüyüşüne mâni olmak için yapmaktayız!"(284)

İki Karargâh

Her şeyin Allah'ın ﷻ eşsiz yaratıcılığına delâlet ettiği bir kâinatta, inanmamanın en küçük bir delili olamaz. Buna rağmen inkârcıların çokluğunun sebebi, İslâm'ın muhtevâsındaki bir noksanlık değil, onların hakikati dinleme korkusudur. Kâfirler dinlememede, Allah Rasûlü ﷺ ise ne dediklerine bakmadan İslâm'a davette ısrar etti. İçlerinde defalarca "Artık dinlemek istemiyorum!" diyenler gün geldi teslim oldu; ihtidâ etti.

"Acaba bunlardan birisinin hidâyetine vesile olabilir, ona Allah ﷻ ve Rasûl ﷺ buyruğunu anlatabilir, âhiret yolunda yönünü cennete çevirebilir miyim?!" diye kendini helak edercesine muhataplarını İslâm'a çağıran Peygamber-i Ekber'e ﷺ, "Söylediklerin aileyi dağıtır. Gençleri ifsâd eder. İktisâdî hayatı kesada uğratır!" diyerek değil, "Sözlerine kalbimiz kapalı!" ya da "Atalar dinini terk edemeyiz!" diyerek karşı çıktılar. Bugün İslâmiyet'e yobazlık diyenlere, "Niçin?" diye sorduğunuzda birkaç müseccel kâfirin İslâm'a iftiralarından başka bir şey söyleyemezler. Bütün sermayeleri yalan ve iftiradır. Hidâyetin Allah'ın ﷻ tevfîkiyle olduğuna inanan Müslümanlar, kâfirlerin lider kadrosunun ne dediğine ya da bağlılarını nasıl tahrik ettiklerine bakmadan davete devam etmelidir. Hakk'ı reddetmesi delile ve bürhâna değil bağnazlığa ve taklide dayanan küfür, er ya da geç İslâm'ın önünde tekrar hezimete uğrayacaktır.

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾

"Fıtratlarındaki imanı inkâr ile örtenler." şeklinde başlayan âyet-i kerîme, mü'minlerle alâkalı âyetlerle birlikte tefekkür edildiğinde görü-

(284) Fussilet, 41/5.

lecektir ki, yeryüzünde biri hakkın diğeri ise batılın olmak üzere iki karargâh vardır.

Üstünlük Nerede?

Küfrün karargâhının münâfıklık, Yahûdilik, Hristiyanlık, Budizm, Hinduizm gibi fürûda farklı, usûlde aynı esaslara sahip bölümleri mevcuttur. Parayı ve paraya mâlik olanı da tanrılaştıran kapitalistleri de dine afyon diyen komünistleri de aynı karargâhta görürsünüz. Binbir renkli küfür karargâhının tek müşterek değeri, İslâm'a hasım olanların ictimâ yeri olmasıdır. İslâm karargâhında ise kesrette vahdet vardır. Binbir renk tek bir renkte toplanmış durumdadır. Orada ne beyaz kadının oğlu olmak iftihâr nedeni, ne de siyah kadının evladı olmak tahkîr sebebidir. İnsanın kıymeti tayin edilirken ne mala ne de renge bakılır. Tek ölçü imandır. Allah'a ﷻ yakın zannedilenler en öndedir. Kur'ân-ı Kerîm'in yaptığı en büyük devrim budur. Ne var ki bugün insanlık,

﴿اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰيكُمْ﴾

"*Allah katında en değerli olanınız, O'nun rızâsını kaybetmekten en fazla sakınanınızdır.*"(285) âyetinin ufkuna yaklaşmaktan hâla çok uzaktır. Sahâbe, o ufuk noktasına odaklandı. Hayatını oraya ulaşmak ve orada kalmak üzere yeniden inşa etti. Soylarıyla iftihâr etmekle maruf olan Araplar, hidâyetten sonra yalnız İslâm'la iftihâr etti. Şu hâdise bunun yüzlerce misalinden sadece bir tanesidir:

Allah Rasûlü, ﷺ Uhut'ta kuşatılıp çember daraldığında Sâ'd b. Ebî Vakkâs رضي الله عنه koşup Efendimiz'in ﷺ yanına vardı. Allah Rasûlü ﷺ, O'nun رضي الله عنه kahramanlığının derecesini kıymetlendirirken şöyle buyuruyordu:

«اِرْمِ فِدَاكَ أَبِي وَأُمِّي»

(285) Hucurât, 49/13.

"*At Ey Sâ'd! Anam babam yoluna feda olsun!*"(286) Sanki Allah Rasûlü, ﷺ Sâ'd'a ؓ şöyle diyordu: "At Ey Sâ'd! Sen burada Abdullah'ın oğlu Muhammed'i değil, O'nun şahsında din-i mübîn-i İslâm'ı koruyorsun. Ne mutlu sana ki etrafımdaki çemberin daraldığı, Uhud'un şehâdet mahşerine döndüğü an meydan yerine çıktın, koşup geldin, küffârın hücumuna aldırmadan okları yıldırım gibi üzerlerine yağdırıyorsun. Darbelere aldırmadan cihâda devam ediyor, ayakta duruyorsun. Sen Kıyâmet'e kadar Allah'a ﷻ secde edecek bütün mü'minler adına cihâd ediyorsun. Sen, âlem-i İslâm'ın şehitler mahşerine döneceği zor zamanlarda yalnız başına İslâm dâvasını omuzlayan, bütün kahramanların üsve-i hasenesi olacaksın!" Allah Rasûlü, ﷺ Sâ'd'dan ؓ başka biri için hem annesi hem de babasını içine alarak "Anam babam yoluna feda olsun!" demedi.(287) Efendimiz'in ﷺ büyük bir teveccühüne mazhâr olan Sâ'd ؓ, bir gün Fahr-i Kâinat'ın ﷺ yanına geldiğinde O'nun ﷺ şöyle bir iltifâtına nâil oldu:

"هذا خالي /Bu benim dayımdır."(288) Allah Rasûlü, ﷺ bu ifadeyle şunu murâd etmiştir: "Bu, dayılarımın soyundandır." Sâ'd b. Ebî Vakkâs ؓ, böyle büyük bir teveccühe nâil olurken Efendimiz'in ﷺ amcası olan Ebû Leheb lanetlendi. Nesebin, soyun, boyun mücerred olarak bir değer ifade etmediğini bilen Hz. Ömer ؓ, bir gün Sâd'a şöyle der:

"Ey Sâ'd! (hakkında) 'Allah Rasûlü'nün dayısı ve sahâbîsi' denmesi seni aldatmasın. Zira Allah, kötüyü kötü ile silmez lakin kötüyü iyi olan şeyle silip atar. Muhakkak ki, Allah ile hiçbir kimse arasında kulun O'na itaat etmesi dışında bir münâsebet yoktur."(289)

---

(286) Buharî, H. No: 2905; Müslim, H. No: 2411.

(287) Allah Rasûlü ﷺ aynı ifadeyi Zübeyr b. Avvâm ؓ için de kullanmıştır. Bkz. Buhârî, H. No: 3720.

(288) Tirmizi, H. No: 3752.

(289) Ebû Ca'fer Muhammed b. Cerîr et-Taberî, ***Târihü't-Taberî*** (Kâhire: Dârü'l-Meârif,

Hz. Ömer ﵁, mezkûr ifadesiyle şu noktaya işaret eder: Ey Sâ'd! Allah Rasûlü'ne ﷺ mücerred bir soy itibariyle değil, yol itibariyle âidiyetle iftihâr et! Karâbetle değil, Uhud günü Allah Rasûlü'nün ﷺ şahsında bütün bir İslâm'ı müdafaa eden amelinle iftihâr et. Zira sûra üflendiğinde ne soyun ne de boyun bir kıymeti var:

﴿فَاِذَا نُفِخَ فِى الصُّورِ فَلَٓا اَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَٓاءَلُونَ﴾

"*Sûra üflendiğinde artık ne aralarındaki akrabalık bağları işe yarayacak ne de kendi dertleriyle meşguliyetten birbirlerine hâllerinden soru sorabilecekler!*"(290)

Hz. Ömer'in ﵁, Hz. Sâ'd'ın ﵁ şahsında bütün bir ümmete yaptığı bu ikaz, tarih boyu Müslümanların mağlubiyetlerinin baş müsebbibi olan İslâm'ı bırakıp da soylarla iftihâr etmeye bağlı olarak gelen parçalanmadır. İslâm yer ve göklerin değişmez hakikati,

﴿اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰيكُمْؕ﴾

buyruğuyla, dünyaya müdahale etmiş ve yegâne kıymet ölçüsünün iman ve takva olduğunu resmetmiştir. Kişinin takvası hangi kıymette ise üstünlüğü de o mikyasta olacaktır. İslâm karargâhının serlevhası,

﴿اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰيكُمْؕ﴾

âyet-i kerîmesi; küfür karargâhının girişinde ise Peygamberimiz'in ﷺ amcasını lanetleyerek ırk merkezli bütün birliktelikleri ayaklar altına alan şu ilâhî buyruk vardır:

﴿تَبَّتْ يَدَٓا اَبِى لَهَبٍ وَتَبَّؕ﴾

"*Peygamberin amcası da olsa İslâm'ın baş hasmı Ebû Leheb'in elleri kurusun, kurudu da zaten.*"(291)

ts.), 3/483.

(290) Mü'minûn, 23/101.

(291) Tebbet, 111/1.

İslâm intişâr ettikçe Ebû Leheb'in hem elleri hem yolları kurudu. Bu âyet-i kerîme, mü'minlere "Yeryüzünde biri iman diğeri küfür olmak üzere iki karargâh var. Bunun ötesindeki her şey teferruattan ibarettir. Irk cihetiyle Allah Rasûlü'nün ﷺ en yakınında yer alan Ebû Leheb, yol cihetiyle düşman olduğundan küfür karargâhında kabul edilip lanetlenmiştir." der.

İslâm'la insanlığın safları yeniden düzenlendi. Irkından dolayı aşağılanan Habeşli köle Bilâl b. Rabâh, İranlı Selmân-ı Fârisî, Süheyb-i Rûmî İslâm karargâhına alındı. Onun için diyoruz ki İslâm dâvasının özeti, "Ne Mutlu Müslümanım Diyene!" ifadesidir.

İslâm karargâhında iman, aşk, vecd, takva, merhamet, adalet, terakkî; küfür karargâhında ise barbarlık var.

İblis'in Parlamentosu

Hakk'ın üzerini inkârla örtenler, İblis'in idrâk melekelerini kaybetmiş köleleridir. Azad kabul etmezler. Bu yüzden insanın hâlis hürriyetinin Hakk'a kullukta olduğunu söyleyen peygamberlerle ve bağlılarıyla savaşırlar.

Kâfirlerin ittifâkı, birbirlerine olan muhabbetten değil, İslâm'a olan nefretten kaynaklanır. Şeytan'ın en büyük korkusu, küfrün ittifâkının dağılması, Müslümanların da ihtilaftan ittihâda adım atmasıdır. Muhammed İkbal son divanı "Armağan-ı Hicaz"daki bir kasîdesinde bütün şeytanların ve İblis'in sisteminde görev alan idarecilerin iştirâkiyle gerçekleşen, dünyadaki dînî ve siyâsî hareketlerin geleceğinin görüşüldüğü bir meclisi "İblis'in Parlamentosu" olarak tasvir eder. İkbal, kasîdede İblis'in bütün adamlarını dinledikten sonra sistemini tehdit eden en büyük tehlikenin İslâm olduğunu beyân eder. Küfrün niçin İslâm'a karşı tek bir safta toplandığının arka planını resmeden oturum şu şekilde gerçekleşir ve şunlar konuşulur:

"İblis'in kadrosu, bir kongrede toplanıp dünyanın gidişatı ve sistemlerini tehdit eden tehlikeler ve şeytanın nizâmının hâkimiyeti için eda edilmesi gereken vazifeleri görüştü. İblis'in kadrosu, kendilerini saran ve sistemlerini tehtid eden tehlikeler üzerine fikir alışverişinde bulunup birbirilerini uyardı. İçlerinden biri, sistemlerini tehdit eden bir tehlike olarak Cumhuriyet'i zikredince, diğeri ona şu şekilde cevap verdi: "Cumhuriyet sistemi seni ürkütmesin! Zira o diktatörler için bir kılıftır. İnsanları bir uyanış içerisinde görünce çare olarak krallığa, Cumhuriyet elbisesini biz giydirdik. Krallık idaresindeki insanların, sistemimize karşı tahripkâr bir başkaldırı planı yaptığını görünce ellerine Cumhuriyet oyuncağını tutuşturduk. Böylece onu hürriyet diye kölelikle oyaladık. Baksana Batı Cumhuriyetlerine! Yüzleri aydınlık, içleri ise Cengiz Han'ın kalbinden daha karanlık."

Mecliste hazır bulunanlardan bir diğeri şunları söyledi: "Cumhuriyet adı altında saltanat ve köleliğin ruhu yaşayacaksa varsın ismi Cumhuriyet olsun! Hiçbir zararı yok. Lakin Cumhuriyet müdafii olan bu dost, Karl Marx adlı Yahûdinin kopardığı fitne hakkında ne buyurur? Bu korkunç herif, peygamber olmadığı hâlde bağlılarının eline sanki kutsal bir kitap tutuşturmuştur. Bu adam, dünyayı yerinden oynatacak bir nidâ koparararak bütün emirliklerin ve saltanatların temellerini sarsacak, köleleri efendilerine karşı uyandırabilecek midir?"

Bir başka üye, meclis başkanına hitaben şunları söyledi:

"Muhterem Efendim! Avrupalı sihirbazlar her ne kadar senin gönüllü bağlıların olsalar da ben onların ileri görüşlü oldukları kanaatinde değilim. Zira biz sosyalist hareketi küçümsemiştik. Bugün ise şerri her tarafı kuşattı. Yeryüzü, yakın bir gelecekte kopacak büyük tufanın korkusunu yaşıyor. Efendim! Hükümfermâ ettiğin dünya üzerine yıkılacak, nizâm-ı âlem altüst olacak!"

Bunun üzerine meclis başkanı İblis, söz alıp şu meyanda bir konuşma yaptı, "Rahat olunuz. Dünyanın idaresini elimde tutuyor, dilediğim gibi tasarrufta bulunuyorum. Gelecekte dünya acı bir sürprizle yüzleşecek. Milletleri birbiriyle savaştıracağım. Köpekler gibi saldıracak, kurtlar gibi birbirini parçalayacaklar. Politik liderlerin ve kilise yobazlarının kulaklarına bir vesvese fısıldadım mı, akılları gider, deli divaneye dönerler.

Sosyalizma bahsine gelince, bundan endişe etmeyiniz! Zira fıtratın insanlar arasında oluşturduğu uçurumu sosyalist felsefe kapatamaz. Beni korkutan, pabucu dama atılan sosyalistler ve beyinsiz sefiller değil; küller altında hayat kıvılcımları kaybolmayan, yatak yüzü görmeyen, seherlerde gözyaşı döken insanları hiç eksik olmayan İslâm'dır. Bu noktada tecrübesi olanlarca da malumdur ki, yarının tehlikesi sosyalizma değil, İslâm'dır.

İslâm ümmetinin, Kur'ân-ı Kerîm'i bıraktığı ve diğer milletler gibi mal toplama derdine düştüğünü memnuniyetle görüyorum. Bu yüzden biliyorum ki, Doğu'nun pek karanlık ve uğursuz geceleri gibi âlimleri de karanlıkları aydınlatan "yed-i beyza"ya sahip değiller. Bu noktada şundan korkuyorum ki, bu asırda ortaya çıkan bela ve musibetler bu ümmeti rahatsız ederek yatağından kaldıracak, tekrar onu Hz. Muhammed'in Şerîat'ına döndürecek. Muhtaçları himâye eden, ırz ve namusları koruyan, kerâmet ve şeref yolu, emanet, iffet, şecaat, kahramanlık ve cihâd dini olan İslâm, köleliğin her çeşidini reddetti; insanı esarete çağıran her izi yok etti. Köle ile efendi arasındaki farkı kaldırdı. Yerine göre garibanı sultana tercih etti. Zekât sistemiyle malı her türlü kirden arıttı, servet ve mülk sahiplerine bir emanetçi hükmü verdi. Muhammed'in dinine karşı sizi uyarırım. Söyler misiniz? "İslâm, 'Yeryüzü Allah'ındır. Orada krallık da, sultanlık da yoktur." diye hay-

kırdığı gün hangi devrim O'nun fikir ve hareket planında meydana getireceği tehlikeden daha şiddetlidir!

Bütün gücünüzle İslâm'ın insanların dikkatlerinden uzak kalması için çalışın. Bununla birlikte bugün Müslümanların Rablerine ittibada zafiyet, dinlerine itimatta güvensizlik içerisinde olmalarından dolayı sevinin. Mü'minlerin kelam ve ilahiyat meselelerini derinlemesine tartışması, Kur'ân'ı teville meşgul olmaları, bizim için fevkalâde mühimdir. İslâm'ın ezanının okunmasına da fırsat vermeyin. Zira ezan ve tekbir, dünyada yaptığımız büyük sihrin tılsımını bozabilir. İslâm'ın gecesinin uzaması ve seher vaktinin gecikmesi için çalışın.

Yoldaşlarım! Müslümanı ciddiyetten ve aksiyondan uzak tutun ki, dünyadaki yarışı kaybetsin. Müslümanın başkasının kulu olarak kalması, uzlete çekilmesi, zühdü rahbâniyetle karıştırıp dünyayı başkalarına bırakması bizim hayrımızadır.

Şerîat'ın, dünyayı yönetme mesuliyetini kendilerine yüklediği bu ümmet, bir uyanırsa bize eyvahlar olsun!"(292)

Kapitalizma'nın müessisi de ondan kaçan insanların İslâm'a sığınmasının önüne geçebilmek için uydurulan sosyalizmanın da kurucusu, İblis'in taşeronu Yahûdi'dir. Bu yüzden İblis, bütün sistemlerin esasında kendi tarafından İslâm'ın yürüyüşüne mâni olabilmek için îcâd edildiğini söylemekte; kapitalizma gibi sosyalizmanın da idaresinde olduğunu itiraf etmektedir. İblis'in vatanı, sistemi yoktur. Hangi sistem Müslümanlara karşı tesirli ise onun tarafında ve tâbilerinin safında yer alır, danışmanlık hizmeti verir. Şeytan, İslâm'ın tarih boyu bütün sistemlerin mezarını kazdığını, uyanan Müslümanların da bu çağın hâkim ideolocyalarını etkisiz hâle getireceğini bildiğin-

(292) Bkz. Ebü'l-Hasan en-Nedvî, ***Ravâi'u İkbâl*** "Barlemânu İblîs" (Dımaşk: Dârü'l-Fikr, 1960), s. 63-70.

den adamlarına, "İflasımız, Müslümanların kıyamdan kıvama erip, bütün ideolocyaları enkaza dönüştüreceği gündür." demektedir.

İblis için tek düşman İslâm'dır. Bu yüzden bütün stratejisi, İslâm'a karşıdır. Medya bu stratejinin bir sonucu olarak ulemâya saldırır.

Komünizmanın devlet adına insanları sömüren, emeği takdis ederken mülkiyeti inkâr eden, bununla da üretenle tüketeni aynileştiren bir sistem olduğunu, fıtratla savaşan bütün sistemler gibi onun da çökmeye mahkum olduğunu Karl Marx bilmiyor muydu?! Peki madem o da çevresi de bunu biliyordu, niçin bu masalları hakikat diye insanlara sundular. Çünkü hedeflerinde komünizma ile, kapitalizmadan usanan insanların İslâm'a yönelmelerine mâni olmak vardı. Hinduizm ve Budizm gibi beşer imalatı dinlerin müessisleri de mütenebbiler de Allah'la ﷻ irtibatlarının olmadığının elbette idrâkindeydiler.

Uydurulan ve bozulan bütün dinlerin temelinde insanlığın sömürülmesi vardır. Sömürünün en çirkini ise ıslâh kisvesi altında yapılanıdır. Batı'nın insan hakları ve özgürlükler kisvesi altında yaptığı sömürü ne kadar onursuzsa, kadını özgürleştirme görüntüsü altında yapılan ve onu şehvetperestlerin tutsağı hâline getirme ameliyeleri de en az o kadar onursuzdur.

İslâm'la küfrün, Allah Rasûlü'nün ﷺ yoluyla İblis'in sisteminin birbirinden ayrıldığı temel nokta şudur: Allah Rasûlü ﷺ ne söylediyse önce kendi yaptı, sonra insanları ona davet etti. Küfür ise yapmadığı güzellikleri söyledi, yaptığı şerleri gizledi. Efendimiz, ﷺ külfeti kendi çekti, nimeti insanlar arasında paylaştırdı. İlk olarak amcası Abbâs'ın faiz alacağını kaldırdı.[293] Mekke'yi fethedince maddi gelir getiren "hicâbe" hizmetini başkalarına, ücretsiz olan "sikâye"yi kendi

(293) İbn Hanbel, ***el-Müsned***, 34/300.

akrabalarına verdi. Zenginden aldığı sadakayı fukaraya dağıttı, ailesine yasakladı. Medîne-i Münevvere'ye geldiğinde hangi evde yaşadıysa, İslâm Devleti Arap Yarımadası'na hâkim olduğunda da o evde yaşadı, vefat edene kadar hânesini değişmedi. Küfür ise, insanlık gibi iyilikle alâkalı bütün kavramları istismâr etti.

İlk insan hakları manifestosu olan Veda Hutbesi, Müslümanların yolunu aydınlattı. Allah Rasûlü, ﷺ hürriyet sancağını ülkelerden önce yüreklere dikti. İnsan hakları evrensel beyannâmesini neşretmekten başka insan haklarıyla alâkası olmayan Batılı adam ise, otağını kılıçla aldığı başlar üzerinde kurdu.

Firavun'un Sihirbazları

Firavun'un sihirbazları, küfür karargâhının muhâfızlarıydı. Firavun, saltanatını onlarla tahkim etmişti. Sihirbazlar, tezviratla insanlara korku verir, sömürünün önünü açarlardı. Her peygamberin devrinde sihirbazlar, küfür adına önemli vazifeler îfâ etmiştir. Hâini kahraman, kahramanı hâin gösteren ahlaksız medya da aynı role taliptir.

Küfür ve Propaganda

Küfür, makyajdır. Gerçek yüzünü İblis ve kurmayları bilir. Yalanı hakikat kalıbında sunmaktan ibaret olan propaganda ile ayakta durur, taraftar toplar. Bunun içindir ki, küfür cephesi medyaya büyük yatırım yapmıştır. İletişim vasıtalarından biri miadını doldurmadan diğerini devreye sürmüştür.

Cahiliyye'nin Kültür Elçisi

Kureyş'in zenginlerinden olan Nadr b. Hâris, ticaret için Hîre'ye ve İran'a gider. Oralarda Rüstem ve İsfendiyâr gibi acem hükümdarlarının hikayelerini anlatan eserleri satın alır. Mekke'ye döndüğünde

Kureyş ona: “Muhammed şöyle dedi.” deyince güler; onlara Fars hükümdarlarının sözlerini nakleder. Ardından, “Size aktardığım bu söz Muhammed'inkinden daha güzeldir.” derdi. Cahiliyye cemiyetinin kültür elçisi gibi çalışan Nadr b. Hâris, seyahatleri sırasında ud ve saz çalmayı öğrenmiş, Kisra'nın hikayelerine de vakıf olmuştu. Saz çalar, Fars diyarından getirdiği şarkıcı cariyeleri gençlere arz eder, Allah Rasûlü ﷺ âyetler okuyunca, gidip bunların tesirini yok etmeye çalışır, “Muhammed size Âd ve Semûd'un hikâyelerini anlattı, ben de size Kisrâların haberlerini getirdim!” diyerek Kureyşlilerin kafasını karıştırırdı. Hikaye ve şarkıcı cariyelerle gençlerin Allah Rasûlü'nün ﷺ meclisine gitmesine mâni olacağını zannederdi. Müslüman olmak isteyen birine şarkıcı bir cariyeyi gönderir, “Onu yedir, içir, şarkı söyle!” derdi. *“İnsanlar arasında, bir bilgisi olmadığı hâlde Allah yolundan saptırmak için gerçeği boş sözlerle değişenler ve Allah yolunu alaya alanlar vardır. İşte alçaltıcı azap bunlar içindir.”*(294) meâlindeki âyet, onun hakkında nâzil olmuştur.(295)

Nadr b. Hâris, masallarla Mekkeli gençlerin İslâm safına geçmesine mâni olacağını zannetmiş lakin sonunda kaybetmişti. Ne çağdaş hikayeleri ne şarkıcı kadınları ne sazı ne de sözü İslâm'ın karşısında durabildi.

Niçin Ulemâ, Medyanın Hedefinde?

Çağımızda da medya sihirbazları, kadını ve onun sesini kullanarak gençlerin İslâm'la yüzleşmesine engel olmaya çalışmakta. Medyanın her türlü yayında kadın unsurunu kullanmasının temelinde insanın hayatını ifsâd etmek vardır. Allah'ın ﷻ kalbini mühürlediği kâfirler kadrosu, İslâm'ın yürüyüşüne mâni olabilmek için kadın ticaretin-

(294) Lokmân, 31/6.

(295) Bkz. İbn Hişâm, ***es-Sîretü'n-Nebeviyye***, 1/332; el-Kurtubî, ***el-Câmi'***, 16/458.

den imtinâ etmeyecektir. Dünya esas itibariyle, kâfirlerle mü'minlerin savaş alanı gibidir. Biri ifsâda, diğeri imara çağırır. Nadr b. Hâris'e vâris olan medya sihirbazları, büyük bir manipülasyonla âlimleri sihirbaz ve üfürükçü gibi göstererek insanların onlardan nefret etmesi için elinden gelen hiçbir şeyi ardına koymaz. Osmanlı'nın son devri ve inkılâbın ilk yıllarında yazılan eserlerde ulemâ, üfürükçü olarak anlatılmıştır. Ulemâyı ancak küfür yobazlarının tanıttığı kadar tanıma imkanına sahip olan gençlerin zihninde âlim-i rabbâniler, saray meddahları ya da başkaları üzerinden geçimini sağlayan insanlar olarak canlandı. Gerçekte ise bu ümmet, hayatı saraydan ibaret zannedenlere itibar etmemiş, onları "dünya âlimleri", "kötü ilim adamları" terkibiyle nitelemiş, sözlerine itibar etmemiş ve rivâyetini almamıştır. Bize büyük bedeller ödenerek ulaşan İslâm mirası, Emevi'de olduğu gibi Abbâsi döneminde de işkence gören İmâm-ı Âzam'a, mükrehin talâkıyla alâkalı fetvasından dolayı dayak yemekten omuzları çıkan İmam Mâlik'e; zincire vurularak Yemen'den Bağdat'a getirilen, İmam Muhammed'in araya girmesi ile kurtulan İmam Şâfiî'ye; kırbaç yerken "Bana Allah'ın Kitabı'ndan ya da Rasûlü'nün sünnetinden delil getirin!" diyen Ahmed b. Hanbel'e dayanır. Bu ümmet, saraylarda beslenenlere değil, İmâm-ı Rabbânî gibi zulmün karşısına çıkarken kaç kişi olduğuna bakmayan, mazeret cümleleri kurmayan, "Sayımız az, gücümüz kifayetsiz!" diye sızlanmayan, "Gayret bizden, tevfik Allah Azze ve Celle'den diyen ilim ve irfan adamlarına" âlim dedi.

Köle Ruhlu Şarklıların Kıblesi İngiltere'de Kadın

İslâm'ın ulemânın cehd ve gayretiyle intişâr ettiğine şahit olan küfür cephesi her dönemde ulemâya hücum etmiştir;

"İngiltere'de yayımlanan bir araştırma, ülkedeki kadınların %8'inin, 18-24 yaş aralığındakilerin ise %97'sinin kamusal alanda

cinsel tacize uğradığını ortaya koydu."[296] şeklindeki haberi, bir ilim adamı kürsüye taşıyıp "Müslümanlar! Kız çocukları erkeklerle aynı ortamlarda okumasın, çalışmasın!" dediğinde, kadın üzerinden para kazananlar büyük bir panik içinde "Bu hocalar sürekli belden aşağı düşünür." diyerek insanların hâdise üzerinde düşünüp çare aramalarına mâni olmaktadır. Serbest şarklıların kıblesi olan İngiltere'de taciz %97'lerde. Kadına büyük bir zulüm var.

Fukahâ, ictihad yaparken cemiyetteki fesadı gidermeye öncelik vermiştir. Mevzû Mecelle'de "Def'i mefâsid celb-i menâfi'den evlâdır." şeklinde ifade edilmiştir.[297] Buna göre İmâm-ı Âzam, bir babanın kızına, bir damadın kayın validesine şehevî bir hâlde yaklaşması durumunda nikahın düşeceği yönünde içtihatta bulunmuştur.[298] 83 bin meselede ictihâd eden Ebû Hanife, kendisine tevcih edilen damat kaynana mevzuunda, şehevî bir hâl olacaksa hürmet-i musâhara babında nikahın düşeceğini söyleyerek önleyici bir fetva vermiştir. Böyle bir kişinin aileyle irtibatını kesmenin temelinde fesâdı gidermeye öncelik verme esası vardır. Ne var ki fetva makamı, mevzuyla alâkalı bir soruya cevap verince medya hâdiseyi büyük bir çarpıtmayla babanın kızına şehvetle yaklaşımını teşvik etmiş gibi vermiştir. Durum hırsızlıkla alâkalı hüküm beyân eden bir hâkimin hırsızlıkla suçlanmasından farksızdır. Kayınvalidesine, kızına tacizde bulunan insanların olduğu bir dünyada İmâm-ı Âzam, dâva mahkemeye intikâl ettiğinde başka nasıl davranabilirdi?! "Ben böyle ahlaksız bir dâvaya bakmıyorum!" deme hakkı olabilir mi?! Hangi hâkim, babası tarafından taciz edilen bir

(296)-https://www.ntv.com.tr/dunya/ingilterede-kadinlarin-yuzde-80i-kamusal-alanda-cinsel-tacize-ugradigini-belirtti,p1fUfqxjDkyJ7M5FJmVokA

(297) Hocaeminefendizâde Ali Haydar Efendi, ***Dürerü'l-Hükkâm Şerhu Mecelleti'l-Ahkâm*** (İstanbul: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2020), 1/89.

(298) Muhammed Muhyiddîn Abdulhamîd, ***el-Ahvâlü'ş-Şahsiyye fi'ş-Şerîati'l-İslâmiyye*** (Mısır: Mataba'atu'l-İstikâmeti, ts.), s. 56.

kızın dâvasına kayıtsız kalır?! Bu noktada hüküm beyân eden bir hâkimin zemmedilmesi, tacizcilerin elini güçlendirmez mi?! "Ben ahlaksız dâvalara bakmam!" diyenler, ırz düşmanlarının önünü açar. Hâkim bakmayınca suçlu, müctehid bakıp ictihâd yapınca mücrim mi olur?! Bu noktada eleştiri oklarını tacizcilere değil de, önleyici fetvalar neşreden ulemâya çevirenler, cemiyeti büyük bir fesâda sürüklerler.

Mühürlü Kalpler ve Çıplak Uyarıcı

Küfürde ısrara bağlı kalmanın bir neticesi olarak kalbi mühürlenen güruh uyarılsa da uyarılmasa da aynıdır. Zira onlar, yanlışın yanlış olduğunu bildikleri hâlde ona doğru muamelesi yapmaktadırlar. On yaşında bir kız çocuğunu dansöz kıyafetiyle ekrana çıkarmanın ahlaksızlık, faizin tefecilik olduğunu elbette onlar da biliyordur. Hakikatin üzerini inkârla örten kâfirler nerede durur, ne yaparsa yapsın, Müslüman sefere memurdur. Muhatapların tavrı ve duruşu İslâm'ın davet vazifesini ihlale yol açmaz. Allah Rasûlü ﷺ alaylar, istihzâlar, kabuller ve redler içerisindeki davetçi duruşunu şu ifadelerle kıymetlendirmektedir:

"*Benim ve Allah'ın bana verdiği hakikati hâkim kılma görevinin misali, milletine gelip: 'Düşman ordusunu gözlerimle gördüm, ben -uzaktakilere elbisesiyle işaret etmek için üst kıyafetini soyup alarak büyük tehlikeyi haber veren- çıplak uyarıcıyım. Kendinizi kurtarmaya bakın!' çağrısında bulunan kimsenin hâline benzer. Milletinden bir kısmı, onun bu uyarısını dikkate almış ve gecenin ilk vaktinde sessizce gidip kurtulmuştur. Bir kısmı ise onu yalanlamış, sabaha kadar oldukları yerde kalmış ve sabahleyin gelen ordu onları helâk etmiş, kimseyi bırakmamıştır. İşte bana itaat edip getirdiğime uyan kimsenin durumu ile bana isyan edip getirdiğim hakikati yalanlayanın durumu buna benzer.*"(299)

(299) Buhârî, H. No: 6482; Müslim,H. No: 2283.

Zafer, Doğan Gün Gibidir

Allah Rasûlü, ﷺ bu ifadeleriyle bizlere sanki şunları söylemektedir: "Mü'minler! Ben insanları İslâm'a davet ederken uykusuz gecelerim, susuz günlerim oldu. Hakaretlere uğradım. Yerimi, yurdumu terk ettim. Üzerime gelindi. Bedir'de gök gibi zafer kazandım. Uhud'da peygamber emrine muhâlefetin nelere mâl olduğunun görülebilmesi adına büyük acılar yaşadım. Lakin bir defa mazeret cümleleri kurmadım, 'Ben bu vazifeyi yapamıyorum Ya Rabbi!' demedim. Her şeyini kaybetmesine rağmen milletini kurtarma irâdesini yitirmeyen uyarıcı gibi mücâdele verdim. Yirmi üç yıllık risâlet hayatımın sonunda sizlere, Allah'ın ﷻ Kitâbı'nın en kılcal damarlarına kadar tatbik edildiği bir devlet ve Allah'ın ﷻ kendilerinden râzı olduğunu haber verdiği Ensâr ve Muhâcir'i bıraktım. Sünnetime bakın! Mazeret cümleleri kurmayın. Seferi bırakmayın. İnzâr edin. Kalpleri mühürlülere bakıp "Küfür bentleri aşılmaz!" diye meyûs bir hâlde meydandan çekilmeyin. Zafer, doğan gün gibidir. Bir anda gelir."

MÜHÜRLÜ KALPLER

﴿خَتَمَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ وَعَلٰى سَمْعِهِمْۜ وَعَلٰٓى اَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌۘ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظ۪يمٌ﴾

Küfürde ısrar edenlerin hâli, perdeleri kapalı olduğundan dolayı üzerine doğan güneşin nurundan nasiplenemeyen ev halkına benzer. Fıtratındaki imanı inkârla örtenler, Kur'ân-ı Kerîm'den müstefîd olamaz. İnsana hayat veren güneş, kökleri koparılan ağaçların fesâdını hızlandırır. Adalet, merhamet, çalışmak, paylaşmak diyen Kitâb'ın âyetlerinin okunduğu bir toplumda kâfirin hâli, suyun altına ters çevrilip koyulduğundan dolayı içine bir damla su girmeyen maşrapaya benzer. Bu yüzden Selmân-i Fârisî'nin ﵁, uzak diyarlardan gelip feyizlendiği nur oluğu Peygamberden ﷺ yanı başındaki amcası Ebû Leheb istifâde edemez. Bir tarafta "İslâm" kelimesini duyunca hasretten gözleri dolanlar, diğer tarafta öfkeden yerinde duramayanlar... Birincisi nâiliyette, diğeri ise nasipsizlikte zirvedir. Bu yüzden Kur'ân-ı Kerîm, bayılan bir insanın yüzüne atılan su gibi sonu cehennem olan inzârdan bahseder. İnzâr insandaki algı yanılmasını tedavi eden, idrâkini açan ilâhî bir ilaçtır. Lakin Kur'ân-ı Kerîm'in,

﴿خَتَمَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ وَعَلٰى سَمْعِهِمْۜ وَعَلٰٓى اَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌۘ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظ۪يمٌ﴾

"*Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir, gözlerinde de kalın bir perde bulunmaktadır ve onlar için büyük bir azap vardır.*"(300) buyurduğu gibi bu güruhun âyetlerle münâsebeti dikenlik araziye yağan yağmur gibidir. Ekili bir tarlanın dirilişine vesile olan yağmur, dikenli arazinin fesâdını artırır.

Allah'ın ﷻ duymak için yarattığı kulağı duymaktan, görmek için halkettiği gözü görmekten alıkoyanlar, kendi irâdeleriyle gözlerini ve kalplerini hakikate kapatırlar. Sonra da Allah Teâlâ azaları mühürler;

﴿فَلَمَّا زَاغُوا اَزَاغَ اللّٰهُ قُلُوبَهُمْ﴾

"*Onlar kayınca Allah da kalplerini kaydırdı.*"(301)

Aküsü biten, motoru bozulan bir aracı çalıştırıp götürmek nasıl muhalse, kalbi iflas eden bir insanı da Hak yolunda yürütmek öyle müşkildir. Allah Azze ve Celle, münâfıkların yerini kıymetlendirirken şöyle buyurmaktadır:

﴿صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَۙ﴾

"*Onlar sağırlardır, dilsizlerdir ve körlerdir; bu yüzden geri de dönemezler.*"(302)

Kur'ân-ı Kerîm; mü'mine bir aşk, bir heyecan verir. Mü'min; O'nunla ayağa kalkar, O'nun sayesinde aşkla görür, vecdle duyar. Aşktan mahrum olan, kalpten de hayattan da mahrumdur. Bu yüzden Üstad Necip Fazıl, onlara, "Hayat süren leşler!" der. Hayat süren bir leş, lisânı olsa da konuşamaz; gözü olsa da hakikati göremez. Tıpkı yeni de olsa aküsü biten bir aracın farlarının ışık vermemesi gibi. Kur'ân-ı Kerîm'e muhatap olamayan bir idrâki, insanlık ölürken ayağa kaldıramaz, konuşturamazsınız.

(300) Bakara, 2/7.

(301) Saff, 61/5.

(302) Bakara, 2/18.

Vahye Muhatap Bir Ev

Bir çocuk, körler ve sağırlar cemiyetinde büyürse hakîkate karşı duyarlı olamaz. Bu yüzden yaşayan ölüler arasına katılır. Çocuk önce ona kim olduğunu, nereden ve niçin geldiğini anlatan, yoldaki işaretleri gösteren, vahye muhatap bir anneye talebe olmalı.

Allah Azze ve Celle, insanın anne karnında dünyaya hazırlanış serüvenini anlatırken önce kulağı sonra gözü zikreder.(303) Çocuğu, annenin sesine talebe kılan kulaktır. Annenin dilini bilgisayar yardımıyla değil, duyarak öğrenir. Anne hangi lisânı konuşursa çocuk da onu öğrenir. Hiçbir dil uzmanı, ana gibi lisân öğretemez. Kulak yalanı hakîkat, hakîkati de yalan olarak öğretirse, çocuk hakikate bakar lakin, onu batıl olarak görür. Tefekkür, tezekkür, teakkul, tedebbür Müslümanı; mevzûnun öncesini, içini ve nihâyetini hesaba katarak düşünmeye çağırır. Lakin kulak ve göz gibi idrâk yolları haramı helal, helali de haram olarak tanıdıysa eşya ve hâdise gerçek sûretiyle idrâk edilemez.

Konuşmadan Önce Dinle

Allah Teâlâ'nın, O'nun ﷻ adına insanlarla konuşan peygamberlere de ilk hitabı, "Dinle!" şeklinde olmuştur. Hz. Mûsâ'ya ﷺ,

﴿وَاَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحٰى﴾

"*Ben seni seçtim, şimdi vahyedilecek olan hakikate kulak ver.*"(304) buyurdu. Dinlemenin görmeye önceliği var. Hakk'ı dinleyip bellemeyen, Hakk'a göre konuşamaz. Hakk'ı da ancak Hak'la bağlantısı olanlar konuşabilir. Bu yüzden Allah Azze ve Celle, devamında Hz. Mûsâ'ya ﷺ "*Firavun sarayında beni kudretimle hatırlayabilmen için namaz kıl!*" şeklinde emreder. Allah Rasûlü'ne ﷺ gelen ilk vahyin O'na ﷺ verilen bir

(303) Nahl, 16/78.

(304) Tâhâ, 20/13.

kitap olmamasına rağmen,

﴿اِقْرَاْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذٖى خَلَقَۚ﴾

"*Yaratan Rabbinin adıyla oku!*"(305) şeklinde başlamasında mecâzen bir dinleme mânası vardır. Nitekim mâna, "Okumak için dinle!" şeklindedir. Allah Rasûlü de ﷺ dinledi. Sonra âyetleri aldı, önce Mekke'ye sonra bütün cihâna okudu. Mevlâna da Mesnevi'ye "bişnev/dinle" diye başlar. Kulağını küfre kaptıran zamanla ona meftun olur.

İnsan duyduğu ile konuşur. Bu yüzden Allah Teâlâ önce kulağı zikretmekte. Ebeveyn çocuklarını karşılarına alıp okumadan önce onlarla konuşursa iyi şeyler dinleyen çocuk iyi görür. Çocuklar, lisânı annelerinden kalemle defterle değil, kulaklarıyla öğrenir. Çocukken onlara hangi duygu hangi ideoloji verilirse o yolda yürürler. Allah Teâlâ, o cihetle kulağı nazara verir. Önce onu getirir;

﴿خَتَمَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ وَعَلٰى سَمْعِهِمْۜ﴾

Allah Teâlâ, "onların kulaklarını ve kalplerini mühürlediğini" haber veriyor. Peki Allah Teâlâ, mühürlediyse o zaman bunların ne suçu var?! Masiyet arenalarına dönen ekranlar, gençlerin öncelikle kulaklarına hitap ediyor. En sefil ilişkileri, masum hâller olarak gösteren ekranların baş gayesi,

﴿لَا تَسْمَعُوا لِهٰذَا الْقُرْاٰنِ﴾

"*Dinlemeyin bu Kur'ân'ı!*"(306) şeklindedir.

Kur'ân-ı Kerim'le yüz yüze hesaplaşmaya cesaret edemeyenler, tarih boyu farklı platformlarda O'nu hedef aldı. Bu çağın Ebû Cehilleri de bugün meydan yerine çıkıp, mü'minlere,

---

(305) Alâk, 96/1.

(306) Fussilet, 41/26.

﴿لَا تَسْمَعُوا لِهٰذَا الْقُرْاٰنِ﴾

Açıkça "*Bu Kur'ân'ı dinlemeyin!*" diyemiyor lakin fuhuş albümüne dönen medya, ahlaksızlık kürsüsü ekranlarla "Kur'ân'ın kadına, erkeğe, faize, adalete, hakkâniyete dâir âyetlerine kulak vermeyin!" diyor. Bu noktada mü'mine düşen ise bütün hücreleriyle "işittik ve itaat ettik." demektir.

Allah Teâlâ önce kulağın ameliyesi olan dinlemeyi zikrederek ebeveyne, "Çocukları karşınıza alıp onlarla konuşursanız, büyük mesafeler kat edersiniz." buyurmaktadır.

İnsanlar lisânı kulak vasıtasıyla öğrenirler. Nitekim çocuklar, konuşmayı annelerinden kalemle değil kulakla öğrendiler. Bu yüzden çocuklara küçükken ne öğretilir, hangi duygu aşılanırsa öyle devam ederler. Çocuklar, ilerleyen hayatlarında İslam yolunda kalırlarsa fıtrî olan imanları kesbî olur; küfür yolunu güzergâh olarak seçerlerse kendi amelleriyle kalplerini mühürlerler. İnsan kaymak isteyince, Allah'ın ﷻ onu kaydırması göstermektedir ki, mühür kâfirin ısrarı neticesinde kalbe vurulmaktadır.

İnkârla Gelen Büyük Körlük

İnkâr yolunda ısrar edenler, hem Kur'ân'la hem de içlerindeki fıtratla savaşır. Lisân inkâr etse de hayatta olduğu müddetçe çalışan kalbi "Allah birdir." der. Hangi insan, çalışan kalbini bir komutla durdurabilir ya da bir emirle duran kalbi harekete geçirebilir. Bütün uzuvlar, Allah'ın ﷻ her şeyi bildiğine ve hikmetle yaratıp yönettiğine işaret eder. İnsanın saçı büyüyünce berbere gider. Eğer parmak gibi saçta da sinir olsaydı, insan saçı büyüdüğünde berbere değil hastaneye gidecek, anestezi ile uyutulduktan sonra tıraş olacaktı. Aynı durum tırnak için de geçerlidir. Tırnaklarda sair organlar gibi can olsaydı, onları

kesmek için her hafta insanlar ameliyathânelere girmek zorunda kalacaktı. Sürekli büyüyen saç ve tırnağın diğer organlardan farklı olması, Allah Teâlâ'nın varlığına işaret eden binlerce delilden biridir. Her hafta ameliyata giren, bir hafta düzelip gelecek hafta bıçak altına yatan insanın hayatı felç olurdu. Yerleri, gökleri muhteşem bir nizâm dairesinde yaratan Allah Azze ve Celle,

﴿إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ﴾

"*Şüphesiz biz, her şeyi bir ölçüye göre yarattık.*"(307) buyurmaktadır. Ağaçta, çiçekte, böcekte olduğu gibi saçta, başta da muazzam bir nizâm var. Nâmütenâhi delil, "Allah birdir." diyor.

Kalp, ölçüyü kaybedince kaskatı kesilir.(308) Ne insaniyetten ne de merhametten nasibi kalır. Kaskatı kalpler, insanların felaketini hazırlar. İmanlı yürekler ise, Hz. Ebû Bekir ﵁ gibi zor zamanlarda merhametiyle destan yazar. Hz. Ebû Bekir ﵁, devlet başkanı olmadan önce içinde kötürüm hasta da olan bir mahallenin koyunlarını sağar, sütünü onlara teslim ederdi. Halife olunca onlardan bir kız çocuğu, "Şimdi daha koyunları sağamaz." dedi. Bunu işiten Ebû Bekir ﵁, "Bilakis Allah Azze ve Celle'den içine girdiğim bu vazifenin yapmakta olduğum hiçbir şeyi değiştirmemesini umuyorum." dedi. Hz. Ebû Bekir ﵁, yoğun gündemi içerisinde ne Allah'a ﷻ karşı kulluk vazifesinden ne de kullara karşı iyilik yapma ödevinden ferâgat etti. Mihrapta namaz kıldırdı. Fetih planları hazırladı, cihatta orduyu yönetti. Bütün bunları yaparken ne gurura kapıldı ne de insanlara yukardan baktı. Sütü sağdı, fukaranın kapısına bıraktı. Dünyadan ayırılırken de şöyle diyerek bütün devlet başkanları için ders olacak bir veda yaptı:

(307) Kamer, 54/49.

(308) Bkz. Bakara, 2/74.

"Üzerimdeki bu iki parça elbiseyi yıkayın. Beni onlarla kefenleyin." Vasiyyet hükmündeki bu ifadeleri duyan Hz. Âişe ﵂, "Size yenisini almayalım mı?" diye sorunca, Hz. Ebû Bekir ﵁, "Hayır, diri yeniye ölüden daha çok muhtaçtır." der. O hâlde,

«كَفِّنُونِي فِي ثَوْبَيَّ هاذَيْنِ»

"Beni bu iki elbise ile kefenleyin."(309)

Erkeğin kefeni kamis, izâr ve lifafeden oluşursa buna "sünnete uygun kefen", iki parçadan oluşursa "kifaye" ve tek parçadan mürekkepse buna da "zaruret" denir.(310) Hz. Mus'âb'ın ﵁ kefeni, zaruret kefeniydi. Başını örtüklerinde ayağı, ayağını örtünce başı açılıyordu. Allah Rasûlü'nün ﷺ emriyle başı örtüldü, ayakları izhir otuyla kapatıldı.(311) Hz. Ebû Bekir ﵁ da, devlet başkanı olarak kefen-i kifâye ile ayrıldı dünyadan. Bununla bize sanki şu mesajı verdi. "Bu elbiselerle ben kıyamda durdum, rükûya vardım. Secdeye kapandım. Bunlar üzerimde iken Hz. Muhammed'le ﷺ hicret ettim, bu elbiselerle Peygamber Aleyhisselâm'ın mescidinde namaz kıldırdım. O hâlde beni üzerimdeki bu iki parça elbise ile defnedin, melekler bana geldiğinde "مَنْ رَبُّكَ /Rabbin kim?" diye sorduğunda işte ben peygamberin talebesi Ebû Bekir'im diyebileyim."

---

(309) Ebûbekir Abdurrezzâk b. Hemmâm es-San'ânî, ***el-Musannef*** (Beyrût: el-Mektebü'l-İslâmî, 1983), 3/423-424 (H. No: 6178). Hz. Ebû Bekir'in ﵁ iki parça elbise ile kefenlendiği rivâyeti sahih olduğu gibi üç parça elbise ile kefenlendiğine dair de sahih rivâyetler vardır. Bkz. Buhârî, H. No: 1387. Fukâha, "kefen-i kifâye" noktasında iki parça elbise ile defnedildiğine dair rivâyetleri esas almıştır. Bkz. Burhânuddîn el-Merğînânî, ***el-Hidâye Şerhu Bidâyeti'l-Mübtedî*** (Karaçî: Mektebetü'l-Büşrâ, 2021), 1/285.

(310) Hasan b. Ali eş-Şurunbulâlî, ***Nûru'l-Îzah*** (Karaçi: Mektebetü'l-Büşra, 2021), s. 188-189.

(311) Buhâri, H. No: 3897; İbn Sa'd, ***et-Tabakât***, 3/121; İbn Hacer, ***el-İsâbe***, 10/184; İbn Abdilberr, ***el-İstî'âb***, 4/1474-1475.

Hülâsa

Küfürde ısrar edenlerin kalplerine mühür vurulur. Göremez, duyamaz, Hakk'ı konuşamazlar. Yakılan, yıkılan, talan edilen Bilâd-ı İslâm, kilisenin mühürlediği gözü, kulağı, kalbi iflâs eden insanların eseridir. Bu yüzden adaletin yerini zulüm, hakka râzı olmanın yerini soygun almıştır. İslâm, mü'min kalplere rahmet muştular. Bu yüzden Abdurrahman b. Avf رضي الله عنه gibi mü'min zenginler sadece kendi evleri için değil, bütün mahallenin evlerinin mamur olması için mesai yapar. İnsanlar, hayır ya da şer olarak yaptıklarının bir kısmını mükâfat ya da ceza olarak burada görecek. Mü'minleri güzel günler, kâfirleri ise elim bir azap bekliyor. Okula giden bir talebe öğretmenin ikazlarını dikkate almaz, çalışmazsa yıl sonunda cezasını çeker. Yeryüzünün bir imtihân yeri olduğunu haber veren Kur'ân-ı Kerîm, büyük duruşmadan önce imtihâna hazırlanmayı telkin ediyor. Eğer bu hakîkatleri insanlar hayatlarına taşırlarsa cennete, Cemâlullah'a muhatap olarak kazanacak; kâfirler ise dünyada geçici bir süre kazanarak âhireti kaybedecekler.

İSLÂM ÜMMETİ'NİN YÜREĞİNE TEBESSÜMLE DÖŞENEN MAYIN: NİFAK

Bakara Sûresi'nin ilk beş âyeti; insan unsurunun ideal hâli mü'minlerden, onlara "insan-ı kâmil" olmanın ufkunu gösteren Kur'ân-ı Kerim'den, amentüden, ibadetten ve güzel âkıbetten bahseder. Muhatabı "güzel bir son"a nâil olmak için hayata iman ve amelle başlamaya davet eder. Sonraki iki âyet; insanın kemal ufuklarından "esfel-i sâfilîn"e savrulmasının nümûne şahsı kâfirin, vahyi nasıl reddettiğini, tedavi kabul etmez bir vücut gibi hakîkate nasıl direndiğini, nihayet küfürle yaşama ısrarına bağlı olarak kalbinin Allah ﷻ tarafından nasıl mühürlendiğini anlatır. Peşi sıra gelen on üç âyet-i kerîme; güce göre kıblesini değiştiren, ortama uygun yüzler edinen münâfıktan bahseder.

Yağmur Beklerken Kopan Kasırga

Küffârın hâlini iki âyet-i kerîmede hülâsa eden Allah Azze ve Celle, münâfık bahsinde ayrıntıya girdi. Çünkü Müslümanların içinde yaşayan, onları bölmeyi vazife-i asliyye edinen, kâfire dost Müslümana ise gizli düşman olan münâfık, mayın gibidir. Ne zaman patlayacağı ve etrafını nasıl tahrip edeceği belli değildir. Kâfirin ise dışı, içi gibidir. Bu yüzden Müslüman, ona karşı sürekli teyakkuz hâlindedir.

Münâfık, yağmur beklerken kopan kasırgadır. Namazı da tebessümü de yalandır. Camide, çarşıda, pazarda, devlette, cephede hâsılı hayatın

her noktasında gündeminde Müslümanlara zarar vermek vardır.

Mekke Dönemi'nde Kâfir, Medîne'de Münâfık Artar

İslâm'ın güçlü olduğu zamanlarda münâfıklar, küfrün güçlü olduğu devirlerde ise kâfirler artar. Bu yüzden küfrün hâkim olduğu Mekke-i Mükerreme'de münâfık yok, sadece mü'min ve kâfir vardı. Çünkü Müslüman olmanın bedel ödemeyi gerektirdiği yerde münâfık olmaz. Medîne gibi Müslümanlığın mûteber olduğu diyarlarda ise kâfirler, münâfık kimlikleriyle varlıklarını devam ettirir.

Dinleri dünya olanlar, Mekke Dönemi'nde küffârın safında durdu; Medîne'de ise Allah Rasûlü'nün ﷺ eteklerine tutundu. Mekke Dönemi, küffârın mü'minlere adâvetini kustuğu, Medîne ise bedel ödeyen mü'minlerin saadete erdiği mübarek bir zaman dilimidir.

Nifak, Kalbin Dili Tekzib Etmesidir

Nifak, yerin altındaki tünele nisbetle bu ismi almıştır. Zira küfrünü gizlemesi itibariyle münâfık, tünele girerek gizlenen kişiye benzer.(312) İslâm ulemâsı, Kur'ân-ı Hakim'den hareketle "nifak"ı târif ederken şöyle demektedir: "Dille imanı ilan ederken kalpte küfrü saklamaktır."(313) Münâfığın lisânında kelime-i şehâdet, içinde ise onu inkâr vardır. İçi dışını, kalbi dilini tekzib eder.

Riyâ ile nifak arasında derin bir irtibât vardır. İnsanlar bir şeyi görsün diye yapmaya "riya", duysun diye konuşmaya ise "sum'a" denir. Sum'a da bir cihetle riyâdır. Küfrü gizleyip imanı ilan etmek nifak, mâsiyeti sak-

(312) el-İsfahânî, ***Müfredât***, s. 502; Ebü's-Seâdât Mecdüddîn el-Mübârek b. Esîrüddîn Muhammed b. Muhammed eş-Şeybânî el-Cezerî İbnu'l-Esîr, ***en-Nihâye fî Garîbi'l-Hadîsi ve'l-Eser*** (Riyâd: el-Mektebetü'l-İslâmiyye, ts.), 5/98.

(313) Ebü'l-Hasen Alî b. Muhammed b. Alî es-Seyyid eş-Şerîf el-Cürcânî, ***et-Tarifât*** (Beyrût: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 2002), s. 241.

layıp kulluğu izhâr etmek ise riyâdır.[314] Münâfık gibi mürainin de ameli batıldır.

Büyük ve Küçük Nifak

Nifakın en büyüğü insanın; Allah'a ﷻ, meleklere, kitaplara, peygamberlere ve Kıyâmet'e iman etmiş görünerek inkâr etmesidir. Âyetlerdeki münâfık manzaraları bu şahıslarla alâkalıdır. Münâfık, mutlak olarak kullanıldığında akîdede münâfık anlaşılır. Küçüğü ise büyük nifakın mukaddimesidir. Bu yüzden ona küçük nifak denir. Yalan konuşmak, sözünde durmamak, emanete ihanette bulunmak, kalben nefret ettiği kişiye yanında olmaktan büyük onur duyduğunu söylemek gibi hususlar fiilî olarak her ne kadar münâfığın amellerine benzese de kişide iman olduğu ve İslâm'dan çıkıp başka bir millet yapısına dahil olmadığı için bu hasletlere sahip olan kişinin kâfir olduğuna hükmedilmez. Bu noktada Allah Rasûlü ﷺ şöyle buyurmaktadır:

"*Münâfığın alâmeti üçtür; konuştuğunda yalan söyler. Söz verdiğinde sadâkat göstermez. Kendisine bırakılan emanete ihanet eder.*"[315]

Büyük nifakla insan İslâm'dan çıkar. Küçük nifakta ise böyle bir hususiyet yoktur. Büyük nifakta insanın içiyle dışı akîdede, küçüğünde ise amel planında farklıdır. Büyük nifak, Müslüman olmayanda görülürken; küçüğü ise bazen Müslümanda görülebilir.

Münâfığı Mü'minden Ayıran Çizgiler

İnsan, muhatabının kalbine muttalî olamadığından, kimin münâfık kimin hakiki mü'min olduğunu anlayamaz. Allah Azze ve Celle,

(314) Bkz. Alâuddîn Ali b. Muhammed b. İbrâhîm el-Hâzîn, ***Tefsîrü'l-Hâzin*** (Lübâbu't-Te'vîl fî Meânî't-Tenzîl) (Beyrût: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 2004), 2/317.

(315) Buhârî, H. No: 33; Müslim, H. No: 59.

Kur'ân-ı Kerîm'de münâfıkların hâllerini ana hatlarıyla nazara vererek Müslümanları tuzaklara karşı uyarmaktadır. Müslümanın; münâfıkların söz ve amellerinin neler olduğuna vakıf olması, onu aldanıp büyük felaketlere savrulmaktan muhafâza eder.

Münâfık, İslâm'a Değil; Menfaatine İnanır

Münâfık, İslâm'a değil; dünya dinine inanır. Dünyalığı neredeyse kıblesi oradadır. Müslümanların safında, onların gücünden istifâde etmek için durur. Kendisine iman telkin edildiğinde, "Akılsızların inandıkları gibi biz de mi inanalım?!" der.(316)

Camide, cemiyette inandığından dolayı değil, menfaatinden ön safta durur. Lisânıyla Müslümanların safında, kalbiyle ise kâfirlerin yanındadır. Günah işlerken hayadan değil, küfrü ortaya çıkmasın diye saklanır. Allah Azze ve Celle'nin "eş-Şehîd" olduğuna inanan, ne birkaç yüzle yaşar ne de yalan söyler. Bilir ki kimsenin görmediği yerlerde de "eş-Şehîd" olan Allah Azze ve Celle, onun her ameline şahittir. İlâhî müşâhede altında olma şuuru, Müslümanın ahlâkını tezyin ederken inkâr; münâfığı, düşündüğü konuştuğunu yalanlayan bir varlık hâline getirir:

﴿يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللّٰهِ وَهُوَ مَعَهُمْ اِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضٰى مِنَ الْقَوْلِۜ وَكَانَ اللّٰهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُح۪يطاً﴾

"Onlar, yaptıklarını insanlardan gizleyebilirler lakin Allah'tan gizleyemezler. Zira gecenin karanlığında, Allah'ın râzı olmadığı fikri geceden örgüleştirdiklerinde Allah onların yanı başındadır. Ve Allah, onların bütün yaptıklarını ilmiyle kuşatmaktadır."(317)

---

(316) Bakara, 2/13.

(317) Nisâ, 4/108.

Münâfık Allah'ı ﷻ Değil, Kulları Ta'zîm Eder

Bakara Sûresi'nde münâfıklarla alâkalı sahne, kâfirlerin mühürlü kalplerinden sonra açılır. Gözleri, kulakları idrâk etme gücünü kaybeden insanlar baktıklarını göremez, duyduklarını anlayamaz. Bu yüzden inanmış gibi görünen münâfık, hem imanın dünyadaki güzelliğinden hem de âhirette kurtarıcı hususiyetinden mahrum olur.

MÜSLÜMAN GİBİ GÖRÜNEN KÂFİR

﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَبِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ﴾

"İnsanlardan bazıları da vardır ki, inanmadıkları hâlde 'Allah'a ve âhiret gününe inandık' derler."(318) İnanmayan birinin namaz kılması, hacca gitmesi zordur. Camide en ön safta en huşulu bir mü'min görüntüsü veren münâfık, evde hiç namaz kılmaz. Bu hâliyle Allah'ı ﷻ değil, kulu ta'zîm eder. Dolayısıyla evde kılmayıp camide kılan münâfığın secdesi Allah ﷻ için değil, kul içindir.

Müslümanların Yok Olacağını Bekler

Müslüman, Allah Azze ve Celle'nin her tasarrufuna hüsn-ü zân ile bakar. "Lütfun da hoş kahrın da hoş!" der. Çünkü Rabbi'ne sılası vardır.

Münâfık, kulun Allah'la ﷻ olan sılasını kaybetmiştir. Hâdiseleri zâhir yönüyle değerlendirir, hükümleri de bu değerlendirme üzerine bina eder. Kadere, kazaya, ilâhî tedbir ve takdire inanmadığından korkuları hiç bitmez.

﴿وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّآنِّينَ بِاللّٰهِ ظَنَّ السَّوْءِ﴾

"Erkek olsun, kadın olsun, Allah hakkında -Müslümanlara yardım etmez, onları Mekke'ye muzaffer olarak döndürmez şeklinde- kötü zan

(318) Bakara, 2/8.

besleyen münâfıkları ve müşrikleri de cezalandırmak için mü'minlerin kalplerine sekinet indirdi, onlara feth-i mübin vadetti."(319)

İslâmsız bir dünya hayaliyle yaşayan münâfık, felaket çemberinin bir gün Müslümanları içine alıp yok edeceği inancına sahiptir. Bu yüzden Müslümanların zafer kazanmaları, onları en az mücerred kâfirler kadar üzer, başlarına bir musibet gelmesi ise onları sevindirir.(320)

İslâm safının dağılması, münâfığın öncelikli hedefidir. Çünkü İslâm ümmeti dağıldığı gün, inandığı gibi yaşama hürriyetine kavuşacaktır. Bu yüzden ömrünü İslâm'a tuzak kurmaya adar.

Nifak, İnsaniyeti Unutmaktır

Arapça "görmek" anlamında "înas" kelimesinden türeyen "insan", görünmeyen bir varlık olan cinne nisbetle bu ismi almıştır.(321) Kur'ân'ı Kerîm'de bu kelime görmek anlamında kullanılmıştır. Nitekim evlilik çağına gelen yetimlerin aklî durumunun tesbit edilmesinden sonra mallarının kendilerine verilmesini emreden âyet-i kerîmede;

﴿فَاِنْ اٰنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُٓوا اِلَيْهِمْ اَمْوَالَهُمْۚ﴾

"*Yetimlerin yeterli fikrî olgunluk düzeyine eriştiklerini gördüğünüzde, mallarını kendilerine verin.*"(322) buyrulmaktadır.

Kelimenin aslının "unutmak" anlamında "nisyân"dan geldiği de söylenmiştir. Bu görüşü tercih edenler İbn Abbâs'ın,

﴿وَلَقَدْ عَهِدْنَٓا اِلٰٓى اٰدَمَ مِنْ قَبْلُ فَنَسِيَ وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا۟﴾

(319) Fetih, 48/6.

(320) Bkz. Tevbe, 9/50.

(321) İbn Manzûr, ***Lisânu'l-Arab***, 6/16.

(322) Nisâ 4/6.

"Biz daha önce Âdem'e (cennetteki ağacın meyvesinden yeme diye) emretmiştik. Fakat o unuttu; biz onda yeterli bir kararlılık görmedik."(323) âyet-i kerîmesi sadedindeki, "İnsan kendisine emredileni unuttuğundan dolayı insan olarak isimlendirildi." mütalaasını esas almışlardır.(324)

Hz. Âdem ﷺ, emri unutup yasak ağaçtan yiyince cennetten dünyaya gönderildi. Sonra da O ﷺ ve çocukları, bu unutma hâdisesinin sonuçlarını hiç unutmaması itibariyle insan ismiyle anıldı. Allah Azze ve Celle'nin "insanlardan bir grup"(325) olarak zikrettiği münâfıklar ise insaniyetlerini unuttu. Müslümanlar arasında birkaç yüzlü varlıklar olarak yaşadılar.

Hz. Âdem'de ﷺ mücerred unutmak, münâfıkta ise ihanete dayalı bir unutmak vardır. Biri emri, diğeri ise yaratılış gayesini unuttu. Bu yüzden Hz. Âdem'in ﷺ var oluş gayesi olarak görüp bekâsı için canını ortaya koyduğu İslâm, münâfık için sadece gelir kapısıdır.

Her insan gibi bütün azalarıyla İslâmiyete girmekle emrolunan münâfığın İslâm'dan nasibi; sadece dilindedir. Bu yüzden Allah Azze ve Celle, onların

﴿اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَبِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ﴾

"*Allah'a ve âhirete iman ettik.*" yönündeki ifadelerini,

﴿وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَۘ﴾

"*Onlar inanmamışlardır.*" ifadesiyle yüzlerine vurmaktadır. Kur'ân'ın münâfıkların, "İman ettik" şeklindeki ifadelerini, isim cümlesiyle reddetmesi, onların imanla en küçük bir alâkalarının olmadığını resmetmektedir.

---

(323) Tâhâ, 20/115.

(324) el-Kurtubî, ***el-Câmi'***

(325) Bakara, 2/8.

Münâfıkların imanlarını reddeden bu âyet, hakiki mü'minlerde derin bir sarsıntı oluşturduğundan sahâbe-i kirâm, "Nifaktan bizde de bir pay var mı?!" diye korkardı.

"Kullar Ne Der?!" Hastalığı

Müslüman, her hâlini gören ve bilen Rabbi'nin rızâsını esas alarak yaşar. Ne ödüllere ne de aferinlere taliptir. Oğluna, "Eğer kızlarla dolaşırsan" ya da kızına, "Erkeklerle beraber oturup kalkarsan insanlar ne der?" diyen bir baba, müeddeb bir evlat yetiştiremez. Çünkü "Kullar ne der?" anlayışı esas alınarak terbiye edilen bir çocuk, kulların göremediği bir noktada her şey yapabilir. Bu yüzden ebeveyn çocuğa, "Allah Teâlâ, her sözün gibi her amelini de görüyor. Hesabını verebileceğin bir hayatı yaşa yavrum." demelidir.

Münâfık Haklının Değil Güçlünün Yanında Yer Alır

Münâfık, yaşamayı da dünyayı da sever; ölümden ve fakirlikten ise nefret eder. Ona göre dünya güçle kazanılır. Bu yüzden münâfık, Hakk'ın ya da haklının değil zalim de olsa güçlünün yanında durur.

Münâfıklar, Müslümanların güçsüz olduğu Hudeybiye'de yer almadıkları gibi Allah Rasûlü ﷺ umre için yola çıkarken "Muhammed ashâbını ölüme götürüyor!" diyerek hâdiseyi sabote etmişlerdi. İmanı zayıf olanlar ya da münâfıklar, Hayber'i nisbeten daha kolay gördüklerinden ganimetten pay alabilmek için bizzat katılmayı arzu etmişlerdi.[326] Müslümanların, Doğu Roma'nın şahsında emperyalist güçlere meydan okumasından ibaret olan Tebük Seferi'ne ise iştirak etmemişlerdi.[327]

---

(326) Fetih, 48/11.

(327) Tevbe, 9/81-85.

Kalenin Kapısını İçerden Açar

Münâfık, düşman adına İslâm kalesinin kapısını içeriden açan bir hâindir. Kâfire göre tahribatı çok daha yüksektir. Emperyalizma, oryantalizmanın eserlerinin Müslümanlar arasında bir inkâr hareketi oluşturamadığını görünce, yerli oryantalist yetiştirme çalışmalarına ağırlık verdi. Bu yolla çok büyük mesafeler kat etti. Mekteplerde Müslümanların çocuklarını, Müslüman adı taşıyan kişilerle zehirledi. Akîdede onların eserleriyle iman sütunlarında geniş gedikler açtı, şüpheler oluşturdu. Tarihselcilikle Kur'ân-ı Kerîm'i alenen inkâra varan görüşlerin, mekteplerdeki Müslüman gençleri etkilemesinin arkasında "hoca" statüsündeki kişilerin Müslüman kimlikleriyle konuşup yazmalarının rolü büyüktür. Bugün, İslâm dünyasında İslâmî İlimleri okumadan akademya ile tanışan, yalanı hakikatle mukâyese etme imkanını bulamadığından hakîkat diye yalana sarılıp savrulan çok sayıda insan var.

İnsanlar, kendilerinden daha âlim gördükleri zatların düşüncelerini ve amellerini taklid eder. Taklid mercii olarak kabul ettikleri şahısların, söz ve ameliyelerini ise bir noktadan sonra sorgulamadan alır, ona göre yaşarlar.

İlim sahibi kabul edilen bir şahsın irtidât etmesi, bin oryantalistin iftiralarından daha büyük bir zarar verir. İrtidâdın ilan edilmesi, mürtedin yakın çevresinin zihnini "acabalar mahşeri"ne çevirir. İslâm'da "Dinde zorlama yoktur."(328) buyrulmasına rağmen, Allah Rasûlü'nün ﷺ beyânıyla mürted için ağır bir ceza takdir edilmiştir. Cezanın temelinde mürtedin propaganda faaliyetine mâni olmak vardır. Zira hiçbir mürted, İslâm'da irtidadına sebeb teşkil edecek bir kusur gösteremez.

---

(328) Bakara, 2/256.

Sabah Başka, Akşam Başka Bir Adamdır

Medîne-i Münevvere'de münâfıkların Yahûdiyle birlikte yürüttüğü müşterek projelerden biri de etkili birinin sabah Müslümanlığını ilan edip camide, çarşıda Müslüman kimliğiyle yer alması; İslâm üzerine konuşması; akşam olduğunda ise tekrar küfrünü ilan etmesiydi.

﴿وَقَالَتْ طَٓائِفَةٌ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ اٰمِنُوا بِالَّذٖٓى اُنْزِلَ عَلَى الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَجْهَ النَّهَارِ وَاكْفُرُٓوا اٰخِرَهُ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾

"Ehl-i Kitap'tan bir grup şöyle dedi: Gün başlarken mü'minlere indirilmiş olana iman edip günün sonunda inkâr edin. Belki onlar da dinlerinden dönerler."(329)

Kur'ân-ı Kerîm, bu âyetle İslâm'a kurulan komployu deşifre etti. Münâfıkların, önce Müslüman olduklarını ilan etmelerinin arkasında mü'minlerin güvenini kazanmak, daha sonra ise bu güven üzerine inkârı inşa etmek vardır. Nitekim münâfık, İslâm safına Müslümanlar içinden bir grubu kendine çekip, İblis'in karargâhına geçirmek için girmiştir.

Burada Kur'ân-ı Kerîm, kuru ile yaşı birbirinden ayıran bir hassasiyetle

﴿وَقَالَتْ طَٓائِفَةٌ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ﴾

"*Ehl-i Kitap'tan bir grup şöyle dedi.*" buyurarak hepsinin aynı olmadığını, kendi aralarında din noktasında namuslu davrananların olabileceğini ima ederek mü'minleri, toptancı bir üsluptan uzak durmaya çağırmaktadır. Buna göre "Her kâfir, komplocudur." demek doğru değildir.

Münâfıkların komploları, İslâm'a Ebû Cehil'in çalışmalarından daha çok zarar vermiştir. Çünkü ne Bedir'deki zafer Müslümanlar arasında bir şımarıklığa, ne de Uhud'daki mağlubiyet toplu bir irtidâda dönüşmüştür.

(329) Âl-i İmrân, 3/72.

Allah Teâlâ, münâfıkların komplosunu deşifre ederek, Müslümanları bu büyük oyuna karşı uyarmış, teyakkuz hâlinde olmayı tembih etmiştir. Selçuklu ve Osmanlı gibi İttihâd-ı İslâm'ın müessisi, Müslümanların hâmisi devletlerin de siyaset sahnesinden çekilmelerinin arkasında münâfıkların hak ve hürriyet adına yürüttükleri faaliyetler vardır.

Ne var ki ateistlerin konuşmalarına itibar etmeyen çok sayıda Müslüman, yerli oryantalizmanın dini ihyâ dâvasındaki büyük ifsâdına mağlup olmakta ve "Gerçek Din Bu!" ifşasına aldanarak dinsizliğin safında durmaktadır.

İçerde Başka Dışarda Başkadır

Münâfık halvette başka, meydanda başkadır. Kendi dünyasında başka, mektepte başkadır. Şeytan onu aldatır, o da insanları Allah ﷻ ile aldatır. Abdullah b. Ömer geçeceği güzergâhta namaz kılan bir köle gördüğünde hemen onu azad ederdi. Kendisine, "Bu, sizin bu saatte buradan geçeceğinizi bildiğinden dolayı namaz kılıyor. Gayesi kulluk değil, sizi aldatıp azad olmaktır." denilince İbn Ömer şöyle karşılık verirdi:

مَن خَدَعَنا بِالله انْخَدَعْنا لَهُ

"*Kim bizi Allah ile aldatırsa ona aldanırız.*"(330) hesabı ise Allah Azze ve Celle'ye bırakırız.

Münâfık, Kur'ân'la Aldatır

İslâm'ın insanlar üzerindeki tesirini ve Kur'ân-ı Kerîm'in kudsiyetini bilen yerli oryantalistler, İslâm'ı tahrif dâvasını mânalarını çarpıttığı âyetler üzerinde kurguladı. Bir grup, âyetlerin tarihsel olduğunu iddia etti. Diğerleri ise bütün âyetleri bir ahlak kitabının ara başlıkları olarak değerlendirdi.

---

(330) İbn Asâkir, ***Târihu Dımaşk***, 31/133.

﴿وَاِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلْوُنَ اَلْسِنَتَهُمْ بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِۚ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِۚ وَيَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾

"Onlardan bir grup, kitapta olmayanı ondan sanasınız diye kitabı okurken dillerini eğip bükerler ve Allah katından olmadığı hâlde, 'Bu Allah katındandır' derler. Onlar bile bile Allah hakkında yalan uydurmaktadırlar."(331)

Her bir âyet birçok anlama gelebilir. Murâd-ı İlâhî ise Sünnet-i Seniyye ile anlaşılır. Sünnetin; tahrîf kapısını açılmaz bir kilitle kapattığını fark eden münâfık, sünneti reddederek Kur'ân-ı Kerîm'i ideolocyasına göre tefsir/tahrif eder. Bu yüzden Zemahşerî, "Münâfıklar, Müslümanlar Kur'an zannetsin diye âyetin doğrusunu okumak yerine tahrîf ederek okur veya kitapta olmayan ifadeleri ondakilere benzeterek millete arz ederlerdi." demektedir.(332)

Fikir Piyasasına Göre Renk Alır

Adına 'Kur'ân-ı Kerîm Müslümanlığı' denilen lakin Kur'ân'ın ittibayı kesin bir dille emrettiği Sünnet'in hücciyyetini reddeden hareket; dini, milletin ta'zîm ettiği Kur'ân'la yıkmaya taliptir. Bu yüzden farklı meşreplere mensup Hind ulemâsı, ittifakla bu hareketin küfür olduğunu beyân etmiştir. Kur'ân-ı Kerîm'in ahlak boyutuna vurgu yapan tarihselcilerin hedefi de vahyin siyaset, hukuk, iktisâd alanlarına referans olamayacağı kabulü üzerine ibtinâ etmektedir.

Münâfık, fikir piyasasına göre konuşur. Bugün muhatap kitle doğrudan inkâra müsait olmadığından sünneti inkâr ve tarihselcilik

(331) Âl-i İmrân, 3/78.

(332) Bkz. Ebu'l-Kâsım Cârullâh Mahmûd b. Ömer ez-Zemahşerî, ***el-Keşşâf*** (Beyrût: Dâru'l-Marife, 2009), s. 178.

vadisinde "vahyi daha iyi anlama" terkibi altında inkâr faaliyetlerini yürütmektedir.

Sünnet-i Seniyye'nin ve icmânın reddedildiği bir vasatta, âyetler ideolojik yorumlanarak İslâm'ın reddettiği pek çok husus İslâmî, İslâm'ın emrettiği bazı meseleler de gayri İslâmî gösterilebilir. Bu yüzden Sünnet'i reddedenler -Allah Teâla'nın şu âyette beyan buyurduğu gibi- muhataplarının, iddialarını

﴿لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ﴾

"*Kur'ân'dan zannetmeleri için*"[333] âyetleri fâsid bir şekilde te'vil ederek düşüncelerine dayanak oluştururlar.

Allah'a ﷻ İsnatla Kutsallaştırılan Bir Batıl

Tahrifçi, İslâm Hukûku'nu beşeri sistemler karşısında tesirsiz hâle getirmek, fâsid te'vilin de Kur'ân'dan kabul edilip itibar görmesini temin etmek için âyetlerin mânasını çarpıtmakta, bununla da Allah'ın ﷻ Kur'ân'ın beyânını bizzat kendisine verdiği Allah Rasûlü'nün[334] ﷺ de Kur'ân'a muhatap olamadığını iddia etmektedir.

Tahrifçilerin,

﴿وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا اَيْدِيَهُمَا جَزَآءً بِمَا كَسَبَا نَكَالاً مِنَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾

"*Hırsızlık eden erkek ve hırsızlık eden kadının yaptıklarına karşılık bir ceza, Allah'tan bir ibret olarak ellerini kesin.*"[335] âyetini tefsir ederken buradaki "فَاقْطَعُوا /Kesiniz!" emrini, "el kesmek" yerine "hırsızın, hırsızlıktan el kesmesi" şeklinde te'vil etmeleri, hiçbir şekilde

(333) Âl-i İmrân, 3/78.

(334) Nahl, 16/44.

(335) Mâide, 5/38.

Arapça ile alâkalı olmadığı gibi hırsızın elinin kesilmesi hükmünü veren Allah Rasûlü'nü ﷺ de âyeti anlayamamakla ithâm etmektir.

Sahâbenin "İşittik ve itaat ettik!" dediği noktalarda -maalesef ki- mustagriplerden yığınla insan, sanki "İşittik ve tahrif ederek dini hayatımıza uydurduk!" demektedir.

İslâm'ın bazı emirlerini yerine getiren ve oryantalizmaya buğzeden mü'minlerin tahrifçilere taraftar olmasının arkasında ise onların te'villerini Kur'ân'danmış gibi sunmaları vardır. Münâfık, dâvasını Allah Azze ve Celle'ye isnâd ederek kutsallaştırır. Böylece büyük kalabalıkları "Hak" diye "Batıl"a taraftar yapar. Kur'ân-ı Kerîm münâfığın,

﴿وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ﴾

"*Allah'tan olmayanı, 'Bu Allah katındandır.'*"(336) diye iddia ederek Müslümanı kandıracağını haber vermektedir.

Âl-i İmrân Sûresi'nin 72. âyet-i kerîmesi, bir grubun fikirleriyle açıkça irtidat propagandası yapacağını, 78. âyet ise önemli bir grubun İslâm'ın içinde kalarak İslâm'a karşı İslâm geliştireceğini haber vermektedir.

Varlığını Milletin Enkazı Üzerine Kurar

Münâfık, yönetime taliptir. Bunun için halk içinde gayr-ı memnunlar taifesi oluşturup kaos çıkarır. Varlığını milletin enkazı üzerine kurar. Yönetimi ele aldığında ise İslâm milletinin ekonomisini ve neslini ifsâd eder:

﴿وَاِذَا تَوَلّٰى سَعٰى فِى الْاَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَۜ﴾

(336) Âl-i İmrân, 3/78.

"Yönetimi ele geçirdiğinde yeryüzünde fesat çıkarmaya, iktisâdî hayatın temeli olan ekini tahrip etmeye ve nesilleri bozmaya çalışır."(337)

İngilizler ve Fransızlar, Bilâd-ı İslâm'ı istilâya başladıklarında pek çok bölgede münâfıklardan müttefikleri vardı. Bunlar vâsıtasıyla işgal, millete "hürriyet ve terakki" olarak gösterildi. İkinci cihân harbinde birbirine giren Batı, işgal ettiği İslâm topraklarından çekilmek zorunda kalınca, azınlıklar ve münâfıklar işgal rejimlerinin gönüllü jandarması oldu.

Osmanlı, İslâm beldelerine kendi lisânına göre eğitimi dayatmak şöyle dursun, payitahtta da eğitimi büyük oranda Arapça yaptı. Ulemâ, Arapça okuyup yazmakla iftihâr etti. İşgalciler ise, kendi yönetim şekillerinin yanında kültürlerini ve lisanlarını da Müslümanlara dayattı.

Münâfıkların, asırlık bir ifsâd hareketinin nihâyetinde bugün çarşaflı kadınların torunlarına mini etek giydirmeleri, Kur'an'ın dili olan Arapçayı unutturmaları ne derece başarılı olduklarının bir göstergesidir.

Nifak hareketi İslâm'ı iman, ibadet ve ahlak dini olarak niteleyip camiye hapsetti. Ehemmiyet arz eden mevzûları din dışı, İslâm'la irtibâtı olmayan konuları dinden gibi göstererek milleti daha mühim mevzûlarla alâkadar olmaktan mahrum bıraktı.

Münâfıkların fikir, sanat cephelerinde hâkimiyeti ele geçirmelerinin arkasında, İslâm'ın camiye hapsedilmesinin büyük bir tesiri vardır. Beş vakit namaz kılan insanlar arasında bugün azımsanmayacak oranda evine, işine, cemiyetine İslâm'ı karıştırmayan Müslüman mevcuttur.

(337) Bakara, 2/205.

Nifak, Bir Tahrib ve Tahrif Projesidir

Münâfık, bütün ameliyelerinde hüsrâna uğrasa ya da hiçbir çalışmasından istediği sonucu alamasa yine durmaz; tahrif ve tahrip projelerine devam eder. En etkili, en yıkıcı faaliyeti ise tefrikadır:

﴿وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا لِمَنْ حَارَبَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ وَلَيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنٰى وَاللّٰهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾

"Bir de şunlar var ki, zararlı eylemler gerçekleştirmek, inkârcılıklarını pekiştirmek, mü'minlerin arasına ayrılık sokmak ve daha önce Allah ve Rasûlü'ne savaş açmış kişi lehine fırsat kollamak üzere bir mescid yapmışlardır. 'Amacımız sadece iyi bir şey yapmaktı' diye de yemin edecekler. Allah şahit, onlar kesinkes yalancıdırlar."(338)

Hendek muharebesinde büyük bir ittifâk kurmalarına rağmen İslâm safını yaramayan küfür cephesi, mücâdeleyi bütünüyle tefrika üzerine bina etti.

Allah Rasûlü'nün ﷺ Medîne'yi teşrifinden önce Hazrec kabilesinin ileri gelenlerinden Ebû Âmir, Kayser'e giderek Hristiyan olmuştu. İslâm'ın Medîne'de intişârıyla halkı Hristiyanlaştırma projesi akâmete uğrayan Râhib Ebû Âmir, İslâm'ın baş muhaliflerinden biri oldu. Nerede İslâm'ı durdurmaya dair bir umut görse oraya gider, onlarla ittifâk ederdi. Bu çerçevede evvelâ Mekkeli müşriklerle ittifâk içine girdi. Yakınında olanlarla birlikte Mekke'ye gitti, müşriklerle beraber Bedir'de Müslümanlara karşı bizzat savaştı. Mağlubiyete ise müşriklerden daha fazla üzüldü. Lakin yenildik diye durmadı. Bir sonraki sefer için yine müşrikleri tahrik etti. Medîne'deki adamları vâsıtasıyla da içerden psikolojik harp yürüttü. Uhud ve Hendek muhârebelerine katıldı. İstediği sonucu alamayınca Mekke'ye yerleşti. Müslü-

(338) Tevbe, 9/107.

manlar, Mekke'yi fethedince Tâif'e geçti. Orası da fethedilince Şam'a kaçtı. Müslümanların kılıçla durdurulamayacağını gören Ebû Âmir, Medîne'deki adamlarına, "Siz gücünüz nisbetinde hazırlık yapın. Ben Kayser'e gidip kuvvet getireceğim, Muhammed'i ve arkadaşlarını Medîne'den çıkaracağım." diye haber gönderdi. Münâfıklar da Ebû Âmir'in gelişine hazırlık yapmak, geldiğinde de her nev'i eğitim faaliyetleri yürütmesi için bir karargâh planladı.

Münâfıklar, Müslümanları içerden vurmaya matuf bu ameliyelerini; uzakta ikâmet ettiğinden dolayı Kubâ Mescidi'ne cemaate gitmekte zorluk çeken körler, topallar, muzdaripler için -Sâlim b. Avf kabilesinin- bulunduğu yerde bir mescid yapmayı planladıklarını söyleyerek Allah Rasûlü'nü ﷺ mescidin açılışına davet etti. O sırada Tebük Seferi'ne hazırlanan Allah Rasûlü, ﷺ "İnşaallah döndüğümüzde orada namaz kılarız." buyurdu. Tebük Seferi dönüşünde münâfıklar talebi tekrar edince, Allah Rasûlü'nün ﷺ gitmeye hazırlandığı bir sırada âyetler nâzil oldu. Fitne ve fesâdın merkezi olmaya hazırlanan bina "Mescid-i Dırar" olarak nitelendi. Allah Rasûlü de ﷺ adam göndererek mescidi yıktırdı.(339)

Ebû Âmir'in Doğu Roma destekli projesi, İslâm'ı İslâm'la vurma ameliyesiydi. Allah'ın ﷻ lütfuyla uygulama safhasına geçmeden çökertildi. Lakin mevzu Kur'ân-ı Kerîm'de duruyor. Bununla da sanki Allah Azze ve Celle mü'minlere; "Size en büyük darbeleri sizin gibi olanlar, içerden vuracak. Âgâh olunuz!" demektedir.

Müslümanların ittihâdına kasteden münâfıkların inşa ettiği yapılar, Mescid-i Dırar'dan farksızdır. Mescid-i Dırar'ı yıkmak neyse, Kur'ân'ı ve Sünnet'i devre dışı bırakmak için geliştirilen hareketleri etkisiz hâle getirmek de aynıdır.

---

(339) Bkz. et-Taberî, ***Câmi'ul-Beyân***, 11/23-26; el-Kurtubî, ***el-Câmi'***, 10/369.

Uhud, Allah Rasûlü'ne ﷺ itaatsizliğin bedeliydi. Çaresi ise tam itaatti. Hendek muhârebesi, peygambere itaat eden İslâm milletinin yenilmezliğini gösterdi. Münâfıklar da kazanamayınca durmadı. Stratejiyi bir cepheden diğerine taşıdı. Yeni senaryolar yazıldı.

İyiliğe Savaş Açar, Kötülüğü Emreder

Münâfık, kendini şirkin ve ahlaksızlığın her şeklini emretmeye, imanın ve kulluğun gereklerini ise yasaklamaya memur kabul eder.

﴿اَلْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ اَيْدِيَهُمْ﴾

"*Tek bir din üzerinde olmaları cihetiyle erkeğiyle kadınıyla münâfıklar, birbirine benzer; inkâr ve ahlaksızlık olan kötülüğü özendirip, iyiliğin esası olan iman ve kulluğu engellerler, Allah yolunda hayır için harcamaya elleri varmaz.*"(340)

İnanç Aktörleri

Münâfık, inanmadığı hâlde rolü gereği inanmış gözüken aktör gibidir. Bazı aktörler rollerini öyle muhteşem oynar ki, görenler canlandırdıkları şahıslara nisbetle onlardan daha fazla etkilenirler.

Münâfık, inancına göre değil; eline verilen senaryoya göre yaşar. Müslümanların son iki asrında yaşanan inhitâtın baş sorumlusu, İngiliz senaryosunu kurtuluş reçetesi olarak tatbik eden aktörlerdir. Adları ve lisanları, İslâm ümmetinin isimleri ve lisanlarından olan bu aktörler pek çok yerde ya "büyük kurtarıcı" ya da "Kur'ân-ı Kerîm'i anlayan adam" olarak tanıtıldı.

Aktörler pek mahâretli olur. Bu yüzden onlar rol yaptıkça muhatabın seyretme ya da dinleme iştiyâkı artar. Seçilmiş kişiler olmaları

(340) Tevbe, 9/67.

hasebiyle hem göze hem de kulağa hitap ederler.

﴿وَاِذَا رَاَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ اَجْسَامُهُمْۜ وَاِنْ يَقُولُوا تَسْمَعْ لِقَوْلِهِمْۜ كَاَنَّهُمْ خُشُبٌ مُسَنَّدَةٌۜ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْۜ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْۜ قَاتَلَهُمُ اللّٰهُۘ اَنّٰى يُؤْفَكُونَ﴾

"Onlara şöyle bir baktığında dış görünüşleri hoşuna gider. Konuşurlarsa sözlerine kulak verirsin. Sanki onlar bir yere dayanmış kütükler gibidir (böyle güvendeymiş gibi görünürler). Her gürültüyü kendilerine yönelik sanırlar. Asıl düşman onlardır, onlardan korun! Allah kahretsin onları! Nasıl da haktan yüz çeviriyorlar!"(341)

Aktörlerin dillerinde âyetler, hadisler ve akla keyif veren sözler olduğundan büyük bir alâkayla dinlenirler. Kendilerine faydası olmayan bu güruhun, İslâm ümmetine de bir yararı olmaz. Çünkü münâfık, hayat hakkını kaybetmiş bir kütük gibidir. Kütükler yalnız başına ayakta duramaz. Münâfık da ona buna yaslanarak tuzağına düşen Müslümanların imanını sömürür. Mü'min Allah'a; ﷻ münâfık ise oryantalizmaya, siyonizmaya ve müseccel küfür yobazlarına dayanır.

Cesaret mü'minde olur. Nasıl ki bir aktör, ömrü cihâd meydanlarında geçen bir akıncının cesaret ve şecaatinden mahrumsa münâfık da mümindeki gözü karalıktan uzaktır. Bu yüzden,

﴿يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْۜ﴾

"*Her gürültüyü kendilerine yönelik sanırlar.*"(342) Her çalan zili, polisin kapı vurmasına benzeten mücrim gibi münâfık da irtikâb ettiği ihanetler itibariyle bir gün Müslümanların kahrına uğrayacağını bilir. Bu yüzden her sesi aleyhine zanneder. "Müslümanlar kıyam mı etti?

(341) Münafikûn, 63/4.

(342) Münafikûn, 63/4.

Acaba içlerinden bir Ömer çıkar da küfrün belini kırar, bana da 'Bundan sonra bu masalları hakikat diye sunamazsın.' der mi?" diye korkar.

Riyâ ve Nifâk

Riyâ Müslümanda beliren, tedavi edilmezse nifaka götüren bir marazdır. Tedavisi zordur. Lakin imkansız değildir. Bunun için her amelin evvelinde Müslüman kendine; "Ben bu ibadeti kim için yapıyorum?!" diye sormalıdır.

Müslüman, daraldığında namaz kılar; münâfık ise kılarken daralır. Çünkü Müslüman, dünya ve âhiret saadetinin namazda olduğunu bilir. Münâfığın dünyasında ise namaz Müslümanlar arasında yer bulmak içindir.

Bu yüzden;

﴿وَاِذَا قَامُٓوا اِلَى الصَّلٰوةِ قَامُوا كُسَالٰىۙ يُرَٓاؤُ۫نَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللّٰهَ اِلَّا قَل۪يلًاۙ﴾

"*Münâfıklar amellerin en faziletlisi olan namaza kalktıklarında inanmadıklarından, hakikatini idrak etmediklerinden dolayı üşenerek kalkarlar, insanlara gösteriş yaparlar, Allah'ı da pek az hatıra getirirler.*"(343)

Bundan dolayıdır ki İbn Abbâs ﵄, "Bir kişinin tembel tembel namaza kalkması mekruhtur. Müslüman mütebessim bir yüz, derin bir rağbet ve büyük bir sevinçle namaza kalkmalıdır. Zira o namazda Rabbi'ne yalvarmaktadır. Kendisini affedecek, duasına icâbet edecek Rabbi'nin huzurundadır!" der, sonra da yukarıdaki âyeti okurdu.(344)

Dört rekâtlık bir namazı, camide cemaatin içinde beş on dakikada, evde yalnızken bir iki dakikada kılıyor ya da milletin arasında kadınlarla konuşurken gözlerini yerden hiç kaldırmıyor, eve gitti-

(343) Nisâ, 4/142.

(344) İbn Kesîr, ***Tefsîrü'l-Kur'âni'l-Azîm***, 2/387.

ğinde ise televizyondaki ahlaksız görüntülerden gözlerini hiç alamıyorsa bu kişide riyâ, münâfıklığa doğru evriliyor demektir. Devası ise "el-Habîr (الخَبِيرُ)" ismini sürekli zihinde tutarak Allah Teâlâ'nın insanlardan gizlediğimiz hususlara da müttalî olduğunu ve mahşerde hesabını soracağını unutmamaktır.

BÜYÜK ALDANIŞ

﴿يُخَادِعُونَ اللّٰهَ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُواۚ وَمَا يَخْدَعُونَ اِلَّٓا اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَۜ﴾

Münâfık, hasmı için açtığı kuyuya düşen adam gibidir. Aldattığını zannederek aldanandır. Âhiretini dünyasına feda edendir. Allah'ın ﷻ kendisine verdiği imkanı ve mühleti aleyhinde kullanması cihetiyle denizin ortasında boğulan kişi gibidir.

Müslüman, Allah ﷻ yolunun yolcusudur. Bu yüzden Allah Azze ve Celle, Rasûlü'nü ﷺ ve mü'minleri aldatmayı doğrudan kendini aldatmaya teşebbüs olarak kabul etmektedir:

﴿يُخَادِعُونَ اللّٰهَ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُواۚ وَمَا يَخْدَعُونَ اِلَّٓا اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَۜ﴾

"Akıllarınca Allah'ı ve iman edenleri aldatmaya kalkışıyorlar; hâlbuki onlar farkında olmadan yalnızca kendilerini aldatmış oluyorlar."(345)

Kalpleri dillerindeki imanı tekzip eden münâfıkların hayatı, ehli imana karşı kurulan tuzaklarla doludur. Fakat neticede aldatmanın zararını kendileri görür.

Tozlu olduğundan dolayı elindeki altınlara kalpazandaki sahte para kadar itibar edilmeyen bir mü'min, kuyumcuya gittiğinde ise

---

(345) Bakara, 2/9.

-halk içinde mûteber olmasa da- altına mâlik olmanın ne büyük bir nimet olduğunu anlar. Kalpazan, bakırdan imal edip altın suyuna batırdığı sahte paralarla kendini ve çevresini aldatsa da gerçeği değiştirip bakırı altın yapamaz. Kalpazan, başkasını değil kendini aldatır.

Sarı metalleri bir çuvalın içine doldurup evine, eşine, ailesine ve yanına gelen çocuklara, "Bunların hepsi altın!" diyen adam, ailesi ya da çevresi dara düşüp kendisine "Şu altınlardan biraz bozdursan da ihtiyaçlarımızı karşılasak!" dediğinde, altın dediği metallerin kuyumcular çarşısında hiçbir hükmünün olmadığı gerçeğiyle bizzat yüzleşir.

Ümmî bir adam bir şehre gidip, tesirli bir şekilde konuşup, dünyanın en meşhur üniversitesinde tıp alanında lisans, yüksek lisans, doktora eğitimi aldığını söyleyip insanları inandırsa; yalanla etrafına binlerce adam toplasa da saltanatı kendisine bir hasta getirilene kadar devam eder. Ya da bu kişi iktisâd alanında doktora yaptığını söyleyen bir ümmî olsa, karnını doyurmaktan aciz olduğu bir zamanda etrafındakiler kendisine, "Açılan kadroya müracaat et de memur ol!" dese yalanları ona bir fayda sağlar mı?!

Münâfık; Allah'ı ﷻ, Rasûlü'nü ﷺ ve mü'minleri değil esasında kendini aldatmaktadır. En zor günde bütün ameliyesinin büyük bir vebal olarak kendine döndüğünü görecektir.

Allah'a ﷻ İhânet

İmanı zayıf olanın, İblis'in yoluna meyli, İslâm'a sadakatte ise gevşekliği zâhirdir. Zenginlere bakar "İmkanım olsa ben de Allah yolunda infak etsem!" der. Allah Azze ve Celle, kendisine ihsanda bulunup malı artınca cimriliği de artar, sözünden döner.(346)

(346) Tevbe, 9/75-77.

Nifak, Müslümanın Ağladığı Yerde Gülmektir

Müslüman malıyla ve canıyla Allah ﷻ yolunda cihad eder. Sahâbeyi ne Amr b. Cemûh رضي الله عنه gibi ayağının topal olması ne de Ebû Eyyüb el-Ensârî رضي الله عنه gibi yaşlılığı cihattan alıkoydu. İslâm için fedakârlık söz konusu olduğunda münâfığın özür cümleleri bitip tükenmez. Sahâbe, binek bulup Tebük Seferi'ne katılamadığından dolayı ağlarken münâfıklar geri kaldıklarından dolayı sevindi.(347)

(347) Tevbe, 9/81.

SONU CEHENNEM OLAN HASTALIK

﴿فِى قُلُوبِهِمْ مَرَضٌۙ فَزَادَهُمُ اللّٰهُ مَرَضًاۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌۙ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ﴾

Kalbin Kurtlanması

Kalbi nifak deposu olan bir kişinin sadece lisânını ıslâh ile meşgul olması, bataklığı bırakıp sivrisinekle mücadele etmesine benzer. Nifak, bataklıktır.

Münâfığın lisânı serâpâ letâfet, nezâket ve zarâfet olsa akl-ı selim ondan nefret eder. Kalp bozuk olduğundan ambalajlı kelimelerin derûnundan fesad kokusu gelir. Münâfığın kalbi kurtlanmıştır. Bu yüzden imanı kabul etmez:

﴿فِى قُلُوبِهِمْ مَرَضٌۙ﴾

"*Münâfığın kalbinde iman değil hastalık vardır.*" Onu anormal yapan ve şahsiyetini yok eden, kalbinde taşıdığı nifak hastalığıdır.

﴿فَزَادَهُمُ اللّٰهُ مَرَضًاۚ﴾

"*Allah ﷻ da küfre rızâ gösteren marazlı kalplerin hastalığını artırır.*"

İçi zehir dolu bir kazan nasıl içine düşen her şeyi zehre çeviriyorsa, münâfığın kalbi de duyduğu her güzel sözü inkâr ederek zehire çevirir. Bu yüzden âyetler ona tesir etmez.

İnsanın bir hayatı "hayat" gibi yaşaması; dilinin "ikrar", kalbinin de "tasdikle" hayat bulmasına bağlıdır. Dilin ikrar, kalbin ise inkâr etmesi şoförün bir ayakla gaz, diğeriyle fren pedalına basmasına benzer. İslâm, insanı olduğu gibi görünmeye çağırır. Buna mâni olan riyâ, bir kulun bütün amellerini iptal etme potansiyeline sahip bir virüs olarak kabul edilmiştir. Kalp bozulunca, düşünmeden inanmaya kadar insanı hayvandan ayıran nizâm bozulur.

Kalp fesâda uğrarsa; dil muhabbet aracı olmaktan çıkar; zehirli bir hançere döner. Kalp motor gibiyse lisân, onun gece yanan farları gibidir. Motor bozuksa farların kalitesinden konuşmak kelam isrâfıdır.

Kalbi iman tedavi eder. Onu beşeri ideolocyalarla onarmak hastaya yanlış ilaç vermek gibidir.

İman, kalbi ıslâh ederek bütün bir bedene kıvam verir. İdeolocyalar ise hevayı tatmin ederken ruhu ve bedeni uyuşturucu gibi tahrib eder.

Kalbin hastalığı, Allah Azze ve Celle'ye yaklaşma yollarını kapatır. Mukâbilinde ise günah kapıları açılır.

Günah tuz gibidir. İçine batan tuz olur. Kumar masasına oturan, içki sofrasına da gider. Alkol alan zinaya da düşer. İnsan önce kalbini düzeltmelidir. Bu yüzden bir kul, İslâm'a amelle değil; kalbinin tasdiki yani ıslâhı ile girer.

Kalp bedenin motoru gibidir. Motorun bir dişlisi bozulursa, yürüdükçe arızalar çoğalır. Bozuk bir kalple alınan her nefes, ruhta da bedende de yeni ızdıraplara sebep olur.

﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ﴾

"*Yalan konuştuklarından dolayı onlar için acı veren bir azap da*

vardır."(348) Kalp inanmayınca dil yalana geda olur. "Bu asırda da Kur'ân'a göre yaşanır mı?! Bu çağda Peygamber'in ﷺ Sünnet'i esas alınır mı?!" diyenlerin baş problemi de kalbin hastalığıdır.

(348) Bakara, 2/10.

MÜNÂFIKLARIN ISLAH MORFİNİ

﴿وَاِذَا ق۪يلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْاَرْضِۙ قَالُٓوا اِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ﴾

Müslüman yapmaya, münâfık ise yıkmaya memurdur. Lakin münâfık, "daha büyüğünü yapma vaadiyle" hakikat sarayını yıktığından dolayı tarih yerine masal yazan kalemler tarafından "Büyük Muhrib" olmasına rağmen "Büyük Mimar" olarak gösterilir. Madde planında işgal edilen İslâm yurdu, fikir planında direnince İslâm düşmanı yerli masal kahramanlarına büyük zaferler isnâd edildi. Milleti kurtarmış gibi gösterilen "sahte kahramanlar" üzerinden din ve iman işgal edildi. Bunlara;

﴿وَاِذَا ق۪يلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْاَرْضِۙ﴾

"Onlara *'Yeryüzünde fesat çıkarmayın!* (İslâm ümmetinin varlık sebebi olan dinle ve imanla oynamayın. Din giderse bu millet, bir daha toparlanmaz)' *dendiğinde,*

﴿قَالُٓوا اِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ﴾

'Hayır! Biz sadece ıslah edicileriz.' derler."

Ferâsetleriyle oyunu fark edip tavır alan iman sahipleri ise,

"الْقَرَارُ بَعْدَ الإِقْرَارِ" hakikatini ilan ederek "İslâm'da karar kılıp 'Lâ ilâhe illellah' dedikten sonra, Batı'nın ne kültürüne ne modasına ne iktisâdına ne de siyâsetine meyletmeyiz." derler. Çünkü iman, küfre mücerred planda olduğu gibi aksiyon planında da muhâlefeti emre-

der. Sahâbe, kâfir akrabasıyla elbisesinin yanyana aynı ipte kurumasına dahi rızâ göstermezdi. Müslüman kâfire gıptayla değil, kendini cehennem çukuruna atan bir zavallı olarak bakar. Münâfık, bu noktada devreye girerek muhatabı morfinler. İnsanlar, dinlerine ve örflerine karşı hassasiyetlerini yitirir. Pusulasını kaybeden bir gemi gibi rüzgar onu hangi istikâmete sürüklerse o cihete gider.

Küffâra amele olmayı, İslâm medeniyetinde izzetle yaşamaya tercih eden münâfıklara, "Ekranlarınızı fuhuş albümüne çevirerek yeryüzünde fitne çıkarmayın. Gazetelerinizde, mecmualarınızda kadın pazarlamayın!" dendiğinde "Biz, çağdaş bir birey olmanın gereğini yapıyoruz. Kadına iş alanı açıyor, onu özgürleştiriyoruz!" derler. "Islah ediyoruz!" morfiniyle milletin ar damarını uyuştururlar.

Güzelliği istismâr edilen genç bir kızın ajanstan podyuma, podyumdan ekrana çıkarılması, yattan yata dolaştırılması, her hafta başka bir erkekle birlikte olması gibi ahlaksız ticarete "aşk!" diyerek kız çocuklarını, tuzaklarına düşürdükleri bu genç kızlar gibi bir hayatı yaşamaya özendirirler. Niçin "Fitne çıkarıyorsunuz?" dendiğinde "Biz ıslah ediyoruz. Kadını kocasına kölelikten kurtarıyoruz!" derler. İnsanlar, "çağdaş, özgürlük" gibi kelimelerle morfinlenince bir kadının eşine çorba yapmasını kölelik, parası olanların yatlarında ve yatak odalarında dolaşmasını ise özgürlük zanneder.

Eğlence merkezlerinin şehvet oyuncağı yapılan kadın, kırk yaşına vardığında evlenemez, ev kuramaz bir hâlde terk edilir. Münâfıklar, milletin çocuklarına "Gençlikleri sömürülerek gelecekleri çiğnenen bu kadınlar gibi olmayın!" diyen Müslümanlara "kara ses" diyerek saldırır.

NARKOZLUYU UYANDIRMAK

﴿اَلَٓا اِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلٰكِنْ لَا يَشْعُرُونَ﴾

Narkoz alan fakat narkozlandığını bilmeyen bir milleti uyandırmak zordur. Bunun için Allah Azze ve Celle, büyük oyuna karşı Müslümanları uyarmaktadır:

﴿اَلَٓا اِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلٰكِنْ لَا يَشْعُرُونَ﴾

"*Biline ki, gerçekten bozanlar onların ta kendileridir lakin, farkında olmuyorlar.*"(349)

Münâfığın tuzağı görülmediğinden insan, tuzakta olduğunu idrâk edemez. Bu yüzden kişi, "dost" gibi görünen hasımların gerçekte "düşman" olduğunu haber veren "dostuna" düşman olur.

Âyet-i kerîmedeki vurgular, tek seferde uyanmayan insan için peşi sıra yapılan uyarılar hükmündedir. Münâfıklar, ıslah iddialarını isim cümlesi ile getirip إِنَّمَا ile te'kid edince, Allah Teâlâ da onlara daha güçlü bir cümle yapısıyla cevap vererek yalanlarını reddeder. İstiftah ve tenbih edatı olan اَلَا ile başlayan cümle de mü'minlere, "Dikkat ediniz! Münâfığın tuzağı mihmandarsız geçilmez." der. Birinci vurgudan gafil olanın ikincide uyanması için إِنَّ ile başlayan isim cümlesi, bir daha te'kid edilir. İsim ile haber arasına هُم zamîr-i faslı

(349) Bakara, 2/12.

getirilerek, kâfirlerin ifsâdının münâfıklarınkine nisbetle "hiç" hükmünde olduğu bildirilir. Buna göre mâna, "Sanki münâfıklar ifsad faaliyetlerini tek başına yürütmektedirler." şeklinde olur. Allah Teâlâ, dördüncü olarak إِنَّ ile başlayan cümlenin haberini, marife olarak الْمُفْسِدُونَ getirerek son defa muhataba "uyan!" demektedir.(350)

Müslümanlar, uyanmak istediklerinde (uyanınca) maskeler düşecek, hakikat zalimi rahatsız edecek, mazluma ise umut olacaktır.

Deşifre

Mevzunun ehemmiyetinden dolayı Medenî olan 27 sûrenin(351) on yedisinde; nifaktan ve münâfıktan bahsedilmekte, 340 âyet farklı üslub ve sîğalarla münâfıkları anlatarak mü'minleri uyarmaktadır. Bu gizli ve hilekâr düşmana karşı, Müslümanları himâye etmeyi ise bizzat Allah Azze ve Celle tekeffül etmiş; hâlleri ve sıfatlarına dair âyetler indirmiş, söz ve fiillerindeki hileleri deşifre etmiş, gizli toplantılarını ve içlerinde kaynayan öfkeyi ortaya çıkarmıştır.

Küfrün İslâm Evindeki Gözcüsü

Münâfık, küfrün İslâm evindeki gözcüsüdür. Tuzağı çetin, fitnesi şiddetlidir. Kâfirler, siyasi ve askeri işgalleri münâfıklarla iş birliği içerisinde gerçekleştirir.

Münâfıklar; fitneyi ıslah zarfı içinde yayar, tahribatı tamir dâvası adı altında yapar. Nice İslâm şehri; onların ihaneti ile düşmüş, büyük kalabalıklar onların yaydığı şüphe tohumuyla savrulmuş ya da inancını kaybetmiştir. Müslümanların sahip olduğu zenginlikten ve güçten istifâde edebilmek için dostluk izhâr eden münâfıklar; efendilerinin

---

(350) Bkz. Ebü'l-Abbâs Şihâbüddîn Ahmed b. Yûsuf b. İbrâhîm (Abdiddâim) el-Halebî, ***ed-Dürrü'l-Masûn fî 'Ulumi Kitâbi'l-Meknûn*** (Dımaşk: Dârü'l-Kalem, ts.), 1/139-140.

(351) Bkz. Hâris el-Muhâsibî, ***el-'Akl ve Fehmü'l-Kur'ân*** (Beyrût: Dârü'l-Fikr, 1971), s.395.

küfür ve şirk yoluna sadık, İslâm'a ise ebedi hasımdır.

Münâfık, zafer vakti Müslümanla aynı safta namaz kılsa da mağlubiyet anında küfrün karargâhında durur. Müslüman her durumda Allah'a ﷻ tevekkül eder, münâfık ise güçlü olduğunda kâfire sığınır, ona yaranır:

﴿اَلَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ اَوْلِيَٓاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَۜ﴾

"*Mü'minleri bırakıp kâfirleri dost edinenler.*"(352) onlardır. Allah ﷻ ve Rasûl ﷺ düşmanlarının yanında yer almada şeref ararlar. Küfrün galebesini, Müslümanların ise siyâseten, ilmen ve fikren yenilmelerini arzu ederler.

Dünyevî İstikbal

İman, insana şahsiyet verir. Hak kelamı söyleyen bir mü'min için milyonların onunla aynı safta olmasıyla karşıda durması arasında fark yoktur. Azâmetin Allah Azze ve Celle'ye ait olduğunu bilen bir mü'min, yanlışı gördüğünde "Durun kalabalıklar, bu cadde çıkmaz sokak!" demekten imtinâ etmez.

Münâfığın gözleri hevasındadır, şahsiyeti ise ayaklar altındadır. Nerede dünyevî istikbal görürse oraya meyleder, kalemi gibi kelamı da Hakk'ı değil gücü ta'zîm eder.

﴿اَلَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْۚ فَاِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللّٰهِ قَالُوٓا اَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْۘ وَاِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌۙ قَالُوٓا اَلَمْ نَسْتَحْوِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعْكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾

"*Sizi gözetleyenler; eğer size Allah'tan bir fetih nasip olursa, 'Sizinle beraber değil miydik, bizi de nimete ortak edin?' derler. Kâfirler, kazançlı çıkarsa (bu defa onlara) 'Üzerinize kol kanat gerip mü'minlerden sizi*

(352) Nisâ, 4/139.

korumadık mı?' derler."(353)

Kıyafet Değiştirir Gibi Saf Değiştirmek

Münâfık için saf değiştirmek, kıyafet değiştirmek gibidir. Müslüman kazandığında İslâm safına geçip "Biz sizinle beraber değil miydik?!" der. Hezimet vakti ise küfrün iletişim vâsıtaları, siyâsal gücü ve teknik imkanlarıyla İslâm'a saldırır. Münâfığa,

﴿وَاِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِى الْاَرْضِۙ﴾

"*'Yeryüzünde istikâmeti bozarak, eşyâ ve hâdiseyi faydalı olmaktan çıkararak fesad çıkarmayın!'*(354) *dendiğinde,*

﴿قَالُٓوا اِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ﴾

'Hayır, biz yalnızca ıslah edenleriz.' derler."(355)

Bir insana, "Araban bozulduğunda onu nereye götürürsün?" diye sorulduğunda "Yetkili servis hangisi ise ona götürürüm." der. İnsan, telefonu ya da sair cihazları bozulduğunda da aynı şeyi yapar. Çünkü ehliyet ve liyâkat sorunu yaşayan insanlara cihaz teslim etmek, daha da bozulmasına yol açmak demektir.

İnsanın sahip olduğu hiçbir mal, evlat kadar değerli değildir. Dünyalık edevâtı servise ya da en mâhir ustaya götürürken evinde, ailesinde, evladında bir sorun olduğunda onu insanı yaratan Allah'a ﷻ değil de ideolocyalara götürmek yeni sorunlara davetiye çıkarmaktır.

Çocuğuyla sorun yaşayan bir baba, sürekli olarak oğluyla iletişim sorunları yaşayan bir başka babaya "bir bilen" olarak müracaat eder mi?! Bugün evde, cemiyette, mektepte ciddi mânada insanî sorun-

(353) Nisâ, 4/141.

(354) Bakara, 2/11.

(355) Bakara, 2/11.

lar yaşanmasının ardında insanın Allah'sız bir çözüm araması vardır. Arabayı onu yapan fabrikanın servisine götüren insan evinde, işinde, okulunda sorun olduğunda neden onu yoktan yaratan Allah'a ﷻ götürmez?! Çocuğun bir araba kadar değeri yok mudur ki, araba servise götürülürken insan onu var eden Allah'ın ﷻ Kitabı'na değil de ideolocyalara götürür?! Bunun içindir ki; iki asırdır sorunlarını kapitalizmaya, sosyalizmaya ya da liberalizmaya götüren ümmet, bir krizden diğerine savruluyor. Hayatın problemlerini bu şekilde çözemeyiz. Uzun zamandır yoğun bakımdaki bir hasta gibi acı çeken âlem-i İslâm, ideolocyaların yazdığı reçetelerle değil İslâm reçetesi ile ayağa kalkabilir. İslâm yurdunu hastalıklı hâle getiren ideolocyalar, nasıl olur da hastalanan bünye için şifa olabilir?! Bizi hasta edip yatağa düşüren mikrop, bize çare olabilir mi?!

İslâm Kanı

Yoğun bakımda yatmakta olan hasta için radyolardan geçilen anons gibi komaya giren Müslümanlar için de her yerde ilanlar vermeli, ümmetin Allah ﷻ ve Rasûl ﷺ remzini taşıyan kana muhtaç olduğunu tüm dünyaya duyurmalı. Âlem-i İslâm'ın muhtaç olduğu kan New York'taki, Londra'daki, Paris'teki laboratuvarlarda değil, Allah'ın ﷻ Kitâbı ve Rasûlü'nün ﷺ sünnetindedir.

Maddi ve Mânevî Mikroplar

Batı; insana faydalı olan ürünler değil, maddî ve mânevî mikroplar îcâd etmektedir. Beşeriyeti ifsâd etmek için önce gazeteyi îcâd etti, sonra tiyatroyu ardından da sinemayı sahneye sürdü. Günlük ve anlık propaganda yapabilmek için ise televizyonu keşfetti. Batı için insanlığa mikrop sevketme vâsıtası olarak kullanılan iletişim vasıtaları, esas itibariyle şer değildir. Zira her biri, içine ne konulursa onun rengini

alan cam kavanoza benzer. Problem kavanozda değil, içindekindedir. Bu yüzden İslâm, bir alet olan televizyona değil onun ifsâd için kullanımına karşıdır. Alet nasıl kullanılırsa netice o şekilde hâsıl olur.

Çökertme Harekatı

Münâfık vaad-i ilahinin ütopya, hedeflerin hayal olduğunu söyleyerek Müslümanları moralman çökertir. Münâfığa inanan esaretten, kuşatmadan, mağlubiyetten kurtulamaz.

Münâfıklar, Hendek Muharebesi'nde, "Biz kuşatma altında ölüm kalım mücadelesi verip, ihtiyaç için dahi dışarı çıkamazken Muhammed bize İran'ın ve Roma'nın fethini vadediyor;

﴿مَا وَعَدَنَا اللّٰهُ وَرَسُولُهُٓ اِلَّا غُرُورًا﴾

"*Allah ve Rasûlü'nün vaadleri bizleri aldatmaktan ibaretmiş!*"(356) demişlerdi. Hendek'te bir münâfık, ashabtan birine, "Ey Filan! Allah Rasûlü'nün, 'Kayser öldükten sonra başka Kayser, Kisra'dan sonra da başka Kisra yok. Nefsim kudret elinde olan Allah'a yemin ederim ki, her ikisinin hazinelerini Allah yolunda infak edeceksiniz.' dediğini bir düşün ve bana cevap ver: O vaad nerede realite nerede?! Şimdi bizden biri korkudan abdest bozmak için uzağa çıkamıyor. Allah ve Rasûlü'nün vaadleri bizleri aldatmaktan ibaretmiş!" dedi. Bunun üzerine sahâbî, "Yalan söyledin. Durumu mutlaka Allah Rasûlü'ne bildireceğim!" diye karşılık verdi. Allah Rasûlü'ne ﷺ gelip durumu bildirdi. Bunun üzerine Allah Rasûlü ﷺ adamı çağırıp, "Ne dedin?" diye sordu. Adam da, "Bana iftira attı. Ben böyle bir ifade söylemedim. Asla böyle bir ifade ağzımdan çıkmadı."(357) diyerek sözlerini inkâr etti.

---

(356) Ahzâb, 33/12.

(357) Bkz. et-Taberî, ***Câmi'***, 19/39.

Münâfıklar, Müslümanları büyük hedeflerden koparabilmek için ilâhî vaadleri inkâr eder, onların tarihle yüzleşmelerine mâni olur.

Şerre Motor, Hayra Fren

Münâfık, her hayırlı amelde kusur arayarak mü'minlerin iyiye, güzele ve doğruya meyletmesine mâni olur. Buna mukâbil şerrin propagandasını yapar. Münâfık şerre motor, hayra frendir.

Çok mala sahip olan çoktan, az sahip olan da azdan verir. Lakin her ikisi de münâfık için kötüdür. Hiçbir Müslüman; hiçbir şekilde münâfıkların ayıplamasından, kaş göz işaretinden kurtulamaz. Öyle ki hayır sever bir mü'min, çok mal infak etse bu "Bu adam mürâi", fakir az bir şey verse "Muhakkak ki Allah bunun sadakasına muhtaç değildir."(358) der:

﴿اَلَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِى الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ
لَا يَجِدُونَ اِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللّٰهُ مِنْهُمْ﴾

"Sadakalar konusunda mü'minlerden hem -Abdurrahman b. Avf gibi sekiz bin dirhemlik sermayesinin dört binini ailesine bırakıp dört binini- gönüllü olarak verenlere hem de -Ebû Akîl gibi iki sa' hurmasından birini ailesine bırakıp- az bir miktarı infak etmekten başka birşey bulamayanlara dil uzatıp onları ayıplayanları Allah maskaraya çevirecektir."(359),(360)

Ekonomik Kuşatma

Münâfıklar, gücü ele aldıklarında Müslümanları ekonomik abluka ile kuşatıp muhataplarına "Müslüman olursanız, hâliniz böyle olur!" diyerek korku verir. Yeni nesle İslâm, fakr-u zaruret dini gösterilerek ideolo-

(358) Buhari, H. No: 1415.

(359) Tevbe, 9/79.

(360) İbn Kesir, ***Tefsîrü'l-Kur'âni'l-Azîm***, 3/419.

cyaların önü açılır. Medîne'de Abdullah b. Übey ve adamları, müşriklerin Mekke'de uyguladığı ambargoyu farklı şekillerde hayata geçirdi.

Son yüzyılda vakıflara el konup onlarca yıl hocalara cüz'i maaşlar verilmesi, sinema ve romanlarda hocaların aşağılanmaları gençlerin İslâm'a yönelişlerini ve âlim olma meylini zayıflattı. Medrese ve İmam-Hatip talebelerine karşı olumsuz tavır çocukların tercihini menfi yönde etkiledi:

﴿هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلٰى مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللّٰهِ حَتّٰى يَنْفَضُّوا﴾

"*Onlar, 'Rasûlüllah'ın yanındakilere geçimlik bir şeyler vermeyin ki etrafından dağılıp gitsinler!' diyenlerdir.*"(361)

Müslümanlar, münâfık kuşatmasını Abdurrahman b. Avf ﵁ gibi hayırsever mü'minlerle yarar. Talebeler onların yaptığı binalarda, onların infaklarıyla okur.

Mü'min iman ferâsetiyle bakınca, münâfık sözüyle ve ameliyle deşifre olur. Esasında her hayırlı amel, mü'minle münâfığı temyiz eden bir mihenk taşıdır. Gecesini gündüzüne katıp okulla birlikte hafızlık yapan çocukları mü'min görünce sevinir, münâfık ise bir yalan uydurup üzerinden İslâm'a saldırır. Bu noktada Ayasofya da bir mihenk taşıdır. O'nda okunan ezan, yapılan dua Müslüman ismi alan münâfıkları deşifre eder; Ayasofya'da ezan Hasan'ı sevindirir, Hans'ı üzer.

Şehvet Aşk Olunca Gönül de Göz de Kör Olur

Islah, mü'minin; "bir şeyi var oluş gayesinin dışına taşımak" anlamına gelen ifsâd ise münâfığın amelidir. Medya iyiyi, güzeli ve doğruyu tebliğ vâsıtası olursa; fert planında da cemiyet planında da insanı ihyâ eder. Para kazanmayı ve nesilleri ifsâd etmeyi öncelikli vazife edi-

(361) Münafikûn, 63/7.

nen günümüz medyası ise kadın ve çocuk istismarını meşrû bir hâdise gibi göstermektedir. Daha yüksek reyting ve daha çok para kazanmak için magazin programlarıyla ahlaksız hayatları ekranlara taşıyan medya, gençlerin alâkasını cezbedip onları aileden koparmaktadır. Yattaki, kattaki magazin kadınlarını izleyen bir delikanlı evlenip yük almaktansa o kadınlarla birlikte olup zevk-u sefa içinde yaşamayı tercih eder. Aile, saadet yuvası olduğu gibi çile ve sıkıntı mekanıdır da. Her ailede zaman zaman hastalıklar, acılar, ızdırablar olur. Lakin şehvetin öne çıkarıldığı yayınlarda sadece keyif vardır. Şehvetine mağlub olan genç de hayatın gerçekte kameranın gösterdiği şekilde olduğunu düşünür. Bir daha çıkmamak üzere ahlaksız dünyaya dalar ya da 50-60 yaşlarında uyanır.

Reyting söz konusu olduğunda akıllı telefon da televizyon da hayatın sadece iyi noktalarını yansıtır. Yönetmen ne istiyorsa kadraj orayı görür. Yerine göre zindan cennet, cennet de zindan gibi gelir ekrana. İslâm'ı gericilik olarak görenlerin dünyasında cami fitne yeri, fitne mahfilleri de keyifli mekanlar olarak tanıtılır.

Münâfık, saraylarda çekilmiş filmlerle televizyonu kullanıp ailenin içine girer. Kadını, çocukları derinden etkiler. Yataktan perdeye her şeyin en kalitelisinden alındığı ekran evlerindeki israfı izleyen kadın kendini değersiz, itilmiş, eşi tarafından anlaşılmayan biri olarak görmeye başlar. Filmde yenilen, içilen gıdalara, bir de eşinin iş dönüşü getirdiklerine bakar; nihayet eşine dönüp, "Ben kadın değil miyim? Kızının, oğlunun yaşamaya hakkı yok mu? Neden bunların arabası yok? Niçin kızın akranları yıl sonu partisine giderken, falan marka elbiseleri alıp markalı ayakkabıları giyerken benim kızım falan pazardan kıyafetini, ayakkabısını almaya mahkum olsun?!" der. Kârûnlar, servetlerini ve lüks hayatlarını ekrana taşıyarak fukarayı kendilerine

hayran bırakır. Gerçek bir mü'min ise zenginliğini gizler. Sokak ortasında hususi mükellef sofralar kurmaz. Sosyal paylaşım mecralarında pişirdiği yemeğin resmini değil, komşusuyla bizzat yemeğin kendisini paylaşır.

Münâfık mecraları izleyen bir mü'min, zaman sonra eşiyle gerilir. İslâm mecralarında dolaşan ise ailenin ne büyük bir nimet olduğunu idrâk eder.

Ahlaksız yayınlarla aileyi hedef alan güruha "Yapmayın, yeryüzünde fesat çıkarmayın!" dendiğinde onlar "Hayır biz ıslah ediyoruz. Çağın gerektirdiği hâli dikkate alarak insanlara hizmet veriyoruz!" derler.

Amelde Münâfık

Namaz kılan, oruç tutan, zekat veren bir mü'mini bekleyen büyük tehlikelerden biri olan amelde nifakın çok çeşidi vardır. Allah Rasûlü ﷺ bir hadis-i şerifte üç tanesini tadat eder: "Münâfığın alâmeti üçtür: Konuşunca yalan söyler, söz verince sözünden cayar, kendisine bir şey emanet edildiğinde hıyanet eder."(362)

İnsanları birbirine düşüren politikacı, kardeşlerin arasına fitne tohumları eken muhbir, amelde münâfıktır. Babasının evine gittiğinde, "O gelin neden ayağa kalkmıyor? Niçin sofrayı şöyle hazırlamıyor? Neden şunları bunları yapmıyor?" diyerek annesini gelinine karşı tahrîk edip birbirine düşürüyorsa onda nifakın alâmetleri vardır. Bir babaya oğlunun ne kadar hatası varsa üzerine on katarak anlatıp fitneye sebep olmak da amelde münâfıklıktır. Amelde münâfıklar, sıla-i rahmin baş hasmıdır.

Münâfık; hakikate kör, sağır ve dilsizdir. Müslüman ise hak için mücâdele eder; canını, malını ortaya koyar.

---

(362) Buhârî, H. No: 33; Müslim, H. No: 210.

﴿اَفَمَنْ يَعْلَمُ اَنَّمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ اَعْمٰىۜ اِنَّمَا يَتَذَكَّرُ اُو۬لُوا الْاَلْبَابِۙ﴾

"*Sana Rabbi'nden indirilenin hak olduğunu görüp bilen kimse, görmeyen gibi olur mu? Bunu ancak akıl sahipleri anlar.*"(363) Nimeti yiyen, fakat onu yaratan Allah'ın ﷻ lütfunu göremeyen nankör, kördür. Körün ameli fâsittir. Münâfığın özü, sözü nankör kâfir gibidir. Akıl sahipleri, amel planındaki ifsâdın karşısında durarak ferdin ve cemiyetin fesâdına mâni olur.

﴿اَلَّذٖينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمٖيثَاقَۙ﴾

"*İman edenler Allah'a verdikleri ahde sadâkat gösterirler, yeminlerini asla bozmazlar.*"(364) Münâfıklar daha çok kazanma adına tefecilik yapsa, onlara imkanlar sunulsa da Müslümanlar harama yaklaşmayacak; kadını istismar edenlerin reyting tuzağına kapılıp iffetleri çiğnetmeyecek, Allah'a ﷻ verdikleri söze ihanet etmeyecekler.

En müseccel artistleri, şarkıcıları, arz üzerinden sanat ameliyesini icrâ edenleri görse de dönüp bakmayanlar, nifaka karşı iman ve amel-i salihle direnen mü'minlerdir. Mü'min, canını, malını ortaya koyar; lakin asla Allah'a ﷻ ve Rasûlü'ne ﷺ ihanet etmez. Allah'a ﷻ, Rasûlü'ne ﷺ ve mü'minlere sıla yapar. Korunması gereken haklara riâyet eder.

﴿وَالَّذٖينَ صَبَرُوا ابْتِغَٓاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ﴾

"*Rableri'nin rızâsını elde etmek için sabreder, namazı dosdoğru kılarlar.*"(365) Mü'minler, Allah ﷻ rızâsı için fakirliğe, günaha ve şehâdete sab-

(363) Ra'd, 13/19.

(364) Ra'd, 13/20.

(365) Ra'd, 13/22.

reder. Gizli ve aşikâr, Allah'ın ﷻ verdiklerinden infak eder. Kötülüğü iyilikle def ederler. Güzel son, onlarındır.

En Ahlaksız İsyanlar

Ekran ekran dolaşarak hayatı ifsâd edenler, en iyi arabalarla en ahlaksız isyanları yapanlar, her hafta başka bir kadınla arz-ı endam edenler, cahillerin "Ben de onun gibi olabilsem!" diye özendiği ünlüler; hedefsiz, gayesiz yaşamları, iflas eden idrâk melekeleriyle hayvanlar gibi hatta onlardan daha aşağı bir hayata mahkum yaratıklardır:

﴿اُولٰٓئِكَ كَالْاَنْعَامِ بَلْ هُمْ اَضَلُّ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ﴾

"*Onlar, idrak melekelerini kaybetme noktasında hayvanlar gibidir, hatta onlardan daha da aşağı derekededirler. İşte asıl gafil onlardır.*"(366)

Müslüman, münâfığın; yanlışı doğru, fuhşu aşk, hırsızlığı meşru kazanç olarak göstermesine sessiz kalamaz. Bizzat harama "haram!", yalana da "yalan!" demeye memurdur. Mü'minler, bu memuriyetin bereketiyle beşeriyetin doğru diye yalanı, Hak diye batılı benimsemesinin önüne geçer.

Aşık Göremez

Aşkın gözü kördür. Bağlılık hakikati görmeye mânidir. Bu yüzden çocukların dahi yanlışlığını anladığı masallar için diplomalı cahiller canlarını ortaya koyar. Allah ﷻ ve Rasûlü, ﷺ mü'minlerin gözünü hakikate açar.

﴿اَلَآ اِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلٰكِنْ لَا يَشْعُرُونَ﴾

"*Biline ki, gerçekten bozanlar onların ta kendileridir, ama idrak edemiyorlar.*"(367) İblis'in aktif birliklerine, buğz ile muhalefet kâfi gel-

(366) A'râf, 7/179.

(367) Bakara, 2/12.

mez. İnsanların gözlerini açacak, kulaklarındaki pası silecek bir duruş ve eda ile hakkı ilan etmek hakkımız değil, vazifemizdir. Müslüman, münâfıkların fuhuş, faiz, kumar gibi haramlar ile hem yeryüzünü hem de yürekleri kirlettiklerini söylemeli ki, insanlar ilaç diye zehre sarılmasın. Zikri bırakıp İblis'in kuruntularına takılmasın. Allah'ı ﷻ bulmayan kendini bulamaz.

﴿اَلَا بِذِكْرِ اللّٰهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُۜ﴾

"*Bilesiniz ki gönüller ancak Allah'ı zikrederek huzura kavuşur.*"(368) "Müzik ruha gıdadır!" diyen şehvet piyasasına aldananları, "Acılarınızın tesellisi; sizin gibi acı çeken insanların güfte ya da bestelerinde değil, Rabbinizin kelamında, zikrullahtadır." diye uyarmalı.

(368) Ra'd, 13/28.

NİFAK PROJESİNİN AMELESİ

﴿وَاِذَا ق۪يلَ لَهُمْ اٰمِنُوا كَمَٓا اٰمَنَ النَّاسُ قَالُٓوا اَنُؤْمِنُ كَمَٓا اٰمَنَ السُّفَهَٓاءُۜ اَلَٓا اِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَٓاءُ وَلٰكِنْ لَا يَعْلَمُونَ﴾

Amel planındaki münâfıklar, akîdedeki münâfıkların amelesidir. Onların projelerinin hayata geçmesinde rol alır. Yalan konuşarak, söze ihanet ederek cemiyetteki fesad halkasını genişletirler. Televizyon, sinema ve sosyal medya ile iffetsiz hayatı özgürlük olarak gösterirler. Âlimler ve ârifler kadrosundan, münâfıkların her iki grubuna;

﴿وَاِذَا ق۪يلَ لَهُمْ اٰمِنُوا كَمَٓا اٰمَنَ النَّاسُ قَالُٓوا اَنُؤْمِنُ كَمَٓا اٰمَنَ السُّفَهَٓاءُۜ اَلَٓا اِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَٓاءُ وَلٰكِنْ لَا يَعْلَمُونَ﴾

"*'Diğer insanlar gibi siz de iman edin' denildiğinde, 'Akılsızların inandıkları gibi biz de inanalım mı?' derler. Biline ki asıl akılsızlar onlardır, fakat bilmezler.*"(369)

Mü'min-Münâfık

Amel planındaki münâfıklara, "Evladını Allah yoluna adayan Hz. İbrâhîm ﷺ gibi Firavun'a hak kelamı söyleyecek cesareti kuşanan Hz. Mûsâ ﷺ gibi arkasına bakmadan yürüyen sahâbe gibi inanın!" dendiğinde "Biz yobazların(!) inandığı gibi mi inanalım?!" diyerek inkâra

(369) Bakara, 2/13.

meylederler. Münâfıklara, "Başörtüsü ile alâkalı âyet-i kerime(370) nâzil olduğunda hicrette öncü olan İslâm kadınları; ilâhî emri duyar duymaz izarlarını yırtıp başlarını, boyunlarını örtmüştü.(371) Milletin evladını tesettürden mahrum etmeyin!" dediğinizde tesettürün tarihsel olduğunu söylerler.

İman, ilâhî emri duyan her mü'mini, sahâbe kadınları gibi tesettür emrine uyarak yaşam şeklini değiştirmeye; nifak ise özür cümleleri kurarak heva ve hevese uymaya çağırır. Mü'min, Allah ﷻ ve Rasûl ﷺ buyruğunu duyduğunda "Ne buyruldu, ne duyurulduysa hepsi başım gözüm üzere!" der. Münâfık ise en güzel, en iffetli hayatı gericilik olarak görür.

Bu âyet her çağın mü'minine, "Namaza devam etme, faizden uzak durma, haramdan ictinâb etme noktasında sahâbe gibi ol!" der. Ne var ki mü'minlerin muhabbetle ittiba ettiği bu çağrı, münâfıklar için alay mevzuudur.

Günahkâr bir mü'min, tesettür gibi Allah'ın ﷻ herhangi bir emrini yerine getiremediğinden dolayı ezilir, istiğfâr eder. Münâfık ise ilâhî emir gereği Ağustos sıcağında çarşafla dolaşmayı sefâhet olarak görür. "Bu asırda böyle bir hayat çekilir mi?!" der.

Adı Abdullah Olan Aduvvullah

Münâfık, Müslümanlara maddî güçleri itibarıyla bakar. Arabaları, servetleri, kıyafetleri kıymetinde onlara bir değer verir. Bu yüzden nifak ehli, saadet asrında fukara-i ashâbı zemmetmekten geri durmaz; bir kat elbise giyen, onu yıkadığında kuruyuncaya kadar dışarı çıkamayacak kadar fakir olan sahâbeyi meclislerine almazdı.

(370) Nûr, 24/31.

(371) Buhârî, H. No: 4758.

Siyah elbise giyen İslâm kadınlarını görünce, "Bunların markalı elbise almaya parası yok." ya da "Kıyafetlerindeki kirler ortaya çıkmasın diye böyle giyiniyorlar!" diye onlarla alay edenler; Müslüman anne-babadan dünyaya gelse de müseccel münâfık Abdullah b. Übey b. Selûl'ün fikir soyundandır. Her ne kadar onların isimleri, Abdullah (Allah'ın kulu) olsa da amelleri ve sözleri itibariyle Aduvvullah'tırlar (Allah'ın düşmanı).

Yüzün Rengi mi, Kalbin Hali mi?

İman, kıyafete ya da arabaya göre muhâtaba kıymet vermeye müsade etmez. Allah Rasûlü'nün ﷺ risâletiyle beyaz kadınların oğullarının renklerinden dolayı siyah kadınların oğullarına üstünlüğü bitmiştir.(372) Mühim olan yüzün rengi değil, kalbin durumudur. Üzerindeki elbisenin eski olması, kişinin imanına zarar vermez. İçinde muttakî kullar yaşayan nice gecekondu, âsiler konağına dönen saraydan Allah ﷻ katında daha değerlidir.

Hz. Ömer ؓ devlet başkanı iken Süheyl b. Amr, Hâris b. Hişâm, Ebû Süfyân ve Kureyş'in lider kadrosundan daha başkaları ile Süheyb-i Rûmî, Bilâl b. Rabâh ؓ ve Kureyş'in azadlılarından Bedir'e katılan bir grup kapıda beklerken kapıcı, Bilâl-i Habeşî ile Süheyb-i Rûmî'yi ؓ ve Bedir'e katılanları içeri alır. Manzara karşısında sarsılan "soylu" Ebû Süfyân ؓ, şöyle demekten kendini alamaz:

لَمْ أَرَ كَالْيَوْمِ قَطُّ، يَأْذَنُ لِهَؤُلَاءِ الْعَبِيدِ وَيَتْرُكُنَا عَلَى بَابِهِ وَلَا يَلْتَفِتُ إِلَيْنَا

"Hayatımda asla bunun gibi bir gün görmedim. Şu kölelere müsade ediyor. Bizim gibi soyluları kapısında bekletiyor ve dönüp bize bakmıyor."(373)

---

(372) Bkz. Ahmed b. Hanbel, ***Müsned-i Ahmed***, 38/474.

(373) Ebü'l-Ferec Cemâlüddîn Abdurrahmân b. Alî b. Muhammed el-Bağdâdî İbnü'l-

İman eden lakin -o an itibariyle- nekahet dönemini tam olarak aşamayan Ebû Süfyân ﵁ da sahâbeye maddi imkanlar vâsıtasıyla baktığından fakir sahâbîlerin kıymetini idrâk edemedi. Bilâl b. Rabâh'a ﵁ cahiliyyedeki nazarla bakınca onu azadlı olarak gördü.

Münâfık, hafızları "Cenâze İmamı!" diye tahkîr ederken mü'min, "Bu çocuğun zihninde Kur'ân-ı Kerîm var!" diyerek ona saygı gösterir, muhabbet duyar. Eskiler bir hafız bir sokağa girince, "Bu yürüyen Kur'ân'dır!" diyerek ayağa kalkardı. İmkansızlıktan üç dört kardeş, bir odada yatmak zorunda kalmışsa ve bir tanesi de hafızsa, diğerleri onun ayağı üzerinden geçmez, odayı dolanıp öyle dışarı çıkarlardı.

Mü'min bir baba, çocuğuna sömürgecilerin çizgi filmlerini izletmez Hayber önlerindeki Hz. Ali'yi ﵁ anlatır, onu mazlumların diyarına fetih haberleri götüren bir kahraman olma idealiyle yetiştirir.

Bu Mikrop Öldürücü!

Kâr ve zararını hesap edemeyen, malını beyhûde harcayan, ticaretinde aldanan kişiye "Sefîh" denir.(374) Hevasına uyup, Şerîat'la amel etmeyen de sefihtir. Sefîh, ticari hayatı çökertir. Sadece kendisine değil, onunla ticaret yapanlara da zarar verir. Bu yüzden tasarruflarına sınırlama getirilir. Parasını, sermayesini hesapsız bir şekilde dağıtana kısıtlama getirilir de insanın en kıymetli varlığı olan ömrünü boşa harcayana, Şerîat'a muhâlefetle geçirene bir tahdit uygulanmaz mı?!

İmanı öldüren bir mikrop olan nifak, sefâhetle cemiyetin bütün noktalarına gaflet ve dalâleti yayar. Camiye namaz kılanlar geldiğine göre hocalar, mevcut tebliğ faaliyetiyle sefihlerin zehirlediği insanlara ulaşa-

---

Cevzî, ***el-Muntazam fî târîhi'l-mülûk ve'l-ümem*** (Beyrût: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1992), 4/260.

(374) Muhammed Emîn b. Ömer b. Abdilazîz el-Hüseynî ed-Dımaşkî İbn Âbidîn, ***Reddü'l-muhtâr ale'd-dürri'l-muhtâr*** (Beyrût: Dârü'l-Ma'rife, 2015), 9/248.

maz. Mekke sokaklarında dolaşan Allah Rasûlü ﷺ gibi insanların toplanma mekanlarına gidip, hâllerini, kabullerini, hayata bakışlarını dikkate alarak cemiyet yeniden İslâm'a davet edilmelidir.

"Uyarmak/İnzâr," bütün Müslümanların vazifesidir. Kendi dünyasında İslâm'a göre yaşayan lakin sefihler kadrosunun propagandasına aldanan insanlara el uzatmayan mü'minin hâli, çalışmak için gittiği şehirde bütün zamanını sinemada, eğlence mekanlarında geçiren, yıllar sonra parasız pulsuz ailesine dönen hâne reisine benzer. İnsanlar, bu dünyaya Müslümanca yaşamak ve insanları Müslümanca bir hayatı yaşamaya çağırmak için geldi. İnzâr; gaflet, dalâlet ve sefâhetin panzehiridir.

Münâfık ve Öfke

Aç adamın yemeğe baktıkça iştâhının kabarması gibi münâfık da ezan seslerini duydukça, Müslümanların İslâm'ın emirlerine ittibalarına şahit oldukça öfke patlaması yaşar; krize girer. Kalbinin fesâdı, inkârını besler:

﴿ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنكَ صُدُودًا ﴾

"Münâfıklara, çözüm için 'Allah'ın indirdiğine ve peygambere gelin!' denildiği zaman, münâfıkların lehlerine hüküm çıkarmak için senden ayrılıp başka sistemlere doğru iyice uzaklaştıklarını görürsün."(375)

(375) Nisâ, 4/61.

NİFAK MERKEZLERİ

﴿وَاِذَا لَقُوا الَّذٖينَ اٰمَنُوا قَالُٓوا اٰمَنَّاۚ وَاِذَا خَلَوْا اِلٰى شَيَاطٖينِهِمْۙ قَالُٓوا اِنَّا مَعَكُمْۙ اِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِؤُ۫نَ﴾

Mescid-i Nebevî imanın, ahlâkın ve edebin ta'lîm edildiği faziletliler mektebi; Abdullah b. Übey'in karargâhı ise nifâkın, tuğyanın ve isyanın öğretildiği fitne merkezidir.

Nifak merkezlerine talebe olanlar; izzetle yaşamayı bağnazlık, doğrularla kaybetmeyi saflık, Hakk'ın hâkimiyeti için cihâd etmeyi ahmaklık olarak görür. Münâfık menfaati için düşünür, çalışır, yalan konuşur ve savaşır. Müslümanlar arasında ya şahsî çıkarları için ya da küfür karargâhı adına bir vazifeyi yerine getirmek için durur. Namazda, oruçta, nutuk atmada öyle samimi pozlar verir ki, onu görevlendiren kâfirler "Acaba Müslüman mı oldu?!" diye şüphe eder. Bu yüzden "tekmil" için küfür karargâhına döndüğünde, "İdeolocyamız üzerinde sizinle birlikteyim." der:

﴿وَاِذَا لَقُوا الَّذٖينَ اٰمَنُوا قَالُٓوا اٰمَنَّاۚ وَاِذَا خَلَوْا اِلٰى شَيَاطٖينِهِمْۙ قَالُٓوا اِنَّا مَعَكُمْۙ اِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِؤُ۫نَ﴾

"Münâfıklar iman edenlerle karşılaşınca 'İnandık!' derler. Şeytanlarıyla baş başa kaldıklarında ise 'Biz İblis'in dâvasına hizmet noktasında

sizinleyiz. Biz yalnızca Müslüman görünerek mü'minlerle alay etmekteyiz!' derler."(376)

Münâfıklar; mü'minlerle karşılaştıklarında kendilerini en büyük, en fedakâr, en şecaatli Müslüman olarak gösterir. Şeytanları mesabesinde olan ideoloclarıyla bir araya geldiklerinde "Biz sizinle beraberiz!" derler.

Günah, Halveti Sever

Günah da, günahkâr da halveti sever. Bu yüzden Allah Azze ve Celle,

﴿وَاِذَا خَلَوْا اِلٰى شَيَاطِينِهِمْ﴾

"*Şeytanlarıyla baş başa kaldıklarında.*" buyurmaktadır. Günah açıkta işlenmez. Hiçbir ahlaksız açıkta rüşvet almaz, sokak ortasında zina yapmaz. Bu yüzden meyhanelerin camları içerinin görülmesine mâni olacak şekilde filtrelenir. Kadın ticareti yapanlar, şenî ameliyelerine sanat faaliyeti kılıfı geçirir.

Kişi süte suyu, şeytanıyla ve nefsiyle baş başa kaldığında karıştırır, ahlaksız yayınları yalnızken izler. Amelde nifâka düşen gafilin savrulduğu yerde Müslüman, krizi Allah'ın ﷻ gören ve işiten bir Rabb olduğuna inanarak aşar. Gözleriyle bir elest bezmine, bir de mahşere bakar. Yaptıklarının ve baktıklarının önüne konacağı Mahkeme-i Kübrâ'yı düşünür.

(376) Bakara, 2/14.

SON GÜLEN KİM OLACAK?

﴿اَللّٰهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فٖى طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ﴾

Bakışlarında istihzâ, ifadelerinde alay olan münâfıklar, Müslümanlar arasında ya şahsî çıkarları ya da ideoloclarının geleceği adına durur.

﴿اَللّٰهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فٖى طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ﴾

"*Allah, alaylarından dolayı onları cezalandıracak. Küfürdeki aşırılıklarında biraz daha bocalayıp daha çok cezayı hak etmeleri için onlara mühlet vermiştir.*"(377) Allah'ın ﷻ kâfire mühlet vermesi, küfürde daha derinleşmesi, yeni günahlar kazanması ve cehennemdeki yerini daha derinlere taşıması demektir. Münâfık, yaşadıkça ateşini bollaştırır. Bu yüzden Allah ﷻ, musibetle mü'mini uyandırır; kâfir ise zevk-ü sefâda her gün biraz daha isyanını artırarak zirve noktasında cehenneme girer.

Mücrime mühlet verildikçe isyanı katlanarak artar. Rüşvet alır, zina eder, mazluma söver, döver. Münâfık hangi makamı uhdesine alırsa orayı rüşvethâneye, fuhuşhaneye çevirip ifsâd merkezine dönüştürür.

Ehl-i belâğatın müşâkele adını verdiği, Allah Teâla'nın kulların amelini boşa çıkarmasını onların kullandığı fiil ya da lafızla ifade etmesi burada da zahirdir. Allah Azze ve Celle münâfıklarla alay etme-

(377) Bakara, 2/15.

sini, bizzat onların İslâm'la alay etme ameliyle ifade ederek yollarının çıkmaz sokak olduğuna ve mutlaka kaybedeceklerine işaret eder. Müslümanlara tuzak kuranlara, onların fiillerini aleyhlerine çevirerek cevap verir.

﴿ظَهَرَ الْفَسَادُ فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ اَيْدِى النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِى عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾

"İnsanların kendi elleriyle yapıp ettikleri isyan ve tuğyan yüzünden karada ve denizde açlık, kıtlık, kesad, bereketsizlik ve çokça ölüm zuhûr ederek düzen bozuldu; böylece Allah -âhiretteki azabtan önce tevbe ile dönüş yapsınlar diye- işlediklerinin bir kısmını onlara tattırıyor."(378)

Müslüman musibet gelince toparlanır, Allah'a ﷻ döner. Kâfir ise -genelde- bundan mahrumdur. Günahta, mâsiyette derinleştikçe derinleşir; bu dünyanın da zevk-ü sefânın da gençliğin de sonunun olmadığını zannettiği anda ölüm meleği gelir ve ayrılır dünyadan. Allah'ın ﷻ kâfirle istihzâsı, ona toparlanma fırsatı vermemesidir. Bu, Allah'ın ﷻ intikâmıdır.

(378) Rûm, 30/41.

DÜNYA TİCARETHÂNESİ

﴿أُولٰٓئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدٰىۖ فَمَا رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ﴾

Neden Allah Teâlâ, münâfıkları debelenmiş oldukları o küfür merkezlerinde bıraktı?!

﴿أُولٰٓئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدٰىۖ فَمَا رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ﴾

"İslâm'ı verip inkârı satın alanlar, doğruya karşılık sapkınlığı tercih edenler işte o münâfıklardır. Bu sebeple ticaretleri, kâr etmemiş ve doğru yolu da bulamamışlardır."(379)

Münâfıklar; yoldan ayrılıp uçuruma savrulan araba gibi hidâyeti bırakıp dalâleti, imanı verip küfrü aldı. İslâm'ı terk edip kapitalizmaya ya da sosyalizmaya sarıldı. Bir gelip bir gitmelik olan şu dünya için, sonu gelmez kavgalara değer mi?

Şair ne güzel söylemiş:

Ana rahminden geldik pazara,
Bir kefen aldık döndük mezara.

Hayat işte bu kadardır. Dünya bir ticarethâne hükmünde. Kimi hidâyetin, kimi dalâletin bayrağını taşır. Kimi Ebû Bekir'in ﷺ, kimi Ebû

(379) Bakara, 2/16.

Cehîl'in karargâhını tercih eder. Allah Azze ve Celle'ye sadâkat gösterenler, ekmeğini fukara ile bölüşenler; esire, yetime, miskine verenler kazandı. Zevk-ü sefâya dalıp ölmeyecek gibi yaşayanlar ise kaybetti. Hz. Peygamber'in ﷺ yolunda olanlar kazandı. Münâfıklar ise kaybetti.

Allah Azze ve Celle, geceden sonra nasıl sabahı getirdiyse, münâfıklar da ölümle hakikatin sabahına öyle uyanacak.

Bu ümmet evlerinde Mus'âblar, Ammârlar, Yâsirler büyütecek. O zaman münâfıklar, Kıyâmet'in öncesinde son defa saltanatlarını kaybettiklerini görecek. Yeni bir diriliş, yeni bir zafer için Bismillah. Cehennem münâfıkları, cennet ise mü'minleri bekliyor.

HANGİ AKÇE MEZARDA GEÇER?!

﴿مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِى اسْتَوْقَدَ نَارًاۚ فَلَمَّٓا اَضَٓاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللّٰهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فٖى ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ﴾

Kur'ân-ı Kerîm, Bakara Sûresi'nin başında münâfıkları müşahhas planda sıfatlarıyla ve halleriyle anlattıktan sonra onları hayatın için-den tahliller ve misaller getirerek mü'minlerin zihnine yaklaştırır. Her zaman gözle görülmeyen ihaneti, gözle görülen haller üzerinden res-meder. Muhataplarını getirdiği misaller üzerinden münâfık oyunla-rını idrâk etmeye çağırır.

Temsil

Kur'ân-ı Hakîm'in anlatım usûllerinden biri olan temsil, muhâtaba hâdiseyi görür gibi anlama imkanı verir. Şu âyet-i kerîme, münâfıkla-rın infâkının nasıl yok olduğunu bir sinema perdesi gibi gözler önüne sererek mü'minleri uyanık olmaya çağırır:

﴿مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فٖى هٰذِهِ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رٖيحٍ فٖيهَا صِرٌّ اَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُٓوا اَنْفُسَهُمْ فَاَهْلَكَتْهُۜ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللّٰهُ وَلٰكِنْ اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾

"Münâfıkların bu dünya hayatında harcadıklarının misali, isyan ile kendilerine zulmeden halkın ekinine isabet edip onu helak eden don-

durucu bir rüzgârdır. Allah onlara zulmetmedi, fakat onlar kendilerine zulmediyorlar."(380)

İnsanlar beni alkışlasınlar, plaket versinler ya da "Ne büyük adamsın, her zaman mazlumun imdadına koşarsın!" desinler diye infâk ediyorsa, mahşer günü infâkın sevabına muhtaç olduğu andaki hâli, kavurucu bir rüzgârın helak ettiği bahçesine gittiğinde, her şeyin yandığını gören adama benzer. Rüzgar nasıl ekini yok ediyorsa enâniyet de amel-i sâlihi öyle yok eder, mahşerde bomboş bir amel defteri bulur.

Allah Azze ve Celle, ihlasla yapılan bir ameli az olsa da çoğaltır. Riyâ ile yapılanı ise çok olsa da "hiç"e mahkum edip siler.

Verirken zorlanan insanın gözü önünde Allah ﷻ bereketli bir pencere açar. Orada tarlaya ektiği bir tohumdan yedi yüz alan çiftçiyi görür. Çiftçinin ameliyesine benzetilen ibadetleri de tohum gibi kıymetlendirilerek yerden semâya ulaşır, bir gök sofrası olarak mahşerde önüne gelir.

Allah Teâlâ'nın rızâsına nâil olmak için infâk eden mü'minlerin ameli, mahşer günü karşılarına bire yedi yüz olarak çıkacak:

﴿ مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ اَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِى كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ وَاللّٰهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ ﴾

"Mallarını Allah yolunda harcayanların misali, her başağında yüz tanenin bulunduğu yedi adet başak çıkaran bir tohum tanesi gibidir. Allah dilediğine katlayarak verir."(381)

Kur'ân-ı Kerîm amel etmekle mesul oldukları Tevrat'ı elleriyle tahrîf eden Yahûdileri, sırtında ciltler dolusu kitap taşıyan eşeğe benze-

(380) Âl-i İmrân, 3/117.

(381) Bakara, 2/261.

tir.[382] Semerinde yangının nasıl söndürüleceğinin yazılı olduğu bir kitabın da yer aldığı yük, yanmaya başlasa eşek yangın kitabındaki bilgiyi esas alarak "Yangın su ile söner. O hâlde ben de nehre gireyim." diyebilir mi?! İlâhî kitabı okuyan, ezberleyen fakat O'nunla amel etmeyenin hâli de sırtında taşıdığı kitaptan müstefîd olamayıp yanan merkebe benzer.

Allah Azze ve Celle, geçmiş milletlere ait tecrübeleri İslâm milletine bildirerek aynı hataları irtikâb etmeleri durumunda aynı sonuçlarla yüzleşeceklerini onlara tembih eder. Bunu, bazen doğrudan bazen de bir misal üzerinden yapar.

Münâfık Anıtları

Bakara sûresinde münâfıkların sıfatlarını, hâllerini haber veren âyetlerden sonra bir anda öyle bir manzara ile karşılaşır ki insan; gözle görülen, kulakla duyulan bir âlemde sanki eliyle münâfık anıtlarına dokunur. Kur'ân-ı Kerîm, fevkalâde bir benzetme ile mevzuyu inanılmaz derecede müşahhas hâle getirir:

﴿مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِى اسْتَوْقَدَ نَارًاۚ فَلَمَّٓا اَضَٓاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللّٰهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِى ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ﴾

"*O münâfıkların misali, bir ateş yakan insan(lar) gibidir. Ateş tam etrafını aydınlattığında Allah ışıklarını yok eder de onları gecenin, nifakın karanlıkları içinde hiçbir şeyi görmez bir hâlde bırakıverir.*"[383]

Allah Azze ve Celle, insanın iman nurunu alınca kişi zifiri karanlıkta ayağını bastığı yeri dahi göremez. Bu yüzden âyetteki "لَا يُبْصِرُونَ / göremezler" ifadesinin mefûlü hazfedilerek, mânaya umûmî bir çerçeve

(382) Bkz. Cum'a, 62/5.

(383) Bakara, 2/17.

verilmiştir. Buna göre anlam şu şekilde olur: "Görülecek olanlardan hiçbir şeyi göremezler."

Müfessirlerimiz, buradaki bu teşbih-i temsîliye dair farklı mülahâzalarda bulunmuşlardır. Buna göre ya Medîne'de Allah Rasûlü'nün ﷺ kurduğu devletin gücüne bakıp iman etmiş gibi görünen güruh, yaktığı ateşin nuru söndürülen insanlara benzetiliyor. Güce bakıp inananlar, Uhud'da olduğu gibi güçte zafiyeti görünce inkâr ettiler. Ya da fecir vakti karanlığı yarıp namaza kalkmak, uzun yaz günlerinde oruç tutmak, maldan sadaka vermek, cihâd etmek gibi hükümler kendilerine zor gelip İslâm'ı bırakanlar mezkûr insanlara benzetiliyor. İslâm; muhâtabı şehir meydanına adına anıt dikilmesi için değil, Allah ﷻ rızâsı için amel-i sâlihe çağırır. Bu yüzden İslâm'da âbidler, zâhidler kürsüsü yoktur. Hiçbir madalya teheccüdün karşılığı olamaz. Afrika'da bir yetimin karnını doyurmak plaketle değil, ancak cennetle mükâfatlandırılır. Münâfık;

﴿كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَۙ ❁ وَتَذَرُونَ الْاٰخِرَةَۜ﴾

"*Kesinlikle Hayır! Doğrusu siz çabucak gelip geçen dünyayı seviyorsunuz, âhireti ise bir yana bırakıyorsunuz.*"[384] âyetinde bildirildiği gibi kişinin kardeşinden firar edeceği[385] mahşer gününü ihmal edip, dünyayı tercih eder.

Nurunu Söndürme!

Ateş yakan adamların ışıksız kalması gibi münâfıkların bir kısmı da önce İslâm'ı yaşamaya niyet eder. Lakin daha sonra faizin haram kılındığı, zinanın ve ona götüren yolların yasaklandığı, kadınların ve erkeklerin farklı mekanlarda oturmalarının emredildiği bir ortamda, insanların alın terini ve iffetini sömüremeyeceğini görünce İslâm'ı terk eder.

---

(384) Kıyâmet, 75/20-21.

(385) Bkz. Abese, 80/34.

Münâfığa gözlerini podyumlardan alıp evine, eşine, helaline hasretmek zor gelir. Ateş, nasıl insanın etrafını aydınlatırsa iman da insanın ufuklarını karanlıktan aydınlığa çevirir. Ne var ki insan, imandaki zafiyete mağlub olunca "Bu çağda bu emirler uygulanmaz." diyerek iman nurunu söndürür.

Yahûdi'ye Bak, İbret Al!

Allah Teâlâ'nın,

﴿ ذَهَبَ اللّٰهُ بِنُورِهِمْ ﴾

"*Allah ışıklarını yok eder.*" buyurarak imandan nifâka savrulan kişinin kalbindeki nuru söndürmeyi meleklere değil de doğrudan zâtına isnâd etmesi, nifâka olan gazabının şiddetini gösterir. Bu yüzden münâfığın kalbinde imandan küçük de olsa bir tesir kalmaz. Ya da âyet-i kerîme Yahûdilerden bahsetmektedir. Buna göre ihanetleriyle malum olan Yahûdiler; Allah'ın ﷻ, yaktığı ateşini söndürdüğü adamlara benziyor. Onlar da "Bir peygamber gelse biz de O'nunla beraber olsak, kâfirlere karşı peygamberin idaresinde mücâdele etsek. O'nun yanında, safında, arkasında dursak!" dediler.(386) O peygamber, Tevrat'taki haberlerden hareketle onların çocuklarını tanıdıkları gibi tanıyabilecekleri bir surette gelmesine rağmen(387) O'na ﷺ inanmayıp inkâr ettiler.

Tevrat'ta sadece Allah Rasûlü'nün ﷺ değil, O'nun ﷺ inşa ettiği millet yapısının da haberi vardı. Hiçbir büyük tarihçi, sahâbeyi tesadüfen ortaya çıkan sıradan bir nesil olarak tavsif etmemiştir. Tarihinde büyük bir devlet tecrübesi olmayan Hicâz halkı, hicretin yirminci yılında İran İmparatorluğu'nu tarihten silmiş, devletin sınırları Kuzey Afrika'dan Pakistan'a kadar ulaşmıştır. O muazzez sahâbe kadrosu

(386) Bakara, 2/246.

(387) Bakara, 2/146.

Tevrat'ta, İncil'de misali geçen kahramanlardır.[388] Yahûdi, bütün bunlara rağmen Allah Rasûlü'nün ﷺ risâletini inkâr etmiştir. Bu inkâr ve ihanetin neticesi olarak Allah Azze ve Celle, Yahûdinin nurunu söndürdü, imanın hakikatini kaybettiler.

Müslümanda Görülen Yahûdileşme Emaresi

Bir kişinin ateş yakmasının أَوْقَدَ yerine içerisinde talep ifade eden س harfi olan اسْتَوْقَدَ ile ifade edilmesi, o kişinin büyük bir arzu ile dünyalık peşinde olduğunu haber vermektedir. Yahûdinin bu isteği içerisinde âhiret yoktur. Ufku, dünyaya mahkum olmuştur. Günümüz adliye saraylarındaki mevzuların önemli bir bölümünün; birinin diğerinin yerine beş santim tecavüz etmesi, kardeşlerden birinin mirastan fazla pay alması, trafikte seyreden araçlardan birinin şoförünün diğerine yan bakması gibi konulardan oluşması göstermektedir ki; ehl-i dünyanın arzuladığı hayatın yarınlarında arsalar, daireler, dükkanlar satın almak var fakat âhiret yok. Bu yüzden modern çağ insanı zengin yaşayıp fakir ölüyor. Geride büyük bir servet bırakırken âhirete amel defteri boş olarak gidiyor. Modern çağ insanı çocukların açlıktan öldüğü bir dünyada, hangisinden tadacağına karar veremediği sofralar kurar ya da sofralara oturur. Her şeyin kendine ait olmasını isteyen bir irâde ile yarınlara hazırlık yapar. Gökdelenler diker, şehirler kurar, hesabına yağmur gibi para yağar. Daha büyük bir proje hazırlarken telefon çalar ve oğlunun bir trafik kazasında öldüğünün haberini alır. Allah Teâlâ, göznuru olan evladını alarak hayat ışığını söndürür, keyfini hüzne gark eder. Kimisi de meşhur mimarlar nezaretinde lüks konaklar hazırlar, şer'î ilimler okuyan talebelere infâk etmeyi isrâf görürken Londra'da, New York'ta farklı alanlarda doktora yapanlara yüklü burslar verir.

(388) Bkz. Fetih, 48/29

Gün be gün âhirete yaklaşırken "sosyal sorumluluk!" başlığı altında çöken kapitalizmaya yatırım yapar, onda çare arar. İpekten perdeler ve lüks halılarla tefriş ettiği evine tam girerken kalp krizi geçirir, milyonluk evden birkaç liralık bir kefenle kabre girer. Işığı iman değil de dünya olanın Allah Teâlâ ölümle nurunu söndürür, köşklerden zifiri karanlık bir kabre intikâl eder.

Allah Teâlâ mezkûr âyette, münâfıkların sahip olduğu dünyalıklarla münâsebetini her asra, her zamana, her eve uygun bir şekilde muazzam bir benzetme ile anlatır. Bununla da mü'minleri her iki âlemde geçer akçeyi biriktirmeye, sönmeyecek nuru bulmaya çağırır.

Bir Ordadır, Bir Burdadır

Küfür karargâhı, her ne kadar münâfığın vatanı olsa da onun daimi bir yurdu yoktur. Göçebeler gibi bir orada, bir buradadır. Bu yüzden Allah Teâlâ, ehl-i nifâkın yerini kıymetlendirirken şöyle buyurmaktadır:

﴿مُذَبْذَبِينَ بَيْنَ ذٰلِكَ لَٓا اِلٰى هٰٓؤُ۬لَٓاءِ وَلَٓا اِلٰى هٰٓؤُ۬لَٓاءِ﴾

"İmanla küfür arasında bocalayıp dururlar; ne bu mü'minlere mensuplar, ne de İslâm cemiyetinde görünmeleri itibariyle şu kâfirlere!"(389)

Allah Rasûlü de, ﷺ münâfığı iki sürüden hangisine gideceğine karar veremeyen koyuna benzetir:

«مَثَلُ الْمُنَافِقِ كَمَثَلِ الشَّاةِ الْعَائِرَةِ بَيْنَ الْغَنَمَيْنِ تَعِيرُ إِلَى هَذِهِ مَرَّةً وَإِلَى هَذِهِ مَرَّةً»

"Münâfık, iki sürü arasında gidip gelen şaşkın koyun gibidir. Bir o sürüye gider, bir bu sürüye!"(390)

---

(389) Nisâ, 4/143.

(390) Müslim, H. No: 7043.

Münâfık, duruşunu akîdesine göre değil, menfaatine göre belirler. Kalbi küfrün safında olsa da, Müslümanların muvaffâkiyetini gördüğünde küfrü ilk terk edenlerden olur. Bu yüzden Müslümanların siyâseten güçlü oldukları zamanlar nifâkın altın çağıdır.

"اَلنَّاسُ عَلٰى دِينِ مُلُوكِهِمْ /İnsanlar, sultanlarının dini üzeredir." ifadesinde de beyân edildiği gibi devlet başkanın Mason olduğu vakit münâfıkta Masonluğa, mü'min olduğu zaman da İslâm'a bir meyil görülür. Lakin bütün bunlar zâhirde olup biten gelişmelerdir.

Münâfığın dini, dünyasıdır. Devlet başkanın huzuruna çıkarken ceketinin dış cebine başkanın sevdiği gazeteyi, logosu görülecek şekilde koyup da gider. Onun ideolocyasına mensup yerlere yardım eder. Onun duymak istediği cümleleri yazar, çizer. Giymek istediklerini giyer. Müslüman ise Allah'ın ﷻ rızâsına göre yaşar, konuşur, yardım eder. Müslüman Bedir'de de vardır, Uhud'da da. Nimet vakti koşan münâfıklar, bu yüzden Uhud yolunda Allah Rasûlü'nden ﷺ ayrıldı. Sahâbe ise kadınıyla, erkeğiyle Allah Rasûlü'nü ﷺ muhâfaza edebilmek için destan yazdı. Efendimiz'in ﷺ etrafındakilerin dağıldığı süreçte koşup gelen Sâ'd b. Ebî Vakkâs رضي الله عنه tek başına bir ordu gibi ok attı, cihad etti. Şu ifadeler, O'nun Uhud'da ne büyük bir vazife îfâ ettiğini resmetmektedir:

«ارْمِ سَعْدُ فِدَاكَ أَبِي وَأُمِّي»

"At Sâ'd! Anam babam sana feda olsun!"(391)

Efendimiz ﷺ, Müslümanların bedel ödediği, münâfıkların ise üç yüz kişiyle geri döndüğü Uhud'u anlatırken Ümmü Umâre'ye رضي الله عنها dair de şöyle buyurmaktadır:

(391) Buhârî, H. No: 2905; Müslim, H. No: 6233.

«مَا الْتَفَتُّ يَمِينًا وَلَا شِمَالًا يَوْمَ أُحُدٍ إِلَّا وَأَنَا أَرَاهَا تُقَاتِلُ دُونِي»

"Uhud günü, başımı sağa ve sola çevirdiğimde Ümmü Umâre'yi yanıbaşımda savaşırken görüyordum."(392) Münâfığın can korkusuyla kaçtığı savaşta bir kadın, bir ordunun yaptığını yaparak bedenini Allah Rasûlü'ne ﷺ siper eder.

Münâfığın canı kutsalından daha önemlidir. Onun içindir ki, ehl-i dünyanın marketlerde makarna ve banka önlerinde para kuyruğuna girdiği işgal ve istila anlarında Müslüman, hiç tehlike yokmuş gibi meydan yerine çıkarak Hz. Sâ'd ile Ümmü Umâre'nin ﷺ misyonuna talip olur.

Bir mü'min, herhangi bir Müslüman imanından dolayı aşağılandığında tereddüt etmeden yanında yer alır. Münâfık ise koltuğunu ya da imtiyâzını koruyabilmek için İslâm hakikatlerini anlatanlar, "yobaz!" diye levmedilirken susmak şöyle dursun, taşlayanların en önünde yer alır. Bu güruhun adı ortalıkta çok dolaşsa, ekranlar onlara tahsis edilse de hizmetlerinin(!) bereketi olmaz. Gece karanlığında ateş yakan adamın, Allah Teâlâ nurunu giderince(393) karanlıkta kaybolması gibi münâfıkların adı da bir anda kaybolur. Yarınlarda onların ne konuşmaları dinlenir, ne de eserleri okunur. Allah Teâlâ, bu kadronun âkıbetinin ne olduğunu şöyle haber veriyor:

﴿وَتَرَكَهُمْ فِى ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ﴾

"*Allah onları karanlıklar içinde, hiçbir şeyi görmez bir hâlde bırakıverir.*"(394)

(392) İbn Sâ'd, ***Kitâbü't-tabakâti'l-kebîr*** (Kâhire: Mektebetü'l-Hancî, 2001), 10/386.

(393) Bakara, 2/17.

(394) Bakara, 2/17.

LİSÂNIN ASIL VAZİFESİ, YEMEĞİN TADINI ALMAK MI HAKKI SÖYLEMEK Mİ?!

﴿صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَۙ﴾

Kibrin, şehvetin, şöhretin karanlıklarına mahkum olanları, Allah Teâlâ nifak karanlıklarında bırakır. Oradan çıkamazlar. Zira onlar, iletişim için gerekli olanı duymak, konuşmak ve görmek gibi hâsselerini yitirmişlerdir. Bu yüzden Kur'ân-ı Kerîm hâllerini şöyle tasvir etmektedir:

﴿صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَۙ﴾

"*Artık onlar sağırlardır, dilsizlerdir ve körlerdir; bu yüzden geri hidayete de dönemezler.*"(395) Anlamak, işitmenin meyvesidir. İşitmenin olmadığı yerde meyve de olmayacaktır.

Münâfıklar, gerçeğe sağır, yalana meyyâl olduklarından Allah Teâlâ onları "esam/أَصَمّ" kelimesinin çoğulu olan "صُمّ/sağırlar" kelimesi ile de ifade eder. Kur'ân mü'minlere,

﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ﴾

"*Duymadıkları hâlde 'işittik' iddiasında bulunanlar gibi de olmayın.*"(396) çağrısında bulunarak onları "haramdan uzak duracakları ve emirlere

(395) Bakara, 2/18.

(396) Enfâl, 8/21.

uyacakları noktasında söz veren sonra da her nev'i haramı irtikâb edenler" gibi olmamaya davet etmektedir.

Müslümanın ilâhî buyrukları işitmesi evinde, işinde tezâhür eder. Duyduğu âyetleri Mushâf-ı Şerif'te bırakan, hayatta onlara yer açmayan münâfıklar sağırdır.

Münâfık, hem sağır hem de dilsizdir. أَبْكَمُ kelimesinin çoğulu olan بُكْمٌ kelimesinin أَخْرَسُ/dilsiz'den farkı şudur ki; ehras "konuşamayan", ebkem ise "hem konuşamayan hem de idrâki iflâs eden" demektir. Münâfık, konuşması gereken yerde susar, anlamamış pozisyonuna girer. Müslüman ise konuşması gereken yerde susmayı Hakk'a ihanet kabul eder. Müslüman az konuşur, çok icraat yapar. Söz ya da amel sırası kendine geldiğinde karşı tarafın kaç kişi olduğunu hesaba katmadan söz alır, ayağa kalkar. Bilir ki, nerede olursa olsun Rabbi onunla birliktedir. Allah'la ﷻ olmanın rahatlığı ile yazar ve yaşar. Hz. Meryem عليها السلام gibi

﴿وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا﴾

Yahûdiye ve bilcümle İslâm düşmanlarına karşı, Rabbi'nin sözlerini ve kitaplarını bütün mevcudiyetiyle tasdik eder.(397)

Düğümü Çöz Ya Rabbi!

Ahlaksızların her şekliyle hâkimiyet iddiasında bulunduğu bir zamanda Müslümanların bir kısmı sağırlar ve dilsizler kadrosuna karışıp tepkisiz kalmayı, az bir bölümü de Hz. Meryem عليها السلام gibi direnmeyi tercih eder. Kur'ân-ı Kerîm, Müslümanları haksızlar karşısında sağırlar ve dilsizler tarafında değil, Hakk'a göre yaşayan ve O'nu ilan edenler safında olmaya davet eder. Lisânın asıl vazifesi, yemeğin tadını almak değil, Hakk'ı söylemek ve Hakk'ı tesbih etmektir. Bunun içindir ki, Firavun'un sarayına gidip onu İslâm'a davetle görevlendirilen Hz. Mûsâ عليه السلام,

(397) Bkz. Tahrîm, 66/12.

﴿وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانٖي﴾

"*Dilimden düğümü çöz.*"(398) diye niyâzda bulunur. Hz. Mûsâ'nın ﷺ insanları tevhîde çağırması karşısında çılgına dönen Firavun, tahkîr dolu bir eda ile o büyük Peygamber'e ﷺ,

﴿قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمٖينَ﴾

"*Âlemlerin Rabbi de nedir?*" diye sordu.(399) Firavun, akıl sahibi varlıklar için kullanılan من yerine akılsız varlıklar için olan ما'yı kullandı. Bununla Hz. Mûsâ'ya ﷺ "Âlemlerin Rabbi" diye tutturup gittiğin yol da ne oluyor? Nasıl benim dışımda bir varlığı ilâh olarak kabul ediyorsun?!" diyordu. Kalbi, "Hak Hak" diye atan Hz. Mûsâ'nın ﷺ dili o gün insanlığa imanın korkuyu nasıl yenip ölüme meydan okuduğunu gösterdi:

﴿قَالَ رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَاۜ﴾

"*Bil ki Ey Firavun! O, göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunan her şeyin Rabbidir" dedi.*"(400)

Saraydaki Büyük Hezimet

Hz. Mûsâ ﷺ sözü eğip bükmeden, kinaye yapmadan "Benim Rabbim kâinatı yaratan ve yöneten Allah Azze ve Celle'dir!" buyurdu. Büyük muvahhidin lisânıyla sarayında uluhiyet iddiası çöken Firavun, bütün dayanaklarını yitiren bir müddei sûretinde etrafındakilere, "Ne dediğini duydunuz değil mi?!" dedi.(401) Müslüman korku bendlerini aşan, Firavunların ölüm tehdidine meydan okuyan şecaat âbidesidir. Küfre mer-

(398) Tâhâ, 20/27.

(399) Bkz. Şuarâ, 26/23.

(400) Şuarâ, 26/24.

(401) Bkz. Şuarâ, 26/25.

kez olan bir sarayda, her bir ifadesiyle, kendi asrında yaşayan insanların ilâhı olduğunu iddia eden Firavun'a ölümcül darbeler indiren Hz. Mûsâ ﷺ, açtığı tevhîd yolunda susmaz, ölüme de Firavun'un tehditlerine de meydan okur ver der ki;

﴿قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ اٰبَائِكُمُ الْاَوَّلِينَ﴾

"O; sizin de Rabbiniz, geçmişteki atalarınızın da Rabbidir."(402) Firavun'u, dünyaya gelişine vesîle olan babası üzerinden uyanmaya davet eder. O ise uyanmamakta, kul olduğunu idrâk etmemekte ısrar eder. Sarayın protokol kurallarını ayaklar altına alan, kendisine ilâh olarak değil de bir mücrim olarak hitap eden Hz. Mûsâ'ya ﷺ deli muamelesi yaparak kurmaylarının uyanmaması için çırpınır:

﴿قَالَ اِنَّ رَسُولَكُمُ الَّذٖى اُرْسِلَ اِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ﴾

"Âlemde benden başka ilâh olduğunu iddia eden, size gönderilen bu elçiniz mutlaka aklını yitirdi, der."(403)

Firavun, "Biz seni çocukken himayemize alıp yetiştirmedik mi? Hayatının nice yıllarını aramızda geçirmedin mi?!"(404) diyerek lisânını Hakk'a tercüman kılan Hz. Mûsâ'ya ﷺ, "Bu müşterek mâzi hatırına beni adamlarımın önünde rezil etme!" ricasında bulunur. Ardından Kıpti'yi öldürüp Mısır'dan ayrılmasını hatırlatarak(405) suçluluk psikolojisiyle onu minnet altına almak ister. Karşısına yeni bir insan olarak çıktığını söyleyen Hz. Mûsâ(406) ﷺ, peşi sıra devam eden tevhîd ilanıyla Firavun'un bütün manevralarını akâmete uğratır. Ölüm korkusuyla

(402) Şuarâ, 26/26.

(403) Şuarâ, 26/27.

(404) Şuarâ, 26/18.

(405) Bkz. Şuarâ, 26/19.

(406) Bkz. Şuarâ, 26/20.

ayrıldığı Mısır'a nasıl ölüme meydan okuyan bir duruşla döndüğünü resmeder. Hz. Mûsâ'yı ﷺ susturmakta çaresiz kalan Firavun mağlubiyeti kabul eden bir tavırla, "Benden başkasını ilah edinirsen seni hapsedeceğim!"(407) tehdidinde bulunur.

Firavun'un Karşısında da Abdullah Olmak

İşkenceleriyle maruf Firavun'un karşısında korkmadan, usanmadan "Abdullah" olmanın gereğini yapan Hz. Mûsâ ﷺ, bedel ödeyen mü'minlerin bir asânın milyonlarca neferi olan bir ordudan nasıl daha kuvvetli olacağını gösterdi. Böylece Hakla batılın mücadelesinde yeni bir sayfa açtı.

Hz. Mûsâ ﷺ taştan su çıkaran ve denizi yaran asâyı yere atınca, asâ sihirden en küçük bir emâre taşımayacak bir şekilde yılan oluverdi.(408)

Çöken Diyalektik

Kur'ân-ı Kerîm, Hz. Mûsâ ﷺ kıssasının bu faslıyla mü'minlere şunu da söylemektedir: "Hak yolda bedel ödemekten onur duyar, Doğu Türkistan'dan Kudüs'e Hakk'a tercümân olur, İslâm'ı hayata uyduran bakış açılarını reddeder, 'Allah'ın dini pazarlık kabul etmez, İslâm'a rağmen konuşmak, dini verip dünyayı almaktır!' derseniz; kâfirler münâfıklarla omuz omuza Firavun gibi üzerinize gelse, susturmak için her yola başvursa da Hz. Mûsâ ﷺ gibi küfrün diyalektiğini çökertmenize hiçbir güç mâni olamayacaktır. Ayakların kaydığı yerde "ikbal" uğruna istikbali feda edenler Firavunlara köleliği, Hakk'a sözcü olanlar ise Allah'a ﷻ kul olarak gerçek hürriyeti tercih ederler.

---

(407) Bkz. Şuarâ, 26/29.

(408) Şuarâ, 26/32.

Denizin Yarıldığı Yere Doğru

Firavun'a adeta "Seni de insanı insanlıktan çıkaran uygarlığını da tanımıyorum." diyen Hz. Mûsâ, "Benim Allah'ım yer ve göklerin sahibi olan âlemlerin Rabbidir." dediğinde nasıl dışlandı ve sonrasında nasıl bir zafer kazandıysa mü'minler de asâdaki mûcize gibi büyük müjdelere nâil olacaktır.

Denizin yarıldığı, Allah'a kul olanların büyük zaferler kazandığı yere doğru gidiyoruz. Mü'minler, Hz. Mûsâ'nın durduğu yerde durur, O'ndaki sadâkatle Allah dâvasını tebliğ ederse, yine bir asâ dev sistemlerin çöküşüne ve İslâm'ın yeniden doğuşuna vesile olacaktır. Asâ ile denizi yaran Allah Azze ve Celle, yine bir asâ ile dev bütçeli devletleri mukavvadan sûretler gibi parçalayacak, Firavun gibi denize gömecektir.

Bu süreçte sana düşen ise, marufu emretme ve münkere karşı koyma yolunda bir an durmamak, susmamak ve Allah'tan başka hiçbir şeyden korkmamaktır. Nemrud'a karşı tevhîd müdafaası yapan Hz. İbrâhîm'i ateşlerde yakmayan, Hz. Mûsâ'nın önünde denizleri yaran Allah Azze ve Celle, seni de yalnız bırakmayacaktır. Unutma ki! İslâm yolunda sana gelecek belaların büyüklüğü, âhiretteki makamını yükseltecek.

Gerçek İslâm

Âlem-i İslâm'ın pek çok noktasında Ehl-i Sünnet çizgideki mûtedil âlimleri, ya hapse atarak ya da öldürerek susturuyorlar. Sürekli yeni örgütler kuran batıl cephesi; "Gerçek İslâm!" diyerek âlimsiz, mürebbîsiz, hocasız, medresesiz bıraktığı gençleri, Hak diye batılın karargâhında toplayacak. Müslümanlar, sabırla ve namazla marufu emretme vazifelerine devam ederlerse İblis'in çağdaş kadrosu Allah'ın nurunun kalemle, kelamla olduğu gibi güçle de söndürülemeyeceğini göre-

cektir. Zira Şerîat'ın sahibi, ideolocyaların müellifleri gibi ölümlü bir kul değil, onları da yoktan var eden Allah Azze ve Celle'dir.

Nifak Göze de Vurur

İnkâr, sadece kalbi değil gözü de kör eder. Bu yüzden münâfık, baktığı noktaları göremez. Allah Azze ve Celle, kâinata bakanlar için var ve bir oluşunu gösteren milyarlarca alâmet koydu. Eseri görüp de müessiri inkâr edenden daha körü var mıdır?

Alâmetler

Âlemlerin Rabbi, kâinata, "وَعَلَامَاتٍ / Varlığına ve birliğine delâlet eden nice alâmetler" koydu.(409) Söz gelimi yenilecek kıvama geldiklerini göstermesi için yemyeşil karpuzların toprakla bağlantı noktasında küçük bir alâmet yarattı. Oradaki sararmayı gören, karpuzun olduğunu anlar ve koparır. Eğer bu alâmet olmasaydı; insanlar karpuzları kesmeden olgunlaşıp-olgunlaşmadıklarını anlayamayacaktı. Armuta, kırmızı elmaya, patlıcana ayrı ayrı alâmetler yerleştirdi. Biri olunca sararıyor, diğeri kızarıyor, patlıcan da kararıyor. Renkler ya da kemâlin diğer alâmetleri bize, "Ey Allah'ın Kulları! Rabbiniz bunları sizin için hazırladı. Buyrun, yiyin ve nimetin sahibine şükredin!" diyor.

Bebek, acıkmanın ne demek olduğunu bilmez. Bebeğin midesinde acıktığını haber veren bir cihaz da yoktur. O hâlde onun acıktığında ağlayarak annesine "Acıktım. Beni doyurur musun?" şeklinde işaret halini arzetmesi akılları hayrette bırakan, imana çağıran bir durum değil midir? En yüksek teknoloji ile hazırlanan arabaların yakıtının bittiğini haber veren ibreler var. Yorulduğumuzu, acıktığımızı, susadığımızı bize gösteren ibreler nerede?!

Her yerde ve her şeyde kulları imana çağıran alâmetler var. Böyle bir

(409) Bkz. Nahl, 16/16.

iklimde inkârı tercih etmek bir yaz günü öğle vakti güneşi inkâr etmekten farksızdır.

Lisâna hak söyleten, kulağa duyduklarını idrâk etme gücü veren, göze baktıklarındaki sırrı gösteren imandır. Münâfığın bunlardan mahrumiyetinin arkasında imandan mahrumiyet ve küfre mahkumiyet vardır. Yakıtı olmayan bir araba nasıl hareket etmezse, imansız bir yürek de ne lisâna talakat ne de göze fer verir. İnsanlığa hayat veren İslâm'ı bırakıp yeryüzünü melhameye ve köle pazarına çeviren sosyalizmaya ve kapitalizmaya giden münâfıklar nasipsiz zavallılardır. Çünkü,

﴿أُولٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدٰىۖ﴾

"*Onlar İslâm'ı verip sapıklığı satın aldı.*"(410)

Bir nimeti kaybeden, ondan istifâde etme imkanını da kaybeder. Dünya karşılığında imanlarını satanlar, Hakk'ı batıldan ayırma ferâsetini yitirdi. Bu yüzden iz bulup da iman sarayına dönemiyorlar.(411)

(410) Bakara, 2/16.

(411) Bkz. Bakara, 2/18.

MÜNÂFIK, KUR'ÂN-I KERÎM'DEN NİÇİN KORKAR?!

﴿اَوْ كَصَيِّبٍ مِنَ السَّمَٓاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌۚ يَجْعَلُونَ اَصَابِعَهُمْ فٖٓى اٰذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِۜ وَاللّٰهُ مُحٖيطٌ بِالْكَافِرٖينَ﴾

Münâfıkların hâllerini müşahhaslaştıran Kur'ân-ı Kerim'de bir perde kapanır diğeri açılır. Bu defa sahnede bulutlu, gök gürültülü, şimşekli bir ortamda hayatta kalma mücâdelesi veren yağmura yakalanan bir adam var:

﴿اَوْ كَصَيِّبٍ مِنَ السَّمَٓاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌۚ يَجْعَلُونَ اَصَابِعَهُمْ فٖٓى اٰذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِۜ وَاللّٰهُ مُحٖيطٌ بِالْكَافِرٖينَ﴾

"*Münâfıklar, karanlık bulutlar içinde gökten boşanan gök gürültülü, şimşekli bir yağmura tutulmuş kimseler gibidir. Yıldırımlar yüzünden ölümden korkarak parmaklarıyla kulaklarını tıkarlar. Halbuki Allah, inkârcıları çepeçevre kuşatmıştır.*"(412)

Yağmur anlamındaki صَيِّب kelimesinin başında mahzûf bir muzâf vardır. Buna göre takdir, "كأصحاب الصَيِّب/yağmura tutulan insanlar" şeklindedir.

Yağmur Yüklü Bulutlardan Kim Korkar?!

Semâdan gelen yağmurda hayat ve bereket vardır. Yağmurla yerin altında su havzaları oluşur. Yağmurla toprak yeşerir, insanların gıdası,

(412) Bakara, 2/19.

hayvanların yemi neş-u nemâ bulur. Allah Teâlâ, karanlık bir çölde yürüyenler için korku veren gök gürültülü yağmuru, mü'minler için umut olarak zikreder. Bu yüzden yüreklere hayat veren dîn-i mübîni İslâm'ı, toprağı dirilten yağmura benzetir. İsyan merkezlerinde morfinlenen yürekler, ancak Allah Azze ve Celle'yi zikrederek dirilir.(413)

Ekin ekip yağmur bekleyen köylü için umut olan bulut, yolda kalmış insan için gök gürültüsü, şimşek ve yıldırımla beraber korku sebebidir.

Kur'ân-ı Kerîm de yüreğindeki iman tohumunu ilahi emirlerle sulamak isteyen mü'min için rahmet, kâfir içinse yıldırım gibidir:

﴿وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْاٰنِ مَا هُوَ شِفَٓاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَۙ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ اِلَّا خَسَارًا﴾

"*Biz öyle bir Kur'ân indiriyoruz ki, o mü'minlerin kalp hastalıkları için bir şifa, günahlardan ve ayıplardan arınmalarını temin eden bir rahmettir; zalimlerin ise sadece ziyanını arttırır.*"(414)

Nasıl dikenli bir araziye düşen yağmur dikeni, ekili bir bahçeye inen ise ekini artırıyorsa Kur'ân-ı Kerîm de mü'minin imanını, kâfirin küfrünü güçlendirir. Allah Teâlâ'nın âyetlerini duyan bir mü'minin gözlerinden yaşlar boşalırken, münâfığın yüzünde öfke belirir. Bu yüzden Allah Azze ve Celle,

﴿فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌۚ﴾

"*O yağmurun içinde karanlıklar, gök gürültüsü ve şimşek var.*" buyurmaktadır. Çölde yağmura tutulan, nasıl korkudan parmak uçlarını kulaklarına getirerek korku veren sesi duymak istemezse, münâfık da hayatı değiştirmeye talip âyetleri işitmeyi arzu etmez.

(413) Bkz. Ra'd, 13/28.

(414) İsrâ, 17/82.

Kur'ân-ı Kerîm, münâfıkların Kur'ân sesine öfkesini tam olarak izah için parmak uçlarını değil de 'parmaklarını kulaklarına sokarlar' buyurur. Esasında burada "bütün" olan parmak zikredilip "cüz" olan parmak ucu kastedilmiştir.

Kim, Niçin Kur'ân-ı Kerim'den Rahatsız Olur?!

Köylü için rahmeti müjdeleyen gök gürültüsü, çölde yağmura tutulanı dehşete düşürür. Mü'minler, gök gürültüsünü duyunca yağmura sevinen köylüler gibi Kur'ân-ı Kerîm'i duyunca, "Sorunlarımızı bu kitap çözecek!" diye mesrûr olur. Münâfıklar için ise düştüğü yeri yakan şimşek gibidir Kur'ân.

Faizle insanların alın terini sömüren bir tefeci, faizi yasaklayan âyeti duyunca öfke patlaması yaşar. Gök gürültüsü korkusuyla kulaklarını kapatan adam gibi İslâm'a kulaklarını kapatır. Çağlar üstü nizâma, "çağdışı!" diyerek ayakları üstünde durmaya çalışır.

﴿يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبٰٓوا اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنٖينَ﴾

"*Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve gerçekten iman etmişseniz faizden kalanı bırakın.*"(415) emriyle Kur'ân, mü'mine sanki şöyle der: "İslâm safında duracağına dair bir ahdin var, tevbe ettiysen maaş almak gibi hâller dışında bir daha banka yoluna girme!"

Kadın üzerinden para kazananlar, fuhuş albümü medyanın reytingini yükseltenler, mü'minlere kadınlara bakmayı yasaklayan âyeti(416) duymak istemezler. Müslümana yönelik olan bu emir, kilise çocuğunu rahatsız eder.

"Ünlü yapma" vaadiyle genç kızların iffetini sömürenler, onların çıplak hâllerine "cesur pozlar" diye methiye düzenler, magazin program-

(415) Bakara, 2/278.

(416) Bkz. Nûr, 24/30.

larının popülaritesini artırmak için zinayı "aşk!" diye pazarlayanlar, fuhuşu belli ajanslar üzerinden kurumsallaştıranlar Allah Azze ve Celle'nin,

﴿وَلَا تُكْرِهُوا فَتَيَاتِكُمْ عَلَى الْبِغَاءِ﴾

"*Dünya hayatının geçici menfaatini elde etmek için genç kızlarınızı fuhuş yapmaya zorlamayın.*"(417) buyruğunu duyunca gazaptan deliye döner. Nikâh çağrısını, kölelik daveti gibi millete arz eder. Münâfığı insan ticaretinden vazgeçmeye çağıran âyet Müslümana diyor ki; sen de marufu emredip, fuhuş gibi münkere "Dur!" diyerek fitne ateşini söndürmek için seferber ol.

Allah'a ﷻ ve âyetlerine karşı işlenen cinayetleri görmeyen, zulümleri duymayan, mazluma tercüman olmayan bir insan Müslüman olsa da sağır, dilsiz ve kördür.

"Yok" Hükmünde

Küfre, isyana sessiz kalıp çiçekten, böcekten saatlerce konuşan bir ümmet "yok" hükmündedir. Böyle bir kadro, Hz. İbrâhîmlere ﷺ vâris olamayacağı gibi O'nlara olan ikrama da nâil olamaz. Küfrün derin planıyla içerde ortaya çıkan tarihselcilik ise ahkâm âyetlerinden korkan münâfıkları ve efendilerini "Ey dünya korkma! Sizi rahatsız eden ahkâm âyetlerinin tarihsel olduğunu savunarak Kur'ân'ın devrinin bittiğini ilan edeceğiz!" ifadesiyle teselli ediyor.

Kısasta Hayat Var

Kısasta ve had cezalarında hayat olduğu hakikatini göremeyenler, kadınlar için dünyayı korku mahşerine çevirdi. Kadınların bir bölümü, her an tacize ya da tecavüze uğrayacaklarının korkusuyla yaşıyor. Kısas ve had cezaları uygulanmış olsaydı bugün pek çok mücrim günahı

(417) Nûr, 24/33.

irtikâba cesaret edemeyecekti.

Fi tarihinde Hürriyet gazetesinin internet sayfasında Konya'lı bir kadın etrafında örgüleşen bir haber izlemiştim. Beş çocuk annesi olan bir kadın, 14 yaşındaki büyük oğlunu yanına alıp hapishanedeki eşini ziyarete gider. Dönüş yolunda kendisini kaçırıp günlerce evinde hapseden mütecaviz bir adamın, "Ben sana bir daha eşinin yanına gitmeyeceksin demedim mi?" şeklinde evvelâ sözlü tacizine uğrar, ardından da iffet düşmanının silahından çıkan kurşunla oğlunun gözü önünde katledilir. Annesinin başı ucunda ağlayan 14 yaşındaki çocuk, "Babam bana 'Annen sana emanet.' demişti. Şimdi ona nasıl bu cinayeti anlatabilirim?!" diye ağlıyordu. Mevcut kanun maddeleri, ırz düşmanlarını durdurmaya kâfi değildir. Katil; beş yavrusunun gözü önünde kaçırılıp iffeti çiğnenen o kadından dolayı kısastan önce recm cezasıyla öldürüleceğini bilseydi o kadının evine baskın yapabilir, onu kaçırıp ırzına geçebilir miydi?! Hiçbir korumasız kadını kapısına jandarma dikerek koruyamazsınız. Bu durumda vicdan sahibi bir insan, recme ya da kısasa karşı çıkabilir mi?!

Konya'nın, Mısır'ın ya da Suriye'nin bir köyünde emniyetten koruması olmayan kadını, İslâm Hukûku'ndan başka koruyacak bir nizâm var mıdır?! Her yıl artan çocuk cinayetlerini Allah'ın ﷻ kısas emrinden başka ne önleyebilir?! Bir cinayette katilin cezasını, duruşma müddetince dâvaya şahit olan hâkim değil, o acıyı ömür boyu yüreğinde taşıyan maktulün annesi babası verirse mücrimlerin cesareti kırılır. Bu da sadece İslâm'dadır. Kısasla gelecek bir ölüm, milyonlarca masumun cinayetle ölümüne mâni olur. Bu yüzden Allah Azze ve Celle;

﴿وَلَكُمْ فِى الْقِصَاصِ حَيٰوةٌ يَٓا اُولِى الْاَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾

"*Kısasta sizin için hayat vardır, ey akıl sahipleri, umulur ki sakınırsınız.*"(418)

(418) Bakara, 2/179.

Tarihselci ise insanlığa saadet getirecek bu âyetlerin "devri bitti" diyor. Hâdiseyi Üstad Necip Fazıl'ın şu mısraları ne güzel ifade ediyor:

Serbest, verem ve sıtma; mahpus, gümrükte ilâç.

O Her Şeye Hâkimdir

İnandık görünerek İslâm safında Müslümanlarla savaşanları, hüküm âyetlerini duyunca öfke krizine girenleri, Kur'ân'ın devri bitti diyen kâfirleri Allah Teâlâ kudreti, hikmeti ve ilmiyle kuşatmıştır.(419) Müslümanlardan küçük bir grup, ihlasla meydan yerine çıkıp başlarına Muhammed Tuğrul Bey, Muhammed Ertuğrul ya da Salâhaddîn seçene kadar münâfıklar cephesi oyalanmaya devam etsin.

(419) Bkz. Bakara, 2/19.

MÜNÂFIĞIN HÂLLERİ

﴿يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ اَبْصَارَهُمْ كُلَّمَٓا اَضَٓاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ وَاِذَٓا اَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُواۜ وَلَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَاَبْصَارِهِمْۜ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾

"*Semâyı saran şimşek, neredeyse gözlerini yerinden çıkaracak. Şimşek çevrelerini aydınlatınca orada yürürler, karartınca da kalakalırlar. Allah dileseydi onların işitme ve görmelerini büsbütün giderirdi. Şüphesiz Allah, her şeye kâdirdir.*"(420)

Âyette münâfıklar, gece şimşek çaktığında onun aydınlığında yürüyen insanlara benzetiliyor. Cihâd onlar için karanlıktır, bu yüzden devlet başkanı tarafından "Haydi Cihâda!" emrini duyduklarında dururlar. İslâm devletinde dağıtılan makamlar, mevkiler, hazine yardımları ise şimşekle gelen aydınlık gibidir onlar için. Şimşeğin ışığında yürüyen insanlar gibi hareketlenir, nimet için en ön safa koşarlar. Bu yüzden Uhud yolunda ayrılmış, Hayber'e giderken ise büyük bir arzuyla katılmak istemişlerdir. Mü'minler; karşılığında canlarını da, mallarına da yalnız Allah ﷻ rızâsı için verirler.

Münâfık söze ihanetiyle, mü'min ise sadâkatiyle maruftur. Mü'min, makamlara adamlar atanırken geri çekilir. İslâm'ın müdafaası, söz konusu olduğunda ise en önde yürür. Münâfık, Müslümanların hâki-

(420) Bakara, 2/20.

miyet zamanında ekranda din adına arz-ı endâm eder. Meşakkatli zamanlarda ise hakiki mü'minleri, "aşırı dinciler!" diye tavsif edip sistemin merciilerine şikâyet eder. Mü'min, galibiyette de mağlubiyette de İslâm safındadır. Münâfık güçlünün, Müslüman haklı olanın yanındadır. Münâfık batılın bayrağını, mü'min Hakk'ın sancağını taşır. Bu durumda akla şöyle bir soru gelir. Madem ki münâfıklar yıkmaya memur, niçin Allah Azze ve Celle onlara imkan ve iktidâr verir?!

Allah Azze ve Celle; eğer murâd etseydi münâfıkların basireti gibi gözlerinin görmesini, idrâkleri gibi işitmelereni de iptal ederdi. Hakiki mânada kör ve sağır olurlardı. Onlara görecek göz, duyacak kulak, idrâk edecek akıl, tercih için irâde verdi ki yarın mahşerde mazeretleri olmasın. Bütün bu nimetler mü'mine cennet, münâfığa ise cehennem yolunu açar. Aklı olduğu hâlde içki içen, kumar oynayan, zina eden kişi sürekli kırmızı ışıkta geçen sürücü gibidir. Nasıl her kural ihlali sürücünün cezasını artırıyorsa; münâfığın gördüğü, duyduğu bir ilâhî emri inkâr etmesi de cehennemdeki derekesini artırır. Bu yüzden Allah Teâlâ, gazabını üzerine çeken kâfire yeryüzünde çeşitli imkanlar verir. Ömrü nihâyete yaklaştıkça günahı artar. Günahı arttıkça da azâbı ziyâdeleşir.

Münâfıkların oyunları ya da hücumları karşısında çaresiz kalan Müslümanlara Allah Azze ve Celle, kudretinin nâmütenâhi oluşunu göstererek onları teslimiyete ve cihâda davet eder.

﴿إِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾

"*Muhakkak ki Allah, her şeye kâdirdir.*"(421) Müslüman, Rabbine teslim olursa Nemrûd'u bir sivrisinekle öldüren, Firavun'u Kızıldeniz'e gömen, ebabille Kâbe'yi muhâfaza eden Allah ﷻ, elbette mü'min-

(421) Bakara, 2/20.

leri sahipsiz bırakmayacaktır. Müslümanın vazifesi, hakk yolda kalıp hakka göre yaşayıp hakkı söylemektir. Allah Azze ve Celle, önceki ümmetlerin yolunu açtığı gibi bizim de yolumuzu açacaktır.

ALLAH RASÛLÜ'NE ﷺ TALEBE OLAN BEŞERİYETE MUALLİM OLUR

﴿يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذ۪ي خَلَقَكُمْ وَالَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَۙ﴾

Kur'an-ı Kerim, Bakara Sûresi'nin başında, insanın olması ve olmaması gereken hâli bağlamında mü'min, kâfir ve münâfık kimliklerinden bahseder. Daha sonra ise İslâm'ın evrenselliğini ilan noktasında bütün bir beşeriyete,

"يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ / *Ey İnsanlar!*"(422) diye hitap eder.

Abdullah b. Abbas ﷺ; "Eğer Kur'ân-ı Kerim'de, 'Ey insanlar!' diye bir ifade varsa hitap Ehl-i Mekke'ye, "Ey İman Edenler!" diye bir ifade varsa Ehl-i Medîne'ye konuşur." demektedir.(423) Nüzûl vaktinde Mekke'de mü'minler de kâfirler de vardı. Tarih boyu Müslümanların belli bölgelerde hep Mekke devri olmuştur.

Kur'ân-ı Kerîm'in risâletinin evrenselliğine(424) vurgu yaptığı Allah

(422) Bkz. Bakara, 2/21.

(423) Ebû Muhammed Muhyissünne el-Hüseyn b. Mes'ûd b. Muhammed el-Ferrâ' el-Begavî, ***Me'âlimü't-tenzîl*** (Beyrût: Darü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1993), 1/26; Âyet-i Kerîme bütün insanlığa yönelik bir kulluk çağrısı olduğundan sûre Medîne'de nâzil olsa da muhteva itibariyle Mekkî âyet olma özelliği taşır.

(424) Bkz. A'râf, 7/158.

Rasûlü, ﷺ bütün bir beşeriyete gönderildi. O; Afrikalı'nın olduğu gibi Asyalı'nın, Güneyli'nin olduğu gibi Kuzeyli'nin, Doğulu'nun olduğu gibi Batılı'nın da peygamberidir. O'nun ﷺ dâvasını, Arap Yarımadası'na hapsetmek isteyenler, fikir planında İslâm'ın yürüyüşünü durdurmak için çırpınan Ebû Cehîl'in çağdaş versiyonundan başkası değildir.

Yakındayken Uzakta Yaşayanlar

Kur'ân, "يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ / Ey İnsanlar!" ifadesiyle bütün insanlığa, "Durun ve dinleyin! Bundan sonrası mü'minlere, kâfirlere ya da münâfıklara özel değil. Hitap bütün bir beşeriyeti ihâta ediyor!" demektedir.

Nidâ harfi olan يَا uzakta olan için kullanılır. Eğer biri bedeniyle yakında lakin ruhuyla, aklıyla, fikriyle uzakta durur, kelamdan gafil olur, hakîkate bîhaber kalırsa ona da "yâ" ile nidâ edilir. Bu çağrı; kâinata bakıp Allah Azze ve Celle'nin var ve bir olduğuna delâlet eden nâmütenâhi delile rağmen inkâr eden, nifak yolunu tercih eden ya da iman ettiği Rabbi'nin Şeriâtı'na göre yaşamayan mü'mine der ki: "Allah'ın, ﷻ hayatı anlayıp idrâk etmeleri için kendilerine verdiği aklı iptal ederek hayvandan daha aşağı bir hayatı yaşamaya mahkum olandan kim daha gafildir?!"

İçkiye, kumara, zinaya dair âyetler zarûrât-ı diniyyedendir. Allah Azze ve Celle,

﴿يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْاَنْصَابُ وَالْاَزْلَامُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ﴾

"*Ey İman Edenler! İçki, kumar, dikili taşlar ve fal okları ancak şeytanın amelinden kaynaklanan bir pisliktir.*"(425) buyurmasına rağmen şarabın

(425) Mâide, 5/90.

sebil gibi tüketildiği, çeşitli şans oyunlarıyla kumarın sokaklara yayıldığı bir zamanda tepkisiz kalan, münkere "Dur!" demeyi terk eden mü'minler, yakında olmalarına rağmen uzaktaymış gibi gafildirler.

Allah'a ﷻ isyan yollarının sonuna kadar açık olduğu bir vasatta sessiz kalan, cemiyetin selameti için mücâdele etmeyen mü'min de bedeniyle hakîkate yakın, ruhuyla uzaktır. Bu yüzden mü'minler, sayı itibariyle çok olsa da Mekke Dönemi'ni yaşamaktan kurtulamaz. Lakin yaşanılan Mekke'nin sokaklarında İslâm'a çağıran Ammârlar, Yâsirler, Bilâller ve O'nları himâye eden Ebûbekirler رضي الله عنهم yok.

İnsan kelimesinin "nisyan/unutmak"tan geldiğini kabul edersek, "Ey İnsanlar!" diye başlayan nidânın mânası; "Ey İlâhî Buyrukları Unutanlar! Ne kadar münkerât varsa, hepsini kaldırmaya ve ne kadar maruf varsa da tamamını hâkim kılmaya memursunuz. Lakin hâliniz büyük bir sel, dere yatağındaki evine doğru hızla gelirken önlem almak yerine çekirdek çıtlatan insana benziyor." şeklindedir.

İmansız İbadet ve Tapınma

Bütün peygamberler, Allah Azze ve Celle'den uzaklaşan muhataplarını imana ve ibadete çağırdı. Kulluk için yaratılan insanı eğlenceye mahkum etmek; su içmek için yapılan bardağı yemek, yemek için yapılan bir tabağı da su içmek için kullanmaktan farksızdır.

Kâfirler imanla sorumludur. Cumhûr, kafirlerin amelî noktada Allah Teâlâ'nın emirlerine ve yasaklarına muhatap olmadıklarını beyân etmiştir.(426) Bu durumda bütün insanlığa yönelik olan "İbadet ediniz!" emrinin anlamı ya mü'minlere "Kâfirleri Allah'a imana ve kulluğa çağırın!" şeklinde ya da Allah'a ﷻ ibadet çerçevesinde imanı da içermektedir. İmansız ibadet kulluk değil, tapınmadır.

---

(426) Bkz. İbn Melek, ***Şerhu Menâri'l-envâr*** (Beyrût: Dâr'u İbn Hazm, 2014), 1/504.

Hanefilerin Irak Meşâyıhı ise kâfirlerin imanla olduğu gibi ibadetle de mesul olduklarını belirtmektedir.(427) Bu nokta da kâfirlerin âhiret hâllerinden bahseden şu âyet-i kerîme ile istidlal etmektedirler: "Onlara 'Sizi Sekar'a sokmuş olan nedir?' diye sorulduğunda 'Biz namaz kılanlardan değildik.' diye cevap verirler."(428) Hanefilerin cumhûru ve diğer mezhep imamları ise mezkûr âyet-i kerimeyi, kâfirler mahşer günü namaz kılmadıklarından değil namazın hakikatine inanmadıklarından dolayı cezalandırılacaklar." şeklinde anlamıştır. Zira kâfir namaz kılsa da namazı kabul olmaz. Amelden önce imanla şereflenmelidir.

Marka Müslümanının Vebali

Allah Azze ve Celle'ye ve âhirete iman etmeyen bir insana ilâhî emir ve yasakları anlatamazsınız. Mü'min, mahşerdeki hesabı bir saat gibi kolunda taşır. Onu haramdan Kıyâmet şuuru korur, emirleri yapmaya Kıyâmet aşısı teşvik eder. Kıyâmet şuurunu kaybeden bir mü'min, marka Müslümanıdır. Marka Müslümanı da hayatın sadece görünen boyutuyla alâkadar olduğundan,

﴿يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا قُٓوا اَنْفُسَكُمْ وَاَهْل۪يكُمْ نَارًا﴾

"*Ey İman Edenler! Kendinizi ve ailenizi, cehennemin narından koruyun!*"(429) âyetini dinler lakin ehlini iman ve ibadetle değil, markalı kıyafetler, iyi arabalar, iyi elbiseler, iyi okullar, pahalı eşyalarla koruyacağını zanneder. Bu yüzden, gafletinden dolayı hakikate yakınlıkta uzaklık yaşayan mü'min bir babaya, hiçbir âlim yedi yaşındaki kızını baleye götürmesinin vebalini anlatamaz. Fuhuş albümü medyanın bir sahnesinden diğerine giden bir kadına, hiç kimse teberrü-

(427) Bkz. İbn Melek, ***Şerhu Menâri'l-envâr***, 1/502.

(428) Müddessir, 74/42-43.

(429) Tahrîm, 66/6.

cün haram, tesettürün emir olduğunu telkin edemez. Bir erkek ya da kadın, nikâhla zina arasındaki farkı ancak hâdiseye imanla bakınca görür. Yabancı erkeklerle aynı masalarda oturup gecenin geç saatlerine kadar çay, kahve içen; tesettürü başta bir bez parçasına çeviren kadın, tesettürle teberrüc arasındaki derin farkı idrâk edemez.

İnkılap Kadınları

Ehlini koruma emrini ancak mü'min babalar, tesettür buyruğunu da mü'mine kadınlar anlar. Onlar Hz. Fâtıma ve Hz. Zeynep gibi Hz. Muhammed'e iman eden, tesettür âyeti nâzil olduğu zaman belki eve gidene kadar ölüm meleği müsade etmez diye sokağın ortasında elbiselerinin fazlalıklarını yırtıp kapanan sahâbe kadınlarına[430] iktidâ eder. Onlar gibi girdikleri gönüllerde inkılap yapar.

Elmalılı Hamdi Yazır, zor zamanlarda yazdığı tefsirde "cilbab"ı tefsir ederken, "Çarşaf ya da feracedir." der.[431] Müslüman, hâkim ideolocyayı esas alıp Kur'ân-ı Kerîm'i çağa değil, çağı Kur'ân'a uydurmaya memurdur. Ulemâ, tarih boyu bu duruşla Kur'ân'ı tahrîf hareketlerine karşı direnmiştir.

Tekebbür Kulelerinden Acziyet Ummanına

Kur'ân-ı Kerîm, "Sizi yoktan var eden Allah'a ibadet edin!"[432] hitabıyla, insanları ibadetten önce Allah Teâlâ'yı tanımaya davet eder. O'nu tanımayan, isimlerini ve sıfatlarını bilmeyen marifetullaha eremez. Zigotla yumurtanın birleşmesinden bir insan olarak yaratıldığını gören; "hiç" olduğunu, dünyaya gelmesine dahli olmak şöyle dursun, bundan

(430) Bkz. Buhârî, H. No: 4758.

(431) Bkz. Elmalılı M. Hamdi Yazır, ***Hak Dini Kur'ân Dili*** (Eser Neşriyat, 1979), 6/3927-28.

(432) Bakara, 2/21.

haberi dahi olmadığını bilir. Tekebbür kulelerindeki şımarık hâlleri bırakır, acziyet ummanında teslimiyet sularına dalar.

MARİFETULLAH ve ALLAH'IN VARLIĞININ DELİLLERİ

Kelam ulemâsı, ibadetten önce "Marifetullah"ı anlatır. Bu yüzden akideye "Usûlü'd-dîn/dinin asılları" denir. Dinin temeli akîdedir. Bu yüzden, bütün peygamberler muhataplarına ilk olarak,

﴿وَاعْبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهٖ شَيْـًٔا﴾

"*Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi şirk koşmayın.*"(433) dediler. Marifetullah'a dair nâmütenâhi delilin olduğu bir vasatta Allah'ı ﷻ aramak, öğle vakti "güneş nerede?!" diye sormaya benzer. Çok sayıda menhec, Allah'ın ﷻ varlığını isbat eder. Fakat biz burada yalnız üç tanesini zikredeceğiz:

Yoktan Var Eder

Allah Teâlâ her şeyin yaratıcısıdır. O ﷻ, âlemi yaratmadan önce de yaratandı. Yoktan var etme hususiyeti sadece O'na ﷻ aittir. Âlemde her şey O'nun ﷻ yaratan olduğuna işaret eder. Azâmetiyle dağlar, engin hâlleriyle denizler her şeyin yaratıcısının O ﷻ olduğunu haber verir. Et parçası olan dilin konuşması, et ve kemikten oluşan burnun koku alması, kulağın duyması tesadüfen olabilir mi?!

﴿اَللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ﴾

"*Allah, her şeyin yaratıcısıdır.*"(434)

Âlemde her şey Allah'ın ﷻ eşsiz bir şekilde yaratışına şehâdet eder. Ne kara ne de deniz hayvanında bir kusur var. Kara hayvanları denize

---

(433) Nisâ, 4/36.

(434) Zümer, 39/62.

düşse boğulur, deniz hayvanları karaya atılsa ölür. Hiçbir deniz hayvanına kara, kara hayvanına da deniz hayvanlarının özellikleri yanlışlıkla verilmedi. Çiçekten böceğe her şeyde muhteşem bir ahenk var.

İnsan çıraklık, kalfalık dönemlerini geçmeden usta olamaz. Yıllarca süren bir çalışmanın neticesinde bir vâsıtanın ya da aletin seri üretiminden önce prototipi yapılır. İlk ve ilkel bir örneği olmadan îcâd edilen bir alet yoktur. İlk îcâd edilen cep telefonlarıyla akıllı telefonlar arasındaki ortak nokta neredeyse sadece her ikisine de "telefon" denmesidir. Yirmi beş yıl önce oldukça pahalı olan cihazlar, bugün piyasaya sürülse kimse tarafından itibar görmez. Aynı hâl Allah Teâlâ için söz konusu olamaz. Hz. Âdem'in ﷺ yaratılışıyla çağdaş âdemler arasında azalar itibariyle hiçbir fark yoktur. Çünkü,

﴿بَدِيعُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ﴾

"*O yerin ve göğün eşsiz yaratıcısıdır.*"(435) İlim adamları, ne yerde ne gökte bir kusur tesbit edebilir. Bir insana oksijen verebilmek bir mekanizmanın varlığına bağlıdır. Allah Azze ve Celle, hiçbir alet olmadan ağaçlarla, denizlerle havayı temizler.

Her Şeyi Yaratan O'dur ﷻ

Âlemde var olan her şeyin bir mûcidi vardır. Kuyruğuna basılan bir köpek; yaşadığı acının kendiliğinden olmadığını, bir sebebinin olduğunu anlar ve mukâbelede bulunur. Dört yaşında bir çocuk, bir vazoyu kırsa babası, "Bunu kim kırdı?!" diye sorduğunda ya başını eğer ya da suçu başkasına atar. Lakin, "Vazo kendiliğinden düşüp kırıldı." demez. Çünkü çocuk biliyordur ki, vazo kendiliğinden düşüp kırılmaz. Çocuk dört yaşındaki aklıyla vazonun kendiliğinden düşüp kırılmayacağını bilir ve buna rağmen çocuk kabul edilir de, dünyanın

(435) Bakara, 2/117.

kendiliğinden olduğunu iddia eden biri kariyerinden dolayı nasıl ilim adamı addedilebilir?!

Bir hayvan ya da çocuk, basit ameliyelerin dahi kendiliğinden olamayacağını bilir de milyonlarca hususiyetin bir araya gelmesiyle oluşan şu kâinatın tesadüfen olduğunu iddia eden biri nasıl mûteber olur?! İnkâr; delillerin azlığından ya da yetersizliğinden değil, dinsizlik dinine inananların hakikate kör, sağır ve dilsiz olmalarından kaynaklanıyor. "Onlar sağırdırlar, dilsizdirler ve kördürler."(436) Bu yüzden işitmiyor, konuşmuyor ve idrâk edemiyorlar."

Bir adam, bir akşam çocuklarını yanına toplar. Onlara Allah Azze ve Celle'nin büyüklüğünü, kâinattaki tasarrufunu anlatır. Çocuklarına, "Güneşi, yıldızları ve onların bağlı olduğu galaksileri yaratan, yöneten, onlara dönme emri veren Allah Azze ve Celle'dir. Her biri, hiçbir istasyondan yakıt almadan milyonlarca yıldır dönüşüne devam etmektedir. Milyarlarca uçağın tesadüfen vücuda gelip bir istasyondan yakıt almadan, pilotu olmadan, havalimanına inmeden uçması mümkün müdür? Bu muazzam ve muhteşem sistemi yaratan da yöneten de Allah Azze ve Celle'dir." deyince çocuklar "Peki bu nizâmın sahibi Allah Teâlâ nerede?!" diye sorunca baba;

﴿لَا تُدْرِكُهُ الْاَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْاَبْصَارَۚ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾

"*Gözler Allah Azze ve Celle'yi idrâk edemez, hâlbuki O gözleri idrâk eder. O en ince şeyleri bilir ve her şeyden haberdardır.*"(437) âyet-i kerîmesini okur ve "Çocuklar! Görme özelliğine sahip olan gözlerimiz mevcudat içerisinde ancak Allah Teâlâ'nın görülmesini takdir ettiği şeyleri görür. Mevcut olmasına rağmen aklı ve ruhu göremez. Gayba dair, ne aklın ne de gözün bir ıttılâı vardır. Göz, yakını

---

(436) Bakara 2/171.

(437) En'âm, 6/103.

görür lakin uzağı göremez. Dünya hacminin yaklaşık 330.000 katı kadar olan güneşi, bir lamba gibi görür. Güneş, milyarlarca galaksiden birine bağlı olan bir yıldızdır. İnsan, yedi kat semânın sadece birinci katını süsleyen yıldızları görebilir. Onların en küçüğü Satürn kadar olmasına rağmen insan, onların bir kısmını ancak bir nokta kadar idrâk eder. Bütün yıldızları ihâta eden birinci semânın bugün ilim adamları, ancak milyonda birinden haberdardır. Semâlar üzerinde semâlar vardır. Nihayet Allah'ın ﷻ kürsüsü yedi kat semâyı ihâta etmiştir. Arşın kürsüye nisbetle büyüklüğü ise, çölün içine atılan bir yüzüğe büyüklüğü gibidir.[(438)] Allah Teâlâ, o arşı hâkimiyet altına aldı. Ancak birinci kat semâdaki yıldızların milyonda birine vâkıf olabilen insan nasıl olur da Allah'ı ﷻ görebilir?! Kuyumcunun terazisi, nasıl tonlarla yükü çekemezse, en fazla üç kilometreye kadar ki cisimleri çözümleyebilen göz de milyonda birine dahi vâkıf olamadığımız şu kâinatı yaratan Allah'ı ﷻ göremez. Mü'minler, Rabblerini cennette görecektir. Çünkü orada göz başka bir göz, kulak ise başka bir kulak olacaktır. Biz Allah Teâlâ'yı değil O'nun ﷻ yaratıcı, alîm, hakîm olmasının tecellilerini görürüz. Nasıl ruhu göremediğimiz hâlde hareket hâlinde olan bir insanın diri, aklı görmediğimiz hâlde delice işler yapmayanın akıllı olduğuna hükmediyor; hareketsiz bir hâlde yatan insanın öldüğünü, kendini paralayanın deli olduğunu söylüyorsak Allah Teâlâ'nın eserlerinden hareketle de O'nun ﷻ varlığına ve birliğine hükmederiz." diye açıklar.

Nizâm Delili

Kâinatta her şeyde muhteşem bir nizâm var. Denizler buharlaşır, bulut olur, sonra da buluttan yağmur yağar. İnsanın bütün yap-

---

(438) Ebû Hâtim Muhammed b. Hibbân b. Ahmed el-Büstî, ***Sahîhu İbn Hibbân bi tertîbi İbn Balaban*** (Beyrût: er-Risâletü'l-Âlemiyye, 2011), 2/77.

tığı ise Allah Teâlâ'nın hiçbir alet kullanmadan var ettiği bu nizâmın fotoğrafını çekmektir. İnsanın bu eşsiz nizâmı yaratanı bırakıp bütün mahâreti onu keşfetmekten ibaret olan ilim adamlarını ta'zîm etmesi, kralı es geçip yavere hürmet etmeye benzer. Yine bu hâl, araba imal eden fabrikayı kuran şahsı bırakıp da o fabrikanın yerini keşfetmenize vesile olan şahsa medh-u senâlar dizmekten farksızdır.

Yerle gök, kara ile deniz, toprak ile tohum arasındaki muhteşem münâsebetin aynısı insanların bedenlerinde de var. Asya'nın en kuzeyinden bir insanın böbreğini alıp Afrika'nın en güneyindeki bir insana nakletseler -Allah Teâlâ takdir buyurunca- böbrek, yeni bedene uyum sağlar. Bölgeler ve deriler farklı olsa da milyarlarca insan bedeni arasında muazzam bir uyum vardır.

Hülâsa

İlim, insanı Hakk'a itaate çağırır. Cehalet ise isyana teşvik eder. Bu yüzden Allah Rasûlü ﷺ şöyle buyurur:

«النَّاسُ رجلانِ عالِمٌ ومتعلِّمٌ هما في الأجرِ سواءٌ ولا خيرَ فيما بينَهما من النَّاسِ»

"İnsanlar iki çeşittir. Biri âlim, diğeri müteallim (öğrenen). Bunlar ecirde ortaktır. Bunun dışında olanda hayır yoktur."(439) Bir mü'min, ya âlim ya da talebe olmalı. "Ey İnsanlar!"(440) diye başlayan çağrı, bütün bir beşeriyeti Allah'a ﷻ öğrenci olmaya çağırır. Allah Rasûlü'ne ﷺ öğrenci olan insanlığa muallim olur. On beş asırlık İslâm tarihinin on iki asrında Müslümanların uygarlıklara üstünlüğü, Kur'ân'a talebe olmalarının bereketidir.

---

(439) Ebü'l-Kâsım Müsnidü'd-dünyâ Süleymân b. Ahmed b. Eyyûb et-Taberânî, ***el-Mu'cemü'l-evsat*** (Kâhire: Dârü'l-Harameyn, 1995), 7/307.

(440) Bakara, 2/21.

"Ey İnsanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan rabbinize kulluk edin ki takvaya eresiniz."(441) Allah Teâlâ âyetin başında ibadeti emrediyor, sonunda ise hedef olarak takvayı gösteriyor. İnsan, Rabbi'ni tanırsa O'na ﷻ hakkıyla ibadet eder, dünyaya geliş gayesini anlar. Bu ise onu muttakîler kadrosuna erdirir.

(441) Bakara, 2/21.

ŞİFA REÇETEDE DEĞİL, ALINAN İLAÇTADIR

﴿اَلَّذ۪ي جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَٓاءَ بِنَٓاءًۖ وَاَنْزَلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً
فَاَخْرَجَ بِه۪ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْۚ فَلَا تَجْعَلُوا لِلّٰهِ اَنْدَادًا وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾

İnsan için ev hayattır, hayatın merkezidir. Orada doğar, orada büyür, doğruyu yanlışı ilk orada öğrenir, orada yaşar, orada aile kurar, orada ruhunu teslim eder. Sevincini, hüznünü paylaştığı derdinin ve dâvasının ortakları oradadır. Günün yorgunluğunu orada atar, orada uyur, orada hayata yeniden doğar. Allah Teâlâ üzerinde yaşadığımız arzı döşeğe, semâyı da tavana benzetir. İnsan için dünya bir ev hükmündedir. Nasıl ki evin temeli atılır, duvarları örülür, elektrik tesisatı çekilir, doğalgaz bağlanır, döşemesi yapılır ve daha sonra insan için yaşam alanı hâline getirilirse, dünya da binlerce tesisat sistemi ilâhî bir tasarım ve kudretle bir araya getirilip entegresi yapıldıktan sonra insana hazırlanmıştır. Gerekli olan sistemleri ihtivâ etmeyen bir yapının adı ev olsa da insan orada yaşayamaz. Dünya da herhangi bir yıldız gibi olsa, suya, havaya, toprağa sahip olmasa onda hayat olmazdı.

Milyarlarca yıldızın içerisinde yaşam için dünyanın hazırlanması ulvî bir gayeye matuftur. Bakara Sûresi'nin 21. âyet-i kerîmesi, bütün insanlığı hedefi takva olan bir ibadete çağırırken, 22. âyet ise niçin başkalarına değil de yalnız Allah Azze ve Celle'ye ibadet edilmesi gerektiğini beyân eder:

﴿اَلَّذ۪ي جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَٓاءَ بِنَٓاءًۖ وَاَنْزَلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَاَخْرَجَ بِه۪ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْۚ فَلَا تَجْعَلُوا لِلّٰهِ اَنْدَادًا وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾

"Rabbiniz ki, sizin için yeri üzerinde oturduğunuz, uyuduğunuz, yaşadığınız bir döşek, göğü yeri üzerine bina edilen tavan kılmıştır; gökten su indirmiş, bununla sizin için rızık olarak çeşitli ürünler çıkarmıştır. O'nu yaratıcı ve rezzâk olarak bilenler! Bile bile O'na eşler ve ortaklar koşmayın."(442)

Bir Damla Su

Allah Teâlâ, dünya semâsını takdir ettiği nizâmla, meteor gibi yeryüzündeki hayata zarar verecek şeylerden korudu. Su ile toprağa ekilen tohuma hayat verdi. İnsanların muhtaç olduğu rızkı topraktan çıkardı. Eğer suyu yaratmasa, toprakla su arasındaki dengeyi kurmasa ne insan ne de hayvan olurdu. Muhâlfarz olsa da hayatta kalamazdı. Yoktan bir damla su îcâd edemeyeceğini bilen insan, yine de Allah'a ﷻ kafa tutar.

Heykeller

İnsan, taştan adamların, adına heykel dikilen tağutların kendi gibi yoktan yaratıldığını ve ölümlü olduğunu bilir lakin buna rağmen onları Allah'a ﷻ ortak koşar. Bunun için Kur'ân insanlığı kulluğa, Allah'ın ﷻ yaratıcılığına, dünyayı O'nun ﷻ için bir yaşam merkezine çevirmesine vurgu yaparak çağırır. Marifetullah'a eren bir mü'min, Rabbini "Rabb", kulu da "kul" olarak tanır, başını verir lakin başsızlar önünde başını eğmez.

---

(442) Bakara, 2/ 22.

İnsanın Üç Hâli

Kur'ân mizânında insan üçe ayrılır. Birincisi hidâyete eren muttakîler; ikincisi delilleri ve burhanları dinlemekten yüz çeviren inkârcılar; üçüncüsü her ikisi arasında gidip gelen münâfıklar Kur'ân, imanla mükellef olan insanlık âlemi içerisinde büyük bir yekûn teşkil eden kâfirlere hitap eder ve sanki şöyle der: "Eğer Hz. Muhammed'in risâleti ve Kur'ân-ı Kerîm'in O'nun ﷻ mûcizesi olduğu noktasında şüpheniz varsa, O'nun Allah'tan ﷻ geldiğini ve sizin iddia ettiğiniz gibi kendi tarafından uydurulmadığını anlamanın pratik bir yolu var ki o da şudur: Siz fesâhat ve belâğatla meşhur bir milletsiniz. Yedi askı (Muallaka-ı Seb'a) şiirleriyle malumsunuz. Hz. Muhammed'in ﷺ bu noktada bir behresinin olmadığı, eğitim almadığı, sizinle fesâhatta ve belâğatta yarışa girmediğini de biliyorsunuz. Bütün şairlerinizi, ediplerinizi, fikir adamlarınızı toplayın; beyânda, tesirde, teşride Kur'ân-ı Kerîm'in bir sûresine benzer olacak bir metin vücuda getirin. İnsanlar üzerinde büyük bir tesir uyandıran, dinleyenleri kendine hayran bırakan, en azılı müşriklerin dahi O'nu gizli gizli dinlemekten kendilerini alıkoyamadığı Kur'ân'ın bir sûresinin benzerini te'lif edemezsiniz. Bu durum, O'nun Allah ﷻ kelamı olduğunun onlarca şâhidinden bir kaçıdır."

KUR'ÂN-I KERÎM'İN MEYDAN OKUYUŞU

﴿وَاِنْ كُنْتُمْ ف۪ي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلٰى عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِه۪ وَادْعُوا شُهَدَٓاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ﴾

"*Ey İnsanlar! Kulumuza indirdiğimiz kitabın Allah'tan gelen bir vahiy olduğu noktasında bir şüphe içinde iseniz, O'nun benzeri bir sûre de siz getirin, Kur'ân'a muhâlefet noktasında Allah'tan başka taptıklarınızı da yardıma çağırın; eğer iddianızda samimi iseniz!*"(443)

İlk ayeti "elif-lâm-mîm" (hurûf-u mukattaa) olan Bakara Sûresi, bir meydan okuma ile başlar. Allah Azze ve Celle müşriklere ve onların ideolocyalarına:

﴿وَاِنْ كُنْتُمْ ف۪ي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلٰى عَبْدِنَا﴾

"*Ey İnsanlar! Kulumuza indirdiğimiz kitabın Allah'tan gelen bir vahiy olduğu noktasında bir şüphe içinde iseniz...*" ifadeleriyle başlayan şart cümlesine şu şekilde cevap getirerek karşılık verir:

﴿فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِه۪﴾

"*Siz de O'nun benzeri bir sûre getirin!*" Sonraki cümle de ona atfedilir.

(443) Bakara, 2/23.

Yeni Nizâm

Allah Teâla bu âyet-i kerîmeyle müşriklere sanki şöyle seslendi: "Kur'ân-ı Hakîm, mü'minleri Mekke devrinden alıp yeni bir dünyaya nasıl taşıdı; üretime, ticarete ve rızâya dayalı bir iktisâdî yapıyı nasıl kurdu; peygamber kızı da suç içlese O'nu da ﵂ cezalandıracak adalet düzenini nasıl tesis etti; köleyle efendiyi aynı safta nasıl topladı ve renge/ırka dayalı üstünlük sistemini nasıl ortadan kaldırdı ise, hadi siz de te'lif edeceğiniz bir kitapla insanları saadet içerisinde yaşatacak, sömürüye son verecek bir nizâm tesis edin."

Bu âyet-i kerîme bugünün inkarcılarına da şöyle demektedir: "Nasıl Kur'ân-ı Hakîm, bütün emperyalist sistemlere meydan okudu, onlarla hesaplaştı ve nihayet ortadan kaldırdıysa siz de iyiyi, güzeli, doğruyu ve hakikati üstün tutan bir düzen kurun. O da asırlara meydan okusun. Lakin olmaz! Yapamazsınız. Kur'ân'ın bir âyetinin dahi benzerini getiremezsiniz. Bütün adamlarınız gelse de başaramazsınız."

Şüpheler

Mekke müşriklerinin Allah Rasûlü'nün ﷺ risâletinden ve Kur'ân-ı Kerîm'in vahiy olmasından şüphe etmesi hakiki değil, surî bir hâl idi. Zira Mekkeliler nazarında Allah Rasûlü, ﷺ "Muhammedü'l-Emîn"di. Şehirde O'ndan ﷺ daha güvenilir birini bilmediklerinden mallarını O'na ﷺ emanet ederlerdi. Bu yüzden hicret ederken yanındaki emanetleri sahiplerine iâde etmesi için amcasının oğlu Ali b. Ebî Tâlib'e ؓ cübbesini giydirip O'nu ؓ yatağına yatırmıştı.[444] Allah Rasûlü, ﷺ kendisine ölüm tuzağı kurulduğu gün dahi emanete ihanet etmedi. O'nun ﷺ bu hâlini bilenler, nasıl olur da O'nun ﷺ risâletinden şüphe edebilirdi?! "Şüphe" ile kafalar karıştırılacak, insanların Allah Rasûlü'ne ﷺ iman etmelerinin önüne geçilecekti. Esasında müşrikler, ne

(444) İbn Hişâm, ***es-Sîretü'n-nebeviyye***, 224.

Kur'ân-ı Kerim'den ne de Allah Rasûlü'nden ﷺ şüphe duyuyorlardı. Zira gizli gizli Kur'ân dinliyor, diğer taraftan da Allah Rasûlü'nün ﷺ en güvenilir olduğunu ilan ediyorlardı.

Müşrikler, şüphe etmiyor lakin şüphe ediyor görünüyorlardı. Bununla da لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ diyerek, Allah'tan ﷻ başka bütün ilahları reddeden İslâm'a teslimiyetin önüne geçecek, sömürüye dayanan sistemlerinin ömrünü uzatacaklardı. Müşriklerin lider kadrosu, şüphe ortamı oluşturarak kendilerini ve müntesiplerini teselli ediyorlardı.

İnsan, hastalığının devası olduğunu bildiği bir ilacı almazsa vicdan azâbı çeker. Mekkeliler de ferdî ve ictimaî sorunlarının devasının Kur'ân-ı Kerîm olduğunu biliyordu. Lakin bu deva; onların fukaranın alın terini, kadının iffetini, kölenin hürriyetini sömürü üzerine kurulan sistemlerini tehdit ediyordu. Müşriklerin lider kadrosu, Kur'ân ve risâlet etrafında şüphe tohumları ekerek, insanların şifayı Kur'ân'da değil, hastalığın müsebbibi olan cahiliyyede aramalarını telkin ediyordu.

En Büyük Rütbe: Kulluk

Allah Rasûlü ﷺ önce kul sonra rasûldür. Bu yüzden tevhîdin risâlet faslına, O'nun ﷺ Allah'ın ﷻ kulu olduğuna şehâdet ederek başlıyoruz. Yeryüzünde tevhîde sadâkat gösteren yegâne ümmet Muhammed'in, ﷺ "Allah'ın kulu ve Rasûlü" olduğunu ilan eden Müslümanlardır. "Muhammed Allah'ın kulu ve Rasûlü'dür!" diyemeyenler, ya peygamberlerini ya da liderlerini tanrılaştırarak müşrik oldu. Bu yüzden Allah Azze ve Celle, "نَزَّلْنَا عَلٰى عَبْدِنَا / Kulumuza indirdiğimiz Kitab" ifadesiyle, Allah Rasûlü'nü ﷺ zâtına izâfe derek O'na ﷺ şeref veriyor. O'nun ﷺ için en büyük rütbe; ubudiyyettir. Mevzuyu Üstad Necip Fazıl, şu ifadelerle kıymetlendiriyor:

Düşünün, ben ne büyük bir rütbeye tutkuluyum,
Çünkü O'nun kulunun kölesinin kuluyum.

Kur'ân-ı Kerîm, kulluk makamının zirve noktasında olan Allah Rasûlü'ne ﷺ indirilmiştir. O, ﷺ Allah'a ﷻ kullukla şereflendi, insanları kullara kulluktan Allah'a ﷻ kulluğa çağırdı. Kulluğun başlangıç noktası cennete nâil olmak ve cehennemden kurtulmak için ibadet etmek; zirvesi ise "Biz kuluz, o ise Allah'tır, mahza O'nun rızâsına talibiz." derecesinde bir şuuru kuşanmaktır. Bu hususu kıymetlendirme noktasında Yunus Emre şöyle demiştir:

Cennet Cennet dedikleri birkaç köşkle birkaç huri,
İsteyene ver sen anı, bana seni gerek seni.

Şeref, Allah ﷻ İle Olmakta

Taş, Allah Teâlâ'ya izâfe edilince "Beytullah/Allah'ın evi" olur, şeref kazanır. İnsan da muhalled şerefi; makamdan, zenginlikten değil, kulluktan alır. Firavun gibi fâni olan saltanatla, çevresindeki adamlarla, Kârûn gibi servetle şeref kazananlar mülkiyetlerini kaybedince krize girer, cemiyeti krize sokar, ızdıraptan gözüne uyku girmez. Mallarının ya da makamlarının hatırına, şehirlerin girişinde büyük konvoylarla karşılananlar, onları kaybedince yalnızlığa mahkum olur. Bir kısmı vazifeden ayrıldıktan sonra lanetle anılır. Âhirette de tebaları onlardan uzak durmak için dünyaya bir daha döndürülmeyi arzu eder:

﴿وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ اَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّاَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّؤُا مِنَّا﴾

"*Günahkarlara tabi olanlar şöyle derler: 'Ne olurdu, bize ikinci bir fırsat verilseydi de şimdi onlar bizden uzaklaştıkları gibi biz de onlardan uzaklaşsaydık!'*"(445)

---

(445) Bakara, 2/167.

Şerefi Allah'la ﷻ beraber olmada arayanlar, dünyadan uzaklaştıkça insanlara yakınlaşır, yoklukta varlığa ulaşırlar. İnfak etmeyen zenginin düşmanı, hakkı söyleyen âlimin ise seveni artar.

Onlar Üzerine Korku Yok

Kulluk şuuru, insanı Allah'a ﷻ dostluk makamına yükseltir. Bâki olan Mevlâ ile olanlar, fâni olan malın varlığı ile sevinmez, yokluğu ile de üzülmez. Allah ﷻ dostlarının sevincinin vesilesi, Allah'ın ﷻ rızâsına nâiliyet, hüznünün sebebi ise Allah'ın ﷻ gazabına maruz kalmaktır. Kur'ân-ı Kerîm, dostluk makamına ulaşanlar için şöyle buyurmaktadır:

﴿اَلَٓا اِنَّ اَوْلِيَٓاءَ اللّٰهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَۚ﴾

"Bilesiniz ki Allah dostlarına insanları korku sardığında korku yoktur, insanlar üzüldüğünde onlar üzüntü de çekmeyecektir."(446)

﴿وَمَنْ يَتَوَلَّ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا فَاِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْغَالِبُونَ۟﴾

"Kim Allah'ı, peygamberini ve iman edenleri velî edinirse, bilsin ki Allah'tan yana olanlar mutlaka galip geleceklerdir."(447)

Allah'a ﷻ Dost Olanlar, İblis'e Düşmandır

Allah'a ﷻ dostluk, O'nun ﷻ emirlerine de dostluğu iktizâ eder. Mü'min, fert ve cemiyet planında Allah'ın ﷻ hükümlerine râm olur. Allah ﷻ da dostlarına galibiyet verir. Bir kadının Allah'a ﷻ dost olması, tesettür âyetlerine "İşittim ve itaat ettim!" demesi, teberrücü bırakıp tesettüre girmesiyle olur. Bir erkeğin Allah'a ﷻ dostluğu, eşinin hukûkunu korumakla alâkalı âyetlere, babanın dostluğu ailenin

---

(446) Yûnus, 10/62.

(447) Mâide, 5/56.

hukûkuna riâyetle ilgili ilâhî talimatlara, tacirin dostluğu faizle alâkalı yasaklara uymakla olur. Gözlerini harama bakmaktan koruyan, elini nâmahreme uzatmayan, lisânını gıybetle kirletmeyen, kulaklarını Allah'a ﷻ isyan türkülerinden muhâfaza eden bir genç, Allah'a ﷻ dost İblis'e düşmandır. Allah'a ﷻ dostluk tağutun yaşam şekline ve hükümlerine muhabbeti değil, adâveti iktizâ eder.

Dostluğun Bereketi

Kadınlar ve erkekler yeniden Allah Teâlâ'nın hükümlerine dost olur, hayatlarında ilâhî buyruklara yer açarlarsa o zaman dostluk sûretten hakikate ulaşır; mü'minler dilleriyle olduğu gibi amelleriyle de Allah'a ﷻ dost olduklarını tescil ettiklerinde hüzne paydos der, hezimet galibiyete döner.

Allah Azze ve Celle, dostlarına yardım edeceğini haber veriyor.(448) Biz bugün ümmet olarak, dost olma liyâkatinden çok uzağız. Bilâd-ı İslâm'daki mağlubiyetin arkasında hakikatte değil sûrette dost olmamız ve ilâhî hükümlere gerçek hayatta yer açmamamız vardır. Bu yüzden sürûrun yerini korku, emânın yerini endişe, adaletin yerini zulüm, refâhın yerini fakirlik aldı.

Reçete

Hastayı reçete değil, reçetenin gereği olarak alınan ilaçlar iyi eder. Sahâbe ﵃, bizim teberrüken okumakla yetindiğimiz ilâhî reçete Kur'ân-ı Kerîm'i, hayatlarının bütün noktalarına taşıdı. Hasta ruhları O'nunla tedavi etti. Neticede cemiyetin içerisinden Sâ'd b. Ebî Vakkâs ؓ gibi gençler, Fâtıma ؓ gibi kızlar çıkardılar. Bu reçetenin bereketiyle "Allah-u Ekber!" demenin yasaklandığı Mekke'ye, sahâbe hicretten sekiz yıl sonra büyük zaferle girdi.

---

(448) Mâide 5/56.

Saraydan Kızıldeniz'e İbret Aynası

Allah'a ﷻ dost olanlar, O'nun ﷻ hükümlerini hayata hâkim kılarken İslâm düşmanlarının güçlerine bakıp geri adım atmaz. Bilakis; "Ben en yüce tanrıyım!" diyen Firavun'un sarayından Kızıldeniz'de boğuluşuna, meydan okuyan Nemrûd'un bir sivrisinekle öldüğü âna bakar. Bu noktada Allah Azze ve Celle, şöyle buyurmaktadır:

﴿يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُورُ﴾

"Ey İnsanlar! Allah'ın verdiği söz şüphesiz gerçektir. O halde Dünya hayatı sakın sizi aldatmasın! Aldatma ustası olan şeytanın kuruntuları da Allah hakkında sizi kandırmasın."(449)

Dünyalıklar da dünyalıkların gücü de fânidir. Müslüman cihâda memur, zaferse Allah'tandır. Hiçbir güç O'nun ﷻ takdirine mâni olamaz.

Kur'ân'ın Şahitleri

Tarih, Kur'ân'ın vaadlerinin hak olduğunun şahitleriyle doludur. Nasıl sahâbenin kılıcı, cihân devletlerini mukavvâdan sûretler gibi parçalayıp tarihten sildiyse, bu çağın mü'minleri de imanın gereğini yapar, Allah'a ﷻ ve hükümlerine dost olurlarsa benzer fetihlere nâil olacaklardır.

Kur'ân-ı Kerîm, Allah Rasûlü'nün ﷺ risâletinin en canlı şâhididir. O'nun, Allah Azze ve Celle'nin kelamı olduğuna hem tarih hem ilim hem yetiştirdiği nesil hem de fesâhatı şehâdet eder.

Ne Vaadetti İse Gerçek Oldu

Kur'ân-ı Kerîm, huzurlu bir hayatın imana ve amel-i sâlihe bağlı olduğunu söyler. İslâm'ın hâkimiyet çağları, insanlık tarihinin en

(449) Fâtır, 35/5.

huzurlu asırlarıdır. Güneşe yaklaşanların ısınması, uzak duranların üşümesi gibi ruhlar Kur'ân'a yaklaştıkça duruldu, uzaklaştıkça hafakanlara yenik düştü.

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيٰوةً طَيِّبَةً﴾

"Erkek olsun kadın olsun, kim inanmış bir insan olarak yararlı işler yaparsa kesinlikle ona dünyada güzel bir hayat yaşatacağız."(450)

Erkekle kadın arasında amel-i sâlih noktasında değil, vazifeleri îfâ noktasında farklar vardır. Erkek evin nafakasını temin eder, kadın çocuğu terbiye eder. Biri aileyi dışa karşı korur, diğeri içerden muhâfaza eder. Baba kuvvet, ana merhamettir.

Kim Daha Üstün: Kadın mı Erkek mi?

"Bir arabanın direksiyonu mu yoksa tekeri mi daha önemlidir?" şeklinde bir kıyas yapılamayacağı gibi anne ile babanın rolleri de mukâyese edilmez. Teker, direksiyonun görevini yapamayacağı gibi erkek kadının, kadın da erkeğin vazifesini îfâ edemez. Bunun için Allah Rasûlü ﷺ,

«لَنْ يُفْلِحَ قَوْمٌ وَلَّوْا أَمْرَهُمْ امْرَأَةً»

"Yönetim işlerini kadına devreden bir kavim, asla saadet bulamaz."(451) buyurmaktadır.

Mutlak mânada erkeğin kadına ya da kadının erkeğe üstünlüğü söz konusu olamaz. Bugün hangi erkek, Hz. Fâtıma'dan ﵂ üstün olduğunu iddia edebilir?! Bu yüzden Kur'ân-ı Kerîm, amel-i sâlih noktasında erkeğe hangi payeyi verdiyse kadının da ona nâil olacağını söyledi. Allah Rasûlü ﷺ üstünlüğe değil, erkeğin vazifesini kadına vermenin kadınlık ve erkeklik alanında zaafiyete yol açacağına işaret buyurmaktadır.

---

(450) Nahl, 16/97.

(451) Buhârî, H. No: 4425.

Erkek, doğuramayacağı gibi kadın gibi çocuk da bakamaz. Kadın da bir gökdelenin dış cephesinde çalışıp eve nafaka getiremez. Çocuk bakmayı babaya, nafakayı kadına vermek aileyi de cemiyeti de çökertir.

Kur'ân-ı Kerîm, ancak herkesin yerinde durduğu, cinsiyetine münâsib bir vazife îfâ ettiği cemiyette huzur olacağına, insanların güzel bir hayat yaşayacağına işaret etti. Nitekim ümmet olarak kalbimizin Allah Azze ve Celle'ye müteveccih olduğu zamanlarda insanlar, bugüne nisbetle çok daha az boşanıyor, çok daha az ailevî sorun yaşıyordu. İman ve amel-i sâlihin daha muhkem olduğu Hz. Ömer ﷺ devrinde, Fâtih ya da Yavuz Selim zamanında mü'minlerin iç huzuru bugünkünden çok daha iyiydi.

Mü'min-Kâfir

Allah'tan ﷻ yüz çevirmenin adı olan küfür, bir istidrâc hâlidir. Kâfir, zaman zaman maddi refâha gark olur. Bu da onun isyanını artırır. Dönme imkanı bulamadan ölümle cehennem çukuruna girer. Belalar ise Müslümanı gaflet uykusundan uyandırır. Kur'ân'dan yüz çeviren Müslümanın hâline dair Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿وَمَنْ اَعْرَضَ عَنْ ذِكْرٖى فَاِنَّ لَهُ مَعٖيشَةً ضَنْكًا﴾

"Kim de beni anmaktan yüz çevirirse, mutlaka sıkıntılı bir hayatı olacaktır."(452)

Kur'ân-ı Kerîm'in sadece okunduğu lakin yaşanmadığı Bilâd-ı İslâm'da, bugün milyonlarca insan huzuru yeşil reçetede aramaktadır. Soğan ekmek yiyip bey gibi yaşayanların torunları saraylarda daralmakta, varlıkta yokluk çekmektedir.

(452) Tâhâ, 20/124.

Kur'ân'ın haber verdiği gibi mü'minler, huzuru imanda ve amel-i sâlihte bulabilir. Bu yüzden onlardan mahrumiyet, mü'minleri acılara ve ızdıraplara mahkum etmiştir.

Kur'ân Nesli

Kur'ân'ın Allah ﷻ kelamı olduğunun şahitlerinden bir diğeri, değdiği kalbi ihyâ etmesi, zihinleri vahâvâri yeşertmesidir.

Kur'ân-ı Kerîm, cahiliye toplumundan asr-ı saadet çıkardı. Ebû Kuhâfe'nin oğlu Ebû Bekir'i, Hattâb'ın oğlu Ömer'i yeni bir insan sûretinde O var etti. İnsanlık tarihinin en âdil devlet adamlarını, peygamberlerden sonra en büyük mürebbîleri, en büyük muallimleri, en şecaatli kumandanları, en muhlis zenginleri Kur'ân-ı Kerîm yetiştirdi. İmam-ı Âzam, İmam Buhârî, Gazzâlî, Râzî, İmam-ı Rabbânî, Alparslan, Salâhaddîn, Fâtih, Yavuz Selim Kur'ân'la büyüdü. Kur'ân-ı Kerîm, içinde bulunduğumuz zaman dilimindeki sömürüye son verecek, insanlığın cennet yolunu açacak hamleyi yapacak büyük kahramanları çıkaracak muhtevâdadır. Bu yüzden tarihselcilikle Kur'ân-ı Kerîm, içerden kuşatılarak, müntesiplerine O'nun devrinin bittiği telkin edilmektedir. Müsteşrik ve müstağriblerin bütün çabalarına rağmen tarihselcilik, büyük bir halk hareketine dönüşmeyince fıkıhsız bir İslâm çalışmaları devreye sürülmüş, İslâm ve ahlak merkezli programlarla zihinlere İslâm'ın mahza ahlak dinî olduğu yerleştirilmeye çalışılmaktadır. Makâsıd merkezli okumalar da asıl mecrasından koparılıp yeni usûl arayışına dönüştürülerek Kur'ân-ı Kerîm'i nazımdan bağımsız bir hâlde anlamanın ya da tahrîfin yolu olmuştur. Biri akâmete uğrayınca, diğerini devreye sürme şeklinde cereyan eden bu yaklaşımların arka planında Kur'ân-ı Kerîm'in çağa hâkimiyet yolunu kapatmak vardır. Bütün tuzaklara rağmen, Kur'ân-ı Kerîm'in ilk günkü tazeliğiyle sahâbe izinde yeni nesiller

yetiştirmesi, Allah ﷻ kelamı olduğunun şahitlerindendir.

İlmin Şehâdeti

İlim de Kur'ân-ı Kerîm'in Allah ﷻ kelamı olduğunu tasdik eder. O neyi, nasıl haber verdiyse söylediği gibi olmuştur. Bunlardan birini şu şekilde izah edebiliriz:

﴿اَللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ اُنْثٰى وَمَا تَغٖيضُ الْاَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُۜ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ﴾

"*Allah her dişinin karnında güzellik çirkinlik, uzunluk kısalık, akıllılık ve delilik itibariyle neyi taşıdığını, rahimlerin neyi azaltıp neyi artırdığını bilir. O'nun katında her şey bir ölçüye bağlıdır.*"(453)

Âyet-i kerîmede zikredilen مَا, akıl sahibi olmayan varlıklar için kullanılır. Hâlbuki âyette ceninden bahsedilmektedir. Makam, مَا yerine akıllılar için olan مَنْ gelmesini ve âyetin, "اَللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ اُنْثٰى" şeklinde olmasını iktizâ eder. Lakin âyet, insanın saçından tırnağına, gözünden kalbine kadar yaratılış sürecini anlatmaktadır. Bu bağlamda onun akıllı bir varlık olması, sâir azalara nisbetle milyonda bir olacak bir hususiyetidir.

"Rahimlerin neyi azaltıp, neyi artırdığını Allah bilir." ifadesinde ise, mikroskobun keşfiyle anlaşılan fevkalâde bir hâdise mevcuttur. Buna göre âyet bize şunu haber vermektedir: "Annenin yumurta ve babanın sperm hücresi, döllenip birleştikten sonra bölünerek çoğalır. Daha sonra bazı hücreler plasentayı(bebek eşi), geri kalanlar da farklılaşarak bebek tarafını oluşturur. Âyette zikredilen azaltma, bebek eşinin oluşması sürecindeki bölünmeyi ve buna bağlı olarak nutfedeki ayrılmayı; artırmak ise geride kalan nutfenin büyüyerek çocuğunun oluşmasını

(453) Ra'd, 13/8.

anlatır. Plasenta ayrılırken bir küçülme olur. Sonra eş ancak beş yüz gram kadar kalırken, rahim cenini büyütür ve dört kiloya kadar çıkarır. Kur'ân-ı Kerîm'in mikroskobun olmadığı bir dönemde, nutfeden ayrılıp bebek eşine dönüşen hücrelerin kopmasıyla yaşanan küçülmeyi, geri kalan kısmın ise büyüyerek bebek olmasını haber vermesi mûcizeden başka nasıl izah edilebilir?! Eğer Kur'ân Allah ﷻ kelamı olmasaydı, Allah Rasûlü ﷺ rahmin bölünme ile önce cenini küçülttüğünü ardından ise çocuğu büyüttüğünü nereden bilebilirdi?!

Tarih, ilim, yetiştirdiği nesil, fesâhat, Kur'ân'ın benzersiz bir kelam olduğunu ilan eder. Bu noktada Allah Azze ve Celle, kitabı çerçevesinde şüphe oluşturanlara şöyle meydan okumaktadır:

﴿وَادْعُوا شُهَدَٓاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾

"*Kur'ân'a muhâlefet noktasında Allah'tan başka taptıklarınızı da O'nun bir benzerini te'lif için yardıma çağırın! Eğer iddianızda samimi iseniz!*"(454)

Hülâsa

Kur'ân-ı Kerîm'in, bir sûresinin ya da bir âyetinin benzerinin te'lifi noktasındaki çağrılara bin dört yüz yıldır, ideolocyalar cevap veremedi. Tarihe dair söylediklerinin vakti geldiğinde ortaya çıkması, ilmî keşifler noktasındaki ilanları, muhteşem nesiller inşası, şuarası ile meşhur olan Arab'ın acziyeti, O'nun Allah ﷻ kelamı olduğunun onlarca şâhidinden birkaçıdır.

Müslümanlar, Kur'ân-ı Kerim'den uzaklaşınca, zaman zaman ideolocyalar Bilâd-ı İslâm'da hâkimiyeti ele geçirdi. Lakin hiçbiri, bir asırdan daha fazla hâkimiyet kuramadı. Kur'ân-ı Kerîm, Endülüs dışında kaybettiği bütün beldeleri geri aldı. Allah Teâlâ, Kur'ân'ın îcâzını ilan eden âyet-i kerîmelerle her çağın ideoloclarına "Eğer

(454) Bakara, 2/23.

dâvanıza itimadınız varsa fikir, hukuk ve sanat adamlarınızı Kur'ân'a karşı alternatif bir anayasa te'lif etmek için bir araya getirin!" şeklinde meydan okumaktadır. Lakin hiçbir sistem, O'na cevap veremedi. Kapitalizmanın âkıbeti de komanizma gibi olacak. Batılı devletlerin milyonlarca polisle yapamadığını bir âyetle yapan Kur'ân-ı Kerîm'in dönüşüne, bir elektrik kesintisinde bütün mağazaları yağmalanan ABD'nin de, onu taklid mercii görenlerin de gücü yetmez. Kur'ân'dan başka hiçbir kitap, bedenini kefen bezine mahrem bir hâlde teşhîr eden bir kadını, saçının tek bir telini göstermekten haya eder hâle getiremez. Deve çobanları arasından insanlık tarihinin en âdil devlet adamlarını, en hakkâniyetli hukukçularını, en müessir mürebbîlerini, en cömert tüccarlarını çıkaramaz.

Ebû Cehilleri tarihten silen, Sâsânî İmparatorluğu'nu ortadan kaldırıp Mecûsî saltanatına son veren, Roma'nın önce kanatlarını kıran, sonra gövdesini ortadan kaldıran, Moğolları eritip yok eden, Haçlı tehditlerine rağmen Avrupa'yı batıdan olduğu gibi doğudan da kuşatıp Viyana'ya dayanan mücahitleri yetiştiren Kur'ân-ı Kerîm, özlenen nesli inşa ettiğinde "Büyük İslâm Yürüyüşü" yeniden başlayacaktır.

BU YÜRÜYÜŞ DURDURULAMAZ!

﴿فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِى وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ﴾

"Bütün adamlarınızı çağırmanıza rağmen, Kur'ân'ın bir benzerini yapamıyorsanız tarih bugünün de şâhididir ki, bunu gelecekte de yapamayacaksınız. O hâlde kâfirler için hazırlanan, yakıtı insanlar ve taşlara olan cehennem ateşinden bu kitaba iman ederek iyice sakının!"(455)

Müşrikler, öncüleriyle Kur'ân'ın tesirini kıramadı. Hicretten sonra kılıçlarını kuşanıp Medîne'ye yürüdüler. Bedir'de, Uhud'da, Hendek'te kalemle, kelamla susturamadıkları Kur'ân'ı, silahla durdurmak için canlarını ortaya koydular. Lakin Ebû Cehil'in evini dahi kaybettiler. Oğlu da, kızı da Müslüman oldu. Fetret olur, mustazafların acziyeti her yanı kaplayabilir. Lakin küfür, Kur'ân'ın Mekke'yi de fethedecek bir Medîne kurmasına mâni olamaz.

Müslümanların, fevkalâde zor şartlar altında "Allah'ın yardımı ne zaman gelecek?!" dedikleri anlar oldu. Lakin imanlarıyla direnmekten imtinâ etmediler. Tek parti döneminde, Ezân-ı Muhammediyye'nin yasaklandığı yıllarda köyün bir ucuna bir gözcü diğer bir ucuna başka bir gözcü diker yine de ezan okurdu bu millet. Kur'ân-ı Kerîm okutan

(455) Bakara, 2/24.

hocaları döve döve ellerini patlatır, talebeleri de darp ederlerdi. Nerede Kur'ân-ı Kerîm'in hasımları?! Hepsi toprak oldu. Karl Marx'ın yalanına inanıp milyonlar yürürdü. Komanizma ile ne büyük katliam yapıldı. Buhâra ve Semerkant'ı içinde barındıran Türkistan'ı yakıp yıktılar. Taş üzerinde taş, gövde üzerinde baş bırakmadılar. Şimdi ise komanizma masal oldu. Komünistler de Allah ﷻ yolunu kapatamadı. Kur'ân-ı Kerîm'in gençlik içinden Mus'âb çıkarmasına mâni olamadı. Bu kitabı indiren, spermin yumurta ile birleşmesinden insan vücuda getiren, tohumdan ağaç çıkaran Allah'ın ﷻ vaadi var. İslâm bütün ideolocyalara galip gelecektir.

Mü'minler, mükemmel ve mükemmil olan Kur'ân-ı Kerîm'i, bir düstur olarak kabul ettiklerinde yeniden hezimet de cehennem de zâlimlerin kaderi olacaktır.

Kur'ân düşmanları için dünyada yürek darlığı, âhirette ise "Yakıtı insanlar ve taşlar olan cehennem ateşi var." Güneşin altındaki kızan bir taşa, insan çıplak bir hâlde ayağını koyamaz. Taş ısınınca ateş gibi olur. Kur'ân-ı Hakîm, nâzil olduğunda insanlar kömürü bilmiyordu. "Taş yanar mı?!" demişlerdi. Allah Teâlâ, taşa benzer madenlerin yandığını insanlara gösterdi. Cehennemde taş da, kâfir de yanacak.

YÜZ, KALBİN AYNASIDIR

﴿وَبَشِّرِ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُۜ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقاًۙ قَالُوا هٰذَا الَّذِى رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَاُتُوا بِه۪ مُتَشَابِهاًۜ وَلَهُمْ ف۪يهَٓا اَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌۗ وَهُمْ ف۪يهَا خَالِدُونَ ﴾

Arapça'da deriye "بَشَرَةٌ" denir. Müjde anlamına gelen "بُشْرى" kelimesi de aynı kökten gelmektedir. Muhataba, sevindiren ya da korku veren bir haber ulaştığında yüzde sevincin ya da korkunun emâreleri tezâhür eder. Yüz, ağlayan bir kalbin veya sevinen bir gönlün aynasıdır.

Allah Teâlâ, peygamberine iman edenlere ve sâlih amel işleyenlere cenneti müjdelemesini emredince Allah Rasûlü, ﷺ Mekke ortamında "Allah-u Ekber!" dediklerinden dolayı başlarına kaynar sular dökülen, işkence edilen mustazafları cennet âyetleriyle teselli etti.

Allah Azze ve Celle, Kur'ân-ı Kerîm'in yürüyüşünün durdurulamaz olduğunun ilan edildiği bir atmosferde(456) bu hayatın hedefi olan cennete koridor açar. Nefessiz kalan bir insan için solunum cihazı neyse dünyada daralan bir kul için de cennet âyetleri odur. Tesettüre büründüğünden dolayı çevresinin mahalle baskısına maruz kalan, "Neden karalara büründün?!" diye hakarete uğrayan bir İslâm kızı,

(456) Bakara, 2/25.

﴿اِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللّٰهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلٰٓئِكَةُ اَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَاَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتٖى كُنْتُمْ تُوعَدُونَ﴾

"*Rabbimiz Allah dedikten sonra istikâmet üzere olanların üzerine melekler şu müjdeyle inerler: 'Korkmayın, kederlenmeyin, size vaad olunan cennetle sevinin!*'"(457) âyetinin gölgesinde yeni bir kimlikle dirilir. Melekler ona "Levm edenlerin levminden korkmadan bir İslâm anıtı gibi yürü!" der.

Komşuları parasını repoya yatırıp gayr-i meşrû yollarla büyürken, piyango ile milletin alınterini sömürürken Müslüman amel-i sâlihten ödün vermez. Cennet müjdelerine muhatap olmanın bahtiyarlığıyla,

﴿وَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمٖيزَانَ بِالْقِسْطِۚ﴾

"*Ölçüyü ve tartıyı adaletle yerine getirin!*"(458) âyetinin ufkunda yürür. Kur'ân-ı Kerîm, ailesinin nafakasını nasıl temin edeceğine dair endişeleri olan bir gence, helal paranın nasıl kazanıldığını gösterir.

Bütün bunlar olurken başka biri,

﴿وَبَشِّرِ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾

"*İman edip amel-i sâlih işleyenlere müjdele!*" âyetiyle teselli olur. Elini faize uzatmaz. Alacaklının hesabına para yatırma, para çekme gibi durumlar dışında bankalara girmez. Sözüyle olduğu gibi hâliyle de irşâd eder. Hidâyet mümessili olur.

Allah Teâlâ, müjdeye muhatap olan mü'minlerin amellerini الصَّالِحَاتِ şeklinde cemi olarak zikrederek namaz, oruç, zekat, hac gibi İslâm'ın üzerine ibtinâ ettiği beş temel esasla(459) birlikte bütün ibadetlerin kas-

(457) Fussilet, 41/30.

(458) En'âm, 6/152.

(459) Müslim, H. No: 112.

tedildiğine işaret eder.

İslâm'ın temeli beştir. Lakin temel; bir evi yaşam merkezi yapmak için kâfi değildir. Ev; temelin yanında sütunlar, duvarlar, pencereler, kapılar ve eşyalarla ev olur. Nasıl ev için zarûret arz eden unsurlardan bir tanesinin olmaması, büyük bir noksanlıksa, kulluğun şiârı olan hususlardan birinin olmaması da büyük bir nâkısadır.

Kur'ân-ı Kerîm, namazdan cihâda amellerinde kusur işlemeyen mü'minlere, dünyadan cenneti gösterir ve onlara,

﴿اَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ﴾

"*Ağaçlarının ve köşklerinin altından ırmaklar akan pek kıymetli cennetler.*"(460) vaad eder.

Zafer, necat ve cennet âyetleri, Kur'ân-ı Kerîm'in farklı sûrelerine yayılmıştır. Yenildiği ve kaybettiği anlarda o âyetler, mü'minleri ayağa kaldırır. Zindandan zaferi, makberden cenneti müşâhede eder. İşkence gören, vatanından cüda bir hayat yaşayanları o âyetler teselli eder. Allah Azze ve Celle'ye teslimiyetinden dolayı kuşatılan mü'minlerin, küffârın,

﴿اَلَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ اِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ اِيمَانًا﴾

"*İnsanlar size karşı asker toplamışlar, onlardan korkun!*" tehditleri(461) karşısında imanları arttı ve

﴿وَقَالُوا حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ﴾

"'*Allah bize yeter, O ne güzel vekildir!' diye cevap verdiler.*"(462)

Kur'ân; küfrün belini kırarcasına "Allah bize yeter!" diyen mü'minlere, içerisinde ebedi kalacakları cenneti müjdeler.

---

(460) Bakara, 2/25.

(461) Âl-i İmrân, 3/173.

(462) Âl-i İmrân, 3/173.

İbrâhîm Olmak Yalnız Başına Ümmet Olmaktır

Müslüman iç dünyasında öyle büyür ki, bütün ümmeti yüreğinde taşıyacak hâle gelir. Hz. İbrâhîm ﷷ gibi yalnız başına bir ümmet olarak yaşar:

﴿اِنَّ اِبْرٰهِيمَ كَانَ اُمَّةً قَانِتًا لِلّٰهِ حَنِيفًاۜ وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَۙ﴾

"Şüphesiz ki İbrâhîm, Allah'a itaat eden ve hanif olan bir ümmetti. Müşriklerden de değildi."(463)

Hz. İbrâhîm ﷷ Müslümanlığın esaslarına öyle bürünmüştü ki, ateş O'nda ﷷ yakacak beşerî bir yön bulamamıştı. Kar gibi soğuttu, su gibi söndürdü ateşi.

Hz. İbrâhîm ﷷ, yalnız başına bir ümmet oldu. Milyonların yapamadığını yapmaya cesaret eden bir muvahhitti. Bir millet, bir hakikate bağlanınca kalabalık olmaktan çıkar ümmete döner. Ümmet kendine yetmenin adıdır. Ümmet, farklı ameliyeleri ve zekaları tek bir şahısta toplamaktır. Fertlerin kiminde fizik, kiminde matematik, kiminde sosyal zekâ vardır. Kimi ictimâiyatta kimi iktisatta mâhirdir. Kimi tebabete, kimi hendeseye yatkındır. Kimi şecaati, kimi adaleti, kimi cömertliğiyle maruftur. Kimi tefekkür, kimi tezekkür kimi de hitâbetle meşhurdur. Bir milletin varlığını mayalandıran ne kadar hususiyet varsa hepsi Hz. İbrâhîm'de ﷷ vardır. İnsanlığı bütün güzellikleriyle Hz. İbrâhîm'de ﷷ toplasalar tek bir fert dışarda kalmaz, İbrâhîm'i ﷷ bir ümmete dağıtsalar tek bir insan nasibsiz olmaz. İbrâhîm ﷷ olmak hem Hakk'a çağırmak, hem hakîkati ayağa kaldırmak, hem hâkîmane konuşmak, hem kumandan olmak, hem put kırmak, hem elleriyle Kâbe'nin duvarlarını yükseltmek hem secdeye davetle şanını yükseltmek, hem Nemrud'u susturmak, hem bir akılla bütün akılları uyandırmak, hem evladı Allah'a ﷻ adamak, hem de en güzel eş olmaktır.

(463) Nahl, 16/120.

Kur'ân-ı Kerîm, Hz. İbrâhîm'i عليه السلام cennet vesilesi "sâlih amelleriyle" üsve-i hasene olarak anlatır. O'nun عليه السلام gibi sâlih amelleri olan mü'minlere de cenneti müjdeler.

Hz. İbrâhîm'in عليه السلام şahsında amel-i sâlihin ne olduğunu öğrenen bir mü'min şehirde, köyde, dağda, vadide yalnız başına da olsa ümmet gibi yaşar. Tekbiri ta'zîm, kıyâmı diriliş, rükûsu teslimiyet, secdesi kurbet olur. Bereketi infakta, huzuru Allah'a ﷻ dostlukta arar.

Ekinsiz ve susuz bir vadide, Kâbe-i Muazzamâ'nın gölgesinde İsmâîl yetiştiren Hz. İbrâhîm'e عليه السلام bakan bir baba şehrini Mekke'ye, yüreğini Kâbe'ye çevirir. Akşama kadar çalışır, helalinden kazanır, çocuklarının midesini haram lokmadan, evini İslâm okuluna çevirerek de zihinlerini ideolocyalardan korur. Kur'ân-ı Kerim'den hikmetler, Siyer-i Nebî'den kıssalar, Hayatu's-Sahâbe'den esaslar devşirir.

Hz. İbrâhîm عليه السلام, bütün vazifelerinin yanında Hakk'a kürsü, hakikate minberdi. İbrâhîm عليه السلام olmak her taşı kürsü, her yokuşu minber görüp her zeminde hakkı tebliğ etmektir.

İtaat Ama Nasıl?!

İbrâhîm عليه السلام olmak, her koşulda ve şartta Allah Teâlâ'ya itaat etmektir. İbrâhîm عليه السلام olan "Ya Rabbi! Böyle bir emir olur mu? Bir kul, bir uygarlığa meydan okumaya memur kılınır mı? Bir baba evladını kurban etmekle sınanır mı?!" demez. İbrâhîm عليه السلام, Rabbi'nin hükümlerini tarihsel görmez. "Kur'ân'ın hükümlerinin devri bitti!" demez. Bilakis Kur'ân'ın bütün sistemlerin devirlerini bitireceğini inanır ve bunun için çalışır.

Nefis Müslümana, "Sen bu şehirde yalnız başına nasıl hak adına mücadele vereceksin? Uy kalabalığa rahat et!" dediğinde, Allah'a ﷻ itaat onu İbrâhîmleştirir. Konjonktüre göre yaşamayı değil, put kırmayı şiâr edinir.

Şükürsüz Bir Hayatın Sonu "Belhum Edal"dir

Nefes almak, görmek, duymak, anlamak, tat almak, ayakta durmak kul için bir nimettir. Gençlik, sıhhat, ömür de nimettir. Akşam dönecek bir evin, ailen, başını koyacak bir yastığın olması da nimettir. İnsan, saymaktan aciz kaldığı nimetlerin değerini ancak kaybedince anlar. Şükür ise nimetlerin ilâhî bir ikram olduğu şuuruyla Mün'im olan Allah Azze ve Celle'ye ibadet etmektir. Hz. İbrâhîm ﷺ,

﴿شَاكِرًا لِاَنْعُمِهِۜ﴾

"Allah'ın nâmütenâhi nimetlerine şükrederdi."(464)

Müslüman nefes alabilmesine, gençliğine, geleceğine, ayaklarının bedenini taşımasına şükreder. Bilir ki, bir kış günü kemik verilen köpek kuyruğunu sallayarak, süt içirilen kedi insanın ayakkabısını yalayarak teşekkür eder. Şükürsüz bir hayat "belhum edal" olmaktır.

﴿اِجْتَبٰيهُ وَهَدٰيهُ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ﴾

"Allah, İbrâhîm'i seçti ve O'nu sırat-ı müstakim de sâbit kıldı."(465) Ümmet olmak, Hakk'a bağlanmak, İslâm nimeti ve ona bağlı bütün nimetlere şükretmek seçilmeyi ve seçilenlerin yolunda anıtlaşmayı iktizâ eder. Allah Teâlâ, azlarla çoklara galip olan Hz. Muhammed'e ﷺ ve ümmet kadrosuna şöyle emretti:

﴿ثُمَّ اَوْحَيْنَٓا اِلَيْكَ اَنِ اتَّبِعْ مِلَّةَ اِبْرٰهٖيمَ حَنٖيفًاۜ﴾

"Sonra sana tevhid dâvasının lideri ve hiçbir şekilde putperestler arasında yer almayan İbrâhîm'in millet yapısına, hayat tarzına uy diye vahyettik."(466)

(464) Nahl, 16/121.

(465) Nahl, 16/122.

(466) Nahl, 16/123.

İbrâhîm ﷺ olmak her ameli, amel-i sâlih kıvamında yapmak, nimetlere şükretmek, dünyada zaferle, âhirette cennetle şereflenmektir. Allah Teâlâ, Hz. İbrâhîm'in ﷺ şahsında cennetlik mü'minin özelliklerinden bahseder.

Sonsuz Güzellik: Cennet

İnsan yorulduğunda dağlara, yaylalara çıkar; yeşile, çiçeğe, ağaca bakar; vadilerde nehirlerin akışını seyreder ve kuş seslerini dinler. Dalından meyve koparmanın zevkine erer. Kulak da göz de damak da bu nâmütenâhi zevk deryasında hüzünden sürura kavuşur. Allah Azze ve Celle İbrâhîmleşen mü'minlere; "Ağaçlarının ve köşklerinin altından ırmaklar akan pek kıymetli cennetler."(467) vaad ediyor. Mü'minler,

﴿كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًاۙ قَالُوا هٰذَا الَّذ۪ي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَاُتُوا بِه۪ مُتَشَابِهًاۜ﴾

"*Her ne zaman o cennetin meyvelerinden bir rızık kendilerine takdim edildiğinde, bunu daha önce tatmıştık diyecekler. O kendilerine, benzer şekilde verilmiştir.*"(468)

Müminler, âhiretteki meyveleri dünyada tadacaklar. Onların şekilleri birbirine benzeyecek lakin tatları farklı olacak. Dünyada da öyle değil mi? Organik bir meyveyle serada yetişen bir meyve arasında dağlar kadar fark var. Dünya meyveleri arasında bu derece fark varsa dünya ile âhiret meyvesi arasındaki farkı düşünün!

﴿وَلَهُمْ ف۪يهَٓا اَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ ف۪يهَا خَالِدُونَ﴾

"*Ayrıca orada kendileri için tertemiz eşler de vardır ve orada onlar sonsuza kadar kalıcıdırlar.*"(469)

---

(467) Bakara, 2/25.

(468) Bakara, 2/25.

(469) Bakara, 2/25

İmkanı olmadığından ya da tahsile mâni olur korkusuyla evliliği erteleyen, buna rağmen gözleri harama kaymayan, sosyal medyanın ahlaksız görüntülerine mahkum olmayan gençlere Allah Azze ve Celle âhirette tertemiz eşler vaad ediyor. "Tertemiz eşler" ifadesiyle, -Allah-u âlem- kadınların cennette özel hâlleri olmayacağına işaret vardır. Onlar, cennette kendilerine rahatsızlık veren şeylerden kurtulacaklar. Zira cennette kadından da erkekten de necaset olarak bir şey çıkmayacaktır.

Papaz ve Âlim

Bir gün bir papaz, bir âlime "Nasıl olur da insanlar cennet meyvelerinden alacak lakin anında alınan dalda aynısı bitiverecek. İnsanlar beslenecekler lakin vücutlarından bir necaset çıkmayacak?!" diye itiraz eder. Âlim de; "Kitap okurken kitaptan bilgi alıyorsunuz lakin satırlar oradan 'okudun' diye eksilmiyor. Nasıl okuyup bilgiyi zihninize almanız kitapta bir eksikliğe yol açmıyorsa cennet meyveleri de böyledir. Onları dallarından aldığınızda Allah Teâlâ yenisini var eder. Hiç eksiklik göremezsiniz. Evet, cennette necaset yoktur. Eğer çocuğun anne karnındaki hâlini düşünseydin bunu kolaylıkla idrak ederdin. Çocuk dokuz ay beslenir lakin ne idrarını yapar ne de dışkısını. Yaparsa anne zehirlenir. Doğunca hemen necaset gelmeye başlar. Bu yüzden bezlenir. İnsan için anne karnında farklı, doğduktan sonra farklı kanunlar tayin eden Allah Azze ve Celle, elbette cennette farklı kurallar tayin etmeye kâdirdir. Dünyanın kuralları farklı olur da âhiretin kural ve kâideleri olmaz mı?!" şeklinde cevap verince papaz donar kalır, söyleyecek bir söz bulamaz.

Bir dönüm arsa üzerine bir ev yapmak için bir insan elli yıl çalışır, para biriktirir. Kimi evine girerken kalp krizi geçirir vefat eder. Kimi on, kimi yirmi yıl yaşar ömrünü verdiği evde. Nihayet ölüm meleği gelir, ayrılır. İçerisinde kalıp kalamayacağımızı ya da kalırsak ne kadar kalacağımızı bilemediğimiz bir ev için elli yıl çalışan bir insan nasıl olur

da içerisinde ebedi kalacağı cennet için seferber olmaz; oruçtan korkar, zekatta cimrilik yapar?! Mü'minler içerisinde ebedi kalacakları cennet için niçin fedakârlıkta bulunmaz?!

Körler İçin Güneşin Ne Kıymeti Var?!

Haya, insanın bir şeyden daralması ve levm edilme endişesiyle onu terk etmesidir. Ayıplanma veya kınanma endişesiyle kişide oluşan mahcubiyet hâline de haya diyoruz. Mahcubiyet, insanı yapmayı istediği şeylerden alıkor. Allah Azze ve Celle ise, kullarının ne demelerine bakmaz, tepkilerinden çekinmez. O,

"*Tasarruflarının sonucundan korkacak değildir.*"(470)

Kudretinin tecellilerini bazen makro bazen de mini planda anlatır. Bazen kâinatın yaratılışını, bazen de sivrisineğin hâlini nazara verir.

~ ~ ~

(470) Şems, 91/15.

SİVRİSİNEKTEKİ MÛCİZE

﴿اِنَّ اللّٰهَ لَا يَسْتَحْيٖٓ اَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَاۜ فَاَمَّا الَّذٖينَ اٰمَنُوا فَيَعْلَمُونَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْۚ وَاَمَّا الَّذٖينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَٓا اَرَادَ اللّٰهُ بِهٰذَا مَثَلًاۢ يُضِلُّ بِهٖ كَثٖيرًا وَيَهْدٖي بِهٖ كَثٖيرًاۜ وَمَا يُضِلُّ بِهٖٓ اِلَّا الْفَاسِقٖينَۙ﴾

"Şüphesiz ki Allah, bir sivrisineği de küçüklük ve büyüklükte onun üstünde olanı da herhangi bir misal olarak açıklamaktan ve hakkı ortaya koymak için örnek vermekten asla haya etmez; kim ne der diye çekinip vazgeçmez. İman edenlere gelince onlar bunun Rablerinden gelen bir 'hak' olduğunu bilirler. Kafirler ise 'Allah, misal olarak bu sivrisinekle neyi kastediyor?!' derler. O bu darb-ı meselle küfürde ısrar eden birçok kimsenin sapıklığının devamına hükmetmektedir. Birçoğuna da yine onunla hidâyet etmektedir. Onunla başkalarını değil, ancak emrine karşı gelenleri saptırır."(471)

Burada "müşakele" vardır. Allah Teâlâ kullarına benzemez. İnsan, haya edince yapması gereken terk eder. Lakin Allah Teâlâ, hiçbir tasarrufundan vazgeçmez.

بَعُوضَةً kelimesi sivrisinek demektir. İnsanın bir şeyi kesip parçalaması bunun isim-fiiliyle ifade edilir. مَثَلًا kelimesi ise bedeldir. مَا, ism-i mübhemdir.

---

(471) Bakara, 2/26.

Burada bir kapalılık var. Buna göre mâna; 'Allah Teâlâ'nın sivrisineği misal getirmekte haya etmesi şöyle dursun, küçüklükte onun üzerinde olan bir şeyi zikretmekte de haya etmez.' şeklinde olur. Bununla mü'min kullarına -sanki- şunu da söylemektir:

﴿وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَآئِمٍ﴾

"*Hiçbir tenkitçinin en küçük bir kınamasından korkmazlar.*"(472) Eğer birileri zinaya "aşk!" diyorsa, ahlaksızlar iffetsizlerle beraber oluyor ve bunu meşrû bir ilişki diye ekranlardan arz ediyor, gençliği kendileri gibi yaşamaya çağırıyorsa; mü'minler nikahsız ilişkilerin "aşk!" değil fuhuş olduğunu ilan ettiklerinden dolayı taşlanacak olsalar da geri durmaz; harama "haram!" demeye devam ederler. Onlar, sokaklarda iffetsizlik sel gibi akıp giderken kürsüde çevre kirliliğini birinci sorun olarak ilan etmezler.

Yüreklerini temizlemeyenler, bedenlerini temizleyemez. Bunun içindir ki, batılı adamın hâla helasında su yok. Tahareti bilmeyen, necasetle dolaşan; sokağını kanun maddesiyle koruyan bir uygarlık ortaya çıkartır. Yıllarca Batılılar tarafından doğrudan, onlarca yıldır da onların işbirlikçileri tarafından dolaylı yoldan sömürülen, bu yüzden ruhu gibi sokağını da temizleyecek idareden mahrum olan İslâm Dünyası, geçen asra kadar necaseti sokağa atan Batılı adamdan medeniyet adı altında "deniyet" dersi(!) alır olmuştur. Cemiyetin gönüllü temizliği yüreğin taharetiyle başlar.

Sivrisinekteki Mûcize

Allah Teâlâ, sivrisinekteki mûcizeyi darb-ı mesel üzerinden anlatır. Kâfirin küfrünü artıran sivrisinek, ehl-i insâfın nazarında Kur'ân'ın icâzına şehâdet eder. Zira bugün biliyoruz ki insanoğlu, ilk

---

(472) Mâide, 5/54.

olarak bir oda büyüklüğünde yaptığı bilgisayarı yıllar sonra küçültüp cebe sığar hâle getirdi. Dev bir cihazın özelliklerini, küçük bir aletin içine sığdırmak çok yönlü ilmi çalışmalar neticesinde hâsıl olmuştur. Lakin Allah Azze ve Celle, sivrisineğin küçücük bedenine yüzden fazla göz sığdırmıştır. Kamera işlevi gören gözler sayesinde karanlıkta hangi bedende, hangi kan kendine uyar bilir ve oraya inip o kanı emer. Dev cihazların gördüğü vazifeyi küçük borusu îfâ eder, kanı bedenine uyumlu hâle dönüştürür. Filin derisini kesip kan çıkartacak keyfiyette bıçaklara sahiptir. Genellikle cüssesi küçük olan hayvanlar büyüklerden korkar. Lakin büyük hayvanlar korktuğunda insandan kaçar. Sivrisinek ise kaçmaz, her nevi canlının üzerine üzerine gider. Helikopter, uçak gibi fevkalâde bir teknoloji ile donatılmış aletler onun gibi anlık manevra yapamaz. Bir anda eğilir, bir anda kalkar. Hızları insanı hayrette bırakır; dişi sivrisinekler saniyede bin kez kanat çırpar. Kan alma işlemine başlamadan önce deriye lokal anestezi yapar; nereden kan alacaksa orayı uyuşturur. Kanı aldıktan sonra kanın pıhtılaşmasına mâni olmak için deldiği mahalle sıvı bırakıp ayrılır.

Allah Teâlâ, âyet-i kerîmede sivrisineğin insanla münâsebetini anlattığından erkeğinden değil, dişisinden bahseder. Zira erkek sivrisinek değil, dişi sivrisinek kan emer. Bu noktada akla, "Çiçek tozları ile beslenen dişi sivrisinek neden kan emer?!" sorusu gelir. Bir anda üç yüz yumurta bırakabilen dişi sivrisinek, hamilelik döneminde yumurtaları insan bedeninden aldığı kandaki proteinle besleyebilir. Çiçekten aldığı proteinle yumurtaları beslemesi mümkün değildir.

Dişi sinek, Allah Teâlâ'nın bedeninin alt tarafına yerleştirdiği cihaz yardımıyla rutubetli bir ağaç bulur ve dalına yumurtalarını bırakır. Bıraktığında yumurtaları beyaz iken Allah Teâlâ, haşeratın onları yememesi için zamanla yumurtaları siyaha dönüştürür.

Allah Teâlâ'nın dişi sineği misal vermekten haya etmemesinin insanla münâsebeti bugün daha net anlaşılmaktadır ki, akıl hayretler içerisinde kalmaktadır. Şöyle ki; insanın kanını emen dişi sivrisinek uçarken bir saniyede bin kez kanat çırparak erkek sineği tahrîk eder. O da küçücük tüyleri ile bunu algılar ve yanına gider. Sonrasında döllenme meydana gelir. Burada tefekküre medâr olan nokta ise şurasıdır; müeddeb bir insan, cinsellikle alâkalı bir mevzuyu -tabib dışında- eşinden başkasına anlatamaz. Lakin insanın bütün organları yanında cinsel uzuvlarını da yaratan, ona nikâhla meşrû birleşme yollarını gösteren Allah Teâlâ, ailevi konuları kitabında anlatmış, "İnsanlar ne der?!" diye haya edip terk etmemiştir.

Burada Kur'ân'ın icâz boyutuna işaret etme noktasında üç hususiyet öne çıkmaktadır:

Birincisi; Allah'ın ﷻ insanın basit gördüğü sineğin küçücük bedenine sığdırdığı muhteşem donanım.

İkincisi; cinsiyetlerinin ayırt edilemediği bir zamanda insandan kan alan sineğin dişi olduğunun ilanı.

Üçüncüsü; kanatlarıyla erkek sinekle iletişim kurması ve Cenâb-ı Hakk'ın bize bunu haber vermesi.

Haya, cinsellikle alâkalı mevzuları anlatmaya mâni olur. Lakin öyle bir nokta var ki, orada kadın kadına, anne kızına, baba oğluna mevzuyu anlatmalıdır. Hasta doktora hâli arzetmeli, doktor da çareyi göstermelidir. Allah Azze ve Celle, kinâye yoluyla dişi sinekle erkek sineğin ilişkisini bize anlatarak insanların ve hayvanların nesillerinin devam ve bekâsı olan cinselliği babanın oğluna, annenin kızına, hekimin hastaya anlatmasının haya edilecek bir mevzu değil bilakis anlatılmayıp yanlış yönlendirilmesinin utanılacak bir durum olduğuna

işaret buyurmaktadır. İnsanın yakın zamanda keşfedebildiği gerçekleri on beş asır önce haber veren Kur'ân-ı Kerîm, îcâzı cihetiyle de her mevsimde ter-u tâze açan çiçek gibidir.

Mü'minler, Kur'ân-ı Kerîm'in haber verdiği her mevzu gibi sivrisinekte ki durumun da;

﴿فَيَعْلَمُونَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْۚ﴾

"*Rablerinden gelen bir 'hak' olduğunu bilirler.*"(473)

İnsan, hayvan, bitki her şey değişir. Hiçbir hâl aynı kalmaz. Lakin "hak" değişmez. Allah'ın ﷻ Kitab'ında haber verdiği meseleler, haktır. Sivrisineği ilk olarak nasıl yarattıysa Kıyâmet'e kadar aynı ölçüler bağlamında yaratma hâdisesi devam edecektir.

Allah'ın ﷻ yarattıklarının mislini var etmek şöyle dursun onları keşfetmekten dahi aciz kalan, bir virüsün dünyayı kilitlemesi karşısında çaresizliğini izhâr eden ilim adamlarından insaf sahibi olanlar sivrisineğin değil, ondan milyar kez daha küçük olan virüsün erişilmez bir kudretin tezâhürü olduğunu görür. Gözü kapalı hakikate söven kâfirler ise,

﴿فَيَقُولُونَ مَاذَٓا اَرَادَ اللّٰهُ بِهٰذَا مَثَلاًۢ﴾

"*Allah, misal olarak bu sivrisinekle neyi kastediyor?!*"(474) diye alay eder.

Anlatanlar, insanlık âleminin en kabiliyetlileri olsa da hakikate karşı beşeriyetin pozisyonu değişmeyecek. Bir grup, "Ya Rabbi! Sivrisinek gibi küçük bir hayvanın bünyesine ancak dev bir fabrikada kurulabilecek bir sistemi sığdırdın." diyerek secdeye kapanır. Diğeri ise "Sivrisinekle mi misal getirilir?!" diyerek alay eder, inkârı artar.

(473) Bakara, 2/26.

(474) Bakara, 2/26.

﴿ يُضِلُّ بِهٖ كَثٖيرًا وَيَهْدٖى بِهٖ كَثٖيرًاۜ وَمَا يُضِلُّ بِهٖٓ اِلَّا الْفَاسِقٖينَۙ ﴾

"O bu darb-ı meselle küfürde ısrar eden birçok kimsenin sapıklığının devamına hükmetmektedir. Birçoğuna da yine onunla hidâyet etmektedir. Onunla başkalarını değil, ancak emrine karşı gelenleri saptırır."(475)

Bakıp da görenler için bir misal bin uyanışa vesile olur. Körler için güneşin doğmasının, çiçeklerin açmasının ne önemi var?!

Bu Yolun Sonu Hüsran

Bir dükkândan yüklü miktarda veresiye ticaret eşyası satın alan kişi, ödeme vakti geldiğinde borcunu inkâr etse ve dükkân sahibine, "Ben senden hiçbir şey almadım!" dese, vicdan sahipleri bu manzara karşısında iğrenir. Böyle biriyle ticaret yapmak şöyle dursun, aynı mahallede oturmayı dahi kabul etmez.

İnsanın anne karnındaki hayatından haberdar olmaması, muhteşem ve muazzam bedeninin oluşumunda en küçük bir tasarrufunun dahi olmadığını gösterir. Bir ceninin; ne gözünden ne kulağından ne de bunların işletim sisteminden haberi vardır. Anne de karnında taşıdığı yavrunun yaratılış sürecinden habersizdir. O hâlde bütün uzuvlar, insana Hâlık-ı Zülcelâl olan Allah'ın ﷻ emanetidir. Bedeli ise ibadettir. Nefsini tanrılaştırarak ibadeti reddeden insan, borcunu inkâr ederek toplumun nefretini kazanan mücrimden daha şen'î bir durumdadır.

(475) Bakara, 2/26.

KUR'ÂN-I KERÎM YAĞMUR GİBİDİR

﴿اَلَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهٖۖ وَيَقْطَعُونَ مَٓا اَمَرَ اللّٰهُ بِهٖٓ اَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْاَرْضِۜ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾

Kur'ânî hakikatler yağmur gibidir. Yağmur, toprağa ekilen tohuma hayat verirken hasat edilip bağda, bahçede bırakılan ürünün ise çürümesine vesile olur. Tohum topraktayken yağmura muhtaçtır. Bir insan da Allah'la ﷻ irtibatını kopardıysa yağmur hükmünde olan Kur'ân-ı Hakîm'in âyetleri ona ulaştığında iman yerine küfrü artar. Âyetleri duyduğunda öfkesinden titremeye başlar. Kur'ân'ın bir gencin hayatında müşahhas hâle gelmesinden rahatsız olur. Sokakta İslâm'ın kızını tesettürüyle gördüğünde kendini hezimete uğramış bir kumandan gibi görür. Eliyle, diliyle buna gücü yetmiyorsa kalbiyle öfke kusar.

Kâfirdeki öfke ateşini harlayan temel unsur ihanettir;

﴿اَلَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهٖۖ﴾

"*Onlar ki, iyice pekiştirdikten sonra da Allah'a verdikleri sözden/ahitten dönerler.*"(476)

Âyet-i celîle de geçen "ahit"ten maksat, Allah'ın ﷻ emir ve yasaklarıdır. Onlar, bedeni kendilerine emanet olarak veren Allah Teâlâ'ya kul olacaklarını inkâr ederek fâsık oldular. Meyhâne, kumarhâne gibi isyan

(476) Bakara, 2/27.

yerlerine girmeyecekleri, hiçbir şekilde faize bulaşmayacakları, ailenin hukûkunu koruyacakları, çocukları emanet olarak görecekleri noktasında elest bezminde verdikleri söze ihanet ettiler.

İhânet, kulu Hakk'ın yolundan uzaklaştırır ve fâsık eder. Uçuruma yuvarlanan bir aracın şoförü gaza bastıkça nasıl hasarın şiddeti artarsa, âyetleri duydukça da fâsığın küfrü artar. Kimi, "Bu asırda bu âyetler uygulanır mı?!" der. Kimi de Allah'ın ﷻ âyetlerinin tarihsel olduğunu iddia eder. Oryantalistlerin dışarıdan saldırdığı hakikat sarayını müstağrib içeriden kemirir. Şu âyet-i kerîme tam da bu hâli izah etmektedir:

﴿وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْاٰنِ مَا هُوَ شِفَٓاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِن۪ينَۙ وَلَا يَز۪يدُ الظَّالِم۪ينَ اِلَّا خَسَارًا﴾

"Biz Kur'ân'ın ruhundan kaynaklanan öyle bir hakikat indiriyoruz ki, o mü'minler için bir şifa, bir rahmettir; zalimlerin ise sadece ziyanını arttırır."(477)

Söz Deyince

el-Ahdü'l-fıtrî ve el-Ahdü'd-dinî olmak üzere iki nevi ahit/söz vardır. el-Ahdü'l-fıtrî, bize emanet edilen bedenin sözüdür. Biz uyurken de çalışan solunum ve sindirim sistemi, kalbin, ciğerin, böbreğin, beynin faaliyetleri insanı insanın yönetmediğinin göstergesidir. Kalbimiz bizim komutlarımızla çalışmış olsaydı kimse kalp krizi geçirmezdi. Allah ﷻ kalbin durmasını takdir edince, dünyanın en meşhur kardiyoloğu kalbine "Çalış!" diye talimat da verse hiçbir hüküm ifade etmez. Bazen kalp doktorunun ölüm sebebi kalp hastalığı olur. Organlarımızın kusursuz faaliyeti, fıtratın bedendeki ilâhî tasarıma sadâkatinin neticesidir. Müslüman iman ederek fıtrî ahitle dinî ahit arasında münâsebet kurar.

---

(477) İsrâ, 17/82.

﴿اَلَا بِذِكْرِ اللّٰهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ﴾

"*Kalpler ancak Allah'ı anmakla huzur bulur.*"(478) âyet-i kerîmesi, imana muhatap yüreklerin hâlini tasvir eder.

el-Ahdü'd-dinî ise, mü'minin kelime-i şehâdete muvâfık bir hayat yaşaması; lisânıyla "Allah-u Ekber" deyip verdiği sözü fert ve cemiyet planında bütün hareketlerine hâkim kılmasıdır. Buna göre namazda "Allah-u Ekber" diyen, kumar masasında zar atan kulluk sözüne ihanet etmiş olur.

Söz Çeşitleri

el-Ahdü'd-dinî'yi "bütün insanlardan", "peygamberlerden" ve "onların vârisi ulemadan alınan sözler" diye üç başlık altında mütalaa edebiliriz:

Birincisi; Allah Teâlâ'nın elest bezminde bütün kullardan almış olduğu sözdür.

Allah Teâlâ, Hz. Âdem'in ﷺ neslinden Kıyâmet'e kadar gelecek bütün bir beşeriyeti huzurunda toplayıp onlardan kulluk sözü aldı.(479) İnsanların bu sözü hatırlamamaları onu inkâra gerekçe olamaz. Zira insan, anne karnındaki hayatını da ilk çocukluğunu da hatırlamıyor. Hatırlamamak inkâra gerekçe olsaydı insanın cenin devresi de inkâr edilmeliydi. "Hatırlamıyorum!" diyerek kimse validesinin karnında geçirmiş olduğu dokuz ayı inkâr etmez. Bir şeyin görülmemesi, insanı inkâra sevk edecekse ruhun görülmemesi de yokluğuna sebep olmalı. İnsanın hareket etmesi, gözlerinin görmesi, kulaklarının duyması ruhunun bedende olduğuna delâlet eder. Kişinin çevresiyle münâse-

---

(478) Ra'd, 13/28.

(479) Bkz. A'râf, 7/172.

beti, sokakta giderken kıyafetini çıkarmadan yürümesi, seyir hâlinde arabanın kapısını açıp dışarıya atlamaması görünmeyen aklının olduğuna delâlet eder.

Alîm olan Allah Azze ve Celle kullarının ne söylediğini, nasıl bir hayat yaşadıklarını elbette bilir. Zerreden küreye hiçbir şey, O'nun ﷻ ilmi dışında kalamaz. Eğer Allah'ın ﷻ ilminde sorun olsaydı, Afrikalı'nın çocuğu Asyalı'ya benzer, beyazdan siyah, siyahtan beyaz doğardı.

Her gün on binlerce bebek dünyaya geliyor. Eğer Allah'ın ﷻ ilminde sorun olsaydı bunlardan bir kısmı anne rahminde unutulur, on beş yirmi ay orada kalır. Ölür ve annenin ölümüne sebep olurdu. Lakin biliyoruz ki Allah Teâlâ unutmaz. O Hayy'dır, Kayyûm'dur. Her şeye hayatı O ﷻ verir, O ﷻ yönetir.

﴿لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ﴾

"Ne uykusu gelir ne de uyur."(480) Eğer Allah Teâlâ'nın bir uyuma hâli olsaydı, milyarlarca yıldız ve onların bağlı olduğu galaksi, büyük bir ahenk içerisinde varlıklarını devam ettiremezdi. Düz bir yolda bir şoför uyuyunca trafik birbirine girerken kâinatta bir anlık bir kaos, hayatın sonu olurdu.

Her şeyi bir hikmete bağlı olarak yaratan Allah Azze ve Celle, insanın elest bezmindeki sözüne muvâfık bir hayat yaşayabilmesi için ona peygamberler gönderdi. Peygamberlere itaat edenler söze sadâkat gösterdi. İhânet edenler taat yolundan çıkarak fâsıklığa gitti.

Gök Kapılarını Açan Söz

İkincisi; Allah Teâlâ'nın vahyi tebliğ noktasında peygamberlerden aldığı sözdür. Hiçbir peygamber sorunsuz bir dünyaya gönderilmedi.

(480) Bakara, 2/255.

Her birinin karşısında mâniler vardı. Lakin hiçbiri "Yapamıyorum!" diyerek kenara çekilmedi. Hz. Nûh'un ﷺ karşısında hem oğlu hem eşi hem de kavmi vardı. Dokuz yüz elli yıllık bir mücâdelenin nihâyetinde davet etmesi bütünüyle engellenince ellerini kaldırıp,

﴿فَدَعَا رَبَّهُٓ اَنّ۪ي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرْ﴾

"Rabbine şöyle dua etti: 'Ben gerçekten kavmi karşısında yenik düşen biriyim! Rabbim! Sen (benim adıma onlardan) intikam al!"(481) Hz. Nûh ﷺ; "Ya Rabbi dokuz yüz elli yıl bu insanlara senin buyruklarını anlattım. Cenneti gösterdim. Cehenneme karşı uyardım. Sonunda ellerimi, ayaklarımı bağladılar, ağzımı mühürlediler. Yenildim, yıkıldım Ya Rabbi! Bana nusret eyle!" diye niyâzda bulununca Allah ﷻ, semânın kapılarını bardaktan yağmur boşanırcasına açtı.(482) Gök kapıları açılınca yağmur ve tufan gelir, zalimler helak olur. Mü'minler, enbiyâ gibi söze sadâkat gösterirse Allah ﷻ vaadini unutmaz. İslâm'a zafer, küfre hezîmet getirecek şekilde gök kapıları açılır.

Batıla "Batıl!" Demeyen, Âlim Değil Bel'âm'dır

Üçüncüsü; Allah Teâlâ'nın ulemâdan aldığı peygamber yoluna sadâkat sözüdür.

﴿اِنَّ الَّذ۪ينَ يَكْتُمُونَ مَٓا اَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدٰى مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِۙ اُو۬لٰٓئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللّٰهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَۙ﴾

"İndirdiğimiz açık delilleri ve hidâyet bilgisini -kitapta onu insanlara apaçık göstermemizden sonra- gizleyenler yok mu, işte onlara hem Allah lânet eder hem de lânet okuyanlar lânet eder."(483)

---

(481) Kamer, 54/10.

(482) Bkz. Kamer, 54/11.

(483) Bakara, 2/159.

Bir âlimin batıla batıl demesi, batılın izmihlâli için yeterli değildir. Âlim batılın ne olduğunu izah etmeli ki, halk hak zannederek batılın peşinde gitmesin. Adaletsiz bir yönetimin hâkimiyet devrinde, millet malının nasıl korunması gerektiğini izah etmeyen zulme destek olur, zalime hizmet eder. Zinanın, kumarın, fuhşun sebil olduğu bir çağda muhataplarına, "Allah'ın ﷻ tayin ettiği ölçüleri çiğnemeyin!" demeyen âlimler, lâneti üzerlerine çekerler. Allah Teâlâ'nın lânetine muhatap olan bir Âlem-i İslâm ise ayakları üzerinde duramaz.

İslâm bugüne kadar peygamber yoluna canlarını ve mallarını ortaya koyarak sadâkat gösteren ulemânın dik duruşuyla geldi. Onlar yeri geldi kırbaç yedi, yeri geldi darağacına gönderildi lakin sarayların hatırına Allah'ın ﷻ emirlerini gizlemediler. Hâlleriyle ve kalemleriyle, "Secdede eğilen başlarımız Allah'tan ﷻ başka kimsenin önünde eğilmez!" dediler.

Sahâbe Sözü

Enes b. Nadr رضي الله عنه, Uhud Muhârebesinin ikinci faslında sahâbe-i kirâm hazerâtını, kılıçlarını yere koymuş bir vaziyette otururken görünce onlara, "Neden bu hâldesiniz?!" diye sorar. Allah Rasûlü'nün ﷺ şehit olduğu yönünde bir haberin ortada dolaştığını duyunca canını yolunda kurban edeceğine dair Rabbine söz veren Enes b. Nadr رضي الله عنه, sahâbeye döner ve şöyle der; "Madem Allah Rasûlü şehit oldu. O hâlde kalkın, O'nun can verdiği hakikat üzerine siz de ölün! O'ndan sonra Medîne'de nasıl yaşayacak, Medîne sokaklarında O'nsuz nasıl dolaşacaksınız?!" der, küffârın içine dalar ve şehit düşer. Parçalanan bedeninde seksen küsur kılıç ve mızrak darbesi sayarlar. Naaşını kız kardeşi parmağındaki benden tanır. Mü'min, kendini cennete götüren sözün şerefini -gerektiğinde- canıyla korur.[484]

(484) Bkz. Şemsuddîn Muhammed b. Ahmed b. Osmân ez-Zehebî, Siyeru 'Alâmi'n-*Nübelâ*

Söz ve Şerare

Ezân-ı Muhammedî, Müslümanları kıyâma davettir. Eğer bir mü'min namaza kalkmıyorsa Allah Teâlâ'ya verdiği kulluk sözüne ihanet içerisindedir. Allah Teâlâ mü'minlere adil olmayı, yetimlerin hukûkunu korumayı emretti. Bir adam kaçak su ve elektrik kullanır, devlet de onu halkın tamamından tahsil ederse, aralarında yetimlerin de yer aldığı milletin hukûkunu çiğneyerek Allah Teâlâ'ya verdiği söze ihanet etmektedir.

﴿وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ﴾

"*Size ne oluyor da Allah yolunda cihâd etmiyorsunuz?*"(485) çağrısına rağmen muzdariblerin,

﴿وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّاۚ وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًاۜ﴾

"*Bize tarafından bir sahip gönder, katından bize bir yardımcı tayin et!*"(486) şeklindeki feryadına kulaklarını tıkayanlar; İslâm caddesinden sapan, saptığını fark edemediğinden dolayı ölene kadar sapıklık üzerinde kalan gafiller sürüsündendir. Ümmet diye bir derdi olmayanın İslâm diye bir dâvası olamaz. Bir mü'minin, "Sayımız az küffâra karşı ne yapabiliriz?" demesi yersizdir. Zira bilir ki bir şerare, bin kütüğü yakıp kül etmeye muktedirdir.

Sıla-i Rahîm

Allah'ın ﷻ dalâlette bıraktığı fasıklar güruhu, hem kulluk sözüne ihanet eder hem de,

---

(Beyrut: Müessesetü'r-Risaleti Naşirun, 2018), 1/411.

(485) Nisâ, 4/75.

(486) Nisâ, 4/75.

﴿وَيَقْطَعُونَ مَٓا اَمَرَ اللّٰهُ بِهٓ اَنْ يُوصَلَ﴾

"*Mü'minlere dost olma, ümmeti kucaklama gibi Allah'ın birleştirmesini emrettiği şeyleri kesip parçalarlar.*"(487) Hevalarına "indirilen din!", İslâm'a "uydurulan din!" diyenler; Allah'a ﷻ, Rasûlü'ne ﷺ ve Müslümanlara sıla yapmanın önüne mâniler koyarlar. İlâhî emirleri alay konusu yapar, peygambersiz bir İslâm'a çağırırlar. Ulus düşüncesiyle Müslümanların vahdetine kastederler. Hâlbuki Allah Azze ve Celle, çok yerde peygambersiz bir İslâm'ın İslâm olmadığını ilan etmişti. Onlardan biri şu âyet-i kerîmedir:

﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتّٰى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فٖٓي اَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ﴾

"*Hayır, Rabbine yemin olsun ki, aralarında zuhur eden anlaşmazlık hususunda seni hakem kılıp sonra da verdiğin hükmü içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın kabullenmedikçe iman etmiş olmazlar.*"(488) Allah Azze ve Celle, Peygamber'i ﷺ hakem yapmayanların imanını reddettiği gibi

﴿وَاَطٖيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾

"*Peygambere itaat edin ki rahmete eresiniz.*"(489) buyurarak da rahmete nâiliyeti peygambere itaate bağlar.

Niçin Allah Rasûlü ﷺ Hedef?!

Sılaya kastedenler, neden din diye Peygamber'in ﷺ Sünnet'ini inkâr ederler?! Çünkü Oryantalistler, ümmetin Hz. Muhammed'e ﷺ iman edince Bedir'de ve sonrasında olduğu gibi nasıl büyük zaferler

(487) Bakara, 2/27.

(488) Nisâ, 4/65.

(489) Nûr, 24/56.

kazandıklarını biliyorlar. Peygamber, Uhud'da olduğu gibi "Şurada bekleyin!" dediğinde bir kısmı "ganimet" diyerek yerini terk edince, nasıl mağlub olduklarından haberdarlar. Onlar biliyorlar ki bu ümmet, Hz. Peygamber'in ﷺ buyruklarına isyan eder, onlarla amel etmezse o zaman yenilir. Nitekim iki asırdır yeniliyoruz. Çünkü evimizde, cemiyetimizde, devletimizde Hz. Muhammed ﷺ yok. İslâm diyenlerin bir kısmı da O'nun ﷺ Sünneti'yle savaşıyor. İslâm'a karşı İslâm îcâd edenler, ümmetin uyanışının önüne geçmek için sanki yüzyıldır İslâm uygulanıyormuşçasına, "İslâm şöyle olmalı!" diyerek sorunun kaynağı olarak kapitalizmayı, sosyalizmayı ya da liberalizmayı değil İslâm'ı gösteriyor. Sünnet-i Seniyye'nin hedef olmasının asıl nedeni ise Ebû Bekir'i, Ömer'i, Osman'ı, Ali'si, Mus'âb'ı, Fâtıma'sı ﷺ olmayan bir İslâm ortaya çıkarmak. Allah Rasûlü'nün ﷺ konuşulmadığı, örnekliğinin esas alınmadığı bir vasatta çağın çocuklarını Mus'âb olarak, Fâtıma olarak yetiştiremezsiniz.

İslâm'ın Muhâfazasında Ulemânın Rolü

İslâm'ın korunmuşluğu, ulemânın varlığına bağlıdır. Allah Teâlâ, bu dinî ulemâ ile tahriften muhâfaza etmiştir. Dağılan ümmeti onlar toplamış, Müslümanları Şerîat'a bağlı bir başa bağlanmaya onlar çağırmış, küfür cereyanlarına karşı onlar direnmiştir. İslâm orduları dağıldığında medreselerini ve tekkelerini karargâh yaparak cihâd bayrağını onlar taşımıştır. Osmanlı Devleti siyaset sahnesinden çekilince Müslümanlar, Libya'daki İtalyan işgaline bir âlim-i rabbânî olan Ömer Muhtar'ın öncülüğünde direndi. İtalyan işgal gücünün teslim olun çağrılarına Ömer Muhtar,

نَحْنُ لَنْ نَسْتَسْلِمَ! نَنْتَصِرُ أَوْ نَمُوتُ

"Biz asla teslim olmayacağız. Ya zafer kazanacak ya da şerefimizle öleceğiz!" diyerek cevap verdi.

Kafkasya'da İmam Şâmil, Cezayir'de Abdülkâdir Cezâirî de cihâd bayrağını yere düşürmeyen büyük ruhlu âlimlerdendi.

Mealistlerin Fesadı

Allah Teâlâ, madde ve mâna cephesinde dinini âlim kullarıyla korudu yine onlarla koruyacak. Tarihselcilerin ve hadisleri reddeden mealcilerin tahrîf faaliyetlerini de melek gönderip eserlerden silerek değil, bu ümmet içerisinden çıkaracağı âlimlerin kaleme alacağı eserlerle yokluğa mahkum edecektir.

Fesad

Allah'ın ﷻ dalâlette bıraktığı fâsıklar kadrosunun son ameliyesi ise şudur: Onlar,

﴿وَيُفْسِدُونَ فِى الْاَرْضِۜ﴾

"*Yeryüzünde fesad çıkararak bozgunculuk yaparlar.*"(490)

En büyük fesad, Allah'a ﷻ giden yolu kapatmaktır. Yolun kapandığı yerde kaos olur.

İman, yürekleri; İslâm ise cemiyeti bozulmadan korur. İmansız yürek fesat karargâhı, İslâmsız cemiyet ise zulüm arenası olur. Çocuk babasına, erkek hanımına, devlet halkına zulmeder. Ne anne kızından ne de kız anasından râzı olur.

Hüsran

Allah'a ﷻ verdikleri söze ihanet eden, sıla-i rahme kasteden ve yeryüzünde bozgunculuk yapanlar,

﴿اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾

---

(490) Bakara, 2/27.

"*Gerçek mânada ziyana uğrayanlardır.*[491] Ruhları morfinlendiğinden -ölene kadar- kaybettiklerini idrâk edemezler. Bunu anladıklarını kurtuluşa dair ne umutları ne de mecalleri kalır.

(491) Bakara, 2/27.

BABASINI İNKÂR EDENE HAYRET EDEN, NASIL OLUR DA ALLAH AZZE VE CELLE'Yİ İNKÂR EDENE HAYRAN OLUR?!

﴿كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللّٰهِ وَكُنْتُمْ اَمْوَاتًا فَاَحْيَاكُمْۚ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾

Hayret, insana mahsus bir hâl olmasına rağmen niçin Allah Teâlâ, kâfirlere "Nasıl oluyor da Allah'ın vahdâniyetini inkâr ediyorsunuz?!" buyurarak hayret izhâr ediyor?! Buradaki taaccüb esasında "ta'cîb"tir. Allah Azze ve Celle aslında kullarını hayrete çağırmaktadır.

En iyi üniversiteyi kazanmasına vesîle olan muallime karşı nankörlük eden bir talebeye hayret eden insan, nasıl olur da yoktan var eden Allah'ın ﷻ kudretini inkâr etmeye "bilim" diyen kâfire hayret etmez?! Babasını inkâr edene hayret eden, yaratılışı reddedene ise hayran olan; mikroba dost, ilaca düşman olan yobazdan farksızdır.

Allah Teâlâ'nın kısırlığına hükmettiği bir doktorun ömrünü çocuksuz bir hâlde tamamlaması, çocuğun nasıl yaratıldığından habersiz bir çobanın on çocuk sahibi olması, insanın yokluktan varlık âlemine intikâl sürecine en küçük bir dahlinin olmadığını gösterir. Bütün bunlara rağmen yaratılışı inkâr etmek, hayreti mûcib değilse hayret edilmeye değer ne olabilir?!

Hayret Et!

Ateist, mü'minden Allah Teâlâ'nın varlığına delil istediğinde Müslüman istidlâl ile uğraşmaz, "Sen bana dünyanın kendiliğinden olabileceğini, onun küçük bir benzerini en gelişmiş laboratuvarlarda îcâd ederek göster!" der. Güneşin, yıldızların, insanın nasıl kendiliğinden olduğunu isbat edemeyen kâfirlerin önünde Allah Teâlâ'nın varlığıyla alâkalı delilleri tâdât etmek, öğle vakti güneşi inkâr edene güneşi anlatmak gibidir. Kâfire delil getirmekle vaktini israf etme, vahdâniyetin milyonlarca şâhidine rağmen inkâr edişine hayret et!

Kaç Perde Olursa Olsun!

"Eğer Allah varsa ve kudret sahibi ise işte ben ona meydan okuyorum. Bana mâni olsun ya da canımı alsın!" diyen bir kâfirin hâli, çıkarıldığı bir sahnede oyun müddetince kendisine müsade edilen aktöre benzer. Oyun kaç perde olursa olsun, metin yazarı onu bir yerde bitirmiştir. Aktör, müellifin kaleme aldığı şekilde oynar metne müdahale edemez.

İlahlık iddiasında bulunan kaç Firavun, kaç Nemrud Allah'ın ﷻ takdir ettiği zamanın dışına çıkabildi?! Allah Teâlâ, kudretiyle alay eden Mekke müşriklerini sanki hiç yaşanmamış hâle getirmedi mi?! Nerede,

﴿اِنْ كَانَ هٰذَا هُوَ الْحَقَّ مِنْ عِنْدِكَ فَاَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِنَ السَّمَٓاءِ اَوِ ائْتِنَا بِعَذَابٍ اَل۪يمٍ﴾

"*Eğer bu kitap, senin katından gelmiş bir hakikat ise gökten üzerimize taş yağdır veya bize acı veren bir azap gönder!*" diyen müşrikler?!(492)

Freni Patlayan Araç

Allah Azze ve Celle kâfirin, zalimin, münâfığın neler yapacağını mâsiyeti irtikâb ettiği anda değil ezelde biliyordu. Buna rağmen ezelde

(492) Enfâl, 8/32.

ona kızıp ömrünü on yıla indirmedi. Yetmiş ya da seksen yıl olarak takdir etti. Bizim için yeni olan her hâdise, Allah Teâlâ'nın ilminde önceden takdir edilen bir hâdisenin tezâhürüdür.

Bayır aşağı giden freni patlamış bir aracın hızı arttıkça çarpma anında oluşacak hasarın derecesi de artar. Bu noktada Zünnûn-u Mısrî şöyle buyurmaktadır:

«النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهُوا وَإِذَا انْتَبَهُوا نَدِمُوا وَإِذَا نَدِمُوا لَمْ تَنْفَعْهُمُ النَّدَامَةُ»

"İnsanlar uykudadır. Öldüklerinde uyanacaklar. Uyandıklarında pişman olacaklar. Pişman olduklarında da nedâmet onlara bir fayda vermeyecek."(493)

Sarhoş sürücüler gibi uyuyanlar da gelmekte olan tehlikeyi göremezler. Allah Teâlâ'nın kâfire ömür noktasında mühlet vermesi, cehennemde alacağı hasarın artması demektir. Bu yüzden O şöyle buyurmaktadır:

﴿اَللّٰهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فٖى طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ﴾

"*Allah, Müslümanlarla alay edenlere azâb edeceği ana kadar zaman tanır, azgınlıkları içinde serserice dolaşmalarına mühlet verir.*"(494)

O ﷻ Bilir

Olanı da olacak olanı da olacağı şekilde bilen Allah Azze ve Celle'nin kanunları, yarın ne yiyeceğini bilmekten habersiz insanın kanunları gibi değişmez. Güneş, dünya ve ay o değişmez kanunlar çerçevesinde hiçbir istasyondan yakıt almadan, herhangi bir serviste bakım görmeden dönmeye devam ediyor. Allah Teâlâ'nın dağa, taşa dair koyduğu kanunlar gibi insan hayatına dair tayin ettiği esaslar da değişmez. Nitekim O şöyle buyurmaktadır:

(493) Ebü'l-Felâh Abdülhayy b. Ahmed b. Muhammed es-Sâlihî el-Hanbelî İbnü'l-İmad, ***Şezerâtü'z-zeheb fî ahbâri men zeheb*** (Beyrût: Dâru İbn-i Kesir, 1986), 3/342.

(494) Bakara 2/15.

﴿وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللّٰهِ تَبْدِيلًا﴾

"Allah'ın kanununda asla bir değişme bulamayacaksın."(495) Buna göre Allah Teâlâ, İslâm'la alay eden kâfirlerin azgınlığına bakıp kimsenin eceline müdahale etmez. Ölümünü öne de almaz. Çünkü O'nun ﷻ ecel kanunu da değişmez.

Kâfir azdıkça amel defterine dercedilen mâsiyet de artar. Nihâyet cehenneme kabarık bir dosya ile girer. Dünyaya mahşerden bakınca kâfirin uzun ömürlü olması, daha çok azâbı gerektiren bir ameli irtikâb etmesi cihetiyle lehine değil, aleyhinedir.

﴿وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللّٰهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلٰى ظَهْرِهَا مِنْ دَٓابَّةٍ وَلٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّىۚ فَاِذَا جَٓاءَ اَجَلُهُمْ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِعِبَادِهٖ بَصِيرًا﴾

"Şayet Allah, insanları yapıp ettiklerinden dolayı hemen derdest edip cezalandıracak olsaydı, yerin üstünde tek bir canlı bırakmazdı; fakat onlara takdir edilen bir zamana kadar mühlet veriyor. Vakitleri dolduğunda ise (herkes anlayacaktır ki) Allah kullarını hakkıyla görüp bilmektedir."(496)

İmtihân esnasında hiçbir muallim talebenin sınav kâğıdına müdahale etmez. Belirlenen vakit, tamam olduğunda da kâğıdı bir dakika daha öğrencinin elinde bırakmaz. Dünya da Kur'ân ve Sünnet'in neyin nasıl yaşanacağını belirttiği bir imtihân yeridir. Eğer Allah Teâlâ, insanlara yaptıklarından dolayı hemen ceza verseydi yeryüzünde insan kalmazdı. Oysa kâfir, yürüdüğü cehennem yolunda her attığı adımla biraz daha ateşe yaklaşıyor.

---

(495) Ahzâb, 33/62.

(496) Fâtır, 35/45.

Bu bapta son olarak şu söylenebilir: "Bir kâfir, meydan okudu diye Allah Teâlâ'nın kanunları değişmez. Eğer değişseydi yeryüzü imtihân yeri olmazdı."

Hayret

Dünyaya gelmeden önce varlığına delâlet eden en küçük bir emârenin dahi olmadığını bilen bir insan, bedenine bakıp onu mükemmel bir hâlde yaratan kudretin onu öldükten sonra da yaratmaya kâdir olduğunu anlar. Öldükten sonra dirilişi inkâr eden, esasında yokluktan varlık âlemine gelişini de reddetmektedir. Zira yaratılışa ne annenin müdahalesi ne de çocuğun dahli var. İnsan, hatırlamadığı bir âlem olan cenin devresini yönetebilir mi?!

﴿كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللّٰهِ وَكُنْتُمْ اَمْوَاتًا فَاَحْيَاكُمْۚ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾

"*Cansız iken size hayat vermesi gibi küfürden imana taşıyacak binlerce delil gözünüz önünde olduğu hâlde Allah'ı nasıl inkâr edebiliyorsunuz? Sonra eceliniz geldiğinde sizi öldürecek, sonra diriltecek, sonra hesap için O'na götürüleceksiniz.*"(497)

Âyet-i kerîmede zikredilen "كَيْفَ" taaccüb anlamı verir. Allah Azze ve Celle'de bir taaccüb hâli olmayacağına göre âyet-i kerîme insanı, kâfirin sığ aklı karşısında hayrete çağırıyor. Mü'mine de "Uyan ve uyandır!" diye emrediyor.

﴿وَاللّٰهُ اَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْـٔاًۙ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٔدَةَۙ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾

"*Eşyâ ve hâdiseye dair hiçbir şey bilmiyor olduğunuz hâlde Allah, sizi analarınızın karnından dışarı çıkardı; şükredesiniz diye size kulak-*

(497) Bakara, 2/28.

lar, gözler, kalpler verdi ve bunları beden içerisinde birbiriyle irtibatlandırdı."(498)

İşte Kör!

Hayret ki hayret! Bir arabaya bakan, onun arkasında dev sanayi kuruluşları olduğunu, bunlardan birinin demiri işleyip sacı, diğerinin motoru, bir başkasının elektrik sistemini, camını, lastiğini imal ettiğini görür. Her bir parça, onu yapan bir fabrikaya delâlet eder. Biz, fabrikaları bizzat görmesek de arabaya bakınca arkasındaki fabrikaları ve onların birbirine entegrasyonunu görürüz. Arabanın her parçasında onu üreten fabrikayı gören nasıl olur da göz, kulak, beyin, kalp gibi hiçbir fabrikada imal edilemeyen organlara sahip olan insana bakıp da Allah Azze ve Celle'nin kudretini göremez? Yoktan yaratanın, diriltmeye de kâdir olduğuna hükmedemez?!

Parmaklardaki Hendese

Aynanın karşısına geçtiğinde her iki kolunun da omuzundan doğduğunu ve uzunluklarının aynı olduğunu gören insan; bunu kendinin ayarlamadığını, annesinin de bundan haberdar olmadığını bilir lakin muhteşem muvâzenenin nasıl olduğu noktasında düşünmez. Basit bir eşyânın dahi mühendislik çalışmasına muhtaç olduğunu, elindeki parmaklar beş değil de altı olsaydı iş yapmakta zorlanacağını, kalem gibi düz olsa ve kırılıp toplanmasa kaşığı tutmaktan, ekmeği koparmaktan aciz bir varlık olacağını gören insan, el yapısındaki sanata bakıp onu yaratanın diriltmeye de kâdir olduğuna nasıl iman etmez?!

Uçmak İsteyen Deve

Allah Teâlâ, her canlıyı yaşam şartları ve beden yapısı itibariyle nelere muhtaçsa o organlarla donattı. Çölde yaşayan deveye, yerin altındaki

(498) Nahl, 16/78.

yılana, denizdeki balığa, semâda uçan kuşa ayrı ayrı sistemler, cihazlar yerleştirdi. Cihanın en mahâretli muallimleri bir araya gelse arıya örümceğin ağını örmeyi, örümceğe de arının vazifesi olan bal yapmayı öğretebilir mi?! Örümceğin küçücük bedenine ağ örmeyle alâkalı aletleri yükleyen, nasıl öreceğini gösteren, fevkalâde bir mühendislik faaliyetiyle dört bir taraftan da onu sabit noktalara bağlamayı öğreten Allah'tan ﷻ başka kim olabilir?!

Deve, kuşa bakıp uçmak istese ayaklarını çırparak havada duramaz. İnsan suda, balık karada yaşayamaz. Allah Azze ve Celle, nasıl programladıysa canlılar öyle yaşamaya mecburdur.

Böyle Bir Fabrika Var mı?

Allah Teâlâ'nın insanı besleyecek sistemi yaratması da muhteşem değil mi?! Buğday toprağa atılır, bire yüz verir. Hasat edilir, zahireciye satılır, fabrikada un olur, oradan fırıncı alır, ekmek yapar, insan da satın alıp yer. Yenilen ekmeğin bir kısmı kan, bir kısmı meni, bir kısmı dışkı olur. Nutfeye dönüşen ekmekten de yeni bir insan vücuda gelir. Yaratılışı inkâr edenler, bütün ilim adamlarını toplasalar son teknoloji ile imal edilen bir cihazın içerisine konan ekmekten kan ve nutfe çıkarabilir mi?! Yemyeşil ot yiyip bembeyaz süt veren inekteki muazzam tasarımı, ilim adamları fabrika ortamına taşıyıp makinaların içerisine ot koyup, süt imal edebilirler mi?!

Fark Yok

"فَأَحْيَاكُمْ /Sizi diriltti" ifadesi insana, bakıp da idrâk edemediği hakîkati ilan ediyor. O bizi nutfe, alaka, mudga merhalelerinden geçirip[499] insan suretinde dünyaya getirdi. Gelişimizden haberimiz olmadığı gibi gidişimizden de haberimiz olmayacak. Bu noktada en

(499) Bkz. Mü'minûn, 23/12-14.

fakirle en zengin, en zayıfla en güçlü arasında hiçbir fark yoktur. İki dudağı arasından çıkan bir sözle devlet kurulan, devlet yıkılan, milyonlar katledilen Firavunlar da ne zaman, nerede, nasıl öleceklerini bilmiyor. Çünkü bütün kararlar üzerinde bir karar var ki, o da dirilten ve öldüren Allah Azze ve Celle'nin kararıdır. O karar ne insanda olduğu gibi bir tereddütten sonra verilir, ne de geri çevrilir.

Bütün bunlardan sonra insana düşense hayatla ölüm arasındaki zamanı, dareyn saadetine vesile olacak amellerle geçirmesi ve

﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾

"*De ki: Benim namazım, her türlü ibadetim, hayatım ve ölümüm, hepsi âlemlerin Rabbi olan Allah içindir.*"(500) hitabına uygun bir hayat yaşamasıdır. Allah ﷻ için okuyanlar, Allah ﷻ için yaşar ve Allah ﷻ için cihâd ederler.

Mümine ve Kafire Göre Ölüm

Mü'min için ölüm, Rabbe vuslattır. Bu yüzden her şeyi öldüren ölüm, onun nazarında güzeldir.

Ölüm; kâfire cehennemi gösteren, Müslümanı ise güzellikler ülkesine ulaştıran bir rahmet kapısıdır. Bu yüzden Kur'ân-ı Kerîm ölümü, Melekü'l-Mevt'e isnâd ettiği gibi Allah Azze ve Celle'ye de isnâd eder. Kul, Rabbine hamd ederken nimetlerini tâdât edecekse, "Şunları şunları yaratan Allah'a hamd olsun." der. Lakin "اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي خَلَقَ الْخِنْزِيرَ /Domuzu yaratan Allah'a hamd olsun." demez. Hakikatte domuzu da O ﷻ yaratmıştır. Lakin bizzat necaset olduğundan Allah'a ﷻ isnâd edilmez. Pek güzel bir çiçek gören,

"اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْهَارَ وَالْأَشْجَارَ"

(500) En'âm, 6/162.

"Çiçekleri ve ağaçları yaratan Allah'a hamd olsun." diyebilir. Ölüm de güzellik cihetiyle çiçek gibi ağaç gibi Allah'a ﷻ isnâd edilir. Çünkü kâfir için azâb olsa da, Müslüman için nimettir. Hem de çiçekten, ağaçtan daha büyük bir nimet. Zira ölümle mümin için dünyadaki bütün sıkıntılar biterken, kafir için mahza azap olan bir hayat başlar.

«إِنَّمَا الْقَبْرُ رَوْضَةٌ مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ أَوْ حُفْرَةٌ مِنْ حُفَرِ النَّارِ»

"Kabir, ya cennet bahçelerinden bir bahçe ya da cehennem çukurlarından bir çukurdur."(501)

Ölümün Anlattıkları

İnsan, ölümü râbıta ederek aklî ve ruhî muvâzenesini tesis edebilir. Bu yüzden Allah Rasûlü, ﷺ

«أَكْثِرُوا ذِكْرَ هَاذِمِ اللَّذَّاتِ»

"Lezzetlerden hâsıl olan şehveti ıslah eden, ağızların tadını kaçıran ölümü çokça hatırlayın."(502) buyurmuştur. Ölüm hesabı hatırlatır, hesab da adaleti telkin eder. Bu yüzden Hz. Ömer رضي الله عنه yüzüğünün üzerine,

«كَفَى بالموت وَاعِظًا يَا عُمَر»

"Ey Ömer! Vaiz olarak ölüm yeter."(503) diye yazmıştı. Ölüm, kulu eşyaya kulluktan, ben merkezli bir hayata mahkum olmaktan, varlığını başkalarının enkazı üzerine kurmaktan korur. Ölümü düşünmek, mü'minin dünyaya hâkimiyetinin, dünya'ya mahkumiyete dönüşmesine mâni olur. Makamı yükselip, malı arttıkça şımarıklığı değil, Kıyâmet bilinci ve hesap şuuru artar. Hz. Ömer رضي الله عنه gibi devlet

(501) Tirmizi, H. No: 2460.

(502) İbn Mâce, H. No: 4258.

(503) Ebü'l-Fazl Celâlüddîn Abdurrahmân b. Ebî Bekr b. Muhammed el-Hudayrî es-Süyûti, ***Cem'u'l-Cevâmi'*** (Kâhire: Dârü's-Saade, 2005), 16/540.

başkanı olmadan önce nasıl yaşıyor, nasıl konuşuyor ve insanlar arasında nasıl dolaşıyorsa şehit düştüğü gün de aynı hâl üzere olur. Hz. Ömer ﷺ, Hilâfet'in ilk günlerinde nasıl gündüzü devletin idaresi, geceyi de ibadet ve tebânın hâlini murâkabeye ayırıyorsa son günlerinde de aynı hâli devam ettirmekteydi. Öyle oldu ki, artık bedeni kendini taşıyamaz hâle geldi. İnsanlar kendisine, "Bedenin de üzerinizde hakkı var, kendinizi bu kadar yormasanız?!" dediklerinde şöyle cevap vermişti;

«إِنْ نِمْتُ لَيْلِي فَضَيَّعْتُ حَقَّ رَبِّي إِنْ نِمْتُ نَهَارِي فَضَيَّعْتُ حَقَّ رَعِيَّتِي»

"Eğer gecemde uyursam Rabbimin hakkını zâyi ederim. Gündüzümde uyursam milletin hakkını çiğnerim."(504) Bu yüzden gecenin azında uyur, kalkar namaz kılar, sokakta dolaşır, kendisine ulaşamayan bir mazlum var mı? diye arardı. Gün boyu devlet işiyle alâkadar olur, tatil yapmayı milletin hukûkunu ihmal etmek olarak görürdü. Buna rağmen tevâzuyu öyle kuşanırdı ki, "Bütün insanlar cennete alınsa, dışarıda bir kişi kalsa, korkarım ki o Ömer olur!" derdi.

Rezidans

Kullukla ölümü öldürüp şehrayine çevirenler ölümden korkmaz. Bu yüzden mü'minler, ölüleriyle iç içe yaşar. Ecdat; mezarları camilerin avlusuna, şehrin en görünür noktalarına koydu. Ölümden sonrasını unutan çağdaş insan bugün ölümü anmaktan da hatırlatan şeyleri görmekten de korkuyor.

İnsan, milyon dolar ödeyerek aldığı rezidanstaki evine ölünce bir daha giremez. Çocukları da, komşuları da tabut gördükleri bir binaya girmekten ürker. Gündemine ölümü almayan, çocuklarına

(504) Ebü'l-Ferec Cemâlüddîn Abdurrahmân b. Alî b. Muhammed el-Bağdâdî İbnü'l-Cevzî, ***Sıfatü's-safve*** (Kâhire: Dârü'l-Hadîs, 2009), 1/500.

gerçek hayatın âhiret olduğunu anlatmayan bir babanın hastanenin morgundan alınan tabutu eve hiç uğramadan mezarlığa götürülür.

Bil Ki!

Ey ölüm kelimesini duyunca psikolojisi bozulan zavallı insan! Bil ki, milyon dolar vererek aldığın evinde, çocukların cesedini bir saat dahi misafir etmeyecek; hastanenin morgundan makbere götürecekler. Bu kadarlık bir hayat için Allah'a ﷻ ihanet edilir mi? Helal haram birbirine karıştırılır, hesabı verilemeyecek bir serveti geride bırakıp âhirete veballe gidilir mi?!

Eğer Hz. Ömer'in ؓ, kendisine ittiba etmekle şeref bulduğu Allah Rasûlü ﷺ gibi yaşarsak; son anlarımızda yakınlarımız Hz. Âişe ؓ annemiz gibi; "Şifâ ihsan eyle Ya Rabbi!" diye niyazda bulunur, muavvizeteyni okuyup ellerini üzerimize sürerken biz de Efendimiz ﷺ gibi

«اللَّهُمَّ الرَّفِيقَ الأَعْلَى»

"Allah'ım! Cennette nebiler, sıddıklar, şehitler ve salihlerden oluşan yüce dostlar meclisine beni de ilhak eyle!"(505) diye dua ederiz.

Bütün Yollar Mahşere Çıkar

Kurtuluş, Allah Teâlâ'ya döndürülmeden önce Allah'a ﷻ dönmektedir. Eğer bir kul namazla, oruçla, hacla, cihadla Allah'a ﷻ dönmeden önce melekler tarafından ruhu alınırsa o rahmetten azâba döner. Zira dünyada kâfir de Rahmân'ın ism-i şerîfinin bereketiyle ilâhî rahmete muhatap olmaktadır. Kul,

﴿ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾

(505) Bkz. Buhârî, H. No: 6509.

"*Sonra ona döndürüleceksiniz.*"(506) şuuruyla yaşar, mahşerdeki hesabı bir saat gibi kolunda taşırsa her an Allah Azze ve Celle'ye dönmenin hazırlığı ve rahatlığı içerisinde olur.

Eşyâyı Doğru Anlama Kılavuzu

Bir adam bir gün, İbrâhîm b. Ethem Hazretleri'nin yanına gelir ve kendisine "Efendim mâsiyet işlemekten kendimi alamıyorum. Günaha dalınca kendimi nasıl kurtarayım? Tevbe etmek istiyorum. Ne yapayım?" diye sual eder. Hazret şöyle buyurur: "Günahları terk etmeyi ve tevbe edenlerden olmayı murat ettiysen sana altı (bazı nakillerde beş) hasleti kuşanmanı tavsiye ederim. Adam, "Haydi buyur, sizi dinliyorum!" deyince Hazret, "Birincisine gelince, Allah Teâlâ'ya isyan etmek istediğinde artık O'nun sana takdir buyurduğu rızıktan yeme." dedi. Bunun üzerine adam, "Sübhânallah! Topyekün bütün rızıklar O'na ait değil mi Ey İbrâhîm! Bu durumda nereden rızık temin edebilirim?!" diye sordu. İbrâhîm b. Ethem şöyle cevap verdi: "O'nun takdir ettiği rızkı yiyip de kendisine isyan etmen münasib olur mu?". Adam, "Hayır! İkinciyi söyler misin?" deyince Hazret, "İkinciye gelince Allah Teâlâ'ya isyan etmek istediğinde O'nun mülkünde oturma. Zira,

﴿وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ﴾

'*Yerlerin ve göklerin hükümranlığı Allah'ındır.*'(507) O'na ait olmayan bir yeri araştır, git orada isyan et!" dedi. Adam "Bu dediğinizi yapmak çok daha zor. Yer ve gök, O'nun mülkü olduğuna göre ben nerede ikâmet edebilirim ki?!" diye sorunca Hazret şöyle dedi; "Peki, rızık olarak takdir ettiklerini yiyip, mülkünde ikâmet etmen,

(506) Bakara, 2/28.

(507) Âl-i İmrân, 3/189.

ardından da O'na isyan etmen yakışık alır mı?" Adam "Hayır!" dedi. Üçüncü hasleti de söyle deyince Hazret şöyle buyurdu; "Üçüncüye gelince, hakka isyan etmek istediğinde, Allah'ın orada seni görmeyeceği bir yer ara, bul." Adam, "O her şeyi duyar ve görür, bütün sırlara vakıfken bu nasıl mümkün olur?!" diye sorup ardından da

﴿يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْاَعْيُنِ وَمَا تُخْفِى الصُّدُورُ﴾

'*Allah, gözlerin ihanet dolu bakışını ve kalplerin sakladıklarını bilir!*'"(508) meâlindeki âyeti okuyunca Hazret dedi ki; "O'nun takdir ettiği rızıktan yiyor, mülkünde ikâmet ediyor sonra da seni ve işlediğin günahları gördüğü hâlde O'na isyan etmekten utanmıyor musun?!" Adam, "Allah Teâlâ sana rahmet etsin. Dördüncüyü söyle!" dedi. Hazret şöyle cevap verdi; "Dördüncüsü, ölüm meleği canını almak için sana yaklaştığında ona, 'Nasuh bir tevbe edene kadar bana mühlet ver!' de." Adam, "Ölüm meleği benden böyle bir kelamı kabul etmez. Nitekim Allah Teâlâ;

﴿فَاِذَا جَٓاءَ اَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ﴾

'*Ecelleri gelince, ne bir an geri kalırlar ne de bir an ileri gidebilirler.*' buyurmaktadır." dedi.(509)

İbrâhîm b. Ethem şöyle dedi: "Sen canını almak için gelen ölüm meleğini geri çevirmeye güç yetiremezsin. Lakin gelmeden önce, tevbe etmemiz mümkündür. O hâlde hemen şimdi tevbe et! Beşincisi, Münker ve Nekir melekleri geldiğinde onları kov." Adam, "Buna gücüm yetmez!" deyince Hazret "O hâlde ikisine de cevabını hazırla!" dedi ve devam etti: "Altıncısı, Kıyâmet günü görevlilere, 'Alın bu günahkârları cehenneme götürün!' diye emredilecek. Bu durumda

(508) Mü'min, 40/19.

(509) A'râf, 7/34.

sen 'Gelmiyorum!' dersin." dedi. Adam, "Bu kadar yeter!" dedi ve tevbe etti. Tevbesi üzerinden altı yıl geçtikten sonra da âhirete irtihâl etti.(510)

Bir gün, Allah Teâlâ'ya döndürüleceğini bilen bir mü'minin hayatında âhiret tabloları vardır. O'nun için mü'minin gönül dünyasında her yol mahşere çıkar. Hayatın içine mahşeri koyan bir mü'min de yüreğine şu üç hasleti koyar.

Allah Teâlâ'ya İltica

Boğulmak üzere olan kişi, kendisine el uzatan şahsı da suya çeker. Kurtarıcının irâdesi ve duruşu kurtarılandan daha güçlü olmazsa kurtarırken boğulur. Çamura batanlar, çevrelerini de o bataklığa çekmeye çalışır. Çünkü günah insana, "Mâsiyeti yayarak meşrulaştır!" diye telkin eder. Mesela bir kadın, ahlaksız olunca daha rahat yaşamak için bütün kadınların kendi gibi olmasını ister. Kendi açılınca bütün kadınlar da açılsın ister ki, sokakta dolaşmak onun için normal olsun. Böyle zamanlarda mü'min, Kıyâmet tablolarına bakar, mahşerdeki savunmasını dinler. Ruhun, nefsin tazyikine maruz kaldığı anlar Allah'a ﷻ ilticâ ile aşılır.

Fıkıhta Hidâne diye bir bahis vardır. Hidâne, annenin kucağı demektir. Anne ile baba ayrılınca, annenin şefkatine muhtaç olduklarından kız ve erkek çocuk yedi yaşına kadar annenin yanında durur. Erkek çocuk yedi yaşına gelince baba onu yanına alır. Çünkü annenin yanında büyürse, kadınların hareketleri onun fıtratına sirâyet eder. Kadınsı bir hâlde yaşar. Kız çocuğunu bulûğa yakın bir zamana kadar yanında saklayan bir anne, ona kadınlık ile alâkalı meseleleri öğretir. Bulûğa yaklaşınca korunmaya ihtiyaç duyması dikkate alı-

(510) Ebû Hâmid Ferîdüddîn Muhammed b. Ebî Bekr İbrâhîm-i Nîsâbûrî, ***Tezkiretü'l-evliyâ*** (Kâhire: el-Heyetü'l-Mısriyyetü'l-Âmme, 2006), 308.

narak babanın yanına geçer.[511] Çünkü çocuk, annesine ilticâ etmeyi yegâne teselli kabul eden bir hayatı yaşar. Eline diken batsa, parmağı kapının arasına sıkışsa baba diye değil "anne!" diye ağlar. Annenin kucağını arar, anneye koşar.

Müslüman da İslâm'ı yaşadığından dolayı tazyike maruz kaldığında, sahipsizlik hissettiğinde, İslâm'ın Kızı örtüsünden dolayı bir baskıya maruz olduğunda, Rabbi'ne ilticâ eder. Hastalığa yakalanan Hz. Eyyüb ﷺ,

﴿اَنّ۪ي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَاَنْتَ اَرْحَمُ الرَّاحِم۪ينَ﴾

"*Bana bir hastalık isabet etti Ya Rabbi. Sen merhametlilerin en merhametlisisin, bana yardım eyle.*"[512] diyerek; Yûsuf'unu kaybeden Hz. Ya'kûb ﷺ ise,

﴿اِنَّمَٓا اَشْكُوا بَثّ۪ي وَحُزْن۪ٓي اِلَى اللّٰهِ﴾

"*Ben yüreğimi yakan acımı ve kederimi ancak Allah'a arz ediyorum.*"[513] diyerek Allah Teâlâ'ya sığınmanın kula kâfi geleceğini anlattı.

Mekke'nin kapıları yüzüne kapatılan, ardından Tâif'e giden, orada da taşlanan Allah Rasûlü ﷺ teselliyi Rabbi'ne sığınmada aramış;

«اللّٰهُمَّ إِلَيْكَ أَشْكُوا ضَعْفَ قُوَّتِي، وَقِلَّةَ حِيلَتِي، وَهَوَانِي عَلَى النَّاسِ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ»

"Allahım, kuvvetimin yetersizliğini, gücümün azlığını, halk nazarında hor hakîr hâlimi sana arz ediyorum."[514] diye dua edince rahmetin kapıları açılmıştı.

(511) Bu baptaki hükümler Fıkıh Kitaplarında "Hidâne" başlığı altında hülâsa edilmektedir.

(512) Enbiyâ, 21/83.

(513) Yûsuf, 12/86.

(514) et-Taberânî, ***el-Mu'cemü'l-kebîr***, 13/74.

Bu şuurla yaşayan bir Müslüman genci ne ekranlar, ne sosyal medya, ne de sokaktakiler Allah'a ﷻ dönüş şuurundan alıkoyar.

Mazeretsiz Bir Hayat

Bir mü'minin önünde davete mâni olacak ne kadar unsur varsa hiçbirinin varlığına aldırmadan ve de usanmadan yoluna devam eder. Müminde bahane olmaz. Zira Allah Azze ve Celle,

﴿لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذٖينَ يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ اَنْ يُجَاهِدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْۜ وَاللّٰهُ عَلٖيمٌ بِالْمُتَّقٖينَ﴾

"Allah'a ve âhiret gününe iman edenler, kendilerini mallarıyla ve canlarıyla cihâd etmekten istisna etmen için senden izin istemezler."(515)

Müslüman bir genç, "Hocam, kendimi haramdan koruyamıyorum. Gurbete dayanamıyorum. Bu durumda günah işlesem yine de mesul olur muyum?!" demez. Çünkü o bilir ki sıcak bir mevsimde, hurmaların olgunlaştığı, insanların gölgelik aradığı bir vakitte Allah Rasûlü, ﷺ ashâbını Roma ile hesaplaşmaya çağırmıştı.(516) İslâm Ordusu, Medîne'den ayrılırken münâfıklar gelip mazeret bildirmiş, "Biz gelemeyiz." demişlerdi. Ebû Zer رضي الله عنه gibi zâhid sahâbîler, binmeye atları olmamasına rağmen yollara düşmüştü. Ebû Zer رضي الله عنه, Roma'ya meydan okurken kendini taşımaktan aciz bir merkebi vardı.(517) Tepelerinde güneş, terleri topuktan akmasına rağmen mazeret beyân etmeden yürüdü sahâbe.

Allah Azze ve Celle'ye dönme şuuruyla yaşayan bir mü'min, konforu değil, Rabbi'nin rızâsını nasıl kazanacağını düşünür. Ayağına

(515) Tevbe, 9/44.

(516) Bkz. Buhârî, H. No: 4418.

(517) Bkz. İbn Hişâm, ***es-Sîre***, 601.

diken batması onu engellemez. İslâm'la aşk nikâhı kıyanlar, nikâhın gereklerine riâyet etmeyi namus borcu telakki eder.

Kesintisiz Davet

İslâm'da "din adamı" diye bir sınıf yoktur. Her Müslüman, İslâm'ın görevlisidir. Mü'min, tebliğ için kimseden vazife teklif edilmesini beklemez. Ona vazifeyi bizzat Allah Teâlâ vermiştir.[518]

Memur zihniyetiyle tebliğ edenler, muhatapların nasıl kurtulacağından ziyâde sahip oldukları mevkileri nasıl konuşurlarsa koruyabilecekleri üzerinde dururlar. Bu yüzden ilâhî buyrukları Allah Azze ve Celle'nin emir buyurduğu gibi değil, İslâm düşmanlarının rahatsız olmayacağı şekilde anlatmayı tercih ederler.

Hiçbir davetçi, muhataplarına peygamberler kadar anlayışlı, kuşatıcı, kucaklayıcı olamaz. Buna rağmen Firavunlar, Nemrutlar, Ebû Cehiller onlarla iletişim sorunu yaşadı.

Tebliğinden çağın Ebû Cehilleri rahatsız olmayan bir mü'min; İslâm'ı Allah Azze ve Celle'nin indirdiği gibi değil, kâfirlerin zulüm sistemini sarsmayacak şekilde anlatır. Ebû Cehil'e dost olanın, Hz. Muhammed'e ﷺ sadâkatinde yani Ebû Bekirliğinde problem vardır.

Neyi Değiştirelim?!

Bir itfaiye eri, "Ben de yanarım!" korkusuyla ateşten uzak duruyorsa, ateşten adam kurtaramaz.

Allah Rasûlü ﷺ ve O'nun ﷺ izinde yürüyen sahâbe gibi tebliğ edince muhataplar küfürden kopmuyor, İslâm'a "Lebbeyk!" demiyorsa usûlümüzü ve üslûbumuzu değil, "Bu çağda Peygamber'in yaptığı gibi yapılamaz. Yeni zamana, yeni yaklaşımlar gerek!" şek-

(518) Bkz. Âl-i İmrân, 3/104-110.

lindeki zihniyeti değişeceğiz. Uzun zaman yolda yalnız da olsak, ne yoldan ne de yürüyüşten cayacağız. Müslümanın fildişi kulesi olmaz. Manastırlara çekilmez. Bilir ki o sefere memurdur; zafer Allah Azze ve Celle'nin ikramıdır.

Müslüman, cemiyete küsüp kenara çekilmez. Küfrün lider kadrosuna öfkeyle, onlara yoldaş olan avâma ise merhamet nazarıyla bakar. Hiçbir peygamber milletinden kopmadı. Kendileri geride keyif yapıp onları cihâda göndermedi. Kavmini cihâda davet eden Hz. Mûsâ, ﷺ

﴿قَالُوا يَا مُوسٰٓى اِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَٓا اَبَدًا مَا دَامُوا ف۪يهَا فَاذْهَبْ اَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَٓا اِنَّا هٰهُنَا قَاعِدُونَ﴾

"İsrâiloğulları, 'Ey Mûsâ! Onlar orada ikâmet ettikleri sürece biz oraya asla girmeyeceğiz. Sen ve Rabbin gidin savaşın; biz burada oturacağız!'" cevabını alınca(519) "Benim gibi bir ulü'l-azm peygambere bunu nasıl yaparlar?!" demedi. Küsüp onlardan ayrılmadı. Hem davete hem de Rabbi'ne ilticâya devam etti:

﴿قَالَ رَبِّ اِنّ۪ي لَٓا اَمْلِكُ اِلَّا نَفْس۪ي وَاَخ۪ي فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفَاسِق۪ينَ﴾

"Mûsâ, 'Rabbim! Ben kendimden ve kardeşimden başkasına mâlik olamıyor, dâvayı anlatamıyorum. Artık bizimle bu yoldan çıkmış kavim arasında sen hükmet!' dedi."(520)

Hz. Mûsâ'nın ﷺ yanında kardeşi Hz. Hârûn ﷺ kaldı. Hz. Mûsâ, ﷺ "İkimizle bu kavmin arasını ayır!" diye dua edince Allah Teâlâ duasının bu faslına icâbet etmedi. O kavmiyle Tih Vadisi'nde kırk yıl kaldı. Gece boyu yürüdü. Sabah uyandıklarında kendilerini aynı yerde buldu. Hz. Mûsâ da ﷺ orada ruhunu Allah Teâlâ'ya teslim etti.(521)

---

(519) Mâide, 5/24.

(520) Mâide, 5/25.

(521) Bkz. Ebû Dâvûd Süleymân b. Ömer b. Mansûr el-Uceylî el-Ezherî Cemel, **el-**

Müslüman, muhataplarını İslâm'a davet ederken yüz defa anlatsa da usanmaz. Bazen kapılar kapanır; yol hicrete, yol Uhud'a uzanır. Lakin mü'min küsüp gitmez. Çünkü kulluk sadece iyi günlerin ameliyesi değil, mü'minin hayatının bizzat kendisidir. Mü'min, nimette de musibette de etle tırnak gibi kullukla iç içedir.

Futûhâtü'l-İlâhiyye (Beyrût: Mektebetü'l-İrşâd, 2023), 4/86-89.

"ÂLEMİ BENİM, BENİ DE KENDİN İÇİN YARATTIN!"

﴿هُوَ الَّذٖى خَلَقَ لَكُمْ مَا فِى الْاَرْضِ جَمٖيعًا ثُمَّ اسْتَوٰٓى اِلَى السَّمَٓاءِ
فَسَوّٰيهُنَّ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلٖيمٌ﴾

Denizdeki balıklardan karada yaşayan hayvanlara, oksijen üreten ormanlardan su yosunlarına kadar her şey doğrudan ya da dolaylı yoldan insan için yaratıldı. İnsanı yaratan, öldüren sonra tekrar diriltecek olan Rabbi nehirleri, dağları ve vadileriyle dünyayı onun için hazırladı.

﴿هُوَ الَّذٖى خَلَقَ لَكُمْ مَا فِى الْاَرْضِ جَمٖيعًا ثُمَّ اسْتَوٰٓى اِلَى السَّمَٓاءِ
فَسَوّٰيهُنَّ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلٖيمٌ﴾

"Allah yerdeki bütün her şeyi sizin dininiz ve dünyanız adına istifâde etmeniz için yaratmıştır. Sonra (yüce irâdesi başka bir varlığın yardımına muhtaç olmadan) Dünya semâsını (yaratıp düzenlemeye) yönelmiştir de onları (eğrilikten, çatlaklardan korunmuş, milyarlarca galaksiyi içine alır, kürsü de hepsini kuşatır olduğu hâlde) yedi (kat) gök şeklinde düzenlemiştir! Çünkü bu muhteşem nizâm, yaratışında ve yönetmesinde kusur olmayan, her şeyi en ince noktasına kadar bilen alîm olan Allah'ın tasarrufudur."(522)

(522) Bakara, 2/29.

Bir çocuk çoban olsa, her biri kendinden çok daha büyük olan yüz deveyi güder. Onları ağıldan çıkarır, merada otlatır, akşam tekrar ağıla geri getirir. Lakin boyu iki metre olan bir adam, küçücük bir akrepten korkup kaçar. Kurt üzerine yürüyünce korkan aynı insan nasıl olur da her biri kurdun birkaç katı büyüklükte olan bin ineği tek başına güder? Çünkü dünyayı insanın emrine âmâde kılan Allah Azze ve Celle, etinden ve sütünden istifâde edeceği hayvanları ona itaat edecek bir kıvamda yaratmıştır. Bu yüzden insan, sütünü içip etini yediği binlerce deve ile aynı mekanda dururken içerisinde akrep olduğunu bildiği bir odada sabaha kadar uyuyamaz.

Büyük bir zatın gelişiyle verilen bir ziyafette, sofrada binlerce kişinin olması ikramın o büyük zatın teşrîfi vesilesiyle verilmesine hâlel getirmez. Bilakis ikramın ziyafet olabilmesi, sofrada başkalarının olmasına bağlıdır. Dünya sofrasının baş konuğu ya da şeref misafiri insandır. Her şey insan içindir:

Seni aramam için beni uzağa attın!
Âlemi benim, beni kendin için yarattın!

Yeryüzünde hayvanlar da besleniyor. Belli şeyleri, sadece onlar tüketiyor. Lakin dünya sofrasının şeref konuğu insan, diğerleri ise o var olduğundan vardır.

İstivâ

İtidal ve istikâmet anlamına gelen "istiva"ya müfessirler, farklı mânalar vermiştir. Bu farklı anlamlardan biri de, "Allah Azze ve Celle'nin yeryüzünü yarattıktan sonra arada başka bir şeyi yaratmayı murad etmeden doğrudan gökleri yaratmaya yönelmesidir."[523] Diğer bir anlam ise "gökleri hâkimiyeti altına alması, kudret ve irâdesinin

(523) en-Nesefî, ***Medârikü't-tenzîl***, 1/76-77.

bütün varlıklar üzerinde câri olmasıdır."(524) Âyette zikredilen yedi kat semâdan murâd bütün bir kâinattır. Birinci kat semâ ise, görebildiğimiz yıldızları ihâta eden dünya semâsıdır. Sâir semâlara dair bugün henüz insanoğlu, kesin bir bilgi elde edememiştir. Yıldızları yaratan, her birini diğerine entegre edip ayakta tutan, sistemi işleten, her şeyi bilen Allah Teâlâ'dır.

İlâhî Program

Allah Azze ve Celle insanın ne olduğunu, nasıl olduğunu, nasıl öleceğini, neler yaşadığını ve yaşayacağını bildiği gibi maslahâtının hangi nizamda olduğunu da bilmektedir. Biz neye muhtaç isek, onu O ﷻ bilir. Mesela ellerimiz, ayaklarımızın yerinde ya da ayaklarımız ellerimizin yerinde olsaydı nasıl yürürdük?! Gözlerimiz olduğu yerde değil de ayaklarımızda olsaydı kafamızı koruyamaz, yolda yürürken kaldırımın üzerini göremezdik. Binlerce yıldır suyla temizlenen insanoğlu sürekli onu kirletmektedir. Buna rağmen temiz sular varlığını korumaktadır. Allah ﷻ -hâşâ- geleceği bilmeseydi, insanın boyu bir seksende durmaz, beş on metreye kadar devam edebilirdi. Biz biliyoruz ki, insanın büyümesi bir yere gelince durur. Bir ayağın gelişimi durup diğeri devam etse ya da benzer hâl bir elde zuhûr etseydi insan naçar olurdu. Bütün bunlar önceden programlanıp levh-i mahfûza yazılmıştır. Âlemde ne varsa bütün her şey ilâhî takdire göre cereyân etmektedir.

(524) el-Hererî, ***Hadâik***, 1/265-66.

MATERYALİST AKLIN İFLASI

﴿وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنّ۪ي جَاعِلٌ فِي الْاَرْضِ خَل۪يفَةًۜ قَالُٓوا اَتَجْعَلُ ف۪يهَا مَنْ يُفْسِدُ ف۪يهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَٓاءَۚ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَۜ قَالَ اِنّ۪ٓي اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾

Yeryüzünde yaşamak üzere yaratılan insanın asıl vatanı cennettir. Ruhu dünyayı sürgün yeri olarak telakki ettiğinden sürekli sıla hasreti, gurbet acısı çeker. Şeytanın vesvesesiyle yasak ağaçtan yiyip cennetten çıkarılan insan, asıl vatanı cennete şeytanın telkinlerine karşı direnip Rabbi'nin emirlerine ittiba ederse dönecek.

Ağacın köklerine dökülen su, dallarına ve yapraklarına güç verir. Babaya yapılan ikram da çocuklara şeref verir. Hz. Âdem'e عليه السلام yapılan ikram onun soyundan gelen bütün insanlığı içine alır.

Allah Teâlâ, Hz. Âdem'i عليه السلام ve soyundan gelenleri halîfe olarak yarattı. İnsana ya kendilerinden önce yaşayan cinlere halef olduklarından ya da Allah Azze ve Celle'nin hükümlerini uygulamakla görevlendirildiklerinden halîfe dendi.

Her nevi bilgiden müstağnî olan Allah Teâlâ'nın, kanaatlerine muhtaç olmadığı hâlde Hz. Âdem'in عليه السلام halîfe olarak yaratılmasını meleklerle istişâre etmesi, ihtiyaçtan değil kullarına bunu öğretmek içindir. Müslüman ne kadar âlim olursa olsun, bir işi yapmadan önce akıl sahipleriyle istişâre etmelidir.

Allah Teâlâ, insanı bütün mahlukat içerisinden halîfe olarak seçti, vahyi ona gönderdi. Dünyanın idaresini ona bıraktı:

﴿وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنّ۪ي جَاعِلٌ فِي الْاَرْضِ خَل۪يفَةًۜ قَالُٓوا اَتَجْعَلُ ف۪يهَا مَنْ يُفْسِدُ ف۪يهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَٓاءَۚ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَۜ قَالَ اِنّ۪ٓي اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾

"Ey Muhammed! Hani Rabbi'nin meleklere, 'Ben yeryüzünde bir halîfe yaratacağım.' dediğini haber ver. Onlar kendilerine gizli kalan bir noktanın açığa kavuşması için 'Biz seni övgü ile tesbih ederken ve senin kutsallığını dile getirip dururken yeryüzünde fesat çıkaracak ve kan dökecek birini mi halîfe olarak yaratacaksın?' dediler. Allah, 'Şüphe yok ki, ben Âdem'i halîfe olarak seçmede sizin bilmediklerinizi bilirim.' buyurdu."(525)

﴿وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ﴾

âyet-i kerîmesinde geçen اِذْ, mahzûf bir "اذكر/hatırla" fiilinin mamûlüdür. Buna göre mâna, "Ey Muhammed! İlk yaratılışı hatırla ve muhataplarına hatırlat!" şeklinde olur. Bizler insanın yaratılış sürecini ancak Allah Teâlâ'nın haber verdiği kadar biliyoruz. Kâinatın yaratılış süreciyle alâkalı elimizde ne kamera kayıtları ne de laboratuvar raporları var. Materyalist akla mahkum olanlar, bu süreçte Allah Teâlâ'yı devre dışı bırakacak çok manevralar yaptı. Lakin hepsi akâmete uğradı. Stalin, 1942 yılında Biyokimyacı Aleksander İvanoviç Oparin'e bir heyetle birlikte çalışıp cansız maddelerden bir canlı üretme talimatı verdi. Aleksander'ın çalışmaları, Stalin'in ölüm tarihi olan 1962'ye kadar devam eder. 20 yıl aralıksız süren çalışmalar neticesinde tek bir canlı üretemeyen Aleksander, hayat kromozomunun bir başka gezegenden geldiğini iddia ederek çaresizliğini gizler.(526) Aleksander, iman rıhtımına kadar gelir lakin küfrü karşısındaki kurtuluş gemisine adım

(525) Bakara, 2/30.

(526) Abdülmecid ez-Zindanî, ***el-Burhan şerhu kitabi'l-iman*** (İstanbul: Mektebetü'l-Üsratü'l-Arabiyye, 2019), 34-35.

atmasına mâni olur. Aslında o bu ifadesiyle, bilim adamı etiketiyle nasıl bilime ihanet edilebileceğini resmeder.

Stalin'den başka doğudan batıdan çok sayıda insan, yaratılış hakîkatini inkâr edebilmek için siyâset ve bilim adamı etiketiyle birtakım deneyler yaptırdı. Lakin hiçbiri arzu ettiği neticeyi alamadı. İnsan var olduğuna ve akıl hiçbir şeyin kendiliğinden var olamayacağını söylediğine göre ısrarla tabiatta iz aramak, beşeriyeti yaratılışı ilan noktasında oyalamaktan başka bir mâna taşımamaktadır. Bu zihniyette olanların yolu bilim değil, taassuptur.

İnsanın muhteşem beden yapısı, bu bedenin sadece dünyaya uyumlu olacak şekilde yaratılması, kâinatta gördüğümüz eşyâ ve hâdisat arasındaki derin münâsebet, bize bir yaratan ve yöneten kudretin olduğunu haber vermektedir. Buna göre akıl sahiplerinin, Allah Teâlâ'nın Kur'ân-ı Kerim'de bildirdiği yaratılışa inanmaktan başka çaresi yoktur.

Vâcibü'l-vücûd olan Allah Teâlâ, insana niçin dünyada olduğunu haber verdiği âyet-i kerîmede,[527] asıl vazifesinin ilâhî hükümlere göre yaşamak ve onları hayata tatbik olduğunu bildirmektedir.

Hz. Âdem ﷺ Peygamber mi?

Hz. Âdem ﷺ, ilk halîfe ve ilk peygamberdir. Bu mânada Hz. Âdem ﷺ Allah Azze ve Celle'ye, mü'minler de Hz. Âdem'e ﷺ halîfedir.

Allah Teâlâ'nın Hz. Âdem'e ﷺ varlıkların isimlerini öğretmesi,[528] O'nu ﷺ dünya sürgününden cennete taşıyacak Şerîat'ın esaslarına[529] muhatap kılması, ilk insanın ilk peygamber olduğunun tescilidir.

(527) Bkz. Bakara, 2/30.

(528) Bkz. Bakara, 2/31.

(529) Bkz. Bakara, 2/37.

Dünya bir kaostan değil bir nizamdan geliyor. Peygamberler o nizâmın ilk müessisleridir. Allah Teâlâ, Hz. Âdem'e ﵇ Şerîat'ın yanında meslekleri de öğretti. Dünyanın nasıl imar edileceğini onlar gösterdi. Bütün keşiflerin dayanağı peygamberlerdir. Hz. Âdem ﵇ çiftçi, Hz. Nûh ﵇ marangoz, Hz. İdrîs ﵇ terzi, Hz. Sâlih ﵇ tüccar, Hz. Dâvûd ﵇ zırh ustasıydı. Hz. Süleymân ﵇ iktidâr yıllarında zembil yapıp ondan aldığı parayla geçinir, beytülmâlden bir şey almazdı. Hz. Mûsâ ﵇, Hz. Şuayb ﵇ ve Allah Rasûlü ﷺ çobandı.[530]

Ne var ki, Tanzimat'tan günümüze milletin akîdesini tahrîf etmeyi gâye edinen müesseseler, yaratılışı inkâr edebilmek için bir sürü masal uydurdu. Onlardan biri; ilk mektepteyken sınıfın arkasına düşen duvara insanlığın tarihi ile alâkalı devirlerin yontma taş, cilalı taş devirleri gibi uydurma dönemler üzerinden anlatılmasıydı. Bununla insanın bugüne, vahiyle değil de kendi tecrübesi ile ulaştığı anlatılmaktaydı. Az bir tefekkürle herkesin anlayacağı bir husus var ki, o da vahiy olmasaydı ne insan ne de lisân olurdu. İlk insan, kendini zehirli bitkilere ve vahşi hayvanlara karşı koruyamaz helak olurdu.

Evrim Masalı

Darwin, evrim iddiasıyla yaratılış gerçeğini inkâr etmişti. İddia masal olunca, güneşe bakıp da güneşi inkâr eden adam gibi mülhidler inkâra devam etti. Ebû Cehîl'in karargâhında Kıyâmet'e kadar uydurulan inkâr senaryolarının sonu gelmeyecektir.

İnsan hayatının nasıl başladığını kamera kaydıyla değil, onu yaratan Allah'tan ﷻ gelen vahye muhatap olan Hz. Peygamber'den ﷺ öğrenebiliriz. Beşeriyetin babası olan Hz. Âdem ﵇ topraktan,[531] eşi kendisin-

(530) Bkz. el-Hererî, ***Hadâik***, 1/298; Hâkim, **Müstedrek**, H. No: 4165.

(531) Bkz. Âl-i İmrân, 3/59.

den, çocukları da her ikisinden çoğaltılarak yaratılmıştır.(532)

Allah Rasûlü'nün ﷺ beşeriyeti aciz bırakan mûcizeleri, O'nun ﷺ Allah Teâlâ adına konuştuğunun şahitleridir. İşte bu şehâdet, yaratılış hakîkatini laboratuvar katiyyetinde gözler önünde resmeder. Kur'ân-ı Kerîm'in haber verdiği gibi Allah Rasûlü, ﷺ

﴿وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوٰى * اِنْ هُوَ اِلَّا وَحْيٌ يُوحٰى﴾

"O, kişisel arzularına göre konuşmamaktadır. O'nun (insanlığa okuduğu), kendisine indirilmiş vahiyden başka bir şey değildir."(533)

Onlarca yıldır, yaratılış üzerine çalışan bilim adamlarının yaratılışa halel getirecek bir bulguya ulaşamamış olmaları göstermektedir ki hakikat tektir, o da Kur'ân-ı Kerîm'in haber verdiği yaratılıştır.

İnsanın, yakın bir zamana kadar varlığından ya da işleyişinden haberdar olmadığı beden yapısının mimarı Allah'tan ﷻ başka kim olabilir?! İnsanın haberdar olmadığı bir yapının mimarı olamayacağı, âlemde onun gibi hem akıllı hem mükellef bir varlığın yaşamaması göstermektedir ki, aklın kabul edeceği tek yol yaratılıştır.

Allah Teâlâ insanda yediklerini sindirmek üzere sindirim, nefes alabilmek için solunum sistemi, yarattığı gibi eşyâ ve hâdiseyi anlayıp maslahâtı için kullanabilmesi için de bilgi edinme vâsıtaları yaratmıştır. İnsan gözle görür, kulakla duyar, elle dokunur, burunla koku alır, dille de tadar. Bütün bunları aklıyla bilgiye dönüştürür. Hayvanın akıldan mahrum, insanınsa onunla mücehhez olması, Allah Azze ve Celle'nin insanın ilim sahibi bir varlık olmasını murâd ettiğini gösterir. Bilgi vâsıtaları ve onları anlamlandıran akıl olmasaydı değil insan keşifler yapmak, yemek yemek için ağzının yolunu dahi bulamazdı. Nitekim Allah

(532) Bkz. Nisâ, 4/1.

(533) Bkz. Necm, 53/3-4.

Teâlâ, şu âyet-i kerîmede insanın bakışını kulak, göz ve akıl nimetlerine çevirmekte ve büyüklüğüne delâlet eden alâmetleri anlamaya davet etmektedir:

﴿قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ اَخَذَ اللّٰهُ سَمْعَكُمْ وَاَبْصَارَكُمْ وَخَتَمَ عَلٰى قُلُوبِكُمْ مَنْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ اُنْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْاٰيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ﴾

"De ki: 'Ne dersiniz; eğer Allah kulaklarınızı sağır, gözlerinizi kör eder, kalplerinizi de mühürlerse bunları size geri verebilecek Allah'tan başka tanrı kimdir?' Bak! Delilleri nasıl açıklıyoruz. Onlar hâla yüz çeviriyorlar!"(534)

Haddini Bilmek

Ezeli de ebedi de bilen Mevlâ Teâlâ, dünya için yaratılan Hz. Âdem'in ﷺ vazifesini cennete göre değil, gönderileceği dünyaya göre tayin etmiştir. Allah Teâlâ'nın 'Ben yeryüzünde bir halîfe yaratacağım.'(535) buyruğuna taaccüb eden melekler,

﴿قَالُوا اَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَۚ﴾

"Orada fesat çıkaracak ve kan dökecek birini mi yaratacaksın?!"(536) dediler. Çünkü insandan önce yeryüzünde cinler yaşamaktaydı. Zira,

﴿وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ﴾

"Cin türüne gelince, (insandan) önce onu da kavurucu ateşten yaratmıştık."(537) âyeti, Allah Azze ve Celle'nin cinleri insanlardan önce yarattığını haber vermektedir. Melekler, cinlerin yeryüzünde yaptıkları

(534) En'âm, 6/46.

(535) Bakara, 2/30.

(536) Bakara, 2/30.

(537) Hicr, 15/27.

zulümden hareketle fesattan ve kan dökmekten bahsettiler. Ya da insandaki nefse bakarak kader aynasında onun meyhâne, kumarhâne gibi mâsiyet merkezleri açacağını, oteller yapacağını, zinaya aşk diye bir kılıf uyduracağını, hevâsı uğruna kan dökeceğini, bir karış yer için kardeşini öldüreceğini, mazlumun ve yetimin malına el uzatacağını, adaleti çiğneyeceğini gördüler. Allah'a ﷻ itaate ayarlı melekler, insandaki isyan istidâdını görünce,

﴿ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَۜ ﴾

"*Biz seni övgü ile sana layık olmayan her şeyden tenzih ediyor ve senin kutsallığını dile getirip duruyorken*(538) *niçin içerisinden büyük mücrimler çıkacak insanı halîfe olarak yarattın?*" dediler.

Melekler, insanın halîfe olarak atanmasının iç yüzüne vâkıf olabilmek için sanki şöyle sordu: "Ya Rabbi! Hangi makamda hangi isminle zikre layıksan seni öyle ta'zîm ve tesbîh ediyorken, içlerinden Firavun gibi kendini ilahlaştıran zâlimler çıkacak insanı niçin halîfe olarak tayin ettin?!"

Allah Teâlâ'nın kudret ve azâmetini bilmeyen, mârifetullaha muhatap olmayan; O'na ﷻ değil, sarayının şatafatından ve ordusunun büyüklüğünden etkilendiği Firavunlara kul olur. Onun için bütün peygamberler, insanları ilk olarak Allah Azze ve Celle'ye kulluğa davet etti. Kulluk şuurunu kuşanan bir insan, melek gibi haddini bilir.

﴿ قَالَ إِنِّيٓ أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴾

Allah Teâla, "*Şüphe yok ki, ben sizin bilmediklerinizi bilirim.*"(539) buyurunca melekler teslim olur.

---

(538) Bakara, 2/30.

(539) Bakara, 2/30.

Allah Teâlâ meleklere, "Ben sizin bilmediklerinizi bilirim." buyurarak -sanki- insanlık âlemi içerisinde kan dökenlerin yanında bir de muazzez İslâm yolundan gelen peygamberleri, iman edenler arasında sabahlara kadar namaz kılmaktan ayakları yarılan Ebû Bekir'leri, peygamberin cennet çağrısına uyup elindeki birkaç hurmayı atıp şehâdete koşan sahâbîyi,[(540)] son nefeslerine kadar İslâm sancağını taşıyan mü'minleri murâd ettiğini haber vermektedir. Lakin ey melekler! Siz bunu bilmiyorsunuz. Siz kader aynasında Yunan'a, Roma'ya, Firavun'un yaptıklarına ve yapacaklarına, cinlerin icraatına bakıp hüküm veriyorsunuz. Evet, kullarım arasında âsiler, müfsidler olacak lakin bu hâl itaatkârların yoluna zarar verse de o yolu kapatamayacak. Her Firavun'un karşısında bir Mûsâ, her Ebû Cehîl'e karşı bir Ömer olacak. Firavunlar ne kadar güçlü olsa da -Allah'ın vaadi var- Mûsâlar kazanacak.

Vefâ

Halîfe olarak yaratılan Hz. Âdem'in ﷺ soyundan gelenler, potansiyel halîfe addedileceğine göre her mü'min, ahkâm-ı İslâmiyyeyi tatbike memur bir halîfedir. Bir holdingin alt birimlerinde çalışanlar, vazifeleri ne ise onu yapar. Mal alıp satma ile meşgul olanlar, insan kaynaklarından sorumlu tutulmaz. İnsan kendisine üç kuruş aylık veren patronun iş talimatına uyar da, onu yoktan var edip dünyadaki herşeyi doğrudan ya da dolaylı olarak hizmetine sunan Rabbi'nin "Yap!" dediklerini yapmaz, "Yapma!" dediklerini yaparsa bu ne büyük bir ihanet olur.

Allah Azze ve Celle, bu noktada kullarına adeta şöyle buyurmaktadır: "Ey Kulum! Sen bir yerden başka bir yere giderken orada benim emirlerim çiğneniyorsa başını eğip oradan geçemezsin!"

(540) Müslim, H. No: 4913.

Onun için hakiki bir mü'min, yolda giderken bir yanlış görünce durur; müdahale eder. Oradakiler, "Özgürlüğümüze müdahale etme!" deyince mü'min, "Köpek, sahibinin yanındayken insanlar sahibine saldırdığında canını tehlikeye atarak sahibini korur. Yer gibi gökler de Allah'ındır. Bizler de O'nun ﷻ halîfeleriyiz. Yanlışa engel olacağımıza dair sözümüz var." der. O hâlde bir mü'min, isyanı gördüğünde "Ben buradan başımı eğip de geçerim?!" demez; ayağı kayan bir delikanlıya, "Kardeşim yapma! Bizi yaratan Allah Azze ve Celle'ye ihanet etme!" diye çağrıda bulunur. Çağın Meryemine de "Ey İslâm'ın Kızı! Sen yarın anne olacaksın. Yüreğinde iffet yaraları taşıma!" diyerek tebliğde bulunur. Bunları yapmadan yoluna devam ederse o köpeğin sahibine gösterdiği vefâ kadar âlemi yoktan var eden Rabbine vefâ göstermemiş olur.

Sahâbe-i kirâmın kadınları gibi çocukları da hilâfet vazifesini kuşanmıştı. O kutsal vazifenin aşkıyla, yeryüzünde insanların tarihini değiştirecek büyük seferler yaptılar, dev adımlar attılar. Sayı itibariyle biz onların binlerce katıyız. Lakin dağınıklığımız, adem-i muvaffâkiyetimizin baş sebebidir.

Allah Teâlâ'nın emir ve buyruklarını yerine getirmek anlamına gelen hilâfeti, önce biz yerine getireceğiz ki sözümüzün muhataplar üzerinde etkisi olsun. İslâm'ı yaşayacağız ve insanları ona göre yaşamaya davet edeceğiz.

Yani sokağa çıkacağız ve diyeceğiz ki;

﴿وَلَا تُكْرِهُوا فَتَيَاتِكُمْ عَلَى الْبِغَاءِ﴾

"*Kızlarınızı fuhuş yapmaya zorlamayın.*"(541)

Bugün hâla malum gazeteler, televizyonlar kadınları fuhşa zorluyor;

---

(541) Nûr, 24/33.

reyting kazanabilme adına ekrana çıkarıyorlar. Ey babalar, anneler! Evlatlarınıza sahip çıkın. Ey erkekler! Kızları sizden dolayı kirletiyorlar. Erkek olarak siz bakıyorsunuz diye şehvetinize onları arz ediyorlar. Onlara müşteri olmayın. Şeytanın izinden gitmeyin. Yarın sizin de kızınız olacak.

Hilâfet, Ubûdiyetle Başlar!

"Öyle bir kelime bulayım, öyle bir cümle kurayım ki zalim rahatsız olmasın!" diye hakîkati gizleyen; zalime yardım, mazluma ihanet eder. Mü'min, dünyayı ukbâdan, maddeyi mânadan, batılı haktan üstün tutmaz. Dünyayı almak için dinini vermez.

Hakikate göre yaşama ve onu tebliğ diye bir dâvası olan, zalimin ve zulme taraftar olanın ne diyeceğini hesaba katmaz. İnsanlar kınar diye susmaz. Yüksek rütbeli münâfıkların ne diyeceğine bakmaz. Mü'min; bir sorunu çözmesi, bir hakkı müdafaa etmesi, bir hastalığa çare olması gereken yerde sükût etmez.

Kur'ân-ı Kerîm bize iki türlü Müslümandan bahseder. Biri zâhirde, diğeri hakikatte; biri nimette, diğeri her hâlde Müslümandır. Birincisi hakkında Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyrulmaktadır;

﴿فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ﴾

"*Vay hâline o gafilane namaz kılanların!*"(542)

Allah Teâlâ niçin namaz kılanlar için "veyl" olsun buyurur?! Çünkü namazda O'nun ﷻ âyetlerini okur, "Allah-u Ekber" diyerek sadece O'nun ﷻ huzurunda eğileceğini ve O'nun ﷻ emirlerine râm olacağını söyler, sözlerine tekbirle mühür vurur ancak sokağa çıktığında ise bu emirleri ihmal ederse veyle müstahâk olur. Hilâfet vazifesine ihanet eden, kıldığı namazın sırrına eremeyen; namaz kıldıkça yorulur, daralır. Namaz

(542) Maûn, 107/4.

göklere doğru koyulunca yükselten, uçuruma doğru koyulduğunda ise insanı hedefinden uzaklaştıran bir merdiven gibidir.

İkinci müslüman, Rabbi'ne bütün varlığıyla bağlandığından dolayı namazla kalbine sekînet ve sühûlet yağan müslümandır. Bu yüzden nuru nur, şerri şer, İslâm'ı İslâm, küfrü küfür olarak görür:

﴿قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَۙ * اَلَّذ۪ينَ هُمْ ف۪ي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَۙ﴾

"*Şu vasıftaki mü'minler kesinlikle kurtuluşa ermiştir; onlar namazlarında nuru bütün azalarda, kökleri ise kalbin derinliklerinde görülecek derin bir hürmet hâli yaşarlar.*"(543)

İkinci grupta yer alanlar, namazdan azâmî derecede istifâde ettiklerinden ruhlarını doyurur, nefislerini terbiye ederler. Bunun tezâhürü ise Allah'tan ﷻ başka her şeyden uzaklaşmaktır.

Allah-u Ekber deyince mü'min, mâsivadan mâveraya kanat vurur. Allah-u Ekber deyince, Allah'ın ﷻ hiçbir varlıkla kıyâs kabul etmeyecek bir mikyasta büyük olduğunu ilan eder. İnsanların büyük dedikleri mü'minin gözü önünde küçücük cücelere dönüşür.

Allah-u Ekber, mü'minin eşyâ ve hâdiseye bakışını değiştirir. Allah-u Ekber diyen bir mü'minin gözünde insanların, "Bankada milyarları, karada orduları, denizde donanması, havada filoları olduğundan dolayı büyük adam olarak gördükleri zatlar küçülür. Fakirliğinden dolayı küçük görülen salih mü'minler ise büyür. Mü'min, Allah-u Ekber dediğinde bütün makam ve mevkileri içine alan dünya, galaksilere ve onların ihtivâ ettiği yıldızlara nisbetle nokta hükmünde dahi değildir.

Bütün dünya, kâinat içinde bir nokta bile etmezken güçlü denilen

(543) Mü'minûn, 23/1-2.

devletler bu noktada neye tekâbül eder?! Eğer güç, insandan kaynaklansaydı Roma yıkılmaz, Firavun boğulmaz, Nemrut ibretlik sona mahkum olmazdı. Allah Teâlâ'nın ölüm hükmüne hiçbir güç karşı koyamaz.

Namazdaki duruşuyla Allah Teâlâ'nın emirlerine teslim olacağına dair söz veren bir mü'min sokakta, çarşıda münkere "dur!" der; marufa taraftar olur. Daraldığında ve yorulduğunda azığı Kur'ân ve namazdır. Bu yüzdendir ki, Allah Teâlâ Mekke'de engellenen Peygamber'ine, ﷺ

﴿اُتْلُ مَٓا اُو۫حِيَ اِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَاَقِمِ الصَّلٰوةَۜ﴾

"*Kitaptan sana vahyedilenleri oku! Ayrıca seni Rabbine bağlayan ve beşerî bütün râbıtalardan kurtaran namazı lâyıkı veçhile kıl!*"(544) buyurdu. Ancak bu buyruğu yerine getirirsek; o zaman eşyâ ve hâdiseyi görülmesi gerektiği gibi görür, okunması gerektiği gibi okuruz. Doğru görenler için Ebû Cehillerin hâkimiyetinin bir hükmü yoktur. Zira bütün bilenler üzerinde olduğu gibi bütün güç sahipleri üzerinde de Allah'ın ﷻ tasarrufu vardır.

Kıyâmı, rükûsu, secdesi ve huşûsu ile kılınan bir namaz, kulu Rabbi'ne yaklaştırır. Yakınlaşma vukû buldukça, kul münkerden uzaklaşır. Böyle bir namaz, mü'minde büyük bir değişime vesîle olur. Kavminin ileri gelenleri Hz. Şuayb عليه السلام için, "Bu iyi bir çocuktu. Sokakta yürür, putlarımıza karışmazdı. Bizse insanları aldatır, soyar, sömürürdük. O, bütün bunları görür hiçbirine sesini çıkarmazdı. Ne oldu buna ki siyasetimizi de, ticaretimizi de reddediyor?!" demişlerdi. Araştırınca bu büyük değişiminin temelinde namazı gördüler:

﴿قَالُوا يَا شُعَيْبُ اَصَلٰوتُكَ تَأْمُرُكَ اَنْ نَتْرُكَ مَا يَعْبُدُ اٰبَٓاؤُ۬نَٓا اَوْ اَنْ نَفْعَلَ ف۪ٓي
اَمْوَالِنَا مَا نَشٰٓؤُ۬اۜ اِنَّكَ لَاَنْتَ الْحَل۪يمُ الرَّش۪يدُ﴾

(544) Ankebût, 29/45.

"Kavmi ise, 'Ey Şuayb! Atalarımızın taptığı ilahlardan yahut mallarımız hususunda dilediğimizi yapmaktan vazgeçmemizi sana namazın mı emrediyor? Oysa sen uyumlu ve akıllı biriydin!' dediler."(545)

Münâfığın, İslâmiyeti getirdiği haramlardan dolayı "hayatı yaşanmaz hâle getiren bir din" olarak görmesi, mayın döşenen bir bölgeye "girilmez!" yazısı asılmasından rahatsız olan ve özgürlüğüm kısıtlandı diye bağıran adama benzer.

Namazla değişen Hz. Şuayb ﷺ, kavmine ait iş yerlerinin önünden geçerken alışverişte hile etmekle maruf olan kavminin tüccarlarına,

﴿اَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ﴾

"*Ölçü ve tartıyı adaletle tam yapın.*"(546) çağrısında bulunur, ölçüye ve tartıya riâyet etmeyi emrederdi. Onlar engel olsa da, "Sus!" dese de Hz. Şuayb ﷺ bildiklerini anlatmaya devam etti.

Bir mü'min, yaşadığı cemiyette Allah'ın ﷻ buyruklarının çiğnendiği gördüğü hâlde susuyor, hakkı söylemiyorsa namazı bir ibadet olarak değil bir âdet olarak kılıyor demektir. Yaşadıkları şehirlerde meyhânelerin, kumarhânelerin, şans oyunu mahallerinin çoğalmasına itiraz etmeyen, yetkililere bunların haram olduğunu söylemeyen ilim adamlarının da namazları hakikat değil âdettir.

İki milyarlık âlem-i İslâm'da mü'minler, sultanlar önünde hakk kelamı söyleseydi bu ümmet bugün bu hâlde olmayacaktı.

Allah Teâlâ, meleklere "Sizin bilmediklerinizi biliyorum." buyurmuştu. Bununla sanki meleklere, onların içinde meyhâne açanların da onlara karşı direnen âlimlerin de olacağını söylemektedir. Hükümdarların önünde eğilen çocuklarını görünce ellerinden tutup,

(545) Hûd, 11/87.

(546) Hûd, 11/85.

«الْعَظَمَةُ لِلّٰهِ»

"Azâmet Allah'ındır. Bir Müslüman başını ancak Allah Teâlâ'nın önünde eğer yavrum!" diyen âlim-i rabbânîler, onlara hilâfetin esasının kulluk olduğunu telkin edecek.

Acziyetini Bilmeyen Kulluğu İdrâk Edemez

Allah Teâlâ, halîfelerini aralarından seçtiği peygamberler vâsıtasıyla bilgilendirdi. Vahiyle onlara nasıl yaşayacaklarını ve cenneti nasıl kazanacaklarını öğretti.

Yeryüzündeki eşyâyı ve ona taalluk eden ilmi ilk olarak Hz. Âdem'e ﷺ öğretti. Düştüğü cennete tekrar nasıl ulaşacağını gösterdi.(547)

(547) Bkz. Bakara, 2/37.

HZ. ÂDEM'İN ﷺ İLMİ

﴿وَعَلَّمَ اٰدَمَ الْاَسْمَٓاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰٓئِكَةِ فَقَالَ اَنْبِؤُن۪ي بِاَسْمَٓاءِ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ﴾

Allah Teâlâ, Hz. Âdem'i ﷺ ta'lîm vazifesini bizzat uhdesine aldı:

﴿وَعَلَّمَ اٰدَمَ الْاَسْمَٓاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰٓئِكَةِ فَقَالَ اَنْبِؤُن۪ي بِاَسْمَٓاءِ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ﴾

"Ve Âdem'e (eşya, insan, hayvan ve melekler de dahil olmak üzere) bütün isimleri öğretti. Sonra bunları meleklere gösterip 'Hilâfete insandan daha layık olma noktasındaki sözünüzde doğru iseniz şunların isimlerini bana söyleyin' dedi."(548)

Allah Teâlâ'nın Hz. Âdem'e ﷺ öğretmesi, O'na ﷺ vahyetmesi demektir. Buna göre Hz. Âdem ﷺ, ilk insan olduğu gibi ilk peygamberdir de. Israrla "Hz. Âdem peygamber değildir." diyenler, bilerek ya da bilmeyerek materyalistlerin yalanlarını teyit etmekte, onların ekmeğine yağ sürmektedir. Zira onlara göre "Hayat bir kaosla başladı. Her şey tesadüfen oluştu. İnsan, çözüm ve çareleri kendi aklıyla zamanla buldu." Materyalistlerin iddiaları doğru olsa, ilk insan ilk peygamber olmasaydı "Ben cinleri ve insanları, başka birşey için

(548) Bakara, 2/31.

değil, sırf bana kulluk etsinler diye yarattım."(549) âyetindeki sır kaybolur, Hz. Âdem عليه السلام ve çocukları Allah'la ﷻ irtibat kuramayan, O'na ﷻ ibadet etmeyen insan yığınlarından ibaret olurdu.

﴿ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰٓئِكَةِ﴾

"Sonra bunları meleklere gösterdi."

Allah Teâlâ, meleklere arz ettiği eşyânın içinde akıllı varlıklar da olduğundan dolayı akıllılar için هُمْ zamirini kullandı. Ardından da,

﴿فَقَالَ اَنْبِـُٔونِى بِاَسْمَٓاءِ هٰٓؤُلَٓاءِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾

"Sözünüzde doğru iseniz şunların isimlerini bana söyleyin." dedi. Meleklere, "Hani kan dökecek, fesat çıkaracak birini mi halîfe yapacaksın Ya Rabbi!" demiştiniz.

﴿فَقَالَ اَنْبِـُٔونِى﴾

"Hadi gösterin bakalım, hepsi aynı mı?" dedi. İnsanların içerisinde eşkıya varsa, enbiyâ da var. Kötülerin olması, iyilerin iyiliğine zarar vermez. Bir okulun başarısı, bütün öğrencilerinin yüksek not almasıyla değil, umûmî mânada bakıldığında diğer okullardan önde olmasıyla ölçülür. Çok başarılı okullarda da kalan geçen, düşük ya da yüksek not alan öğrenciler vardır. Buradaki emir "tâ'ciz" ifade etmektedir. Şu hadis-i şerifteki emir de ta'ciz içindir:

«إنَّ أصْحابَ هذِه الصُّوَرِ يومَ القِيامَةِ يُعَذَّبُونَ، فيُقَالُ لهمْ: أحْيُوا ما خَلَقْتُمْ»

"Muhakkak ki şu ruh sahibi varlıkların resimlerini çizenlere Kıyâmet günü azâb edilecek ve kendilerine acziyetlerini izhâr etme adına, 'Tasvir ettiğiniz resimlere hayat verin de görelim!' denilecektir."(550)

(549) Zâriyat, 51/56.

(550) Buhârî, H. No: 2105.

Allah Teâlâ'nın, ruh sahibi varlıkların resimlerini çizenlere tâkatlerinin üzerindeki bu emri, onlara acziyetlerini bildirecektir. Kul, acziyetini bilince haddini de bilir. Her durumda Allah Teâlâ'ya sığınır, sıhhati de, huzuru da, selameti de O'ndan ﷻ ister.

NİÇİN CAHİLLER DEĞİL DE ÂLİMLER KİTAP OKUR?!

﴿قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَٓا اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَاۜ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَل۪يمُ الْحَك۪يمُ﴾

Bir sonraki âyet Allah Teâlâ, ilminin sınır kabul etmediğini, marifetullahın nâmütenâhi olduğunu ifade ettikten sonra melekler ne söyledi şeklindeki bir mukadder sualin cevabı şeklindedir:

﴿قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَٓا اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَاۜ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَل۪يمُ الْحَك۪يمُ﴾

"*Melekler noksanlıklarını acziyet makamında, 'Seni şanına layık olmayan her şeyden ve hükmüne itiraz etmekten tenzih ederiz! Bize öğrettiğinden başka hiçbir bilgimiz yoktur. En kâmil ilim ve hikmet sahibi şüphesiz sensin' dediler.*"(551)

Melekler, bu ifadeleriyle Allah Azze ve Celle'ye itiraz makamında değil, meselenin hakîkatini öğrenme noktasında "Yeryüzünde fesat çıkaracak ve kan dökecek birini mi halîfe olarak yaratacaksın?!" diye sorduklarını ilan etmektedirler. Melekler, bu cevaplarıyla "Ahkâm âyetlerinin çağı kapandı!" diyerek Allah Teâlâ'nın ilminde bir noksanlık olduğunu iddia eden modernistlere de hükm-ü ilâhiye nasıl teslim olunacağını göstermektedir.

Acziyet, insanı en büyük ilim makamı olan "bilmezlik kürsüsüne"

(551) Bakara, 2/32.

çıkarır. Bilmediğini bilenlerin, ilim açlığı hiç bitmez. Bu yüzden kitabı, cahiller değil de âlimler okur.

İslâm söylenen her cümlenin, verilen her fetvânın âhirette mükâfat ya da cezâ ile kıymetlendirileceğini beyân edince pek çok âlim, sualler karşısında tevakkuf etmiş, "Bilmiyorum. Araştırayım." demiştir.

Bir gün İmam-ı Mâlik Hazretleri'nin yanına Mağrib'den bir ilim heyeti gelir, sorular sorar. İmam-ı Mâlik de soruların ancak üçte birine cevap verebilir. Muhatapları, "Peygamber'in hicret ettiği yurdun müctehidi sorduğumuz soruların ancak üçte birine cevap verdi. Üçte ikisine 'لا أدري / Bilmiyorum.' dedi. Mağrib'e gidince insanlar bize soracaklar. Biz de onlara sorularımızın ancak üçte birinin cevabını verdi mi diyelim?!" şeklinde serzenişte bulununca İmam Mâlik onlara "Evet! 'Mâlik bilmiyor.' deyiniz." buyurdu.(552)

Âlimler, bilmeyenin bilmediğini itiraf etmekle kazanacağı şerefi, meleklerden öğrendi. Ulemâ, "Bilmiyorum." demeyi ilmin rüknü kabul etti. Üzerinde günlerce çalıştıkları, delillerini serdettikleri mevzularda da "En doğrusunu Allah Teâlâ bilir." dedi.

Müslümanlar,

﴿فَسْـَٔلُٓوا اَهْلَ الذِّكْرِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَۙ﴾

"*Eğer bilmiyorsanız bilgi sahibi olanlara sorun.*"(553) âyeti gereği, ulemâya sordu. Ulemâ da kitaplara müracaat etti. Ulemâ, fetvâ verirken muhataplarının selameti için kendilerini tehlikeye atmadı. Sultanların daha keyifli bir hayat yaşaması için Allah'a ﷻ ve Rasûlü'ne ﷺ muhâlefet edip kendilerini cehenneme köprü yapmadı. Fetvâ verirken her daim

(552) Muhammed Takî Osmânî, ***Usûlü'l-İftâ ve Âdâbuhu*** (Dımaşk: Dârü'l-Kalem, 2018), 29-31.

(553) Nahl, 16/43.

gözleri önünde,

«اَجْرَؤُكُمْ عَلَى الْفُتْيَا اَجْرَؤُكُمْ عَلَى النَّارْ»

"Fetvâ vermeye en cüretkâr olanlar, cehenneme girmeye en fazla cesareti olanlardır."(554) hadisi, bir serlevha hâlinde durdu. Sahâbe-i Kirâm'dan birine fetvâ sorulduğunda etrafa bakar, cevaba ehil birini gördüklerinde müsteftiyi ona gönderirlerdi.

Meleklerin, "Senin öğrettiğinden başka bizim ilmimiz yok Ya Rabbi!" şeklindeki cevabı, bize şöyle diyor: "Bütün bildikleri dünya ile sınırlı olan insan! Meleklere bak ve Rabbine karşı haddini bil. İblis gibi 'Ben de bilirim.' deme, Melekler gibi teslim ol!"

(554) ed-Dârimî, ***es-Sünen***, 1/259.

İNSAN MI ÜSTÜN MELEK Mİ?

﴿قَالَ يَٓا اٰدَمُ اَنْبِئْهُمْ بِاَسْمَٓائِهِمْۚ فَلَمَّٓا اَنْبَاَهُمْ بِاَسْمَٓائِهِمْۙ قَالَ اَلَمْ
اَقُلْ لَكُمْ اِنّ۪ٓي اَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۙ وَاَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا
كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ﴾

Âlim âbidden üstündür. Bu yüzden Allah Teâlâ, halîfe olarak sürekli ibadet hâlinde olan melekleri değil, daha âlim olan Hz. Âdem'i seçti.

﴿قَالَ يَٓا اٰدَمُ اَنْبِئْهُمْ بِاَسْمَٓائِهِمْۚ فَلَمَّٓا اَنْبَاَهُمْ بِاَسْمَٓائِهِمْۙ قَالَ اَلَمْ
اَقُلْ لَكُمْ اِنّ۪ٓي اَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۙ وَاَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا
كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ﴾

"Allah, 'Ey Âdem! Meleklerin bilmekten aciz oldukları şeylerin isimlerini kendilerine bildir.' dedi. Âdem onlara bunların isimlerini bildirince Allah şöyle buyurdu: 'Size göklerin ve yerin gizli bilgisini, onlarda olanı ve olacak olanı kesinlikle ben bilirim; yine sizin 'Yeryüzünde fesat çıkaracak ve kan dökecek birini mi halîfe olarak yaratacaksın?!' şeklinde açıkladığınızı da, 'Allah bizden daha değerli ve alim bir mahluk yaratmaz.' şeklinde gizlediğinizi de bilirim demedim mi!"(555)

İnsanda hem akıl hem nefis var. Mü'min bildikleriyle amel eder, aklı nefsine hâkim olursa melekten daha yüce makamlara ulaşır. Melek,

(555) Bakara, 2/33.

ızdırârî olarak Allah Teâlâ'ya ibadet eder. Onun isyana istidâdı da meyli de yoktur. Lakin insanın ibadeti ihtiyârîdir. Dilerse camiye, dilerse meyhâneye gider. Her ikisini de irâdesiyle ihtiyâr eder. Allah Teâlâ'ya kulluğu ihtiyâr ederse, o zaman meleklerden daha üst bir makama çıkar. Eşyânın isimlerini meleklere bildiren Hz. Âdem ﷺ, onlara muallim olur. Eğer nefsine meyleder de şeytan gibi olursa ondan daha aşağılara, aşağıların aşağısına savrulur. İnsanın aklı nefsine mağlup olursa aklı olmayan hayvandan daha aşağılara düşer.

Topraktan yaratılan insanın kimyasında Allah'ın ﷻ üflediği ruhtan[556] bir pay vardır. İnsan ruh tarafına meyledince Hz. Âdem'de ﷺ olduğu gibi meleklerden daha yüce makamlara çıkar. Ruh cânibiyle irtibatını koparıp bedene mahkum olursa, yücelerden toprağa düşer; esfel-i sâfilîne gider ki bununla hayvandan daha aşağı bir düşüklüğe sahip olur.

Melekler, insanların fesad çıkarıp kan dökeceklerini bildirdi. Lakin ibadet bağlamında kendilerinden daha üstte hiçbir varlığın olamayacağı yönündeki kanaatini içlerinde sakladı. Allah Teâlâ'nın meleklerle olan bu muhâveresi ise bize -sanki- şunu söyler: "Meleklerin de bildiği bir noktaya kadardır. Oradan ötesini onlar da bilemez. Allah Teâlâ bildirmeyince peygamber de melek de bilemez."

Allah Rasûlü, ﷺ Mescid-i Nebevî'de dâvaları ikindi namazından sonra dinler ve hüküm verirdi. Allah Teâlâ, murâd ettiği meselenin iç yüzünü Peygamberi'ne ﷺ bildirir, murâd etmediğini ise gizlerdi. Eğer her dâvanın iç yüzünü bildirseydi o zaman Allah Rasûlü ﷺ ictihât yapmaz, vahiyle bir irtibatı olmayan hâkimler ve kadılar da önlerinde bir örnek olmadığından dâvaları çözmede zorlanırlardı. "Allah Rasûlü ﷺ ümmetine örnek olsun" diye Mevlâ Teâlâ, birtakım hâdiseleri O'ndan da ﷺ gizledi. Lakin şu da bilinmeli ki, Allah Rasûlü'nün ﷺ ictihâdı,

(556) Sa'd, 38/23.

müctehidlerin ictihâdından farklıdır. Eğer Efendimiz'in ﷺ ictihatta bir zellesi olduysa, Allah Teâlâ hemen O'na ﷺ müdahale etmiştir. Tebük seferine çıkarken münâfıkların izin taleplerini kabul edince Allah Teâlâ,

﴿عَفَا اللّٰهُ عَنْكَۚ﴾

"*Allah seni affetsin.*"(557) buyurarak, ictihatta isabet etmediğini haber vermiştir. Melekler bize diyor ki: "Hz. Muhammed'e vahiy götüren Hz. Cibril (a.s.), bizim içimizde olmasına rağmen, 'Ya Rabbi! Seni tenzih ederiz! Bize öğrettiğinden başka hiçbir bilgimiz yoktur.' dedik. Peki ya siz! Ufukları, bakışları ancak gözleri ne kadar bir mesafeye gidiyorsa o kadarı gören insanlar olarak nasıl Allah'ın ﷻ Şerîatı'na kafa tutuyorsunuz? Siz de Allah Teâlâ Kur'ân-ı Kerîm'de ne bildirdiyse derin bir teslimiyetle ittiba edin ve 'Bize öğrettiğinden başka hiçbir bilgimiz yoktur. Her ne biliyorsak senin ikramındır. Akıl vermeseydin, idrâk edemez, çözüm, çare bulamazdık Ya Rabbi!' deyin."

(557) Tevbe, 9/43.

NURDA TEVAZU, ATEŞTE KİBİR VAR

﴿وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُٓوا اِلَّٓا
اِبْل۪يسَۜ اَبٰى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِر۪ينَ﴾

Hz. Âdem'in ﵇ melâike-i kirâm hazerâtına üstünlüğü zâhir olunca Allah Teâlâ, bütün meleklere bir kıble gibi Hz. Âdem'e ﵇ doğru secde etmeyi emretti:

﴿وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُٓوا اِلَّٓا اِبْل۪يسَۜ اَبٰى وَاسْتَكْبَرَ
وَكَانَ مِنَ الْكَافِر۪ينَ﴾

"Meleklere, Allah'ı ta'zîm etmek için 'Âdem'e doğru secde edin.' dediğimizde İblîs dışındakiler derhal secde ettiler; o direndi, büyüklendi ve kâfirlerden oldu."(558)

Allah Teâlâ, meleklere Hz. Âdem'e ﵇ secdeyi emrettiği vakti hatırlamaya çağırıyor. "Âdem'e secde edin!" emrine muhatap olan melekler, oldukları yerde secdeye kapandı. Kişinin Allah Teâlâ'nın huzurunda alnını tevâzuyla yere koyması demek olan secdeye sadece İblis direndi. Cennete girmekten umudunu kesen İblis, secdeden imtinâ etti. Muhlis kullara saldırdı. Nasıl hırsızlar virâneye dönen evlere değil de içerisinde mücevherler olan hânelere girerler, şeytan da küfürden vurgun yiyen kalplere değil, mü'minlerin kalbine hücum eder, vesvese verir.

(558) Bakara, 2/34.

Bu secdede, nurdan yaratılan meleklerin asliyetlerine sadâkati görürüz. Nur; yukarıdan kırıp dökmeden eve, mektebe, şehre gelir, feyiz ve bereket verir. Sabahın olduğunu bize güneşin nuru bildirir. Güneş gibi büyük bir cihazın nuru yeryüzüne gelmeden, en mühim organlarımızdan biri olan gözümüz görme vazifesini îfâ edemez. Ancak nur varsa görebilir, eşyâyı idrâk edebilir.

Şeytanın hammaddesi olan ateş göklere doğru yükselme kibri, nurda ise aşağıya doğru inme tevâzusu vardır. Nur arttıkça saadet, ateş arttıkça hararet artar. Nur kontrolden çıkınca her şey ayân beyân, ateş kontrolden çıkınca ise hak ile yeksân olur. Nur, toprağa gelen yağmur gibi yüreğe iner. Nur, hayata hayat verir.

﴿اَبٰى وَاسْتَكْبَرَ﴾

"*Şeytan imtinâ etti ve kibirlendi.*" "İstif'al" babından gelen اسْتَكْبَرَ fiili, burada mübâlağa ifade eder. Bir varlığın, belli bir noktaya kadar haddi vardır. Lakin Şeytan, o noktanın çok üzerine çıkmış ve kâfirlerden olmuştur. Şeytan, Allah Teâlâ'nın emrini reddettiğinde kendinden başka kâfir yoktu. Buna rağmen Allah Teâlâ'nın "kâfirler" diye zikretmesinin nedeni şudur ki, O'nun ﷻ ilminde yeryüzünde Şeytan'ın aldatacağı milyonlarca insanın olacağı malumdur. Bu yüzden Şeytan'ı, müstakbel kâfirler kadrosu ile beraber zikreder.

Yerlerin Göklerle İrtibat Noktasındaki İşaretler

Hz. Âdem عليه السلام kıble gibi ciheti bildirir. Melekler, Hz. Âdem عليه السلام için değil, Allah ﷻ için secde ettiler. Bir baba çocuğuna, "Namaz kıl, camiye gel!" deyince çocuk zâhirde babasının emrini, hakikatte Allah Teâlâ'nın emrini yerine getirmiş olur. Secde her ne kadar Hz. Âdem'e عليه السلام doğru olduysa da gerçekte o emri veren Allah ﷻ içindir.

Mekkeliler; Hübel, Menat gibi taşların önünde eğiliyor, onlara secde ediyorlardı. Sonra Allah Teâlâ Müslümanlara Mescid-i Harâm'a, mânanın maddeye tecelli remzi olan Kâbe'ye yönelmelerini emretti. Müşrikler, Hübel için secde ederken mü'minler Kâbe'ye doğru yöneldi. Lakin Kâbe için değil Allah ﷻ için secdeye vardılar. Kâbe, Allah Teâlâ'nın emrini îfâ noktasında aklımız, ruhumuz ve bedenimizle yöneldiğimiz yerlerin göklerle, kulların Allah'la ﷻ irtibat noktasıdır.

﴿وَلْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ﴾

"*Ve o kadîm evi (Kâbe) tavaf etsinler.*"(559) Mü'min, Kâbe etrafında döndükçe Rabbine yaklaşacağını, yaklaştıkça günahlardan arınacağını bilir. Bu yüzden Efendimiz, ﷺ

«الحَجُّ المَبْرُورُ ليس له جَزَاءٌ إلَّا الجَنَّة»

"Mebrur olan bir haccın karşılığı ancak Cennettir."(560) buyurdu. Hacc-ı Mebrûr; Kâbe-i Muazzamâ'nın etrafında dönerken selfie çekip de mahalledeki arkadaşlara göndermekle değil, kendinden geçmekle olur.

Metafta atılan her adım, bizi elest bezmine götürür. Her adımda ona yaklaşır, ruhuyla ona doğru kanatlanır Müslüman. Allah'ın Habibi'nin ﷺ tavaf ettiği yerde onun ruhâniyetini kuşanır, o aşka belenir. Mültezem'de Allah Rasûlü'nün ﷺ göğsünü ve yanağını dayadığı yere gider. Gözünden yaşlar boşalırken Hz. Ömer'i ؓ düşünür, ağlar. Bütün insanlığın kurtuluşuna vesile olan Hz. Muhammed, ﷺ O'na ؓ buyuruyor ki;

«يا عمرُ ها هنا تُسكبُ العَبَراتُ»

(559) Hac, 22/29.

(560) Buhârî, H. No: 1773; Müslim, H. No: 1349.

"Ağla Ey Ömer ağla! Burası, gözyaşıyla günahların döküldüğü yerdir."(561) Burada poz verilmez, burada arzı endâm edilmez. Hâller arz edilir. Burası Allah'la ﷻ baş başa olma yeridir. Gözyaşlarını nâdânlara göstermeyeri değildir.

Kabukta kalanlar, özden mahrum olanlar taşı tavaf ederler. Ârifler ise taştan yapılan Kâbe'nin etrafında Hakk'ı tavaf eder. Nâdânlarla ârifler arasındaki bu farkı, şu misaller üzerinden biraz daha müşahhaslaştıralım:

•

Safa-Merve

Safa ile Merve'deki taşların benzerini pek çok yerde bulmak mümkündür. Bazı şehirlerde daha büyük taş tepeleri vardır. Lakin o taş yığınları arasında bir Hâcer yürümemiştir. Mü'min, iki taş yığını olan Safa ve Merve arasında gidip gelirken Hz. Hâcer'i düşünür.

﴿رَبَّنَا اِنّ۪ٓي اَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّت۪ي بِوَادٍ غَيْرِ ذ۪ي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِۙ رَبَّنَا لِيُق۪يمُوا الصَّلٰوةَ فَاجْعَلْ اَفْـِٔدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْو۪ٓي اِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ﴾

"*Ey Rabbimiz! Ben zürriyetimden bir kısmını, senin kutsal evinin (Kâbe) yanında tarıma elverişli olmayan bir vadiye yerleştirdim. Bunu yaptım ki Rabbim, namazı kılsınlar. İnsanların gönüllerini onlara meylettir ve çeşitli ürünlerden onlara rızık ver ki şükretsinler.*"(562)

Allah Teâlâ'nın buyruğu gereği Hz. İbrâhîm, Hz. Hâcer annemizi Mekke'de bırakınca, O da "Bizi bırakıp nereye gidiyorsun?! Bizi buraya bırakmanı sana Allah mı emretti?" deyince Hz. İbrâhîm "Evet." der. Bunun üzerine Hz. Hâcer,

---

(561) Hâkim, ***el-Müstedrek***, 1/624.

(562) İbrâhîm, 14/37.

«إِذًا لاَ يُضَيِّعُنا»

“O hâlde zifiri karanlıkta, siyah taşın üzerinde, siyah karıncayı görüp de rızkını gönderen Allah Azze ve Celle, Kâbe-i Muazzama'da Hâcer'i ve oğlu İsmâîl'i ekmeksiz, susuz bırakmayacaktır.” der.(563)

Safa Merve'nin arasında say yapan mü'min, Hz. Hâcer ﵂ gibi Allah'a ﷻ söz verir ve lisânı hâliyle der ki: “Ya Rabbi! Memlekete dönüp muallim olarak okulda, mühendis olarak fabrikada, esnaf olarak işyerimde, köylü olarak bağımda, baba olarak evimde vazifeye başladığımda emirlerini tatbik etmede önüme ne kadar mâni çıkarsa çıksın durmayacak, geri dönmeyecek, mazeretler bildirmeyeceğim. Senin talimatın çevresinde burada İsmâîl'i için mücadele eden, su arayan o kadın gibi koşacağım, cihâd meydanında hervelem olacak Ya Rabbi! Son nefesime kadar Hz. Hâcer ﵂ gibi “Usandım, yoruldum, dayanamıyorum!” demeden cihâd edeceğime dair söz veriyorum Ya Rabbi!”

Hacerü'l-Esved

Hacerü'l-Esved de bir taştır. Hz. Ömer ﵁ buyurdu ki: “Ey taş! Biliyorum ki sen bir taşsın, ne bir fayda ne de zarar verebilirsin. Eğer Allah Rasûlü'nün seni öptüğünü görmeseydim, seni asla öpmezdim.”(564) Mü'min, zâhirde taştan bir binanın çevresinde tavaf eder, hakikatte ise adım adım mâveraya yürür. Taştaki sır nedir? O taş mü'mine neyi hatırlatır?

Allah Rasûlü , ﷺ

«الْحَجَرُ الأَسْوَدُ يَمِينُ اللهِ، فَمَنْ مَسَحَ يَدَهُ عَلَى الْحَجَرِ فَقَدْ بَايَعَ اللهَ أَلاَّ يَعْصِيَهُ»

---

(563) Ebû Bekr Abdürrezzâk b. Hemmâm b. Nâfi' es-San'ânî el-Himyerî Abdürrezzâk, ***el-Musannef*** (Beyrût: el-Mektebü'l-İslâmî, 1983), 5/105.

(564) Buhârî, H. No: 1597.

"Hacerü'l-Esved, yeryüzünde Allah'ın kudret eli mesâbesindedir. Kim ona mesh ederse Allah'a, ona isyan etmeyeceğine dair biat etmiş olur."(565) buyurdu.

Müslüman, tavafa başlarken ellerini kaldırır, Allah Teâlâ'nın kudretinin tecelli noktasının karşısında teslimiyetini arz eder ve "Ya Rabbi! Şu eller bundan sonra sana isyan cümlelerini yazmayacak, faizli işlem yapmayacak, küfre alkış vurmayacak." der

Cemerât

Kimi dinîni makamına, kimi âhiretini dünyasına kurban eder. Kimi de Hz. İbrâhîm ﷺ gibi en sevdiklerini Allah ﷻ yolunda kurban verir. Hz. İbrâhîm ﷺ kurban etmenin, İsmâîl ﷺ da kurban olmanın adıdır.(566) Oğlunu kurban edebilme irâdesi gösteren Hz. İbrâhîm'in ﷺ yoluna çıkan İblis'in saldırı noktalarında mü'minler, Şeytan taşlar. Mü'minler taş atarken,

«بِسْمِ اللهِ اللهُ أَكْبَرُ رَغْمًا لِلشَّيْطَانِ وَحِزْبِهِ»

"Bismillah! Şeytana ve hizbine rağmen Allah-u Ekber."(567) der.

Suretten Mânaya, Müşahhastan Mücerrede

Müslüman, bir taş olan Hacerü'l-Esved'i öper. Taştan ibaret olan Kâbe-i Muazzamâ'ya doğru secde eder. Taştan iki tepe olan Safa ve Merve arasında sa'y eder. Cemerât'ta ise taşı taşlar. Bütün bu emirleri bize veren; taştan olan Beytullah etrafında tavaf ettiren, taşlar arasında

(565) Ali b. Hüsâmiddîn b. Abdilmelik b. Kadîhân el-Müttakī el-Hindî, ***Kenzü'l-ummâl fî süneni'l-akvâl ve'l-efâl*** (Beyrût: Müessesetü'r-Risâle, 1981), 12/217.

(566) Bkz. Sâffât, 37/102.

(567) Ebû Muhammed (Ebü's-Senâ) Bedrüddîn Mahmûd b. Ahmed b. Mûsâ b. Ahmed el-Aynî, ***Umdetü'l-kârî fî şerhi Sahîhi'l-Buhârî*** (Kâhire: es-Sehhâr li't-tıba'a ve'n-neşr, 2012), 9/589.

sa'yı emreden ve taşı taşlatan Allah Azze ve Celle'dir. Mü'minler esasında taşlarken, tavaf ederken, Kâbe'ye doğru secde ederken, Safa ve Merve arasında sa'y ederken melekler, Hz. Âdem'e ﷺ karşı niçin secde ediyorsa, onun için tavafta, secdede, sa'yda ya da şeytan taşlamasındadırlar. Melekler, Hz. Âdem'e ﷺ değil, Allah'a ﷻ secde ediyorlardı. Mü'minler de taş ve şekiller etrafından örgüleşen ibadetleri Allah'ın ﷻ emridir diye yapıyor.

Hukûkullah'a Dair Üç Kimlik

Allah Teâlâ'nın emirlerine karşı, insanın üç farklı duruşu vardır. Birincisi mü'min, ikincisi isyankâr, üçüncüsü ise kâfir duruşudur. Mü'min de hakiki ve marka Müslümanı olmak üzere ikiye ayrılır. İlki inandığı gibi yaşar. İkincisi ise dinin özünden mahrumdur, ömrü boyunca kabukla meşgul olur. Âsinin imanındaki zafiyet, günah işlemesine mâni olamaz. Üçüncüsü ise imanı küfürle örter. Allah Teâlâ'nın emirleriyle alay eder. Şeytan gibi aklı ön plana çıkararak büyüklenir: "Beni ateşten, onu topraktan yarattın. Neden secde edeyim?!" der.

Biri faizin haram olduğunu bildiği hâlde, "Bu çağda faizsiz bir sistem olur mu?! Allah'ın emri bu asırda uygulanır mı?!" derse kâfir olur. Yine biri, "Emniyetin bu derece yüksek olduğu günümüzde kadınlar, evlerinden hâla niçin örtüyle çıkıyor?!" dese, bunun zımnında da örtüyü inkâr varsa kâfir olur. Fakat bir kadın, evden üzerinde tesettür olmadığı hâlde çıksa âsi, tesettürü modacılara göre değil Allah'ın ﷻ Kur'ân-ı Hakim'de emir buyurduğu gibi üzerine alırsa o zaman mutî' olur.

Melek düşünmeden, tereddüt etmeden ilâhî buyruğu yerine getirir. Üstad'ın, Efendimiz'in ﷺ emirlerini ve buyruklarını kıymetlendirirken söylediği gibi;

Sende insan ve toplum, sende temel ve bina;
Ne getirdin götürdün, bildirdinse âmennâ!..

İnsan şehveti, suyla dolu bir bardak gibidir. Nasıl tek bir damla, dolu bir bardağın taşmasına vesile olursa az bir mal, küçük bir makam iyi bir insanı Kârûnlaştırabilir. Gözümüzle gördüğümüz şu âlemde Allah'ın ﷻ tayin ettiği zamana kadar belli bir oranda mala sahip olacağını, sonrasında ise ayrılıp gideceğini unutan insanın hâlini Hz. Mevlânâ, merkebin sidiği üzerindeki saman çöpüne konan, sidiği okyanus, kendini de kaptân-ı deryâ zanneden sinek üzerinden anlatır:

"Sinek, bir merkep sidiği üstündeki saman çöpüne konmuştu. Gemiciymiş gibi büyükleniyordu. Diyordu ki, 'Ben deniz ve gemiyi kitapta okumuş, bir müddet onları düşünmüş durmuştum. İşte deniz bu, gemi bu, ben de ehliyetli ve re'y sahibi bir gemiciyim. Deniz üstünde o, direk sürüyor, yani yelken kürek gidiyor. O kadarcık birikinti onun gözünde hadsiz, payansız görünüyordu. Sineğin âlemi, görüşüne göredir. Gözü ne kadarsa denizi de o kadardır."(568)

Bir varlığın ufku, bakışındaki kuvveti kadardır. Bir pirenin görüşüyle bir kartalınki bir değildir. Bir bardak suya gözle bakınca berrak bir sıvı, mikroskopla bakınca ise mikroplar âlemi görülür. Semâya çıplak gözle bakılınca, yıldızlar küçücük olarak tezâhür eder. Gerçekte ise en küçüğü dünyadan daha büyüktür. Gözün mahdut bir varlık olarak gördüğü fezâ, gerçekte ucu bucağı belli olmayan bir varlıktır.

Mülkün gerçek sahibinin Allah Teâlâ olduğunu unutan mütekebbir, kısa zaman sonra toprağa karışacak idrarı derya, çürüyüp gidecek saman çöpünü gemi, kendini de kaptân-ı deryâ zanneden zavallıdır. Bu hâliyle kendini âleme kaptân-ı deryâ olarak tanıtan sinekten ne farkı vardır?!

---

(568) Tâhiru'l-Mevlevî, ***Şerh-u Mesnevi*** (İstanbul: Şamil Yayınları, ts.), 2/602-603.

Sineğin gemiciliğin kitabını okuduğunu söylemesi, mütekebbir insanın Kârûn gibi

﴿قَالَ اِنَّمَٓا اُو۫تيتُهُ عَلٰى عِلْمٍ عِنْد۪يۜ﴾

"*Bu servet, sahip olduğum bilgi sayesinde verildi.*"(569) demesi gibidir. "Ben çalıştım, ben kazandım, bu servetin sahibi benim!" diyen insan ölünce uyanır. Hani nerede "Ben sizin en büyük Rabbinizim."(570) diyen Firavun?! Nerede Roma, Nemrûd ve Ebû Cehîl ?! Hepsi hak ile yeksân olup gitti. Çünkü her şeyin mâliki Allah Azze ve Celle'dir.

Allah Teâlâ, makam verince insanlardan kimi Firavun olur. Para verince kimi de Kârûn... İlim verdiklerinin bir kısmı da Bel'âmlaşır.

(569) Kasas, 28/78.

(570) Nâziât, 79/24.

SÜRGÜNDEN ATA YURDUNA BİR DİRİLİŞ HİKAYESİ

﴿وَقُلْنَا يَا اٰدَمُ اسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ
شِئْتُمَاۖ وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ﴾

Suların derelerden, nehirlerden akıp denizlere ulaşması gibi insanlar da evlerden, çarşılardan, mekteplerden geçip makberden mahşere ulaşacak. Dünyada günler, geceler gibi bitecek ve âhiret, sonu gelmez gündüz gibi gelecek. Sonbaharda kuruyup tek renge dönen ormanların baharda binbir renkle donanması gibi dirilecek insan. Gündüz kaybolan yıldızlar gibi görünmeyen ölüler, mahşerde bir araya gelecek. Biraz emek, biraz alın teri, biraz ta'lîm, biraz ibadet ve çokça inâyetle hakikate ulaşmak için bu dünyaya gönderilen insan; o gün ya babası Hz. Âdem'in ﵇ ayrıldığı cennete dönecek ya da ebedî bir hüsrâna mahkum olacak.

Doğumla başlayan yürüyüşünde binbir türlü bela ile sınanan, sonunda ölüm meleği ile geldiği âleme geri döndürülen insanın sürgününün bitişidir diriliş. Cennet ise vuslattır.

Ata Yurdumuz: Cennet

İblis, cehaletine ya da inadına yenik düşüp Hz. Âdem'e ﵇ secde etmeyince cennetten kovuldu. Meleklerin uğrak yeri cennet, adeta Hz. Âdem'e ﵇ tahsis edildi. Lakin Hz. Âdem'in ﵇ Allah'ın ﷻ yeryüzünde halîfesi olmak üzere yaratılması, bu ikâmetin belli bir süreye

kadar olmasını iktizâ ediyordu. Bunun da İblis'in vesvesesi ile gerçekleşmesi, Allah'ın ﷻ kullarına, "Cenneti kaybetmenizin sebebi olan İblis, ebediyyen ondan mahrum olmanıza gerekçe olmasın" şeklindeki bir ihtarıydı:

﴿وَقُلْنَا يَٓا اٰدَمُ اسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَاۖ وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ﴾

"*'Ey Âdem! Sen ve eşin cenneti mesken edinin, orada dilediğiniz yerde rahatça cennet meyvelerinden yiyin ve şu ağaca yaklaşmayın; yoksa isyan ederek nefislerine zulmedenlerden olursunuz.' dedik.*"(571)

"Şu ağaca yaklaşmayın!" meâlindeki emir insana, "Her ne zaman ilâhî emirle İblis'in vesveseleri arasında kaldığında unutma ki; Allah Azze ve Celle'ye itaat ebedî saadeti, İblis'e icâbet ise ebedî mahrumiyeti iktizâ eder." demektedir. Bu yüzden mü'min, ilâhî çağrıya muhatap olduğunda, İblis'in vesvesesine mağlup olmanın âkıbetini düşünür ve toparlanır.

Bundan Sonra Yeni Bir Hâl Var

İnsanın ata yurdu cennetten dünyaya sürgüne gönderilmesi, Kur'ân-ı Kerim'de yedi ayrı sûrede anlatılır. Hikmeti ise Efendimiz'i ﷺ ve ümmetini teselli etmektir. Allah Teâlâ, Hz. Âdem'le عليه السلام Peygamber-i Ekber'i ﷺ şu şekilde teselli ediyor: "Şeytan neyin hak olduğunu bilmesine rağmen Allah'a ﷻ isyan etti. Ey davet yolunda kendini helak eden Peygamber! Cahillerin isyanına bakıp da mahzun olma!" Mü'minin payına düşen teselli ise şudur: "Bir işte başarısız olduğunda ya da bir yolda tökezlediğinde 'Her şey bitti!' deyip kenara çekilme. Belki de Allah Azze ve Celle, yürüdüğün yolda tökezlemeni takdir ederek sana daha güzel bir yol ilham edecek. 'Bilmiyorsun ki belki de Allah ﷻ

(571) Bakara, 2/35.

bundan sonra yeni bir durum var edecek.'[572] Bir makamı çok arzu ediyor, bir işin peşinden koşuyor, ısrarla biriyle izdivacı istiyor olabilirsin. Unutma ki Allah Teâlâ'nın rahmeti, bazen seni çok istediğin şeylerden mahrum ederek tecelli eder. Duvarın arkasını göremeyen insan, gelecekte neyin hayırlı olacağını nasıl bilebilir?! Hiçbir musibet seni ata yurdun cennete yürüyüşten alıkoymasın!"

Hangi Cennet?!

Kur'ân-ı Kerîm ata yurdu cenneti cemâliyle resmeder. Cennet âyetlerini okurken cenneti görür gibi olur insan. Yetişmek ve cenneti hak etmek için dünyaya gelen insan, uzun kıyamlarda, cihâd meydanlarında yorulduğunda oraya bakıp ayağa kalkar. Düşman cephesinde ağyar, "Her şey bitti!" dediğinde cennet aşkıyla yeni destanlar yazar Müslüman. İblis, onu yolundan alıkoymak için cennete dair şüpheler verir. Bazen de mevzuya muhatap olamayanlar "Hangi Cennet?!" tartışmasına girer.

﴿وَقُلْنَا يَٓا اٰدَمُ اسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ﴾

"Ey Âdem! Sen ve eşin cennette oturun."

Mutezile bu cennetin dünyada bir yer olduğunu iddia etmektedir. Ancak,

﴿لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَّابًاۚ﴾

"Cennette ne boş bir söz ne de yalan işitirler."[573] gibi âyetlerden hareketle bu cennetin dünyada bir yer olmadığı anlaşılmaktadır. Hz. Âdem ﷺ, dünyada bir bahçeden başka bir bahçeye değil, cennetten dünyaya inmiştir. Bu durumda, "Niçin Hz. Âdem ﷺ ebediyet yurdu olan cen-

(572) Talâk, 65/1.

(573) Nebe, 78/35; Ayrıca bkz. el-Kurtubî, ***el-Câmiu li Ahkâmi'l-Kur'ân***, 1/302.

nette ebedî kalmak için ebediyet ağacından yesin?!" şeklindeki bir suale, "Hz. Âdem (a.s.), eğer dünyada bir bahçede ise, dünyanın geçici olduğunu bildiği hâlde neden orada sonsuz yaşamak için ebediyet ağacından meyve alsın?!" şeklinde cevap verilir. Şu âyet-i kerîme de Hz. Âdem'in (a.s.) geldiği cennetin yeryüzünde herhangi bir bahçe olamayacağını resmetmektedir:

﴿اِنَّ لَكَ اَلَّا تَجُوعَ ف۪يهَا وَلَا تَعْرٰىۙ ❊ وَاَنَّكَ لَا تَظْمَؤُ۬ا ف۪يهَا وَلَا تَضْحٰى﴾

"Burada sana acıkmak da çıplak kalmak da yok. Yine burada susuzluk çekmezsin ve sıcaktan bunalmazsın."(574) Yeryüzünde insanın acıkmadığı, susamadığı, örtünme ihtiyacı hissetmediği, sıcaktan/soğuktan bunalmadığı bir yer yoktur. Tarihte de Âdemoğlunun yemek yemeden yaşayabildiği bir yer hiç olmamıştır. Bu durumda âyette bahsedilen cennetten anlaşılan, onun dünyada bir yer olmadığıdır. Hz. Âdem (a.s.), Allah Teâlâ'nın kullarını davet ettiği cennetten dünyaya, insanın yeryüzü hikâyesinin başlaması için geldi. Yer altında yer, üzerinde semâ kalmayınca insan ata yurduna dönecek.

Yasak Ağaç

Müfessirler, Hz. Âdem'in (a.s.) eşiyle birlikte yemekten nehyedildiği yasak ağacın ne olduğu noktasında ihtilâf etti.(575) Allah Teâlâ'nın yasak ağacın ne olduğunu tasrih etmemesi, onu bilmemizin hâdiseyi idrâk etmemize bir faydası olmayacağını, bilakis onunla alâkadar olurken asıl mevzudan mahrum olacağımızı gösterir. Bu yüzden yasak ağacın adının ne olduğu üzerinde durmayacağız. Burada asıl üzerinde tefekkür edilmesi gereken husus, cennette bütün nimetler helal, sadece bir ağaç haram olmasına rağmen Şeytan'ın haram olandan yemesi noktasında

---

(574) Tâhâ, 20/119.

(575) el-Kurtubî, ***el-Câmi'***, 1/306.

Hz. Âdem ﷺ ve eşine ﷺ vesvese vermesidir. Âdemoğlunun dünya imtihânı da atası Hz. Âdem'inkinden ﷺ farksızdır. Şeytan, sayısız helal nimetler içerisinde harama çağırmakta, haramı daha güzel, daha çekici göstermektedir. Aldanan kaybedecek.

Cehennem Davetiyesi Te'viller

"Şu ağaca yaklaşmayın; yoksa isyan ederek nefislerine zulmedenlerden olursunuz tehdidine rağmen Hz. Âdem ﷺ, nasıl yasak ağaçtan yedi?!" şeklindeki bir sualin cevabında insanlığı anafora savuran hâllerin izahı var: -Muhtemel ki- Hz. Âdem ﷺ, yasak ağacı, cins olarak değil de, cins içerisinde işaret edilen bir ağaç olarak te'vil etti.(576) İnsan da günaha yanlış tevillerle mahkum olur. Kimi rüşveti danışmanlık ücreti, kimi faizi enflasyon farkı, kimi mutayı nikâh, kimi yalan konuşmayı zaruret olarak te'vil edip günaha girer. Bir kısmı da girdiği günahtan bir daha çıkamaz.

(576) el-Kurtubî, ***el-Câmi'***, 1/307.

DÜŞMAN OLARAK İNİN!

﴿فَاَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَاَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا
بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِى الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ اِلَى حِينٍ﴾

Hz. Âdem عليه السلام, sürgün yeri dünyada ailesinin geçimiyle alâkadar olup ekti, dikti, çalıştı, üretti, yoruldu. Lakin bütün bunları ibadetlerini aksatmadan yaptı. Merkeze namazı koydu. Bütün ameliyeleri namaza göre tanzîm etti.

﴿فَاَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَاَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا
بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِى الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ اِلَى حِينٍ﴾

"*Şeytan cennetten o ikisinin ayağını kaydırdı da bulundukları nimet yurdundan onları çıkardı. Biz de 'Ey insan ve şeytan birbirinize düşman olarak inin dünyaya! Ecellerinizin bitimine kadar sizin için yeryüzünde kalacak bir yer ve nimetlerinden istifâde vardır.' dedik.*"(577)

Şeytan onların ayağını kaydırdı. Ağaca yaklaştılar, meyveyi aldılar. Aldandılar.

Kıyâmet'e kadar insanın keyiflenme, nimetlerden istifâde etme hakkı vardır. Mezarda ise onu bambaşka bir hayat bekliyor. Ölmeden

(577) Bakara, 2/36.

önce uyanmanın ilacı, bütün dünya lezzetlerini unutturan ölümü hatırdan çıkarmamaktır.

Bir Müslümanın cenâzesini kılarken ya da onu defnederken, "Bu da benim gibiydi. Yıllarca çalışıp bir ev aldı. Arabasının borcu henüz bitti. Yeni hayalleri vardı. Emekli oldu, tam rahat edecekken bir kalp kriziyle ayrıldı aramızdan." de ve sürgün yıllarını düşünmeyi unutma!

Şeytanın Oyunu

Kur'ân-ı Kerîm, şeytanın insanla olan münasebetini şöyle anlatır:

﴿قَالَ فَبِمَٓا اَغْوَيْتَن۪ي لَاَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَق۪يمَۙ﴾

"İblis dedi ki: Bundan böyle benim sapmama izin vermene karşılık yemin ederim ki, ben de onları saptırmak için senin doğru yolunun üstüne oturacağım."(578)

Şeytan meyhânenin yolunda, gece kulüplerinin girişinde, kilisenin önünde değil, caminin güzergâhında bekler. Zira onun baş dâvası kayanı kaydırmak değil, sırat-ı müstakimde olanı yolundan saptırmaktır. Bu yüzden Müslüman her cihetten İblis'in saldırısına uğrar. Ona âhirete dair şüpheler verir. İslâm'a muhâlif her yolu, ideolocyayı ya da hayat tarzını mü'mine güzel gösterir:

﴿ثُمَّ لَاٰتِيَنَّهُمْ مِنْ بَيْنِ اَيْد۪يهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ اَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَٓائِلِهِمْۜ وَلَا تَجِدُ اَكْثَرَهُمْ شَاكِر۪ينَ﴾

"Sonra elbette onlara âhiret noktasında şüpheler vermek, İslâm'a aykırı her meseleyi güzel göstermek için önlerinden, arkalarından, sağlarından, sollarından sokulacağım ve sen onların çoklarını iman-

---

(578) A'râf, 7/16.

dan uzaklaştıklarından dolayı şükredenlerden bulmayacaksın."(579)

Şeytan insana vesveselerle gelir. Diriliş noktasında şüpheler aşılar: "Âhiret yok, dilediğin gibi yaşa, keyif al hayattan." der. Bazen de Müslümanların içinden Bel'âmlar çıkmasına zemin hazırlar. Dünyada peşine takılanları ise âhirette ortada bırakır:

﴿وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْاَمْرُ اِنَّ اللّٰهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ فَاَخْلَفْتُكُمْۜ وَمَا كَانَ لِيَ عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ اِلَّٓا اَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لٖيۚ فَلَا تَلُومُونٖي وَلُومُٓوا اَنْفُسَكُمْۜ مَٓا اَنَا۬ بِمُصْرِخِكُمْ وَمَٓا اَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّۜ اِنّٖي كَفَرْتُ بِمَٓا اَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُۜ اِنَّ الظَّالِمٖينَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ﴾

"Allah'ın cennet ve cehenneme dair hükmü yerine getirilip Ehl-i Cennet cennete, cehennem ehli de cehenneme girdiğinde Şeytan cehennem ehline şöyle der: 'Şüphesiz Allah size dirilişe, haşra ve neşre dair gerçek bir vaadde bulunmuştu; ben de size 'Diriliş de yok, cennet de yok cehennem de yok' gibi boş bir söz verdim ama yalancı çıktım. Esasında benim sizi zorlayacak bir gücüm yoktu ki beni levm ediyorsunuz; benim yaptığım sizi vesvese ile dalâlete çağırmaktan ibaretti; siz de benim çağrıma uydunuz. O hâlde düşmanlığımdan dolayı beni kınamayın, kendinizi kınayın. Ne ben sizi azaptan kurtarabilirim ne de siz beni kurtarabilirsiniz. Ben daha önce, beni Allah'a ortak koşmanızı kabul etmemiştim. Doğrusu zalimler için elem verici bir azap vardır."(580)

İnsan tarafından, "Beni bu aldattı Ya Rabbi!" diye suçlanan Şeytan, kendini şu ifadelerle müdafaa edecek: "Benim sizin üzerinizde bir tasarrufum yoktu ki. Helal yoldan çalışan bir esnafı, kolundan tutup zorla bankaya mı götürdüm?! Camiye gireni dışarı çıkarmadım. Bilakis siz yüksek faiz oranlarına bakıp bankaya koştunuz? 'Faiz

(579) A'râf, 7/17.

(580) İbrâhîm, 14/22.

al, kumar oyna, zina yap!' diye bir dayatmam olmadı. Kafede şunun kızıyla otur nargile, sigara iç, keyif al dünyadan diye zorlamadım."

Şeytan son olarak diyecek ki: "Benim size yaptığım size çağrıda bulunmaktan ibaretti. Siz de benim çağrıma uydunuz. Ekranda, internette, sokakta, sahilde açtığım kadınlara çağrıda bulundum, onlar da bana icâbet etti. Hepsi bu kadar."

Cennet ve Kadınlar

Allah Teâlâ'nın mü'minlere mükâfat olarak hazırladığı cennete, "Arab'ın Cennet'i!" diyerek onunla alay eden tarihselci güruh, "Allah erkekler için cennette hurilerden bahsediyor lakin kadına ait bir mükâfatı da yok." demektedir. Bütün bunların, insanı cennet yürüyüşünden alıkoymaya matuf olduğunu bilen bir mü'min, şüpheleri ait olduğu yere gönderen cevabı şu âyette bulur:

﴿وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْاَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْاَعْيُنُۚ﴾

"Cennette canların istediği, gözlerin zevk aldığı her şey vardır." (581)

"Neden 'huriler' erkekler içindir?!" sualini edepten nasibi olan bir mü'min soramaz. Madem sual edilir, cevap verelim: Bir baba oğluna "Seni evlendireceğim." dese, bu çocuk için müjdedir. Aynı ifade kızı için ise utanma mevzuudur. Bu yüzden fıtratı bozulmayan bir baba, kızına "Seni bir adamla evlendireyim." diyemez. Aracılar vâsıtasıyla ona meseleyi anlatır. Çünkü erkek birini talep eder, kız ise talep olunur. Erkek için kız istemeye gidilir. Kıza ise erkek tarafı gelir; damadın yakınları kızın babasına gider "Kızına talibiz." der. Kadın talib olmaz. Kadın matluptur.

Erkek, kadına talip olduğundan Allah Azze ve Celle de cenneti anlatırken Kur'ân'da huriden bahseder. Bu mükâfat, erkeklerin ibadet

(581) Zuhrûf, 43/71.

şevkini artırır. Lakin aynı durum kadın için söz konusu olsaydı bu onlarda bir mahcubiyet sebebi olurdu. Ayrıca bu hâl, kadın için bir cazibe de oluşturmaz. Zira erkeğin şehvetinde birinci sırada kadın; kadında ise birinci sırada gezmek, alışveriş yapmak, süslenmek gibi hususiyetler vardır. Nitekim erkeklerle kızlara, "Her şey mübah olsa, hiçbir şey günah olmasa, neleri yapmayı arzu edersiniz?" diye sorulduğunda erkekler kızlarla birlikte olmayı, kızlar ise gezmek, alışveriş yapmak gibi hususları yazar.

﴿وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْاَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْاَعْيُنُۚ﴾

"*Cennette canların istediği, gözlerin zevk aldığı her şey vardır.*"(582) Bu âyet-i kerîmeye göre kadınlar, neleri arzu ediyorsa onlara cennette ulaşacaklar. Kur'ân-ı Kerîm, bu müjdeyi kadınlık fıtratını dikkate alarak ve bir mahcubiyete mahal vermeden bildirmiştir.

﴿اَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَۜ﴾

"*Yaratan bilmez olur mu?*"(583) Kadının da erkeğin de fıtrat itibariyle neyi arzu ettiğini en iyi bilen Allah Azze ve Celle, onları şehvet duydukları hususlar üzerinden ata yurdu cennete çağırmaktadır. Bu durum tarihselcilerin iddia ettiği gibi "İbadeti hem erkek hem kadın yapacak lakin mükâfatı sadece erkek alacak!" şeklinde kurgulanan bir paradoks değil, fıtrata münâsip bir ihsân-ı ilâhîdir. "Kur'ân'daki cennet, erkeklerin cenneti!" diyen tarihselciler, büyük bir çarpıtma ile İmam Mâtürîdî'nin de bu görüşte olduğunu iddia etmektedir. Bu noktada da İmam Mâtürîdî'nin söylediği(584) Ehl-i Sünnet ulemâsının görüşünden farklı değildir. O, "Allah Teâlâ'nın cennete dair

(582) Zuhrûf, 43/71.

(583) Mülk, 67/14.

(584) Ebû Mansûr Muhammed b. Muhammed b. Mahmûd el-Mâtürîdî, ***Tevîlâtü'l-Kur'ân*** (Beyrût: Darü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 2005), 8/491.

vaad ettiklerini dünya aklıyla anlayamayız. Bilmediğimiz bir hayatı, buraya kıyas ederek de idrâk edemeyiz. Kur'ân, nelerden bahsettiyse onları o kadar anlar, öyle iman ederiz." diyor.(585)

Yunus Emre'nin şu ifadeleri de -iddia edildiği gibi- cenneti ya da nimetlerini tahfif değil, Allah Teâlâ'nın rızâsı karşısında onların ikinci, üçüncü derecede bir önemi hâiz olduklarını beyândır:

Cennet dedikleri birkaç köşkle birkaç huri,
İsteyene ver sen anı, bana seni gerek seni.

Nitekim Kur'ân-ı Kerîm'in sahibi, mü'minlere altından ırmaklar akan cennetler, Adn cennetlerinde güzel meskenler ve Allah'ın ﷻ rızâsını vaad etmektedir.

﴿وَرِضْوَانٌ مِنَ اللّٰهِ اَكْبَرُ﴾

"*Allah'ın rızâsı ise hepsinden büyüktür.*"(586) Buna göre Yunus Emre'nin, "Bana seni gerek seni." şeklindeki ibaresinin mânası, "Ben bütün nimetleri kuşatan Allah'ın ﷻ rızâsına talibim." şeklindedir. İbadet; Rabbimizin emrettiği gibi kulluk edip cennete talip olmaktır. Ubûdiyet ise,

«أَنْ تَعْبُدَ اللهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ»

"Allah'a sanki onu görüyor gibi kulluk etmendir. Sen onu görmüyorsan da o seni mutlaka görmektedir."(587) şuurunda ibadet etmektir.

Ubûdiyet, ibadeti cennet için değil de Allah Azze ve Celle emrettiği için yapmaktır. Ubûdiyet, "Sen Rabb, ben de kul olduğumdan kıyâmdayım, secdedeyim." demektir. Yunus Emre'nin söylediği de budur.

---

(585) Bkz. Tevbe, 9/72.

(586) Tevbe, 9/72.

(587) Buhârî, H. No: 50.

İhtilaflara dalma, itirazlara aldanma! Atan Hz. Âdem'in ﷺ sürgününe sebep alan Şeytan, adamlarıyla sana da hücum edecek. Mahşerde siyah ve beyaz var. Beyazı burada kazanacaksın.

GÜNAHIN KİMYASINI BOZMAK: TEVBE

﴿فَتَلَقّٰٓى اٰدَمُ مِنْ رَبِّه۪ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِۜ اِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّح۪يمُ﴾

Toprağa düşen tohum gibi cennetten yeryüzüne inen insan çok zorlandı; çalıştı, terledi, acı çekti, kayıp verdi, ihanet gördü.

Tohum toprağı yarıp boy vermek için çatlar, insan da cennete dönebilmek için ayakları yarılana kadar namaz kılar, mücâdele eder. Bu mücâdele cennetin bedelidir. Kazanan dünyaya hâkim, cennete vâris olur.

Hz. Âdem'in ﷺ dünyaya düşüşü, kaybettiği cenneti hak etmek için takdir edilen ilâhî bir tasarruftu. Zellesi zâhirde bir sebeptir. Asıl olan ise Hz. Âdem'in ﷺ, Cennet'te doğmak üzere toprağa gark olmasıdır. Toprak ne O'nu ﷺ ne de çocuklarını zâyi etti. Meleklerin amelleri kaydetmesi gibi toprak da her atılan adımı vakti tamam olunca okumak üzere kaydetti:

﴿يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ اَخْبَارَهَاۙ * بِاَنَّ رَبَّكَ اَوْحٰى لَهَاۜ﴾

"O gün yer, bütün haberlerini Rabbi'nin ona vahyettiği şekilde anlatır."(588)

Mezarlık ölümde dirilişin görüldüğü mahşer, makber ise insanla Cennet arasında bir köprüdür. Tohumun topraktan çıkması gibi insan da makberden doğrulup, mahşere gelecek.

(588) Zilzâl, 99/4-5.

Dönmek İçin Olan Ayrılık

Dünyadaki Hz. Âdem'in Cennet'teki Hz. Âdem'den farkı bir dünya tecrübesinin olmasıdır. Neyi özleyeceğini, neyin hasretini çekeceğini öğrenmiştir. İslâm'ın dönüşü de böyledir. Hz. Âdem'den günümüze ara ara fetretler oldu. İnsanlar, İslâmsız bir hayatın içerisinde İslâm'ın ne büyük bir nimet olduğunu anlayınca hâkimiyeti için cihâd eder. Dönüşünde büyük bir şevkle O'na sarılır. Ayrılık, konuşmanın; uzaklık, yakınlığın kıymetini idrâk etmek içindir. Vatanın kıymeti asıl gurbette anlaşılır. Güneş doğmak için batmalıdır. Avrupa; doğuda Osmanlı'ya, batıda Endülüs'e bakıp da batışını görmeseydi rönesansı yaşayamazdı. Batı bir defa doğdu. İslâm ise on beş asırdır mevsim mevsim doğuyor. Osmanlı sonrası yaşadığımız fetretin sonundayız. Zaman batının batışına, İslâm'ın doğuşuna gebe.

Cennet'te Batıp Dünyada Doğmak

Cennet, Âdemoğlunun ana yurdudur. İnsan bütün acıları imanla, Cennet özlemiyle bastırır. Zayıf bir iman, sahibini ya ihanete ya da inkâra sürükler. Belalar, musibetler karşısında mukâvemet gösteren bir iman, antrenmanlı vücud gibidir. Soğuğa, sıcağa, savaşa, barışa karşı dayanıklıdır. Demir gibi kızdıkça işlenmeye hazır hâle gelir. Bu yüzden Hz. Âdem'den Hz. Muhammed'e peygamberler, dönem dönem büyük acılar ve ızdıraplar çekti. Yüzleri hep Allah'a dönük olduğundan bedenleri başka âlemlerde acı çekerken yürekleri bayram etti. Ehl-i dünyanın battığı şartlar O'nların doğuşuna zemin hazırladı.

Batışlar, doğuşlara gebedir. Hz. Âdem, Cennet'te batmasaydı dünyada doğabilir miydi?!

Tevbe, Günahın Kimyasına Dokunur

Günahı kim işlediyse tevbeyi de o yapmalıdır. Tevbe ancak günahı işleyen tarafından olunca makbuldür. Biri başkası adına bir günah var edemeyeceği gibi herhangi bir günahı da onun defterinden imha edemez. Ancak günahkâr istiğfâr eder, o da onun adına istiğfâr eder ya da "Allah'ım istiğfarına icâbet eyle!" diye dua eder.

Bir papazın kendi günahını silme yetkisi olmadığı gibi başkasının günahını da silme salâhiyeti yoktur. Günahı işleyecek gücü de af niyâz edecek irâdeyi de veren Allah Azze ve Celle'dir. Bu yüzden Müslüman, papazın önünde diz çöken bir Hristiyan gibi tevbe etmek için bir hocanın huzurunda eğilmez. Papazın önünde günah çıkaran, yeni günahlara da davetiye çıkarır. Zira nefis, "Madem ki günah çıkarmak bu derece basittir. O hâlde niçin kendine kayıtlar düşersin!" der. İslâm ise tevbeyi nedâmet olarak görür. Yürek yanar, göz yaşarır. Ruh bir daha dönmemek üzere günaha elveda der. Tevbe ise günahın kimyasına dokunur. Şarabın istihâleye uğrayıp sirkeye dönüşmesi gibi kimyası değişen günah da hasenata dönüşür.

Nasıl Bir Tevbe?

Hz. Âdem ﷺ, çocuklarına ibadetin nasıl yapılacağını öğrettiği gibi tevbenin de nasıl olacağını gösterdi.

﴿فَتَلَقّٰٓى اٰدَمُ مِنْ رَبِّه۪ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِؕ اِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّح۪يمُ﴾

"Âdem, Rabbinden kendileriyle amel etmek üzere bazı kelimeler aldı (bunlarla tevbe etti). Rabbi de O'nun tevbesini kabul buyurdu. Şüphesiz O, tevbeleri ziyadesiyle kabul buyuran ve rahmeti sınırsız olandır."(589)

---

(589) Bakara, 2/37.

Hz. Âdem ﷺ, yaklaşması yasaklanan meyveden yiyince tarif edemeyecek bir pişmanlıkla nâdim oldu. Şartlarına riâyet edip Cennet'e geri dönmek üzere dünya sürgününe gönderildi. Dönmek için çare aradı. Sultanın kapısında bekleyen geda gibi affını niyâz etti.

"Amel etmek üzere aldı, istikbal etti." mânalarına gelen تَلَقّٰى fiilinde "intizâr etme" hâli var. İnsan nasıl sevdiği bir yolcuyu yollara çıkıp intizâr ediyorsa, Hz. Âdem de ﷺ tevbesinin kabulünü intizâr etti. Rabbine, O'ndan öğrendiği kelimelerle yalvardı:

﴿قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَٓا اَنْفُسَنَا وَاِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾

"*Dediler ki: Ey Rabbimiz! Biz kendimize zulmettik. Eğer bizi bağışlamaz, bize acımazsan mutlaka ziyan edenlerden oluruz!*"(590) Sürgün yeri olan şu dünyadan Allah'a ﷻ dönüş hazırlığında olan kullar, bu kelimeleri hiç ihmal etmemeli. Tevbe icâbeti celb eder. Hz. Âdem'in ﷺ içinde tekrar Cennet'e dönebileceğine dair bir umudu vardı. Allah Teâlâ yolu açınca hemen tevbe etti, kelimeler dilinin evrâdı oldu.

﴿اِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾

"*Şüphesiz O, tevbeleri kabul buyuran ve rahmeti sınırsız olandır.*"(591) âyet-i kerîmesi, cümle-i ta'lîliyye olup, Allah Teâlâ'nın niçin Hz. Âdem'in ﷺ tevbesini kabul ettiğini bildirmektedir. Müslüman yerin altında, zindanda, sokakta, nerede yalvarırsa yalvarsın tevvâb olan Allah Teâlâ onu işitir ve icabet eder.

Bakara Suresi'nin 37. âyet-i kerîmesi, Hz. Âdem'in ﷺ peygamberliğine de delâlet eder. Allah Teâlâ'nın O'nunla iletişimi var ve O'na birtakım kelimeleri haber veriyorsa bu vahiydir. Buna göre Hz. Âdem ﷺ da peygamberdir. Materyalizmanın yalanlarını te'yid edebilme adına

---

(590) A'râf, 7/23.

(591) Bakara, 2/37.

buna itiraz edenler "İlk insanın yaratılma gâyesi yoktur." demektedir. Eğer Hz. Âdem ﷺ peygamber olmamış olsaydı, insanlar yaratılış gayesini kimden öğreneceklerdi?! İçeriden gördüğümüz bu itirazların hep bir arka planı vardır. Orada müsteşrikler yazar, sonr ada kendi yalanlarıyla Müslümanların karşılarına çıkarlar. Ama mü'minler onlara kanmaz.

Hz. Âdem'in ﷺ Tevbesinde İnsanlık İçin Umut Var

Tevbe, umuttur. Allah ﷻ var ve her şeye kâdir olduğuna göre madde ve mâna planında umutsuzluk yoktur. Ebâbil madde planında kuşatılmış olan mü'minler için bir umuttur. Mûcize bir umuttur. Hz. İbrâhîm'in ﷺ ateşte yanmaması, Hz. Mûsâ'nın ﷺ asâsıyla denizin yarılması, insanlar "Her şey bitti!" deyince her şeyin yeniden başlayacağını gösterir.

Müslümanlar zaafa düşünce batıl hâkimiyeti ele alır, hakkın hâkimiyetinde bir fetret olur. Sonra Allah Teâlâ bir peygamber gönderir, tebliği, daveti ve Allah'ın Rasûlü ﷺ olduğunun şâhidi mûcizelerle fetret sona erer. Allah'ın ﷻ kudreti karşısında batılın Firavun gibi en güçlü isimleriyle en zayıflarının helak olmaları arasında bir fark yoktur.

Günümüzde Müslümanlar, madde ve mâna planında büyük bir kuşatılma altındadır. Allah Teâlâ, bize "Tevvâb" olduğunu haber vererek hem umut veriyor hem de hedef gösteriyor.

Hz. Âdem ﷺ Cennet'ten dünyaya gelir. Allah Teâlâ, O'na ﷺ hem dünyayı nasıl imar edeceğini hem de hangi amellerle ve dualarla cennete döneceğini öğretir.

Allah Teâlâ; Hz. Âdem'e ﷺ, eşine ﷺ ve Şeytan'a şöyle hitap etmektedir:

﴿اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ﴾

"*Birbirinize düşman olmak üzere inin!*"(592) Ardından gelen âyet-i kerîme de, "Adem Rabbinden bazı kelimeler aldı (bunlarla tevbe etti); Rabbi de O'nun tevbesini kabul etti."(593) buyurduktan sonra

﴿اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا﴾

"*Oradan hepiniz inin!*"(594) talimatını vermektedir. Buna göre birinci "İnin!" hitabından sonra Hz. Âdem ﷺ Cennet'te tevbe etti, Allah Teâlâ tevbesine icâbet buyurdu. İkinci "İnin!" hitabında ise dünyaya tevbesi kabul edilmiş bir kul olarak indi. "اهْبِطُوا / ininiz." şeklinde emrin birincisi tevbeden öncesine, ikincisi ise tevbeden sonrasına şâmildir. Ya da talimat verenin muhatabına yönelik "Kalk, kalk!" şeklindeki hitabında olduğu gibi burada da tekid vardır.(595)

Hz. Âdem ﷺ, zellesinden hemen sonra tevbe ediyor ardından ise aff-ı ilâhî devreye giriyor. Tevbe zelleyi oracıkta mahvediyor. Hz. Âdem'in ﷺ tevbesinde insanlık için umut vardır. Müslüman herhangi bir krizde; "Artık bunun altından kalkamayız!" şeklinde ye'se düşmez. Rabbinin Tevvâb olduğunu bilen bir mü'minin dünyasında umutsuzluk olmaz.

İnsanlar sulh ve selamet, sıhhat ve nimet içerisinde iken hep aynıdır. Farklılıklar bela ve musibet anında ortaya çıkar. Mü'min musibet vaktinde de ayakta kalır, ders çıkarır, ibret alır, her şey yıkıldıktan sonra da hiçbir şey olmamış gibi yeniden "BİSMİLLAH" der. Hz.

---

(592) Bakara, 2/36.

(593) Bakara, 2/37.

(594) Bakara, 2/38.

(595) el-Kurtubî, ***el-Câmi***, 1/307.

Âdem ﷺ gibi Cennet'i kaybettikten sonra onu yeniden kazanmak için mücadeleye başlar.

﴿اِنَّهُ لَا يَا۬يْـَٔسُ مِنْ رَوْحِ اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ﴾

"Çünkü inkâr edenlerden başkası Allah'ın rahmetinden ümit kesmez!"(596)

Mü'minler, Hz. Âdem'inki ﷺ gibi bir nedâmetle Rablerine ilticâ ederlerse Allah Teâlâ tevbelerine icâbet eder. İblis, Cennet'te Hz. Âdem'in ﷺ aşk ve vecd dünyasını nasıl kuşattıysa, şeytanın adamları da Müslümanları ekranlarda, sokaklarda, eğlence merkezlerinde kuşatma altında aldı. Kuşatma ne kadar derin olursa olsun İslâm var, tevbe var, umut var.

Yepyeni Bir Hayat

Müslüman, umudunu kaybedemez! "Ne Allah'ın rahmetine muhatap olabilecek kuvvette imanımız ne de tevbemiz var. Bundan sonra nusret-i ilâhî gelmez. İslâm nizâmını bir daha dünyaya hâkim kılamayız." demez! İmanın olduğu yerde umut bitmez.

Müslüman, umuduyla ve Rabbine teslimiyetiyle vardır. Tevbe, ona bir anda yepyeni bir hayatın başlayabileceğini müjdeler. Bu yüzden atını alanlar yolunu alamaz, kalemini çalanlar fikrine pranga vuramaz, kürsüsünü kıranlar sözüne perde olamaz. Bilir ki, bütün hesapların üzerinde Allah Azze ve Celle'nin hesabı vardır. Lakin günah işlediğine kâni olmayan tevbeyle yenilenemez. Cennet'i kaybettiğini bilmeyen bulmak için ter dökmez. Hz. Âdem'in ﷺ dünya hayatı, kaybettiği cenneti aramak ve ona ulaştıracak amelleri yapmakla geçti. Dünyevileşerek evi, aileyi, gençliği kaybeden Müslümanlar; neyi, nerede, nasıl yitirdiklerini anlamadan, kaybettiklerini bulamazlar.

---

(596) Yûsuf, 12/87.

Müslüman ölürken yeniden doğar. Çünkü ölümle kaybettiği Cennet'e ulaşır. İnsanın geldiği toprağa dönmesi aslına rücû etmesidir. Yeniden dirilmek için ölür mü'min. Ölümle cennetlik insan geri döner. Kalbi ölenler ise yaşarken çürür. Müslüman toprakta dirilir. Bu yüzden ölüm düğün gecesidir onun için.

Tevbe Günahı Yakıp Kül Etmektir

Tevbe büyük bir umutla Allah Azze ve Celle'ye yönelmek, günahları bir daha ne aynısıyla ne de benzeriyle yapmamak üzere yakıp kül etmektir. Tevbenin ufkundaki umut, boğazına kadar günaha batan kula büyük bir şevk verir; aracılara baş vurmadan, sekreterlere kabul dilekçeleri arz etmeden Huzur-u İlâhî'de "Beni affet Allah'ım!" diye yalvarır.

Her nevi günahı irtikâb ederek kendilerine suikast düzenleyen kullara tevbe noktasında şu âyet hem umut hem cesaret verir:

﴿قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ اَسْرَفُوا عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللّٰهِۜ اِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًاۜ اِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾

"De ki (Allah şöyle buyuruyor): 'Ey kendi aleyhlerine olarak mâsiyette haddi aşan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Allah dilerse rahmetiyle -şirkten başka- bütün günahları bağışlar. Doğrusu o çok bağışlayıcı, çok merhametlidir."(597)

Müslüman imanla tevbe arasındaki münâsebeti doğru kuramazsa günahın sorumluluğu onu eritir, zamanla vesveseye mahkum olur. İslâmsız bir hayatı yaşarken bir kafede bir kızla göz göze gelen, oturup muhabbet eden bir genç, daha sonra tevbe edip İslâm'a yönelince o günah içinde her gün büyür. Günahtan kurtulur, lakin sonra

---

(597) Zümer, 39/53.

evhâmın etkisiyle ürettiği "mevhum günah"a gark olur. Bir hoca bulduğunda, "Hocam bir sokakta yürürken elim bir kadına değmiş olabilir. Yanlışlıkla da olsa bir kadına bakmış olabilirim. Ya da gençlik yıllarımdaki benzer bir ameliyeden dolayı mesul olur muyum?! Allah Teâlâ beni affeder mi? Nice gecedir gözlerime uyku girmiyor. Ne yapayım?" gibi sorular sorar. Bu yüzden Allah Azze ve Celle, affa davet ettiği günahkârları, "Benim kullarım" diyerek kendine izâfe eder. Allah'ın ﷻ rahmetinin bir tecellisi olarak yaratılan, sonra mâsiyete dalıp o rahmetten uzaklaşan insan baba ocağına, ana kucağına çağrılan âsi bir evlat gibi ilâhî rahmete davet edilir.

Hz. Yûsuf'un عليه السلام Dünyasında Milletin ve Devletin Dirilişi

İslâm'ın şahsında devletleştiği Hz. Yûsuf عليه السلام, insanlığa takva ve sabırla zafere ulaşmanın; O'na عليه السلام ihanet ettikten sonra Hakk'a yönelen kardeşleri ise tevbeyle selamete ermenin yol haritasını verir.

Kuyudan zindana kadar çekilen çile, Hz. Yûsuf'u عليه السلام tebâsına çile çektirmeyen bir devlet yapısını tesis etmeye hazırlar.

Hz. Yûsuf'a عليه السلام en yakın olanlar, en uzaktakilerden daha büyük düşmanlık yaparak O'nu عليه السلام kuyuya atarlar:

﴿فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهٖ وَاَجْمَعُوٓا اَنْ يَجْعَلُوهُ فٖى غَيَابَتِ الْجُبِّۚ وَاَوْحَيْنَٓا اِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِاَمْرِهِمْ هٰذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾

"O'nu ittifakla kuyuya atmaya karar verince götürüp (kör) kuyunun dibine attılar. Onlar farkında değilken biz de Yûsuf'a 'Kardeşlerine bu yaptıklarını elbet bir gün haber vereceksin.' diye vahyettik."(598)

Düşman dışarda olursa kardeşler aynı safta toplanır. İçerde olursa Yûsuflar ihanete uğrar, evlerinden mahrum olur. Son İslâm Devleti

---

(598) Yûsuf, 12/15.

Osmanlı önce içerde yıkıldı. Kardeş kardeşi yalnız bıraktı, kör kuyuya attı. Küresel güçler, Devlet-i Aliyye dahilinde yaşayan ırkları farklı lakin milletleri aynı olan Müslümanlara, "Sizin ırklarınız aynı değil! Neden ırkınıza dayalı bir devlet kurmuyor, Osmanlı'nın çatısı altında yaşıyorsunuz?!" dedi. Onların bu söylemini reddedenler de oldu, kananlar da. Kardeşlerinin Şeytan'a aldanıp Hz. Yûsuf'u ﵇ kuyuya atması gibi kardeş kardeşe ihanet etti ve işgalci İngiliz'i "büyük kurtarıcı!" diye elleri çatlayıncaya kadar alkışlayanlar oldu. Osmanlı askerini tuzağa düşürüp üzerine benzin döküp yakan İngiliz'e, Müslüman dost olur mu?! Şeytan'ın dâvasına hizmet edecek devletçikleri kurma adına kardeş kardeşe düşman oldu. Bütün bunlar dünya devletini yıkmak, dünyacı devletçikler kurmak için yapıldı.

Allah Rasûlü ﷺ, farklı ırklara mensup olan sahâbeyi millet yaptı. O'nları içine düştüğü cahiliye anaforundan çıkardı. İslâm millet yapısını korumayı tembihledi. Eğer bunu yapamazlarsa yeniden kör kuyulara düşeceklerini onlara haber verdi:

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ اَوْلِيَٓاءُ بَعْضٍۜ اِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِى الْاَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌۜ﴾

"İnkâr edenler, Müslümanlara karşı savaşta birbirlerinin yakın ve yardımcılarıdır. İlişkilerinizi kardeşlik ve dostluk temeli üzerine inşa etmezseniz yeryüzünde bir fitne ve büyük bir bozulma olur."(599)

Kâfirler, birbirinin dostu olmalarının bir tezâhürü olarak NATO'yu, BM'yi kurdu. Hilâfet-i İslâmiyye'yi kaybeden Müslümanları, kendilerine karşı bir birlik kurmamaları için elleri kolları bağlı bir hâlde BM'ye dahil ettiler. Çoğunluğunu Müslümanların teşkil ettiği onlarca devletin tamamı, BM'de veto hakkına sahip beş devletten biri kadar

(599) Enfâl, 8/73.

söz sahibi değildir. Çünkü NATO da BM de kendi halklarını korumak için kuruldu.

Müslümanlar olarak yeniden dost olup kucaklaşamazsak Yûsuflar kuyulara atılır, yeryüzünde büyük bir fitne olur. Oldu da. Çünkü mü'minler, Allah Teâlâ'nın dostluk çağrılarına kulak vermedi. "İşittik ve itaat ettik."(600) yerine "İşittik ve isyan ettik."(601) dediler. Mağlubiyet anında kardeşinin imdad çığlıklarını duymadı. Müslümanlar, "ol" deyince olduracak, mağlubiyeti zafere çevirecek Allah Azze ve Celle'nin şu çağrısına muhatab olacak bir iradeyi kuşanamadı:

﴿وَاَطِيعُوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا
اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصَّابِرِينَۚ﴾

"*Cihâd emrini yerine getirme noktasında Allah*'a *ve Rasûlü'ne itaat edin. Birbirinize düşmeyin. Sonra içinize korku düşer ve kuvvetiniz/devletiniz elden gider. Sabredin! Kuşkusuz Allah sabredenlerle beraberdir.*"(602)

Müslüman, ırkçılık tohumu ekerek ümmeti bölen, parçalayan sonra da Bilâd-ı İslâm'ı işgal eden müstevlilere ve onların ideolocyalarına aşık oldu. Oysa kurduğu ümmet yapısının en baş hasmının kavmiyetçilik olduğunu bilen Allah Rasûlü ﷺ, ırkçılık yapanın kendisine aidiyetini reddetmişti:

«لَيْسَ مِنَّا مَنْ دَعَا إِلَى عَصَبِيَّةٍ، وَلَيْسَ مِنَّا مَنْ قَاتَلَ عَلَى عَصَبِيَّةٍ،
وَلَيْسَ مِنَّا مَنْ مَاتَ عَلَى عَصَبِيَّةٍ»

"Irkçılığa çağıran bizden değildir. Irkçılık dâvası uğruna savaşan bizden değildir. Irkçılık dâvası uğruna ölen de bizden değildir."(603)

(600) Bakara, 2/286.

(601) Bakara, 2/93.

(602) Enfâl, 8/46.

(603) Ebû Dâvûd, H. No: 5121.

Saadeti, İslâm'ın millet yapısını parçalamada arayan çağın Müslümanlarının üzerine korku bulutları çöktü. Üç yüz on üç kişiyle Bedir'de destân yazanlar, iki milyarlık bir yekûnla bir mağlubiyetten diğerine savruldu. Çünkü ihanette kazanan taraf olmaz. Hainler, rollerini tamamlayınca oyunu kuranlar tarafından tasfiye edilirler. İngiliz ya da Fransızla iş birliği yapıp Yüce Devlet'e karşı savaş açanlar, zahirde kazansa da hakikatte kaybetti.

İhanetin Sonu

Kardeşlerinin ihanetine uğrayıp kuyuya atılan Hz. Yûsuf عليه السلام, sahipsizliğin getirdiği yalnızlıkla köle oldu.

﴿وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍۚ﴾

"*Onu yok pahasına, birkaç dirheme sattılar.*"(604)

Hz. Yûsuf عليه السلام, peygamberin oğluydu. Vahyin terbiyesiyle yetişmişti. İslâm'ı devletleştirecek irâdeye muhataptı. Ne var ki kardeşlerinin ihanetine uğradıktan sonra köleleştirildi, pazarlarda satıldı. Nâdânlar için ederi birkaç kuruş olan Hz. Yûsuf عليه السلام babası için o derece değerliydi ki, Hz. Ya'kûb عليه السلام O'na عليه السلام ağlaya ağlaya gözlerini kaybetti.

İhânete uğrayan çağın Yûsuflarının, batılıların evlerinde beslediği köpekler kadar kıymeti yoktur! Kıtalar ötesinden özel uçaklarla köpeklere mama getirilen bir dünyada, Müslümanların çocukları soğuktan ve açlıktan ölmekte. Yüz yıl önce bölünerek ırklara, boylara dayalı devletler kurarak daha müreffeh bir hayat yaşayacağına inananların torunları bir acı bitmeden diğerine maruz kalıyor. Neleri terk etmek bizi köle pazarına düşürdüyse ancak yeniden onlara sahip olarak kurtulabiliriz. Lakin uyanıp da çaremize sarılmayalım diye bize tuzaklar kuruyorlar.

(604) Yûsuf, 12/20.

Aklın Uyanışı Vahiyledir

Akıl, vahye muhatap olmadan, Hakk'a kullukla insana kölelik arasındaki farkı idrâk edemez. Etse de gereğini yapamaz. Aklın uyanışı vahiyledir. Kur'ân-ı Kerîm'in diriltici solukları, ruh için sabah ezanı gibidir. Bu ümmetin köleliğini ebedîleştirmek için çalışanlar, gençliğin diriltici ezanlara muhatap olmaması için yazıyor, çiziyor, oynuyorlar. Önce gençleri, batılı adamın üstün olduğuna inandırdılar. Sonra yüzünü nefsine dönen gençlere, o batılı adamın yaşam tarzını dayattılar. Saçını Avrupalı gibi tıraş eden, onun gibi giyinen, onun gibi eğlenen, dans eden bir nesil inşa ettiler. Oysa doğuda Osmanlı'ya, batıda Endülüs'e bakıp eriyişini gören Avrupa, Müslümanlara talebe olarak toparlanmıştı. İslâm'ın varlık sebebi olduğunu idrâk etmede zafiyet içerisine giren Müslümanlar, Batı'nın ona bakarak doğduğundan gafil bir hâlde kilise uygarlığına hayran oldu. Şekerden zehir yapan akrep gibi onlar da İslâm'dan beslenerek doğdu. Biz ise onun madden doğuşu yerine ahlâken batışına bakarak hem kendimizi hem de hakîkatimizi kaybettik. Ne kaybedişimizden ne de kayboluşumuzdan ibret alabildik. Durması gereken yeri kaybeden bakması gerektiği gibi bakamaz. Hasan'a yukardan bakan Hans'a hayran olur.

İhânet, Yûsufları itibarsızlaştırdı. Petrol için çıkan savaşlarda bir pazar yerine düşen bombayla onlarca Hasan'ın ölmesi, bir köpek ölüsü kadar haber olmadı ne doğuda ne batıda.

En Zor İmtihân

Özel harekat birliklerinin eğitimi ağır olur. İslâm, Hz. Yûsuf'da ﷺ devletleşecek, her çeşit insanı ihâta edecekti. Cemiyetin farklı noktalarında hem erkekler hem de kadınlarla sınandı. Hz. Yûsuf ﷺ köle pazarından Aziz'in evine geldi. İtibar gördü. Sonra büyük bir imtihâna tabi oldu. Kardeşlerinin kuşatmasından daha zordu

kadının kuşatması. İlkinde ölürse şehitlik, ikincisinde ise büyük bir mâsiyet vardı:

﴿وَرَاوَدَتْهُ الَّت۪ي هُوَ ف۪ي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِه۪ وَغَلَّقَتِ الْاَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَؕ قَالَ مَعَاذَ اللّٰهِ اِنَّهُ رَبّ۪ٓي اَحْسَنَ مَثْوَايَؕ اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ﴾

"Evinde bulunduğu kadın, onunla birlikte olmak istedi. Kapıları iyice kapattı ve 'haydi gel!' dedi. O da 'Hâşâ, Allah'a sığınırım! Kocan benim velînimetimdir, bana iyilik edip evini açtı. Gerçek şu ki zalimler iflah olmaz!' dedi."(605)

Bazı müfessirlere göre Allah Azze ve Celle'nin lütfuyla babasını gördü. Önünde diz çöktüğü anları hatırladı. Bir beşer olarak, kadına meyletmesine imanı engel oldu. Kapıları kapatıp "haydi gel!" diyen Züleyha'nın çağrısına değil, vicdanına kulak verdi ve hemen kapıya doğru koşmaya başladı. Nadirattan bir hâdise olarak bir genç bir kadından kaçtı. Gömleği arkadan yırtıldı Hz. Yûsuf'un ﷺ.

Her çağın, gençliğe, "Haydi gel!" diyen ayrı bir tuzağı vardır. Biz uyanmayalım diye İblis'in adamları, her gün ayrı bir masalla sahneye çıkıyor. Biliyorlar ki, gençlik uyanınca bütün Müslümanlar uyanacak. Uyanmak kadar uyandırmak da mühimdir. Üç yüz on üç kişiyle destan yazanlar, uyandıklarında bir milyar sekiz yüz milyonla tarihin akışını değiştirecektir.

Mü'min, tuzaklar karşısında imanı ve tevekkülüyle ayakta durur. Bu yüzden Hz. Yûsuf ﷺ da kadınların tuzağına karşı Rabbine ilticâ eder:

﴿وَاِلَّا تَصْرِفْ عَنّ۪ي كَيْدَهُنَّ اَصْبُ اِلَيْهِنَّ وَاَكُنْ مِنَ الْجَاهِل۪ينَ﴾

"Eğer onların bana kurdukları tuzağı boşa çıkarmazsan, korkarım ki,

(605) Yûsuf, 12/23.

onlara meyleder ve cahillerden olurum!" dedi.(606)

İnsan yalnız başına bir hiçtir. Rabbiyle birlikte olunca olmazları olur hâle getirir. Kulun acziyetini itiraf etmesinde, Rabbinin azâmetini ilan vardır. O zaman Allah Teâlâ duasına icâbet eder:

﴿فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾

"*Rabbi, O'nun duasını kabul etti ve kadınların tuzağına düşürmedi. Şüphesiz O, her şeyi işitir, pek iyi bilir.*"(607)

Hz. Yûsuf (a.s.) hayatıyla, duruşuyla Rabbinin emirlerine icâbet etti. Allah (c.c.) da en zor vaktinde Hz. Yûsuf'u (a.s.) kurtardı. Mısır aristokrasisinin kadınları, güzelliklerinin Hz. Yûsuf'un (a.s.) imanı karşısında bir kıymet ifade etmediğini gördü. Çağın Yûsufları da Allah Azze ve Celle'nin kadınlara dair ahkâmına riâyet eder, mahremiyeti korur, gözlerine sahip çıkarlarsa, onlar da korunacaktır.

Hz. Yûsuf'un (a.s.) Rabbine sığınma hâli insanlığa, "Kendine güvenme! Allah Teâlâ'ya sığınmadan şehvet tuzaklarından iffetini koruyamazsın!" der. Peygamberin Rabbine ilticâsı, sürekli teyakkuzda olmamız gerektiğini tembih eder. Lakin Müslümanlar sığınmayı da teyakkuz hâlinde olmayı da unuttu. Gözler haramla yırtıldı. Ayaklar nice haram karargâhına gitti.

Müslüman ölünce yürüdüğü yollar, ayak bastığı mekanlar, namaz kıldığı seccadeler, "Buralarda namaz kıldı, dua etti." diye ağlar. Çağın Müslümanlarının ardından ise yer gök şahit oldukları günahlardan dolayı ağlamakta. İletişim vâsıtası olan telefondan, ilme daha kolay ulaşmak için aldığı bilgisayara kadar nasıl da karmaşık bir ağın içine düştü modern çağ insanı.

---

(606) Yûsuf, 12/33.

(607) Yûsuf, 12/34.

İslâm'ı devlet çapında neşir vazifesini üstlenecek Hz. Yûsuf'un عليه السلام mücâdelesinde iffet, kümbetler arasında yükselen kubbe-i hadrâ gibidir. Müslümanlar, devletleşme yolunda iffeti varlık sebebi olarak görmeli. Hz. Yûsuf'un عليه السلام yolundan yürümeyen, şehvete Yûsufça meydan okumayan, Yûsuf'un عليه السلام nâil olduklarına vasıl olmaz.

Bu noktada İbn Atâullah el-İskenderî şöyle der;

«رُبَّ مَعْصِيَةٍ أَوْرَثَتْ ذُلًّا وَانْكِسَارًا خَيْرٌ مِنْ طَاعَةٍ أَوْرَثَتْ عِزًّا وَافْتِخَارًا»

"İnsanı alçak gönüllülüğe ve kendisini hakîr görmeye sevk eden nice günah var ki, büyüklük ve gururlanma duygusu veren ibadetten daha hayırlıdır."(608)

Tevâzu, kulun Rabbi huzurunda bir hiç olduğunu itiraf etmesidir. Hiçliğe ermeyen "hep İslâm" diyemez, hepliğe de ulaşamaz. Tevâzu kapısından içeriye girebilmek çetinler çetini bir iştir.

Ye'se Düşüp Kenara Çekilme

Hz. Yûsuf عليه السلام, iffetli bir hayat yaşamanın bedelini zindanla ödedi. Lakin orada ye'se düşüp kenara çekilmedi. Zindan arkadaşlarının rüyalarını te'vil etti. Bununla davetçilere şu iki hususu hatırlattı: Birincisi, zindanda olmak iyilik yapmaya mâni değildir. İkincisi, muhatapların derdiyle alâkadar olduktan sonra onlara dâva anlatılabilir. Hz. Yûsuf عليه السلام da muhataplarının önce rüyalarını te'vil etti. Sonra,

﴿يَا صَاحِبَيِ السِّجْنِ ءَاَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ اَمِ اللّٰهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ﴾

"*Ey Hapishâne Arkadaşlarım! Çeşit çeşit tanrılar mı, yoksa gücüne karşı durulamaz olan bir tek Allah mı (inanıp bağlanmak için) daha iyi?*"(609) dedi.

(608) Ebü'l-Abbâs (Ebü'l-Fazl) Tâcüddîn Ahmed b. Muhammed b. Abdilkerîm b. Atâillâh eş-Şâzelî el-İskenderî, ***Unvânü't-tevfîk fî âdâbi't-tarîk*** (Beyrût: Dârü'l-Kitabi'n-Nefîs, 1408), 1/211.

(609) Yûsuf, 12/39

Hz. Yûsuf ﷺ, Züleyha'nın karşısında da zindanda da "Allah-u Ekber" dedi. İşgalciler, işbirlikçileri ile birlikte Bilâd-ı İslâm'ı şarktan garba zindan yerine çevirdiler. Her yerde ağlayan mazlumlar, anneler, kadınlar var. Allah'ın ﷻ hükümlerinin uygulandığı bir ülke yok. Müslümanlar bu hâllerine bakıp kenara çekilmeyecek; en zor zamanlarda da tebliği en önemli vazife addedecekler.

Kumar aletleri ve internet oyunları, çağımız insanının modern zindanlarıdır. Bunların içine düşenin bir daha kurtulması nadirâttandır. İnsanları bunlar vâsıtasıyla soyuyorlar. Akşama kadar çalışan bir baba yevmiyesini, helva, ekmek parasını piyangoya yatırıyor. On binlerce garibin "Ya çıkarsa?!" diyerek verdiği para birkaç kişinin oluyor.

Davetçiler aklıyla, ruhuyla, hayat tarzıyla mâsiyet zindanlarına düşen gençlere Hz. Yûsuf ﷺ gibi yaklaşmalı. Meselelerini çözdükten sonra onları tevhîde davet etmeli. Modern çağın zindanları Hz. Yûsuf'un ﷺ hapsedildiği zindandan daha tehlikelidir. Zira ilkine düşen zindanı medreseye çevirip insanların hidayetine vesile olmakta, ikincisine düşenler ise hem kendilerini hem de Cennetlerini kaybetme tehlikesi ile karşı karşıya kalmaktadır.

Sen kurtulduysan arkadaşını da kurtar. Ümmete umut ol. "Bu karanlık gecelerin sabahı yok mu?" diyen annelerin çocuklarına imdat et. Oryantalistlerin gündemine mahkum olma!

İnsanların modern çağ zindanından kurtulması, kavlî dua gibi fiilî duayı da iktizâ eder. Mahpusların dünyalarına inmeden, dertlerine çare olmadan, dâvaya muhatap olmalarını temin edemeyiz. Veren hükmeder. Sokaklarda Cennet'e çağıran mürebbîler olmalı. Her imam mahallesinin mürşididir. Lakin imam, İslâm'ı camiye hapsederse mahallenin iflasına seyirci olur.

En Onurlu Duruş

Hz. Yûsuf ﷺ, zindanda yeniden keşfedildi. Kralın te'vil edilemeyen rüyasını yorumladı. Yedi zayıf öküzün, yedi besli öküzü yutmasından muhteşem bir iktisâdî plan çıkardı. Bununla Allah ﷻ bir şeyin olmasını murâd ettiğinde vâkıanın nasıl da aklın sınırlarını zorlayacağını gösterdi. "Olmaz!" zannedilen bir şey sıradan bir hâdise gibi cereyan etti. Tabire hayran olan hükümdar, Hz. Yûsuf'u ﷺ yanına getirmesi için biriyle zindana haber gönderdi:

﴿وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِى بِهٖۚ فَلَمَّا جَٓاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ اِلٰى رَبِّكَ فَسْـَٔلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ الّٰتِى قَطَّعْنَ اَيْدِيَهُنَّۜ اِنَّ رَبِّى بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ﴾

"Kral 'Onu bana getirin!' dedi. Elçi, Yûsuf'a geldiğinde Yûsuf, 'Efendine dön de ona, 'Ellerini kesen o kadınların zoru neydi?' diye sor! Şüphesiz Rabbim onların hilesini çok iyi bilir.' dedi."(610)

İnsanlık tarihinin en onurlu duruşlarından biriyle karşı karşıyayız. Hz. Yûsuf ﷺ, bir mahkum olarak zindandan "Ancak şu durumda çıkarım!" diyerek şartlar ileri sürdü. O, bununla şunu söylemektedir: "Eğer ben zindandan çıkacak, bu toplumda mühim bir vazife îfâ edeceksem üzerimde şâibe istemem. Bir mü'min için en büyük şâibe, iffetsizlik şâibesidir. Zindanda ölene kadar kalırım lakin iffetsizlik isnâdıyla sokaklara çıkamam." Bu ümmetin önünü açacak vazifelere talip olanların içinde iffet yarası olmayacak. Allah Azze ve Celle, şahsında İslâm devletleşen Hz. Yûsuf'a ﷺ iffetsiz iftiralardan temizlenmesini telkin ederek Müslüman gençlere, ilerde büyük vazifelere ancak İslâm'a teslimiyetle ulaşabileceklerini tembih etmektedir.

Hâdise araştırılıp, Hz. Yûsuf'un ﷺ beraati ortaya çıkınca melik tekrar zindana adam gönderir;

(610) Yûsuf, 12/50.

﴿وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِى بِهٖٓ اَسْتَخْلِصْهُ لِنَفْسِى فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ اِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ اَمِينٌ﴾

"Kral dedi ki: 'Onu bana getirin, onu kendime özel danışman edineyim.' O'nunla konuşunca, 'Bugün sen gerçekten katımızda yüksek yeri olan, güvenilir birisin.' dedi."(611)

Melik saraya geldiğinde Hz. Yûsuf'un ﷺ yüzüne bakar. Gözünde iffet yarası olmadığını görür. O'nunla ﷺ konuşur. Hz. Yûsuf ﷺ kralın katında daha da büyür. Yûsuflar konuştukça muhatapların gözünde sadâkatleriyle büyür, iffetleriyle anıtlaşırlar.

Devlet de Toplum da Dirildi

Hz. Yûsuf ﷺ beraat edince göreve talip olur ve şöyle der:

﴿قَالَ اجْعَلْنِى عَلٰى خَزَٓائِنِ الْاَرْضِ اِنِّى حَفِيظٌ عَلِيمٌ﴾

*"Beni ülkenin hazinelerine tayin et! Çünkü ben çok iyi korurum ve **bu** işi iyi bilirim."*(612)

Kral, rüyanın tesiriyle ve kendi irâdesiyle, bir zamanlar köle olan Yûsuf'a hazineyi teslim edip elini çekeceğini ilan etti. İlâhî irade, hazine üzerinden devlete nüfuz etti. Rüya, Allah'ın ﷻ taksimine göre yapılan iktisâdî planlamanın nasıl toplumu büyük bir krizden koruduğunu gösterdi. Eğer bir cemiyet, iktisâdî refâha ererse sâir alanlarda da Allah'ın ﷻ hükümlerini kabul eder. Bu, açıkça kansız bir devrimdir. Hz. Mûsâ'dan ﷺ Hz. Muhammed'e ﷺ, O'ndan da Osmanlı'ya uzanan bir devrim... Hz. Ya'kûb ﷺ, toplumu Şerîatla değiştirecek bir evlat yetiştirdi. Hz. Yûsuf'un ﷺ şahsında devlet de toplum da dirildi. Hz. Yûsuf ﷺ, hakça bölüşen devleti kurdu. Mazlumlara umut oldu. Allah ﷻ murâd edince

(611) Yûsuf, 12/54.

(612) Yûsuf, 12/55.

nasıl yokluktan varlık çıkaracağını ve Yûsufî bir devrimle, Firavunların iktidârını geciktireceğini gösterdi.

Komünizma, Çaresizlikte Bulunan Çaresizliktir

Sermaye sahipleri, parası olanı yücelten kapitalizmayı çare olarak insanlığın önüne koydu. Fabrikalar kuruldu. Üretim ve ona bağlı tüketimde patlama oldu. Büyük paralar belli ellerde toplandı. Para mıknatıs gibi parayı çekti. Kum saati gibi halkın yüzde doksanında gelirin yüzde onu, yüzde onunda gelirin yüzde doksanı toplandı. Fabrikalarda on sekiz saat çalıştırılan kadınlardan, çocuklardan ölenler oldu. Kapitalizmanın zulmü, komünizmayı doğurdu. Komünizma, İslâm'ın hem vaad ettiği hem gerçekleştirdiği adil iktisadî düzeni, insanları aldatmak için slogan boyutuyla taklit etti. Lakin mülkiyet hakkını inkâr ederek hem kazanılmış sermayeyi gasp etti, hem de insandaki mülkiyet duygusuna karşı savaş açtı. Fıtratla savaşan bütün sistemler gibi komünizma da çöküp yok oldu.

Gel ve İktisadî Yapıyı Teslim Al!

Hz. Yûsuf'un عليه السلام iktisadî hamlesinin öncesinde iffet inkılabı vardır. Allah'ın ﷻ iktisadî esaslarının, Bilâd-ı İslâm'ı esaretten kurtarması bir iman, ahlak ve iffet inkılabına bağlıdır. Kumardan, şans oyunlarından vergi almayı maslahât olarak gören bir anlayışın, ilâhî nusretle teyidi muhâldir. Ümmet olarak yüzümüzle olduğu gibi hayatımızı kuşatan bütün müesseselerle Allah'a ﷻ dönmeliyiz. Hz. Yûsuf عليه السلام, nasıl kuyudan, Züleyha'nın evinden, zindandan kurtulup da iktidâra geldiyse zindana çevrilen Âlem-i İslâm'da iffetiyle anıtlaşan Fatihler, Yavuzlar, Selâhaddinler zuhûr ettiği vakit, büyük bir değişim olacaktır. Hz. Yûsuf'a عليه السلام nasıl Mısır Kralı "Gel ve iktisadî yapıyı teslim al!" dediyse, modern dünya halkları da, "Hz Muhammed'in ﷺ ümmeti gelsin ve

kurtulalım!" diyecektir.

Allah ﷻ murâd edince bir köle, en cins akıl sahiplerini hayrette bırakacak bir hamle ile tarihin en büyük krizlerinden biri olabilecek bir hâdiseyi en küçük bir açlık olmadan hâlledebilir. Mısır, ilk yedi yıllık planlama ile ikinci yedi yıla öylesine mükemmel bir hâlde girdi ki, depoları buğday dolu bir devlet olarak çevre devletlere karşı büyük bir ekonomik üstünlük elde etti. Altına, gümüşe güvenenler kıtlık yıllarında bir çuval buğday almak için Hz. Yûsuf'un ﷺ devletine avuç avuç altın verdi.

İffetli kul, temiz ve verimli toprak gibidir. Nasıl bir tohum, yedi başak oluyorsa iffetli mü'minin yüreğine düşen hakikat de bütün insanlık için büyük bir berekete dönüşür.

Hz. Yûsuf'a ﷺ ihanet eden kardeşler, kıtlık yıllarında herkes gibi Mısır'a geldi. O'na ﷺ,

﴿قَالُوٓا ءَاِنَّكَ لَاَنْتَ يُوسُفُۜ قَالَ اَنَا يُوسُفُ وَهٰذَٓا اَخٖيۘ قَدْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَاۜ اِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُضٖيعُ اَجْرَ الْمُحْسِنٖينَ﴾

"Yoksa sen, gerçekten Yûsuf musun?" diye sordular. O da 'Evet' dedi, 'Ben Yûsufum, bu da kardeşim. Allah bize ihsanda bulundu. Kim Allah'a karşı takvalı olur ve sabrederse, şüphesiz Allah güzel davrananların mükafatını zâyi etmez.'"(613)

Allah Azze ve Celle'nin ihsan yağmurlarını, Yûsuf'un takvası ve sabrı cezbetti. Hayatının hiçbir safhasında küsüp kenara çekilmedi. İsyan cümleleri kurmadı. Mücâdele hayatıyla mü'minlere şunu söyledi: "Eğer siz de bir Ya'kûb'un önünde diz çöker, vahye teslim olursanız, en yakınlarınız tarafından ihanete uğrayıp kuyulara atılsanız, köle pazarlarında satılsanız, sosyetenin şehvet yarışında iftiralara maruz kalsanız da çileniz ruhunuzu terbiye ettiğinde devlet size teslim edilir,

(613) Yûsuf, 12/90.

ihanet edenler gelir ve der ki; "Sen kuyuya attığımız ümmet misin?! Sen kuyuya attığımız ve bir daha geri dönüp ayağa kalkamaz dediğimiz İttihâd-ı İslâm mısın?" Bunlar nasıl dün olduysa -Allah'ın inâyetiyle- yarın da olacaktır. Rabbimiz bize, Hz. Yûsuf'un ؑ ekonomik planıyla iktisâdî krizlerin nasıl aşılacağına dair yol gösteriyor. Ne var ki Müslümanlar O'nun yolundan değil de, onlara tuzak kuran Şeytan'ın izinden gidiyor. İffet sütunları üzerinde yükselecek iktisâdî inkılap er ya da geç olacaktır. Tarihte biz bunu defalarca yaptık. Bu masal değildir! Ütopya hiç değildir! Selçukluyla, Osmanlıyla biz bunu başardık. Bunun ilk şartı, inkılab erlerinin gözünde iffet yarası olmamasıdır. Meleklerin gölgesi yine düşecektir Yûsufların devletinin üzerine.

Hz. Yûsuf ؑ, İslâm kazanında eriyince her şeyiyle İslâm oldu. Nasıl taştan yapılan Kâbe-i Muazzamâ'ya secde edenler, esasında Allah'a ﷻ secde ederler. Hz. Yûsuf'un ؑ huzurunda eğilen kardeşleri de Yûsuf gibi bir kardeş ikram etmesinden dolayı Allah'a ﷻ secde etti.

Hz. Yûsuf'un ؑ İki Özelliği

Sabrı ve takvayı azık edinen Hz. Yûsuf'a ؑ, Allah ﷻ büyük ihsanda bulundu. Kardeşleri, O'nun ؑ bu nâiliyeti karşısında çaresiz bir hâlde,

﴿قَالُوا تَاللّٰهِ لَقَدْ اٰثَرَكَ اللّٰهُ عَلَيْنَا وَاِنْ كُنَّا لَخَاطِـِٔينَ﴾

"*'Allah'a andolsun, hakikaten Allah seni bize üstün kıldı. Gerçekten biz hataya düşmüşüz.' dediler.*"(614)

O zaman Yûsuf'un ؑ cevabını merhamet kuşattı ve

﴿قَالَ لَا تَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَۜ يَغْفِرُ اللّٰهُ لَكُمْۘ وَهُوَ اَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ﴾

(614) Yûsuf, 12/91.

"'Bugün yaptıklarınız yüzünüze vurulmayacak, Allah sizi affetsin!' O, merhametlilerin en merhametlisidir, dedi."(615)

Onlar da: "Biz ihanet ettik, bir tuzak kurduk. Biz seni kuyuya attık. İngilizlerle, Fransızlarla beraber olduk. Çiğnenen iffetlerin sorumlusu biziz. Açlıktan ölen çocukların vebali bizim omuzlarımızda. Bizler yanıldık." diyecek.

Muttaki mü'minler zafer günü, "Bugün ayıplama yok, bugün azarlama da yok. Ey gençliği kuyulara atanlar, ümmeti bölüp parçalayanlar Allah sizi affetsin!" diyecekler. Yûsuf'un ﷺ gömleği Ya'kûb'a ﷺ ulaşınca yıllarca perdeli duran gözler görecektir. O gün gelecek. Çocukları şehvet kuyularına atılan Yûsufların babaları da görecek. Babalarının yollarından kopan evlatlar babalarına kavuşacak.

Mezarda kan terliyor babamın iskeleti,
Ne yaptık, ne yaptılar mukaddes emaneti?!

Sultan Fatih, İstanbul'da hayat bu şekilde olsun diye mi at sırtından inmedi?! Bunun için mi şühedâ kanını bu toprağa döktü?! Mezarda kan terliyor şimdi onların iskeleti. Yerin üstüyle yerin altı, sanki iki farklı milletin mahşeri gibi. Hz. Yûsuf ﷺ, görevini yapınca ayrılma vakti gelir ve şöyle niyâzda bulunur:

﴿تَوَفَّنِى مُسْلِمًا وَاَلْحِقْنِى بِالصَّالِحِينَ﴾

"*Müslüman olarak canımı al ve beni iyi kulların arasına kat!*"(616)

Büyük adamlar vazifeyi yapar, projeyi tamamlar sonra ayrılır giderler. Hz. Yûsuf ﷺ da vazifeyi îfâ etti. Zindandan nasıl kurtulacağımızı bize öğretti. Şimdi devleti kurdu ve ayrılma vakti geldi.

---

(615) Yûsuf, 12/92.

(616) Yûsuf, 12/101.

﴿إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾

"Şüphesiz O, tövbeleri kabul buyuran ve rahmeti sınırsız olandır."

Tevbe, mü'mine "Ayağa kalk!" der. "Eğer moralini kaybedersen dizlerin seni tutmaz!" Kâfirin gücüne, Şeytan'ın tuzağına bakarsak ayaklarımızın üzerinde duramayız. Yanlışlarımıza, hatalarımıza bakar, sürekli ağlarsak Rabbimize kulluk da yapamayız.

Manevi Kârın Lezzeti

Allah'ın ﷻ buyruklarına göre yaşayan bir mü'min, gelecekten korkmaz, gidene de üzülmez. Bela ve musibetlere karşı sabretmesi ve teslimiyet göstermesinin Rabbini râzı edeceğini, bu yolla ecir kazanacağını bilmesi onu teselli eder. Hâli; çalışan, terleyen, yorulan bütün bunları ise kârın lezzetiyle unutan tacir gibidir.

CENNET'TEN DÜNYAYA

﴿قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًاۚ فَاِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنّ۪ي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾

Allah Azze ve Celle, "zelle"si affedilen Hz. Âdem ﷺ ve eşine ﷺ hitaben,

﴿قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًاۚ فَاِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنّ۪ي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾

"Hepiniz Cennet'ten inin, dedik. Benden bir rasûl/kitap/şerîat geldiğinde kim Rasûlüme uyar, Şerîatıma tabi olursa, artık onlara iki cihanda korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir."(617) buyurmaktadır.

Cennet ayrı, dünya ayrı bir âlemdir. Cennet'in nizâmı başka, dünyanın nizâmı başkadır. Hz. Âdem ﷺ, dünyaya gelince Allah Teâlâ O'na ﷺ Şerîat gönderdi. Benden sana Şerîat geldiğinde eğer ona göre yaşar, evini ona göre tanzîm eder, çocuğunu onun esasları çerçevesinde terbiye eder, iş hayatını ona göre inşa edersen yarınlarınıza dair korkun, düne dair de "keşke!" diye hayıflanman olmaz. Fıtrî korkular, mezkur korkunun dışındadır. Çünkü ilâhî takdire iman eden, Allah Azze ve Celle müsade etmeden yaprak düşmeyeceğini bilir.

(617) Bakara, 2/38.

﴿قُلْ لَنْ يُصِيبَنَٓا اِلَّا مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَنَاۚ هُوَ مَوْلٰينَاۚ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾

"De ki: Bizim başımıza ancak, Allah'ın bizim için yazdığı şeyler gelir. O, bizim yardımcımızdır. Öyleyse mü'minler, yalnız Allah'a güvensinler."(618) Başlarına ne gelirse bilirler ki, Allah'ın ﷻ müsadesiyle olur.

(618) Tevbe, 9/51.

VAHYE UYMAYANLAR

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَٓا اُو۬لٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِۚ هُمْ ف۪يهَا خَالِدُونَ﴾

Hz. Âdem'in ﷺ çocukları içerisinde bir Şerîat'a uyanlar, bir de uymayanlar var. İnsanın varlığı bir hakîkat olduğuna, varoluşu da başka varlıkların varlığına bağlı olduğuna göre, onu var eden ve varlığı başka varlıkların varlığına bağlı olmayan bir varın olması, sadece dînî değil aynı zamanda aklî bir zorunluluktur. Varlık, Allah'la ﷻ başlar. Çünkü varoluşu ancak O'nunla ﷻ açıklayabiliriz. Bütün varlıklar O'na ﷻ muhtaç, O ﷻ ise hiçbir varlığa muhtaç değildir. Çocukluğunu hatırlamayan insan, anne karnındaki hayat evresini evleviyetle hatırlayamaz. Yaşadıklarını hatırlayamayan bir varlığın, yaratılış sürecini yönetmesi muhâldir. Tarih boyu da hiç kimse böyle bir iddiada bulunmamıştır. Bu durumda "benim" kendimi var etmem, nasıl imkansızsa aynı hâl anne-babam için de geçerlidir. Hz. Âdem'e ﷺ kadar, bu imkansızlık devam eder. "Ben" varsam yaratan olarak Allah ﷻ da mutlaka vardır. -Hâşâ- Allah ﷻ yoksa nasıl ve niçin var olduğumuzu kimse açıklayamaz. Buna göre Allah'a ﷻ iman asıl, inkâr ise izâfîdir. Şerîat'ı reddeden aklı da reddeder. Kâfir, Allah'ın ﷻ düşünmek için yarattığı beyni, yaratıcısını tanımaz bir hâlde kullanarak ilâhî otoriteyi de tanımadığını ilan eder. Devletin otoritesine başkaldırıp eşkıyalık yapmak nasıl idamlık bir suçsa, Allah'a ﷻ başkaldırı olan küfür de ebedî olacak şekilde azâb vesilesidir:

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَٓا اُو۬لٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِۚ هُمْ ف۪يهَا خَالِدُونَ۟﴾

"Peygamberlerimizi inkâr eden ve âyetlerimizi/peygamberlerin mûcizelerini/Kur'ân'ı yalan sayanlara gelince, onlar cehennemliklerdir ve orada daimidirler."(619)

Yaşının hangi devresinde, ömrünün neresinde olursa olsun Allah'a ﷻ bütün varlığı ile dönenlere Kur'ân-ı Hakîm umut verir. Mâsiyete dalanlar ile Allah'ın ﷻ âyetlerini yalanlayanlara da cehennemdeki yerlerini gösterir. Kâfir, görme melekelerini kaybeden bir amanın uçuruma doğru koşması gibi her sözü ve ameliyle cehenneme doğru koşar.

(619) Bakara, 2/39.

İHANET EHRÂMININ ZİRVE NOKTASI: YAHÛDİ

﴿يَا بَنٖى اِسْرَٓاءٖيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتٖى اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَاَوْفُوا بِعَهْدٖٓى اُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَاِيَّايَ فَارْهَبُونِ﴾

Allah Teâlâ, bir önceki âyet-i kerîmede(Bakara, 39) kâfirlerden bahsederek Hz. Âdem'in ﷺ iman yoluna ihanet edenleri anlatmıştı. Bu âyet-i kerîmede(Bakara, 40) ise ihanet edenleri tafsil etmektedir. Bir cihetle Ehl-i Kitâb, Allah Rasûlü'nün ﷺ risâletini inkâr cihetiyle de kâfir olan Yahûdiler, Hakk'a ihanet ehrâmının zirvesi noktasıdır.

Allah Teâlâ,

﴿يَا بَنٖى اِسْرَٓاءٖيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتٖى اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَاَوْفُوا بِعَهْدٖٓى اُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَاِيَّايَ فَارْهَبُونِ﴾

"Ey İsrâiloğulları! Size verdiğim nimetimi hatırlayın. Bana verdiğiniz sözü yerine getirin ki, ben de size vaad ettiklerimi vereyim. Asıl bana itaatsizlikten sakının!"(620) buyurarak Yahûdilerin şahsında bütün insanlara nimetini hatırlatmakta, nimete dalıp onu ihsân edeni(Mün'im) unutma noktasında uyarmaktadır.

Muhatab Mü'min

Kur'ân-ı Kerîm'de farklı hitaplar vardır. Bunlar, kime olursa olsun muhatap Müslümandır. Doğrudan ya da dolaylı yoldan Firavun,

(620) Bakara, 2/40.

Kârûn, Bel'âm geçse de murâd mü'mindir. Firavun, Allah'tan ﷻ uzaklaşan bir siyasetçinin, Kârûn Allah'ın ﷻ iktisâd programına savaş açan sermaye sahibinin, Bel'âm da dünyacı bir âlimin hâllerini anlatır, Müslümanları ibret almaya davete eder.

Bir muallimin, sınıfta yanlış yapan bir öğrencisi olduğunda, doğrudan onu hedef alarak konuşması yarayı kaşımak gibidir. Susması ise münkere sessiz kalmak, yanlışı onaylamak olur. Lakin hâdiseyi bir kıssa ya da bir misal üzerinden anlatırsa diğer talebeler gibi mücrim de ibret alır; "Onlar benim yapmak istediğimi yaptı, âkıbetleri perişan oldu. Ben de öyle yapınca âkıbetim böyle olacakmış!" der ve yapmayı planladığı ameliyeden imtinâ eder.

Yahûdileşme Meyli

"Kızım sana diyorum, gelinim sen anla!" atasözünde olduğu gibi Yahûdi üzerinden Müslümanlar ikaz edilmekte, Yahûdileşme meyline karşı uyarılmaktadır.

﴿يَا بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ﴾

"Ey İsrâiloğulları!"

İsrâîl, Hz. İbrâhîm'in ﵇ torunu, Hz. İshâk'ın ﵇ oğlu olan Hz. Ya'kûb'tur. İsrâîl'in mânası; "Abdullah/Allah'ın kulu" şeklindedir.(621) Bu yüzden hitap "Ey Ya'kûboğulları!" yerine "Ey İsrâiloğulları" diye başlamış, bununla da muhataplara, "Ey Allah'ın kulunun oğulları!" şeklinde hitab edilmiştir. Bu tercihle Yahûdiye, babaları Ya'kûb ﵇ gibi Allah Teâlâ'ya kul olmaları söylenmektedir. Çünkü insan ataları gibi olmayı, onların izinde yürümeyi arzu eder.

"Ey İsraîloğulları!" hitabının arkasında şu mâna da vardır: "Ey Siyonistler! Babanız ne mübarek bir adamdı, niçin O'nun ﵇ yoluna ihanet

(621) en-Nesefî, ***Medârikü't-tenzîl***, 1/83.

ettiniz?!" Bir çocuk yanlış yapınca ona babası hatırlatılır, "Baban salih bir adamdı. Lakin sen O'na ihanet ettin. Öyle bir adamın oğlu olamazsın!" diye ikaz edilir ve babasının yoluna çağrılır. Çocuk da bundan etkilenir. Mekkeliler tefecilik yapan, kadın ticaretinden para kazanan babaları için, "Atalarımızı üzerinde bulduğumuz şey bize yeter."(622) demiş, atalarının yolundan ayrılmayacaklarını ilan etmişlerdi.

Allah Azze ve Celle, -sanki- Yahûdilerin babası Hz. Ya'kûb'a ﵇, oğullarının soyundan geleceklerin nasıl ihanet edeceğini gösterdi de onlara şunu sordu:

﴿ أَمْ كُنتُمْ شُهَدَآءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ ٱلْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنۢ بَعْدِى قَالُوا۟
نَعْبُدُ إِلَٰهَكَ وَإِلَٰهَ ءَابَآئِكَ إِبْرَٰهِـۧمَ وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ إِلَٰهًا وَٰحِدًا وَنَحْنُ لَهُۥ مُسْلِمُونَ ﴾

"Yoksa Ya'kûb son nefesini verirken siz orada mıydınız? O sırada Ya'kûb oğullarına, 'Benden sonra kime kulluk edeceksiniz?' demiş; onlar da 'Senin, ataların İbrâhîm, İsmâîl ve İshâk'ın ilâhı olan Allah'a kulluk edeceğiz; biz sadece O'na teslim olduk' demişlerdi."(623)

Hz. Ya'kûb ﵇, çocukları adına nesline bu yola vefa mı gösterecek yoksa ihanet mi edeceksiniz diye sormuştu. Ne var ki Yahûdi, Hz. Ya'kûb'un ﵇ yoluna defalarca ihanet etti. Son ihaneti ise imanla mükellef oldukları Hz. Muhammed'e ﷺ karşı durmak, O'nunla ﷺ savaşanların yanında yer almak oldu. Kur'ân-ı Kerîm, "Ey İsraîloğulları!" diyerek Yahûdilere; "Ey Salih babanın oğulları! Hz. Muhammed'in dâvası babanız Hz. Ya'kûb'un ﵇ dâvasıdır. Babanızın dâvasına ihanet etmeyin. Yeryüzünü kan gölüne çevirmeyin, sömürmeyin, hırsızlık yapmayın!" çağrısında bulundu. Hayatı İslâm'a uydurma yerine, İslâm'ı hayata uydurmak bir Yahûdileşme tezâhürüdür. Müslüman bundan uzak durmalı.

(622) Mâide, 5/104.

(623) Bakara, 2/133.

Müslüman Nimete Bakar, Rabbini Hatırlar

Toprak bitki için, bitki hayvan için, hayvan da insan için yaratıldı. Dünyada her şey doğrudan ya da dolaylı yoldan insan için, insan da Allah Azze ve Celle'ye kulluk için vardır. Nimet-i İlâhî, ondan istifâde etmek içindir. Kâfir, nimeti vereni düşünmeden, ona teşekkür etmeden yer. Müslüman ise nimete bakar, Rabbine şükreder. Yemekle kazandığı enerjiyi ibadet ve Allah'a ﷻ davet yolunda harcar! Allah Teâlâ, nankörlüğüyle maruf Yahûdi'ye:

﴿اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ﴾

"*Size verdiğim saltanat, kitab, Tîh vadisinde bulutla gölgelenme gibi nimetlerimi hatırlayın!*" çağrısında bulunur.

Hatırlamak lisânla ve kalple olur. Müslüman, hem diliyle hem de yüreğiyle hatırlar. Dilinden Allah Teâlâ'nın lafzını düşürmez, nimetler üzerinden Mün'im olan Rabbini zikreder. Kalbin zikri ise şükürden gafil olmadan, nimeti veren Allah'ın ﷻ emirlerine râm olmaktır! Yahûdi nimete muhatap oldukça nankörlüğü arttı. Allah Teâlâ, bıldırcın kuşu ve kudret helvasıyla onun karnını doyurdu. Firavun'un seller gibi gelen ordusu önünden onu kurtardı:

﴿فَلَمَّا تَرَٓاءَ الْجَمْعَانِ قَالَ اَصْحَابُ مُوسٰٓى اِنَّا لَمُدْرَكُونَۚ﴾

"*İki topluluk birbirini görünce, Mûsâ'nın adamları, 'İşte yakalandık!' dediler.*"(624)

Bir asâ ile denizi yardı. Susuzluk baş gösterdiğinde yine asâ ile taş yarıldı, pınarlar oluştu. Gök sofrası ile beslendi. Yorulmadan, terlemeden Allah'ın ﷻ ihsânına nâil oldu. Sonunda yine ihanet etti. Mezkûr âyet-i kerîme de mü'minlere, "Siz onlar gibi olmayın!" buyurmaktadır.

(624) Şuarâ, 26/61.

Zikirsiz Bir Hayat, Hayattan Kopuştur

Yahûdi maddenin içine düşüp onda kaybolduğundan dolayı Cenâb-ı Hakk, ona umum planda sadece nimeti hatırlatır. Müslüman ise nimete her baktığında mün'im olan Allah Azze ve Celle'yi görebilme istidâdına mâlik olduğundan ve her nev'i nimetin sahibi olarak Rabbini bildiğinden doğrudan zikrullaha davet edilir:

﴿يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اذْكُرُوا اللّٰهَ ذِكْرًا كَثٖيرًاۙ﴾

"*Ey İman Edenler! Allah'ı çok çok anın.*"(625)

İnsan enfüste ve afakta şükretmeyi mûcib yüzlerce delile muhataptır. Allah Teâlâ, eğer insanın içerisinde sindirim sistemini yaratmasa, bu ancak bir cihazla mümkün olsaydı insan nafakası için çalışamazdı. Her yemek sonrasında saatlerce oturup aldığı gıdaların hazmıyla meşgul olacaktı. Sistemde yer alan ağız, yutak, yemek borusu, mide, ince bağırsak, kalın bağırsaktan biri vazifesini yerine getiremese insan hayatı felç olurdu. Bizden habersiz her gün tekrar eden hazım ameliyesi ne büyük bir nimettir. Zikir, bu nimetin sahibine teşekkür etmektir. Zikirsiz bir hayatta Yahûdileşme emâresi vardır.

Saçlardaki tasarım ne büyük bir nimettir. Eğer saçlarda sinir olsaydı insanlar tıraş olmak için berbere değil, ameliyathanelere gitmek zorunda kalacaklardı. Ayda bir narkoz almadan kimse tıraş olamazdı. Tırnaklarda da aynı durum söz konusudur. Eğer onlarda da sinir olsaydı haftada bir insan hastaneye gidecek; bedenini ancak ellerine ve ayaklarına yaptıracağı lokal anestezi ile temizleyebilecekti.

Dünyaya yeni gelen bir çocuğa, Allah Teâlâ annesinin göğsünden süt emmeyi öğretmemiş olsaydı ona kim, nasıl annesinin göğsünden beslenmeyi öğretebilirdi?! Buna Allah Azze ve Celle'den başka kim kâdir olabilir?!

(625) Ahzâb, 33/41.

İnsanın ellerinde parmaklar olmasa çalışamaz, ekmeği kazanamaz, ağzına koyamazdı. Ağzında dişleri olmasaydı yemek istediği gıdayı çiğneyemezdi. Boğazı tıkalı olsaydı, yedikleri sindirim sisteminin en mühim uzuvlarından biri olan midesine ulaşmazdı. Hazım sistemi, vücudun ihtiyacını karşılayamadığından serumla yaşamaya mahkum olurdu.

Karalar, denizler kadar çok olsaydı yeryüzüne yağmur yağmaz, yağmursuz bir kara parçasında da hayat olmazdı. Kara ile su arasındaki milimetrik muvâzenenin tesisi büyük bir nimettir.

Buğday, topyekün bütün insanlığın en temel gıdasıdır. Bu yüzden Allah Teâlâ, onu her iklimde yetişecek bir kıvamda yarattı. Lakin hurma buğdaydan farklıdır. Çünkü hurma, bütün insanlık için temel bir besin kaynağı değildir. Bu yüzden her gölgede yetişmez. Yeryüzüne bu dengenin tesisi çoğumuzun gafil olduğu bir nimettir.

Madem ki birkaç tanesini zikrettiğimiz bu nimetlerin sahibi Allah Azze ve Celle'dir. O hâlde ağzımıza her lokmayı getirdiğimizde, her nefes aldığımızda, "Bütün bu imkanları bana veren, yedirip, içiren Allah'a hamd olsun." diyelim.

Yahûdinin aklı, Kârûn aklıdır. Kârûn'a neler verildi ise Allah Teâlâ'nın ihsânıydı. Lakin o,

﴿قَالَ اِنَّمَٓا اُو۫تٖيتُهُ عَلٰى عِلْمٍ عِنْدٖىۜ﴾

"*Bu serveti sahip olduğum bilgi sayesinde elde ettim.*"(626) diyerek nankörlük etmişti. Kârûnlaşma, insanda baş gösteren bir akıl tutulması hastalığıdır. Bu yüzden Kârûn bakar, lakin idrâk edemez. Kârûn'a eli, ayağı, aklı, veren kimdir?! Onlarda kudreti yaratan kimdir?! Allah Teâlâ ona el, ayak vermeseydi bütün serveti bir el icâd edebilir miydi?!

(626) Kasas, 28/78.

Azalar tesadüfen olabilir miydi? Tabiat dedikleri şey bunu yapabilir miydi?! Hayır! Lakin Yahûdi aklı böyle çalışır. En zengini en nankörüdür. Çünkü nimetin içinde olduğu hâlde mün'im olan Allah Teâlâ'yı göremez. İnfak etmez, milyarlarca doları yığar. Sonra ölüm meleği gelir, hepsini dünyada bırakıp gider. Geride miras bıraktığı malla eğlenen bir nesil bırakır. Onlar günah işledikçe onun azâbı artar. Bunun içindir ki, Üstad Necip Fazıl şöyle der:

Hayattan canlı ölüm, günahtan baskın rahmet;
Beyoğlu tepinirken ağlar Karacaahmet...

Ölüm Meleğinin Gelişinde Rötar Olmaz

Kulak, göz ve kalp her duyuştan, her bakıştan, her anlayıştan sorumludur. Kul, Allah'a ﷻ verdiği ahde sadâkat gösterdiği ölçüde ihsân-ı ilâhîye muhatap olur. Evinde, mektebinde, iş hayatında ne kadar İslâm'a ittiba ederse o kadar bereket görür. Bunun içindir ki, Allah Azze ve Celle şöyle buyurmaktadır:

﴿وَاَوْفُوا بِعَهْدٖٓي اُوفِ بِعَهْدِكُمْ﴾

"*Bana verdiğiniz sözü yerine getirin ki ben de size vaad ettiklerimi vereyim.*"(627)

İnsan ölünce, dünyada sahip olduğu her şey burada kalır; sekarât-ı mevtte bir öteye, bir de dünya hayatına bakar, kazandıklarını seyreder. Nerede, nasıl kazanmıştı? Varislerini nasıl yetiştirdi? Ömrünü nerede, nasıl geçirdi? Ezan okununca namaza mı durdu yoksa "Şunu da yapayım bunu da bitireyim." diyerek namazı son vakte mi bıraktı? Bütün bu sorular zihni işgal ettiği hâlde ayrılır insan dünyadan.

Tarlayı sürerken, hasat yaparken, mal satarken, sınava hazırlanır-

(627) Bakara, 2/40.

ken kazaya kalan ya da hiç kılınmayan namazların da haram yoldan kazanılan servetin de hesabını vermeye gidiştir ölüm.

Kanser hastalığı teşhisiyle, genç yaşta vefat eden bir kardeşimin ölüm anında yanında bulunmuştum. Bir ara, iki oğlunu da içeri aldılar. Bir süre onlara baktı, gözlerinden yaşlar boşaldı. Herkes çaresizdi. O an ölümle alâkalı ayet-i kerîmeleri düşündüm. Sekerâtta bir önündeki hayata bakıyor, oradaki hesabın endişesini taşıyor, bir de geride yetim bıraktığı yavrularını düşünüyordu.

Allah Teâlâ'nın ölüm emri gelince kimse onu tehir edemez. Uçak rötar yapar, sefer tehir edilir. Lakin ölüm meleğinin gelişinde rötar olmaz. Sayılı nefesler bitti mi, melekü'l-mevt gelir ve alır ruhu. "Ben henüz hazır değilim!" şeklindeki mazeret cümlelerinin hiçbir kıymeti yoktur.

Namazı, hayatın merkezine alıp bütün işlerini namaza göre ayarlayanlar, namazdaki teslimiyeti hayatının bütün şubelerine hâkim kılanlar ölüme, ölüm de onlara hazırdır. Yermük muharebesinde Müslümanlardan şehit olarak ilk öldürülen kişi kumandan Ebû Ubeyde'ye ﷺ gelir ve şöyle der:

«إِنِّي قَدْ تَهَيَّأْتُ لِأَمْرِي فَهَلْ لَكَ مِنْ حَاجَةٍ إِلَى رَسُولِ اللهِ ﷺ؟»

"Ben şehâdete hazırlandım. Senin Allah Rasûlü'ne ﷺ söyleyecek bir sözün var mı?"

Ebû Ubeyde şöyle der:

«نَعَمْ، تَقْرَئُهُ عَنِّي السَّلَامَ وَتَقُولُ: يَا رَسُولَ اللهِ إِنَّا قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا»

"Evet! Efendimize benden selam söyler ve şöyle dersin: 'Yâ Rasûlellah! Hakikaten, Rabbimizin bize vaadi olan zaferleri hep gerçek bulduk.'"

Daha sonra bu Müslüman küffâr üzerine yürür ve şehid olana kadar

vuruşur."(628)

Selef-i sâlihîn, Allah'ın ﷻ kitabına göre bir hayat yaşadı. O kitap onlara ne vaad ettiyse dünyada onlara ulaştılar.

Mekke-i Mükerreme'de boynuna kement takılan sahâbe,

﴿اِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَۖ * وَاِنَّ جُنْدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ﴾

"*Onlar mutlaka zafere ulaşacaklar. Galip gelenler, kesinlikle bizim ordumuz olacaktır.*"(629) âyetlerini okudu. İnandı, cihâd etti. Şehirler, ülkeler fethetti, imparatorlukları tarihten sildi. Ebû Ubeyde رضي الله عنه şehâdete hazırlanan Müslüman ile Allah Rasûlü'ne ﷺ ilâhî vaadin aynısıyla tecelli ettiğinin haberini gönderdi. Bu çağın mü'minleri de Allah'a ﷻ verdikleri kulluk sözüne vefa gösterdiklerinde vaad-i ilâhî onlar için de tecelli edecek; zaferler noktasında "Rabbimizin bize vaad ettiğini gerçek bulduk!" diyeceklerdir.

Kur'ân'a göre bir hayat yaşayanlar, önden gidenlerle âhirete fetih haberleri gönderdi. Batıyı taklitte gelecek arayan çağın Müslümanları ise iki asırdır öncüleri ile âhirete hezimet haberleri gönderiyor. Biz değişmeden Allah'ın ﷻ hükmü değişmeyecektir.

Kur'ân-ı Kerîm Talebelerinin Büyük Zaferi

Allah Azze ve Celle ile namazla irtibat kuranlar, nasibi nisbetinde Rablerinin azâmetini idrâk ederler. Canlarıyla bedel ödemeleri söz konusu olduğunda da kulluk sözlerine sadâkat gösterirler.

Ahde vefa göstermek hem Allah'ın ﷻ emrettiklerine uymak, hem de yasakladıklarından uzak durmakla olur. Bu makama ulaşanlar, başkalarından değil yalnız Allah'tan ﷻ korkarlar:

(628) İbn Kesir, ***el-Bidâye ve'n-nihâye***, 9/561.

(629) Sâffât, 37/172-173.

﴿وَاِيَّايَ فَارْهَبُونِ﴾

"Emirlerimi yerine getirip-getirmeme noktasında bana itaatsizlikten sakının!"

Mefûl, âmilin önüne geçince hasr ifade eder. Buna göre mâna; "Sadece Allah'tan sakının!" şeklinde olur. Ondan sakınan her nevî ahlaksızlıktan da sakınmış olur. Ondan sakınmayanlar her şeyden korkar, yürekleri korkudan kurtulmaz. Allah Teâlâ'dan sakınan bir kul ise, İslâm düşmanları içerisinde Müslümanca yaşamaktan çekinmez. Ne namazdan ne cihattan geri durur. Bilir ki,

﴿وَاِنْ يَمْسَسْكَ اللّٰهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُٓ اِلَّا هُوَۜ وَاِنْ يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾

"Eğer Allah sana fakirlik, hastalık gibi bir zarar isabet ettirirse onu kendisinden başka kaldıracak bir güç yoktur; ve eğer sana bir hayır verirse bilesin ki O her şeye kâdirdir."(630)

﴿وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ﴾

"Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır."(631)

Mü'min işte O Allah'ın kuludur. O'na ﷻ hasım olan; Firavun olsa, Nemrut olsa ne kıymeti var?! Birini Hz. Mûsa Aleyhisselâm'ın asâsı ile yardığı denizde, diğerini bir sivrisinekle helak etti. Tarih bunun şahitleriyle doludur.

İslâm düşmanları, hâkim oldukları alanları kendi mülkleri zanneder, ellerinden gelse oralarda Müslümanlara nefes aldırmazlar. Bir tarih, bir üniversitede bir hocanın konuşması, "Üniversite bilim yuvasıdır. Hocanın burada ne işi var?!" diyerek iptal edilmişti. Bu top-

(630) En'âm, 6/17.

(631) Âl-i İmrân, 3/189.

raklarda böyle bir ifadeyi ancak kilise çocukları söyler. Zira Kur'ân-ı Kerîm'i hayatla buluşturan, ahkâmının tatbik safhasında yer alan âlimler olmasaydı, Kelâm-ı Kadim'den aldıkları cihâd şuurunu Muhammed Alparslan'a, Osman Gazi'ye, Orhan Gazi'ye, Fatih'e, Yavuz Selim'e aşılamasalardı Anadolu İslâm yurdu olur muydu?! Sultan Fatih, ulemânın dizi dibinde Allah Rasûlü'nün ﷺ İstanbul'un fethiyle alâkalı müjdesini duymamış olsaydı çocukluğundan itibaren İstanbul için hazırlık yapar mıydı?! Bugün İstanbul, bir Roma şehri değilse bu Kur'ân-ı Kerîm'in bereketidir. Zira İstanbul'un fatihi bir Kur'ân talebesidir. Gemileri karadan yürüten leventlere şecaati veren de Kur'ân'dır. Ölene kadar kılıcını vermeden cihâd eden akıncılar, ilhâmını Kur'ân'dan almıştır. Dünyacı değil, dünya devletleri kuran Müslümanlar da Kur'ân-ı Kerîm'in önünde diz çökmüş, O'na talebe olmuştur. Yeniden Anadolu'yu Âlem-i İslâm'ın merkezi hâline getirecek kadrolara, mühendislere, kumandanlara, devlet adamlarına diriliş ruhunu yine Kur'ân'ı Hakîm verecektir. Bundan rahatsız olanlar, ancak o Kur'ân'ın talebeleri önünde hezimete uğrayan Bizans'ın çocukları olabilir.

Aya Çıkanlar Allah'ın ﷻ Ölüm Hükmüne de Karşı Çıkabilirler mi?

İnsanlığın ilk muallimi Hz. Âdem عليه السلام de Allah'ın ﷻ talebesiydi. O'na عليه السلام eşyâyı öğretti. Neleri yiyecek, nelerden uzak duracak, hangi hayvanın etinden sütünde istifâde edecek, hangilerinden uzak duracak bütün bunları Allah Teâlâ'dan öğrendi. Ne Hz. Âdem'in عليه السلام ne de Hz. Havvâ'nın عليها السلام hangi hayvanın öldürücü hangi bitkinin zehirli olduğunu sorup öğreneceği bir annesi ya da babası vardı. İnsanlık onlar kadardı. Eğer insan tecrübeyle eşyâyı öğrenseydi Hz. Âdem عليه السلام, zehirli bir ot yiyerek ölebilir, insan hayatı da sona ererdi. Âlemde gördüğümüz ve göremediğimiz her şeyin yaratıcısı da yöneticisi de O'dur. İlmi programlayan Allah'tır. İnsansa gücü nisbetinde yaratılanı keşfet-

mekle meşguldür. Çoğu defa bundan da acizdir:

﴿وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ اَمْرِ رَبّ۪ي وَمَٓا اُو۫ت۪يتُمْ مِنَ الْعِلْمِ اِلَّا قَل۪يلًا﴾

"Sana ruh hakkında soru sorarlar. De ki: 'Ruh Rabbimin emrindendir ve size pek az bilgi verilmiştir.'"(632)

Allah'a ﷻ meydan okuyan insan o kadar aciz bir varlıktır ki, sürekli onunla birlikte olan, öldüğünde bedenini enkaza çeviren ruhun ne olduğundan, nereden gelip, nereye gittiğinden habersizdir. Üniversitesiyle iftihâr edenler de ruhun bilinmezliği karşısında iflas etti.

Sanki "Ay'da Allah'ın kürsüsü bulunur." diyen varmış gibi Ay'a gidince, "Orada Allah'ı bulamadım." diyen astronota, Üstad Necip Fazıl "Feza Pilotu" şiirinde küffârın beynini yakan şu soruyu sormuştu:

Yirminci yüzyılın ablak yüzlü pilotu,
Buldun mu Ay yüzünde ölüme çare otu?

Ay'a çıkanlar, Allah'ın ﷻ ölüm hükmüne de karşı çıkabilirler mi? Orada ölüm hükmüne çare otu bulabilirler mi?! En meşhur bilim adamları bir araya gelse Allah Teâlâ'nın takdirinin önüne geçebilir mi?!

Kur'ân-ı Kerîm'in bu milleti, geri bıraktığını iddia edenler yüzyıldır ne yaptı?! Kelâm-ı Kadîm mektepte "BAŞ KİTAP" iken denizde Barbarosumuz, mimaride Sinânımız, devlette Yavûzumuz vardı. Peki; "Kur'ân'ı kapatın!" diyenler, çağdaş medeniyet olarak batının çöplüğünü gösterenler, bu milleti nereye götürdü?! Millet açken dev bütçelerle şehir meydanlarını putlarla dolduranların bugün vardıkları nokta Ebû Cehîl'in putperestliğine varis olup, heykelleri tavaf etmektir.

Bu milleti, yine Kur'ân-ı Kerîm'in talebeleri ayağa kaldıracaktır. Üstad Necip Fazıl onlara şöyle sesleniyor:

---

(632) İsrâ, 17/85.

"Devrimbaz kodamanların viski çektiği kamıştan borularla ciğerimden kalemime kan çekerek yırtındığım, kıvrandığım ve zindanlarda çürüdüğüm bu gençlik karşısında uykusuz, susuz, ekmeksiz başımı secdeye mıhlayıp bir ömür Allah'a hamd etme makamındayım. Genç adam! Bundan böyle senden beklediğim, mânevî babanın tabutunu musalla taşına, Anadolu kıtası büyüklüğündeki dâva taşını da gediğine koymandır."(633)

Yalnızca Allah'tan ﷻ sakınanlar, bu asırda da hendesede, tıpta, kimyada, fizikte, edebiyatta, ulûm-u İslâmiyye'de en büyük adamın ancak Hz. Muhammed'e ﷺ iman edenler kadrosundan çıkacağını gösterecektir. Bu yolda, bütün kapılar yüzlerine kapansa da mutlaka bir gün bir ya da bin kapının açılacağı şuuruyla hareket edeceklerdir:

لاَ تَحْزَنْ اِذَا مَا سُدَّ بَابٌ فإنَّ اللهَ يَفْتَحُ أَلْفَ بَابٍ

"Üzülme! Bir kapı kapandığında Allah bin kapı açar."(634)

Yahûdinin Kafa Kâğıdı

Kur'ân-ı Kerîm, Yahûdiyi kalın çizgileriyle zaman zaman da mahrem noktalarıyla anlatır. Çünkü Yahûdinin Müslümanlara düşmanlığı, Hristiyanlardan çok daha ileri düzeydedir.(635) Düşmanını tanımayan tuzağından emin olamaz. Bazen de Müslümanı olduracak hususları Yahûdi üzerinden nazara verir. Bununla da "Onlar böyle savruldu. Siz onlar gibi olmayın!" der. Bir ordu, başka bir orduyla harbe girmeden önce düşman ordunun özelliklerini, güçlü ve zayıf olduğu noktaları, savaş planlarını yakından izler, öğrenir. Muhaberattan adamlarıyla onun savaş envanterinde ne kadar silah olduğuna, muharib gücüne muttalî olur. Cephe-

(633) Bkz. Necip Fazıl Kısakürek, Gençliğe Hitabe.

(634) Ahmed Fâruk es-Serhendî (İmam-ı Rabbânî), ***el-Mektûbât*** (İstanbul: Halidiyye Kitapevi, 2018), 1/133 (149. Mektup).

(635) Bkz. Mâide, 5/82.

lerini ona göre tahkim eder. Savaş hareket planını ona göre düzenler. Müslüman, Yahûdiyi kendini tanıdığı gibi tanımalıdır. Zira Kıyâmet'e kadar Müslümanların Yahûdi ile cihâdı bitmeyecektir.

Kur'ân-ı Kerîm, Yahûdinin kafa kâğıdını var eden hususiyetleri bize şu şekilde sıralar:

Yahûdi Haindir

Yahûdi hâindir. En büyük ihaneti ise Allah'a ﷻ karşı yapmıştır. Hz. Mûsâ ؑ Kızıldeniz'e gelip asâyı vurunca Yahûdi ayakları ıslanmadan karşıya geçti. Firavun'un ordusu ise denizin içinde helak oldu:

﴿وَجَاوَزْنَا بِبَنٖٓي اِسْرَٓاءٖيلَ الْبَحْرَ فَاَتَوْا عَلٰى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ عَلٰٓى اَصْنَامٍ لَهُمْۚ قَالُوا يَا مُوسَى اجْعَلْ لَنَٓا اِلٰهًا كَمَا لَهُمْ اٰلِهَةٌۜ قَالَ اِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ﴾

"İsrâiloğulları'nı denizden geçirdik; derken kendilerine mahsus birtakım putlara tapan bir kavimle karşılaştılar. Bunun üzerine, 'Ey Mûsâ! Onlara ait tanrılar gibi sen de bizim için bir tanrı yap' dediler. Mûsâ dedi ki: 'Gerçekten siz cahil bir toplumsunuz!'"(636)

Allah Teâlâ, Yahûdiyi nereden alıp nereye götürdü. Önünde deniz yarıldı. Bir asâ denizi yarabilir miydi?! Asânın denizi yarması Allah Teâlâ'nın kudretine delâlet eder. Buna rağmen onlar, Hz. Mûsâ'dan ؑ "Bizim de şöyle elimizle dokunduğumuz, gözümüzle gördüğümüz bir ilâhımız olsun da onun önünde secde edelim!" talebinde bulundular. Bu asırdaki Allah ﷻ ve Rasûlü ﷺ düşmanları da diyorlar ki; "Biz gördüğümüze inanırız. Taş topraktan ibaret olan tabiatı görüyoruz. O hâlde her şeyi tabiat yapmıştır."

Tabiat kelimesi, فعيلة vezninde ismi mefûldur. Yani yaratılmış, tab' edilmiş demektir. Tab' edildiğine göre onu tab' eden, planlayan, şekil

(636) A'râf, 7/138.

veren bir mimar vardır. "Her şeyi tabiat îcâd etmiştir." diyenlerin kullandığı bu cümle iddialarını yalanlıyor. Zekâ seviyesi en düşük insanlar bir araya toplansa onlara saatlerce propaganda yapılıp "ateizma inancı" anlatılsa yine de inanmazlar. Çünkü ateizmayı, çağdaş kâfirlerin akıllarına muvâfık düştüğünden, bilimsel kanıtlarla desteklendiğinden değil, İslâmî hayata olan öfkelerinden ve onlarda dinsizlik bir dine dönüştüğünden kabul ediyorlar. Niçin böyle olduğunu şu misal üzerinden okuyalım:

Muhâlfarz... İki arkadaş bir çöle girer, bir hayli yürüdükten sonra bir saray görürler. Daha sonra aralarında şöyle bir konuşma cereyan eder:

-Bu sarayı çok zengin biri yapmış olmalı.

-Hayır! Saray kendiliğinden olmuştur.

-Sen aklını mı kaybettin! Böyle muhteşem bir saray kendiliğinden olur mu?! Olursa ispat et.

-Mesela sarayın duvarları şöyle oluştu. Şu gördüğün dağlar yarıldı, büyük taşlar bu vadiye yuvarlandı. Rüzgar esti, yağmur yağdı. Zaman içerisinde taşlar evrime uğradı. Rüzgar, onları belli bir nizâm dairesinde alıp bir araya getirdi. Şu kadar zaman içinde bu duvarlar oluştu.

-Peki betonda kullanılan demirler nereden geldi?

-Büyük bir deprem oldu. Yerin altındaki demir filizleri yeryüzüne çıktı. Yağmurda, güneşte inşaatta kullanılacak demir hâline geldiler. Yine kayalardan çimento oluştu. Rüzgar her ikisini bir yağmur altında toplayıp birleştirdi, sarayın katları oluştu.

-Plastik pencereler nereden geldi?

-Biliyorsun ki, plastiğin hammaddesi petroldür. Kömür ve gaz yardımıyla petrol işlendi ve pencereler mevcut hâlini aldı.

-Ya kapılar?

-Yıldırım düştü. Ağaçlar yarıldı. Güneşte inceldi, kurudu. Rüzgar esti ve her birini oydu, şekil verdi, kapı olarak karşımıza çıktılar.

"Sarayda yer alan su tesisatından kalorifer sistemine, asansörden aydınlanmaya kadar bütün işlemler kendiliğinden oluştu!" diyen birisinin "bilim adamı" vasfı değil, aklı sorgulanır. Zira saraydaki bütün unsurların ham maddeleri tabiatta olmasına rağmen, bunların kendiliğinden vücut bulduğunu iddia eden şahsa deli de inanmaz. Hiç mektebe gitmeyen üç beş sanatkâr muhteşem bir saray inşa edebilir. Lakin dünyanın en meşhur ve mûteber ilim adamları bir araya gelse, insanın bir tırnağını dahi yapamazlar. Tabiatın bir saray imar ettiğini iddia edene deli denir de tırnağındaki mûcize en muhteşem saraya kıyas edilemeyecek çapta muhteşem olan insanın tesadüfen olduğunu savunan nasıl akıllı olabilir?!

Masalda dahi akli bir örgü vardır. Ateizmanın iddiaları, masal kabul edilecek çapta dahi değildir.

Ateizma bilim kisvesi ile insanlığı hipnoz ediyor. Bir konferansta hatip, dinleyicilere gösterdiği bir tabloda yer alan bir sarayın dağlardan yuvarlanan kaya parçalarıyla tesadüfen oluştuğunu söylese hazirun derin bir hayal kırıklığı içerisinde, "Biz bir deliyi mi dinlemeye geldik?!" diyerek salondan ayrılır. Ateizma akılları öylesine narkozladı ki, insanlar şu dünyayı taş ve topraktan ibaret olan tabiatın inşa ettiğini söyleyene "bilim adamı", ondan milyarlarca kere daha basit olan bir sarayın kendiliğinden inşa olduğunu savunana "deli" diyor.

Yahûdi ya da Yahûdileşme temâyülü gösterenler, Müslümanları tevhid yolundan uzaklaştırabilmek için tabiatı görsel bir tanrı ilan etti. Bu yolla milyonlarca insanın imanını çaldı.

Yeryüzünde ne kadar ideolocya varsa hepsinde doğrudan ya da dolaylı yoldan "Yahûdi Aklı" müessirdir. Kapitalizmanın arkasında da ona tepki olarak ortaya çıkan komünizmada da sahnede Yahûdi aklı vardır. Yaratılış gerçeğini inkâra dayalı evrim masalının müellifi Darwin de bir Yahûdi'dir. Bütün dinsiz masallar, İslâm destanına mâni olmak için uydurulmuştur.

Müslüman, İslâm sarayına giden yolda bir tuzak gördüğünde burada Yahûdi aklının bir dahli olabilir diye düşünmelidir.

Yahûdi, Allah'a ﷻ ve Rasûllerine ihaneti ile maruftur. Ne kadar nimet-i ilâhiyeye nâil olduysa o kadar ihaneti artmıştır. Bir Müslüman âlim, amir, zengin olur da bildiklerini söylemez, adaletle hükmetmez, sadaka vermezse İslâm nimetine ihanet etmiş olur. Bu bir Yahûdileşme emâresidir.

Dini Kendine Uydurur

Yahûdi dine uymakta zorlanınca, dini kendine uydurur. Zina, hırsızlık, adam öldürme gibi büyük suçları irtikâb ettiğinde kendini teselli edebilme adına Yahûdinin âhirette farklı bir muameleye tabi tutulacağını savunarak kendini teselli etmiştir:

﴿وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ اِلَّٓا اَيَّامًا مَعْدُودَةً﴾

"*Sayılı birkaç gün dışında bize ateş dokunmayacak, dediler.*"(637)

Allah'a ﷻ iman eden Yahûdinin âhiret inancı, Şerîatsız ve ahlaksız hayatına "dur!" deyince, hokkabaz mantığıyla o, Şerîat'a "dur!" dedi. Allah'a ﷻ iftira etti: "Biz seçilmiş kullarız. En fazla azabı kırk gün görürüz. Kırk günlük azaptan dolayı niçin ömürlük zevklerden vazgeçelim?!" diyerek dini kendine uydurdu.

Dini hayata uydurma şeklinde tezâhür eden bu Yahûdileşme temâ-

(637) Bakara, 2/80.

yülünün günlük hayatta onlarca misaline şahit olabilirsiniz:

Bir amir ya da memur, çalışmış olduğu bir müessesede maaşı dışında kendine paylar ayırırsa vicdanen rahatlayabilmek için, "Devlet bana beş/on bin lira para veriyor. Genel müdür ise yirmi bin lira alıyor. Ben de sekiz saat çalışıyorum o da sekiz saat çalışıyor. Maaşlarımız arasında ise uçurum var. İmar planında yaptığım tasarruflar karşılığında tapu sahiplerinden aldığım para rüşvet değil, primdir." şeklinde düşünse, harama helal bir kılıf geçirme ameliyesi haramın haram olmasını değiştirmez.

Kaçak elektrik kullanan bir vatandaş, "Nehirler devletin. İnsanlar da nehirden bedelsiz su alıp, içebilir. Ben de bu devletin vatandaşıyım. Su alabildiğime göre o sudan üretilen elektriği de ücret ödemeden kullanabilirim." derse iki açıdan büyük bir günahı irtikâb etmiş olur: Biri milyonlarca insanın hakkına tecavüz eder. İkincisi harama şer'i bir kılıf uydurarak Şerîat'a ihanet eder. Hırsızlığın baş düşmanı olan İslâm'ı hırsızlığı teşvik ve tecviz eden bir sisteme dönüştürür.

Bir Müslüman, "Beni falan şeyh kurtarır." diye birisine itimad edip ibadeti bırakır, tesettüre riâyeti terk ederse o zaman onda da Yahûdileşmeden bir pay olur. Elbette şefaat vardır. Fakat şefî'ler ehrâmının zirve noktası Allah Rasûlü, ﷺ kızı Fâtıma'ya رضي الله عنها şöyle buyurmuştur: "Ey Muhammed'in kızı Fâtıma! Kendini cehennemin ateşinden amelinle kurtar. Çünkü ben -Allah'ın izni olmadan- sizin için O'ndan gelecek hiçbir şeye mâlik değilim."(638)

İslâm'a uymak zor gelince, nefis dini kendine uydurur. Böylece haramlar helale, helaller de harama döner. Ortada ne din kalır ne diyanet. Sonu cehennem olan bu yolda, nefis bu mantıktan hareketle

(638) Müslim, H. No: 501.

bütün haramlara helal bir çerçeve uydurur. Allah'ı ﷻ aldattığını düşünen insan gözlerini cehennem çukuruna dönen kabirde açar.

Yahûdi Müseccel Bölücüdür

Yahûdi fitneye memurdur. Tahrip etmeye, bozmaya kendini vazifeli addeder. Allah Rasûlü ﷺ farklı ırklara, farklı toplum katmanlarına ait insanları aynı safta toplayıp, onlardan bir millet yapısı inşa edince Yahûdi, O'na ﷺ baş düşman oldu. Parçalayıp dağıtmak için uğraştı. Buna karşı Allah Azze ve Celle,

﴿وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللّٰهِ﴾

"*Allah'ın ipi olan Kur'an'a sımsıkı yapışın.*"(639) buyurdu.

Medîne Yahûdilerinin lider kadrosundan Müslümanlara adâvetiyle maruf Şas b. Kays, bir gün Evs ve Hazrec'ten oluşan bir grup Müslümana uğrar. Onları, İslâm'ın bereketiyle aralarındaki cahiliyeden kalma düşmanlıktan kurtulmuş bir hâlde sohbet ederken görür. Bu ona ağır gelir. Geçip meclislerine oturur. İslâm'dan önce aralarında cereyan eden savaşları onlara hatırlatır. Bu savaşlara dair söylenen bazı şiirleri okur. Şiirlerin etkisiyle eski düşmanlıklar canlanır, sahâbe birbirlerine karşı öfkelenir ve her biri kendi çevresine, "Silahlara davranın, silahlara davranın!" şeklinde çağrıda bulunur. Haber Allah Rasûlü'ne ﷺ ulaşınca, yanında bulanan Ensâr ve Muhâcirle hemen olay mahallinde bulunan sahâbenin yanına gider. Onlara, "Ey Müslümanlar topluluğu! Allah sizi İslâm'la yüceltip cahiliye düşüncesini sizden söküp attı, yüreklerinizi birleştirdikten sonra ben aranızdayken nedir cahiliye kavgası?!" Allah Rasûlü'nün ﷺ bu ifadeleri üzerine sahâbe öfkenin, şeytanın ameliyesi Şas b. Kays adlı Yahûdi-

(639) Âl-i İmrân, 3/103.

nin tuzağı olduğunu anladı. Silahları atıp kucaklaştı.(640)

Sultan II. Abdülhamid'den sonra çağdaş Şas b. Kayslar, büyük bir fitne çıkardı. İslâm'ın yekvücûd ettiği ümmeti, Türk-Arap diye birbirine düşürdü, böldü, parçaladı. Nihayet İngiliz'in hizmetine âmâde hâle getirdi.

Son İslâm Devleti, Osmanlı'nın parçalanmasından sonra Bilâd-ı İslâm küffârın çizmesi altında eziliyor. Bütün bunlar, "Allah'ın ipi olan Kur'ân'a sımsıkı yapışın!" buyruğuna ittiba etmeyişimizden, Yahûdiyi tanımayışımızdan başımıza geldi. Yaşayan Kur'ân ve Yaşayan Sünnet, bölünmede gelecek arayan ümmete, "Nedir bu cahiliye dâvası?! Oyunu görün, silahları bırakın ve aynı safta toplanın!" diyor.

Seçilmiş Irk Olma İddiası

İslâm'da bir milletin rengi ya da soyundan dolayı diğerine üstünlüğü olamaz. Beyaz kadının oğlunun siyah kadının oğluna bir üstünlüğü yoktur. İnsanlar tarağın dişleri gibi eşittir. Yahûdi ise ibadet ve takva yerine, "Allah'ın oğulları" olduklarını iddia ederek insanlığa karşı bir üstünlük davasında bulunmuştur.

﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارٰى نَحْنُ اَبْنَٓاءُ اللّٰهِ وَاَحِبَّٓاؤُ۬هُ﴾

"*Yahûdiler ve Hristiyanlar, 'Biz Allah'ın oğulları ve sevgili kullarıyız.' dedi.*"(641)

"Ben müftü, ben şeyh oğluyum." diyerek isyan eden yığınla insana İslâm, "Herkesin ameli kendini bağlar. Mü'min babalar, kâfir çocuklarının Cennet'ine vesile olamayacağı gibi mücrim babalar da Müslüman çocuklarının azâbına sebep olamaz." gerçeğini hatırlatır.

(640) Bkz. en-Nesefî, ***Medârikü't-Tenzîl***, 1/278.

(641) Mâide, 5/18.

Allah Teâlâ'nın kulları ırka göre değil iman, amel ve takvaya göre "seçilmiş kul" olabilir. Allah'ın oğlu gibi bir yalanın üzerine inşa edilen seçilmiş kul iddiası, Yahûdiyi başka milletlere karşı her nevi ahlaksızlığı meşru addeden, ibadetsiz, cihatsız bir dünya tasavvuruna itti. Bu yüzden herhangi bir milleti dilediği gibi sömürme ve ona zulmetme hakkını kendinde görmektedir. "Seçilmiş ırk" tasavvuru ya da ataların İslâm hizmeti üzerinden cihatsız bir cennet hayali kurmak bir Yahûdileşeme temayülüdür.

Hakikate Düşmandır

Yahûdi hakikatin düşmanıdır. Onu duymaya tahammül edemez. Hakikati susturmak(!) bir peygamberi öldürmeyi gerektiriyorsa bu noktada da tereddüt etmez. Bu öyle büyük bir cürümdür ki, dünyada ne kadar kötülük varsa onların hepsini Yahûdinin şahsında toplamaya mâlik bir hâdisedir.

Yahûdi, Tevrât'ın iman etmeyi, yanında durmayı kendilerine bizzat emrettiği Peygamber-i Ekber'in de ﷺ en baş düşmanı oldu. O'na da ﷺ tuzaklar kurdu. Suikast planladı. Düşmanlarıyla ittifâka gitti, O'na ﷺ karşı savaştı. Lakin hepsinde kaybetti. Bu öyle bir kaybedişti ki, Müslümanlar batının pagan kültüründe kaybolana kadar Yahûdi, tam on üç asır hiçbir şekilde varlık gösteremedi. Yahûdi ile girdiği bütün muharebeleri kazanan bir peygamberin ümmeti olan Müslümanlar, pagan kültüründe eriyip dağıldıktan sonra Yahûdi ile girdiği bütün savaşları kaybetti.

Yahûdi, peygamber katili olması hasebiyle nasıl Allah'ın ﷻ lanetine uğradıysa, Allah Rasûlü'nün ﷺ Sünnet-i Seniyyesi'ni terk ederek mirasını katleden Müslümanlar da son iki asırdır gün yüzü görmedi.

Allah Teâlâ'nın kudreti Yahûdi ile beraber olunca bir asâ ile denizler

yarıldı, Firavun ve ordusu helak oldu. Yahûdi, ihanet edince dümdüz bir çölden kırk yıl yol bulup çıkamadı.

Namaz, kulu fuhşiyat selinden koruyan bir iman seddidir. Onu kaybeden selin akıntısına kapılıp helak olmaktan kendini koruyamaz. Yahûdi namazı terk edince Allah'la ﷻ olan irtibatını kaybetti. Rabbiyle irtibatını kaybeden bir kul, kuleyle irtibatını kaybeden ve ne zaman, nereye ve nasıl düşüp helak olacağını sadece Allah'ın ﷻ bildiği bir uçağa benzer.

﴿فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ اَضَاعُوا الصَّلٰوةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيًّاۙ﴾

"*Peygamberlerin ardından Yahûdinin içinde namazın içini boşaltan ve nefsânî arzulara uyan bir nesil geldi. Bunlar elbette azgınlıklarının cezasını bulacaklardır.*"(642)

Peygamber soyundan gelen Yahûdiler, namaza ihanet edince fuhşiyat denizine gark oldular. Onu hakkıyla kılan Müslümanların önünde hezimete uğradılar. Tahterevallinin iki tarafı gibi Müslümanlar namazın ruhuna ihanet edince bu defa bir avuç Yahûdinin karşısında iki milyarlık İslâm Âlemi yenildi.

Eğer Müslümanlar Yahûdiyi Kur'ân-ı Kerîm'de anlatıldığı şekilde tanısaydı, ihanetler karşısında nelere müstehâk olduğunu idrâk etseydi dirilişi kâfirlerin safında yer almada, BM ya da AB'de olmada değil namazda arayacaktı.

Müslümanlar, İslâm'a teslimiyetleriyle ilâhî yardıma layık olamazlarsa devreye Allah Teâlâ'nın şu hükmü girer:

﴿وَاَنْ لَيْسَ لِلْاِنْسَانِ اِلَّا مَا سَعٰىۙ﴾

(642) Meryem, 19/59.

"*İnsan ancak çalışmasının sonucunu elde eder.*"(643) Son üç asırda kâfirler çalıştı, Müslümanlar yattı. Neticede onlar hâkim, Müslümanlar mahkum oldu. Mağlubiyeti yeniden galibiyete çevirmek, namaz kılan mü'minlerin iyiyi emretme ve kötüye karşı çıkma rolüne yeniden talip olmalarına bağlıdır. Bu gerçekleşip Müslümanlar harama haram, helale helal dediklerinde Yahûdiler onlara sadece dilleriyle sataşabilecek, savaş söz konusu olduğunda arkalarını dönüp kaçacaklardır. Bu yolun sonu siyonistlere yeniden alçaklık damgasının vurulmasıdır.(644)

Zaferin bir mâna bir de madde boyutu vardır. Mü'minler, mâna boyutunda namaz ve emr-i bi'l-ma'ruf, madde boyutunda ise devlet ricali, iş adamı, mühendis, asker olarak vazifelerini îfâ ederlerse izmihlâlin istiklale dönmesi an meselesidir. Unutmayalım ki, Allah'ın ﷻ kudretine nisbetle her şey çok basittir.

(643) Necm, 53/39.

(644) Âyetler arasındaki münasebet için bkz. Âl-i İmrân, 110-111-112.

CEHALETİN ACISINI ÇEKMEYEN İLME MUHATAP OLMAZ

﴿وَاٰمِنُوا بِمَٓا اَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوٓا اَوَّلَ كَافِرٍ بِهٖۖ وَلَا تَشْتَرُوا بِاٰيَاتٖى ثَمَنًا قَلٖيلًاۘ وَاِيَّايَ فَاتَّقُونِ﴾

Hedefsiz bir hayat, ruhsuz bir ceset gibidir. Ruh, cesedi kokuşmaktan; hedef de hayatı boşa geçmekten korur. Nasıl dalgalar gemilerin denizlerde seyrine mâni olamıyorsa engeller de mü'minlerin Cennet'e yürüyüşüne mâni olamaz.

Günaha "günah!" demeyen tevbeye nâil olamaz. Hatalarını göremeyen doğrulara ulaşamaz. Cehaletin acısını çekmeyen öğrenemez, ilme muhatap olamaz. Değişmeyen, değişen hayatla irtibat kuramaz. Allah'ın ﷻ kulu olduğunu idrâk edemeyen, ibadetten haz alamaz. Zikrullahın ruhuna gıda olduğunu bilmeyen, terapi almadan ayakta duramaz. Secdenin zevkine ermeyen, heykellerin sahanlığını öpmede itibar arar. İmanı kaybeden neyi bulsun? İslâm'a göre yaşamayan neyi yaşasın?!

İnsan için iman etmek ne kadar mühimse imanlı yaşamak da o kadar mühimdir. Allah Teâlâ, imanını yitiren Yahûdi üzerinden bütün insanlığı imana davet ediyor:

﴿وَاٰمِنُوا بِمَٓا اَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُٓوا اَوَّلَ كَافِرٍ بِهٖۖ وَلَا تَشْتَرُوا بِاٰيَاتٖي ثَمَنًا قَلٖيلًاۘ وَاِيَّايَ فَاتَّقُونِ﴾

"Ey İsrâiloğulları! Elinizdeki Tevrat'ı -tevhid, Hz. Muhammed'in risâleti ve bazı hükümler noktasında- tasdik edici olarak indirdiğim Kur'ân'a iman edin; sakın O'nu inkâr edenlerin ilki olmayın! Âyetlerimi az bir karşılığa satmayın/kazancınızı kaybetme korkusuyla hakikati gizlemeyin. Başkasından değil yalnız benden korkun."(645)

Helal Haram Kürsüsü

Allah Teâlâ, vahye ihanet edenleri, bize; imana, namaza, zekâta ve sâir Ahkâm-ı şer'iyyeye ihanet eden güruh olarak da anlatmaktadır. Bir kısmını da

﴿اِتَّخَذُٓوا اَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ اَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَالْمَسٖيحَ ابْنَ مَرْيَمَۚ وَمَٓا اُمِرُٓوا اِلَّا لِيَعْبُدُٓوا اِلٰهًا وَاحِدًاۚ﴾

"*Allah'ın haram kıldığını helal, helal kıldığını da haram kabul etme noktasında Rablerini bırakıp da âlimlerini, rahiplerini, özellikle de Meryem oğlu Mesîh'i rabb edindiler. Oysa tek bir Tanrı'ya kulluk etmekle emrolunmuşlardı."*(646) diye bildirmektedir.

Din adamları helale haram, harama da helal diyerek ancak Allah'ın ﷻ tasarrufunda olan yetkiyi gasp etmektedir. Bir şeyi kim yarattıysa onun haram ya da helal olduğunu bildirmek de onun salâhiyetindedir. Peygamberler, helal ve haramın beşeriyete ilanına memur kürsüler hükmündedir.

---

(645) Bakara, 2/41.

(646) Tevbe, 9/31.

İçimizdeki Cizvit Rahibleri

"Elinizdeki Tevrat'ı tasdik edici olarak indirdiğim Kur'ân'a iman ediniz!"

"*İman ediniz!*" şeklindeki ilâhî hitap mü'minlere, "Kâinattaki tekvînî âyetlere bakan, oradaki ilâhî tasarımın ihtişâmını gören tenzilî âyetlerin önünde diz çöker." demektedir. Allah Azze ve Celle Kur'ân'ın, Tevrat'ın asıl hâlini tasdik etmesine işaret ederek Yahûdiyi iman etmeye davet eder. Kur'ân-ı Hâkim'le Tevrat arasında her ikisinin de vahiy olması, bazı kıssaların her ikisinde de geçmesi cihetiyle bir münâsebet vardır. Bir şartla ki, imanları kitaplarında da belirtildiği şekliyle ancak ümmî peygambere iman etmekle makbul olur:

﴿اَلَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْاُمِّيَّ الَّذٖى يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِى التَّوْرٰيةِ﴾

"Onlar, ellerindeki Tevrat'ta ve İncil'de yazılı buldukları O elçiye, O ümmî peygambere uyarlar."(647)

Tevrat'ın ve İncil'in Abbâsiler devrinde Arapçaya tercüme edilmiş olması, Allah Rasûlü'nün ﷺ önceki kitaplara ulaşmasını imkansız hâle getirmektedir. Buna göre Kur'ân-ı Kerîm'in tek bir kaynağı vardır ki, o da Allah Azze ve Celle'dir. Cenâb-ı Hak, peygamberini imparatorlukların, üniversitelerin mevcut olduğu Arap coğrafyasına göre daha ileri derecede olan İran'da ya da Roma'da değil, okuryazar oranının sadece on yedi olduğu Mekke-i Mükerreme'de gönderdi. On yedi kişi de okuryazarlığı Tâif'ten ya da Tâiflilerden öğrenmişti. Allah Teâlâ, peygamberini, ümmî bir kul olarak göndererek zındıkların ya da tarihselcilerin Kur'ân-ı Kerîm'i İncil ya da Tevrat'a isnâd etmesine mâni oldu.

(647) A'râf, 7/157.

Ne var ki zındıklar boş durmadı. Kur'ân etrafında şüphe uyandıracak faaliyetlerine hiç ara vermediler. Cizvit Rahibi olan Luvîs Ma'lûf el-Yesûî tarafından kaleme alınan ve kısa zamanda en fazla müracaat edilen lügat hâline gelen "el-Müncid" adlı sözlüğün ilk baskısının "mim" maddesinde "Muhammed" başlığında Peygamberimiz ﷺ anlatılırken önündeki İncil ve Tevrat'a bakarak kâğıda yazı yazan bir insanın sureti çizilir. Bununla da Kur'ân-ı Kerîm'in -hâşâ- Tevrat ve İncil'den alıntı olduğu iddia edilir. Büyük tepkiler üzerine ikinci baskıdan bu resim çıkarılır.(648) Hz. Mûsâ ﵇ gibi Hz. Muhammed'in de ﷺ aynı Allah'a ﷻ davet etmeleri, amentülerinin de aynı olmasını gerektirir. Nasıl iki çarpı iki dört eder diyen, aynı sonuca varan bir başkasını taklit etmiyor bilakis matematiksel bir hakikati söylüyorsa Kur'ân-ı Kerîm'deki bazı ifadelerin Tevratla örtüşmesi de birinin diğerinden iktibâs edildiğinin değil, her ikisinin de ilâhî hakikatin bir tezâhürü olduğunun ilanıdır. Lakin Tevrat ve İncil bozuldu, Kur'ân ise muhâfaza edildi. Bu yüzden Tevrat ve İncille amel eden müşrik/kâfir; Kur'ân-ı Kerîm okuyan ise muvahhid olur.

Modernistlerin Kur'ân'a ve tarihi gerçeklere aykırı olarak ısrarla Allah Rasûlü'nün ﷺ okur-yazar olduğunu iddia etmesi, oryantalistlerin iddialarının önünü açmaktadır. Modernistlerin iddialarını esas alan müsteşrikler, "Hz. Muhammed okur-yazar olduğuna göre âyetler Tevrat'tan ve İncil'den alınmadır!" iddiasında bulunmaktadır.

Niçin Roma Değil de Mekke?!

Allah Azze ve Celle, bu iddiaları temelden hükümsüz kılmak

---

(648) Hristiyanlığa dair kelimelerin yoğunluğu, ansiklopedi kısmında Hristiyanlık'la ilgili şahısların ve mekan isimlerinin fazla yer alması, İslâm'la alâkalı mevzuların Hristiyan kaynakların referans kabul edilerek verilmesi, Müslümanlara dair mesnetsiz iddiaların varlığı gibi hususlar ve el-Müncid'e yazılan çok sayıda reddiye her baskısında ilave ve çıkarmalarla basılmasına yol açtı.

için Peygamber-i Ekber'i ﷺ uygarlıklar merkezi Roma'da, İran'da, Mısır'da değil de okur-yazar oranının diğer bölgelere göre daha düşük olduğu Mekke'de gönderdi. Hz. Mûsâ ﵇ ve Hz. Îsâ ﵇ taraftarlarına da, "Elinizdeki Tevrat'ın sahihinden bildiklerinize muvâfık ve onu tasdik edici olarak indirdiğim Kur'ân'a iman ediniz!" çağrısında bulundu. Gelen her peygamber, kendinden önce yaşayanların amentüsünü tasdik etti. Hz. Îsâ ﵇, Hz. Mûsâ'ya ﵇; Hz. Muhammed de ﷺ kendinden önceki peygamberlere şahitlik etti. Hepsi muhataplarını Allah'a ﷻ ve âhirete imana çağırdı:

﴿وَمَٓا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ اِلَّا نُوحٖٓي اِلَيْهِ اَنَّهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّٓا اَنَا۬ فَاعْبُدُونِ﴾

"*Ey Peygamber! Senden önce hiçbir peygamber göndermedik ki ona, 'Benden başka ilâh yoktur, şu hâlde bana kulluk edin' diye vahyetmiş olmayalım.*"(649) Bu yüzden ilk Peygamber Hz. Âdem ﵇ ne söylediyse son Peygamber Hz. Muhammed de ﷺ aynı hakikati tebliğ etmiştir. Bu, onların birbirinden istifa ettiklerine değil, hepsinin aynı Allah'ın ﷻ rasülleri olduklarına delâlet eder.

Felsefede şahıstan şahsa, devirden devre eşyâ ve hâdiseye dair tariflerin de değiştiği görülür. Aristo'nun kabulleri Eflatun'a, Eflatun'un "hakikat" tarifi Sokrat'a uymaz. Eski Yunan'la Patristik, Ortaçağ ile Aydınlanma felsefesi arasında ciddi farklar vardır. Çünkü her gelen filozof kendi doğrusunu, öncekinin yanlışı üzerine bina etmiştir. Nasıl altınla sarı renkteki bir metalin birbirine karıştığı, insanların da sarı renk metale altın, altına da sarı renk metal muamelesi gösterdiği bir dönemde altın, altın olarak değerini korursa Kur'ân da Ehl-i Kitâb'a, "Her şey değişse de hakikat değişmeyecek!" buyurarak onları muharref kitaplarını bırakıp kendine inanmaya çağırmaktadır.

---

(649) Enbiyâ, 21/25.

Âyet-i kerîmenin (Bakara, 41) Müslümanlara bakan yüzü onlara şöyle demektedir: "Çocuklarınız Allah'ın ﷻ kudretine işaret etmesi cihetiyle birer âyettir. Yanınızdaki yavrularınızın size kıymetini anlatan bu Kur'ân'a iman ediniz. Çocuklarınızı ancak bu imanın gereğini yaparak muhâfaza edebilirsiniz." Kur'ân-ı Kerîm'e iman eden bir ebeveynin çocuğu eğlence merkezlerinde değil, mabetlerde büyür. Bir insanın en yakınında olan ailesidir. Ailenin birinci görevi çocuğu terbiye ve himaye etmektir:

﴿يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا قُٓوا اَنْفُسَكُمْ وَاَهْلٖيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ﴾

"Ey İman Edenler! Kendinizi ve ailenizi yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun."(650)

İlk İnkâr

Allah Teâlâ, Kur'ân-ı Kerîm'le Tevrat'ın aynı kaynaktan geldiğini ilan ettikten sonra Yahûdi'ye,

﴿ وَلَا تَكُونُٓوا اَوَّلَ كَافِرٍ بِهٖۖ ﴾

"Hakikati bildiğiniz hâlde sakın onu inkâr edenlerin ilki olmayın!" âyetiyle adeta şu çağrıda bulunmaktadır:

"Vahyin ve vahiydeki temel esasların ne olduğunu bilen İsrâiloğulları! İlk kâfir, ilk inkâr eden siz olmayın. Eğer ilk inkâr eden siz olur, fesadın yolunu açarsanız, ardınızdan gelenlerden, fesad yolunda yürüyenlerden dolayı mesul olur, amel defterinizi günahla doldurursunuz."

«فَإِنَّ وِزْرَ الْمُقْتَدِي يَكُونُ عَلَى الْمُبْتَدِي كَمَا يَكُونُ عَلَى الْمُقْتَدِي»

"Muktedînin günahı kendi üzerine olduğu gibi mübtedînin yani

---

(650) Tahrîm, 66/6.

günah yolunu ilk açanın üzerine de olur."[651] Bir İslâm mahallesinde ilk olarak meyhane açan, orada kadınları ayyaşlara hizmet ettiren, yarı çıplak kadın resimlerini bilboardlara asan, ajanslarda kadın ticareti yapan kişi orada içkiyi ilk içiren, iffetleri ilk çiğneyen insan olarak, kendinden sonra gelen bütün müfsitlerin günahında payı vardır.

Yahûdi, öz çocuğunu bildiği gibi Efendimiz'e ﷺ dair hususiyetleri de bilir:

﴿اَلَّذِينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ اَبْنَاءَهُمْ﴾

"*Kendilerine kitap verdiklerimiz, onu kendi oğullarını tanıdıkları gibi tanırlar.*"[652]

Buna rağmen Ehl-i Kitap'tan bilerek inkâr yolunu ilk Yahûdi açtı. Âyet, Yahûdi'den hareketle mü'minlere sanki şöyle seslenmekte: "Onlar ilk inkâr edenlerden oldu. Siz de onlar gibi olmayın! İblis'in dâvasına hizmette ilk adımı atarak Osmanlı İslâm Devleti'ni yıkıp, Ümmet-i İslâm'ı paramparça edenler bugün dökülen kandan, yıkılan camilerden, susturulan ezanlardan nasıl mesulse siz de ifsatta birbirinizle yarışarak Kıyâmet'e kadar taşımak zorunda kalacağınız veballeri yüklenmeyin."

Âyet mü'mine sanki şöyle seslenmektedir: "Yaşadığın dönemde İblis'in yolunu ilk açan, İslâm binasına ilk taş atan sen olma! Aksi hâlde öldükten sonra da yapılan masiyete ortak olursun." demektedir.

Âhiret Hedefi

Dünyaya inanan ve onun için yaşayan, ukbâsını satma noktasında rahatsız olmaz. İmanını kaybedenler, din ticaretini büyük bir kazanç

(651) İsmâil Hakkı Bursevî, ***Rûhu'l-Beyân*** (Beyrût: Dâru İhyai't-Turâsi'l-Arabi, ts.), 1/117.

(652) En'âm, 6/20.

olarak da görebilir:

﴿وَلَا تَشْتَرُوا بِاٰيَاتٖى ثَمَنًا قَلٖيلًاۘ وَاِيَّاىَ فَاتَّقُونِ﴾

"Âyetlerimi dünya malından az bir karşılığa satmayın. Başkasından değil, yalnız benden korkun."(653)

Dünya metâı, âhirete nisbetle hem az hem de değersizdir. Bir insan elli yıl çalışır, parasını biriktirir, bir arsa alır, üzerine bir ev yapar, emekli olur, tam evine girecekken bir kalp krizi geçirip ölür. Başka birisi ömür boyu çalışır, daire alır, tefriş eder. "Bundan sonra evle cami arasında bir hayatı yaşayayım." derken ölüm meleği gelir. "Bir varmış bir yokmuş" denilecek kadar kısa olan şu dünya hayatı için âhiret terk edilir mi?!

Bir mü'mini, dünya için dinini satmaya ya rızık korkusu ya gelecek tasası ya kendinin ya da çocuklarının kariyerini koruma korkusu gibi hususiyetler sevkeder. Allah Azze ve Celle, "Başkasından değil, yalnız benden korkun!" buyurarak kullarını âhiret hedefinden kopmamaya davet eder.

Dünya hiçbir zaman Cennet olmadı, olmayacak da. Allah Azze ve Celle, kullukla bizi içinde ebedi kalacağımız Cennet'e davet eder. Her şey gibi Cennet'in de bir bedeli vardır. Allah Teâlâ, "Bana olan sözünüze vefa gösterin ki, ben de size vefa göstereyim." âyetiyle sanki şöyle buyurur: "Yolumda cihâd edin ki, size zaferler ihsân edeyim. Namaz ve zekât gibi emirlerimi yerine getirin ki, kullar Rableriyle irtibat kurma sorunu yaşamasın."

﴿يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوٓا اِنْ تَنْصُرُوا اللّٰهَ يَنْصُرْكُمْ﴾

(653) Bakara, 2/41.

"Ey İman Edenler! Allah'a yardım ederseniz O da size yardım eder."(654) Buna göre Allah Azze ve Celle'nin ehl-i imana yardım etmesinin şartı O'nun ﷻ Şerîatı'nın hâkim olması için mücadele vermesidir.

Ulemâ Kadrosunun İhâneti

Hz. Îsâ'nın ﵇ zamanında ve sonrasında yaşayanlar, O'na ﵇ sadâkat göstermedi. Hristiyanlar, Hz. Îsâ'nın ﵇ ve dinin muhâfazası için gerektiği gibi mücadele vermedi. Allah Rasûlü'nün ﷺ ashâbı ise ﵃ bütün varlıkları ve mevcudiyetleriyle Efendimiz'e ﷺ sadâkat gösterdi. Ulemâ da sahâbe çizgisinde yürüdü. Eğer Ebû Hanife ﵀, Emevi zindanlarına girmese, Abbâsi devrinde kırbaç yeme korkusuyla hükümdarların dediğini yapsa, istedikleri fetvaları verseydi İslâm'a beşerin eli değmiş olurdu. Halife el-Mu'tasım, kırbaç yiyen Ahmed b. Hanbel'e, "Yazıklar olsun sana! Bana cevap ver Ey Ahmed!" derken O büyük imam;

«أَعْطُونِي شَيْئًا مِنْ كِتَابِ اللهِ وَسُنَّةِ رَسُولِهِ»

"*Bana Allah'ın Kitâbı'ndan ve Rasûlü'nün Sünneti'nden delil getirin!*"(655) diyordu. Vücudundan kanlar akarken, "Ben ölürüm lakin Kur'ân-ı Kerîm'in mahluk olduğunu söyleyemem!" diyen Ahmed b. Hanbel, bu hâliyle de Kur'ân-ı Kerîm'in Abbâsi Devleti'nin yasaları seviyesine indirilmesinin önüne geçiyordu.

Tarihselcilik

Bütün ideolocyaların iflas ettiği çağımızda, Kur'ân-ı Kerîm'in yeniden umut olduğunu gören küfür cephesi, adına "Tarihselcilik" dedikleri güncel bir tuzakla, Kur'ân-ı Kerîm'in hüküm âyetlerinin devrinin bittiğini ileri sürdü. 1990'lı yılların başında sadece hüküm âyetlerinin tarih-

(654) Muhammed, 47/7.

(655) İbn Hacer el-Heytemî, ***el-İcâzetü'l-Bâliğa*** (Beyrût: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, ts.), s. 421.

sel olduğunu iddia eden bu grup, bugün itibariyle açıkça bütün âyetlerin tarihsel olduğunu savunmaktadır. Kur'ân-ı Kerîm'de müfred yerinde cemi, cemi yerinde müfred kelime kullanıldığını iddia eden bu güruh Allah Azze ve Celle'nin;

﴿لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ﴾

"*Asılsız bir şey O'na ne önünden ne arkasından yaklaşabilir.*"(656) buyruğuna rağmen O'nda hata olduğunu ileri sürmektedir. Konunun temelinde ya iddia sahiplerinin Arapça'yı bilmemesi ya da görevli olduklarından dolayı bilerek inkârları vardır.

Ömürlerini Kur'ân-ı Kerîm'in anlaşılmasına ve yaşanmasına adayan ulemâ, Kur'ân-ı Kerîm'e iman etmenin bedelini canlarıyla ödedi. Allah Teâlâ, bu dini ulemâ ile muhâfaza etti.

﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ﴾

"*Kesin olarak bilesiniz ki bu kitabı, kuşkusuz biz indirdik ve O'nu mutlaka koruyan da yine biziz.*"(657) Allah Teâlâ, Kur'ân-ı Kerîm'i çağdaş Nemrudların, Firavunların, Bel'âmların karşısında semâdan indirdiği meleklerle değil ulemâ ile korudu.

Ümmetin kâhir ekseriyetinin batıla sapmadan Hak yolda kalması bir anlamda Allah Rasûlü'nün ﷺ şu ifadesinin bir tezâhürdür:

«إِنَّ اللهَ لا يَجمَعُ أُمَّتِي على ضَلالَةٍ»

"*Muhakkak ki Allah Teâlâ, ümmetimi sapıklık üzere birleştirmez.*"(658)

Sünnet-i Seniyye münkirlerinin, ümmetin çoğunluğunun Hak üzere

(656) Fussilet, 41/42.

(657) Hicr, 15/9.

(658) Tirmizi, H. No: 2167.

olmasının,

﴿وَاِنْ تُطِعْ اَكْثَرَ مَنْ فِى الْاَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ﴾

"*Yeryüzünde bulunanların çoğu, kendilerine uyarsan seni Allah yolundan saptırırlar.*"(659) âyet-i kerîmesine muhâlif olduğu iddiası, doğru değildir. Zira Allah Rasûlü'nün ﷺ bahsettiği çoğunluk, yeryüzündeki insanların çoğunluğu değil; bu ümmetin içerisindeki çoğunluktur. Nitekim Efendimiz ﷺ "Fırka-i nâciye"nin kim olduğu sorusuna,

«مَا أَنَا عَلَيْهِ وَأَصْحَابِي»

"*Ben ve ashâbımın üzerinde olduğu yol*"(660) cevabını vermiştir. Başka bir rivâyette ise,

«وَهِيَ الْجَمَاعَةُ»

"*Kurtulan taife, İslâm ümmetinin bütününü oluşturan cemaat*"(661) olduğunu söylemektedir. Buna göre âyet-i kerîmede zikredilen çoğunluk, İslâm ümmeti içerisindeki bir kesret değil, İslâm ümmetinin de içerisinde olduğu insanlık âlemidir.

Küfür Cephesinin Acziyeti ve Necip Fazıl

1952'de, Malatya'da İslâm'a ve Müslümanlara düşmanlığıyla maruf Vatan gazetesi başyazarı Ahmet Emin Yalman'ı, bir lise talebesi tabanca ile yaralar. Üstad Necip Fazıl, "Bu hâdisenin azmettiricisi sensin!" iddiasıyla tutuklanır.

Üstad 1962'de, Son Posta'da yazı yazmaya başlar. Çerçeve yazılarının bir kısmını orada yayımlar. İlk yazısının başlığı "Kırmızı"dır. Üstad, "Kırmızı" da meâlen şunları söyler:

---

(659) En'âm, 6/116.

(660) Tirmizî, H. No: 2641.

(661) Ebû Dâvûd, H. No: 4597.

"1952'de gelip beni aldılar. Sucuğu nasıl kılıfının içine sıkıştırırlarsa bizi de bir kırmızı arabanın içine öyle koydular. Zor nefes alıyorduk. O hâlde zindana götürdüler. Yakasında kırmızı fular olan bir gardiyan, göğsümün üzerine oturdu. Zor nefes alıyordum." Bunun üzerine Bedii Faik, Dünya Gazetesi'nde Üstad'a hem hakaret hem iftira eder:

"Sen 'kırmızı'yla şanlı 60 ihtilâlini yapan generalleri, paşaları kast ettin. Orduyu göreve çağırıyorum" der. Üstad ona şöyle cevap verir;

"Gardiyan zindanda olur. Zindanda paşa olur mu? Albay, yarbay olur mu? Olmaz." Üstadın karşısında kalemiyle duramayan güruh, orduyu göreve çağırır. Tertibe karşı Üstad peş peşe yazılar yazar. Sonunda Bedii Faik şu yazı üzerine susmak zorunda kalır;

"Sen askerin bacakları arasına saklanarak, ezeli ve ebedi hasmı olan kediye havlayan bir fare gibisin!"

Mûtezile, devleti Ahmed b. Hanbel'e karşı göreve davet etmiştir. Yakın dönemde de susturamadıkları ulemâ için darağaçları kurmuşlardır. Kalemle, kelamla tasfiye edemedikleri Üstad Necip Fazıl için devleti göreve çağırdılar. Esasında o, kırmızı ile askeri değil gardiyanı kast ediyordu. Bedii Faik, kalemle karşısında duramadığı Necip Fazıl'a, orduyu arkasına alarak hücum etti.

Yakın tarihimizdeki bu hâdisat da göstermektedir ki, insafını kaybeden ilk olarak mütefekkirleri ve ulemâyı hedef alır.

Allah Teâlâ, bütün mü'minlere, özellikle de bu dinin muhâfızı olan ulemâya,

﴿وَاِيَّايَ فَاتَّقُونِ﴾

"*Yalnız benden korkun!*" buyurarak, muhtemel saldırılara karşı metânetle durmalarını telkin etmektedir. Yüreğinde başka korkular taşıyanlar, konuşmaları gerektiği yerde susmaları cihetiyle, durulması gereken

noktada yeşil, geçilmesi gereken yerde de kırmızı yanan trafik lambasına benzer. Birincisi toplumların ikincisi ise fertlerin ölümüne sebep olur. Bu yüzdendir ki Allah Azze ve Celle,

﴿اَلَّذ۪ينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللّٰهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ اَحَدًا اِلَّا اللّٰهَۜ﴾

"Peygamberler, Allah'ın tayin buyurduğu vazifeleri insanlara tebliğ ederken yalnız O'ndan korkarlar ve Allah'tan başka hiç kimseden korkmazlar!"(662) Bu âyet-i kerîme, peygamber varisi olan ulemâya,(663) "Sizler de makamı, mevkiyi kaybetmekten korkarsanız Allah'ın ﷻ âyetlerini emrettiği gibi tebliğ edemezsiniz." demektedir.

(662) Ahzâb, 33/39.

(663) Tirmizî, H. No: 2682.

EN KARMAŞIK SENTEZ, EN DERİN FİTNE

﴿وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾

Hak, bütün zamanlarda aynıdır. Hz. Âdem'de de Hz. Muhammed'de de ﷺ değişmemiştir. Gece gece, gündüz de gündüzdür. Vahiyden uzak hayatlara "bilimsel", İslâmî olanlara ise "inanç mevzuları" diyerek hafife alan modernistler, "Kur'ân bir bilim kitabı değildir. Bilimin hakikati ayrı, Kur'ân'ın bahsettiği hakikat ise ayrıdır." diyerek -üstü kapalı- İslâm'ın "Hakikat" dâvası olmadığını iddia etmektedir. Bununla da -hâşâ- dünyayı yoktan var eden Allah'ın ﷻ beyânını değil de deneme yanılma yoluyla birtakım sonuçlara ulaşan insanların sözünü esas almak, nâmütenâhi bir okyanusu bırakıp bir kulleteyn suya yönelmek gibidir.

﴿وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾

"*Doğruyu yanlışla, hakkı batılla karıştırmayın, bilerek hakkı gizlemeyin.*"(664)

İslâm'ın müessisi Allah Azze ve Celle, mübelliği ise enbiyâdır. Biraz İslâm'dan biraz da küfürden almayı çıkış yolu olarak gören anlayış, "Sentez"e İslâm demiştir. Hâlbuki sentez, bütünüyle beşere aittir. Müslümanlar dağılınca Hindistan'da, İstanbul'da, Mısır'da darağacı kuranlar, sadece ulemâyı değil; fikrimizi, dâvamızı, aşkımızı da darağacına çıkarmıştır.

(664) Bakara, 2/42.

Sonra boş kalan ilim ve fikir meydanına Seyyid Ahmed Han ve Cemâleddin Afgânî gibi şahsiyetleri çıkardılar. İstanbul'da medrese kapatarak İslâm'a giden bütün yolları kesenler, Hindistan ve Mısır'da moderniteye iki damar açmıştır. Hindistan ve Mısır'ın Ehl-i Sünnet ulemâsı, menheclerini derinleştirerek İslâm'ı tahrîf hareketlerine ağır darbeler indirdi. Hüküm âyetlerinin tarihsel olduğu iddiası, ilk olarak Hint kıtasında ortaya çıktı. Daha sonra Mısır ve İstanbul'a intikâl etti. Mısır'da ulemâ tarafından tekfir edilen Nasr Hâmid Ebû Zeyd,(665) "Kur'ân'ın teşekkül ve teşkil devri var!" iddiasında bulundu. İlkine göre Kur'ân, Arap örfüyle birlikte yoğrulmuş, teşekkül etmiştir. Daha sonra ise dünyayı teşkile talip olmuştur. Özelde Nasr Hâmid'in genelde ise tarihselcilerin bâtılı hak kisvesi altında arzı, tarihi süreçte görülen en karmaşık sentez ve en derin fitnedir.

Tarihselciliğin müessis isimlerinden Fazlurrahmân'ın 1980'lerde tercüme edilen "İslâm" adlı eseri, Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde ders kitabı olarak okutuldu. Türkiye'de Müslümanların siyâsî mânada güçlenmelerine paralel olarak tarihselcilik de yayıldı. Doksanlı yılların ortasında zirve yaptı. 2000'li yıllardan sonra tarihselci kadrolar, yazdıklarını tatbik etme noktasında din-diyanet bürokrasisine hâkim oldu. Müslümanların siyâseten güçlenmeleri sürecinde Batı, tarihselciliği öne çıkararak İslâm'ı, İslâmla durdurma yoluna gitti. Bununla Kur'ân-ı Kerîm'i anlatmaya memur olanlar Müslümanlara; "Ey Mü'minler! Kur'ân-ı Kerîm bir ahlak kitabıdır. İçerisindeki hüküm âyetleri ise hicri yedinci asra aittir. Bu çağda uygulanamaz!" diyerek Allah ﷻ yolunu kapatma rolünü üstlenmiştir.(666)

---

(665) Nasr Hâmid Ebû Zeyd, ***İslâm'la Bir Yaşam***, çev. Celadet Moralıgil (İstanbul: İletişim Yayınları, 2004), s.157.

(666) Buna kanıt olarak da ashâb tarafından şiddetle karşı konulmasına rağmen Hz. Ömer'in ؓ Kur'ân'daki bazı ictimaî konularda köklü değişiklikler yapmış olmasını

Bugün tarihselci düşüncenin akademyada çok sayıda bağlısı olsa da akibeti kendinden önceki tahrif hareketleri gibi olacaktır. Zira Allah Azze ve Celle, şöyle buyurmaktadır:

﴿وَقُلْ جَٓاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُۜ اِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا﴾

"De ki: 'Hak geldi batıl yıkılıp gitti! Zaten batıl yıkılmaya mahkumdur.'"(667) Nasıl Allah Rasûlü'nün ﷺ asâsı ile Kâbe'nin etrafındaki üç yüz altmış put yere serildi ise, yine O'nun ﷺ yolundan bir âlimin kalemiyle bâtıla ait bütün ideolocyalar yok olacaktır.

Türk, Arap ya da Kürt İslâm Sentezi

Allah Teâlâ, "Hakkı batıl ile karıştırmayın!" buyurarak, Müslümanları Türk-İslâm, Arap-İslâm, Kürt-İslâm gibi sentezlerden uzak durmaya da davet etmektir. İslâm'ın sol, sağ ya da liberal yorumu olmaz. İslâm, İslâm'dır. Aksi bir gayret içerisinde olanlar, yürekleri te'life memur olan İslâm'ı tefrikaya vâsıta yapar.

Mü'minleri sentezci ameliyelere karşı durmaya davet eden Kur'ân-ı Kerîm onlara, "Yahûdi sentezciydi. Sizin içinizde de buna meyledenler olacak. Siz Yahûdi'ye değil, yirmi üç yıllık risâlet hayatıyla 'İslâm, sentezi reddeder!' diyen Hz. Muhammed'e ﷺ bakın." mesajını verir.

﴿وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾

"Neyin gerçek olduğunu bildiğiniz hâlde hakkı gizlemeyin."

Herkesin sustuğu bir zamanda gerçeği söylemek, hayatı kolaylaştıran bir keşiften daha yüce bir kıymete sahip olur. Keşif, hayatı daha yaşanılır hâle getirir; hakîkati beyân ise yerine göre hayat kurtarır.

---

gösterir. Bkz. Fazlurrahmân, "***İslâmî Çağdaşlaşma; Alanı, Metodu ve Alternatifler***", çev. Bekir Demirkol, İslâm Araştırmaları Dergisi 4 (1990), s.4.

(667) İsrâ, 17/81.

İnsan, bazen kendisine pek büyük bir şeref veren hakkı ya sahip olduğu imkanları korumak ya da yeni kazanımlar elde etmek için gizler. Yahûdi; Allah Rasûlü'nün ﷺ risâletini, uyuyanlar uyanıp İslâm'ın safına geçmesin diye inkâr etti. Bir müezzin, İslâm düşmanları rahatsız olmasın korkusuyla ezan okumayı terk etse insanlar derin uykulardan kalkamaz. Ne var ki, insanlardan bir kısmı bâkî olan Rabbini bırakıp fâni olan makama, mevkiye meyletmektedir.

Bu yola "İslâm", yolcularına da "Müslüman" diyen bizzat Allah Azze ve Celle'dir:

﴿هُوَ سَمّٰيكُمُ الْمُسْلِمِينَ﴾

"*O sizi Müslümanlar olarak isimlendirdi.*"(668) Buna göre İslâm'a "Ilımlı İslâm" gibi sıfatlar eklemek, pişmiş aşa su katmak cinsinden bir ameliye olduğundan O'na kemâl değil noksanlık verir. Şu hâdise, katıksız bir imanın kısa bir zamanda mü'mine büyük payeler verdiğinin nişanesidir:

Cerîr b. Abdîllâh ؓ buyurdu ki: Allah Rasûlü ile birlikte dışarı çıktık. Medîne'den ayrıldığımızda bize doğru bir yolcunun geldiğini gördüm. Bu noktada Rasûlüllah ﷺ şöyle buyurdu: "Sanki bu yolcu sizinle görüşmek istiyor." Adam hakikaten bize doğru geldi ve bizi selamladı, biz de selâmına icâbet ettik. Peygamberimiz ona: "Nereden geliyorsun?" diye sordu. Adam da: "Ailemden, oğlumdan ve kabilemden yola çıktım geliyorum." dedi.

-Efendimiz: "Nereye gitmek istiyorsun?"

-Adam: "Rasûlüllah'ı görmek istiyorum." (Hz. Muhammed'i görmek için evimi, yerimi yurdumu bıraktım. O'na ulaşabilmek için çöllerde aç, susuz kaldım.) dedi.

(668) Hac, 22/78.

-Bunun üzerine Allah Rasûlü ﷺ buyurdu ki: "Doğru bir adama rastladın. Ben O'yum."

-Adam: "Ey Allah'ın Rasûlü! Bana imanı öğretir misin?" dedi.

-Efendimiz de: "Allah Azze ve Celle'den başka ilâh olmadığına ve Muhammed'in O'nun Rasûlü olduğuna şehâdet eder, namazı kılar, orucu tutar, zekâtı verir, hacca gidersin işte iman budur." buyurdu.

-Adam: "Bunların hepsini ikrar ediyorum." dedi.

Cerir b. Abdillah رضي الله عنه diyor ki: Bu sırada yolcunun devesinin ayağı bir fare yuvasına girdi ve hayvan devrildi, sahibi de yere kafası üstü düştü ve vefat etti. Allah Rasûlü, emredince Usâme ile Huzeyfe b. Yemân, hemen adamı atılıp oturttular ama adam ölmüştü. Efendimiz yüzünü başka bir yöne çevirdi. Ardından da Usâme ile Huzeyfe'ye, "Neden yüzümü çevirdim biliyor musunuz?" diye sordu. "Çünkü melekler, ona Cennet'ten meyveler takdim ediyorlardı." (Bana ulaşmak için çöllere çıktı. Ekmeği bitti, suyu tükendi, dudakları çatladı. Ama vur ha vur yola devam etti. Şimdi ise susuzluğunu melekler gideriyor.)

Daha sonra Efendimiz ﷺ şöyle buyurdu;

«هَذَا مِنَ الَّذِينَ قَالَ اللهُ فِيهِمْ : اَلَّذِينَ اٰمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوٓا اِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ»

"Bu kişi, Allah'ın Kur'ân'ında, 'Onlar iman ederler ve imanlarını zulme karıştırmazlar.'(669) *diye buyurduğu bahtiyar mü'minlerdendir."*(670)

Âyette zikredilen "Zulüm" şirktir. Nitekim Kur'ân'da, "Allah'a ortak koşmak büyük bir zulümdür."(671) buyrulmaktadır. Böyle bir kulun imanında sentez olmaz, hakkı batıla karıştırmadan yaşarsa bir kelime-i şehâdet dahi ona Cennet'in kapısını açmak için kâfidir.

(669) En'âm, 6/82.

(670) İbn Hanbel, ***el-Müsned***, 31/512-513 (H. No:19176).

(671) Bkz. Lokman, 31/13.

Ölüm Tehdit Değil Müjdedir

Hz. Mûsâ'yı ﷺ susturmak için bir araya gelen sihirbazlar, O'nun ﷺ peygamber olduğunu anlayınca dediler ki;

﴿قَالُٓوا اٰمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَۙ * رَبِّ مُوسٰى وَهٰرُونَ﴾

"*Âlemlerin Rabbine, Mûsâ ve Hârûn'un Rabbine iman ettik.*"(672) Firavun, sihirbazların el ve ayaklarını çaprazlama kesmekle tehdit edince imanın lezzetini tadan eski sihirbazlar hep birden,

﴿فَاقْضِ مَٓا اَنْتَ قَاضٍؕ﴾

"*Artık sen neye hükmedeceksen et.*"(673) diye Firavun'a meydan okumuşlardı. Secdenin mânasını idrâk edenler için ölüm bir tehdit değil, Allah Azze ve Celle'ye ulaşma müjdesidir.

İmanın ve secdenin tadını alanlar, Allah'ın ﷻ âyetlerini geçim kapısı değil, Cennet vesilesi olarak görür. "Kim var?" diye seslenildiğinde sağına, soluna bakmadan meydan yerine çıkar. Allah Teâlâ'nın sahâbeden, "Allah O'nlardan râzı olmuş, O'nlarda Allah'tan râzı olmuşlardır."(674) diye bahsetmesinin arkasında, O'nların İslâm'a hizmet söz konusu olduğunda tereddüt etmeden ön safa koşmaları vardır.

Bütün İbadetler Burada

Firavun'un şehrinden korkup da ayrılan Hz. Mûsâ ﷺ, yıllar sonra Firavun'un ülkesine doğru yola çıktı. Yolda vahye muhatap oldu:

﴿وَاَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحٰى * اِنَّن۪ٓي اَنَا اللّٰهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّٓا اَنَا۬ فَاعْبُدْن۪يۙ وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ لِذِكْر۪ي﴾

(672) A'râf, 7/121-122.

(673) Tâhâ, 20/72.

(674) Beyyine, 98/8.

"Ben seni seçtim, şimdi vahyedilecek olana kulak ver. Kuşkusuz ben, yalnız ben Allah'ım. Benden başka tanrı yoktur. O hâlde bana kulluk et, beni hatırında tutmak için namazı kıl."(675)

Allah Teâlâ, ilahlık iddiasında bulunan Firavun'a kul olduğunu anlatmaya memur olan Hz. Mûsâ'ya ﷺ, "Beni hatırlamak için namaz kıl." buyurdu. Çünkü namaz, Hz. Mûsâ'nın ﷺ yüreğinin azığı olacak, onunla ayakta duracak, onunla insanları kula kulluktan Allah'a ﷻ kulluğa davet edecekti. Mü'minler de namazda Allah-u Ekber derken, dünyayı ellerinin sırtıyla geriye attıklarını idrâk eder, kıyamda "sadece senden yardım ister sadece sana kulluk ederiz!" der, secdeye o ruh ve mâna ile varırsa namaz, bütün zamanlarda ve bütün mekanlarda yüreklere cesaret aşılar. Kul, insan olma haysiyetine namazla erer. Namaz, insana kulluk için yaratıldığını, yalnız Allah'a ﷻ kul olarak bütün kulluk şekillerinden kurtulacağını telkin eder.

(675) Tâhâ, 20/13-14.

HAKKIYLA KILINAN BİR NAMAZ İNSANI İNSAN KILAR

﴿وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ﴾

Yahûdiye, hakkı batıla karıştırarak İslâm'ı, heva ve heveslerine mahkum etmekten vazgeçmeye davet eden Kur'ân'ı Kerîm,

﴿وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ﴾

"Namazı dosdoğru kılın, zekatı verin, rüku eden cemaatle beraber rüku edin."

buyurarak imanın ancak amelle bir mâna ifade edeceğini bildirmektedir. Bu âyet, dolaylı yoldan da mü'minlere, namaz ve zekât gibi bedenî ve malî ibadetleri yerine getirmeden imanınızı muhâfaza edemezsiniz demektedir.

Allah Teâlâ, âyet-i kerîmede bütün ibadetleri içine alan iki amelden bahseder. Namaz bedenle, zekât da malla yapılan ibadetleri ihâta eder. Kul namazla Rabbine, zekâtla da Allah'ın ﷻ kullarına ulaşır. Burada önce namazın sonra da zekâtın zikredilmesinin hikmeti şudur: "Ancak namaz emrini yerine getirerek Allah'a ﷻ ulaşanlar onun kullarına infak edebilir." Eğer bir adamın namazı yok, yaptığının karşılığını âhirette almak gibi bir Cennet beklentisi içinde de değilse ya hiç zekât vermez ya da yardımı kameranın önünde dağıtarak, insanlara ekmek vererek onların izzetini alır.

Dünyayı yöneten zenginleri, daha zengin yapmak için çıkarılan savaşların vurduğu ülkelerde milyonlarca yaşlı, kadın ve çocuk vefat etti. Ölenlerin kat kat fazlası çadırlarda ve zor şartlar altında yaşamakta. Varlıklarını insanların yoksullaşması üzerine kuran mutlu azınlık, namaz kılsaydı günde beş defa kendisine, "Sen âlemlerin Rabbinin kulusun. O neyi, nasıl buyurduysa ancak öyle yaşayarak selamete erersin." diyecekti. Allah'a ﷻ karşı kulluk vazifesini îfa edenler, ancak insanlara karşı sorumluluğunu yerine getirebilir.

Zekâtta hem artırma hem de temizleme anlamı vardır. Allah Teâlâ,

﴿وَفِى اَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ﴾

"*Zenginlerin mallarında yardım isteyen ve iffetinden dolayı istemekten haya edenler için bir hak vardır.*"(676) buyurarak, onları fukaraya hakkını vererek mallarını temizlemeye davet etmektedir. Âyet-i kerîme mü'mine, "Ey Zengin! Bu mülk benim. Sana verdiğim malda fakirin hakkı var. Onu fakire verirken başına kakma." demektedir.

﴿وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ﴾

"*Rükû edenlerle beraber rükû edin.*" ifadesi ise mü'minleri, namazları cemaatle eda etmeye davet etmektedir. Çünkü cemaat, ümmet arasındaki buzları eritir. Öfke ve nefreti yok eder. Kişi, görmeye tahammül edemediği insanla aynı safta omuz omuza durur. Mü'min, nefret ettiği kardeşine nefrete mevzu olan hususiyetiyle değil, yardımsever gibi alâka celbeden meziyetiyle bakar.

«صَلاَةُ الْجَمَاعَةِ تَفْضُلُ صَلاَةَ الْفَذِّ بِسَبْعٍ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً»

"*Cemaatle kılınan namazın sevabı, yalnız başına kılınan namazdan*

(676) Zâriyât, 51/19.

yirmi yedi derece daha faziletlidir."[677]

Namazın tek başına kılınması nakıs bir edadır. Kâmil bir eda ise ancak cemaatle olur. Cemaat büyük bütündür. Ondan kopan ümmetten de kopar. Bunun içindir ki Allah Rasûlü, ﷺ

«صَلُّوا خَلْفَ كُلِّ بَرٍّ وَفَاجِرٍ»

"İyi ve kötü herkesin arkasında namaz kılın."[678] buyurmaktadır. Allah Rasûlü'nün, ﷺ "İmam fâcir bile olsa arkasında namaz kılın!" emri, Müslümana, "İmamı ithâm ederek camiden uzaklaşamazsın." demektedir.

(677) Buhârî, H. No: 645; Müslim, H. No: 650. (Lafız Buhârî'ye âittir.)

(678) Beyhakî, ***es-Sünenü'l-Kübrâ***, 4/29 (H. No: 6832).

İSLÂM SATILIK BİR MAL DEĞİL, YAŞANAN BİR HAYATTIR!

﴿اَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ اَنْفُسَكُمْ وَاَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَۜ اَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾

Bir dâvayı anlatma makamında olanlar, muhataplarına emrettiklerini yapmaz, nehyettikleri kötülüklerden de uzak durmazlarsa onlar konuştukça insanların nefreti artar. Bu yüzden mü'min, ıslâha önce kendi nefsinden başlar. Allah Rasûlü ﷺ insanları yaşadığı hayata çağırdı. Fiilleri söylediklerini tasdik etti. Bu yüzden O'nu ﷺ uzaktan sevenler, yakından görünce "Anam babam yoluna feda olsun!" dedi.

İslâm geldiğinde Ehl-i Kitâb, akîdede olduğu gibi harekette de çökmüştü. Bunun baş sebebi ise Yahûdiliği ve Hristiyanlığı üzerinde konuşulan fakat yaşanmayan bir din hâline getiren din adamlarının sözleri ile fiilleri arasındaki tutarsızlıktır. Kur'ân-ı Kerîm, onlar üzerinden bütün Müslümanlara, "Nefsinizi unutmayın; kendilerini imar edemeyenlerin dünyayı imar iddiası ütopyadır." gerçeğini hatırlattı:

﴿اَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ اَنْفُسَكُمْ وَاَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَۜ اَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾

"Sizler, Muhammed'le gelen kitaba imanı emreden Tevrat'ı okuduğunuz hâlde insanlara iyiliği emredip kendinizi unutuyor musunuz?! Bunun çirkin bir hâl olduğunu idrak edip de yanlıştan dönmeyecek misiniz?"(679)

(679) Bakara, 2/44.

İslâm'ın başına gelecek en büyük musibet, ilim adamlarının ve mütefekkirlerin İslâm'ı tebliğ etmeyi meslek hâline getirmeleridir. Binlerce saat satın alan bir saat tüccarı, hiçbirini takmadan tamamını satışa çıkarabilir. Ticaret bunu gerektirir. Din ise satılacak bir mal değil, yaşanacak bir hayattır. Müslümanın, yaşamadığı bir hayatı anlatması tüccarın kullanmadığı bir saati satması gibidir. İlki nifâkın tezâhürü, ikincisi ise ticaretin gereğidir. Müslüman, önce yaşayacak sonra yaşamaya çağıracak. Sahâbe-i Kirâm'ın tebliğinin insanlık üzerindeki tesirinin arkasında, yaşadıkları bir dini anlatmaları vardır.

İslâmî müesseselerin, vakıfların, ilahiyatların, imam-hatiplerin arttığı bir toplumda dinî alanda bir çözülme varsa burada en büyük pay davetçilere aittir. Zira davet edilenlerin ahlâkî sefaleti cahiliyyede bugünkünden çok daha derindi. Buna rağmen Arap Yarımadası, yirmi üç yılda baştan sona değişti. Büyük bir inkılap oldu.

Muhataplarını tanımadan konuşan bir âlimin ya da davetçinin hâli, hastalarını dinlemeden reçete yazan doktor gibidir. Birincisi konuştukça muhatabın öfkesi, ikincisi ise reçete yazdıkça insanın hastalığı artar.

Babalar, çocuklarının sorunlarını kendi dönemlerini esas alarak değil, onların dünyalarını tanıyarak çözmelidir. Anneler de kendi dönemlerinin değil çağının Fâtımalarını yetiştirmeye talip olmalıdır.

Muhataplarımız, İslâm'ın yaşanması gereken bir din olduğunu öncelikle bizde görmelidir. Sözümüz, işimiz, bakışımız, duruşumuz, oturuşumuz, yürüyüşümüz İslâm olursa; meşhurların yapamadığını yapar, binlerin hidâyetine vesîle olabiliriz.

Bir zamanlar bir köle, efendisinin bir âlime çok hürmet etmesinden cesaret alarak huzura çıkar ve âlime,

"Benim efendim siz ne emrederseniz onu yerine getirir. Söyleseniz de beni azad etse." der.

Âlim de "Peki." der. Aradan uzun zaman geçmesine rağmen, kölenin hayatında bir değişiklik olmaz. Bunun üzerine tekrar âlimin huzuruna çıkar ve aralarında şöyle bir konuşma geçer:

-Galiba unuttunuz. Efendime beni azad etmesini söyleyecektiniz. Benim için bu iyiliği yapar mısınız?

-Peki söylerim.

Aradan birkaç gün geçtikten sonra alim talebesine, "Köleni azad eder misin evladım?" deyince talebe, derhal köleyi azad eder.

Azad olan köle tekrar alime gidip, "Efendim! Neden bir rica cümlesi için uzun zaman beklediniz?" diye sorunca âlim şöyle cevap verir; "Benim de bir kölem vardı. Köle sahibi biri olarak, başkasını köle azad etmeye çağırmayı, insanlara iyiliği emredip kendini unutan gafillerden olmaya benzettim. Bu hâlden haya ettim. Kölesiz bir hayat için hazırlık yaptım. Kısa zamanda işlerimi toparladım. Köleyi azad ettim. Ardından senin efendine "Köleyi azad eder misin?" dedim.

Hiçbir söz, o söze göre bir hayat yaşayan davetçinin sözü kadar tesirli olamaz.

Allah Rasûlü, ﷺ İslâm'ı önce kendisi yaşadı. Sonra insanları onu esas alarak yaşamaya davet etti. Mekke-i Mükerreme'yi fethettiği zaman Hz. Abbâs ve Ali b. Ebî Tâlib رضي الله عنهما huzura varıp, "Ey Allah'ın Rasûlü! Şu sikâyeyi bize verdiğin gibi hicâbeyi de versen." diye ricada bulundu. Sikâye ile meşgul olanlar, zemzem kuyusundan su çekip meccanen Kâbe'nin avlusunda dağıtırdı. Allah Rasûlü ﷺ hasbi olan su hizmetini kendi akrabalarına verdi. Hicâbe ile meşgul olanların kârları ise pek yüksekti. Kâbe'ye gelen gelirler, hicâbe ile meşgul olanlara aitti. Akra-

baları hicâbeyi alma noktasında ısrar etmesine rağmen Allah Rasûlü ﷺ "olmaz!" buyurdu. Yakınlarına karşılığı dünyada değil, âhirette alınacak bir vazife verdi.[680]

Bir valinin ya da belediye başkanın Allah Rasûlü'ne ﷺ ittibası, nimeti uzakta duranlara dağıtması, külfeti ise yakınında olanlarla paylaşmasıdır. Allah Rasûlü, ﷺ yürekleri donduran inkâr buzlarını güneşle değil, İslâm'a göre şekillenen hayatıyla eritti.

Sikâye hizmetinin gereği olarak Allah Rasûlü'nün ﷺ akrabası kuyudan su çekiyor, Hz. Abbâs رضي الله عنه da servis ediyordu. Oğlu Fâdıl da babasına yardım ediyordu. Kuyruğa giren insanlar, sırası gelince su içiyordu. Allah Rasûlü de ﷺ kuyruğa girmişti. Hz. Abbâs رضي الله عنه başını kaldırıp Efendimiz'i ﷺ görünce "Koş evladım! Evde annen Ümmü Fadl'ın özel hazırladığı bir su var. Peygamber'e onu getir." deyince Allah Rasûlü, ﷺ "Olmaz! Bana herkesin içtiği sudan ver!" buyurdu. Bu sahneye kadar Müslüman olmayan birisi, güneşin altında Mekke'nin fatihi Hz. Muhammed'in ﷺ su kuyruğunda beklediğini görseydi, iliklerine kadar teslim olup Müslüman olmaz mıydı?!

Bir mü'minde önce iman, sonra imanda sentezi reddeden idrâk, ardından namaz, zekât ve cemaatle o imanı besleme irâdesi olmalı. Daha sonra tebliğe başlamalı. Davetçide olması gereken en önemli hususiyet ise hâl dilidir.

Fitne ve fesat dalgaları cemiyeti tehdit eder boyuta geldiğinde, "fitne üretim merkezleri nasıl tepki gösterir?" korkusuyla kenara çekilip susmak Allah'ın ﷻ Kur'ân'ında haber verdiği kurtarıcı neslinin bütün hususiyetlerine muhalif olduğu gibi

(680) Bkz. Ebû Bekir Ahmed b. Amr b. Abdulhâlik el-Atekî el-Bezzâr, ***el-Bahru'z-Zehhâr*** (Müsnedu'l-Bezzâr) (Beyrût: Müessesetu Ulûmi'l-Kur'ân, 1988), 3/109 (H. No: 895).

﴿وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَآئِمٍ﴾

"*Onlar, hiç kimsenin kınamasından korkmazlar.*"(681) hakikatine de aykırıdır. Küfür yobazlarının kınamasından korkanlar bu dini tebliğ edemezler.

İslâm'a göre yaşayanların önlerinde büyük zorluklar olacak. Engelleri oturup ağlayarak değil, yürüyerek ve Allah'a ﷻ sığınarak aşacaklar. Tâif'te Hz. Muhammed'in, ﷺ Mekke'de sahâbenin sığındığı gibi Allah Teâlâ'ya sığınacağız.

(681) Mâide, 5/54.

İBADET ALLAH'A ﷻ ULAŞMA AŞKIDIR

﴿وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِۜ وَاِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ اِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَۙ﴾

Müslüman, gecesinde gündüzünde nefsin meylettiği şehevî hâllere sabreden kullara, Allah'ın ﷻ Cennet vaadini düşünür. Bu vaadle -nefse ağır gelse de- her nev'i ibadete tahammül eder. Cennet tasavvuru, ondaki ibadet aşkını büyütür. Günahı ne kadar çok olsa da tevbeyle Allah Azze ve Celle'ye yönelme noktasında tereddüt etmez. Günaha battığı anlarda ayıplarını örten, onu dillere düşürmeyen Rabbinin, tevbe ettiğinde onu rahmetiyle temizleyeceğine inanır. Hem esbaba tevessül hem de Allah Azze ve Celle'ye tevekkül eder. Bu yolda başına gelen bela ve musibete sabreder. Takdir-i ilâhîye baş eğer, boyun büker. Rabbinin emirlerine ittiba ve yasaklarından imtinâ ederek içine düştüğü krizden çıkmaya çalışır. Namaz azığı, sabır yoldaşıdır Müslümanın.

﴿وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِۜ وَاِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ اِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَۙ﴾

"Şehvete karşı durma, mükellef olduğunuz emirleri îfâ irâdesini kuşanma ameliyesi olan sabırla ve fuhşiyattan koruyan namazla Allah'tan yardım isteyin. Şüphesiz bunlar, Allah'a yürekten bağlananlardan başkasına ağır gelir."(682)

(682) Bakara, 2/45.

Allah'ın ﷻ emri olduğundan dolayı değil de, mü'minlerin gözüne girmek için kıyâma duran münâfıklara namaz ağır gelir. Bu yüzden "İmam selam verse de namazdan çıksak!" diye beklerler. Allah-u Ekber'in mâna ve mefhumunu idrâk edenler ise namazdan öyle zevk alırlar ki, Allah Rasûlü ﷺ gibi uzun kıyamlarından dolayı ayakları şişer yine de usanmazlar.

Münâfık namazdan kaçar; mü'min namaza koşar. Münâfık namazdan nefret eder; mü'min fart-ı muhabbetinden "Namaz hiç bitmese." der. Münâfık, huzuru oyunda eğlencede; mü'min ise saadeti namazda arar.

Allah Rasûlü'ne ﷺ bir musibet geldiğinde kalkar namaz kılar;(683) "*Gözümün nuru namazdadır.*"(684) buyururdu. Mü'mine bütün acıları namaz unutturur. Yalnızlıkları namaz vuslata çevirir.

Mekke'nin dışladığı, Tâif'in taşladığı bir ortamda tekrar Mekke'ye dönen Allah Rasûlü'nün, ﷺ Nahle vadisinde uzun kıraatini cinler de dinlemişti.(685) Sahur vaktine kadar namaz kılan yaşlı sahâbîlerin ayakta durmaya mecali kalmaz, buna rağmen oturmaz, ya duvara ya da bir asaya dayanır ve namaza devam ederlerdi. O'nlar, Ramazan dışında gecenin evvelinde yatar, sonra kalkıp sehere kadar namaz kılar, seherde biraz uzanır, fecirle tekrar kalkardı.

Kıyâmet şuuruna sahip bir mü'minin gözleri önünden mahşerin sahnesi kaybolmaz. Her cümleyi kurarken, her adımını atarken oraya bakar. Aynanın önünde kıyafetini düzelten insan gibi mahkeme-i kübrâya göre kendine ayar verir Müslüman.

---

(683) Ebû Dâvûd, H. No: 1319.

(684) Nesâî, H. No: 3391.

(685) Bkz. Ahkâf, 46/29-32.

Mü'minin miracı olan namaz; mahşerdeki duruşun, Allah'a ﷻ hesap verişin dünyadaki bir tezâhürüdür. Allah Azze ve Celle'yi görür gibi namaz kılan mü'minde vuslat aşkı oluşur. Bu yüzden Kur'ân-ı Kerîm, "huşû'" ile namaz kılan mü'minlerin hususiyetlerini anlatırken onların Allah'a ﷻ ulaşma arzusunu öne çıkarır.

NAMAZIN MÜKÂFATI

﴿اَلَّذ۪ينَ يَظُنُّونَ اَنَّهُمْ مُلَاقُوا رَبِّهِمْ وَاَنَّهُمْ اِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾

"Onlar her daim Rablerine kavuşacaklarını ve O'na döneceklerini kesin olarak bilen kimselerdir."(686)

Âyet-i kerîmede geçen "zan" kelimesi, kesin iman anlamındadır. Riyâzî bir katiyetle mahşere inanan bir mü'mini, hiçbir güç namazdan alıkoyamaz. Bu yüzden ne ticaret ne satın almak onları Allah'ı ﷻ anmaktan, namazı hakkıyla kılmaktan ve zekât vermekten alıkor.(687)

Huşû hâli ancak Allah'a ﷻ ulaşma duygusuyla kılınan bir namazda olabilir. Bu yüzden Allah'a ﷻ ulaşma irâdesini kuşanmak, huşû sahibi mü'minlere sıfat yapılmaktadır.(688)

﴿اِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾

Âyet-i kerîmenin sonunda "اِلَيْهِ"nin "رَاجِعُونَ" kelimesine takdimi, hasır ifade eder. Buna göre mâna; "Onlar yalnız Allah'a döneceklerdir." şeklinde olur. Dönüşün Rabbine olduğunu bilen bir mü'min, Kur'ân-ı Kerîm ve Sünnet-i Seniyye'ye göre bir hayat yaşar. Bilir

(686) Bakara, 2/46.

(687) Nûr, 24/37.

(688) Bkz. Bakara, 2/45-46.

ki huzur-u ilâhîde ona, Kitab'a göre bir hayatı yaşayıp yaşamadığı sorulacak. Buna inanan, bütün ideolocyaları elinin tersiyle reddeder. Kulların önünde değil, Âlemlerin Rabbi Allah Azze ve Celle'nin huzurunda eğilir.

BUNLAR GİBİ OLMAYIN!

﴿يَا بَنِى اِسْرَآئِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِىَ الَّتِى اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَاَنِّى فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾

Kendilerine gönderilen peygamberlerin bir kısmını inkâr eden bir kısmını da öldüren Yahûdi, Kur'ân'da en şımarık millet yapısı olarak anlatılır. Yahûdi, nimete muhatap olma hâli gibi ihanetiyle de maruftur. Kur'ân-ı Kerîm, kimler gibi olunması noktasında peygamberleri ve salih kulları, kimler gibi olunmaması hususunda ise Yahûdiyi anlatır. İsrâiloğulları üzerinden mü'minlere, "Bunlar gibi olmayın!" mesajını verir.

Allah'a ﷻ ihanet, ihanetin en üst perdesidir. O sınıra ulaşanın feda edemeyeceği hiçbir değer yoktur. Peygambere ihanet eden bir insanın hiçbir şekliyle mukaddesâtıyla irtibatı kalmamıştır. Bu hâldeki birinin sıradan bir insana ihanet etmesi değil, etmemesi düşünülemez.

Tevhîdin Karargâhının Putperestliğin Merkezine Dönüşmesi

Allah'la ﷻ iletişimi olmayan bir dinin hâli, membaıyla irtibatı kopan vadiye benzer. Nasıl membaı kuruyan bir vadi kirlenip toprağa karışırsa vahyin esaslarından beslenmeyen din de ortama hâkim olan insanların heva ve heveslerine göre şekillenir. Cahiliyye Araplarının, Hz. İbrâhîm'in عليه السلام tevhîdin karargâhı olarak inşa ettiği Kâbe'yi, avlusuna

yerleştirdikleri üçyüz altmış putla putperestliğin merkezine dönüştürmeleri, mezkûr tespitin bir tezâhürüdür.

Amirlerle memurun, zenginle fakirin ünvanlardan ya da ünvansızlıktan soyutlanarak giydiği iki parça elbise ile yapılan "vakfe", insana üstünlüğün dünyevî âidiyette değil takvada olduğunu hatırlatır. Ne var ki, kişinin toplumsal konumunun mensup olduğu kabileye göre belirlendiği cahiliyyede Kureyş ve müttefikleri kendilerini "Allah'ın ehli, Hz. İbrâhîm'in çocukları, Beytullah'ın yöneticileri ve Harem'in halkı" olarak görür, hiçbir Arabı kendilerine eş kabul etmezlerdi. Bunun bir tezâhürü olarak Fil Vakâsı'ndan önce ya da sonra "hums" meselesini îcâd ettiler.[689] Diğer Arapların; Harem'i, gereği gibi takdir edemeyeceğini düşünen Kureyşîler, Hill bölgesinde yer alan hiçbir şeyin harem bölgesindeki unsurlar gibi yüceltilemeyeceğini savundu. Harem sınırları içerisinde yer almamasını gerekçe göstererek Arafat'ta vakfe ve oradan Müzdelife'ye inmeyi terk ettiler.[690] İnsanlara bir tarağın dişleri gibi eşit olduklarını anlatmayı da ihtivâ eden vakfe, Kureyşîlerin elinde bizzat ayrışmanın, bir kabileyi yüceltmenin adı oldu. Kur'ân-ı Kerîm, hacılara Arafat'tan Müzdelife'ye inmeleri gerektiğini emrederek Hz. İbrâhîm'den ﷺ tevârüs eden vakfeyi cahiliyye örfünden ayırarak sınıfsal ayrışmaya büyük bir darbe indirdi.[691]

Tahrif Yolu

Çocuklar babalarının şerefine ortaktır. Bu yüzden Allah Azze ve Celle, Yahûdi'ye "Ey İsrâiloğulları!" diye hitab ederek kendilerine verilen nimetleri hatırlayıp dini tahrif yolunu geriye doğru takip ederek aslına ulaşmalarını, babaları İsrâîl/Ya'kûb gibi şükretmeleri gerektiğini

(689) Bkz. İbn Hişâm, ***es-Sîre***, 1/211.

(690) el-Ezrakî, ***Ahbâru Mekke***, 1/176-177.

(691) Bakara, 2/198.

onlara tembih eder:

﴿يَا بَنٖٓى اِسْرَٓاءٖيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتٖٓى اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَاَنّٖى فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمٖينَ﴾

"Rabbine itaatkâr bir kul olmakla maruf olan İsrâil'in oğulları! Gökten bıldırcın kuşu, kudret helvası inmesi, denizin yarılması, taştan suyun çıkması gibi atalarınıza verdiğim nimetimi ve babalarınızı yaşadıkları dönemde diğer topluluklara üstün kıldığımı hatırlayıp şükredin."(692)

Hz. İsrâîl عليه السلام

İsrâîl, Hz. Ya'kûb'dur. İbrânice bir kelime olan İsrâîl'in Arapça karşılığı salih kul, Rabbine itaat eden insan demektir. Hz. İsrâîl عليه السلام adı gibi Allah Azze ve Celle'ye kul olan, kullukta bulduğu şerefi hiçbir makama değişmeyen bir zattı. Hz. Ya'kûb عليه السلام, kullukla geçen ömrünün nihayetinde evlatları etrafında toplandığında onlara,

﴿مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدٖىؕ﴾

"Benden sonra kime kulluk edeceksiniz?"(693) diye sormuştu.

Rahat günlerinde de en zor zamanlarında da Hz. Ya'kûb'un عليه السلام tek derdi tevhitti. Babalar son anlarını yaşarken malları, mülkleri, hanları, hânümanları üzerine konuşur, taksimat yapar, alacaklar ve borçlardan bahseder. Lakin peygamberler ve onların yolundan gidenler, son anlarında malı mülkü değil dâvalarının geleceğinden konuşur. Muhatablarını İslâm'a vâris olmaya çağırır. Hz. Ya'kûb عليه السلام da çocuklarına, "Benden sonra kime ibadet edeceksiniz?" diye sorarak onları sahip oldukları bütün nimetlerin sahibi Allah Azze ve Celle'ye kulluğa çağırmıştır.

(692) Bakara, 2/47.

(693) Bakara, 2/133.

Şekerden Zehir Yapan Akrep Gibi

Yahûdi emdiği şekeri zehir yapan akrep gibi nâil olduğu nimetlere ihanetle karşılık verdi. Nimeti arttıkça ihaneti de arttı. Bu yüzden Allah Teâlâ, ihanet ehrâmının zirvesi Yahûdi'ye vefalı olmayı, adıyla vefa âbidesi olan babaları Hz. Ya'kûb ﷺ üzerinden hatırlatır.

Yahûdi, Allah'ın ﷻ kendilerine ihsânı olan şu nimetleri hatırlasaydı vahyi tahrifle uzaklaştığı tevhid yurduna izleri takip ederek dönecekti.

Nimetler

Yahûdi, Tih çölünde susuzluktan helak olmak üzere iken Allah Teâlâ onlara taştan su çıkarmıştı:

﴿وَاِذِ اسْتَسْقٰى مُوسٰى لِقَوْمِه۪ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَۜ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًاۜ قَدْ عَلِمَ كُلُّ اُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْۜ كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللّٰهِ وَلَا تَعْثَوْا فِى الْاَرْضِ مُفْسِد۪ينَ﴾

"Bir zamanlar Mûsâ kavmi için su istemiş, biz de O'na vahyedip, 'Asânı herhangi bir taşa vur!' demiştik. Bunun üzerine taştan on iki göze fışkırdı. Her topluluk kendi içeceği yeri bildi. "Allah'ın rızkından yiyin için; yeryüzünde fitne fesat çıkarmayın! (dedik)."(694)

Çölde aç kaldıklarında onlara gök sofrası indirdi:

﴿وَاَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰىۜ﴾

"Size kudret helvası ve bıldırcın gönderdik."(695)

Emeksiz, zahmetsiz gelen gök sofrasından usanan Yahûdi,

(694) Bakara, 2/60.

(695) Bakara, 2/57.

﴿وَاِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسٰى لَنْ نَصْبِرَ عَلٰى طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْبِتُ الْاَرْضُ﴾

"Hani siz, 'Ey Mûsâ! Biz bir tek yiyecekle dayanamayacağız. Bizim için Rabbine dua et de bize toprağın mahsullerinden bitirsin.' demiştiniz."(696)

Denizde, karada Allah'ın ﷻ her çeşit nimetine nâil olan Yahûdi, her nâiliyete nankörlükle karşılık verdi. En büyük nankörlüğü ise, onları nimetlerin sahibi Allah Azze ve Celle'ye kul olmaya çağıran peygamberlere hakaret etmeleri, Hz. Zekeriyyâ ve Hz. Yahyâ'yı ﵉ katletmeleridir.

Hatırlamak Şükretmektir

"Hatırlayın!" demek; şükredin, şükrün gereğini yapın, demektir. Hatırlamak, kâinata bakıp Allah Teâlâ'yı ta'zîm ve tesbih etmek, sadaka vermek, namaz kılmak, secdeye varmaktır. Hatırlamak, Tevrat'ta vasıflarının anlatılmasından hareketle, "kendi oğullarını tanıdıkları gibi tanıyıp bildikleri peygamber"e iman etmektir.(697) Kur'ân-ı Kerîm vahyi o derece müşahhas hâle getirdi ki, onlar sanki her Kur'ânî hakikati gözleri önünde görmekteydi.

Bir baba, yıllarca oğlunu görmese de şehrin en kalabalık caddesinde yürürken onu parmağından, duruşundan, adım atışından, bakışından tanır, evladı olduğunu anlar. Yahûdi de peygamberimizi evladından daha yakın planda biliyordu. Lakin Efendimiz'in ﷺ risâletini hasetlerinden reddettiler. Eğer Allah'ın ﷻ emrine uysalardı onlar yine Allah'ın ﷻ nimet verdiği kullar arasında hayatlarına devam edecekler, yeryüzünde bir zilletten diğerine savrulmayacaklardı. Fakat ihanet ettiler.

(696) Bakara, 2/61.

(697) Bkz. Bakara, 2/146.

İhânet Yahûdinin mayasında, kimyasında vardır. Bu hususta baş üstadı ise Şeytan'dır:

﴿قَالَ مَا مَنَعَكَ اَلَّا تَسْجُدَ اِذْ اَمَرْتُكَۜ قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِنْهُۚ خَلَقْتَنٖى مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طٖينٍ﴾

"Allah, 'Ben sana emretmişken seni secde etmekten alıkoyan nedir?' diye sorunca, İblis, 'Ben ondan daha üstünüm; çünkü beni ateşten, onu çamurdan yarattın.' dedi."(698)

"Ben Daha Üstünüm!" Dâvası

"أَنَا خَيْرٌ/Ben daha üstünüm" dâvasının mûcidi Şeytan'dır. Esasında üstünlük, mahiyeti aynı olan şeyler arasındadır. İnsanla cin köken itibariyle birbirinden farklı iki varlıktır. Birinin hammaddesi toprak, diğerininki ise ateştir. Her birinin görevi farklıdır. İblis'in tekebbürü, tefekkürüne mâni olunca varlıkları gayeleri çerçevesinde tahlil etme melekesini kaybetti. Yahûdi de kendini "ümmî" olan Arap'tan üstün görerek hırsızlığı, gaspı meşrulaştırdı.(699)

Allah Teâlâ, Yahûdi'ye matuf olan nimetlerini hatırlayıp şükretme çağrısı üzerinden Müslümanlara şöyle demektedir: "İslâm'a muhatap olmadan önce bir kısmınız kurdu, bir kısmınız da ineği ta'zîm ederdi. Bir kısmınız taşa, bir kısmınız da ateşe tapardı. Bir kısmınız kız çocuklarını diri diri toprağa gömer, bir kısmınız da leş yerdi. Güçlü olanlar zayıfların ekmeğini gasp eder, bir kısmınız da kadın ticaretiyle uğraşırdı. Bir kısmınız alırken farklı satarken farklı bir terazi kullanırdı:

﴿وَيْلٌ لِلْمُطَفِّفٖينَۙ﴾

(698) A'râf, 7/12.

(699) Bkz. Âl-i İmrân, 3/75.

"Eksik ölçüp tartanların vay hâline!"(700)

Alırken farklı satarken farklı terazi kuranlara, kurmuş oldukları borsalarda sabahtan akşama kadar çalışan çiftçinin alın terini sömürenlere, ülkeleri fakirleştirerek sömürü sisteminin ömrünü uzatanlara veyl olsun! Bir kişiye dokuz yüz doksan dokuz, dokuz yüz doksan dokuz kişiye de bir pul veren kapitalizmaya ve liberalizmaya veyl olsun. On beş asır önce kilise babalarının, Konfüçyus'un, Buda'nın çocuklarının sustuğu bir zamanda, meydan yerine çıkıp bütün mazlumların, bütün ezilenlerin hakkını müdafaa eden, bu müdafaayı kurmuş olduğu devlette müşahhas hâle getiren Hz. Muhammed'e ﷺ selam olsun!

İslâm'ın tayin ettiği akîdeye inanan, helal ve haram sistemine göre hayat süren mü'minler, yaşadıkları çağı saadet asrına çevirdi. Buna rağmen nefis; çölde gök sofrasından usanıp soğan, sarımsak isteyen Yahûdi gibi nankörlük etti. Bu yüzden Allah Azze ve Celle, Müslümanların devletsiz yıllarını nazara vererek onlara İslâm'la nâil oldukları nimetleri hatırlatıp şükre davet eder:

﴿وَاذْكُرُوا اِذْ اَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِى الْاَرْضِ تَخَافُونَ اَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَاٰوٰيكُمْ وَاَيَّدَكُمْ بِنَصْرِه۪ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾

"Bulunduğunuz yerde önemsenmeyecek kadar az olduğunuz, zafiyetinizden dolayı düşmanlarınız tarafından sömürüldüğünüz, insanların sizi kapıp götürmelerinden korkar hâlde bulunduğunuz zamanı hatırlayın. O durumda Allah size Medîne gibi sığınacak, devlet kuracak yer verdi, yardımıyla sizi destekledi, size güzel rızıklar ihsân etti; umulur ki bu nimetler karşılığında şükredersiniz!"(701)

---

(700) Mutaffîn, 83/1.

(701) Enfâl, 8/26.

Kur'ân-ı Kerîm, Müslümanlara Mekke'yi hatırlatır; az oluşlarından, çaresizliklerinden, korkularından ve İslâm'la devletleşmenin bereketiyle bütün bunlardan kurtulmalarından bahseder; "İslâm'ın emir ve yasaklarını terk ederek Allah'a ﷻ ve Rasûlü'ne ﷺ ihanet etmeyiniz!"(702) çağrısında bulunur.

Kur'ân-ı Kerîm, -meâlen- sahâbeye, "Allah Teâlâ size Medîne'yi ihsân etti, orada devletleştiniz. Bedir'de sayıca azdınız. Önce bin, ardından üç bin, ardından beş bin melekle Peygamber'in duasının bereketiyle teyit edildiniz.(703) Küffâr ise Bedir'de, Peygamber'e ﷺ itaat eden ümmetin önünde zelil oldu. Madde planında güçlendiniz. Allah Teâlâ, sizi o günün şartlarında bolca rızıklandırdı. En zenginlerden oldunuz." der.

Sahâbenin Şükrü: Cihâd

İmanın karargahı olan ruh, insana nimetin sahibi olan Allah Azze ve Celle'ye şükretmeyi, nefis ise nankörlük yapmayı telkin eder. "Allah-u Ekber" demenin yasak olduğu Mekke'de işkencelere maruz kalan sahâbe, Medîne'de devletleşip sıkıntılardan kurtulma nimetinin şükrünü, İslâm'a yeni diyarlar kazandırarak ödedi. İslâm coğrafyasının işgal altındaki noktalarında acı çeken mü'minleri unutmak, İslâm'la gelen nimeti de o nimetin sahibinin ümmete sahip çıkma yönündeki talimatını da unutmaktır.

Biz Uyurken

Doğu Türkistan'da Çinli kâfirler, bir eve girip üç tane kızın göğsünü yarıp iç organlarını almış, cesetleri ise o hâlde bırakıp gitmiş. Yakınları başlarında toplanıp ağlıyorlar. Müslümanlar ise rahat ortamlarında keyif yaparken her gece hava karardığında eşkıya, Arakanlı mü'minlerin kal-

(702) Enfâl, 8/27.

(703) Bkz. Âl-i İmrân, 3/124-125; Bkz. Enfâl, 8/9.

dığı kamplardan kız çocuklarını kaçırıp Tayland'da otellerde pazarlıyor. Biz uyurken korkudan uykuları kaçan anneler, "Acaba eşkıya bu gece bizim çadıra da girip babasının bakışları arasında kızımı zorla elimden alıp da götürür mü?!" diye düşünüyor. Bugünki mustazafların yaşadığı Mekke, Doğu Türkistan, Arakan ve Gazze'dir. Onlar mustazaf ruhuyla küfre karşı direniyor. Peki ya biz Medîne-i Münevvere'deki sahâbe gibi olup onların dertleriyle dertlenebildik mi?!

Medrese Evler

Bu topraklarda medreselerin kapatıldığı, Kur'ân okumanın yasaklandığı, ezanların susturulduğu zamanlar oldu. Müslümanlar evlerini medrese yapıp zulme direndi. 28 Şubat sürecinde kız çocuklarının İslâm kıyafeti yasaklandı. Kapılarına kilit vurulan medreselerin talebeleri pencerelerini suntalar ile kapattıkları dairelerde 15 gün dışarıya çıkmadan ders okudu. İmam-Hatip talebelerinin önü kesildi. Duaların bereketiyle Allah Teâlâ nice zorluğun ardından kolaylık verdi. Ne var ki Müslümanlar, kolaylık devresinde İslâm'a daha çok sarılma yerine daha çok dünyevîleşti. Tesettüründen dolayı zulme maruz kalan İslâm kadınları kolaylık yıllarında örtünmek için değil, sokakta daha güzel görünmek için giyindi. Moda tasarımcılarının tarzları, İslâm'ın farzlarının önüne geçti. Başındaki sarık, sırtındaki cübbe ile protokoldeki yerini alan bir hoca, istikbal edilen bir kadınla tokalaşmakta hiçbir beis görmedi. Hâlbuki Allah Rasûlü, ﷺ kadınlardan biatı sözle almış; Hz. Âişe de رضي الله عنها,

«وَلَا وَاللّٰهِ مَا مَسَّتْ يَدُهُ يَدَ امْرَأَةٍ قَطُّ»

"*Allah'a yemin olsun ki peygamberin eli bir kadının eline değmedi.*" buyurmuştu.(704) Bir baba on beş yaşındaki kızına; "Yavrum sakın ha! Okulda, mahallede bir delikanlı ile tokalaşma, elin eline değmesin!"

---

(704) Bkz. Buhârî, H. No: 4891.

dediğinde kızı diyecek ki; "Baba sen ne diyorsun? Başında sarığı, sırtında cübbesiyle nâmahrem kadınlarla tokalaşan bir baş hoca gördüm..." Bu hâl, hem Allah'a ﷻ hem de yetişmelerinden mesul olduğumuz milletin evlatlarına ihanettir.

Muhammedlerin Göğsündeki Yazı

Sahâbe değil nâmahrem bir kadının elini tutmak, yıkayıp astıkları elbiselerinin müşrik yakınlarının elbiselerine değmesinden dahi uzak dururlardı. Şimdi ne hâllere düştük?! Batılıların kıyafetleriyle dolaşan gençlerimizin göğüsleri üzerinde kâfirlerin isimleri yazıyor. Adı Muhammed, Fâtıma olan gençler sokakta o isimlerle dolaşıyor.

Ey İman Edenler! Dün İslâm düşmanları tesettürünüze ihanet ettiklerinde derin hüzne gark oluyordunuz. Daha sonra Allah Teâlâ size imkanlar verdi. Lakin yoklukta kazandığınız mücâdeleyi varlıkta kaybettiniz. Kadın-erkek karışık ihtilat meclisleri kurdunuz! Peygamber hangi yabancı kadınla oturmuştu ki, nâmahremle birlikte yemek yiyip pozlar verdiniz? Mevzu ile alâkalı âyet-i kerimeleri okuyanları susturarak her şeyin hallolacağı kanaatine kapıldınız. Allah Teâlâ bereketi kaldırdı. Yapmayın! Allah'a ﷻ ve Rasûlü'ne ﷺ ihanet etmeyin!

Ebeveynler çocuklarını muallimlere, imamlara, hocalara; millet ise idareyi yöneticilere emanet eder. Vazifelerinde kusur işleyenler hem Allah'a ﷻ hem de kullara ihanet etmektedir.

BÜYÜKLERİN SOYU MU YOKSA YOLU MU KUTSAL?

﴿وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِى نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْـًٔا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ﴾

Oğul kâfir olursa baba Hz. Ya'kûb ﷺ bile olsa onu cehennemin nârından kurtaramaz. İnsanı, Hz. İbrâhîm'in ﷺ soyundan olmak değil yolunda olmak kurtarır. Allah Azze ve Celle, cenneti belli ırklar ya da soylar için değil, mü'min kulları için yarattı.

Allah Rasûlü'nü ﷺ inkâr ederek tarihinin en büyük ihanetini irtikâb eden Yahûdi'ye Kur'ân-ı Kerîm, cennete atalarının şefaatiyle değil, amellerinin bereketiyle gireceklerini hatırlatmaktadır:

﴿وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِى نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْـًٔا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ﴾

"Öyle bir günün hesabından korkun ki, o gün mü'min bir kimse kâfir bir yakını için bir şey ödeyip ondan azâbı gideremez; mü'min birinin kâfir için şefaati kabul olunmaz, kâfirden fidye alınmaz; onlara asla yardım da yapılmaz."(705)

İnsanların dünyada farkındalık oluşturulan her çeşit rütbeden tecrid edileceği mahşerde kimse Allah'ın ﷻ azâbından hiçbir şeyi gideremez.

(705) Bakara, 2/48.

Hz. İbrâhîm ﵇ de Hz. Yak'ûb ﵇ da soylarından gelen bir münkiri kurtaramaz. Bu noktada, "Hiç kimseden şefaat kabul olunmaz."

Hz. Muhammed'i ﷺ inkâr ederek kâfir olan Yahûdi, sahip olduğu milyar dolarlık şirketleri cehennemden kurtulmak için vermeyi teklif etse, ABD'nin en büyük bankasının sahibi çıkıp da "Ben falanım, bankamı veriyorum!" dese hiçbir hüküm ifade etmez. Başka biri, "Dünyada milyar dolarlık servetim, şu kadar hânım, hânümanım var. Hepsini veriyorum. Cehennemden beni kurtar Ya Rabbi!" diye yalvarsa duasına icâbet edilmez; teklif ettiği malın tarafına bakılmaz. Onlara yardım da yapılmaz. Âyet-i kerîme, mevcut hâliyle mü'minlere, "Osmanlı evladı olmak ya da Hâlid b. Velîd'in ﵁ soyundan gelmekle iftihâr etme! Önemli olan soydan değil yoldan gitmektir." der. Allah Rasûlü ﷺ Mekke'de bir gün bütün ailesini toplayıp onlara, "Herkes başının çaresine baksın!" buyurdu. Bütün akrabalarını zikrettikten sonra kızı Fâtıma'ya dönüp, "*Ey Muhammed'in kızı Fâtıma! Kendini cehennemin azâbından kurtar. Seni cehennemin azâbından baban Muhammed bile kurtaramaz.*" buyurdu.(706)

Bir kulun iman ve amel-i sâlihi varsa şefaatin ona bir faydası olur, imansız bir kula ne dünyalıklarının ne de yakınlarının bir faydası vardır.

Yüzlerce hafız yetiştiren bir hocamız, mevzuya dair şöyle bir rüya anlatmıştı: "Bir gece hocamı rüyamda gördüm. Bana, 'Falan ilahiyat fakültesinde hoca olan oğlum Ehl-i Sünnet'e muhâlif bir eser te'lif etti. Ona selamımı söyle kitabı yaksın!' buyurdu. Yattım, tekrar hocam rüyama gelip, 'Oğluma söyle o kitabı yaksın!' diyordu. Bir gecede aynı rüyayı üç defa gördüm. Hemen o arkadaşı aradım. Dedim ki, 'Bir kitap yazmışsın. Hocam üç defa rüyama girdi. Söyle oğluma onu yaksın!' dedi. Lakin kitabı yakmadı. Aradan zaman geçtikten sonra meşâyıh-

(706) Bkz. Buhârî, H. No: 2753; Müslim, H. No: 501.

tan bir zata durumu arz ettim, 'Hocam neden benim rüyama girdi de oğluna görünmedi?' diye sordum. O zat, 'Ruhlar aynı makamda olurlarsa birbirleriyle irtibat kurabilirler. Demek ki babasının ruhu oğluyla irtibat kuramıyor. Bu yüzden derdini oğluna değil de sana arz ediyor.' dedi." Allah Teâlâ,

﴿وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ﴾

"*Doğrularla beraber olun.*"(707) buyuruyor. Âlimler ve âriflerden oluşan doğrular, hayatlarını vahiyle inşa eden yürüyen ve yaşayan Kur'ân'dır. İnsanlar, onların susmalarında da konuşmalarında da Kur'ân ve Sünnet'i görür. Âhirete irtihâl ettikten sonra onların ufkunda yürür. Kuşaklar sonra da onların bereketini görürler. Bazı müfessirlere göre Hızır عليه السلام, yedi kuşak önce yaşayan bir babanın bereketiyle torunların duvarını doğrulttu.

﴿وَكَانَ اَبُوهُمَا صَالِحًاۚ﴾

"*Babaları iyi bir adamdı.*"(708) âyeti, ölülerle dirilerin esasında nasıl bir irtibat içerisinde olduğunu resmetmektedir. Müslümanların hem Allah Rasûlü ﷺ hem de ulemâ ile irtibatı koparıldı. Sıddıklarla birlikteliği kaybedenler, İblis'in adamlarının ufkuna mahkum oldu. Bu yüzden salih babalarının bereketi âsi çocuklara ulaşmıyor. Mü'minler, vazifelerinin atalarıyla iftihâr etmek değil, onların mirasına sahip çıkmak olduğunu idrâk ettikleri gün kapanan ilâhî nusret yolu yeniden açılacaktır.

Yahûdi, nimet-i ilâhiye nankörlük etmenin bedelini dünyada zillet, âhirette ise Cennet'ten mahrumiyetle ödedi. Babalarının dünyada bereketini göremeyecekleri gibi âhirette de şefaatlerine nâil olamayacaklar. Kur'ân-ı Kerîm, Yahûdileşme emâreleri gösteren mü'minleri de aynı

(707) Tevbe, 9/119.

(708) Kehf, 18/82.

âkıbete karşı uyarmaktadır.

Âhirette kâfirin yardımcısı da şefaatçisi de olmayacak, özrü de fidyesi de kabul edilmeyecek. Sebepler ortadan kalkacak, neseplerden fayda olmayacak. Hüküm bütünüyle Allah'a ﷻ ait olacak.

Yahûdi, putperest milletler gibi âhireti dünyaya kıyasladı; buradaki gibi orada da sultanlar nezdinde hatırlı kişilerin araya girmesiyle hükümlerin değişeceğini, mücrimlerin azaptan kurtulacağını zannediyordu. Kur'ân-ı Kerîm bu inancın batıl olduğunu, şefaatin ancak mü'minler için olacağını, insanı Allah'ın lütfuyla beraber amelinin kurtaracağını ilan etti.

YAHÛDİ MISIR'DA

﴿وَاِذْ نَجَّيْنَاكُمْ مِنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُذَبِّحُونَ اَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ﴾

Kur'ân-ı Kerîm önce Yahûdi'ye Allah'ın ﷻ umumî mânadaki ihsânını hatırlattı.(709) Ardından insana Cennet'in kapılarını peygamber soyundan olmanın değil iman ve amelin açacağını bildirdi.(710) Daha sonra nimetleri tafsil etti. Bu âyette ise Firavun'un zulmünden nasıl kurtulduklarını, denizin nasıl yarılıp atalarının karşıya geçtiğini, Firavun'un ordusunun ise helak olduğunu hatırlatacak.

Mısır'a İsrâiloğullarından ilk olarak Hz. Yûsuf ﷺ girdi. Daha sonra kardeşleri de O'na ﷺ eklendi. Dörtyüz yılda sayıları altı yüz bine ulaştı. Firavun'un işkencesine ve en ağır işlerde çalıştırmasına rağmen Yahûdi nüfus hızla arttı. Kendilerini üstün görme, Allah'ın ﷻ seçtiği millet olma iddiaları, kıptîlerin arasına karışmalarına mâni oldu. Yahûdinin çoğalıp bütün Mısır'a hâkim olmasından korkan Firavun, ebelere erkek çocukların öldürülmesini emretti:

﴿وَاِذْ نَجَّيْنَاكُمْ مِنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُذَبِّحُونَ اَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ﴾

(709) Bkz. Bakara, 2/47.

(710) Bkz. Bakara, 2/48.

"Hatırlayın ki sizi Firavun'un adamlarından kurtardık. Onlar size işkencenin en kötüsünü revâ görüyorlar, erkek çocuklarınızı boğazlıyorlar, kızlarınızı kendi hizmetlerinde çalışmaları için sağ bırakıyorlardı. Erkek çocukların boğazlanması, kızların hizmetçi olarak bırakılmasında Rabbinizden size gelen büyük bir imtihân vardı."[711]

Firavun, Yahûdileri belli iş kollarında çalıştırıyor, kendi milletini ise idari ve askeri alanda istihdâm ediyordu. Bir gece rüyasında Kudüs tarafından çıkan bir ateşin Mısır'daki bütün evleri yaktığını gördü. Rüyası kendisine, İsrâiloğulları'ndan yetişecek bir çocuğun elinde saltanatının yok olacağı şeklinde te'vil edildi.[712]

Firavun, bunun üzerine Yahûdilerden doğan bütün erkek çocukların öldürülmesini emretti. Doğan bütün çocuklar, "Acaba bu Mûsâ mıdır?!" diye öldürülüyordu.

Kader mi Masiyet mi?

Bir millet için erkek çocuklarının öldürülmesi, kızlarının hizmet için bırakılması ve onurlarının çiğnenmesinden daha büyük bir bela yoktur. Allah'ın ﷻ emirlerine muhâlefet eden Yahûdi, böyle bir musibete maruz kaldı. Allah Teâlâ, başlarına Firavun'u musallat ederek onları terbiye etti. Mü'minleri ibret almaya davet eden mezkûr âyet-i kerîmede şöyle bir mesaj var: "Müslümanlar! İslâm'dan önce birbirinize düşmandınız. Ölü eti yer, iffetlerinizi çiğnerdiniz. İslâm'la yürekleriniz gibi saflarınızı da birleştirdiniz, büyük bir ümmet oldunuz. Allah Teâlâ size yeryüzünün idaresini verdi, cihan devletleri kurdunuz. Ne zamanki Ahkâm-ı İslâmiyye'yi tatbik etme noktasında istinkâf edince çeşitli bela ve musibetlere maruz kaldınız. Yahûdinin başına Firavun'un musallat olması gibi size de doğudan Moğollar, batıdan Haçlılar musallat oldu. Her cihetten

(711) Bakara, 2/49.

(712) el-Kurtubî, ***el-Câmi'***, 2/88.

topraklarınız işgal edildi, gök yarılmışçasına üzerinize bela ve musibet yağdı. Siz bu belanın sebebini tesbit edip kavlî ve fiilî istiğfâr etme yerine "kader!" deyip mâsiyete devam ettiniz."

Her şey Allah Teâlâ'nın kudretindedir. O'nun ﷻ müsadesi olmadan yaprak düşmez. Kâfire nimet verir, azar. Nihayet ölümle gözlerini cehennem çukuru kabirde açar. Lakin bela ve musibet mü'minleri gaflet uykusundan uyandırır, ölmeden önce onlar için istiğfâr vesileleri yaratır. Bu cihetle zalim, Allah'ın ﷻ kılıcıdır. Müslüman azdığı zaman zalimle onu uyandırır.(713)

İmtihân, insanın toparlanıp kul olarak kalmasına vesile olur. Erkek çocukların öldürülmesi kızların ise geride bırakılması ile nesillerinin kesileceğini gören babalara bu imtihân çok ağır gelmişti. Mustazaflar böyle bir hâlde Allah'a ﷻ teslim olmaktan başka çarelerinin olmadığını bilir.

(713) Bkz. Buhârî, H. No: 3062; Müslim, H. No: 305.

GÜZEL GÜNLER ÇOK YAKIN

﴿وَاِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ فَاَنْجَيْنَاكُمْ وَاَغْرَقْنَا اٰلَ فِرْعَوْنَ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُونَ﴾

Allah Azze ve Celle murad edince bir asâ; bütün sihirleri yutar, taştan pınarların çıkmasına, denizlerin yarılıp mü'minlerin kurtuluşuna ve küffârın helâkine vesile olur.

Geceyi gündüze, kışı yaza çevirmeye kâdir olan Allah Azze ve Celle, sonu gelmez gibi görünen Firavnî yönetimleri takdir buyurduğu zaman kemâle erdiğinde "Kün!" emriyle yok eder. Bakara Sûresi'nin 49. âyeti dehşetli bir zulmü anlatırken 50. âyet-i kerîmesi muhteşem bir şehrayine dönüyor. Sarsılmaz gibi görünen Firavnî sistem bir anda yok oluyor:

﴿وَاِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ فَاَنْجَيْنَاكُمْ وَاَغْرَقْنَا اٰلَ فِرْعَوْنَ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُونَ﴾

"Hatırlayın ki bir zamanlar, biz geçişiniz kolay olması için denizi yardık, sizi sahile çıkararak boğulmaktan kurtardık; Firavun'un adamlarını da gözünüzün önünde denizde boğduk."(714)

Hz. Mûsâ ﷺ yaşlı, çocuk ve kadın dışında altı yüz bin savaşçı ile Kızıldeniz'in kenarına geldi.(715) Denize girmeleriyle birlikte su yarıldı. Hz. Mûsa ﷺ ve milleti iki su kitlesi arasında kaldı.(716)

(714) Bakara, 2/50.

(715) el-Kurtubî, ***el-Câmi'***, 2/92.

(716) el-Kurtubî, ***el-Câmi'***, 2/98-100.

Kur'ân-ı Kerîm, İsrâiloğulları'nın Firavun'un elinden kurtuluş hikayelerini şöyle ifade etmektedir:

﴿فَلَمَّا تَرَٓاءَ الْجَمْعَانِ قَالَ اَصْحَابُ مُوسٰٓى اِنَّا لَمُدْرَكُونَۚ ❁ قَالَ كَلَّاۚ اِنَّ مَعِىَ رَبّ۪ى سَيَهْد۪ينِ﴾

"İki topluluk birbirini görünce, Mûsâ'nın adamları, 'İşte gerçekten yakalandık!' dediler. Mûsâ, 'Hayır! Eminim ki Rabbim benimledir, bana bir çıkış yolu gösterecektir.' dedi."(717)

Müslüman, Allah'ın ﷻ "yürüyün!" buyurduğu yol kapalı diye geri dönmez. Bilir ki Allah'ın ﷻ vadinde hulf olmaz. O ﷻ, yürüyün dediyse ya yol açıktır ya da açılacaktır.

"Bu yol kapalı. Yolun sonunda İblis'in ordusu var. O ordunun idaresindeki büyük devletler müseccel İslâm düşmanı. Onlara entegre olmadan, onları esas alan uyum yasaları çıkarmadan ayağımız üzerinde duramayız." diyen İblis'in yolunun açık, Kur'ân'ın yolunun kapalı olmasını gerekçe gösterip hak yolda yürümekten geri duran mü'minler, Hz. Mûsâ'ya عليه السلام uyan mü'minler gibi Allah Rasûlü'nün ﷺ sünnetine teslim olurlarsa, Hz. Mûsâ'nın عليه السلام elindeki asâ ile denizi yaran Allah Azze ve Celle, bu çağın mü'minlerinin önünde de küfrün deniz gibi ordularını yaracaktır.

﴿لَا تَدْر۪ى لَعَلَّ اللّٰهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذٰلِكَ اَمْرًا﴾

"Bilemezsin ki; belki Allah bundan sonra yeni bir durum ortaya çıkarıverir."(718)

Allah ﷻ kullarını bir gün batımından bir gündoğumuna çıkarır.

---

(717) Şuarâ, 26/61-62.

(718) Talâk, 65/1.

Gözleri önünde "Bu Mûsâ!" zannedilerek yavruları boğazlanan anneler, yarılan denizi karşıya geçip geriye baktığında yavrularının katili olan bir uygarlığın boğulmasını gördü. Anneler,

﴿وَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَۜ﴾

"*Sakın, Allah'ı zalimlerin yaptıklarından habersiz sanma!*"(719) âyetindeki mânanın tecelli edişini gördü.

﴿وَاِنَّمَا تُوَفَّوْنَ اُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِۜ﴾

"*İyi ya da kötü amellerinizin karşılığı size tamamıyla ancak Kıyâmet gününde verilecektir.*"(720)

İnsanlar, hayır ya da şer olarak yaptıklarının bir kısmını dünyada görecek, bakiye ise âhirette olacaktır. Firavun ve kadrosu, yaptıkları zulmün az bir kısmının cezasını boğularak ödedi.

Müslümanlara "Kur'ân-ı Kerîm'e uyarsanız hürriyet, adalet ve refah yolu açılmaz!" diyenler bilmeli ki, Allah Teâlâ bir gece Hz. Mûsâ'ya ﵇ uyanların yolunu nasıl açtı, Firavun'un denizde boğulmasını nasıl muzdariblere gösterdiyse; bu çağda da Hz. Muhammed'e ﷺ ittiba edenlerin yolunu açacaktır.

Şehit yavrusuna ağlamaktan gözleri kuruyan anneler, elbette Firavun'un yolundan gidenlerin helak olduğu günü seyredecektir.

Müslümanlar, Firavun'u Kızıldeniz'e gömen Allah'a ﷻ iman etti. Hem gömdü hem de birileri Firavun adına kahramanlık türküleri söylemesin diye onu secde hâlinde karaya çıkardı:

(719) İbrâhîm, 14/42.

(720) Âl-i İmrân, 3/185.

﴿فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ اٰيَةً وَاِنَّ كَث۪يرًا مِنَ النَّاسِ عَنْ اٰيَاتِنَا لَغَافِلُونَ﴾

"İşte bugün senin cesedini kurtaracağız ki, senden sonra gelenler için bir ibret olsun! İnsanların pek çoğu gösterdiğimiz delilleri idrâk etmekten gafildir."(721)

Allah Azze ve Celle, Firavun'un bedenini kendisinden sonra gelip de ilahlık iddiasında bulunan, Allah'ın ﷻ yarattığı dünyayı yönetemeyeceğini savunan bütün kâfirler ibret alsın diye kurtardı. Müslümanlar, Allah Rasûlü'nün ﷺ mirasına sadâkat gösterdiklerinde Firavun'u denize gömen Allah'ın ﷻ kudreti tecelli edecek ve önünde hiçbir güç duramayacaktır.

Yahûdi babaları kurtarmak, çocuklarının varlık sebebidir. Ne var ki, babalar da çocuklar da Allah Teâlâ'nın bu büyük yardımına ihanetle karşılık verdi.

(721) Yûnus, 10/92.

YAHUDİ'NİN İHANET DOSYASI

﴿وَاِذْ وٰعَدْنَا مُوسٰٓى اَرْبَع۪ينَ لَيْلَةً ثُمَّ
اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِه۪ وَاَنْتُمْ ظَالِمُونَ﴾

İsrâiloğulları, Hz. Mûsâ ile birlikte denizden geçip Sînâ'ya ulaşınca Hz. Mûsâ'dan kendilerine Allah'tan bir kitab getirmesini talep ettiler. Hz. Mûsâ da kavminin başına Hz. Hârûn'u bırakarak ileri gelenlerden oluşan yetmiş kişilik bir heyetle vahyi almak üzere Tûr'a gitti. Allah Teâlâ, kendisine (30+10) kırk gün riyâzete girmesini emretti. Bir işçi ya da memurun bir ay çalıştıktan sonra ücreti hak etmesi gibi Allah Teâlâ da, Hz. Mûsâ'ya kitabına muhatap olabilmesi için kırk günlük bir riyâzeti emretti. Hz. Mûsâ'nın otuz günde dönmesini bekleyen İsrâiloğulları, Hz. Hârûn'un müdahalelerine rağmen Sâmirî adındaki bir kuyumcunun altından yaptığı buzağı heykele tapmaya başladı. Döndüğünde durumu öğrenip öfkelenen Hz. Mûsâ, yine kavminden seçtiği yetmiş kişilik bir heyetle, tevhîdi bırakıp şirke sapan milleti adına af dilemek üzere tekrar Tûr-i Sînâ'ya gitti.

Allah'ın kudretinin tecelli edişiyle düşmanlarının helak olmasına şahit olan Yahûdi, bu büyük ilâhî nimete rağmen Rabbine ihanet etti. Önemli bir bölümü, Allah'a kulluğu bırakıp yapılışını gördükleri bir heykele taptılar.

﴿وَاِذْ وٰعَدْنَا مُوسٰٓى اَرْبَع۪ينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِه۪ وَاَنْتُمْ ظَالِمُونَ﴾

"Mûsâ'ya kırk gece için söz vermiştik. Mûsâ'nın Rabbine münâcat yerine gitmesinden sonra siz, nefsinize zulmederek Sâmirî'nin zinet eşyasından yaptığı buzağıyı (tanrı) edindiniz."(722)

"Müfâale" babından olan ve iki kişi arasında cereyan eden bir vaadleşmeyi ifade eden "وٰعَدْنَا"nın "وَعَدنا" şeklinde sülâsi kıraati de vardır.(723) Müfâale babından "muvâade" anlamı esas alınırsa mâna; "Allah Teâlâ vadetti. Hz. Mûsâ ﷺ da vaadi kabul edip gereğini yaptı." şeklinde olur.(724)

Kırk günlük riyâzetin otuzu zilkade, onu da zilhicce ayındandı. Allah Teâlâ'nın burada "günler" yerine "gece" kelimesini kullanması, gecenin gündüze önceliği olması hasebiyledir. Zira İslâm'da gün gece ile başlar. Aylar da gece ile başlar, gündüzler geceye tabi olur.(725)

Niçin Kırk Gün?

Kızıldeniz, Firavun ve ordusuna mezar olduktan sonra Hz. Mûsâ ﷺ ve beraberindekiler Mısır'a dönecekti. Lakin Mısır, Firavnî kanun maddeleriyle yönetilmekteydi. Bu yüzden Cenâb-ı Hak Hz. Mûsâ'ya ﷺ, "Has kadronu al ve onlarla kırk günlük bir seyr-ü sülûke koyul. Tevrat'ın âyetlerine muhatap ol!" emrini verir. A'râf Sûresi'nde(142) ise kırk gün, otuz artı on şeklinde zikredilmektedir. Muhtemeldir ki bu tafsil; Hz. Mûsâ'nın ﷺ hayatında iki farklı devreye işaret etmektedir. Buna göre otuz gece ibadet müddetini, on gün ise Tevrat'ın nâzil olduğu zamanı ihtivâ eder.

(722) Bakara, 2/51.

(723) el-Kurtubî, ***el-Câmi'***, 2/98-100.

(724) Bkz. el-Kurtubî, ***el-Câmi'***, 2/100.

(725) el-Kurtubî, ***el-Câmi'***, 2/102.

Hz. Mûsâ'ya ﷺ Tevrat, Firavun helak olduktan sonra nâzil oldu. Zira Firavun hayatta iken nâzil olsaydı, okunacak lakin yaşanmayacaktı. Bu yüzden Allah Azze ve Celle, onu uygulanabilecek bir ortamda indirdi. Tevrat inmeyip İsrâiloğulları kitapsız bir hâlde Mısır'a dönseydi, Hz. Mûsâ ﷺ yeni bir dünya kurmanın mücâdelesini veremezdi. Firavun'un kanunlarıyla idare edilen bir Mısır'da, yöneten Hz. Mûsâ ﷺ da olsa hiçbir güç Mûsâların boğazlanmasına mâni olamazdı.

Sistem İslâmî Olmayınca

Âyet-i kerîme mü'minlere şunu söylüyor: "Peygamber'in izinde yürüyen, Kur'ân-ı Kerîm'in ufkunda yaşayan bir nesil inşa etmek isteyen bir Müslüman bilmeli ki, yeni bir dünya kapitalizma, sosyalizma, liberalizma ile kurulamaz. Roma'nın kanunları, Yunan'ın aklı ve kilisenin ahlâkıyla yeni bir dünya inşa edilmez. Bu yüzden İslâm şehirleri Roma gibi zulüm, Yunan gibi put mahşeri oldu. Roma'nın arenalarında Allah'a ﷻ inanıyor diye aslanlara parçalatılan Hristiyanlar, ele geçirdikleri Roma'yı, Roma'nın kanunlarıyla yönetmeye devam edince bu defa Haçlı ordularıyla Hristiyan olmayanlara ağır işkenceler yaptı; ayağını bastığı yeri cehenneme çevirdi. İslâm hem din hem de devlettir. Akîdenin Allah'tan ﷻ, kanunların beşerden olmasını reddeder. Allah Teâlâ, peygamberlerini, yarattığı insanı yönetmek için göndermiştir. Bunun içindir ki ahkâm âyetleri, Müslümanların devletleşme imkanı olmayan Mekke'de değil de, devletleştiği Medîne'de nâzil oldu.

Tasavvuf ve Erbaîn

Sûfî âlimler, kırk günlük riyâzet noktasında Bakara Sûresi'nin 51. âyeti ile istidlâl etti.(726) Buna "çile" ya da "erbaîn" dediler. Derviş, "Dünyaya kapalı, Allah'a ﷻ açık" bir mekanda riyâzete girer. Az yer, az konu-

(726) el-Kurtubî, *el-Câmi'*, 2/103.

şur, az uyur. Beşeriyetinden ruhaniyetine doğru bir seyr-ü sefer yapar. Bu sefer esnasında eşyâyı gerçek suretiyle görür. Büyük zannettikleri şeyler gözünde küçülür, küçükler büyür. Nihayet kendilerinde peygamberî bir duruş hâsıl olur:

﴿اِنْ نَقُولُ اِلَّا اعْتَرٰيكَ بَعْضُ اٰلِهَتِنَا بِسُوٓءٍ قَالَ اِنّٓى اُشْهِدُ اللّٰهَ وَاشْهَدُوٓا اَنّٖى بَرٖٓىءٌ
مِمَّا تُشْرِكُونَ * مِنْ دُونِهٖ فَكٖيدُونٖى جَمٖيعًا ثُمَّ لَا تُنْظِرُونِ * اِنّٖى تَوَكَّلْتُ عَلَى اللّٰهِ
رَبّٖى وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَٓابَّةٍ اِلَّا هُوَ اٰخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا اِنَّ رَبّٖى عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ﴾

"(Hz. Hud'a) Tanrılarımızdan biri senin aklını almış!" demekten başka söyleyeceğimiz söz yok!" dediler. Hûd dedi ki: "Ben Allah'ı şahit tutuyorum; siz de şahit olun ki, sizin Allah'ı bırakıp da O'na ortak koştuklarınızdan uzağım. Haydi hepiniz toptan bana tuzak kurun, bana aman vermeyin. Ben, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a dayandım. Çünkü her canlının kontrolü O'nun elindedir. Şüphesiz Rabbimin yolu dosdoğru yoldur."(727)

Riyâzet, mü'minin nazarında büyük zannedilen mütekebbirleri cüceleştirir, ezilenleri büyütür. Eşyâ ve hâdiseye bu nazarla bakan bir mü'min, en kesif kuşatmaların ortasında bir an dahi tereddüt etmeden Allah Rasûlü ﷺ gibi

﴿قُلِ ادْعُوا شُرَكَٓاءَكُمْ ثُمَّ كٖيدُونِ فَلَا تُنْظِرُونِ * اِنَّ وَلِيِّۧىَ اللّٰهُ الَّذٖى
نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحٖينَ﴾

"De ki: 'Haydi ortak olarak gördüğünüz o varlıkları çağırın, sonra bana karşı planınızı kurun, göz açtırmayın bana!'; ama bilin ki benim velim, kitabı indiren Allah'tır. O, iyileri koruyup kollar."(728) der.

Bela ve musibetlere meydan okuyan enbiyâ, güçlerine bakıp da

---

(727) Hûd, 11/54-56.

(728) A'râf, 7/195-196.

İslâm'ı durduracağını zanneden mücrimlere, "Hepiniz birden gelin. Birlikte tuzaklar kurun. Lakin unutmayın ki, bizim velimiz Allah Azze ve Celle'dir." dediler. Bu tesadüfen olan bir karşı koyuş değildir. İlk peygamberden sonuncusuna kadar tarih aynı meydan okumaya şahit olmuştur.

Bu çağın mü'minleri de "erbaîn"e girer; az yer, az konuşur, az uyursa ruh ile nefis arasındaki mücâdelede ruh adına adım atmış olurlar. Artık ne beşerî bir güçten, ne mallarını ne de canlarını kaybetmekten korkarlar. Bilirler ki, olan ve olacak her şey Allah'ın ﷻ müsadesiyle gerçekleşmektedir:

﴿قُلْ لَنْ يُصِيبَنَٓا اِلَّا مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَنَاۚ هُوَ مَوْلٰينَاۚ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾

"De ki: 'Allah bize ne yazmışsa başımıza ancak o gelir. O bizim mevlâmızdır.' Mü'minler yalnız Allah'a güvenip dayansınlar."(729)

Bununla birlikte mü'min, Rabbinin yolunda gelen musibette de hayır arar. Allah'ın ﷻ lütfu da kahrı da hoştur der.

Dünya Müslümanla, Müslüman gibi görünenlerin birbirinden ayrıldığı yerdir. Müslümanla Müslüman gibi gözükenler, bela ve musibet anında birbirinden ayrılırlar. İslâm için bedel ödemek söz konusu olduğu vakit, münâfık en arkada mü'min ise en ön saftadır. Münâfık dünya maslahatı adına susmayı, makamını korumayı; mü'min ise "Ben dünyaya veya kullara değil yer ve göklerin sahibi Allah Azze ve Celle'ye kul olmak için geldim!" demeyi önceler. Konuşması gereken yerde susmayı kulluğa ihanet olarak görür.

Kalbin İlacı ya da "Halvet Der-Encümen"

Riyâzet bağlamında Hâce Muhammed Bahâuddin Nakşibend, "Halvet der-encümen" buyurur. Buna göre Müslüman, "Halk içinde Hakk ile beraber olan dervişler, yetiştirir." Nakşibend Hazretleri; "Bizde hal-

(729) Tevbe, 9/51.

vet de yok, erbaîn de" buyuruyor. Delili ise şu âyet:

﴿رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ﴾

"*Öyle değerli nice erler ki; ne bir ticaret, ne de bir satış, onları (dille ve kalple) Allah'ı zikretmekten alıkoymamaktadır.*"(730) âyet-i kerîmesidir.

Sûfîler adına "halvet, uzlet" dedikleri, belli bir dönem halktan uzak durma ameliyesini; Hz. Mûsâ'nın ﷺ kırk günlük inzivâsı, Allah Rasûlü'nün ﷺ Hira'daki hâli ya da Medîne-i Münevvere'de her yıl on, son yılında ise yirmi gün yaptığı itikaf ile delillendirmişlerdir.

Halkla beraber olanın Haktan uzaklaşacağına inanan bazı sûfîler, riyâzet için fiilî uzleti tercih etmiştir. Kendisine "Kalbin ilacı nedir?" diye sorulan Abdullah b. Mübârek, "İnsanlar arasına az karışmak." şeklinde cevap vermiştir.(731) Fakat bu sûfîler ihtilattan uzak durmayı halkın şerrinden kurtulmak için değil, insanların kendilerinin şerrinden emin olabilmesi için yaparlar. Zira ilkinde insanları, ikincisinde ise nefsi küçük görmek vardır. Bir gün birisi, salih bir şeyhe varıp halkasına oturunca şeyh elbisesini toplar. Adam, "Niçin elbisenizi benden topladınız, kıyafetimde necaset mi vardı?" diye sorunca şeyh şöyle cevap verir: "Necis olan benim elbisemdir. Onu senin elbiseni pisletmemesi için topladım."(732)

Meşâyıh-ı Kirâm'ın önemli bir bölümü de halvetin kalben yaşanacağını söylemektedir. İmam Kuşeyrî, "Arif kimdir?" sorusuna "Kâinun bâinun/Zâhirde halk içinde iken hakikatte onlardan ayrı olan" şeklinde cevap verildiğini nakletmektedir.(733)

(730) Nûr, 24/37.

(731) Abdülkerîm el-Kuşeyrî, ***er-Risâletü'l-Kuşeyriyy***e (Dâru'l-Hayr, ts.), s. 104.

(732) el-Kuşeyrî, ***er-Risâletü'l-Kuşeyriyye***, s. 102.

(733) el-Kuşeyrî, ***er-Risâletü'l-Kuşeyriyye***, s. 102.

Maddenin mahkumiyetinden kurtulup Hakla olmanın zevkine eren bir mü'minin bedeninin halvete ihtiyacı kalmaz. Bu yüzden Râbiatü'l-Adeviyye şöyle demiştir: "Bedenimle halk içindeyim, fakat ruhumla dostum olan Hak ile beraberim."

Bahâüddîn Nakşibend'e, "Sizin tarikatınız hangi esasa dayanır?" sorusuna "halvet der-encümen" diye cevap vermiştir. Onların bu noktada delili, "*Öyle adamlar vardır ki ticaret ve alışveriş onları Allah'ı ﷻ zikretmekten alıkoymaz.*"(734) meâlindeki âyettir.

"El kârda, gönül yarda" gibi terkiplerle de ifade edilen "halvet der-encümen" esasına göre mü'min, daimi bir murâkabe hâlinde Rabbini zikreder. Halvet, çarşıda, pazarda, konakta, mektepte zâhirde halk, hakikatte ise Hakk ile olmaktır.

Buna göre bir mü'min için asıl olan cemiyetin içinde doktor, öğretmen, köylü, talebe, anne-baba olarak yer alıp halk içinde Hakk'la beraber olmasıdır.

Peygambersiz Bir Toplumun Savrulması

Hz. Mûsâ ﷺ yetmiş kişilik bir kadro ile Tevrat'a muhatap olmaya gidince Hz. Hârûn'a ﷺ başkaldıran İsrâiloğulları, Sâmirî'nin yaptığı buzağıya taptı:

﴿ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِه۪ وَاَنْتُمْ ظَالِمُونَ﴾

"*Mûsâ, münâcât mahalline gittikten sonra siz, kendinize haksızlık ederek Sâmirî'nin kıptîlerden ödünç olarak aldığı altınlardan yaptığı buzağıyı tanrı edindiniz.*"(735)

Peygamberlerin kıssaları ibret hazinesidir. Bu yüzden Allah Azze ve Celle,

(734) Nûr, 24/37.

(735) Bakara, 2/51.

﴿لَقَدْ كَانَ فٖى قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِاُو۬لِى الْاَلْبَابِ﴾

"*Andolsun ki, onların kıssalarında akıl sahipleri için ibretler vardır!*"(736) buyurmaktadır. Allah Teâlâ mü'minlerin onlara ittiba etmelerini, hayatlarını üsve-i hasene kabul etmelerini emreder.

Buna göre âlimler, ârifler cemiyetlerini bırakıp dağa riyâzete çekilmeyecek. Nitekim başlarında Hz. Mûsâ ﷺ gibi büyük bir peygamber olan İsrâiloğulları, çok sayıda mûcizeyi görmelerine rağmen yalnız kalınca Allah Teâlâ'ya ibadeti bırakıp, buzağıya tapmaya başladı. Âlimleri tarafından terk edilen bir cemiyet, şoförsüz trafiğe çıkan araba gibidir. Nerede duracağı, nasıl bir kazaya karışacağı belli değildir.

Şeytan'ın dört bir yönden sürekli saldırdığı insan başıboş bırakılamaz. Bu yüzden mü'minler; günde beş defa camide ictimâ eder, Allah'a ﷻ münâcâtta bulunur.

Sâmirî ya da Bir Münâfıktan Ne Olur Deme!

Firavun'un seller gibi gelen ordusu önünde Allah'ın ﷻ inâyetiyle denizden karşıya geçen İsrâiloğulları, buzağıya ibadet eden bir toplum görünce peygamberlerine,

﴿اجْعَلْ لَنَا اِلٰهًا كَمَا لَهُمْ اٰلِهَةٌ﴾

"*Onlara ait tanrılar gibi sen de bizim için bir tanrı yap!*"(737) demişlerdi. Allah Teâlâ denizi yardı, İsrâiloğulları'nın düşmanlarını Kızıldeniz'de helâk etti. Onlar sâlimen karşıya geçti. Buna rağmen "Ey Mûsâ! Bize görebileceğimiz bir tanrı yap!" dediler. Bu ifadeyi duyan Sâmirî, zinet eşyalarından bir buzağı icât etti.

---

(736) Yûsuf, 12/111.

(737) A'râf, 7/138.

Müfessirler, Sâmirî'nin kim olduğu noktasında ihtilaf etmiştir. Zemahşerî, Mûsâ b. Zafer adında ya da aslen ineğe tapan bir topluluktan gelen bir münâfık olduğunu,[738] Fahreddîn er-Râzî, Hz. Mûsâ'nın ﷷ Kıptî bir komşusu olup ona iman ettiğini[739] ya da İsrâiloğulları ile denizi geçtikten sonra münâfık olan bir Allah düşmanı olduğunu ifade etmektedir.[740]

Sâmirî'nin altını eritip buzağı yaptığı heykel rüzgar esince ses çıkarır. Aklı tutulan Yahûdi, bir asâ ile denizleri yarıp da kendilerini kurtaran Allah'ı ﷻ bırakıp, bir çocuğun dahi yapabileceği bir heykeli ta'zîm eder, ilah diye ona tapar. Yahûdi'ye konuşmak, körlere, müzeyyen bir odayı tasvir etmek gibidir.

Kıssa, Tevrat'ta[741] Sâmirî adı geçmeden zikredilmektedir. Bir farkla ki, Kur'ân-ı Kerîm'de buzağı heykelinin Sâmirî tarafından yapıldığı sarâhaten beyân edilirken, Tevrat'ın işaretine göre heykeli Hz. Mûsâ'nın ﷷ kardeşi Hârûn ﷷ yapmıştır. Beşer eli değen Tevrat, bir peygamberi put yapıcısı olarak gösterirken Kur'ân'a göre, Hz. Hârûn ﷷ İsrâiloğulları'nın ona tapmasına mâni olabilmek için canını ortaya koymuştur.[742]

Hz. Hârûn ﷷ, İsrâiloğullarına putperestliği bırakıp, "*Bana uyun ve emrime itaat edin!*" dediğinde, İsrâiloğulları şöyle dedi:

﴿قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتّٰى يَرْجِعَ اِلَيْنَا مُوسٰى﴾

"*Mûsâ yanımıza dönünceye kadar ona tapmaktan asla vazgeçmeyeceğiz!*"[743] Cebrâil ﷷ, Hz. Mûsâ'ya ﷷ kavminin bir bölümünün irtida-

(738) ez-Zemahşerî, ***el-Keşşâf***, s. 663.

(739) er-Râzî, ***et-Tefsîrü'l-Kebîr***, 22/87.

(740) et-Taberî, ***Câmi'***, 9/206.

(741) Çıkış, 32.

(742) A'râf, 7/150.

(743) Tâhâ, 20/91.

dından haber verince öfkeyle geri döner ve Hz. Hârûn'u ﷺ sakalından tutup olanların hesabını sorar. Ardından "Senin zorun neydi Ey Sâmirî?"(744) diye münâfığa döner.

Öfkesiz İman Kurtlanır

Bu âyet-i kerîme, mü'minlere yaşamış oldukları asırlarda insanlar İslâm'ı terk edip paradan, makamdan, mevkiden ya da hemcinslerinden ilahlar edindiklerinde Hz. Mûsâ ﷺ gibi olay mahalline koşup "Neler oluyor?" diye sormayı, Allah ﷻ için öfke duymayı emreder. Küfre karşı öfkesi olmayanın, İslâm'a muhabbeti de olmaz. Sahâbenin Ebû Cehillere bakışında, Hz. Ömer'in رضي الله عنه duruşunda küfre öfke vardır. Öfkesiz bir iman yürekte kurtlanır.

Peygambersiz İslâm, Kumandansız Ordu Gibidir

Bir toplumun içinde peygamber ya da onun varisi olan ulemâ yoksa, o millet büyük mûcizelere şahit olsa da bir anda İslâm'la râbıtasını koparıp putperest olabilir. Kemal yolunda olgunlaşmak yıllar alırken; küfre savrulmak ise anlıktır. Peygamberden kırk gün ayrı yaşamak Yahûdiyi putperest yaptı. Bu yüzden İslâm düşmanları, Allah'la ﷻ Peygamber'in ﷺ, Kur'ân'la Sünnet'in arasını ayırmakta, peygambersiz bir İslâm icâd etme gayreti içerisindedirler. Peygambersiz bir İslâm'ın içerisinde Hâricîlik, Nusayrîlik gibi birbiriyle savaşan fırkalar ortaya çıkar. Bugün Bilâd-ı İslâm'daki pek çok problemin temelinde Sünnet-i Seniyyesiz bir İslâm arayışı vardır.

Endülüs İslâm Devleti'nden sonra Haçlılar, Müslümanları Hristiyan olmaya zorladı. Direnenleri ağır işkencelere tabi tutarak öldürdü. Endülüslü Müslümanların çocukları kaç asırdır Hristiyan olarak yaşamakta. Gidip onlara İslâm'ı anlatsak muharref dini ya da dinsizliği bırakıp da

(744) Tâhâ, 20/95.

İslâm'a gelirler mi? Zor! Yahûdiler de Hz. Mûsâ'ya ﷺ, "Hayır! Buzağıdan heykele ibadet etmeyi bırakmayız." dedi.

Bir peygamber, bir toplumun içinde hayattayken maddesiyle; âhirete irtihâl ettikten sonra da sünneti ile yaşar, marufu emreder, münkere dur der.

Peygamber, sünnetiyle bir milletin içinde olmazsa o ümmet belalara, musibetlere karşı koyamaz. Bunun içindir ki, nebevî menhec peygamberlerin de, onlara bağlı olmakla şereflenen âlimlerin de milletle birlikte olmalarını iktizâ eder.

Hz. Mûsâ ﷺ ve maiyyetindekiler, Şam'da cihâd etmekle emrolununca, Yahûdi, "Biz savaşamayız!" dedi.

﴿قَالُوا يَا مُوسٰٓى اِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَٓا اَبَدًا مَا دَامُوا فِيهَا فَاذْهَبْ اَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَٓا اِنَّا هٰهُنَا قَاعِدُونَ﴾

"*İsrâiloğulları, 'Ey Mûsâ! Onlar orada bulundukları sürece biz oraya asla girmeyeceğiz. Sen ve Rabbin gidin savaşın; biz burada oturacağız!' dediler.*"(745)

Milletine cihâdın farziyetini anlatamayan Hz. Mûsâ ﷺ sonunda ellerini kaldırıp şöyle dua etti:

﴿قَالَ رَبِّ اِنّ۪ي لَٓا اَمْلِكُ اِلَّا نَفْس۪ي وَاَخ۪ي فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفَاسِق۪ينَ﴾

"*Rabbim! Ben kendimden ve kardeşimden başkasına söz geçiremiyorum. Artık bizimle bu yoldan çıkmış kavim arasında sen hükmet! dedi.*"(746)

Allah Teâlâ, peygamberinin duasına icâbet edip onu kavmi içinden ayırmadı. Hz. Mûsâ ﷺ âhirete irtihâl edinceye kadar -kırk yıl- Tih vadi-

(745) Mâide, 5/24.

(746) Mâide, 5/25.

sinde milletiyle birlikte kaldı. Çünkü milletler, elektronik bir alet olmadığından uzaktan kumanda ile idare edilemezler.

İslâm'ın ilk yıllarında Mekke acı ve ızdırap yurduydu. Allah-u Ekber diyenlerin başlarına kaynar sular dökülmekte, bir noktada kadın bir başkasında ise erkek sahâbi işkence görmekteydi. Hz. Sümeyye رضي الله عنها, oğlunun ve eşinin gözü önünde şehit edilmişti. Habbab b. Eret'i رضي الله عنه ateşe atmışlardı. Allah Rasûlü ﷺ ashâbına sanki şöyle diyordu: "Ben size sahip çıkamıyorum. Mekke'den hicret edebilenler etsin!" Allah Rasûlü ﷺ ise mazlumlar ve mustazaflarla beraber Mekke'deki direnişine devam etti. Medîne'ye hicrette de ashâbını gönderdikten sonra yola çıktı. Ashâbı nereye gittiyse kendisi de oradaydı. Bedir günü Medîne'de durup sahâbeye, "Bedir'e siz gidin, ben evimde cihâd edeyim." demedi. Nasıl kumandansız bir ordu düşmana karşı zafer kazanamazsa, âlimsiz bir cemiyet de Şeytan'a karşı muzaffer olamaz.

Hz. Mûsâ'nın عليه السلام kırk günlük ayrılığını fırsata çeviren Sâmirî'nin görevine talip münâfıklar her asırda vardır. Müslümanlar, âlimlerine sahip çıkmazlarsa çağdaş Sâmirîlere karşı evlatlarını koruyamazlar. Sovyetler, 1944 yılında Ahıska Türklerini Kazakistan'a zorunlu tehcire tabi tutarken, âlimlerini Sibirya'ya gönderdi. İslâm'ı ancak ibadetlerini yapacak kadar bilen babalar, şiddetli dinsizlik propagandası ve yasaklar karşısında evlatlarına İslâm'ı anlatamadı.

Yavuz Gibi Devlet Adamları Nasıl Yetişir?

Okullarında dünya çapında mühendisler yetiştiren bir sistemin kurucu aklı, Akşemseddin gibi veliler; Molla Gürânî, Molla Hüsrev gibi âlimlerden müteşekkil değilse sıralarında Yavuz Selim gibi devlet adamları yetişmez. Kur'ân-ı Kerîm'e muhataplık şerefine nâil olmayan bir mühendis atom bombası yapmakta, devlet adamı da atmakta zor-

lanmaz. Bir âlim onlarca Fatih yetiştirir. Lakin bir Fatih Sultan Mehmet, bir Akşemseddin yetiştiremez. Bir Akşemseddin; Mehmetleri alır, yetiştirir, Fatih olarak tarihe armağan eder. Sünnet-i Seniyyesiz de ulemâsız da olmaz.

NAMAZI NASIL SEVDİRELİM?

Allah Rasûlü'nün ﷺ sünnetinin olmadığı bir cemiyet zâhirde Müslüman olsa, camilerinde namazlar kılınsa da hakikatte "yok" hükmündedir. Peygambersiz Kur'ân, hocasız kitap gibidir. Talebeler nasıl hocasız tıp kitaplarını okuyarak doktor olamıyorsa, insanlar da Allah Rasûlü'nün ﷺ rehberliği olmadan Kur'ân'a muhatap olamaz. Namazın nasıl kılınacağı, hangi malın sadakasının ne kadar olacağı, tavafın nasıl yapılacağı gibi mevzuların detayı Sünnet-i Seniyye'dedir.

Allah Teâlâ,

﴿وَاَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾

"*Rahmet-i İlâhiye nail olabilmeniz için rasûle itaat ediniz.*"(747) buyurmaktadır. Bir cemiyet, Kur'ân-ı Kerîm'i Allah Rasûlü'nün ﷺ ufkunda okuyup anlarsa çocukları Enes, Usâme; gençleri Mu'sâb olur. Sabahlara kadar namaz kılmaktan ayakları yarılan Peygamber'i tanımayan bir nesil ise zevkle namaz kılmaktan mahrumdur.

Bir baba arayıp, "Hocam oğluma namazı anlatamıyorum. Benim yanımda kılıyor. Lakin yokluğumda alnı secdeyi görmüyor. Oğluma namazı nasıl anlatabilirim?!" Bir başkası, "Hocam kızıma tesettürün ehemmiyetini anlatmakta zorlanıyorum. Benim yanımda örtünüyor dışarda açılıyor. Bana bir yol gösterin?!" demekte.

(747) Nûr, 24/56.

Huneyn'de dağılan ümmeti Allah Rasûlü ﷺ toparlamıştı. Askeri cephede olduğu gibi kalem ve kelam cephesinde de görüldü ki ümmet, Sünnet-i Seniyye ile dirilecek.

İslâm dört bir koldan saldırı altında. Bir kısmı Buhârî üzerinden Allah Rasûlü'nün ﷺ sünnetine saldırıyor. Bir grup mezhepleri, başka biri Efendimiz'in ﷺ sünnetini itibarsızlaştırıyor! Başka bir grup tarihselcilik adına Kur'ân-ı Hakîm'le savaşıyor. Nerede Müslümanlar?! Nerede bu ümmetin âlimleri?! Eğer bugün konuşmayacaklarsa ne zaman konuşacaklar?!

Sünnet-i Seniyye'nin olmadığı yerde riya, sum'a, putperestlik bütün suret ve şekilleriyle hayatı istilâ eder. Allah Rasûlü'nün ﷺ söz ve amel bütünlüğüyle cemiyeti nasıl derinden etkilediğini şu misaller çerçevesinde mütalaa edelim:

Gecenin üçte ikisinden azında namaz kılan Allah Rasûlü ﷺ yine bir gece hâne-i saadeti teşrif ettiğinde Hz. Âişe'ye ؓ, "Ey Âişe, bırak beni! Gece Rabbime ibadet edeyim." deyince Hz. Âişe ؓ, "Ben de şöyle mukabelede bulundum: Sana yakın olmayı da seni sevindiren şeyi de seviyorum." der. Bunun üzerine Allah Rasûlü ﷺ kalkıp abdest aldı. Sonra namaza durdu. Ağlaması, gözyaşları göğsünü ıslatacak kadar devam etti. Sonra -rüküya gitti- yine ağladı. Ağlaması gözyaşları sakallarını ıslatana kadar sürdü. Sonra -secdeye gitti- yine ağladı. Secde ettiği yeri ıslatana kadar ağlaması devam etti. Bilâl sabah, namazı haber vermek için gelip de Allah Rasûlü'nü ağlar hâlde görünce şöyle dedi: "Ey Allah'ın Rasûlü! Allah senin geçmiş ve gelecek bütün günahlarını affettiği hâlde seni ağlatan sebep nedir?" Bunun üzerine Allah Rasûlü ﷺ şöyle buyurdu:

"*Şükreden bir kul olmayayım mı?' Bu gece bana bir âyet indi.*[748] *Onu*

---

(748) Âl-i İmrân, 3/190.

okuyup da üzerinde düşünmeyene veyl olsun!"(749)

Başka bir rivayette ise Âl-i İmrân Sûresi'nin son on âyetini okudu. Bu yüzden uykudan uyanınca bu on âyet-i kerîmeyi okumak sünnettir. Yerin ve göklerin yaratılışı ile, geceyle gündüzün varlığında akıl sahipleri için Allah'ın ﷻ varlığına ve birliğine götüren deliller(750) olduğunu söyleyen âyetin devamı, akıl sahiplerinin sıfatlarını ibadetle kıymetlendiriyor:

﴿اَلَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللّٰهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فٖى خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۚ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بَاطِلاًۚ سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾

"*Onlar ayakta dururken, otururken, yatarken hep Allah'ı anarlar; göklerin ve yerin yaratılışını düşünür ve şöyle derler 'Rabbimiz! Sen bunu boş yere yaratmadın, seni tenzih ve takdis ederiz. Bizi cehennem azabından koru!*'"(751)

Âyette Allah'ı ﷻ oturarak zikretmenin ayakta zikretmeye atfedilmesinde şöyle bir işaret de var: "Müslümanlar! Siz sağlıklı iken Allah'ı ﷻ zikreder, uzun kıyamlarda ayaklarınız şişer, huşudan gözlerinizden yaşlar boşalırsa, yaşlanıp da oturarak namaz kılmaya mecbur kaldığınızda ya da yatağa mahkum olup ima ile namazları eda ettiğinizde Allah Teâlâ hastalıktaki namazlarınızı ayakta eda edilmiş gibi kabul eder.

«أَتَيْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ يُصَلِّي وَلِجَوْفِهِ أَزِيزٌ كَأَزِيزِ الْمِرْجَلِ مِنَ الْبُكَاءِ»

Abdullah b. eş-Şıhhır ؓ şöyle rivâyet etmektedir: "*Namaz kılıyor olduğu hâlde Allah Rasûlü'ne ﷺ geldiğimde ağlamasından dolayı göğsünden kaynayan tencerenin sesi gibi ses çıkıyordu.*"(752)

---

(749) İbn Hibban, ***Sahîh***, 2/387.

(750) Âl-i İmrân, 3/190.

(751) Âl-i İmrân, 3/191.

(752) Ahmed b. Hanbel, ***Müsned,*** 4/25; Tirmizi, H. No: 323; Nesâî, ***es-Sünenü'l-Kübrâ***,

Allah Rasûlü'nün ﷺ huşusuna şahit olan sahâbe de namaz kılarken sanki kendinden geçerdi. Sahâbenin önemli bir bölümü geceyi secdede, rükûda geçirirdi. Bazen uzun müddet kıyamda durur, bazen de uzun müddet secde yaparlardı. Allah Azze ve Celle'yi zikrettiklerinde rüzgarlı bir günde ağaç sallanır gibi sallanırlar; gözlerinden, elbiselerini ıslatıncaya ve yerde abdest suyu ölçüsünde iz bırakıncaya kadar gözyaşları akmaya devam ederdi. Sabah olunca yüzlerine yağ sürer, gözlerine sürme çeker halk içine sanki geceyi hep uykuyla geçirmiş gibi çıkarlardı.

Allah Rasûlü'nün ﷺ namazlarına şahit olan, evdeki namazlarını kızından dinleyen Hz. Ebû Bekir'in de رضي الله عنه uzun kıyamlardan dolayı ayakları yarılır yine de namaza devam ederdi.

Mücâhîd, Hz. Ebû Bekir ve Abdullah bin Zübeyr'in رضي الله عنهما namaz kılışlarına dair şunları söylemektedir: "*Onlar namaz kılarken sanki bir direk gibi cansız dururlardı.*"

Misver b. Mahreme رضي الله عنه diyor ki: "Ömer b. Hattâb hançerle yaralandığında onu evine götürdük. Hava aydınlanmaya başlayınca, onu namazı hatırlatarak uyandırabiliriz diye düşündük. Bunun üzerine, "Ey Mü'minlerin emiri! Namaz vakti geldi." dedik. Kendinden geçmiş bir hâlde duran Ömer gözlerini açıp,

«نَعَمْ لَا حَظَّ فِي الْإِسْلَامِ لِمَنْ تَرَكَ الصَّلَاةَ»

"*Evet! Namazı terk edenin İslâm'dan nasibi yoktur.*" dedi.(753) Yarasından kan aka aka namaz kıldı.(754)

H. No: 549.

(753) Muhammed b. Nasr el-Mervezî, ***Ta'zîmu Kadri's-Salâ***, Mektebetü'd-Dâr, Medîne, 1406, II, 895.

(754) Ebû'l-Kasım Hıbetullah er-Razî, ***Şerhu İ'tikâd-i Ehli's-Sünne***, Dâru Taybe, Suudi Arabistan, 2003, IV, 906.

Allah Rasûlü ﷺ bir hakikati emretmeden önce onu kendi yaşardı. Ashâbını namaza, oruca, zühde çağırdı. Sahâbenin, arkasında tahammül edemeyeceği kadar uzun namazlara imamlık yaptı. Nafile oruçlar tuttu. Medîne-i Münevvere'ye muhâcir olarak geldiğinde nasıl bir hayat yaşıyorsa devlet başkanı olarak âhirete irtihâl ettiğinde de aynı hâldeydi. İnsanları kâlinden ziyâde hâliyle etkiledi. O'nu ﷺ görenler, "Bu yüz yalancının yüzü olamaz!" deyip iman etti.

Hz. Mûsâ'nın ﵇ kırk günlük ayrılığına tahammül edemeyip küfre dönen kavmi, Müslümanlar için de büyük bir derstir. Allah Rasûlü ﷺ âhirete irtihâl ettikten sonra da ruhaniyetiyle ümmetiyle birliktedir. İlim halkalarında okunan, üzerinde tefekkür edilen hadisleri bu canlılığın en güçlü irtibat noktalardır. Peygambersiz bir İslâm kemiksiz bir vücut gibidir. Nasıl vücut, kemiksiz ayakta duramazsa İslâm da muhkem mânalarına kavuşabilmesi için Sünnet'e muhtaçtır.

Allah Teâlâ, pek çok âyet-i kerîmede hem zâtına hem Rasûlü'ne hem Kur'ân'a hem de Sünnet-i Seniyye'ye ittiba etmeyi emretmektedir. Her ikisinin aynı âyet-i kerîmede zikredilmesi Sünnete ittibanın Kur'ân'a ittiba yerinde kullanılması ihtimalini ortadan kaldırmaktadır.

﴿يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُٓوا اَطٖيعُوا اللّٰهَ وَاَطٖيعُوا الرَّسُولَ﴾

"*Ey İman Edenler! Allah'a itaat edin, peygambere itaat edin.*"(755) Allah'a ﷻ itaat Kur'ân-ı Kerim'e, Rasûl'e itaat ise Sünnet-i Seniyye'ye bağlılık anlamındadır. Allah ve rasûl kelimeleri, "vav" olan atıf harfi ve amillerin tekrarıyla biri diğerine atfedilmiştir. "Vav" mugâyeret ifade eder. Eğer ikinci "اطيعوا", birinciyi tekit için olsaydı aralarında "vav" olmazdı. Allah Teâlâ, ezeli ilmiyle Sünnet'in sahihinin uydurma olanından ayrılacağını bilmemiş olsaydı kullarına, yaşarken bizzat Rasûlullah'a, vefa-

(755) Nisâ, 4/59.

tından sonra da sünnetine uyma emri verir miydi?! Bu durumda Allah Teâlâ âdil olmaz, -hâşâ- zalim olurdu. Zira hem muharref bir Sünnet'e uymayı emretmiş hem de bundan dolayı kulunu hesaba çekmiş olacaktı. Elbetteki Allah Teâlâ, ulemânın sahih hadisi mevzu olandan ayıracağını biliyordu.

Müslümanlar, Allah Rasûlü'nün ﷺ Sünneti'ne ittiba noktasında samimi olsalardı ulemâ millet-i İslâm'ın önüne geçip,

«أَلَا وَإِنَّ رِبَا الْجَاهِلِيَّةِ مَوْضُوعٌ وَأَوَّلُ رِبًا أَضَعُهُ رِبَا الْعَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ فَإِنَّهُ مَوْضُوعٌ كُلُّهُ»

"Dikkat Edin! Câhiliye toplumunun ribâsı kaldırılmıştır. Kaldırdığım ilk ribâ Abbas b. Abdulmüttalib'in ribâsıdır. Artık onun tamamı kaldırılmıştır."(756) şeklindeki nebevî müjdeyi ilan ettiğinde toplum direnmeyecek, "İşittik, itaat ettik Ya Rabb!" deyip teslim olacaktı.

Firavun'a karşı Hakk'ı müdafaa eden Hz. Mûsâ (a.s), büyük bir mağduriyetin ardından büyük bir zafer kazanmış, Firavun ve kadroları yok olmuştu. Bu süreçte kendisine Tevrat vahyedilen Hz. Mûsâ'nın (a.s) ümmet kadrosunda Sâmirî adındaki bir münâfıkla bir iç kırılma yaşandı. Hz. Mûsâ (a.s), bu hâdisede kâfirler yanında bir de münâfıklarla mücâdele etmesinin gereğini gördü. Tevrat'ı almaya gittiğinde tevhîdi bir anda şirke mahkum ettiler. Tevrat'ın hükümlerinin tatbikinde en büyük direnci bunlar gösterdi.

Kur'ân'la Yürüyüş

Hz. Mûsâ (a.s) Tevrat'ı, samimi olanlar da onu bırakmadı. Müslümanlar da Kur'ân-ı Kerîm'i ve O'nun beyânı olan Sünnet-i Seniyye'yi bırakmazlarsa bu hezimeti zafere çevireceklerdir. Kapitalizmanın, Sosyalizmanın

(756) Bkz. Müslim, H. No: 1218.

yıktığı dünyayı yeniden kurmak, mazlumların, yetimlerin, dul kadınların gözyaşını silmek, ezilenlerin hakkını tutup kaldırmak, zalimlerden bunun hesabını sormak için Hz. Mûsâ عليه السلام nasıl Tevrat'la yürüdüyse biz de Hz. Muhammed'in ﷺ izlerinde Kur'ân'la yürüyelim.

ŞÜKÜR, ŞÜKÜRDE ACZİYETTİR

﴿ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾

Allah Azze ve Celle'nin ihsânına her defasında ihanetle karşılık veren İsrâiloğulları, nimete nankörlükle mukâbelede bulunmayı âdet hâline getirmişti. Müslümanlarda nimete şükür asıl, Yahûdi'de ise nankörlük esastır.

﴿ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾

"Çirkinliğin son noktası olan buzağıya ibadetten sonra akıllanıp bağışlama nimetime şükredersiniz diye sizi affettik."(757)

Buzağıyı ilâh edinen Yahûdi, mürted olmuştu. Allah Azze ve Celle mürtedleri affetti. Günahı silmeye "af" denir. Buna göre Rabbimiz, tevbe ile onların küfür günahını yok etti.

Hakiki bir mü'min, gafletle bir günah işlediğinde büyük bir mahcubiyetle tevbe eder. Günahın cezası ne kadar derinse, tevbenin verdiği rahatlık da o derece yücedir. Allah Teâlâ, insana bazen şifa bulmanın sevincini yaşaması için hastalık verir. Bazen de kurtulmanın zevkine ermesi için üzerine musibet yağdırır. Bazen de tevbenin lezzetine ermesi için günah işlemesine müdahale etmez. Duvarın arkasını

(757) Bakara, 2/52.

görmekten aciz bizlerin şer gibi gördüğü nice mesele var ki sonu hayır olmuştur.

Af, mücrimlerin şükür vesilesidir. Şükür ise insanın kendisine iyilikte bulunan muhsine senâda bulunmasıdır. İnsanın iyilik sahibi bir insana teşekkürü şükrün en alt seviyesi, Allah'a ﷻ şükrü ise en üst perdesidir. İki kavram arasında yakın bir ilişki vardır. Bu yüzden Allah Rasûlü ﷺ şöyle buyurmuştur:

«لَا يَشْكُرُ اللّٰهَ مَنْ لَا يَشْكُرُ النَّاسَ»

"*İnsanlara teşekkür etmeyen kişi Allah'a da şükretmez.*"[758] Bu hadîs-i şerif iki şekilde izah edilebilir:

Tabiatı itibariyle insanların ihsanına karşı nankörlük yapan ve iyiliğe teşekkürle mukâbelede bulunmayan kişinin Allah Teâlâ'nın verdiği nimetlere karşı nankör olması ve şükrü terk etmesi âdettendir.

İki mevzudan her biri diğerine bağlı olduğundan dolayı Allah Teâlâ, insanların iyiliğine teşekkürle mukâbelede bulunmayan, nankörlük eden bir kulun, tarafından olan ihsânına şükretmesini kabul etmez.[759]

Ulemâ şükrü farklı ifadelerle tanımlamıştır. Sehl b. Abdullah'a göre şükür, "Gizli ve açık bir hâlde mâsiyetten uzak durmanın yanında Allah'a itaat noktasında bütün gücü ortaya koymaktır."[760]

Şükür, ihsan ve ikram edene karşı teşekkür kusurumuzu ilan ve itiraf etmektir. Asıl şükür, şükürde acziyeti ilandır. Nitekim Cüneyd-i Bağdâdî şükrü, "Gerçek şükür, şükürden aciz olmaktır."[761] diye tarif etmiştir. Şiblî ise şükrü şöyle tarif eder: "Tevâzu gösterme, iyiliklerde sürek-

(758) Trimizî, H. No: 1954; Ebû Dâvûd, H. No: 4811.

(759) Kurtubî, ***el-Câmi'***, 2/105.

(760) Hattabî, ***Me'âlimü's-Sünen***, 4/113.

(761) Kurtubî, ***el-Câmi'***, 2/106.

lilik, şehvetlere muhâlefet, itaatte bütün gücü ortaya koymak, yer ve göklerin sahibi Allah Azze ve Celle'nin emirlerini gözetmek."(762)

Her ne kadar ulemânın şükür tanımı lafız itibariyle farklı olsa da mâna cihetiyle aynıdır.

İmam Râzi bu noktada şunları söyler: "Kâfir olan Yahûdileri Allah Azze ve Celle affetti. Ey Mü'minler! Yahûdileri affeden Mevlâ Teâlâ sizi de affa davet ediyor."

﴿وَاَن۪يبُٓوا اِلٰى رَبِّكُمْ وَاَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ﴾

"Azap size gelip çatmadan önce rabbinize yönelip O'na teslim olun; sonra kimseden yardım göremezsiniz."(763)

﴿قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذ۪ينَ اَسْرَفُوا عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللّٰهِؕ
اِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَم۪يعًاؕ اِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّح۪يمُ﴾

"De ki (Allah şöyle buyuruyor): Ey kendi aleyhlerine olarak günahta haddi aşan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Allah (dilerse) bütün günahları bağışlar; doğrusu O çok bağışlayıcı, çok merhametlidir."(764)

Yetmiş yaşına kadar tesettürden uzak yaşayan kadın! Eğer günaha bir daha dönmemek üzere tevbe edersen Rabbinden umudunu kesme. Meyhanelerde sabahlara kadar yavrularının rızkını şaraba, isyana harcayan adam! Allah Teâlâ seni de nasuh bir tevbe ile huzuruna davet ediyor. Ekranlarda erkeklerin şehvetini tahrik ederek servet edinen zavallı model! Tevbe kapısı senin için de açık. Allah Teâlâ, "Bu kadar günahtan sonra ben affedilmem." diye umudunu yitirenlere şu âyetin okunmasını emrediyor:

(762) Kurtubî, ***el-Câmiu' li-Ahkâmi'l-Kur'ân***, 2/106.

(763) Zümer, 39/54.

(764) Zümer, 39/53.

﴿نَبِّئْ عِبَادٖٓى اَنّٖٓى اَنَا الْغَفُورُ الرَّحٖيمُۙ﴾

"Kullarıma benim gerçekten çok bağışlayıcı, çok merhametli olduğumu bildir."(765)

Hz. Muhammed'in ﷺ ümmeti! Çok sayıda mûcizeyi gördükten sonra Rabbine ve Hz. Mûsâ'ya عليه السلام ihanet eden Yahûdiyi affeden Mevlâ Teâlâ, mağfiret kapılarını sonuna kadar açmış bir hâlde tevbe ile bizi de huzuruna bekliyor.

(765) Hicr, 15/49.

KRİZLER KUR'AN-I KERÎM'E İTTİBA İLE AŞILIR

﴿وَاِذْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾

Allah Teâlâ Firavun ve ordusunu boğunca, düşmanlarından emin olan İsrâiloğulları tekrar Mısır'a döndü. Yanlarında kendisiyle amel edecekleri ne bir kitap ne de Şerîat vardı. Allah Teâlâ, Hz. Mûsâ'ya ﷺ Tevrat'ı indireceğini vaad etti. Bunun üzerine Hz. Mûsâ ﷺ kavmine, "Rabbimin murâd ettiği yere; içinde yapmanız ve terk etmeniz gereken her şeyin açıklaması olan Kitab'ı almaya gidiyorum." dedi. Hz. Hârûn'u ﷺ da yerine bırakıp, kırk günde döneceğini söyleyerek kabilesinden ayrıldı.

İsrâiloğullarının büyük mâsiyetten sonra affedilmesi nasıl büyük bir nimetse kendilerine kitap verilmesi de en az o kadar mühimdir.

﴿وَاِذْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾

"Hatırlayın ey İsrâiloğulları! Doğru yolu bulasınız diye Mûsâ'ya kitabı ve hak ile batılı ayıran furkanı vermiştik."(766)

"el-Furkân" kelimesi, "el-Kitâb" üzerine atıf kabul edilirse bu, sıfatın mevsufa atfı şeklinde olur ki mâna şöyledir: "Hakla batılı, helalle haramı birbirinden ayıran kitab." ya da el-Furkân ile el-Kitâb aynı anlamdadır. Buna göre mâna; "Biz O'na hakla batılı birbirinden ayıran Tevrat'ı verdik."

---

(766) Bakara, 2/53.

şeklinde olur. Ya da "el-Kitâb" Tevrat, "el-Furkân" ise Allah Teâlâ'nın Hz. Mûsâ'ya ﷺ verdiği asâ, el gibi mûcizelerdir.

İlâhî kitaplar insanın kendini, çevresini, eşyâ ve hâdiseyi idrâk etmesi noktasında tek rehberdir. İnsan, kim olduğunun, nereden gelip nereye gittiğinin cevabını yalnız onlarda bulabilir. Kitap, insanı dalâletten hakka davet eder. Muhtevâsıyla da amel edildiğinde hidâyete ulaştırır.

İnsanlar hidayete, Allah ﷻ düşmanlarının kanun maddelerine göre yaşayarak değil, ilâhî kitabın beyân ettiği emir ve yasaklara muvâfık bir hayata merhaba diyerek ulaşır.

İnsan, Cennet'in yolunu Kur'ân'la bulabilir. Hürriyetin zevkine eren her bir mü'min, kardeşine şunları söylemekle sorumludur:

"Müslümanlar! Kapitalizmanın prensiplerini esas alarak Cennet'in yolunu bulamazsınız. Ey Anne! Evladının müeddeb bir çocuk olmasının tek bir yolu vardır ki, o da Kur'ân'a ve Sünnet'e talebe olmasıdır."

İnsanlığın bu krizden çıkmasının tek bir yolu vardır ki, o da Allah'ın ﷻ on beş asır önce gönderdiği Kur'ân'a ittiba etmek.

NEFİSLERİNİZİ ÖLDÜRÜN!

وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِه۪ يَا قَوْمِ اِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ اَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُٓوا
اِلٰى بَارِئِكُمْ فَاقْتُلُٓوا اَنْفُسَكُمْۜ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ عِنْدَ بَارِئِكُمْۜ فَتَابَ عَلَيْكُمْۜ اِنَّهُ
هُوَ التَّوَّابُ الرَّح۪يمُ ﴿٥٤﴾ وَاِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسٰى لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتّٰى نَرَى اللّٰهَ جَهْرَةً
فَاَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿٥٥﴾ ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾ وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَاَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰىۜ كُلُوا
مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْۜ وَمَا ظَلَمُونَا وَلٰكِنْ كَانُٓوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

Allah Teâlâ, Yahûdiyi denizi yarıp Firavun'un zulmünden kurtarması, kırk günlük bir riyâzet eğitimine alması, buzağıya tapma ihanetinden sonra onun tevbesini kabul etmesi, Hz. Mûsâ'ya ﷺ Hakla batılı birbirinden tefrik eden Tevrat'ın verilmesi gibi nimetleri zikrettikten sonra İsrâiloğulları'nın yeni bir mâsiyetini beyân eder. O da Hz. Mûsâ'dan ﷺ Allah Teâlâ'yı kendilerine göstermesini talep etmeleri, aksi hâlde inanmayacaklarını söylemeleridir. Daha sonra ise Yahûdinin nankörlükle mukâbelede bulunduğu iki nimeti zikreder. Bunlardan birincisi, Mukaddes topraklara girinceye kadar Tih vadisinde bulutun kendilerine gölge olması; ikincisi ise kırk yıl kendilerine bıldırcın kuşu ve kudret helvasının gelmesi.

﴿وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِه۪ يَا قَوْمِ اِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ اَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُٓوا اِلٰى بَارِئِكُمْ فَاقْتُلُٓوا اَنْفُسَكُمْۜ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ عِنْدَ بَارِئِكُمْۜ فَتَابَ عَلَيْكُمْۜ اِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّح۪يمُ﴾

"Mûsâ buzağıya ibadet eden kavmine demişti ki: 'Ey kavmim! Şüphesiz siz buzağıyı (tanrı) edinmekle kendinize zulmettiniz. Onun için sizi kusursuz bir şekilde yaratan Rabbinize tevbe edin de nefislerinizi öldürün/buzağıya tapmayan tapanı öldürsün. Öyle yapmanız yaratıcınızın katında sizin için daha iyidir; böylece Allah tevbenizi kabul etmiş olur. Çünkü tevbeleri kabul eden, itaat edenlere çokça merhamet eden ancak O'dur."[767]

Hz. Mûsâ ﷺ kavmine, "O buzağıyı ilah edinerek, hevanızı ilah edindiniz. Bu hâlinizle de kendinize zulmettiniz. Sizi eksiksiz yaratan Allah'ı ﷻ bırakıp da elinizle yaptığınız taşlara döndünüz. İnsanın elini, gözünü, ayağını mükemmel bir şekilde var eden Rabbini bırakması ne büyük bir hüzündür.

﴿فَاقْتُلُٓوا اَنْفُسَكُمْ﴾

"Nefislerinizi öldürün! "

ifadesi, Yahûdinin tevbe şekliydi. Buna göre buzağıya ibadet edenler mürted oldu. Etmeyenler ise kendilerini korudu. Müfessirlerin çoğu âyet-i kerîmeyi bu şekilde tefsir etti. Diğer bir mâna ise, "nefsinizi öldürün!" yani; onların nefislerinizi tezkiye etmelerine müsade etmeyin.

Apaçık Ceza

Hz. Mûsâ ﷺ, buzağıya ibadet edenler adına Allah Azze ve Celle'ye özür beyân edebilmek için Tûr'a birinci gidişindeki yetmiş kişi dışında

(767) Bakara, 2/54.

yetmiş kişilik yeni bir heyet daha oluşturur. Ne var ki, onlar da ihanet eder:

﴿وَاِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسٰى لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتّٰى نَرَى اللّٰهَ جَهْرَةً فَاَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُونَ﴾

"Bir zamanlar, 'Ey Mûsâ! Allah'ı açıkça görmedikçe -bu Allah'ın kitabıdır, şeklindeki- sözüne asla inanmayız!' demiştiniz de gökten inen ateşe bakıp dururken hemen sizi yıldırım çarpmıştı."(768)

Hz. Mûsâ'nın ﷺ en iyiler diye seçtiği yetmiş kişi bir anda saf değişti, peygamberi -inanmayız diye- tehdit altına aldılar. Çok sayıda kerâmet gören Yahûdi şunu diyebildi: "Allah'ı açıkça görmedikçe sana asla inanmayız!"

Gelen sâikadan (yıldırım) murâd, "ölümdür." Yıldırım onları çarptı ve öldüler. Bununla alâkalı Mutezile bu âyetin Allah'ın görünmez olduğuna delâlet ettiğini söyler. Lakin Ehl-i Sünnete göre Allah Teâlâ ehl-i imana mahşerde görünecektir. Bununla alâkalı çok sayıda delilden iki tanesi şu şekildedir:

﴿لِلَّذِينَ اَحْسَنُوا الْحُسْنٰى وَزِيَادَةٌۜ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌۜ اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْجَنَّةِۚ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾

"Her amelini güzel yapanlara en güzel olan Cennet ve bir de fazlası olan rüyetullah vardır. Onların yüzlerinde ne toz toprak bulaşığı olur ne de aşağılanmışlık izi. İşte bunlar Cennetlik kullardır, kendileri orada sonsuza kadar kalıcıdırlar."(769)

İhsan makamında ibadet edenler için bir Cennet, bir de ziyâde vardır. Cennet'le(hüsna), ziyâde arasında atıf harfi olan vav gelmiştir. Atıf mugâyeret ifade eder. Buna göre ziyâde, Cennet'ten bir parça değil,

(768) Bakara, 2/55.

(769) Yûnus, 10/26.

bambaşka bir şeydir. O şeyi de Allah Rasûlü ﷺ "Ru'yetullah" olarak kıymetlendirmiştir.(770)

Yine

﴿وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاضِرَةٌ * اِلٰى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ﴾

"*Oysa o gün bir kısım yüzler Rablerine bakarak mutlulukla parıldayacak.*"(771) buyrulmaktadır. نَظَرَ fiili اِلٰى harf-i ceri ile kullanıldığında gözle bakmayı ifade eder. Mü'minler gözleriyle Cennet'te Allah Teâlâ'yı görecektir.

Diriliş

Yahûdiler, helak olunca Hz. Mûsâ ﵇ âdeta şöyle diyerek Allah Teâlâ'ya yalvardı: "Ya Rabbi! Onlar benimle diri olarak yola çıkmıştı." Hz. Mûsâ ﵇ ölüler teker teker dirilene kadar münâcâta devam etti.

﴿ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾

"*Sonra ölümünüzün ardından sizi dirilttik ki şükredesiniz.*"(772)

Yahûdiler, Allah Teâlâ'yı görmeyi murâd edip peygambere din dayatınca helâk oldu. Hz. Mûsâ'nın ﵇ duasıyla yoktan var eden Allah Teâlâ onları diriltti.

Gök Sofrası

Yahûdi, Mısır'la Şam arasında Tih vadisinde kırk yıl şaşkın bir hâlde dolaştı, durdu. Bir takım operasyonlarda bulundu.

﴿وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَاَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا

---

(770) Bkz. Müslim, H. No: 181.

(771) Kıyâmet, 75/ 22-23.

(772) Bakara, 2/56.

رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلٰكِنْ كَانُوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾

"İnce bulutu üzerinize gölgeledik; size kudret helvası ve bıldırcın indirdik; 'Verdiğimiz helal nimetlerden yiyin!' (dedik). Gerçekte onlar bize değil, kendilerine kötülük ediyorlardı."(773)

Firavun denizde boğulduktan sonra Hz. Mûsâ'ya ﷺ ihanet eden Yahûdi, kırk yıl Tih vadisinde kaldı. Gölgelik, bir ev tavanı gibi insanların üzerini örttü. Allah ﷻ gölge ile onlara ev ortamını yaşattı. Bıldırcın ve kudret helvası yedi.

Ey Müslümanlar! Eğer tevbe ederseniz nasıl ki Allah Teâlâ Yahûdilere bıldırcın kuşu ve kudret helvası indirmişti. Size de benzer ikramlarda bulunur.

﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًاۙ﴾

"Kim Allah'a saygısızlıktan sakınırsa, Allah ona bir çıkış yolu gösterir."(774) Kur'ân-ı Kerîm müminlere sanki şöyle diyor: "Eğer ümmet olarak muttakî olursanız, Afrika'da sömürüldüğünden dolayı evine ekmek getiremeyen babalar nimete gark olur; Tih vadisinde Hz. Mûsâ'nın ﷺ ümmetini bıldırcın eti ve kudret helvası ile besleyen Allah Azze ve Celle size gök sofraları gönderir."

İslâm Coğrafyası'nın altı petrol dolu. Akarsuların en verimlileri Âlem-i İslâm'da ve en bereketli topraklar bizde olmasına rağmen dünyanın en fakir milleti İslâm ümmeti ise bunun asıl sebebi müminleri yönetenlerin akıllarını emperyalizmaya kiraya vermesidir.

Âlem-i İslâm Fas'tan Cava adalarına kadar uzanan büyük bir coğrafyadır. Ama Şerîat'a ittiba etmediğimizden Rabbimin ihsan ettiği nimetleri

---

(773) Bakara, 2/57.

(774) Talâk, 65/2.

Amerikan eşkıyası kullanıyor. Petrolü onlar alıyor. Allah'ın ﷻ Müslümanlara verdiği nimetlerden onlar istifâde ediyor.

﴿وَاَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ﴾

"Size kudret helvası ve bıldırcın gönderdik; verdiğimiz güzel nimetlerden yiyin!"

Haram yollara başvurmayın. Beş yıldızlı otellerde beş yıldızlı fuhuş üzerinden turizm adı altında gelir beklemeyin. Para garanti diye mülklerinizi bankalara kiraya vermeyin. Helal rızık olarak verdiklerim nelerse olanlardan yiyin.

﴿وَمَا ظَلَمُونَا وَلٰكِنْ كَانُوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾

"Gerçekte onlar bize değil, kendilerine kötülük ediyorlardı."

Allah Teâlâ zalim değildir. Yahûdiler kendilerine zulmettiler. Helâk oldular.

Hülâsa

Ey Allah Azze ve Celle'nin, beyazıyla-siyahıyla, türküyle-kürdüyle ümmet yaptığı Muhammed'in ﷺ yolunun bağlıları! Bir asırdır yeryüzünde çiğneniyorsunuz. Kavmiyetini ilah edinenler, dâva olarak kavmiyetini benimseyenler, eşkıyanın izine düşenler, Marksistleri alkışlayanlar ya da başka zaviyelerden kendi ırkını üstün görenler! Allah'a ﷻ dönün!

Şu âyet-i kerîme bu bahsin mührü olsun;

﴿وَمَا مَنَعَ النَّاسَ اَنْ يُؤْمِنُوا اِذْ جَاءَهُمُ الْهُدٰى وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ اِلَّا اَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ الْاَوَّلِينَ اَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا﴾

"Kendilerine hidayet geldiğinde insanları iman etmekten ve Rablerinden mağfiret talep etmekten alıkoyan şey sadece, öncekilerin başına gelenlerin

kendi başlarına da gelmesini, yahut âhiret azâbının göz göre göre kendilerine gelmesini beklemeleridir."[775]

Kur'ân sanki şöyle der: "Ey delikanlı! Neden harama bakıyorsun?! Neden namaza kalkmıyorsun?! Başına bir bela gelecek, belki kanser olup hastaneye düşeceksin, sağlığın gidecek, o zaman mı Allah'a ﷻ döneceksin? Ey zengin olup da zekât veremeyen adam! Hayatını da malını da kaybedeceksin. Belki ölerek kaybedecek belki dünyada iflas ederek kaybedeceksin. O zaman mı Allah'a ﷻ döneceksin?!"

"Örtüyü kendine yakıştırmayan zavallı kadın! Hasta olup hastaneye düşünce doktorlar çaresi kalmadı deyince mi ellerini kaldırıp Allah'a ﷻ dua edeceksin?! Belalar gelmeden Allah'a ﷻ dönün. Allah ﷻ kuluna zulmetmez. Kullar zulmeder."

Bizler peygamberin yolunu bırakarak nefislerimize zulmettik, Yahûdiler gibi şehvetleri, makamları, mevkileri ilahlar edindik.

(775) Kehf, 18/55.

SEFERSİZ ZAFER OLMAZ

﴿وَاِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هٰذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ﴾

Allah Teâlâ, Yahûdi'ye denizi yarıp Firavun'u boğmak gibi ihsanlarda bulundukça o şımardı. İlâhî yardıma nâil oldukça seçilmiş bir millet olduğunu düşünerek kibirlendi. Buzağıya ibadet ederek affedildikten sonra tevhîd nimetini reddetti. En çok mucize gören bir millet olmalarına rağmen, Hz. Mûsâ'ya ﷺ inanmaları için Allah Teâlâ'yı kendilerine göstermesi noktasında ısrar etti. Tih Çölü'nde yaşadıkları kırk yıl boyunca bıldırcın kuşu ve kudret helvası yedi. Bunların hiçbiri azmalarına mâni olmadı.

Allah Teâlâ, Yahûdi'ye olan nimetlerinden bahsederek Müslümanlara, adeta "İsrâiloğullarına nimetim arttıkça onların ihaneti arttı. Nihayet büyük belalarla imtihân oldular. Eğer siz de Yahûdilerin yoluna meyleder, onlar gibi ihanet ederseniz aynı belalara maruz kalırsınız!" şeklinde ikazda bulundu.

Niçin Tevrat Firavun'un Boğulmasından Sonra Nâzil Oldu?!

Tevrat'ın Hz. Mûsâ'ya ﷺ Firavun ve ordusunun Kızıldeniz'de helâkinden sonra nâzil olmasının bir mânası da şudur: "Vahiy, mahza

okumak için değil hem okumak hem de yaşamak içindir. Bundan böyle hevalara göre değil Kitab'a göre amel edilecek. Devlet Kitab'ı esas alacak."

Allah Teâlâ'nın Hz. Mûsâ'nın ﵇ elindeki asâ ile Kızıldeniz'i yarıp, mü'minlerin karşıya geçmesine, Firavun ve ordusunun da boğulmasına hükmetmesi Yahûdi için bir itmi'nan hâli oluşturmadı; irtidat yolunu tercih etti.

Allah Teâlâ şöyle buyurdu:

﴿وَاِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هٰذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ وَسَنَز۪يدُ الْمُحْسِن۪ينَ﴾

"Tîh'teki kırk yıllık hayatın sonunda demiştik ki: Şu şehre(Beytü'l-Makdis ya da Erîha'ya) içinde bulunan meyvelerden ve sebzelerden dilediğiniz şekilde bol bol yiyip için, kapılarından birinden başlarınız rükû hâlindeymiş gibi önde, derin bir tevâzuyla girin ve dillerinizde de 'Allahım! Günahlarımı benden düşür!' şeklinde af cümleleri olsun ki, hatalarınızı bağışlayalım. Biz, Rabblerini görür gibi ibadet etme makamından kopmadıklarından buzağıya tapmayanlara fazlasıyla sevap vereceğiz."(776)

Yahûdi, bu emre uyup Erîha/Kudüs'e girince kırk yıllık çilesi bitecek, şehir hayatına dönecekti. Zalimlere yurt olan, Ad kavminden geriye kalan Amâlika denilen mücrimlerin yaşadığı Erîha/Kudüs, yeniden İslâm şehri olacaktı. Müslüman enbiyâ yaşarken bizzat kendinden, âhirete irtihâlinden sonra eserlerinden feyizyâb olur.

Yedi kapılı şehre bugün, "Bâb-u Hıtta" ya da "Babu'l-Kubbe" olarak bilinen, Hz. Mûsâ ﵇ ile Hz. Hârûn'un ﵇ ibadet ettiği, İsrâiloğulla-

(776) Bakara, 2/58.

rıyla birlikte namaz kıldığı ikinci kapıdan gireceklerdi.(777)

Kâhir ekseriyeti itibariyle her nimete nâiliyetten sonra yeni bir nankörlükle Allah'a ﷻ baş kaldıran Yahûdi, "Kudüs" gibi bir nimete kavuşurken "Hıtta" yani "Allah'ım günahlarımızı bağışla!" şeklinde bir ilticâya memur kılındı.(778)

Kudüs'e yönelen Yahûdi, orada boyları kendilerinden daha uzun, vücut yapıları onlardan daha güçlü olan Amâlika kavmini görünce:

﴿قَالُوا يَا مُوسٰٓى اِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَٓا اَبَدًا مَا دَامُوا ف۪يهَا فَاذْهَبْ اَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَٓا اِنَّا هٰهُنَا قَاعِدُونَ﴾

"*Ey Mûsâ! Onlar orada bulundukları sürece biz oraya asla girmeyeceğiz. Sen ve Rabbin gidin savaşın; biz burada oturacağız!*" dedi.(779)

Ardından şöyle bir cezaya maruz kaldılar:

﴿قَالَ فَاِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ اَرْبَع۪ينَ سَنَةًۚ يَت۪يهُونَ فِي الْاَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِق۪ينَ﴾

"*Allah buyurdu ki: 'Öyleyse onlar yeryüzünde şaşkın şaşkın dolaşmak üzere oradan (kutsal topraklar) kırk yıl mahrum bırakılmışlardır. Artık sen yoldan çıkmış toplum için üzülme!*"(780)

Allah Teâlâ, onlara Tih Vadisi'nde kırk yıl zorunlu ikâmeti takdir buyurdu. Ne kadar yürürlerse yürüsünler, uyandıklarında aynı noktada olduklarını fark ettiler.

Hz. Mûsâ ﷺ ve Hz. Hârûn da ﷺ onlarla birlikte tam kırk yıl orada

(777) İsmâîl Hakkı Bursevî, ***Rûhu'l-Beyân*** (Beyrût: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, ts.), 1/145.

(778) İsmâîl Hakkı Bursevî, ***Rûhu'l-Beyân***, 1/145.

(779) Mâide, 5/24.

(780) Mâide, 5/26.

kaldı. Tîh Vadisi'nde yeni bir hayat başladı. Yahûdi ihanetin bedelini orada ödedi. Hz. Mûsâ ﷺ orada vefat etti.

Kudüs Bedelsiz Olur mu?

Kudüs'ü bedelsiz almak isteyen, daha da ileriye gidip Allah'a ﷻ ve Rasûlü'ne ﷺ talimat verircesine "Gidin savaşın!" diyen Yahûdi, bunun cezasını çok ağır ödedi; kırk yıl çölden çıkamadı. Onların bu hâlini Peygamber-i Ekber ﷺ vâsıtasıyla Müslümanlara bildiren Allah Teâlâ, benzer hâllerde "işittik ve itaat ettik!" demeyi emretti. Sahâbe bu noktada nâzil olan âyet-i kerîmelerden dersler çıkardı.

Sahâbenin Teslimiyeti

Hanları, hanumanları Medîne'de olan Ensâr, Bedir Savaşı'na giden süreçte şehirde kalıp müdafaa savaşı yapmak arzusundaydı. Böylece muharebede evlerini herhangi bir taarruza karşı müdafaa edeceklerdi. Allah Rasûlü, ﷺ bu ahvâl ve şerâit içerisinde Medîne'den ayrıldı. Bedir'e yaklaştıklarında Kureyş'in geldiği haberini aldı. Daha sonra sahâbeyle savaşın yerine dair istişârelerde bulundu. Hz. Ebû Bekir ؓ ayağa kalkıp güzel bir karar verdiğini söyledi. Ardından Hz. Ömer de ؓ kararın isabetli olduğunu söyledi. Nihayet Mikdâd b. Amr ؓ söz alıp şöyle dedi: "*Allah'ın emri doğrultusunda yürü Ey Allah'ın Rasûlü! Biz seninle birlikteyiz. Allah'a yemin olsun ki, İsrâiloğullarının peygamberlerine söylediği gibi biz sana, 'Sen ve Rabbin gidin savaşın. Biz burada oturacağız!' demeyeceğiz. Bilakis şöyle diyeceğiz: 'Git! Sen ve Rabbin savaşın! Muhakkak ki biz de sizinle birlikte savaşacağız!' Seni hak ile gönderen Allah'a yemin ederim ki sen bizi (Mekke'ye beş günlük bir mesafede bulunan) "Berk-i Gimâd" mevkiğine kadar götürecek olsan da sen oraya varıncaya kadar seninle birlikte yürürüz.*" dedi. Efendimiz de ﷺ bunun üzerine ona hayırlı sözler

söyledi ve dua etti. Ensar'ın da konuşmasını arzu eden Allah Rasûlü "*Ey İnsanlar! Bana görüşünüzü söyleyin...*" buyurunca *Sa'd b. Muâz ayağa kalkıp, "Sanki bizi kastettiniz. Size Ensar adına cevap vereceğim.*" dedi. Allah Rasûlü ﷺ "evet" deyince Sa'd şöyle dedi: "*Ey Allah'ın Rasûlü! Biz sana iman ettik, seni tasdik ettik, bize getirdiğinin hak olduğuna şehâdet ettik. Emir ve talimatlarını işitip itaat edeceğimize dair sana söz verdik. Ey Allah'ın Rasûlü! İstediğin yere git, Ensâr olarak biz seninleyiz. Seni hak üzere gönderene yemin olsun ki, bizi denize doğru sevk edip ummana dalsan da biz de tereddüt etmeden seninle denize gireriz. İçimizden hiç kimse geri kalmaz. Dilediğinle birlikte ol, dilediğinden uzak dur. Malımızdan dilediğin kadarını al. Bize göre malımızdan aldığın bıraktığından daha sevimlidir.*[781] *Yarın bizi düşmanımızla karşı karşıya getirmenden hoşnutsuzluk duymayız. Biz savaşta sabırlı ve hedefe ulaşmada kararlıyız... Umarım Allah bizimle sana göz aydınlığı olacak güzellikler gösterir.*" Bu ifadeler Allah Rasûlü'nü ﷺ pek memnun etti.[782] Ensâr'ın kalbinde bir kırgınlık olup olmadığını merak eden Allah Rasûlü ﷺ aldığı cevap karşısında sahâbedeki erişilmez sadâkate bir kez daha şahit oldu.

Sa'd b. Muâz'a رضي الله عنه ait teslimiyet cümlelerini, bütün bir sahâbe hayatında görmek mümkündür. Onlar teslimiyeti söz planında bırakmadı, dünyadan ayrılırlarken de aynı bağlılığı göstermeye devam etti. Yahûdi enbiyâya ihanetle, sahâbe ise Allah Rasûlü'ne ﷺ ittiba ile maruftur.

Allah-u Ekber'i, Lisân-ı Hâlle Haykırmanın Vakti Gelmedi mi?!

Kur'ân-ı Kerîm'deki cihad âyetleri, mü'minlere "İslâm insanlığa yeter."

---

(781) el-Vâkıdî, ***Kitâbü'l-Megâzî*** (Beyrût: Dârü'l-'Âlemî, 1989), 1/49.

(782) İbn Hibbân, ***es-Sîratu'n-Nebeviyye ve Ahbâru'l-Hulefâ*** (Beyrût: el-Kütübu's-Sekafiyye, ts.), 1/163.

ülküsünde bir dünya kurulması için sürekli cihad etmeyi emreder. Buna rağmen Müslümanlara, "'Biz konforumuzdan vazgeçip bedel ödeyemeyiz. Susalım, konuşmayalım! Allah-u Ekber'i makamla söylemek için uğraşıp kurslar düzenleyelim lakin, hayata tatbik edilmesinin vakti gelmediğini söyleyelim. Kur'ân-ı Kerîm'i güzel okuma yarışmaları düzenleyip, güzel okuyanlara hediyeler, güzel anlatanlara ise cezalar dağıtalım. Ahkâm-ı fıkhiyyenin kabulü, İslâm Devlet idealinin yolunu açar. Bu yüzden İslâm'ı inanç ve ahlak dini olarak tanıtalım. Modern zamanda, insanın keyfini kaçıran tesettürün, mahremiyetin, faizin haram olduğunu gündemde tutmayalım. Kavmiyetçiliğin ne büyük bela olduğunu, bu ümmeti nasıl parçaladığını bugün küffârın çizmeleri altında ezilen Müslümanların bu hâlde olmalarının baş sebeplerinden birinin bu ümmetin Araplar-Türkler-Kürtler diye ulusal kimliklerin peşinde koşmaları olduğunu ilan edersek dışlanırız!" diyenler sefersiz zafer isteyen gafillerdir.

Müslümanın Neyi Konuşacağına Kim Karar Verecek?!

Eğer birileri rahatsız olacak diye haramları anlatmaz, ümmeti uyanmaya davet etmezsek, makamların istikbali uğruna İslâm'ın istikbalini feda etmiş oluruz. Bir mü'minin neye karşı, neye de taraftar olacağını; neyi konuşup neyi de konuşmayacağını laik çevreler değil onu yaratan Allah Azze ve Celle belirler. Bir kadının, ancak eşinin yanında giyebileceği bir kıyafetle sahneye çıkması sanat değil, münkerin reklamıdır. Sanatçı, arz-ı endâm ile değil; bestesiyle, güftesiyle sanatçıdır.

İslâm, nasıl marufu emretme talimatı verdiyse münkere de dur deme emrini vermiştir. Bu hâl sadece hocalara değil bütün mü'minlere farzdır. Resmî kurumların ya da STK'ların yarı çıplak kadınları milletin parasıyla sahneye çıkarması, rical-i devlet tarafından çeşitli iltifatlara muhatap olmaları, bu milletin kızına "Bunları örnek al!" demektir. Hangi

Müslüman kızının teşhirciler gibi olmasına rıza gösterir?!

Hz. Mûsâ'nın عليه السلام Tih Çölü'nde milletinden ayrılmadan mücadele etmesi, ulemânın da her nevi zorluğa göğüs gerip milletinin içerisinde kalarak cihada devam etmesini telkin eder.

Fetih Tevâzu, İşgal Tekebbürdür

Hz. Mûsâ'nın عليه السلام bir gece İsrâiloğullarıyla birlikte Kızıldeniz'e doğru yürüdüğünü öğrenen Firavun, etrafa haber salıp büyük bir ordu topladı. Hz. Mûsâ عليه السلام ile mazlum bir halk, Firavun'la ise düzenli bir ordu yürümekteydi. Bu yüzden Firavun daha geç yola çıkmasına rağmen Hz. Mûsâ'ya عليه السلام yetişti; "İki ordu birbirini görünce Mûsâ'nın kadrosu, işte yakalandık dediler." Hz. Mûsâ عليه السلام, tam bir tevekkülle asâyı denize vurunca su yarıldı. İsrâiloğulları karşıya geçti; Firavun ise ordusuyla boğuldu. Firavun'un kendilerine yetiştiğini gören İsrâiloğulları, *"İşte gerçekten yakalandık!"* diyerek -sanki- denizin yarılarak Allah'ın ﷻ onları kurtaracağına tam inanamadıklarını izhâr etmişlerdi. Allah Teâlâ, İsrâiloğullarını hayal dahi edemeyecekleri nimetlerle teçhiz etmesine rağmen nankörlükten kurtulamadılar. Allah Teâlâ'nın Yahûdiye Kudüs'e girmeleri durumunda galip geleceklerini vaad etmesine rağmen Kudüs'ün hürriyeti için cihad etmeleriyle alâkalı emre şöyle karşılık verdiler:

﴿قَالُوا يَا مُوسٰٓى اِنَّ فٖيهَا قَوْمًا جَبَّارٖينَ وَاِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا حَتّٰى يَخْرُجُوا مِنْهَاۚ فَاِنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا فَاِنَّا دَاخِلُونَ﴾

"Ey Mûsâ! Orada zorba bir topluluk var, onlar oradan çıkmadıkça biz oraya asla giremeyiz. Ama oradan çıkarlarsa biz hemen gireriz."(783)

Allah Teâlâ, Yahûdinin kırk yıllık cezayı tamamladıktan sonra Kudüs'e girişinin; işgalle fethi, müstevliyle fatihi birbirinden mahrem

(783) Mâide, 5/22.

çizgilerine varıncaya kadar ayırt edecek bir muhtevâda olmasını murâd etti. Bu yüzden onlara şöyle buyurdu:

﴿وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ﴾

"Kapılarından birinden *başlarınız rükû hâlindeymiş gibi önde, derin bir tevâzuyla girin ve dillerinizde 'Allahım! Günahlarımı affet!' şeklinde yakarış cümleleri olsun ki hatalarınızı bağışlayalım.*"(784)

Kudüs'e girmek, Yahûdi için hak edilmiş bir zafer değildi. İhânetin sonucu çekilen kırk yıllık bir ceza ve peşinden gelen ilâhî bir afla girilmişti. Fetih ister bütünüyle lütf-i ilahî isterse de kılıçla olsun, Müslüman tevâzuyu terk edemez. Bu yüzden Allah Teâlâ, İsrâiloğullarına şehre fatih olarak girerken omuzlar dik, baş yüksekte değil secdede ya da rükû hâlinde girmeyi emretti. Fetih tevâzu, işgal tekebbürdür.

Yahûdi'nin, Sâmirî'nin tuzağına düşüp tevhîdi şirkle değiştirmesi büyük kaybedişin; peygamber yolunda sabretmesi ise büyük mükâfatın habercisidir. İslâm adına duyduğu her talimata "Emrin başım gözüm üzerine!" diyerek teslim olan her mü'minin sevabı katlanır.

Bu Lokma O Lokma

Rivâyet edilir ki bir gün bir kadın, akşam yemeğini yerken yanına bir dilenci gelip ondan yiyecek ister. O da kalkıp elindeki lokmasını dilencinin ağzına koyar. Ardından da oğlunu münâsib bir yere bırakır. Tam bu esnada bir kurt gelip çocuğu kapıp götürür. Hâdise karşısında çaresiz kalan kadın, "Allahım çocuğumu kurtar!" diye Mevla Teâlâ'ya dua eder. Tam bu esnada -Hızır gibi ortaya çıkan- birisi boynundan yakaladığı kurdun ağzındaki çocuğu, tereyağından kıl çeker gibi çıkarır. Daha sonra da kadına dönüp şunu söyler, "Kurdun

(784) Bakara, 2/58.

ağzına lokma olan bu çocuğun kurtuluşu dilencinin ağzına koyduğun o lokmanın karşılığıdır."(785)

Müslümanın sevinci şükür, kutlaması "hamd olsun" demektir. Kâfir, bir nimete nâil olduğunda sadece nimeti görür lakin mün'imi (nimet vereni) unutur. Mü'min ise bir eserde mimarı seyretmek gibi nimette de mün'im olan Allah'ı ﷻ görür.

Müslümanın, zafere ulaştığında ya da fethe nâil olduğunda onu kutlaması, hamd ile tesbih etmesi ve Allah Teâlâ'dan günahlarının affını talep etmesidir. Bu yüzden Müslümanın nimete nâiliyetten öncesi ile sonrası arasında pek fark yoktur. Makamlar onu değil, o makamları değiştirir.

Medâin Valisi

Hz. Ömer رضي الله عنه, birisini bir şehre vali olarak görevlendiğinde şehir halkına hitaben bir ferman yazardı. Huzeyfe'yi de Medâin'e gönderirken halka ne isterse vermelerini söyler. Medâinliler, "Ne dilersen iste bizden!" deyince Huzeyfe, "Aranızda kaldığım müddet içerisinde yiyeceğimi ve bu merkebimin yemi olan samanı isterim." dedi. Zaman sonra Hz. Ömer رضي الله عنه kendisine, "Medîne'ye dön!" diye yazdı. Medine'den nasıl ayrıldıysa aynı sadelikle geri döndüğünü görünce ona şöyle dedi:

أَنْتَ أَخِي، وَأَنَا أَخُوكَ

"*Sen benim, ben de senin kardeşinim.*"(786) Allah Rasûlü'nün ﷺ terbiye ettiği kadronun makamına paralel olarak zühdü de arttı. Yönetici oldukları şehirlerde sözleri gibi tasarrufları da insanların hidayetine vesile oldu.

---

(785) İsmâîl Hakkı Bursevî, ***Rûhu'l-Beyân***, 6/415.

(786) ez-Zehebî, ***Siyeru 'Alâmi'n-Nübelâ***, 2/336; İbnü'l-Cevzî, ***Sıfatu's-Safve***, 1/613..

Hz. Ömer ﷺ Ammâr'ı ﷺ Kufeye vali, Abdullah b. Mes'ûd'u ﷺ da yardımcısı ve muallim olarak atadı. Daha sonra Hz. Osmân ﷺ, Abdullah b. Mes'ûd'u ﷺ vali olarak görevlendirdi. Belli bir zaman sonra da görevden azledip Medîne'ye dönmesini emretti. İbn Mes'ûd'un ﷺ idaresinden râzı olan halk, "Burada kal! Biz arzu etmediğin bir zararın sana ulaşmasına müsade etmeyiz." dediler. Bunun üzerine Abdullah b. Mes'ûd ﷺ şöyle cevap verdi: "Benim halîfeye itaat etme mecburiyetim var. Bu noktada fitne kapısını ilk açan kişi olmak istemiyorum."(787) İnsanların, gördükleri en zâhid kişi olarak nitelediği İbn Mes'ûd ﷺ, Medîne'ye geldikten bir müddet sonra rahatsız olur. Ziyaretine gelen Hz. Osmân ﷺ ile aralarında şöyle bir konuşma geçer;

-Şikayetin nedir?

-Günahlarım.

-Ne arzu edersin?

-Rabbimin rahmetini.

-Senin için doktor çağırayım mı?

-Bu hastalığı bana doktor verdi.

-İhtiyaçların için bir miktar hediye hazırlamalarını emredeyim mi?

-İhtiyacım yok.(788)

Allah Rasûlü'nün ﷺ halkalarında yetişen sahâbe, hem yürekleri hem de görevli oldukları yerleri imar etti. Irak valisi Abdullah b. Mes'ûd'un ﷺ makam aracı merkepti. Valilikten ayrılınca Medîne'ye dönerken yine yalnız başına merkebin üzerinde geldi.

---

(787) İbn Hacer el-Askalânî, ***el-İsâbe fi Temyîzi's-Sahâbe*** (Beyrût: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1995), 4/201.

(788) ez-Zehebî, ***Siyeru 'Alâmi'n-Nübelâ***, 1/498.

Tekbirle Feth-i Mübîn

Allah Teâlâ İsrâiloğullarına, *"Sizi Tîh Çölü'nden çıkarmasına karşılık Rabbinize şükrederek bu kapıdan giriniz."*(789) buyurdu. Lakin onlar öyle yapmadı, secdeye varmadı, "Gün bizim!" dercesine, "حِنْطَة /Bize buğday ver!"(790) diye bağırdılar. Amerikan işgal ordusu Bağdat'a, Sovyetler Türkistan'a nasıl girdiyse vahiyden nasiplenmekten mahrum olan Yahûdi de öyle girdi, yağmalayıp istila etti.

Allah Teâlâ Yahûdi'ye, "وَقُولُوا حِطَّةٌ /Yaptığımız günahlardan dolayı bizi affet Ya Rabbi!" deyin buyurdu. Onlar ise kelime oyunu yapıp "حِنْطَة /Bize buğday ver!" dediler. İstiğfâr edecekleri bir makamda "zenginlik" ve "iktidâr" istediler. "Gün zevk-u safa günüdür." deyip şehvetlerini tahkim edip secdeyi reddettiler. Yahûdinin tevâzu yapması gereken bir makamda gösterdiği bu tekebbür, Müslümanlar için ibretlerle doludur.

Medîne'de dillerinden "istiğfâr" düşmeyen bir nesil yetişti. Fetih için vakit tamam olduğunda Medîne'den ayrılan on bin kişilik ordunun kumandanı Allah Rasûlü ﷺ, namaz kılması yasaklanan Mekke-i Mükerreme'ye fatih olarak girerken mübarek başını o kadar çok eğdi ki, sarığı neredeyse devesine değdiğinden insanlar O'nu ﷺ yüzünden değil, Fetih Sûresi'ni okurken çıkan sesinden tanıdı:

﴿اِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًاۙ﴾

"Biz sana doğrusu apaçık bir fetih ihsan ettik."(791)

İslâm'ın büyük kumandanları, fethedilen şehirlere girerken Yahûdi gibi mütekebbir bir hâlde değil, Allah Rasûlü ﷺ gibi derin bir tevâzu ile

---

(789) Bkz. İsmâîl Hakkı Bursevî, ***Rûhu'l-Beyân***, 1/145.

(790) Bkz. İsmâîl Hakkı Bursevî, ***Rûhu'l-Beyân***, 1/145-146.

(791) Fetih, 48/1.

girdi. Bu âyet-i kerîmenin ruhu onların hayatında temessül etti.

Sultan Fatih Muhammed Han Hazretleri, iki yüz elli bin kişilik bir ordu ile Edirne'den İstanbul'a yola çıkar. Yanlarında yetmiş de büyük âlim vardır. Hz. Muâviye ﵁ zamanından itibaren Müslümanlar tarafından defalarca kuşatılan lakin fethedilemeyen İstanbul'un son kuşatması haftalarca devam eder. Bu esnada defalarca savaş meclisi kurulur. Avrupa'da haçlı seferi hazırlıklarının konuşulduğu son mecliste Çandarlı Halil Paşa Sultan Fatih'e, imparatorun ağır bir vergiye bağlanarak muhasaranın kaldırılmasını teklif eder.(792) Çandarlı, Kilise'nin Osmanlı'yı Balkanlar'dan çıkarma idealinin fetihle tahrik edilip büyük bir Haçlı Seferi'ne dönüşmesinden ciddi ciddi korkmaktaydı. Ayrıca Yıldırım Beyazıd'ın âkibeti de onu düşündürüyordu. Sultanın mecliste görüşünü sorduğu Zağanos Paşa ise, "Haşa ve Kella Ey Koca Sultan! Halil Paşa'nın söylediklerini asla kabul edemem. Biz buraya dönmek için değil ölmek için geldik. Halil Paşa söyledikleriyle sizdeki hamiyet ateşini söndürmeyi ve şecaati yok etmeyi istemiştir. Yunanistan'dan kalkıp Hindistan'a kadar giden, Asya'nın yarısını idaresi altına alan İskender'in ordusu bizim ordumuzdan daha büyük değildi. İskender'in ordusu bu büyük ve geniş topraklara hâkim olurken, bizim ordumuz şu taş yığınından ibaret olan surları çiğneyip geçmeye kâdir değil midir?!"

Zağanos Paşa, Fatih'i teşcî eden konuşmasının devamında batılı devletlerin Osmanlı'ya harb ilan etmeleri durumunda kendilerinin de ordularının olduğunu, elleri kolları bağlı durmayıp, şeref ve kerametlerini koruyacaklarını, ezcümle başladıkları işi bitirmeleri gerektiğini söyledi.(793) Bu süreçte Venedik ve Papa donanmasının da Sakız'a geldiği haberi alındı. Son yapılacak hücûmun neticesine kadar haçlı savaşıyla

(792) İsmail Hakkı Uzunçarşılı, ***Osmanlı Târihi***, 1/484-485; Muhammed Safvet, a.g.e., 103.
(793) Bkz. Reşidî, a.g.e., 118.

tehdid eden Macar Elçisi de iâde edilmeyerek alıkondu.

Akşemseddin'in Mektubu ve Fatih'in Kararı

Muhâsaranın uzaması asker arasında bir usanmışlığa yol açmıştı. Böyle bir ortamda Sultan Fatih'in kuşatmaya devam kararı almasında en büyük âmil, onu erken yaşlardan itibaren İstanbul'un fethine hazırlayan hocası Akşemseddin Hazretleri'nin mektubudur. Sultan Fatih'i ordunun içerisine sızan, askerin moralini bozarak fethe mâni olmaya çalışan münâfıklara karşı ikaz eden mektubunda Şeyh, "Ey Peygamber! İnkârcılara ve münâfıklara karşı cihad et, onlara sert davran; onların varacağı yer cehennemdir ve bu ne kötü bir sondur!"(794) meâlindeki âyet-i kerîmeyi yazarak, onları vazifeden azl ve ta'zir ile te'dibe davet eder, Sultan'ı tedbirler almaya çağırır. Akşemseddin, mahzun bir hâlde Kur'ân-ı Kerîm'e müracaat edince karşısına münâfıkların kâfirlerle birlikte ebediyyen cehennemde kalacaklarını haber veren şu âyetin çıktığını mektuba derceder: "Allah, erkeğiyle kadınıyla diliyle Müslüman gözüken gizli kâfir münâfıklara ve açıktan inkâr eden kâfirlere, içinde ebedî olarak kalacakları cehennem ateşini vaad etmiştir. Onlara bu yeter de artar! Allah onları lânetlemiştir ve onlar için devamlı bir azap vardır."(795)

Akşemseddin Hazretleri mektuba şu ifadelerle son verir: "*Himmet edesiniz. Allah'ın inâyetiyle biz buradan utanma ve kırgınlıkla değil, ferah bulan, mansur (yardım edilen) ve muzaffer -mü'minler- olarak döneceğiz. İmdi, 'Kul tedbiri alır, takdiri Allah'a bırakır.' Bu bütün zamanlarda geçerlidir. Hüküm Allah'ındır. Lakin kul, elden gelen bütün gücünü sarf etmelidir. Allah Rasülü ve ashâbının sünneti de budur. Mahzun bir hâlde Kur'ân okuyup yattığımda, -Allah'a şükür ki- çeşitli lütuflara ve müjdelere*

(794) Tevbe, 9/73.

(795) Tevbe, 9/68.

nâil oldum ki uzun zamandır onun bir misli olmamıştı. Tam bir teselli hâsıl oldu."(796)

Akşemseddin Hazretleri'nin cihada devam etmeyi iktizâ eden mektubu üzerine meclisten hücûm kararı çıktı. Fatih, 27 Mayıs'ta asker arasında dolaşarak onları mâsivadan arınmaya, nefis tezkiyesine ve terbiyesine daha fazla ihtimam göstermeye, namaz başta olmak üzere her nevi ibâdât-u taat ile Allah Azze ve Celle'ye yönelmeye davet etti. Fethin ancak böyle müyesser olacağını söyledi. Ulemâ da askeri cihada ve şehâdete teşvik eden konuşmalara devam etti.(797)

O günün şartlarında bütün silahlar kullanılıyor yine de fetih müyesser olmuyordu. İstanbul önlerinde 50 günden fazla zaman geçmiş, birincisi 18 Nisan'da, diğer ikisi ise 6 ve 12 Mayıs'ta olmak üzere üç büyük hücum yapılmış(798) fakat Konstantiniyye fethedilememişti.

Papa'nın gönderdiği dört yardım gemisi şehre ulaşınca, Bizans halkında geçici süre de olsa moraller yükseldi. Bütün bunlar olurken Osmanlı vezirleri ve komutanlar Fatih'in huzuruna varıp ona şöyle dedi: "*Bu kadar büyük bir orduyu Şeyhlerden birinin vaadlerine kanarak -Akşemseddin'i kasdediyorlardı- bu hisara getirip yerleştirdin. Ordu helak oldu, askeri teçhizat işe yaramaz hâle geldi. Bütün bunların üzerine Avrupa'dan sur içindeki kâfirlere ciddi mânada yardım ulaştı. Fetih noktasındaki umut artık bir hüküm ifade etmemektedir.*"(799) Bu ifadeler üzerine Sultan Fatih, Veliyyuddin Ahmed Paşa'yı hâlçaresi için o an çadırında olan Akşemseddin'e gönderdi. Akşemseddin Hazretleri, "*Muhakkak ki Allah Azze ve Celle fethi ihsan edecektir.*" diye

(796) Bkz. Uzunçarşılı, ***Osmanlı Târihi***, 1/485; Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi, 5584.

(797) Bkz. Abdülaziz el-Umerî, a.g.e., 378.

(798) Uzunçarşılı, ***Osmanlı Târihi***, 1/489.

(799) Es'ad el-Hatîb, ***el-Butûle ve'l-fidâ inde's-Sûfiyye*** (Dimeşk: Dârü'l-Fikr, ts.), s. 146.

cevap verdi. Sultan Fatih bu cevapla iktifâ etmeyip vezirini ikinci defa Akşemseddin'e, ondan daha fazla açıklama taleb etmesi için gönderdi. Bunun üzerine Şeyh, talebesi Muhammed Fatih'e Allah'ın inayetiyle bundan önce hiç meydana gelmeyen müjdelerin zuhur edeceğine dair işaretler olduğunu bildirdi.[800]

Topkapı'ya Yürüyüş Ola!

Kuşatma devam ederken savaş meclisi defalarca toplandı. Meclislerde, "Tamam İnşallah" diyenler olduğu gibi Fatih'i, "Bir dervişin sözüne bakarak buralara kadar geldiniz. Orduyu kırdırıyorsunuz." diye tariz yollu tenkit edenler de oldu. Fatih, tarizlere dayanamayıp fetihten önceki son gece Akşemseddin'in çadırına gider, o da kendisine, "*Bu kal'anın Fatihi sen olasın deyü âlem-i şehzadelikte sana tebşir etmiştik. Allah'ın inayetiyle fetih müyesser olacak.*" der.[801] Fatih, daha açık müjdeler isteyince Akşemseddin, "*Yarın sabah şu kapıdan (Topkapı) hisara yürüyüş ola, izn-i Hüdâ ile bâb-ı zafer feth olup, ezan sadası ile surun içi dola, gün doğmadan gaziler sabah namazını hisar içinde kılalar.*"[802]

Akşemseddin Hazretleri -Allah Teâlâ'nın inâyetiyle- "Yarın sabah şu kapıdan (Topkapı) hisara yürüyüş ola..." der. Öyle olur. -Her şey Allah'tandır.- Sabah ezanı surlarda okunur. 29 Mayıs'ta İstanbul İslâm'ın olur.

29 Mayıs 1453 Salı Günü, Allah Teâlâ'nın lütûf ve inayetiyle askerler şafak vakti surları geçti. Fecir vakti İstanbul surlarında ezan sesleri duyuldu. Allah'ın inâyetiyle fetih müyesser olmuştu. Böylece

(800) Bkz. Muhammed Harb, a.g.e., 373; Her ne kadar bazı kitaplarda kısmî farklılık olsa da Akşemseddin Hazretleri, Sultan Fatih'e bir mektup göndermiştir.

(801) Nişancı Mehmed Paşa, ***Tarih***, 145: Turan, a.g.e., II, 55.

(802) Nişancı Mehmed Paşa, ***Tarih***, 145: Turan, a.g.e., II, 55.

bir devir kapanıp, yepyeni bir devir açıldı. Avrupa'nın atası kabul ettiği Doğu Roma İmparatorluğu İslâm toprağı oldu ve Doğu Hristiyan âlemi bütünüyle Müslümanların kontrolüne geçti. Hazret-i Peygamber'in ﷺ müjdesi gerçekleşmiş, Kudüs hayali kuran haçlı dünyası İstanbul'u kaybetmiş; Batı, Kudüs'ü unutmuş ve Vatikan'ın geleceğini düşünmeye başlamıştı. 1000 yıllık Doğu Roma (Bizans) tarihe karışmıştı.

Allah Teâlâ'nın Kudreti

Allah Teâlâ, dinin hâkimiyeti ve insanlığın selâmeti için mücadele edenlere mutlaka yardım eder. Arkasında Firavun'un "deniz gibi ordusu," önünde "Kızıldeniz" olduğu hâlde milletiyle ilerlerken en yakın plandaki adamları tarafından kendisine "İşte yakalandık!" dendiğinde(803) kudret-i ilâhî devreye girip nasıl "Asân ile denize vur! Ey Mûsa!" diye vahyettiyse(804) Haliç'in zincirlerle tutulduğu bir vakitte Sultan Mehmed'e de gemileri karadan yürütme fikrini ilham etti. Müslüman sebepleri yerine getirir, tevekkülü azık yapar, zaferi Allah'tan ﷻ bekler. Kuvvet de kudret de Allah'tandır.

Hakîki Fatih

Fetihle Fatih ünvânını alan Sultan Mehmed, Salı Günü öğle vakti İstanbul'a girer. Akşemseddin Hazretleri, atın üzerinde önde gitmektedir. Bizanslılardan şehirde kalanların kızları ellerindeki çiçekleri Sultan zannederek atı üzerinde ilerleyen Akşemseddin'e uzatırlar. O da kendisinin padişah olmadığını söyleyerek Fatih'i gösterir, "*Sultan Mehmet O'dur!*" buyurur. Bizanslı kadınlar, çiçeği yirmi bir yaşındaki Sultan Fatih'e takdim etmek isteyince Sultan şöyle der: "*Gidiniz, yine*

---

(803) Şuarâ, 26/61.

(804) Şuarâ, 26/63.

ona gidiniz. Evet Sultan Mehmed benim. Her ne kadar Sultan ben isem de, o benim hocamdır. İstanbul'un hakiki fatihi hocam Akşemseddin'dir."(805)

Sultan Fatih'in İstanbul'a girişinde, çiçeği hocası Akşemseddin'e göndermesinde tevâzu vardır. Yavuz Sultan Selim de Mısır seferinden dönerken karşılamaya dahil olmamak için İstanbul'a gece girmiştir.

Fatih, Ayasofya'ya gider ve secdeye kapanır. Hayatı, yaşayan bir Kur'ân olan kumandanın fethi ile işgal ordularının istilası arasında siyahla beyaz kadar fark vardır.

Akâid'in Hülâsası: Ezân-ı Muhammedî

Müslümanlar fethettikleri şehirlere Ezân-ı Muhammedî'yi okuyarak ve Allah'a ﷻ secde ederek girerler. Bununla Rabbleri huzurunda eğilen başlarını beşer planında kimsenin önünde eğmeyen Allah'a ﷻ hamd ederler. Akşemseddin Hazretleri, Sultan Fatih'e sabah ezanıyla şehre girmeyi emretmiştir. Sur içindeki Hristiyanlar, surların üzerinden Ezân-ı Muhammedî'yi duyunca anladılar ki Batıl, Hakk'ın önünde yenilmiştir. Çünkü demirin demire vurmasından ibaret olan çan sesi, güçlü olanın zayıfı ezmesini; büyük olanın Allah ﷻ olduğunu ilan etme anlamına gelen Ezan ise gücün Hakk'ta olduğunu ilan etmektir.

Fetih günü Konstantin yenilmiş, Ayasofya da İslâm'ın olmuştur. Allah-u Ekber, kilisenin çocuklarına hezimeti, Müslümana zaferi hatırlatır. Ezan ise İslâm ailesinin manifestosudur. Ezan bize dirilişi hatırlatır. Akidemizin hülâsasıdır Ezân-ı Muhammedî.

Vahdaniyyet

Müezzin, Allah-u Ekber, Allah-u Ekber derken ins ve cinne vahdaniyeti ilan eder, "Allah birdir." der. "Eşhedü en lâ ilâhe illellah" lafzı, fert

---

(805) A. Süheyl Ünver, ***İstanbul Risaleleri-II*** (İstanbul, 1995), s. 137.

planında bir tevhid ilanıdır. "Eşhedü enne Muhammeden Rasûlüllah" cümlesi ise nübüvveti anlatır. "Hayye ale's-salâh" cümlesi taşlara, otlara, hayvanlara kul köle olan insanları sadece ve sadece yer ve göklerin sahibi Allah'ın ﷻ huzurunda secde etmeye davet eder. Namaz ancak Allah'ın ﷻ vahdaniyyetine, Hz. Muhammed'in de ﷺ O'nun ﷻ Rasûlü olduğuna inanan bir kuldan sadır olursa ibadet aksi hâlde âdet olur.

"Hayye ale'l-Felâh", bir cemiyetin felâha ulaşmasının yegâne yolunun Allah'a ﷻ ve Rasûlü'ne ﷺ iman etmekten, namazları kılmaktan geçtiğini ilan eder. İnsanlık saadeti ve kardeşliği sadece İslâm'da bulabilir. O hâlde imana yönelmek, felâha ulaşmaktır. Ezanın sonunda söylenen "Allah-u Ekber, Allah-u Ekber, Lâ İlâhe illellah" lafızlarıyla tekrar vahdaniyete dönülür. Yani bütün ibadetlerimizi, oluşlarımızı, yönelişlerimizi sadece Allah Teâlâ'nın rızâsına nâil olabilme adına yaparız.

Milyonluk iş görüşmesi yapan bir tüccar, Ezân-ı Muhammedî okunurken namaz arası verir. Bilir ki, olan ve olma ihtimali olan her şey Rabbinin müsadesiyle gerçekleşir. Allah Teâlâ, bir malın satılmasını murâd ettiyse ezan ve namaz arası verilse de müşteri onu alır. O almasa başkası alır. Aksi olsa namaza gidilmese de mal satılmayabilir. Bağda bahçede hasat ederken Ezân-ı Muhammedî başladığında Müslüman durur, ezanı dinler. Zira bilir ki, dünyadaki asıl vazifesi namazdır. Bütün işlerini namazı merkeze alarak ayarlar.

İstanbul'un önündesiniz; surlar var; aşılmıyor. Ya da Kosova'dasınız, Mohaç'tasınız; küffâr deniz gibi büyük ordularla geldi. İçinizde sayılarının azlığına bakarak korkanlar olsa da siz,

﴿يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوٓا اِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَۚ﴾

"Ey İman Edenler! Bir düşman birliği ile çatıştığınız vakit sebat ediniz ve Allah'ı çokça anınız ki zafer sizin olsun."(806) âyet-i kerîmesine iktidâ ederek yol alıyorsunuz. Allah'a ﷻ ve Rasûlü'ne ﷺ düşman olanlarla karşılaşan bir mü'min zafer için sebât gösterecek ve Allah'ı ﷻ zikredecek.

"Allah-u Ekber" diyen bir mü'minin nazarında küfür cephesi, ne kadar büyük ve güçlü olsa da küçük ve zayıftır. Zira madde planında en büyük kabul edilen ordular Allah'ın ﷻ kudreti karşısında sinek hükmünde dahi olmaz. İslâmiyetin cihan hâkimiyeti önünde mâni gibi görünen dünya devletleri ve orduları, Allah'ın ﷻ "kün/ol" emri karşısında toz kadar bir direnç gösteremez. "Allah-u Ekber"i dilinden kalbine taşıyan bir mü'minin karşısında sayısı iki milyara yaklaşan kâfir, bir işgal devleti olsa da zaferin İslâm'ın olacağına dair umudunda sarsılma olmaz.

Matematiksel Hesap

Bedir'de üç yüz on üç kişinin, üç katı büyüklüğündeki şirk ordusuna karşı kazandığı zafer, Allah'ın ﷻ hesabı karşısında matematiksel hesabın bir hükmünün olmadığının; Hz. İbrâhîm'in عليه السلام ateşlerde yanmaması, Nemrud'un saltanatının bir muvahhidle çökeceğinin; Kâbe-i Muazzamâ'yı yıkmak için gelen Ebrehe'nin ordusunun Ebabil karşısında hezimete uğraması Allah'ın ﷻ insansız güçlerle de zafer nasip edeceğinin; helak olan kavimler ise küffârın rüzgarla, sesle de yok olacağının göstergesidir.

"Allah-u Ekber" iyiyi, güzeli, doğruyu emreden; kötüyü, çirkini, yanlışı yasaklayan İslâm'ın manifestosudur. Bu yüzden iyiliğin hâkimiyeti için mücâdele edenler ona dost, kötülüğün yayılması için seferber olanlar ise ona düşman olur.

---

(806) Enfâl, 8/45.

Ezân-ı Muhammedî Kosova'yı, Mohaç'ı hatırlatır. Müslüman gence aradığın gelecek, kilise müntesibine ise ellerinle hazırladığın çöküş İslâm'dadır der.

Üzerlerinde yamalı cübbeler, ayaklarında çarıklar olan Sahâbe-i Kirâm, Sâsânî İmparatorluğu'nu "Allah-u Ekber" diyerek ortadan kaldırdı. Fas'tan Pakistan'a kadar "Allah-u Ekber" diyerek yürüdüler. Onlar teçhizat bakımından dünyanın en mücehhez ordusuna sahip değillerdi lakin inanıyorlardı ki, Allah her şeyden daha büyüktür.

Ezanlar Aynı mı?

Sahâbe de ezan okuyor biz de okuyoruz. Onlar gibi biz de namaz kılıyoruz. Onlar Allah-u Ekber'in bereketiyle az iken çoklara galip geldi. Biz ise çok olmamıza rağmen mağlubuz. Milyonlarca camimiz var. Beş vakit ezanlar okunuyor. Peki neden eziliyoruz?! Çünkü Ezan, Allah-u Ekber yürekte bir inanç, dilde bir manifesto ve nihayet cemiyette bir yaşam şekli olursa Ezan'dır. Ne var ki, Ezan çağdaş mü'minlerin dillerinde başlayıp yine dillerinde nihayete ermektedir.

Beş vakit namaz kılan mü'minlerin önemli bir bölümünün paralarını bankalara yatırdığı, kızlarının tesettürsüz hayatı çağın gerçeği gördüğü, onlarca kilometrelik sahillerde kadınların ancak eşlerinin yanında olabilecekleri bir hâlde arz-ı endâm ettiği bir vasatta Allah-u Ekber, sadece minarelerde vardır, hayatımızda yoktur!..

Sultan Fatih Mehmed Han Hazretleri'nin mânevî evlatları olmakla iftihâr eden mü'minler, Ulubatlı Hasan gibi Allah-u Ekber'i dilinden kalbine, kalbinden gözlerine, kulaklarına taşıyabilseydi Ezân-ı Muhammedîye okunurken zalim, korkudan titreyecek, mazlum ise işgal ordusunun denize döküldüğünün ilanı gibi sevinecekti. Bunun için mü'minler, ezanın "do-re-mi-fa-sol-la-si"ye uyumundan ziyâde,

yüreklere ve cemiyete uyumu için çalışmalıdır.

Bedeni olan insan, nasıl sadece bedenden ibaret değilse sureti olan İslâm da sadece suretten ibaret değildir. O, insan gibi ruhuyla İslâm'dır. Ruhunu kaybeden insan nasıl ayakta duramazsa ruhsuz bir İslâm da Müslümanları ayakta tutamaz.

Ruhunu kaybeden nesiller, yarınlara dair konuşma melekesini kaybettiği gibi mazi ile de irtibat kuramazlar. İlerleyen yaşına rağmen cihad meydanından geri durmayan Akşemseddin, surlara sancağı dikerken şehit düşen Ulubatlı Hasan ve silah arkadaşları; marufu emretmeyen, münkere dur demeyen hocalara, âlimlere, âriflere, makam mevki sahiplerine şöyle diyeceklerdir: "Bizim de ailemiz, bizim de geride bekleyenlerimiz vardı. Konstantiniyye İslâm şehri olsun, orada Allah'a ﷻ secde edilsin diye yağmur gibi gelen oklara aldırmadan surların üzerine tırmandık. Kimimiz sancağı dikerken, kimimiz de ezan okurken şehit oldu. Şehâdet haberi köye ulaştığında anam uzun zaman "Oğlum Hasan!" diye ağladı. Canımızı vererek aldığımız İstanbul şimdi meyhanelerle doldu. Sen neden vazifeni yapmadın?! Niçin Allah-u Ekber'in mânasını minareden hayata taşımadın?! Neden insanları fethin ruhuna sahip çıkmaya çağırmadın?! Neden harama haram demekten imtinâ ettin?!"

Mü'minler, namazda her eğilirken ve kalkarken "Allah-u Ekber" der. Tekbirle şeytanın kalbe atmak istediği vesveseyi tasfiye eder. Bu noktada "Allah-u Ekber", "Secde ettiğim Rabbimin büyüklüğü ve azâmeti karşısında Şeytanın tuzakları hükümsüzdür." demektir.

İNDİRİLEN DİN YERİNE UYDURULAN DİN

﴿فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾

Din, inen son âyetle tamam olmuştur. Hem iman esaslarından hem ibadetten hem insanın insanla insanın Allah'la ﷻ münâsebetinden hem ideal devlet yapısından hem kabir hâllerinden hem dirilişten hem mahşerden hem de ebedi olan âhiret hayatından bahseder. Ondan ne bir hüküm çıkarılır ne de ona bir hüküm ilave edilir. İnsanın İslâm'ın haram dediğine helal demesi kendini tanrılaştırmasıdır.(807) Dinin müessisi olan Allah Teâlâ, dinini değiştirenleri dünyada da cezasız bırakmayacağını haber vermektedir:

﴿فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾

"Fakat zalimler, kendilerine söylenen 'hıtta'yı başka bir söz olan 'hınta' ile değiştirdiler. Kendilerine emredileni değiştirerek nefislerine zulmedenler üzerine yapmakta oldukları kötülükler sebebiyle hemen gökten acı bir azap indirdik."(808)

Nimetle şımaran Yahûdi, secde etmekten istinkâf etti. Tekebbüre daldı, Allah'ın ﷻ dinini reddetti. Şehre,

(807) Tefsir için bkz. Tevbe, 9/31.

(808) Bakara, 2/59.

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لَنَا

"Allah'ım, bizi affet!" diyerek girmekle emrolunanlar, "Hayır, af neyimize! Dünyalık buğday isteriz." dedi.

İmanı zayıflayan kul, Allah Teâlâ'yı azâmetiyle idrâk etmekten mahrum olduğundan bir şeyin mahrem ya da nâmahrem; helal ya da haram olmasına Şerîat'ın değil de aklın karar vermesini arzu eder. Yahûdi, imanî zaafiyetin bir tecellisi olarak Allah'ın ﷻ talimatlarını değiştirdi: Allah Teâlâ'nın "حِطَّةٌ / hitta" buyruğunun yerine "حِنْطَةٌ /hinta"yı koydu. Dinde asıl olan ittiba, ideolocya da ise ibtidâ'dır. Yahûdilik, bu tahrif ameliyesi ile ittibadan ibtidâ'ya meylederek indirilen din yerine uydurduğu dini koymuştur. Bu hâl, dindar bir insan için düşünülebilecek en tehlikeli tuzaktır. Zira halk, din zarfı içerisinde yapılan her nevi tahrifi dinden kabul edebilir. Bunun içindir ki, Allah Teâlâ tahrifi Yahûdi üzerinden müşahhaslaştırarak Müslümanlara, "Siz böyle yapmayın!" demektedir. Günümüzde Müslümanların helal-haram noktasında yaşadıkları savrulma, bu ikazın dikkate alınmamasının bir sonucudur. "Hıtta"yı, "Hinta" yapan Yahûdi gibi Müslümanlar da; çarşaf ya da ferace olarak tercüme edebileceğimiz cilbabı etek ve ceket, her şekliyle haram olan faizi, kat kat faiz şeklinde anlamaktadır. Hıttayı Hinta yapan Yahûdi'ye Allah'ın ﷻ semâdan azâb indirmesinden ders almayarak haramları helal hâle getiren Müslümanların üzerine hayli zamandır bela ve musibet yağmaktadır.

Âyet-i kerîmede ifade buyurulan azâb, Müslümanlara hüküm cihetiyle semadan, tasarruf itibariyle ise kâfirlerin eliyle geldi. Âlem-i İslâm bir asırdır kan ağlıyor. Bu yüzdendir ki, Müslüman anneler çocuklarının tabutları arkasından gözyaşı döküyor. Niçin?! Çünkü Müslümanlar Allah Teâlâ'nın Şerîatı'na kendi nefisleri adına müdahale etti. "Bu asırda tesettür Kur'ân'da ifade buyrulduğu gibi olmaz!" dediler.

Âlem-i İslâm'da Ahkâm-ı İslâmiyye farklı suretleriyle çiğnenmektedir. Bütün bunlardan daha acısı ise sanki sokaklarda, çarşılarda çiğnenen Ahkâm-ı İslâmiyye değilmiş gibi kürsülerde ehl-i ilim çiçekten, böcekten bahsetmekte; vaazlar ve hutbeler çiçek, böcek gibi hususlara tahsis edilmektedir.

DEVLETSİZ OLMAZ!

﴿وَاِذِ اسْتَسْقٰى مُوسٰى لِقَوْمِه۪ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَۜ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًاۜ قَدْ عَلِمَ كُلُّ اُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْۜ كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللّٰهِ وَلَا تَعْثَوْا فِى الْاَرْضِ مُفْسِد۪ينَ﴾

Allah Teâlâ, Tih Vâdisi'nde Yahûdi'ye suyun yanı sıra bıldırcın kuşu ve kudret helvası da ihsan etti. Yahûdi çölün ortasında suya muhtaç bir hâlde iken Hz. Mûsâ ﵇ ellerini kaldırıp Cenâb-ı Hakk'a niyâzda bulundu. Allah Teâlâ da duasına icâbet ederek, "Asânı taşa vur" buyurdu. On iki boy için taşın üzerinde on iki göze oluştu. Allah Teâlâ bununla onlara, devlette mutlaka bir nizâmın olması gerektiğini öğretti. Devletin altında şehirler, ilçeler, kasabalar, köyler vücud buldu. Allah Teâlâ bir merkezden değil de, bir taştan on iki ayrı su çıkararak insanlara farklı vadilerde akan nehirler gibi kabiliyetlerine uygun bir halde ayrı mecralarda var olup arza hayat vermelerini telkin etti.

Esbaba Tevessül ve Allah'a ﷻ Tevekkül

Hz. Mûsâ'nın ﵇ taşa vurduğu asâ ile oluşan on iki göze ve her bir gözeden farklı bir kabilenin su alması göstermektedir ki, Müslümanlar nizamsız bir hâlde akşamdan sabaha kadar dahi duramaz. "Sizler daraldığınızda ya da Hz. Mûsa ﵇ gibi milletinizle çölde kaldığınızda, yardım için Allah'ın Rasûlü'ne ﷺ düşman olanlara değil, dost

olanlara gidin." Müslüman bu noktada esbaba tevessül ve Allah'a ﷻ tevekkül olmak üzere iki hususa ihtimam gösterecek. Asâ, peygamberin esbab cephesini oluşturur, tevekkül ise Allah'ın ﷻ buna kâdir olduğuna itikad etmekdir.

﴿إِنَّا مَكَّنَّا لَهُۥ فِى ٱلْأَرْضِ وَءَاتَيْنَٰهُ مِن كُلِّ شَىْءٍ سَبَبًا﴾

"*Gerçekten biz O'nu yeryüzünde iktidâr sahibi kıldık, O'na (muhtaç olduğu) her şey için bir yol öğrettik.*"(809)

Müslüman önce Hz. Zülkarneyn ﵇ gibi madde planındaki sebeplere tevessül eder. Sonra ellerini kaldırıp Allah Teâlâ'ya sığınır. Hz. Mûsâ ﵇ gibi sebep planında yapılması gerekenleri îfa edenler ellerini kaldırdığında duaları geri çevrilmez.

Esbab, bazen Bedir'e yürümek, orada küffârın karşısında duracak orduyu hazırlamak gibi maddi bazen de Allah Teâlâ'nın rızâsını celbedecek amelleri yapmak gibi mânevî olur.

Duanın ne zaman kabul edileceğine dair şartları herkesten daha iyi bilen Allah Rasûlü, ﷺ Medîne'de Cuma Hutbesini irad ederken Bab-u Rahme'nin olduğu yerden içeriye giren bir bedevinin şu ifadelerine muhatab olur:

«يَا رَسُولَ اللهِ: هَلَكَتِ الْمَوَاشِي، وَانْقَطَعَتِ السُّبُلُ، فَادْعُ اللهَ يُغِيثُنَا»

"*Ya Rasûlallah! Hayvanlar susuzluktan helak oldu. Yollar kesildi artık develer yürüyemez oldu. Ellerini kaldırıp Allah Teâlâ'ya dua et de bize yağmur ihsan etsin!*" Bunun üzerine Peygamberimiz ﷺ iki elini kaldırıp üç defa, "*Allahım! Bize yağmur yağdır!*" diye dua etti. Hadisin ravisi Enes b. Mâlik, havanın o anki durumuna dair şunları söylemektedir: "Allah'a yemin olsun ki, semâda ne bulut ne bulut parçası ne de yağmurun yağacağına delâlet eden küçük bir şey görüyorduk. Bizimle

(809) Kehf, 18/84.

Sel' Dağı arasında o zaman ne tek bir ev ne de tek bir konak vardı. (Enes b. Mâlik şöyle devam etti:) O an Allah Rasûlü'nün ﷺ arka tarafından, kalkan şeklinde bir bulut parçası ortaya çıktı. Semânın ortasına varınca yayıldı. Ardından da yağmur yağmaya başladı. Allah'a yemin ederim ki, biz altı gün (yani bir hafta) güneş yüzü görmedik. Bir sonraki cuma günü yine Allah Rasûlü ﷺ ayakta hutbe irad ederken aynı kapıdan bir kişi mescide girdi, Peygamber'in ﷺ karşısına geçti ve ayakta durarak, "Ey Allah'ın Rasûlü! Mallar helak oldu, yollar da kesilip kapandı. Allah'a ﷻ dua et de artık bu yağmuru tutsun." dedi. Bunun üzerine Rasûlüllah ﷺ iki elini kaldırdı ve:

«اللهُمَّ حَوَالَيْنَا، وَلاَ عَلَيْنَا، اللهُمَّ عَلَى الآكَامِ وَالجِبَالِ وَالآجَامِ وَالظِّرَابِ وَالأَوْدِيَةِ وَمَنَابِتِ الشَّجَرِ»

"*Allahım! Etrafımıza (yağsın), üzerimize değil. Yâ Allah, tepelere, dağlara, ormanlara, derelerin içlerine, ağaç ve ot bitecek yerlere yağdır!*" diye dua etti. Enes dedi ki: Bu dua üzerine hemen yağmur kesildi. Biz de mescitten çıkıp, güneşte yürüyorduk.(810)

Kul emirlerini yerine getirme, nehyettiklerinden de uzak durma noktasında Rabbinin çağrısına icâbet ederse Allah Teâlâ da en zor zamanlarında onun duasına icâbet eder.

Sahâbe de Allah Rasûlü ﷺ gibi daraldığında önce esbaba tevessül, ardından da Allah'a ﷻ tevekkül etti. Hz. Mûsâ'dan عليه السلام Hz. Muhammed'e ﷺ, sahâbeden meşâyıha Allah Teâlâ, madden ve mânen esbaba tevessül edenlerin dualarına karşılık verdi. Kur'ân-ı Kerîm bu noktada bize Hz. Mûsâ'nın عليه السلام -suyun pek kıymetli olduğu çölde- su talebini nakletmektedir:

(810) Buhârî, H. No: 1013.

On İki Boya, On İki Pınar

Allah Teâlâ, kullarına tek sığınaklarının zât-ı ilâhî olduğunu göstermek için onları mütevâzi bir hâlde yağmur duasına davet eder. Toprağa düşen tohum da, ağaçlar da o yağmurla canlanır.

﴿وَاِذِ اسْتَسْقٰى مُوسٰى لِقَوْمِه۪ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَۜ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًاۜ قَدْ عَلِمَ كُلُّ اُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْۜ كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللّٰهِ وَلَا تَعْثَوْا فِى الْاَرْضِ مُفْسِد۪ينَ﴾

"Bir zamanlar, Mûsâ kavmi için su istemiş, biz de O'na, 'Asânı taşa vur!' demiştik. Bunun üzerine taştan on iki göze fışkırdı. Böylece her topluluk kendi içeceği yeri bildi. Allahın rızkından yiyin için; yeryüzünde fitne fesat çıkarmayın! dedik."(811)

Hz. Mûsâ ﷺ zamanında sondaj aletleri yoktu ki tedarik edip, çölde sondaj vursun. Bir Mevlâsı bir de asâsı vardı. Hâlini ve ümmetinin çaresizliğini Mevlâsına arzetti. Rabbinin talimatıyla asâsını vurunca taşa, taş yarıldı; on iki pınar çıktı ortaya. Taştan çıkan su, tek bir noktadan aksaydı uzun kuyruklar oluşacaktı. On iki pınardan akması Hz. Mûsâ'ya ﷺ çölde nasıl bir teşkilat kuracağını, nimetler gibi vazifeleri de nasıl taksim edeceğini gösterdi. Devletsiz bir hayat kolayı zorlaştırır. Bu yüzden çölde dahi devletsiz bir hayat, insana zulümdür.

"*Her topluluk kendi içeceği yeri öğrendi.*" ifadesi, nizâmın yukarıdan aşağıya doğru tayin ve tesbit edilmesi gerektiğine, bunun yapılmaması halinde ise mesuliyetin milleti yönetenlere ait olduğuna işaret eder.

Yeryüzünde savaşların da kavgaların da önemli bir bölümünün sebebi güçlü olanın zayıf olanın malına göz dikmesi, başkasına ait olana sahip olmak istemesidir. İnsanlar bazen yiyeceklerinin binlerce kat fazlasını elde etmek için ölür ya da öldürür.

(811) Bakara, 2/60.

Daha çok mala sahip olmak için savaşmaya paydos diyen İslâm, harbin ancak Allah'ın ﷻ adını yüceltme gayesiyle yapılabileceğini söylemiştir. Devlet teşkilatı, nimetin insanlar arasında adilane paylaşımı üzerine kuruludur. Herkes çalıştığının karşılığını alıyorsa orada amirle memur, patronla işçi arasında husumet değil, uhuvvet olur. İnsanlar kavga etmeden Allah Teâlâ'nın takdir ettiği rızkı yer. Devlet teşkilatı adalet üzerine tesis edilmediyse azınlık güler, çoğunluk ağlar.

Devlet üzerine düşeni yaptıktan, nizâmı tesis etikten sonra insanları o nizâma uymaya davet eder. Haddi aşanları tecziye ile tedîb eder:

﴿وَلَا تَعْثَوْا فِى الْاَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾

"*Yeryüzünde fitne fesat çıkarmayın!*"

İNSAN, NİÇİN GÖK SOFRASINDAN USANIR?!

﴿وَاِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسٰى لَنْ نَصْبِرَ عَلٰى طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ
يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْبِتُ الْاَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّٓائِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا
وَبَصَلِهَاۜ قَالَ اَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذ۪ى هُوَ اَدْنٰى بِالَّذ۪ى هُوَ خَيْرٌۜ اِهْبِطُوا
مِصْرًا فَاِنَّ لَكُمْ مَا سَاَلْتُمْۜ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ
وَبَٓاؤُ۫ بِغَضَبٍ مِنَ اللّٰهِۜ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ
وَيَقْتُلُونَ النَّبِيّ۪نَ بِغَيْرِ الْحَقِّۜ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ۟﴾

Kudüs'e secde ile girme yerine isyan ederek girmeyi tercih eden, bununla da "bize affedilmek değil, dünyalık gerek" diyen Yahûdi'ye Allah Teâlâ, ikinci büyük nimetini hatırlatır:

﴿وَاِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسٰى لَنْ نَصْبِرَ عَلٰى طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ
لَنَا مِمَّا تُنْبِتُ الْاَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّٓائِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَاۜ
قَالَ اَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذ۪ى هُوَ اَدْنٰى بِالَّذ۪ى هُوَ خَيْرٌۜ اِهْبِطُوا مِصْرًا فَاِنَّ
لَكُمْ مَا سَاَلْتُمْۜ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَٓاؤُ۫ بِغَضَبٍ مِنَ
اللّٰهِۜ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيّ۪نَ بِغَيْرِ الْحَقِّۜ
ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ۟﴾

"Hani siz, Tîh'te sadece bıldırcın kuşu ve kudret helvası yerken usanmış bir hâlde peygamberinize, 'Ey Mûsâ! Biz, bıldırcın kuşu ve kudret

helvasından oluşan bir tek yiyeceğe dayanamayacağız. Bizim için Rabbine dua et de bize toprağın mahsullerinden; sebzelerinden, baklagillerinden, sarımsağından, mercimeğinden, soğanından bitirsin, demiştiniz. Mûsâ ise, "İyiyi kötü ile değişmek mi istiyorsunuz? Şehre inin; istedikleriniz orada var" dedi. Zillete, fakr-u zarûrete mahkum oldular; Allah'ın ﷻ gazabına uğradılar. Bu durum, Allah'ın ayetlerini inkâr etmeleri ve haksız yere peygamberleri öldürmelerinin, bütün bunlar da isyan etmeleri ve haddi aşmalarının sonucuydu.(812)

Son peygamberin risâletine iman etmeleri noktasında ilâhî emre muhatap olan, peygamber kendi millet yapılarından çıkmayınca da risâleti inkâr eden Yahûdiyi, Allah Teâlâ nankörlükleri üzerinden hidâyete davet eder: "Hatırlayın, Hz. Mûsâ ile çöldeydiniz; semâdan bıldırcın kuşu, kudret helvası geliyor, yerden su akıyor, terlemeden, yorulmadan Hz. Mûsâ'nın duası hürmetine nimetlere nâil oluyordunuz. Şimdi ise şükrü gerektiren bir makamda nankörlük ediyorsunuz!"

Yahûdi, Hz. Mûsâ'ya ﷺ dedi ki: "Yeter artık! Biz içinde bıldırcın eti ve kudret helvası olan gök sofrası istemiyoruz. Canımız soğan, sarımsak çekiyor." Neden gök sofrasına nankörlük ettiler?! Bir insanın gündeminde âhiret yoksa dünyevîleşmeye mahkum olur. Varlıkta yokluk çeker. Sahip olduğu her şey gözüne eski görünür. Bu yüzden ulaştıklarından usanır, ulaşmadıklarına özlemle bakar. Fakir bir mü'min, iki odalı evde huzur içerisinde yaşarken, o beş yüz metrekarelik bir yalıda daralır. Fakirin bir aylık nafakasından daha fazlasını psikolojik ilaçlara verir, yine de kalbinde inşirâh olmaz.

Cinsiyet Eşitliğini Kim Savunur?

Parası olan birinin her gün yemek yemek için onlarca kilometre yol kat edip bir lokantaya gitmesi caiz midir?! Parası ve vakti varsa caiz-

(812) Bakara, 2/61.

dir. Yediği helal midir? Helaldir. Lakin bu hâl, insanı tek derdi karnını doyurmak olan hayvana yaklaştırır. Hayvanlaşan insan, gözleri olsa da hakikati göremez. Kulakları olsa da duyması gerekeni duyamaz. Yer, içer, eğlenir, dünyalıklara sahip olunca sevinir, onlardan birini kaybedince de üzülür. Her yeni gözünde eskir. Sahip olduğundan usanır. Kıymet bilmez. Bu yüzden Allah'a ﷻ şükretmek ve insana teşekkür etmek, onun gündeminde yoktur. Sürekli ev, araba, kıyafet değiştirir. Evlenip aile kuramaz. Kursa da koruyamaz. Dünyanın en güzel kadınıyla evlense de gözünü haramdan alamaz, zinadan kurtulamaz. Zamanla kadından da usanır. Eşcinsellik marazına yakalanır. Cinsiyet eşitliği, imanını kaybettiğinden dolayı dünyaya mahkum olan insanı gayrı meşru yollarla tatmin etme tuzağıdır.

Hz. Lût'un ﷺ Kavmi Nasıl Eş Cinsel Oldu?

İnsan, dünyaya mahkum olunca evlenip aile kurması, çalışıp da ailesinin ihtiyaçlarını karşılaması için Allah'ın ﷻ kalbine koyduğu mala ve kadına karşı şehvetini, ancak nikahla ve ticaretle meşru yolda kullanırsa mesud olur. Parayı; kumar, rüşvet, soygun gibi gayri meşru yoldan kazanır, şehvetini de nikâhlı birliktelik yerine zinada sarf ederse tatminsizliğe mahkum olur. Batı'da eşcinselliğin patlamasının arkasında bu tatminsizlik vardır. Hz. Lût'un ﷺ kavmi, bu savrulmanın ilk örneğidir. Hz. Lût ﷺ, onları bu rezaletten kurtarmak için mesai gözetmeden mücadele ediyor lakin netice alamıyordu. Şu ifadeler ondaki çaresizliğin tezahürdür:

﴿اِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِۜ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ﴾

"Kadınları bırakıp da cinsel tatmin için gerçekten erkeklere yanaşıyorsunuz. Doğrusu siz insan nesline son verecek bir rezaleti normalmiş gibi gören, had hudud tanımayan bir topluluksunuz."(813)

---

(813) A'râf, 7/81.

Âhiret ufkundan kopunca dünyaya mahkum olan, zamanla kadınla da mutmain olmayan Hz. Lût'un ﷺ kavminde erkekler, erkeklerle beraber oldu. Toplanma mekanlarında irtikâb etikleri eşcinsellik rezaletine zamanla sokaklarda da meylettiler. Öyle ki memleketlerinden gelip-geçen insanları da yakalayarak tecavüz etmeye başladılar. Nihayet insan suretinde gelen meleklere de hücum edince helak oldular.(814)

Batı, Hz. Lût'un ﷺ Kavmine Halef Oldu

Tatminsizliğin dibini bulan Avrupa'da insanların bir kısmı intihar etmekte, önemli bir bölümü de eşcinsel bir hayat yaşamakta. Bazı devletler bununla alâkalı kanun maddeleri de çıkardı. Pek çok ülkede eşcinsellerin propaganda yaptıkları dernekler, sosyal medyada mecralar, neşrettikleri kitaplar var. Bunlara müsade eden bir ülkenin ahlak diye bir dâvası olamayacağı gibi yarınlarda adı da olmaz. Zira eşcinsellik, insan tarihine son verme ameliyesidir. Hz. Lût'un ﷺ kavmine halef olanların sonu onlar gibi yok olmaktır.

Fuhşun ışık hızıyla yayılmasının arkasında kitle iletişim araçlarının her türlü menhiyyatı meşru ilişki gibi göstermesinin büyük payı vardır. Parası olan bir erkeğin her gece başka bir kadınla birlikte olması magazin programlarında "büyük aşk" olarak haber(!) yapılarak, gençler fuhuş yapmak için para kazanmaya, parası olanlar da fuhuş için servet harcamaya özendirilmektedir.

Zinaya aşk denilen bir ülkede evlenme oranlarında ciddi mânada bir düşüş yaşanırken boşanma oranlarında patlama görülür. Günümüzde ahlaksızlık öyle bir hâl aldı ki, insanlığı koruma ve yönetme müessesesi olan siyaset alanında pek çok siyasî, erkeğin erkekle birlikteliğine özgürlük demektedir. Domuz bile bunların yaptığını yapmaz. Zira erkeği

---

(814) Bkz. Hûd, 11/77-83.

erkeğine değil dişisine gider!

Onun için Kur'ân-ı Hakîm,

﴿أُولَٰئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ﴾

"Onlar hayvanlar gibidir, hatta daha da şaşkındırlar."(815) buyurmaktadır.

"Çöllere Sürün Bunları!"

Müslümanlar, Hz. Lût'un ﷺ kavmindeki tatminsizliği anlatıp istikâmet çağrısı yapınca ahlaksızlıktan nemâlananlar rahatsız olur; ya "taşlayın" ya "dışlayın" ya "öldürün" ya da "çöllere sürün bunları" çağrısı yapar:

﴿وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ﴾

"Kavminin cevabı; 'Onları (Lût ve arkadaşlarını) memleketinizden çıkarın! Çünkü onlar fazla temizlik taslayan insanlar!' demelerinden başka bir şey olmadı."(816)

Erkeklerin erkeklerle beraber olma şenaatini ilk olarak gerçekleştiren Sodom halkı, hayvanlardan daha sefil bir hayatı yaşamasına itiraz eden Hz. Lût'a ﷺ söyleyecek bir söz bulamayınca "Onu ve arkadaşlarını çıkarın!" çağrısında bulundu.

İblis ve adamlarına karşı yürütülen bu ahlak savaşını, rızâ-i ilahî hedefinden şaşmadan mücadele eden mü'minler, er ya da geç kazanacaktır. Çünkü Allah Teâlâ yolunda usanmadan cihad edenlere nusret eder.

---

(815) A'râf, 7/179.

(816) A'râf, 7/82.

Ruhunu Kaybeden Bir Kutsal, Küfre Payanda Olur

Muhkem duvarlar, nasıl sağlam temeller üzerine bina edilirse güçlü bir gelecek de ancak köklü bir mazi üzerine inşa edilir. Bunun için halefle selef arasında kesintisiz bir irtibat olmalıdır. Allah ﷻ yolundaki mücadelenin en güzel örneklerini peygamberler ve sahâbe ortaya koymuştur. İslâm millet yapısı, ancak sahâbe esas alınarak ya da yeni nesle örnek gösterilerek ıslah edilebilir.

Selefle halef arasında irtibat koptuğunda kuşakların mukaddesat tasavvuru değişir. Haram helale, tesettür bez parçasına döner. Kadını haram bakışlardan ve ihtilattan koruyan tesettür, bez parçasına dönünce tam aksi bir vazife îfa eder, kadının güzelliğini nâmahremden korumak şöyle dursun bizzat nâmahreme izhâr eder.

Tesettür, küfürle İslâm arasında bir çizgidir. İhlal edilmesi durumunda ne iman ne de ahlak yerinde durur. Bu yüzden tesettürlü bir kadın eşcinsellerin nümayiş yaptığı mahalden geçmekten dahi iğrenirken, bez parçası takan bir kadın bizzat onlarla birlikte yürüyebilir, slogan atabilir. Aşkını, vecdini ve ruhunu kaybeden İslâmî bir değer, zamanla küfre payanda olabilir.

﴿اَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَٓاءُ مِنَّاۚ﴾

"İçimizdeki beyinsizlerin işledikleri yüzünden bizi helâk mı edeceksin Allahım?!"(817)

Bir Toplumda Yahûdileşme Temayülü Nasıl Olur?

Ebeveyn evladına yaratılış gayesini anlatmazsa, çocuk dünyaya yemek, içmek, eğlenmek için geldiğini zanneder. Onu hayvandan ayıran en temel hususiyet olan düşünmekten ve ibadet etmekten mahrum olur. Aklına ve nefsine yenilince, aklı olmayan hayvandan daha sefil bir

(817) A'râf, 7/155.

hayatı yaşamaya mahkum olur.

Yahûdi'deki iman zaafiyeti, tatminsizlik olarak tezâhür etmişti. İman zaafiyeti gösteren her millet yapısında ortaya çıkan tatminsizlik, tedavi edilmezse müzmin kanser hücreleri gibi yayılarak yok oluş hareketine döner. Kudret helvası ile bıldırcın etinden usanıp "Soğan sarımsak isteriz." diyen Yahûdi gibi iyiyi kötü ile değiştirir.

Gayesiz insan; hayırlı olanı bırakır, şehevî olana yönelir. Batı öyle yapmıştır. Evi, aileyi bırakıp dost hayatına meyleden modern insan, şerri hayra tercih etmiştir.

"Şehre inin!" hitabına muhatap olan Yahûdi, orada aradığını buldu. Lakin zillete fakr-u zarurete maruz kaldı.

Bugün zengin olan Yahûdi asırlarca fakirdi. Zillet kaderleriydi. Bir diyardan başka bir diyara sürülürlerdi. İspanya'dan kaçtıklarında Osmanlı'ya sığınmışlardı. Sonra Hitlerin te'dibiyle karşılaştılar. Ne zamanki Müslümanlar, Kur'ân-ı Hakim'le hükmetmeyi bıraktılar, işte o zaman dünyayı onlar ele geçirdi:

﴿ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيّٖنَ بِغَيْرِ الْحَقِّۜ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ۟﴾

"*Yahûdi'ye isabet eden bu zillet ve meskenetin sebebi, Allah'ın âyetlerini inkâr etmeleri ve haksız yere peygamberleri öldürmeleridir. Âyetleri inkâr ve peygamberleri öldürmeleri ise isyan etmeleri ve haddi aşmalarının sonucuydu.*"(818)

Herkese ikram eden Allah Teâlâ, niçin Yahûdi'ye fakirlik ve zillet damgasını vurdu? Çünkü onlar, Allah'ın ﷻ nimetlerini, âyetlerini ve mûcizelerini inkâr etti. Zahmetsiz bir şekilde önlerine gelen gök sofra-

(818) Bakara, 2/61.

sından usandı. Şükretmesi gereken mahalde, nankörlük etti. Hz. Zekeriyyâ'yı ﵇ ve Hz. Yahyâ'yı ﵇ zulmen öldürdü.

Hülâsa

Allah Teâlâ, Bakara Sûresi'nin 60 ve 61. âyet-i kerîmesinde Yahûdi'ye iki nimetini hatırlattı. İhânetlerin bedeli olarak kaldıkları çöl, onlar için yaşam merkezine döndü. Allah Teâlâ kendilerine taştan su çıkardı, gök sofrası indirdi. Allah Teâlâ'yı unutan her millet gibi onlar da tatminsiz oldu: "Biz soğan, sarımsak isteriz." dedi. Allah Teâlâ da onlara zillet mührünü vurdu. Asırlarca bir diyardan diğerine sürüldüler. Onların bu hâlinden ibret almayan mü'minler, Kur'ân-ı Kerîm gibi bir nimetten usanmış gibi batının kanunlarına ve hayat tarzına yüz çevirince Osmanlı gibi bir cihan devletini kaybettiler. Ümmet parçalandı, iffetler çiğnendi. Bugün itibariyle Allah'ın ﷻ hükümleri Âlem-i İslâm'da yok hükmündedir. Dilleriyle İslâm'ı ikrar eden, amelleriyle ise inkâr eden bir ümmet yapısı ortaya çıkmıştır. Bu yüzden Yahûdinin hâlinden ibret almayan Müslümanlara zillet ve meskenet isabet etmiştir.

Eğer biz Allah'ın ﷻ dinine, O'nun ﷻ nizâmına dönersek bu defa yeniden zillet, fakirlik, perişanlık ve mağlubiyet Yahûdinin; izzet, zenginlik, ihtişâm ve zafer Müslümanların olacaktır. Buna, Kur'ân-ı Kerîm gibi tarih de şehâdet etmektedir: Sahâbe Dönemi, Emeviler, Abbâsiler, Selçuklular ve Osmanlılar izzeti Allah'la ﷻ birlikte olmada arayan Müslümanların nasıl cihan devletleri kurduklarının şahididir. Yahûdilerin yaptıklarından ders alır, onların ihanet ettiği yerlerde Rabbimize itaat eder, kulluğun gereğini yapar, Allah-u Ekber'i dilimizden kalbimize, kalbimizden hayatımıza taşır; cemiyete İslâm boyasını vurursak Allah Teâlâ, Müslümanların elleriyle güç dengesini Hak'tan yana yeniden değiştirecektir.

Müslüman! İslâm nimetinden usanmadığını "Sadece İslâm" diyerek Rabbine göster! Göster ki rahmeti tecelli etsin; Hz. Mûsâ'nın عليه السلام duasıyla taştan su çıkması, gökten rızık yağması gibi yerden madenler çıksın, gökten zafer kararları insin.

2. cilt Bakara Sûresi'nin 62. âyet-i kerîmesi ile başlayacaktır.

İÇİNDEKİLER

Fâtiha Sûresi 4. Âyet

Fâtiha Sûresi 5. Ayet

Fâtiha Sûresi 6. Âyet

BAKARA SÛRESİ TEFSÎRİ

Bakara Sûresi 1. Âyet

Bakara Sûresi 2. Âyet

Bakara Sûresi 8. Âyet

Bakara Sûresi 9. Âyet

Bakara Sûresi 10. Âyet

Bakara Sûresi 11. Âyet

Bakara Sûresi 12. Âyet

Bakara Sûresi 13. Âyet

Bakara Sûresi 14. Âyet

Bakara Sûresi 15. Âyet

Bakara Sûresi 16. Âyet

Bakara Sûresi 17. Âyet

Bakara Sûresi 18. Âyet

Bakara Sûresi 19. Âyet

Bakara Sûresi 20. Âyet

Bakara Sûresi 21. Âyet

Bakara Sûresi 51. Âyet

Bakara Sûresi 52. Âyet

Bakara Sûresi 53. Âyet

Bakara Sûresi 54-57. Âyetler

Bakara Sûresi 58. Âyet